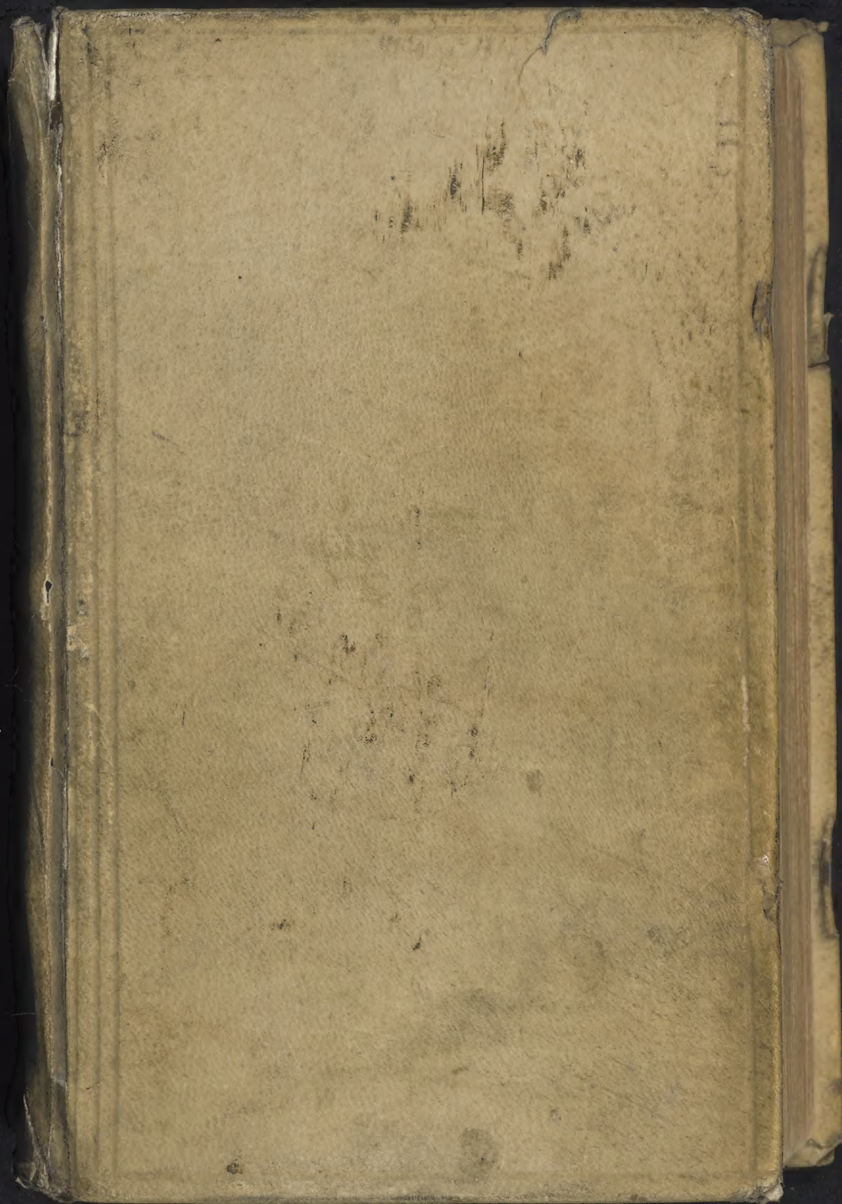
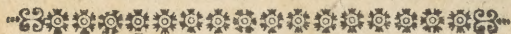

EPITOME INSTITUTI SOCIETATIS JESU.

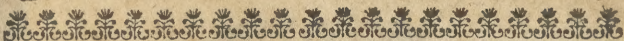

PRAGÆ,

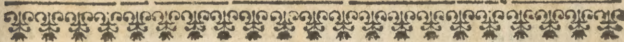
Typis Universitatis Carolo-Ferdinandeæ, in Collegio Societatis JESU ad S. Clementem.

ANNO M. DC. XC.

PATRIBUS SOCIETATIS.

Ompendium noſtri Juris, jubente P. N. CAROLO DE NOYELLE confectum, P. N. THYRSO GONZALEZ imperante jam prodit. Ut diu expetitum opus emendatiſſimum haberetis, nihil operoſæ diligentiæ prætermiſſum; quare, ſi aliquando deerratum, humanæ id infirmitati, non voluntariæ ſocordiæ tribuendum. Ceterùm ſcribendi forma non temerè ſuſcepta eſt: nam eam P. De NOYELLE, adhibi-

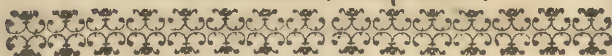
hibitis in Consilium PP. Assistentibus, expendit, approbavítque. Horum igitur sententiâ factum; ut in Epitomen, non constitutiones modò, & Decreta, sed Regulæ omnes, Ordinationes, Instructionésque impressæ redigerentur; abstineretur verò ab Epistolis paræneticis Generalium, Industrijs P. Claudii, Directorio Exercitiorum, & ferè prorsus à Privilegijs Apostolicis, & manuscriptis Ordinationibus, Responsísque Generalium. Partitio placuit maximè affinis Constitutionum methodo: in quibus scribendis S. P. IGNATIUS, non dignitatis, sed temporis, quo singula gererentur, rationem se habiturum in ipso Operis vestibulo professus est. Styli discrepantiam nullus mirabitur, qui meminerit non hìc quærendum æquabilem sermonis tenorem, ubi auctoritas legum expetitur; quæ nu-

tat

tat, ſi verbis originarijs ſpolietur. Quare non ſententia modò, ſed phraſis ipſa primorum Auctorum ſervata eſt, quantum Compendij natura patitur; ùt margini adſcriptæ notæ ſunt teſtes. Faxit DEUS, ut quo ſtudio exoptatus hic Liber eſt, eodem à ſingulis in uſum deducatur: nec parabilior modò in poſterum Inſtituti noſtri ſcientia ſit; ſed praxis ipſa proclivior: optimáque Legum Societatis Epitome habeatur in moribus Sociorum.

INDEX
Partium, Capitum, & Sectionum.
PARS PRIMA.
De Novitijs.

Sect. II.

PARS SECUNDA.
De Scholasticis.

Sect. III.

PARS TERTIA.

De Professis, & Coadjutoribus Formatis.

Sect. I.

PARS QUARTA.

De Medijs, quibus Socij omnes ad propriam perfectionem diriguntur.

Sect. II.

PARS QUINTA.

De Medijs, quibus Societas utitur in Proximorum utilitatem.

Sect. II.

logiæ

PARS SEXTA.
De Præposito Generali.

CAPUT

PARS SEPTIMA.

Sect. VII,

PARS OCTAVA.

Explicatio Notarum, quæ leguntur in margine.

Ex. c. 4. §. 46. *Examinis Generalis cap. 4. §. 46.*

P. 4. c. 3. §. 4. & B. *Constitutionum parte 4. capite 3. §. 4. & litera B. quæ Annotationis locum designat.*

C. 2. D. 9. *Congregation 2. Decreto 9. juxta ordinem impressorum.*

C. 9. Act. 60. *Congregationis 9. Actione 60 ex Actis nempe manuscriptis.*

Comp. Pr. V. Sacr. *Compendium Privilegiorum in Verbo Sacramenta.*

R. Rect. 20. *Regula Rectoris 20.*

St. R. Rect. 4. *In Ratione studiorum Regula Rect. 4.*

Or. c. 18. P. 1. §. 1. *Ordinationum cap. 18. parte 1. §. 1.*

In. 3. §. 5. *Instructionis 3. §. 5.*

Cl. c. 2. tit. 2. §. 3. *P. Claudij Instructio ad Superiores cap. 2. tit. 2. §. 3.*

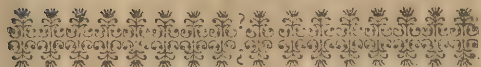
Ex his reliquas Interpretator.

Quando citantur paginæ, numerandæ juxta impressionem Instituti Antuerpiensem Anno 1635.

Sicubi leges Append. *intellige Appendicem Instituti editam An. 1665. Antuerpiensem inscriptam.*

PROOE-

PROOEMIUM,

Quo indicatur Operis Institutum.

I.

Eligio Societatis JESU, constans ex Presbyteris Regularibus, à S. IGNATIO Lojola fundata est, & à Sede Apostolica approbata; non solùm ut saluti, & perfectioni propriarum animarum cum Divina gratia vacaret: sed ut cũ eadem impensè in salutem, & perfectionem proximorum incumberet. (a)

Societatis Iesu Institutio.

Finis.

a Paul.III.p.9. &c. & Jul. III. p. 57. &c. & Ex. c. 1. §. 1. 2. & P. 4. Prooem. & P. 10. §. 2.

2. Nomen Societatis JESU, quo primùm hic Ordo à Sede Apostolica insignitus est (b), olim ab aliquibus vocatum in controversiam, Pontificio Statuto, perpetuis temporibus futuris in ea retinendum. (c)

Nomen.

b Paul.III.p.9. & Iul.III.p.60. & alij, & Ex. c. 1. §. 1.

c Greg. XIV. p. 283.

3. Ipsam verò Societatem, quamvìs conservatura ac promotura speretur Divina Sapientia ac Bonitas, ex parte verò Sociorum interna charitatis lex, quam Spi-

Ejus Constitutionum necessitas.

ritus Sanctus in cordibus solet imprimere, oportuit tamen scriptis legibus dirigi, quibus meliùs ad suum finem consequendum juvaretur. (d)

d P.1. Proœm.

Harum Epitome conficienda.

4. Quod cùm abundè sit præstitum, non modò Pontificijs, & S. Patris Constitutionibus, sed etiam Congregationum Decretis, aliísque permultis Regulis Instructionibúsque, quæ pluribus sparsa voluminibus, non servato ferè materiæ ordine, sed potiùs temporis, quo sunt edita, vix lectione assequi, nedum memoriâ retinere quis valeat: occurrendum huic incommodo censuit Congr. 12. quæ annuens plurium Provinciarum Postulato decrevit; ut Jus Societatis in Epitomen eo, quo par fuerit, ordine redigeretur (e): ejúsque jam confectæ editionem Congregatio tertiadecima imperavit. Jam igitur, quibus partibus Societatis Jus constet; & quam earum singulæ auctoritatem obtineant, præmittendum est.

e Congr. 12. D. 56. § 1 & Con. 13. Act. 11.

Constitutiones Apostolicæ.

5. Primum, citra controversiam, ùt dignitatis, ità & auctoritatis gradum occupant Apostolicæ Constitutiones; quarum ùt summa est in Ecclesia vis, ità multò maximè in Societate, quæ peculiari obsequio inservire, & obedire debet Summo Pontifici. (f)

f Paul. III. p. 10 & Jul. III. p. 52. & P. 6. c. 1. § 1. & P. 7. c. 3. § 1. & P. 10. B.

6. Se-

6. Secundo loco censeri debent Constitutiones S. P. IGNATII : quibus comprehendimus non modò decem Constitutionum partes, sed etiam Examen Generale, eorúmque Declarationes margini appositas : namque hasce paris esse cum prioribus auctoritatis Sanctus Fundator voluit. (*g*)

Constitutiones S. Patris.

g Prooem. Declar. & P. 6. c. 1. A.

7. Scripsit igitur ea omnia Sanctus IGNATIUS juxta facultatem sibi, ùt Præposito Generali, tributam à Summis Pontificibus; qui approbantes oblatam Formulam, seu Regulam Societatis, particulares præterea Constitutiones condi indulserunt (*h*). Sed quia ea facultas non soli Præposito Generali, sed reliquis etiam Socijs concedebatur; noluit S. Fundator Constitutiones esse ratas, donec à Congregatione Generali confirmarentur; ùt factum est (*i*). Accessit ijsdem amplissima confirmatio Pontificum, ex motu proprio, certáque scientia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine : quæ confirmatio præterea complectitur omnia Statuta, ac Decreta Societatis concernentia ipsius Institutum. (*l*)

Earum Confirmatio.

h Paul. III. p. 10. & 16. & 22. & Jul. III. p. 62. & P. 4. c. 10. §. 2. & C. 4. D. 19. & C. 7. D. 76.

i Congr. 1. D. 15.

l Greg. XIII. p. 220. & Gre. XIV. p. 280. & Paul. V. p. 310.

8. Prædicta Societatis Institutum, Constitutiones, & Decreta nullus directè vel

Pœna cõtra earum impugnatores, & privatos interpretes.

vel indirectè impugnare poteſt ſub pœna excommunicationis, aliíſque pœnis ipſo facto incurrendis (*m*). Diſtrictiùs etiam inhibetur, nè quis ſive extra, ſive intra Societatem, niſi de illius Superiorum licentia, præſumat ſuper ijſdem facere Declarationes, Gloſſas, ſeu eas legere, alijs tradere, apud ſe retinere. (*n*)

m Greg. XIII. p. 238. & Gre. XIV. p. 284.

n Greg. XIII. p. 238. & Jul. III. p. 62. & C. 6. D. 18.

Quæ Scholia permiſſa.

9. Et quamquam Scholia quædam aliquibus Conſtitutionum locis addenda olim cenſuerit Congregatio Generalis (*o*): poſtmodum conſultius viſum eſt non eſſe facienda: cùm multa Dubia Conſtitutionum per Decreta ſequentium Congregationum, & Declarationes Præpoſitorum Generalium, & Regulas emendatas ſublata fuiſſent. (*p*)

o Congr. 1. D. 51. & Cong. 2. D. 42.

p Congr. 4. D. 34.

Et quam vim habeant.

10. Advertendum tamen eſt, Declarationes Conſtitutionum & Decretorum generalium poſſe quidem facere Præpoſitum Generalem auctoritate ſuâ ordinariâ; ſed eas non habere vim Legis univerſalis, tantúmque valere ad praxim bonæ gubernationis: cùm Congregationis Generalis, cujus eſt leges condere, ſit etiam eas hoc modo declarare (*q*). Scholia verò P. Natalis, quæ manuſcripta circumferuntur, ad directionem tantùm, ſinè ulla obligatio-

q Paul. III. p. 10. & 16. & Jul. III. p. 62. & Cong 4. D. 19. & C. 7. D. 76.

ne,

ne, adhibenda ſunt (r); párque judicium eſto de ejuſdem Patris Admonitionibus, quæ Provincialibus communicandæ. (s)

r Congr. 2. D. 42.

s Congr. 2. D. 57.

Conſtitutionũ autographum, & verſio authentica.

11. Sed ut Conſtitutionum S. Fundatoris integritati, & conſervationi maximè caveretur: primò illæ accurato plurium Seſſionum examine in Congregatione Generali ſunt recognitæ (t). Secundò probatum eſt quoddam exemplum earum ex Autographo S. IGNATII exſcriptum, ſubſcriptione Secretarij & ſigillo Societatis munitum (u); rurſúſque aliud, quod offerebatur eadem approbatione conſignari mandavit Congregatio generalis (x). Tertiò, quia prædictum Autographum erat ſcriptum Hiſpano Idiomate: verſio ejus Latina, poſt diligentem ſæpiúſque repetitam collationem cum Autographo probata eſt; & ſtatutum, ut pro Communi & Vulgata in tota Societate haberetur (y). Et quia hæc ipſa poſtremò probata verſio, atque edita, nè diſcreparet ab Autographo, dicebatur egere novâ animadverſione, hæc P. Generali commiſſa eſt, expendenda poſtea à generali Congregatione (z). Ad Autographum porrò Hiſpanum, quod conſervandum eſt,

t Cong. 1. à D. 10. uſq; ad 78.

u Congr. 1. D. 78.

x Con. 5. D. 61.

y Congr. 1. D. 79. & C. 2. D. 52. & C. 3. D. 26. & 34. & C. 4. D. 8. & 33. & 50. & C. 5. D. 76.

z Congr. 5. D. 76.

si qua in re P. Generali & Congregationi generali videatur, pro explicatione Vulgatæ Latinæ recurri potest. (*a*)

a C. 3. D. 26.

Nullæ expungendæ.

12. Quod si contingeret aliquas Constitutiones, ratione temporum, vel alias ob causas in praxi non esse; non propterea expungendæ sunt: ut quales à S. Fundatore accepimus, tales inviolatæ ad posteros transmittantur; notandum tamen est aliqua ratione, quod non observandum esse Congregatio judicaret. (*b*)

b C. 3. D. 23.

De substantialibus mutandis nec licet agere.

13. Cùm autem habeat Societas facultatem non modò Constitutiones novas condendi, ùt suprà dictum est, sed etiam cassandi jam conditas, & immutandi; & quas immutari contigerit, eo ipso confirmatæ Apostolicâ auctoritate censeri debeant (*c*): nè hujus facultatis usus aliquando esset immodicus: decretum est, non solùm in universum non esse agendum, sed nec particulatim de Constitutionibus substantialibus nostri Instituti mutandis (*d*). Et si quis, quocumq; prætextu, in Congregationibus provincialibus audeat de hujusmodi rebus verba facere, aut alibi etiam de ijsdem quæstionem instituat, seriò à suis Superioribus corripiatur & corrigatur (*e*). Quin etiam

c Paul. III. p. 2.

d C. 1. D. 16. & C. 2. D. 6. & Form. Con. Gen. §. 66. & 68.

e C. 4. D. 26. & Form. Con. Provin. §. 44. 45.

pœna

pœna à P. N. ſtatuenda eſt in eos, qui aliquid propoſuerint contra ea, quæ ſubſtantialia Inſtituti ſunt: ſive cùm certum eſt ea, quæ proponunt, hujuſmodi eſſe; ſive cùm, síntne talia, dubitatur: licet tamen de omnibus declarationem petere (*f*). Tunc verò in Congregationibus Provincialibus res dubia cenſenda eſt; quando vel unus Deputatorum affirmaret rem propoſitam eſſe de ſubſtantialibus Inſtituti, ídque in ſubſtantialium favorem. (*g*)

f C. 1. D. 16. & C. 6. D. 2. & Form. Con. Prov. §. 44. & Cong Gen. §. 66. & 68.

g C. 6 D. 19. §. 3. & C. 7. D. 35. & Form. Con. Prov. §. 45.

Quænam ſint ſubſtantialia Inſtituti.

14. Subſtantialia porrò ſunt in primis, quæ in Formula, ſeu Regula Societatis à Julio III. confirmata continentur (*h*). Deinde ea, ſinè quibus illa, aut nullo modo, aut vix conſtare poſſunt, quorum aliqua enumerantur in Congr. 5. Decr. 58. Neque enim conſultum eſt omnia explicare; cùm præſertim Generales Præpoſiti ea pro tempore ad praxim declarare poſſint. (*i*)

h Jul. III. p. 60. &c.

i C. 5. D. 44. 45. & 58. & C. 7. D. 40. & Fo. Co. Gen. §. 68.

De alijs Conſtitutionibus quatenus agere liceat in Congregationibus.

15. De alijs verò Conſtitutionibus non ſubſtantialibus tractari quidem poſſe definitum eſt; ſed ſinè experimento, & ratione clariſſima nihil immutandum (*l*), & solùm ad plura medietate ſuffragia in Congregatione Generali (*m*). Sed poſt-

l C. 1. D. 16.

m C. 2. D. 7.

modum ut magìs obviàm iretur aliquibus, mutationem Constitutionum Generali Congregationi facilè proponentibus (rem sanè periculi plenam, & quæ viam munit non solum ad contemptum Constitutionum nostrarum, quas ùt sanctas à B. P N. tot lachrymis, & orationibus conditas venerari debemus, sed etiam ad aliam sensim Religionem condendam:) decretum est, ut de Constitutionibus immutandis non liceat in Congregatione Generali tractare, nisi ad plura medietate suffragia tractandum statuatur; ipsa verò deliberatio, & Decretum non fiat, nisi ad duas tertias partes: & in abrogatione alicujus veteris Constitutionis, vel novæ institutione, duæ intercessiones permittuntur (*n*). At ex Congregationibus Provincialibus nulla posthac quidquam proponat quo tollendæ, aut immutandæ sint Constitutiones, immò & Decreta Congregationum Generalium: nisi ad duas tertias partes visum fuerit esse proponendum. Tum verò non petatur abrogatio, aut immutatio, sed solùm incommoda proponantur ex eis provenientia, petatúrque remedium. (*o*)

n C. 1. D. 9. & C. 6. D. 11. & For Con. Gen. §. 62. & 73.

o C. 6. D. 3. & Form. Con. Prov. §. 46.

16. Post

16. Post S. Fundatoris Constitutiones proximum locum tenent Decreta Congregationum Generalium. Immo æquè de utrisque non immutandis cautum est Legibus suprà citatis. Hìc tamen notandum vim obligandi in futurum non inesse Decretis, quæ fiunt ante electionem Præpositi Generalis; nisi post eam peractam à Congregatione confirmata fuerint (*p*): ac propterea in operis decursu, cùm citantur Decreta, ea veniunt, quæ Generalis electionem subsecuta sunt. Decretis adjunginius Formulas Congregationum; eò quòd auctoritate Congregationum Generalium confectæ sint, ùt suis locis indicabitur.

Decreta Congregationum Generalium.

p Paul. III. p. 10. & Jul. III. p. 62. & P. 8. c. 7. & C. 1. D. 115. & C. 2. D. 51. & C 3. D. 4. & 33. & Form. Congr. Gene. §. 19.

17. Sequuntur Regulæ paulò minorem à Decretis auctoritatem nactæ, ùt colligitur ex Decr. 76. Congreg. 7. Eas condere nullus Superiorum, præter Generalem, potest. (*q*)

Regulæ.

q C. 1. D. 133. & 143. & C. 4. D. 19.

Cæterùm cùm plurimæ Regulæ, ùt Summarium, aliæque non paucæ tum communes, tum particulares Officiorum ex constitutionibus desumptæ sint, vim priorem retinent. Supponuntur etiam sæpius in Constitutionibus observandæ Regulæ, seu Ordinationes, quæ accom-

r P. 1. Procem. Decl. & P. 4. c. 7. §. 2. & C. & c. 10. §. 6. & P. 6. c. 3. §. 3. & P. 7. c. 4. §. 12. & P. 9. c. 6. I.

modatæ Perſonis, ac locis particularibus, uniformitate tamen, quoad ejus fieri poterit in omnibus ſervata, conſcribendæ ſint. (r)

s P. 6. c. 3. §. 3.

t C. 3. D. 21. & C. 4. D. 22. C. 1. & D. 133. & C. 2. D. 57.

Ex hujuſmodi verò Regulis cùm ad ædificationem ſuam, & aliorum, eam partem obſervare debeant Profeſſi, & Coadjutores formati, quæ ipſis judicio Superioris imponetur (s); declaratum eſt, eos teneri Regulis communibus Societatis & locorum, in quibus degunt. (t)

Ordinationes Præpoſitorum Generalium.

u C. 7. D. 81.

18 Extant præterea Ordinationes Generalium in peculiarem libellum contractæ, juſſu Congregationis Generalis, quæ tamen voluit illis eam tantùm vim ineſſe, quam reliquæ Generalium Ordinationes habere conſveverunt. (u)

Inſtructiones.

x C. 7. D. 81.

19. Poſtremo loco Inſtructiones collocantur, quæ directionis tantùm vim retinent. (x)

PARS

PARS I.
De Novitijs.
CAPUT I.
De Impedimentis Admittendorum.
SECTIO I.
Necessitas magni delectûs in Admissione.

1.

Cùm Societas JESU ad omnium salutem ac perfectionem impensè procurandam instituta (ùt proximè dictum est) suæ vocationis pondus grave, & ingentis debiti solutionem illud subeuntibus imponat (*a*): necessarium est magnum delectum haberi Admittendorum, & diligentiam adhibere, ut intelligatur, quæ eorum sint dotes, & vocatio. (*b*)

Arduitas finis Societatis.

a in Formula. Paul. III. p. 11. & Jul. III. p. 63.

b P. 1. c. 1. §. 3.

2. Multitudo enim magna, & turba eorum, qui vitia sua non bene domuerunt, ùt Ordinem non fert, ità nec Unionem,

Non promiscua turba admittenda.

nem, quæ in Christo Domino nostro tam necessaria est; ut bonus Status, ac procedendi modus in hac Societate conservetur. Hoc autem non excludit numerum licèt magnum: immo ad propositum finem convenit, numero augeri operarios idoneos; & qui hujusmodi essent, turba existimari non deberent; sed potiùs gens electa, tametsi magna ea esset. (*c*)

c P. 8. c. 1. §. 2. & B. & P. 1. c. 1 §. 3. & C. & Reg Exam. 2. & R. Prov. 38.

SECTIO II.

De Impedimentis primariò excludentibus à Societate.

I.

Impedimenta essentialia, & irritantia.

AD convenientem igitur delectum eorum, qui Societati adscribendi sunt, primò investigandum est, an obsit aliquod ex ijs Impedimentis, cum quorum aliquo nemo in Societatem admitti potest; ità ut in his nec Generalis Præpositus, nec Societas universa dispensare possit (*d*). Quare hæc Impedimenta essentialia dici debent (*e*), & irritantia emissionem votorum simpliciũ, & quamcumque sequentem Professionem. (*f*)

d Ex. c. 2. §. 6. & A. & P. 1. c. 3. §. 2. & G.

e Con. 5. D. 52.

f C. 7. D. 42.

Si deprehendatur in aliquo e ximiè ornato, quid agendum?

2. Cæterùm si in quopiam aliquo ex prædictis impedimentis affecto, cernerentur illustriora DEI dona: non dimitten-

tendus ab Examinatore esset, donec rem cum Superiore contulisset (g). Immo si taliter ornatus Summo Pontifici, vel ejus Nuntio; vel Summo Pœnitentiario supplicaret, sibi concedi ingressum in Societatem, Præposito ejus Generali non repugnante; posset idem Præpositus consensum ad eum admittendum præstare: dum tamen ostium non multis, immo nulli, qui raris dotibus non sit præditus, aperiatur. (h)

g Ex. c.2. D.& Reg. Prov. 35. & Exam. 7.

h P. 1. c. 3. G.

3. Descendendo autem ad hæc essentialia Impedimenta in particulari, quæ ad quinque capita revocantur. Nullo modo sunt admittendi. 1. qui recesserit à gremio Sanctæ Ecclesiæ, fidem abnegando inter Infideles, vel incidendo in errores contra eam, in quibus reprobatus fuerit per sententiam publicam, etiam ùt suspectus hæresis; aut tanquam schismaticus se ab Ecclesiæ unitate sejunxerit (i). Et quamvis per publicam sententiam quis condemnatus non fuerit: si tamen error ejus publicus extitisset, ac vehementer suspectus esset; &, quod in judicio conveniri posset, timeretur, admitti non debet. Verùm hoc judicium Præposito Generali relinquatur (l). Advertendum, Schisma

1. Impedimentum infidelitas.

i Ex. c. 2. §. 1. & P. 1. c. 3. §. 3.

l P. 1. c. 5. A.

&

& Hæresim censeri inter hæc Impedimenta, quando sunt peccata particularia personæ, non autem generalia Patriæ. (*m*)

m P. 1. c. 3. B.

2. Impedimentum Homicidiū & infamia ob enormia peccata.

4. Pari modo 2. loco excluduntur, qui homicidium perpetraverint, vel perpetrari cum deliberatione jusserint, si effectus est consecutus: aut si publicè infames propter enormia peccata fuerint (*n*). Si autem dubitaretur, an homicidium sit, necne, dijudicent Præpositi Generales; nec se faciles in hujusmodi dubijs exhibeant (*o*). Super homicidio verò casuali, sed voluntario, consulatur P. Generalis (*p*). Quod attinet ad infamiam, adverte impedimentum esse, ubi quis enormiter peccando infamiam contraxisset. Si autem procul esset ab eo loco, támque seriò resipuisset, ut de eo nihil timendum videretur, posset in Domino admitti. Quamvìs Societas in ejusmodi hominis probatione magìs circumspectè procedere debet. Qualia verò sint, vel non sint ejusmodi enormia peccata, judicet Præpositus Generalis (*q*).

n Ex. c. 2. §. 2. & P. 1. c. 3. §. 4. & C.

o P. 1. c. 3. C.

p Con. 11. Act. 31.

q Ex. c. 2. C. & P. 1. c. 3. D.

3. Impedimentum, Habitum gestasse Religiosum.

5. Non admittitur 3. qui habitum sumpserit alicujus Religionis Fratrum, vel Clericorum, vitam aliquando in obedientia

cum eis agendo, etiam non emissa Professione; vel qui eremita cum vestibus monachalibus fuerit (r); & quidem ad hoc Impedimentum contrahendum sufficit habitum gestasse vel unum diem; eo tamen animo, ut sit Religiosus (s). Quoto autem anno ætatis debeat quis habitum regularem sumpsisse; ità ut si id contigerit in ætate puerili, censeri tamen is debeat impeditus: non est determinatum, sed mandatum P. Generali pro singulis casibus statuendum (t). Quem etiam consulere oportet, ubi quis minùs, quàm uno die, gestasset prædictum habitum (u). Certum verò est non hìc comprehensos, qui professi sunt ordinem militarem, vocatum Christi (x), nec eos, qui è Societate egressi, votis non soluti, postmodum habitum alterius Religionis induti fuerint (y). Comprehenduntur autem FF. Capellani Ordinis S. Joannis Hierosolymitani. (z)

r Ex. c. 2. §. 4. & P. 1. c. 3. §. 5.

s P. 1. c. 3. E.

t Con. 11. Act. 36.

u Con. 11. Act. 43.

x Con. 1. D. 129.

y P. 2. c. 4. B.

z Con. 13. D. 7.

6. Obstat 4. vinculo Matrimonij consummati, vel Servitutis legitimæ ligatum esse (a). Quando verò hoc vinculum solutum esset, quòd à Domino, vel à Conjuge facultas concederetur, observatis alijs circumstantijs, quæ juxta sanam doctrinam,

4 Impedimentum, vinculum matrimonij vel servitutis.

a Ex. c. 2. § 4. & P. 1. c. 3. §. 6.

b P. 1. c. 3. F. nam, & usum Sanctæ Ecclesiæ solent observari, Impedimentum esse desinet. (b)

5. Impedimentum, Iudicium læsum.

7. Quintum Impedimentum est Infirmitatem pati, unde obscurari, vel parum sanum judicium ei reddi soleat, vel dispositionem notabilem ad hujusmodi infirmitatem habere. (c)

c Ex. c. 2. §. 5. & P. 1. c. 3. §. 7.

Quomodo in examine super his procedendum?

8. Jam si aliquod ex his Impedimentis in quoquam detegeretur, non est quod ulteriùs in interrogationibus procedatur; sed qui Examinatoris officio fungitur, quoad ejus fieri poterit, eundem consolando dimittat; nisi illustriora DEI dona haberet, ùt suprà dictum est (d). Cæterùm in horum examine primò decenter interrogandum est (e); secundò non ùt Impedimenta proponenda, donec veritas eliciatur; nè qui examinatur, præ desiderio ingrediendæ Societatis, accipere occasionem possit veritatis celandæ; & nihilominus admoneri Confessarium oportet, ut si quis verè non respondisset, ejus conscientiam de ea re exstimulet. (f)

d Ex. c. 2. §. 7. & Reg. Ex. 7.

e P. 1. c. 4. §. 3.

f Ex. c. 2. A. & Reg. Ex. 6.

Reticuisse aliquid grave in examine est peccatum reservatum.

9. Ubi notandum est, reticuisse Impedimentum excludens in examine, vel in eo mentitum esse, unde grave aliquod incommodum oriri possit, esse peccatum in Societate Superiori reservatum. (g)

g Ex. c. 3. A. & Con. 5. D. 51.

10. De-

10. Desideratum etiam est, ut omnis cognitio indagandæ veritatis in celatis in Societatis ingressu quibuslibet impedimentis, malitiâ nimirum, an ignorantiâ id contigisset; útque punitio etiam illorum, qui studio illa celassent; pro delicti hujus, atque aliorum in Societate commissorum qualitate, ad eandem solam pertineret; & statutum, ut in id facultas à Summo Pontifice peteretur. (*h*) *Cognitio juridica hujus delicti.*

h Cong. 7. D. 43.

11. Pleraque ex dictis servanda etiam sunt in Impedimento Originis, quod licèt non recenseatur inter essentialia, tamen definitum est, esse indispensabile, etiam à Generali. Tale autem Impedimentum est traxisse originem ex Hebræis aut Saracenis (*i*). Quamvìs enim Societas juxta sui Instituti finem, omnia hominum genera complectatur, ut eorum serviat utilitati spirituali: non tamen necesse est, ut suos ministros ex quolibet hominum genere desumat. (*l*) *Impedimentum Originis indispensabile.*

i Con. 5. D. 52, & 53.

l P. 1. c. 3. §. 2.

12. Sed advertere oportet prædictæ sanctioni aliquam mox seu declarationem, seu moderationem fuisse adhibitam: ità ut exclusis ijs, qui Morisci in Hispania vocantur, vel alijs quibuscunque, qui Christiani, quasi specie tenus, habe- *Ejus mitigatio.*

rentur; itémque ijs, qui hoc nomine generationis Hebræorum, ſeu Saracenorum infames habentur; in cæteris, qui alioqui eſſent honeſtæ familiæ, & nominis, informationes fierent uſque ad quintum gradum incluſivè; in quibus, (quæ ſecretò, & exactè tamen fierent) ſicuti non eſt habenda ratio cujuſcunque rumoris, aut cujuſpiam aſſerentis ſe aliquid inaudiſſe; ità ſi conſtans fama haberetur, tales hac macula notatos, unde offendiculo, & dedecori eſſe poſſent, non eſſent admittendi. Probationes itaque certæ, & fide dignæ habendæ erunt, ut aliquis uſque ad eum gradum excludatur. Ultra hos verò gradus, niſi ſit talis infamia, quæ publicè conſtet, non eſt cenſendum impedimentum aliquod, aut ulteriùs inquirendum. De Tartaris autem & Mahumetanis alijs, committitur Patri Generali, ut poſſit diſpenſare intra prædictos hos gradus, cùm ceſſet in his ratio infamiæ. (*m*)

m C. 6. D. 28.

SECTIO III.

De Impedimentis ſecundariò excludentibus.

I.

Quatenus hæc ſecundaria Impedimenta obſtent.

SI nullum ex proximè relatis obſtaret Impedimentum, ulteriùs in interrogatio-

gationibus progrediendum est. Et si quid erit, quod secretum requirat, id observabitur, ùt par erit. Hæc autem secundaria Impedimenta, quamvìs singula à Societate non excludant; quodvis tamen ex his tanti momenti esse posset, ut non expediret cum eo quemquam admitti. Sed quia accidere posset aliquem hujusmodi defectum alijs præclaris DEI donis compensari; id discernendum prudentiæ ejus, qui admittendi facultatem habet, relinquitur: cujus etiam erit in hujusmodi casibus dispensare. (*n*)

n P. 1. c. 3. §. 3. & 16. & H. & R. Prov. 36.

2 Secundaria verò Impedimenta hæc numerantur: primò quoad interiora attinet. Passiones, quæ domari non posse videantur; vel peccatorum habitus, de quibus non magna emendatio speretur. Intentio minùs recta ad Religionis ingressum; ùt quæ cum humano aliquo fine sit conjuncta. Inconstantia, vel remissio animi notabilis. Indiscretæ devotiones, quæ in causa esse solent, ut aliquis in illusiones, & non exigui momenti errores incidat. Literarum ignorantia, vel ingenij aut memoriæ ad eas addiscendas, vel lingvæ ad explicandum defectus; quæ postrema observanda in illis, qui præseferunt inten-

Quænã in particulari respectu omniũ quæ ad interiora attinet.

tionem, vel desiderium ulteriùs progrediendi, quàm solent Coadjutores Temporales. Judicij defectus, vel notabilis in proprio judicio obduratio, quæ omnibus Congregationibus multùm solet facessere negotij. (o)

o P. 1. c. 3. §. 9. usque ad 15.

Quoad exteriora.

3. Obstant secundò in exteriori homine defectus in integritate corporis, morbus, debilitas, vel notabilis deformitas; quæ sive contingat à natura, sive ab aliqua externa causa, semper minimè juvat ad ædificationem proximorum, quibuscum ex Instituti nostri ratione versamur (p).

p P. 1. c. 3. §. 15. & I.

De Ætate.

4. Ætas etiam valdè tenera, aut nimis provecta. Et illa quidem censenda est minor 14. annis, ut quis ad Probationem, aut 25. ut ad Professionem admittatur, nisi peculiaribus de causis Præposito Generali antevertendam esse videretur (q). Immo sinè ejus dispensatione, si aliquis admissus fuerit ad Probationem ante 15. aut ad Vota Societatis ante 17. annos expletos: irritum est defectu potestatis, quidquid, etiam auctore Provinciali, fuerit factum (r). Quamquam prima Renovatio Votorum post annum decimum septimum expletum facta habet vim primæ

q P. 1. c. 2. §. 12 & c. 3. §. 15. & K.

r Con. 8. D. 35. & Reg. Prov. 36.

Nun-

Nuncupationis, ac ſupplet quoſcunque prædictos defectus (*s*). Biennium autem Novitiatûs tunc ſolùm fuit validè inchoatum, quando ille annum ætatis ſuæ decimum quintum explevit. (*t*)

s Con. 8. D. 22.

t Con. 12, D. 13.

Æs alienum, & Majoratus.

5. Demum æs alienum, naturales aut civiles obligationes obeſſe poſſunt, nè quis recipiatur, propter ædificationem & jura, quæ diligenter attendenda ſunt (*u*). In quorum etiam gratiam ſtatutum eſt, nè qui in Hiſpania gaudent jure Majoratûs, recipiantur ſinè facultate P. Generalis, iiſque dotibus fulti, quæ ſpem faciant promoveri poſt biennium poſſe, juxta Conſtitutiones, ad Profeſſionem trium votorum, prævia voluntate P. Generalis; & niſi qualitas Majoratûs ea ſit, cujus abdicationi firmandæ promotio ad Sacrum Ordinem ſufficiat (*x*). Si quid tamen hoc in genere contrà fieret, non invalida eſſet Admiſſio. (*y*)

u Ex. c. 3. §. 2. &c. & P. 1. c. 3. §. 15. & L.

x Con. 5. D. 18.

y Cong. 11. D. 26.

Ad horũ examen quomodo progrediendum eſt.

6. Igitur, qui Examinatoris officio fungitur, ubi nullum ex ſubſtantialibus Impedimentis adeſſe cognoverit, pergat interrogando; An decreverit ſeculum relinquere, quibus de cauſis, & quando primùm hæc ei deſideria in mentem venerint? An à quoquam, præſertim à noſtris,

primùm ad id motus fuerit? Num deliberatum habeat animo propositum vivendi, & moriendi in Domino in hac Societate (z)? Postea Examinator interroget super prædictis secundarijs Impedimentis, juxta regulas sui officij, & Exam. gen. c. 3. videndæ etiam Reg. Provin. de Admittendis pag. 39.

z Ex. c. 3. §. 13. 14. & Reg. Exam. 8. &c.

CAPUT II.

De Dotibus positivis Admittendorum.

Magis apti qui magis insignes, & noti.

IN universum loquendo, quò pluribus DEI donis naturalibus, & infusis præditi ad promovendum, juxta Societatis Institutum, divinum servitium, & quò certioribus experimentis perspecti fuerint: eò magìs idonei erunt, ut in eam admittantur (a). Contrà non expedit admittere inutiles Congregationi, licèt ipsissmet non inutile foret admitti (b). Convenit igitur cooperari vocationi divinæ, ut augeatur in Societate numerus Operariorum in Vinea Christi Domini nostri: sed etiam considerari oportet, nè quis admittatur, nisi qui donis illis DEI præditus sit, quæ hoc Institutum exigit (c).

a P. 1. c. 2. §. 1.

b P. 1. c. 2. §. 4. & c. 3. §. 16.

c P. 1. c. 1. §. 4. & c.

SE-

SECTIO I.

De Scholasticis.

1.

AT qui ad juvandam Societatem in rebus ſpiritualibus in Societatem admittuntur, quoad animum attinet, polleant doctrinâ ſanâ, vel aptitudine ad eam addiſcendam, & in rebus agendis diſcretione, vel certè indole boni judicij, & memoriâ (*d*). Sint præterea univerſæ virtutis & perfectionis ſpiritualis ſtudioſi, quieti, conſtantes, ſtrenui in rebus divini ſervitij, & zelo animarum incitati ad noſtrum Inſtitutum amplectendum (*e*).

Quid deſiderãdum in Scholaſticis quoad animum.

d Ex. c. 5. & P. 1. c. 2.

e P. 1. c. 2. §. 8.

2. Quoad corpus pertinet: ſpecie honeſta, bona valetudine, ac viribus, quibus ferre poſſint noſtri Inſtituti labores. Exoptanda etiam in eis ſermonis gratia, ad agendum cum proximis perneceſſaria. Ætas, ùt proximo capite dictum eſt, debet excedere 15. annum, nec ſuperare 50. Nam qui aut illum non expleverint, aut hunc exceſſerint, à Provinciali recipi non poſſunt. (*f*)

Quid in ijſdem quoad corpus & bona externa.

f P. 1. c. 2. §. 9. 10. 11. 12. & Reg. Prov. 36.

Dona externa nobilitatis, divitiarum, bonæ famæ, & ſimilia, ùt non ſatis ſunt, ſi deſint alia; ità cùm alia ſuppetent, hæc

non erunt necessaria; quatenus tamen ad ædificationem faciunt, reddunt magìs idoneos, ut admittantur. (*g*)

g P. 1. c. 2. §. 13.

SECTIO II.

De Coadjutoribus Temporalibus.

I.

Non multi, nec ex conditione qualibet.

UT particulatim verò de ijs loquamur, qui in Coadjutores Temporales admittuntur; in primis non debent esse plures, quàm qui necessarij sint ad sublevandam Societatem in ijs rebus, in quibus occupari Sacerdotes & Scholastici non possunt sinè detrimento majoris boni (*h*). Et sanè magna cautio in ijs admittendis adhibenda est, qui literati, milites, nobiles, aut delicatis ministerijs assveti, nec minor etiam erga rudes. (*i*)

h Ex. c. 6. §. 1. & P. . c. 2. § 2. & A. & Reg. Prov. 39.

i Instr. 6. §. 4.

Quoad Animum.

2. Cæterùm quod spectat ad Animum, debent esse quieti, tractabiles, bonæ conscientiæ, propensi ad devotionem & virtutem, sorte Marthæ contenti, benè affecti erga Institutum, & futuri ædificationi Domesticis & Externis. Qui non quieturus in externis ministerijs cognosceretur, non esset admittendus in Coadjutorem Temporalem, nisi aptus ad progressum in literis deprehenderetur. (*l*)

l Ex. c. 6. § 7. & P. 1. c. 2. §. 2. & B.

3. Quod

3. Quod ad corpus attinet, ſint honeſta ſpecie, ſanitate, viribus, & ætate, quibus labores ſui muneris ſufferre queant; & qui vel habeant, vel habituri ſperentur talentum ad Societatem juvandam. (*m*) *Quoad Corpus.*

m P. 1. c. 2. §. 3.

SECTIO III.

De Indifferentibus.

1.

Cùm tres ſint notiſſimæ claſſes hominum Societatis, Profeſſorum nempe, Coadjutorum, Scholaſticorum; ad quorum aliquam plerumque Novitij deſtinantur (*n*); poſſet contingere, ut aliquorum Societati ſe adjungere volentium non ſatis perſpectæ eſſent dotes. Inde factum eſt, ut quarta claſſis admittendorum ſtatueretur, qui Indifferentes dicantur; eò quòd nondum Societas decreverit, ad quem ex dictis gradibus eorum talentum ſit magìs accommodatum. (*o*) *Quinam dicantur Indifferentes.*

n Ex. c. 1. §. 8. 9. 10. & c. 8.

o Ex. c. 1. §. 11. & c. 5. §. 8. & c. 8. §. 1.

2. Quare qui examinabitur, ùt Indifferens, admonendus erit, quod nullo tempore, neque ulla ratione debet prætendere potiùs hunc, quàm illum Gradum; interrogandúſque an ad hujuſmodi indifferentiam ſit paratus (*p*). Non prohiben- *Quomodo examinandi?*

p Ex. c. 1. §. 11. & c. 8. §. 1. 2.

tur tamen ijdem, post orationem, simpliciter Superiori proponere, quod ad DEI gloriam fore judicaverint (q). Præterea examinandi de reliquis, prout magìs convenire videbitur. (r)

q Ex. c. 8. A.

r Ex. c. 8. §. 3.

Pauci sint, nec detineantur ultra biennium.

3. Raró tamen aliqui, ùt Indifferentes, admittendi, & ex ijs, qui sic admissi sunt, ultra tempus biennij probationis nemo detinendus in hoc Indifferentium gradu, sed eo expleto determinentur ad aliquem aliorum. (s)

s Reg. Prov. 67 & C. 4. D. 52.

CAPUT III.

De Potestate admittendi in Societatem.

SECTIO I.

Unde fluxerit Potestas admittendi in Societatem.

1.

Prima Confirmatio Societatis & facultas admittendi, sed limitata.

QUemadmodum Societatis Fundatio, quod reliquis etiam Religiosis Ordinibus commune est, pendet à Summo Pontifice: ità ab eodem, unà cum prima sui confirmatione, fluxit in Societatem JESU facultas admittendi eos, qui hanc vivendi normam sequi vellent. Et 1. qui-

quidem Paulus III. (*a*) confirmans Institutum Societatis, contulit ei pariter potestatem aggregandi novos Socios: noluit tamen hanc concessionem extendi ultra numerum sexaginta personarum, oblatam Normulam profiteri volentium (*b*).

a Paul. III. p. 7. &c.

b Idem p. 16.

Secunda sine limitatione.

2. Idem Pontifex triennio pòst professus se ad id moveri, ut Fidei orthodoxæ dilatatio subsequatur, sustulit terminos præscriptos, & liberè potestatem indulsit aggregandi Societati, sub votis per Socios ejusdem Societatis emitti solitis, quoscunque Fideles, qui probationes Societatis expleverint. (*c*)

c Paul. III. p. 17. &c.

Tertia cum facultate admittendi Coadjutores.

3. Cùm autem in prædictis concessionibus nulla esset facta mentio Graduum Coadjutorum, qui nunquam Professionem emittunt: idem Pontifex concessit, ut de cætero Sacerdotibus, qui nos in spiritualibus, & personis secularibus, quæ nos in temporalibus, & Officijs nostris domesticis coadjuvent, uti possemus; qui pariter, post statutas probationes, ad eorum majorem devotionem, & majus meritum, tria vota paupertatis, castitatis, ac etiam obedientiæ, quantum est ex parte ipsorum, perpetuæ emittant (*d*). In qua con-

d Paul. III. p. 29. &c.

concessione nullus definitus est numerus Coadjutoribus Temporalibus; at Spiritualibus vigesimus præfixus est (*e*); quam limitationem mox idem Pontifex sustulit, concedens ut ad alios quoscumque idoneos ea facultas protenderetur. (*f*)

e Paul. III. p. 31.

f Ibid. p. 52.

SECTIO II.

In quibus jure ordinario & extraordinario Potestas admittendi resideat.

1.

Facultas admittendi Ordinaria in Generali, & Provinciali.

IGitur ex præmissis Pontificijs concessionibus Præpositus Generalis per se, & per alios admittere in Domibus, vel Collegijs, vel ubicunque libeat, poterit eos, qui ad Institutum Societatis idonei videbuntur (*g*). At quibus, & quantùm hæc facultas communicanda sit, judicabit idem Generalis (*h*). Ordinario etiam jure admittere possunt Provinciales, & quidem etiam eos, qui sunt absentes. (*i*)

g P. 9. c. 3. §. 1. & P. 1. c. 1. §. 1.

h P. 1 c. 1. § 1.

i P. 1. c. 1. B. & Reg Prov. 3.

Extraordinaria in Visitatoribus alijs.

2. Extraordinariam potestatem admittendi habet quivis Commissarius Præpositi Generalis, vel ejusdem Provincialis. At Rectoribus Collegiorum, & Præpositis Domorum magìs consvetum erit com-

mit-

mittere, ut quos idoneos judicabunt Domi suæ, aut in Collegio possint admittere, cùm præsentes fuerint (*l*). Citra hanc commissionem neque Rector, neque Præpositus Localis ullum in Societatem admittat; sed de ijs, qui admitti petunt, ad Provincialem referat, quales illi sint, & quibus donis DEI præditi. (*m*)

l P. 1. c. 1. B.

m P. 1. c. 1. §. 2. & Reg. Præp. 79. & Rect. 77.

SECTIO III.

Quomodo admittendi facultas exercenda.

1.

Præstandum à non habentibus admittendi facultatem.

IGitur quicunque Jus admittendi per seipsum non habet, aliquem nactus idoneum nostro Instituto, scribat ad Provincialem; ùt proximè dictum est. Quod si necessitas urgebit, & qui admitti petit, valde idoneus videbitur: poterit Superior eum, tanquam hospitem, domi recipere, donec responsum à Provinciali accipiat; vel ad eundem mittere, si expedire judicaverit. (*n*)

n P. 1. c. 1. §. 2. & A. & Reg. Præpos. 80. & Rect. 78.

Curanda à Provinciali & Examinatoribus.

2. At idem Provincialis curare debet, nè nimij sint nostri in hominibus ad Societatem alliciendis; sed per virtutes, & bonæ vitæ odorem omnes ad Christum trahere studiosè curent (*o*). Et tam ipse, quàm

o Reg. Prov. 33.

quàm is, cujus operâ utitur ad admittendum, aut examinandum, habeat oportet cognitionem rerum Societatis, ac zelum boni progressus ipsius, ut nulla ratione dimoveri ab eo possit, quod magìs in Domino convenire judicaverit. Quod ùt consequatur, moderatus admodum sit oportet in admittendi desiderio; & ut liberior sit ab omni minùs ordinato affectu, ubi vitij hujusmodi occasio esse possit (ùt cum consangvineis & amicis) ille, in quo aliquid periculi hujusmodi timeretur, examinandi officio non fungatur (*p*). Praeterea in admittendo Superiores nō sinant se moveri Nostrorum importunitate; nec bona externa, & nostrorum affinitatem, sed aptitudinem ad Institutum sequantur (*q*). Cavebit autem Provincialis, nè cujusquam admissio aliquam Externorum offensionem, aut Societatis nocumentum pariat; quod cum ijs potissimùm observandum erit, qui in Scholis nostris instituuntur. (*r*)

p P. 1. c. 1. §. 4. & Reg. Exam. 1. 2. & Or. c. 18. §. 1. & In. 6. §. 1.

q In. 6. §. 1.

r Reg. Prov. 32.

Aliæ Examinatorum conditiones.

3. Et quia refert plurimùm ad divinum servitium, convenientem haberi delectum eorum, qui admittuntur, & diligentiam adhiberi, ut intelligatur, quæ eorum sint dotes, & vocatio; qui talem admitten-

tendi facultatem habet, si per seipsum id ipse non præstet, habeat in ijs, qui assiduè apud se agunt, aliquem, cujus operâ utatur ad cognoscendum eos, qui ingrediuntur; ad agendum cum illis, eósque examinandum; qui quidem prudentiâ præditus sit; & non ignoret agendi modum, qui cum tam varijs generibus, & conditionibus personarum est tenendus; ut majori cum intelligentia, & utriusque partis satisfactione negotium ad DEI gloriam transigatur. (*s*)

s P. 1. c. 1. §. 3.

4. Quicumque autem fungetur Examinatoris munere, in scriptis habeat, quæ ad tale officium pertinent; ùt sunt Liber completus Examinis Generalis, & Regulæ Examinatoris, in quibus hæc omnia distinctiùs traduntur (*t*). At si satìs notus est, qui ingreditur, non necesse erit juxta Examen Generale procedere; in quo Superioris judicium Examinator sequatur. Antè quàm autem ad primam Probationem recipiantur, ferè semper de quibusdam rebus majoris momenti, præsertim de ijs, quæ solent excludere, examinari eos oportebit (*u*). Quomodo autem ulteriùs in Examine pergendum sit, dicetur statim, cùm prima Probatio exposita fuerit.

Eorundem munus.

t P. 1. c. 1. §. 5. & D.

u Ex. c. 1. A. & P. 1. c. 1. D.

CA-

CAPUT IV.

De prima Probatione.

SECTIO I.

De Domibus Probationis fundandis, & primo ad illas Ingressu.

Domus Probationis quomodo fundandæ.

a Ex. c. 1. §. 4. & B. & Greg. XIII. p. 230. & P. 6. c. 2. A.

b C. 1 D. 127. & C. 2. D. 14.

1.

De fundatione & reliquis rebus temporalibus Domuum Probationis, cùm hæ ſint velut membra Collegiorum, reditibus æquè ac illa dotatæ (*a*), non eſt hìc inſtituenda peculiaris tractatio: ſed idem omninò ſervandum eſt in hiſce Domibus circa earum Fundationem, & Adminiſtrationem redituum, quod pro Collegijs fusè infrà explicabitur Parte II. Unum tamen omitti non debet, quod peculiari ſancitum Decreto eſt, poſt repetitam duarum Congregationum diſcuſſionem; ut in ſingulis Provincijs Domus Probationis inſtituerentur, vel conjunctæ Collegio, ſed ab eo diſtinctæ, vel etiam ſeparatæ: in quibus Novitij non literarum, ſed profectûs ſpiritualis ſtudio vacando probarentur (*b*). Pariter declaratum eſt, adeò nullum ſubeſſe ſcrupulum in admittendo Domos tertiæ Probationis de

de quibus infrà Parte II. c. 7. dotatas reditibus, ut etiam id ſit magìs conforme Conſtitutionibus. (*c*)

c C. 7. D. 31.

2. Poſtquam in Domino ſtatuetur, quòd ad Probationem aliquem admitti conveniat: ſolitis veſtimentis indutus, aut pro cujuſque devotione, niſi aliud Superiori videbitur, ingredi poterit Domum, aut habitationem ſeparatam, ubi ùt hoſpes 12. dies, vel uſque ad 20. & ampliùs, prout Superiori videbitur, diverſabitur. Expedit enim, ut, qui ad Societatem admittuntur, non ſolùm diu probentur, antequam in ejus corpus cooptentur: verùm etiam ut valdè noti ſint, antequam ad eam Probationem admittantur, quæ fit in communi convictu. (*d*)

Locus, ac tempus primæ Probationis.

d P. 1. c. 4. §. 1. 2. & A. & Ex. c. . §. 13. F. & H. & Reg. M. Nov. 9.

3. Poſtridie, quomodo eo in loco ſe gerere debeat, ei declarabitur; ac nominatim nè verbo, aut ſcripto (niſi Superiori aliqua de cauſa non levis momenti aliud videretur) cum Externis vel Domeſticis agat, præterquam cum ijs, qui ad id deſignati à Superiore fuerint: quò nempe liberiùs ſecum, & cum DEO perpendat vocationem ſuam. Quare nemo præter eos, qui à Superiore deputati ſunt, loqui poteſt cum illis, qui in prima probatione

Segregatio probandorum.

C ver-

e P. I. c. 4. §. 4. & Reg. M. Nov. 10. & Rc. Com. 27.

versantur; exceptis tamen usitatis salutationibus, quas inter obvios charitas religiosa exigit. (*e*)

SECTIO II.

De Examine & Institutione eorum in genere, qui primò probantur.

I.

Quo ordine examinandi.

ELapsis duobus, aut tribus diebus examinari accuratiùs incipiant: & relinquatur eis scriptum Examen Generale, absque Declarationibus, vel aliud Examen brevius, si in aliquo particulari ità expedire Superior judicaverit. Postea ostendantur, & relinquantur Literæ Apostolicæ Julij III. datæ anno 1550. & Summarium Constitutionum ac Regulæ Communes; quæ omnia oportebit habere in promptu vernaculo sermone scripta pro ijs, qui non callent lingvam latinam. Igitur per quinque, vel sex dies accuratè informentur prædicto modo de ijs, quæ ad Institutum, & ad ipsos pertinent; & lectione alicujus pij libelli, qualis est de Imitatione Christi, subinde recreentur. (*f*)

f C. 4. D. 67. & R. M. Nov. 20.

Et præcipuè de abdicatione bonorum.

2. Præcipuè proponatur illis, ex mente illorum, qui primi in hanc Societatem con-

convenerunt, admittendos in eam eſſe, qui omnino ſeculo renuntiârint; & quidem juxta conſilium Chriſti: *Si vis perfectus eſſe, vade & vende omnia, quæ habes, & da pauperibus* (*y*). Quòd ſi quis non y Ex. c. 4. §. 1.
ſtatim, propter honeſtas cauſas bona relinquat; promittat ſe, ſaltèm poſt annum ab ingreſſu, quandocunque Superior injunxerit, re ipſa relicturum omnia ſua bona pauperibus, juxta conſilium Euangelicum, à ſe omnem fiduciam ſubmovendo eadem ullo tempore recuperandi. Et ſi dubitaretur, an majoris foret perfectionis renuntiare conſangvineis hujuſmodi bona; nihilominus ad declinandum errandi periculum, contentum ſe futurum eo, quod ſuper hoc negotio ſtatuerint eſſe ad majorem DEI gloriam viri doctrina & pietate inſignes, cum approbatione Superioris ad id electi (*g*). Promiſſio autem g Ex. c. 4. §. 1. 2. 3. & P. 3. c. 1. § 7. G. & §. 25. & P. 6. c. 2. H. & C. 2. D. 76.
prædictæ abdicationis neque votum eſt, neque ſolum propoſitum; ſed ſimplex promiſſio, ea conditione affecta, ſi ille perſeveraverit, & Superior illi injunxerit (*h*). Admoneatur itidem, ſi quæ habeat h C. 3. D. 19.
Beneficia Eccleſiaſtica, relinquenda eſſe eodem modo, quo dictum eſt de alijs bonis (*i*). Immò ut graviſſimis incommodis i Ex. c. 4. §. 5.

occurratur, hujuſmodi Beneficia, antequam quis emittat Vota Simplicia Scholaſticorum, omninò reſignentur (*l*). Prælegatur etiam ijs Novitijs, quorum intererit, ſub eorum in Societatem ingreſſum, Decretum 17. Cong. 7. circa adminiſtrationem, & abdicationem bonorum; nè quis poſtea ignorantiam prætexere poſſit (*m*).

l C. 1. D. 140. & C. 5. D. 19.

m C. 7. D. 17.

De opinionibus & ſcrupulis.

3. Interrogetur præterea, an in opinionibus non communibus toti Eccleſiæ, & in ſcrupulis paratus ſit ſe ſubmittere judicio Superiorum, aliorúmve, quorum conſulendorum illi poteſtatem fecerint (*n*); noverítque ſi poſtmodum contigerit hujuſmodi conſilijs nolle ſe accommodare, oportere eum domo egredi, niſi aliud Superiori videretur. (*o*)

n Ex. c. 3. §. 11. 12. & D. & P. 3. c. 1. O. & C. 5. D. 50. § . 2.

o C. 1. D. 22.

Et de Obedientia.

4. Interrogetur etiam, an obedientem ſe exhibere in omnibus, quæ noſtræ vocationis ſunt, velit, ſubeundo quaſvis pœnitentias, quæ à Superiore fuerint injunctæ (*p*). An contentus ſit futurus, ut omnes errores & defectus ipſius Superioribus per quemcumque, qui extra confeſſionem eos acceperit, manifeſtentur; neque exceptionem juris famæ opponere; cui hac in parterenunciat; paratúſque ſit ad

p Ex. c. 4. §. 33.

ad aliorum correctionem vicissim juvare, debito cum amore, & charitate, aliorum defectus, Superiori, etiamsi is non interrogaverit, manifestando. (*q*)

q Ex. c. 4. §. 8. C. 6. D. 32. & 4. C. 7. D. 80. §. 16. & Reg. M. Nov. 15.

5. Demum ea omnibus proponentur, quæ postea aliquam difficultatem afferre possunt; ut de animi promptitudine ad serviendum DEO ubique, & in re quavis, de manifestatione conscientiæ futuris temporibus, de indifferentia ad Gradum Societatis, ad quam indifferentiam omnes omninò obligari se intelligant quarto quodam voto in Formula Votorum communi per illa verba: *Promitto eandem Societatem me ingressurum*, ut scilicet Gradum Coadjutoris Formati, vel Professi recipiant, prout Generalis Præpositus judicaverit. (*r*)

De reliquis difficilioribus.

r C. 5. D. 5. & 7. & 50 §. 1. & C. 7. D. 32. 39. & In. ad Sup. c. 6.

SECTIO III.

De Examine particulari diversarum Classium.

1.

QUi verò ad studia literarum aptus creditur, interrogetur præterea, an velit se duci sinere circa eorum materiam, modum, & tempus; an, si habuerit opiniones discrepantes à communi Ecclesiæ sensu,

Examen Scholasticorum.

eas dimittere, & ſentire cum Societate, paratus ſit; an, ſi minimè idoneus cenſeatur, ut proficiat in literis, eò quòd ingenio, vel ſanitate corporis deſtituatur, vel alijs defectibus laboret, laturus ſit, ſe à Societate dimitti, ſolutum ſcilicet omni voto ac promiſſione (*s*). Non propterea tamen dimittendi paſſim ſunt, qui poſt Biennij vota utcumque inepti deprehenduntur, ſed quatenus explicabitur infrà Parte 4. c. 7. Sect. 2. §. 6 Deinde qui literis operam dederunt, ſpecimen eatum in ſingulis facultatibus, quas didicerunt, præbeant coram deſignatis à Superiore, & poſtea Exhortationem unam quiſque faciet. (*t*)

s Ex. c. 7. §. 3. & P. 4. c. 6. §. 15. N. & C. 4. D. 67. & C. 5. D. 50.

t Ex. c. 5. §. 6. & P. 5. c. 4. §. 5. & C. 4. D. 67. & R. M. Nov. 22.

Examen Coadjutorum.

2. Si quis verò examinatus fuerit, ut ſit Coadjutor Spiritualis, intelligat ſic vacare ſe debere rebus ſpiritualibus ſui Status, ut in poſterum nullo pacto alium Gradum procurare poſſit (*u*). At à Coadjutore Temporali petatur, an contentus ſit futurus in officijs ac miniſterijs abjectis, cujuſcumque rationis illa ſint, paratus ad vitam omnem in eis exigendam; ſibi perſvadendo quòd ea in re obſequium, & laudem præſtat ſuo Creatori & Domino. Et hi quidem, quamvìs pro ipſorum captu,

u Ex. c. 6. §. 5.

ptu, in propria vocatione plenè instituendi sunt: poterunt tamen tempore aliquo exercitio corporali, aut labore manuum occupari, sejuncti tamen ab alijs. (*x*) x Ex. c. 6. §. 3. 4. & 6. 7. & R. M. Nov. 21. & Instr. 6. §. 4.

3. Si qui admissi sunt in Indifferentium classem, hi potissimùm admonendi, quòd nullo tempore, neque ulla ratione debent tentare ullo pacto potiùs hunc, quàm illum Gradum in Societate, sed omnem suiipsiùs curam Societati, vel Superiori ejus relinquere, ùt dictum est suprà. (*y*) *Examen indifferentium.* y Ex. c. 5. §. 8. & c. 8.

SECTIO IV.

De alijs post Examen præstandis.

I.

IN his autem omnibus proponendis & declarandis paulatim procedatur; ut qui examinatur, res omnes nostri Instituti, juxta suum Gradum, bene percipiat, ad suam majorem satisfactionem & stabilitatem. Tum si, antequam admitteretur in Societatem, spiritualia exercitia non fecit, hoc primum Experimentum aggrediatur; & juxta Exercitia suo tempore generaliter confiteatur; nisi ante ingressum fuerit alicui de Societate generaliter confessus: tunc enim satis erit, si ab eo tempore ge- *Exercitia Spiritualia & manifestatio conscientiæ.*

neralem confessionem incipiat, & eodem tempore conscientiam suam Superiori aperiat, aut intra aliquot menses, (si Superiori differendum videretur) eidem, aut alij per eum delegato, totius vitæ rationem integram, vel certè rerum majoris momenti reddendo: & si ab aliqua censura, virtute nostrorum privilegiorum, absolutus fuerit, admoneatur, quòd si non perseveraverit, in eandem reincidet. Declaretur etiam illi, si quæ Vota, cùm adhuc esset in sæculo, emisit (præterquam Religionis determinatæ) in nostra Societate tamdiu suspensa esse, dum ipse in Societate manserit; quod si recesserit, eadem obligatione teneri, qua ante ingressum tenebatur. (z)

z Paul. III. p. 40. & Ex. c. 4. §. 1 & 36 & P. 1. c. 4 § 6. & C. 1. D. 132. & C. 4. D. 67. & Reg. M. N. 15. & 23

Admissorum bona non absumenda.

2. Postremò in libro ad id designato, quem penes se Procurator habere debet, scribatur quidquid unusquisque domum attulerit, cum subscriptione ejus, qui examinatus est; Allata verò alicubi separata conserventur, quousque biennio expleto consveta Vota emiserit (*a*). Neque toto hoc tempore quidquam exigatur in usum Collegij vel Domus Societatis ab ejus tutoribus, aut parentibus, quamdiu non est Scholasticus approbatus; ut cum majori liber-

a Ex. c. 4. §. 4. & P. 1. c. 4 §. 6. & R. M. N. 25 & R. Proc 7. & In. 6. §. 6.

libertate in Domino possint juvari, & corrigi, cùm oportuerit (*b*); multóque minùs hoc tempore ulla Legitima exigatur, aut applicetur, vel ea de re agatur. Quod si quis maturior erit ætate, cujus bona vel à nullo dependeant, vel exigi, ac recuperari sinè offensione, ac difficultate possint, referet ad Præpositum Generalem Provincialis, an permittenda illi sit dispositio ante biennium. (*c*)

b In. 6. §. 6.

c Or. c. §. 10.

Consignanda scripto Ingressus; & Examen.

3. In alio verò libro, quem Magister Novitiorum apud se habebit, notabitur dies & annus ingressûs uniuscujusque in primam Probationem, & quod contentus sit observare omnia ei proposita, cui pariter Novitius subscribet. Et cùm aliqui in Coadjutores temporales, aut Indifferentes admittuntur, speciatim id scripto declaretur, quod examinatus manu sua subscribat, vel alius pro ipso, si scribere nescit. (*d*)

d P. 1. c. 4. §. 6. & R. M. N. 26.

Quatenus cum aliquibus dispensandum.

4. Quod de primo experimento spiritualium Exercitiorum dictum est, ità intelligendum; ut si cujusquam valetudo, vel aliqua temporis aut personæ ratio persvaserit, non esse longiùs prædicta mentalia Exercitia continuanda, antequam Exercitia aggrediatur, per quatuor, vel

quinque dies vacare, & ſeparatim recreari poterit: vel ſi Magiſtro Novitiorum videretur, facta Confeſſione generali, & peractis Exercitijs primæ hebdomadæ, etiam ad convictum admitti. Sed quando hæc relaxatio longiùs ob valetudinem, aut aliam rationem protrahenda Magiſtro Novitiorum viſa fuerit: poterit ſumptâ Euchariſtiâ, etiam ad communem convictum admitti, & ubi firmior fuerit, ſua Exercitia peraget (*e*). Diſpenſatio verò prædicta in Exercitijs ſpiritualibus non crebrò uſurpanda, cùm ea ſint præcipuum Experimentum (*f*).

e P. 1. c. 4. §. 6. & C. 4. D. 67. & R. M. N. 23. 24.

f In. 6. p. 3.

CAPUT V.

De ſecunda Probatione.

SECTIO I.

De ejus Tempore, Loco, & Veſtitu.

1.

Biennium Novitiatus.

PRæmiſſis Probationibus, quæ proximo capite relatæ ſunt, admittuntur Novitij ad cohabitandum cum alijs, & ſpatio biennij probantur (*a*). Quod quidem ſpatium metiendum eſt à die, qua quis in Societatis Domum à Provinciali primam Probationem inchoaturus in So-

a Ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §. 16. & 41. & c. 6. §. 8. & P. 4. c. 3. §. 3. & c. 4. §. 5 & P. 5. c. 4. §. 3. & 6. & C. 2. D. 14. & In. 6. §. 5.

Sociorum numerum admittitur, in quacumque demum Domo, vel Collegio id fiat. (*b*)

b C 7. D 98. & R. M. N. 26.

2. Hoc autem biennij tempus ità necessariò explendum est, ut solius Præpositi Generalis judicio, ex causis non levis momenti, & quidem rarò, contrahi possit (*c*). Sed hujus facultatis usus illi interdictus est in ordine ad Vota Simplicia Scholasticorum, per quæ veri Religiosi constituuntur (*d*); permissus verò in ordine ad emittendam Professionem, cujus unius videtur posse ingruere necessitas. (*e*)

Quæ ejus Dispensatio permissa.

c P. 5. c. 1. C.

d C. 5. D. 12. & 13.

e C. 5. D. 13. & 63.

3. Hæc tamen non obstant, quominus cum aliquibus ob peculiares rationes dispensari possit, ut in secundo probationis anno, ante emissa substantialia Religionis Vota, literarum studijs dent operam, habita ratione personarum, locorum, & temporum. Quæ dispensatio erit solius Provincialis ex commissione Patris Generalis. (*f*)

Et in jungenda Probatione cũ studijs literarum.

f P. 4. c. 3. §. 2. & C. 2. D. 4. & Reg. Prov. 38.

4. Sic autem dispensati seorsum à Collegialibus esse debebunt, sub cura Sacerdotis ad id designati à Provinciali; qui Sacerdos vicem Magistri Novitiorum gerat: servabúntque, quantum studia patiuntur,

Quid præstandum cum Novitijs in Collegijs.

quæ

quæ Novitijs præſcripta ſunt; cujuſmodi erit, ut per dimidiam horam veſperi orent; ſed ijs tantùm diebus, quibus à ſtudijs vacaverint. (*g*)

g Reg. Prov. 38. & Præf. Spir. 11.

Coadjutores tẽporales quando educendi.

5. Coadjutores autem Temporales, ut nullâ ratione è Novitiatu extrahendi ſunt, niſi per annum integrum in eo fuerint, & benè ſatisfecerint: ità in Collegijs ſuum quaſi Magiſtrum in ſpiritualibus habeant; & cùm ad Vota ſunt admittendi, per menſem ad Novitiatum revocentur; aut ſaltèm ubi ſunt, per idem tempus ſe colligant: nullóque modo ante finitum biennium publicis Officijs exponantur. (*h*)

h In. 6. §. 5. & Or. c. 1. §. 16.

Veſtes Novitiorum quæ?

6. Hoc Novitiatûs tempore non ſumitur habitus ullus certus Societatis; ſed diſcretioni ejus, qui præeſt, relinquitur, an cum ijſdem veſtibus, quas ex ſeculo tulerunt, incedere ſint permittendi, an cum alijs eas permutari oporteat. Ceterùm convenit, ut qui probantur, veſtitûs ratione ad mortificationem, & abnegationem ſui juventur. (*i*)

i Ex. c. 1. §. 13. & F. & P. 1. c. 4. §. 4. & P. 3. c. 2. C. & P. 6. c. 2. M.

SECTIO

SECTIO II.

De separatione Novitiorum ab Externis, & Domesticis.

1.

IN universum loquendo, qui probantur in Domibus Societatis, non modò à Studijs literarum vacare debent, quò magìs in virtutibus, ac devotione proficiant (*l*); Sed cùm tanti referat ab omnibus imperfectionibus, & quibusvis impedimentis majoris spiritualis profectûs eos removeri; multùm ad id conferet, omnem communicationem per verba & scripta ut abjiciant cum ijs, qui in proposito sibi Instituto tepescendi causa esse possent: & si aliquis perturbaretur ab hominibus, qui in via spiritûs non benè procedunt; videat Superior, num eundem in alium locum transmitti expediat, ubi divino obsequio commodiùs insistat. Igitur cum ijs duntaxat personis agere permittendi sunt, & de ijs rebus, quæ juvent in divino obsequio ad propositum sibi finem Quod si aliquando permittenda viderentur colloquia cũ consangvineis, vel amicis seculi, id coram aliquo à Superiore designato fiat: nisi ob particulares causas is, qui supre-

Novitij à Studijs, & Externorũ commercio segregandi.

l Ex. c. 7. §. 1. & P. 3. c. 1. §. 27. & C. 2. D. 14.

mam

mam curam habet, aliud ſtatueret. Sic etiam neque ſcribent, neque accipient literas, quas Superior non permiſerit viderítque (*m*). Et curandum eſt, ut omnem carnis affectum erga ſangvine junctos exuant: útque loquendi modus ſentiendi modum juvet, ſanctum eſt conſilium, ut aſſveſcant non dicere quòd parentes, vel fratres habeant, ſed quòd habebant. (*n*)

m Ex. c. 4. §. 6. & P. 1. c. 4. §. 4. & P. 3. c. 1. §. 2. B. & R. M. N. 50. & 52. 53.

n Ex. c. 4. §. 7. & C.

Nec indifferenter cum Domeſticis agent.

2. Immo neque domi promiſcuè cum omnibus agent, ſed cum ijs tantùm prudentibus & maturis, qui à Superiore præſcripti fuerint: quorum exemplo, & ſpiritualibus colloquijs ædificationem accipiant, non autem offenſionem; & proficiant in Domino (*o*). Et quò faciliùs hujuſmodi ſegregatio procederet, Statutum eſt, ut Domus Probationum omninò eſſent diſtinctæ, aut etiam ſeparatæ à Collegijs. (*p*)

o P. 1. c. 4. §. 4. & P. 3. c. 1. §. 2. 3. & D. & Reg. M. N. 54.

p C. 1. D. 127. & C. 2. D. 14.

Nec indiſcriminatim inter ſe.

3. Quin etiam ùt plurimùm Novitios inter ſe converſari non convenit; ſed ſilentium invicem obſervare, niſi in rebus, in quibus loqui neceſſe ſit. Sic etiam ſi duo in eodem cubiculo lectulos ſuos habeant, alter eorum hujuſmodi ſit, ut minimè dubitetur, quòd alter ejus Societate proficiat (*q*). Immò terni aut quaterni in cu-

q P. 3. c. 1. D.

cubiculis, antiquiores cum recentioribus permixti, manere debent, etiam interdiu, non in aula, quæ communibus tantùm conventibus & exercitijs destinata est (*r*). Demum Novitij non sunt ùt plurimùm assignandi in Socios nostris, qui adeunt Domos secularium. Nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum Externis. (*s*)

r P. 3. c. 1. D. & Or. c. 2. §. 8. R. M. N. 51.

s R. M. N. 53.

SECTIO III.
De Exercitationibus communibus Novitiorum.

I.

Ordo servandus.

SEd nè majus periculum Novitijs ab otio sit, quàm timeretur ab ipsa turba, exercendi sunt in omni Religiosæ vitæ officio juxta Mag. Novit. Regulas; ubi desctibitur exactè ordo servandus in Domo Probationis, ea temporis partitione adhibita; ut cùm multum orationi, lectioni, examini conscientiæ, collationibus spiritualibus, aliisque pijs exercitationibus tribuatur; non desint tamen opportuna quædam mentis avocamenta in labore manuum, aut recreatione post cibum, quæ pijs sermonibus tota traducitur. (*t*)

t P. 3. c. 2. §. 4. & C. 2. D. 28. C. 3. D. 31. R. M. N. 61. 62. & 68. & seq.

2. Por-

In quibus erudiendi.

2. Porrò ut univerſim procuranda hoc tempore continuum puritatis ac virtutum augmentum, & inflammata in Domino deſideria multùm in hac Societate Divinæ Majeſtati ſerviendi (*x*); ità ſpeciatim præſcribitur, ut explicetur ſingulis hebdomadibus Doctrina Chriſtiana, ac modus benè, & cum fructu confitendi, communicandi, Miſſam audiendi, & in eadem miniſtrandi, orandi itidem, meditandi,& legendi, pro captu uniuſcujuſque, tradatur: curetúrque non ſolùm ut addiſcant, quæ conveniunt, ſed etiam ut memoriâ teneant, & exerceant, quæ didicerint: omnéſque ſuum tempus rebus ſpiritualibus impendant; & devotioni quærendæ, pro menſura gratiæ DEI ipſis communicatæ, inſiſtant. (*y*)

x Ex. c. 4. §. 41.

y P. 3. c. 1. §. 20.

Quantum temporis orationi tribuendum.

3. Sed ut in tanta rerum varietate certa & communi aliqua lege procedatur: ſummo manè integram horam Orationi mentali, aut vocali, aut meditationi dent, juxta cujuſque captum: & præter conſveta etiam conſcientiæ examina, ſingula per horæ quadrantem duratura, paulò ante cœnam per ſemihoram orationi vacabunt (*z*). Hoc autem orandi tempus cum particularibus augeri, vel minui poterit, dum-

z R. M. N. 69. & 73. & 77. 78.

dummodò ad duas horas ordinariè non obligentur (*a*). Præterea licèt Nostris præſcribendum non ſit, ut omnes in eundem locum orationis causâ conveniant; cum Novitijs tamen in oratione ante cœnam diſpenſari poterit. (*b*)

a C. 1. D. 97.

b C. 1. D. 98. & C. 4. D. 59.

4. Ijdem confiteantur oportet, & Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum ſumant octavo quoque die; & ſi Sacerdotes ſunt, crebriùs Miſſæ Sacrificium offerent (*c*). Quod ſi intra deſignatum tempus ad Confeſſionem non accederent, ſubtrahatur eis cibus corporis, donec cibum ſpiritûs ſumant. (*d*)

c Ex. c. 4. §. 25. & P. 3. c. 1. §. 11.

d P. 3. c. 1. Q. & R. M. N. 9.

Abnegatio ſui.

5. Juvandi etiam exercitamentis obedientiæ, paupertatis, & abnegationis ſui, eoſdem tentando, eo modo quo Dominus Abraham tentavit; in eo tamen menſura juxta uniuſcujuſque vires, ùt diſcretio dictabit, ſervetur. Et licèt utrumque bonum ſit, rogare, & jubere; nihilominus in initijs magis proficiet aliquis ſi jubeatur, quàm ſi rogetur (*e*)

e Ex. c. 4. §. 28. 29. 30. & D. & P. 3. c. 1. §. 15. & N. & V. & R. M. N. 42.

Mortificatio exteriorum.

6. In pœnitentijs advertendum, nè nimius hujuſmodi rerum uſus tantopere vires debilitet, ut poſtea ad miniſteria noſtri Inſtituti inutiles reddantur; nec contra tanta in illis ſit relaxatio, ut fer-

f P.3. c.1. §.1 & c.2. §.1. 2, & 5. & P.6. c.3. §.1. & P.10. §.10. & R.M.N. 43.

g R.M.N.40.

h P.3. c.1. §.4. & 12 & R.M. N. 48.

vore ſpiritûs refrigeſcente, humani ac inferiores affectus incaleſcant (f). Mortificationes autem publicæ nè fiant, niſi ordinariæ (g). Dabitur etiam opera, ut Novitij diligenter inſtituantur in religioſa modeſtia juxta Conſtitutiones & Regulas. (h)

SECTIO IV.

Experimenta Societatis peculiaria.

1.

Quid generatim in his ſervandum.

i Ex. c. 4. §. 9. & 6. & R. M. N. 37.

l Ex. c. 4. §. 9. & 6. & P. 9. c. 3. §. 8. & E. & R. M. N. 37. 38. 39.

PRæter hæc communi quodammodo jure Novitiorum uſurpata, ſex Experimenta in Societate requiruntur; de quibus in genere dicendum eſt, præcipuam Novitiatûs partem in his probationibus poſitam eſſe (i). Poterunt tamen ea anteponi, poſtponi, & mitigari, habita ratione perſonarum, temporum, & locorum, tum etiam in alia permutari, prout Superior judicaverit. Qui in permutatione, & notabili moderatione, paritérque in dilatione ultra primum annum, conſulet Provincialem (l). Superior etiam curet, ut hæ probationes debitis ſpatijs diſtingvantur, ut corpore & ſpiritu recreentur. Curabit etiam, ut bonum teſtimonium habeant ab ijs, penes quos Experimenta

ſubie-

ſubierint (*m*). Demum cùm hæc Probatio non ſit in Domo Probationis, ſed in Domibus Profeſſis, aut Collegijs, ſit aliquis, qui Novitiorum peculiarem curam gerat: ubi in recreatione ſeparati ſint, adjunctis alijs, à quibus in Domino adjuvari poſſint. (*n*)

m Ex. c. 4. §. 18 & ſeq. & R. M. N. 38.

n R. M. N. 34.

Exercitia ſpiritualia.

2. Primum experimentum eſt in ſpiritualibus Exercitijs menſem unum, plùs minùs, verſari; quæ tradentur ordine præſcripto in Exercitiorum libro, juxta cujuſque diſpoſitionem & captum; ut inde, præter alia, certam, ac noſtro Inſtituto conſentaneam, mente, & voce orandi rationem habeant (*o*). De hoc experimento vide dicta ſuprà Cap. 4. §. ult.

o Ex. c. 4. §. 10. & P. 3. c. 1. §. 20. & R. M. N. 28.

Inſervire Xenodochijs.

3. Secundum eſt ſervire in uno, vel pluribus Xenodochijs per menſem alium, eritque Magiſtri diſpicere, quid magìs expediat, an Noſtros ibidem cibum capere, & dormire; an verò per aliquot horas quotidie miniſterium ægris impendere; idémque curabit, nè nimius fervor in hac probatione Noſtrorum valetudini officiat. (*p*)

p Ex. c. 4. §. 11. & R. M. N. 29. 30.

Peregrinatio.

4. Tertium eſt peregrinari menſem alium ſinè pecunia, oſtiatim pro Chriſti amore mendicando: ut incommoditati

comedendi, & dormiendi aſſveſcant; & ut omni ſpe abjecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis poſſent conſtituere, eam integrè, & vera cum fiducia in Domino
q Ex. c.4. §.13. conſtituant (*q*). Sed advertendum, nè imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum patiantur: aut fiant aſperiore hyeme, vel æſtate: dabuntúrque illis literæ patentes, &, cùm opus fuerit, etiam particularis in-
r R. M. N. 32. ſtructio. (*r*)

Miniſteria humilia.

5. Quartum eſt poſt ingreſſum in Domum, omni cum diligentia & ſolicitudine, in varijs officijs abjectis, & humilibus ſe exercere, promptiùs ea ſuſcipiendo, à quibus ſenſus magìs abhorrebit; curandum tamen, nè nimiâ corporis fatigatione ſpiritus obruatur; & in Scholaſticis fiat potiùs ad propriam cujuſque abnegationem, quàm pro domeſtica aliqua neceſſitate. Dum autem hæc probatio fit in Domo Probationis; vacabit, qui ità probatur, ab alijs exercitijs aliorum Novitio-
s Ex. c.4. §.13. & 28. & R.M. N. 33. rum, exceptis Conferentijs, & Exhortatione ordinariâ. (*s*)

Catecheſis.

6. Quintum eſt doctrinam Chriſtianam pueros, & alios rudiores homines publicè, vel privatim, juxta perſonarum pro-

proportionem, docere, quod eſt proprium noſtri Inſtituti. (*t*) *t* Ex. c. 4. §. 14. & R. M. N. 35.

7. Sextum eſt, poſtquam in probationibus bonæ ædificationis ſpecimen præbuerint, ulterius ad prædicandum, vel confeſſiones audiendas progredi; quod de idoneis intelligendum eſt; & nè tanquam ordinarij Operarij, ſed brevi tempore, & ad probationem his miniſterijs admoveantur (*u*). Ut miniſterio autem concionandi aſſveſiant, uno die cujuſque hebdomadæ exercebuntur in Tonis; ad quos tamen Coadjutores non convenient. (*x*)

Concionari.

u Ex. c. 4. §. 15. & R. M. N. 36.

x Ex. c. 4. §. 25. & R. M. N. 60. & 76.

8. Ut hæc omnia meliùs procedant; quin & tota vita tutiùs, ad laudem Domini noſtri, interiùs dirigatur: neceſſe eſt, qui admittuntur, ſaltèm intra aliquot menſes ab ingreſſu, ſub ſigillo confeſſionis, vel ſecreti, vel quacumq; ratione eis placuerit, conſcientiam ſuam, totiúſq; anteactæ vitæ rationẽ Superiori, vel ejus delegato manifeſtare. Tum ſexto quoq; menſe ab ultima manifeſtatione eandẽ repetent de ijs, quæ poſtmodũ acciderunt: & ab ultima generali confeſſione incipiendo, generaliter confitebuntur. Quod quidẽ ſervandũ eſt annis conſecuturis, donec Gradum ſeu Profeſſi, ſeu Coadjutoris formati aſſequantur. Hoc

Reddenda conſcientia ratio, & Examen repetendum.

autem primo biennio præterea quolibet semestri relegantur literæ Apostolicæ, Examen, & Regulæ, interrogentúrque singuli, an sint illis contenti, viresque sibi animi & corporis suppetere sentiant ad vivendum, moriendúmque in Societate. (y)

y Paul. III. p. 11. & Jul. III. pag. 63. & Ex. c. 4. §. 34. &c. & R. M. N. 63. & seq.

SECTIO V.

De Magistro Novitiorum.

1.

Dotes Magistri Novitiorum.

HÆc porrò, quæ instituendis Novitijs diligenter admodum sancita sunt, ut suum exitum sortiantur, Magistri Novitiorum operam maximè exposcunt. Is igitur eligendus est vir fidelis, & in spiritualibus versatus; qui eos doceat, quomodo & interiùs & exteriùs se habere debeant, & ad id eos hortetur, & in memoriam redigat, & amanter admoneat; quem omnes, qui in probatione sunt, diligant; ad quem in suis tentationibus confugiant; cui confidenter sua omnia detegant; & à quo consolationem, & auxilium sperent in Domino. (z)

z P. 3. c. 1. § 12. & K & R. M. N. 2. & 8.

Obligationes

2. Idem, cui hæc cura demandata fuerit, rem magni momenti sibi esse commissam intelligat; quandoquidem ex prima Novitiorum institutione pendet majori ex

ex parte eorundem profectus, & ſpes noſtræ Societatis in Domino; curétque, ut in dies, per ſtudium propriæ perfectionis, inſtrumentum aptius ad eos juvandos reddatur. (*a*) *a* R. M. N. 1.

3. In Domibus Probationis ſeparatis habeat etiam Regulas, & Facultates aliorum Rectorum, exceptis ijs, quæ Novitiatui non conveniunt (*b*). *Iura eorũ qui ſunt Rectores.* *b* R. M. N. 3. Immo quando abſoluto triennio Superiores abire Magiſtratu jubebantur, ſemper Summi Pontifices, quorum Decretum illud fuit, ab eo immunes eſſe voluerunt Novitiorum Magiſtros: quos ab alio etiam exemerunt, quo interdicebatur Superioribus ſubditorum confeſſiones audire. (*c*) *c* C. 5. D. 64. & Brev. Inn. X. 1. Ianu. 1646. & Br. Urb. VIII. 31. Aug. 1639.

4. In Domo conjuncta Magiſter Novitiorum erit ſubordinatus Præpoſito, vel Rectori, non tamen Miniſtro (*d*). *Et eorum qui non ſunt Superiores.* *d* R. M. N. 3. 5. Idem etiam pœnitentias in Novitiatu tantùm ſuis Novitijs imponere poterit (*e*). *e* R. M. N. 6. Habeat poteſtatem ordinariam abſolvendi Novitios à caſibus reſervatis, niſi ejus Superiori aliter videretur. (*f*) *f* R. M. N. 7.

5. Habeat ſocium Sacerdotem à Provinciali deſignatum, cujus conficiendæ ſunt Regulæ, & aliquem Fratrem manuductorem Novitiorum. (*g*) *Ejus Socij.* *g* R. M. N. 4. & C. 12. D. 56. §. 2.

 6. Ver-

Libri ab eo legendi & concedendi.

6. Verſatum eſſe oportebit in lectione librorum ſpiritualium, eorúmque potiſſimùm, qui in ipſius Regulis indicantur, Novitijs autem eos tantùm legendos tradet, qui noſtro inſtituto conveniunt (*h*).

h R. M. N. 8.

Exhortationes quæ.

7. Lectiones fiant de his, quæ ad Inſtitutum pertinent; oporteret tamen explicationem Regularum, ſi fieri poſſet, intra biennium abſolvi; neque idcirco alterius generis Exhortationes interdicuntur: immo expedit interdum mutari materiam ad levandum tædium. Modus autem ſit facilis, & accommodatus ad Novitiorum animos incitandos. (*i*)

i R. M. N. 44. & In. 16. §. 1.

Novitios perſpectos habeat.

8. Omnes perſpectos habeat, ut magìs illis prodeſſe poſſit; ad quod juvabunt frequentia & privata cum illis colloquia; quorum magnam eſſe utilitatem ſciat (*l*).

l R. M. N. 47.

In dimittendis multũ ejus judicio tribuendum.

9 Provinciales in dimittendis Novitijs Magiſtri judicium magni faciant; nec ſe in dimittendo difficiles exhibeant, cùm id Novitiorum Magiſter, cauſis adhibitis, proponet (*m*). Reliqua ſpectantia ad officium Magiſtri Novitiorum aut allata, aut indicata ſunt proximè, dum de prima & ſecunda Probatione ageretur.

m In. 6, §. 2.

Quoties, & de quibus ad Superiores ſcribet.

10. Scribet ad Generalem tertio quoque menſe ex Europa, ex Braſilia, & Nova Hi-

Hiſpania bis in anno; ex Indijs ſemel; & præterea quoties neceſſitas urgebit. Materia verò erunt, quæ accidunt majoris momenti; & illa potiſſimùm, in quibus Provincialis admonitus, vel non providet, vel providere nequit (*n*). Ad Provincialē verò ſexto quoque menſe ſcribat, an aliquis inutilis videatur noſtro Inſtituto; & de ſingulis ſub finem biennij quid ipſe ſentiat; ùt ſuprà dictum eſt (*o*). Si verò fuerit etiam Rector, ſcribet frequentiùs, ùt infrà cum de Officio Rectoris dicetur.

n Form. ſcrib. §. 7. 8. 9.

o R. M. N. 56. 57.

CAPUT VI.

De Votis ſimplicibus Religioſis tum ante, tum poſt expletum biennium.

SECTIO I.

De Votis non expleto biennio.

1.

CUm præter communem morem Biennium integrum tranſigendum ſit, antequam Novitiatu expleto, per ſimplicia Coadjutorum & Scholaſticorum Vota, Noſtri fiant Religioſi; ad ſolatium ſpirituale, & uberius meritum illorum, qui ſic

Cur, & quomodo hæc Vota emittantur.

probantur, permitti eis à Superiore poterit; ut consvetâ formulâ, non tamen in cujusquam manibus, sed in secreto animi sui, Vota prædicta emittant: & ad memoriam conservandam obligationis factæ, unum scriptum ejus, quod DEO promiserunt, penes se retineant, alterum Superiori tradant; quin etiam in libro aliquo horum memoria honestas ob causas asservetur. (*a*)

a Ex. c. 1. E. & P. 3. c. 1. T. & P. 5. c. 4. §. 6.

Cujus facultate emittantur, & quid ad ea conseq̄uatur.

2. Ad hæc verò emittenda Vota Novitij compellendi non sunt, nec instigandi. Quin primo anno solus Provincialis, re mature considerata, facultatem ad ea nuncupanda dare poterit. At qui emiserint, postea bis in anno statutis diebus tempore Novitiatûs, seorsum ab alijs, qui biennium expleverunt, ipsi simul inter se illa renovabunt (*b*). Quam autem obligationem inducant hæc Novitiorum vota, declarandam à P. N. Generali (*c*). Id certum est his obstrictos difficiliùs dimitti debere à Societate, nec nisi Provinciali consulto. (*d*)

b P. 3. c. 1. T. & C. 2. D. 14. & C. 4. D. 62. & R. M. N. 55.

c Con. 12. Act. 39.

d P. 2. C. 1. A. & C.

SECTIO II.

De Votis post biennium: à quibus & quorum facultate hæc Vota emittenda.

1. Exa-

1.

EXactis duobus annis Probationis, qui ſe perpetuò obedientes exhibuerunt, & in ſua converſatione, & varijs experimentis ædificationem præbuerunt, & magna cum humilitate pœnitentias pro erratis, & negligentijs injunctas ſubierunt, ſi ipſi & Societas contenti fuerint, ad eorum majus meritum, & ſtabilitatem Vota ſimplicia Paupertatis, Caſtitatis, & Obedientiæ emittent, cum promiſſione Societatem ingrediendi (*e*). Hæc autem promiſſio infrà Sect. 3. §. 1. & Sect. 7. §. 1. explicabitur.

Prærequiſita in Voventibus.

e Ex. c. 4. §. 41. & c. 7. §. 1. & P. 5. c. 4. §. 1. & 6. & C. 9. D. 39. §. 1.

2. Quod ſi expleto Probationis tempore, contentus quidem Novitius eſt, & exoptat ſe in corpus Societatis admitti; verùm Societas dubitat de ipſius talento, vel moribus: ſecuriùs erit in alium annum, vel tempus, quod videbitur, id prorogari; donec utrique parti plenè in Domino ſit ſatisfactum. (*f*)

Quid agendum cum iis qui non ſatisfecerint.

f Ex. c. 4. §. 43. & P. 5. c. 1. §. 3. & C.

3. Quare Magiſter Novitiorum diligenter obſervare debet in toto Probationis decurſu, an ineptus aliquis, aut inutilis noſtro Inſtituto probabiliter futurus ſit; & in Scholaſticis præterea, ut ex eorum ingenio ſperetur, eos in literis profecturos.

Magiſtri Novitiorum cura.

ros. In quo major habenda eſt ratio boni communis ad gloriam DEI, quàm particularis cujuſque. Quid autem ſentiat hac in re, ad minimum ſexto quoque menſe ad Provincialem ſcribat, ut ipſe provideat (*g*). Rurſúmque ad eundem ſcribat, ut cum illius facultate conſveta Vota Societatis emittant, aut diutiùs probentur, aut dimittantur. (*h*)

g P. 5. c. 2. §. 5. & R. M. N. 56.

h R. M. N. 57.

Et Provincialis.

4. Pertinet enim ad Provincialem diligenter diſpicere, ut qui minùs idonei ad noſtrum Inſtitutum, & tandem aliquando dimittendi videntur, intra biennium Probationis dimittantur (*i*). Quo in negotio, rejectis ineptorum Patronis, Magiſtri Novitiorum judicium magni faciat; nec ſe difficilem in dimittendo exhibeat: neque enim neceſſariò præmittenda conſultatio eſt, aut expectandæ graves culpæ, ut Novitius dimittatur (*l*). De poteſtate autem contrahendi biennij tempus requiſitum ad Vota Scholaſticorum, aut Profeſſionem, vide quæ dicta ſunt ſuprà Cap. 5. Sect. 1.

i P. 2. c. 1. C. & R. Prov. 41.

l In. 6. §. 2.

Penes quem ſit facultas admittendi ad hæc Vota.

5. Extra controverſiam eſt, penes Præpoſitum Generalem primariam facultatem eſſe admittendi ad Vota poſt biennium (*m*); nec referri debere ad Capitula, ſeu

m P. 5. c. 1. §. 2. & P. 9. c. 3. §. 1.

ſeu Congregationes, ut aliqui contendebant (*n*). Quia tamen Generalis tam variis locis intereſſe non poteſt, alijs de Societate eam partem hujus facultatis communicare poterit, quæ ad totius hujus corporis bonum facere videbitur (*o*); & reipſa ordinariè & abſolutè eam communicabit Præpoſitis Provincialibus; nec repugnat eam tribui Præpoſitis localibus, vel Rectoribus, & alijs Viſitatoribus, aut Perſonis inſignibus: immo aliquo in caſu alicui, qui de Societate non eſſet, ùt Epiſcopo, vel Perſonæ in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutæ: cùm nullus ex Profeſſis ejuſdem Societatis eo in loco, ubi aliquis ita eſt admittendus, inveniretur. (*p*)

n Greg. XIV. p. 281.

o P. 5. c. 1. §. 2.

p P. 5. c. 1. B. & Reg. Prov. 65.

Limitatur Provincialibus.

6. Non habet verò Provincialis ordinariam facultatem, ut admittat ad Vota hæc ante 17. ætatis annum expletum: & irrita ſunt, ſi ſecus fiat (*q*): quamquam prima Renovatio Votorum poſt annum 17. expletum habet vim primæ & validæ nuncupationis (*r*). Quod ad Generalem attinet; licèt is ex Conſtitutionibus habeat facultatem diſpenſandi, ut ante 14. completum (quæ ætas ordinario jure requiritur *ſ*) admittatur ad Probationem; unde facilè inferri poſſet, penes eundem eſſe

q C. 8. D. 35.

r C. 12. D. 13.

ſ P. 1. c. 2. §. 12. & c. 3. K.

esse etiam potestatem admittendi illum, cum quo dispensaverit, ad Vota Religionis post biennium, atque adeò ante 16. completum; tamen ex Concil. Trid: (t). universaliter interdictum est, nè quis Professionem Religiosam validè emittere possit, antequam expleverit 16. ætatis annum; quod Decretum etiam in Votis Scholarium servandum est.

t Seff. 25. de Reg. c. 15.

SECTIO III.

Quo pacto emissuri Vota instruendi sint.

1.

Præmonendi de Obligatione quam contrahunt.

SEd ante hanc admissionem ad Vota admonendi sunt omnes, quòd Votis post biennium emissis non poterunt sinè facultate Generalis à Societate discedere, sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, etiamsi ad aliam Religionem transirent (u). Explicetur etiam ipsis apertè (quod & initio, & sexto quoque mense factum esse oportuit) promissionem illam ingrediendi Societatem, quæ fit in formula Votorum, esse votum, quo obligantur ad recipiendum Gradum Coadjutoris Formati, vel Professi, prout Generalis Præpositus judicaverit (x). Doceantur præterea, Renovationes Votorum,

u Pius V. pag. 100. &c.

x Ex. c. 7. §. 1. & P. 4 c. 4. E. & P. 5. c. 1. A. & c. 4. E. & C. 4. D 4 5. & 7. & 50 & In. ad Sup. c. 6. §. 9.

rum, à se deinceps de more Societatis faciendas habere vim primæ nuncupationis; si fortè ex aliquo defectu prima Vota vim suam non obtinuerint. (y)

y C. 8. D. 22. & C. 12. D. 13.

2. Qui verò in Scholasticos admittuntur, interrogentur: an velint se duci sinere circa ea, quibus studere debent, ac studiorum modum, & tempus; &, an contenti futuri sint eodem modo, atque alij, in Collegio agere; nullísque privilegijs aut prærogativis minimum omnium, qui in eo fuerint, anteire, omnem sui curam Superiori relinquendo (z). Qui verò ùt Indifferentes admissi sunt, de quibus in Exam. c. 1. §. 11. & c. 8. non relinquendi post biennium Novitiatûs in eo gradu; sed determinentur ad aliquem aliorum, nempe vel Scholastici, vel Coadjutoris Temporalis, prout expedire judicabitur (a).

Peculiariter Scholastici & Indifferentes examinandi.

z Ex. c. 7. §. 3. & 4. & R. M. N. 80. &c.

a C. 4. D. 52.

3. Considerandæ præterea sunt Literæ Apostolicæ, Examen, & Regulæ: reddenda etiam conscientiæ ratio: & præmittenda Confessio Generalis postremi semestris; ad quam meliùs instituendam, seséque in prima deliberatione confirmandos, per unius hebdomadæ spatium ad spiritualia Exercitia se colligent (b). Et si Su-

pe-

Quid præstandum immediatè ante ipsa Vota.

b Ex. c. 4. §. 41. & R. M. N. 57. 63. 67.

periori videbitur, per triduum oſtiatim pro Chriſti Domini noſtri amore mendicent: ut contra quàm eſt communis hominum ſenſus, ad divinum obſequium & laudem magìs ſe poſſint ſubmittere: ut etiam magìs ſint diſpoſiti ad id ipſum faciendum, quando illis injunctum fuerit (*c*).

c Ex. c. 4. §. 27.

Ritus nuncupationis Votorum.

4. Formula, ſub qua emittenda ſunt hæc vota poſt biennium, legitur in Conſtitutionibus Part. 5. c. 4. §. 4. ibidémque §. 3 & l. D. ſubditur: Ut hoc Votum ſoli DEO offertur, & non homini, ità nemo id admittit. Propterea in nullius manibus fieri dicitur; in Sacro tamen coram aliquibus Domeſticis, non tamen inter eos, qui tum fortè Vota renovarent, nuncupatur; & ſanctiſſimum Chriſti corpus à Vovente ſumitur (*d*), niſi Sacerdos fuerit; nam is ex antiqua conſvetudine, quo primùm die elapſo biennio Vota emittit, celebrare ſolet (*e*). Adverte, licèt hæc vota ſoli dicantur DEO offerri, & non homini; non tamen ſequi Scholaſticos ea edentes, in Societatem ipſam non admitti; ùt ex pluribus locis Bullarum, & Conſtitutionum patet. (*f*)

d P. 5. c. 4. §. 3. 4. & R. Prov. 66. & R. M.N. 57

e Ord. c. 1. §. 12.

f C. 5. D. 4. & C 9. D. 39. §. 5.

5. Poſt emiſſa hujuſmodi vota, in Libro

bro ad hoc destinato, eorum memoria, justas ob causas, debet asservari: & qui emisit, subscribat se tali die, & anno emisisse vota, & clarè intellexisse vim promissionis factæ ingrediendi Societatem hanc esse, quòd maneat obligatus ad eam indifferentiam, de qua suprà §. 1. dictum est. Subscriptionis autem hujus forma petenda à Reg. 57. Mag. N. (g) *Servanda scripto Votorũ memoria.*

g P. 5. c. 4. G. & C. 5. D. 50. §. 1. & R. M. N. 57.

SECTIO IV.

De effectibus horum Votorum in communi.

1.

RESultant ex hujusmodi Votis plures effectus morales, seu legales; quorum alij referuntur ad Vota in genere, alij ad eadem in particulari. Effectus in genere sunt 1. licet hæc Vota simplicia sint; & qui ea emiserint, ùt ex ipsa formula constat, aliqua ratione extra Societatem dicantur; quatenus hæc, acceptione in Constitutionibus magìs propria, Professos, & Coadjutores Formatos duntaxat continet, tamen verè in corpus Societatis cooptati dicuntur: nec modò illius meritorum & Privilegiorum, non secus ac Professi participes efficiuntur; sed verè, & *Emittens verus Religiosus per illa constituitur.*

propriè Religiosi sunt, & nominari debent; cùm Vota substantialia Religionis nuncupaverint, Sedíque Apostolicæ immediatè subjecti, & à quorumvis Ordinariorum, Delegatorum, seu aliorum Judicum jurisdictione omninò exempi sint (*h*).

h Ex. c.4.§.17. & C.1.D.94.& P.5. c.1. A.& Greg. XIII. p. 225. & 236.

Et Apostata habendus ab illis deficiens.

2. Unde fit, eos, utpote veros Religiosos, si à Societate defecerint, excommunicationi, & alijs Apostatarum pœnis subjectos esse (*i*). Nec modò ad seculum sua sponte redire non posse, sed neque ad quamcunque, etiam arctiorem Religionem migrare, una excepta Carthusiensi (*l*): immo jam nec ad ipsam Carthusiensem ex Privilegio concesso Carmelitis Discalceatis à Paulo V. in Bulla *Aliàs illos*; quo privilegio Societas gaudet (*m*).

i C.4. D. 53. & Greg. XIII. p. 237.

l Pius V. p. 99.

m Pius V. p. 119.

Quare illis non est liberum Societatem relinquere.

3. Sunt igitur ex parte sua perpetuò obligati Societati, & in perpetuum DEI servitio consecrati; nec in illis Votis quisquam, præter Summum Pontificem, dispensare potest; cessántque solùm per legitimam à Societate dimissionem (*n*). Et quia quibusdam Examinis & Constitutionum locis malè intellectis Impugnatores Societatis abusi fuerant ad horum Votorum elevandam obligationem: declaravit

n Greg. XIII. p. 225. & 231. & 236. & C. 5. D. 4.

Con-

Con. 9. Dec. 39. prædictos locos in sensu intento à S. Fundatore, qui minimè obest obligationi prædictæ, sed eam aut confirmat, aut præsupponit.

4. At quamvis ex parte ipsorum perpetuò, ex parte verò Societatis tamdiu obligati sunt, quamdiu Præpositus Generalis eos retinendos esse censuerit: non proinde tamen obligata est Societas; sed libera manet ad eos dimittendos (o); quæ quidem potestas dimittendi quosvis non Professos, tanquam res magni momenti ad Societatis puritatem, & conservationem retinendam, omninò intacta, & illibata esse debet (p). Nec est injustum, si Societas libertatem ad eos dimittendos, quando non faciunt, quod debent, retineat: quandoquidem initio ingressûs id illis explicitè manifestatur; atque ipsi conditionem hanc amplectuntur; quæ eis multò est commodior; ut liberi potiùs, quàm votis obligati, dimittantur. Et alioqui facilius est aliquem ab eo, quod debet, deficere; quàm Societatem, vel ejus Præpositum Generalem; quorum tantùm erit posse dimittere: nec id sinè causis justissimis (ùt dicetur Part. 4. c. 7.) fieri debebit. (q)

Societas tamen potest illos dimittere.

o Ex. c. 7. §. 1. & Greg. XIII. p. 225.

p Greg. XIII. p. 226. & Gre. XIV. p. 284.

q Ex. c. 6. A. & Greg. XIII. p. 226.

Hæc Vota constituunt impedimentum dirimens matrimonij cōtrahendi.

5. Licèt ab initio Societatis hæc Vota redderent matrimonium illicitum quidē, ſed nō invalidum; & rejecta propoſitione facta, ut ad avertendum hoc incom̄odum inpoſterum eadem non ſimplicia, ſed ſolemnia eſſent; ſtatutum fuerit, ut ſi quid hujuſmodi incommodi accideret, pro re nata provideretur (*r*): Tamen poſtmodum à S. Sede ſtatutum eſt, ſic obſtrictos, ante legitimam à Societate dimiſſionem, nō poſſe contrahere matrimonium: quinimo eos omnes ad contrahendum inhabiles, ac contractus hujuſmodi nullos, & irritos eſſe. (*s*)

r C. 1. D. 94. & C. 2. D. 63.

s Greg. XIII. p. 237.

Vota in ſeculo emiſſa ſuſpenduntur.

6. Demum Vota emiſſa in ſeculo; etiamſi per Profeſſionem non tollantur, in Societate ſuſpenſa ſunt, & ſic eorum obligatio ceſſat, dum Noſtri in Societate manent. (*t*)

t C. 1. D. 132.

SECTIO V.

De Effectibus Voti ſimplicis Paupertatis, non excludentis rerum Dominium, ſed uſum, & quando illud abdicandum.

1.

1. Nō extinguitur Dominium rerum temporalium.

IAm præcipuè conſiderandi ſunt effectus, qui reſultant à Voto ſimplici Paupertatis, quod poſt Novitiatûs biennium emit-

emittitur. Et primò quidem hoc eſt peculiare, (nam de communibus cuicumque Religioſo Paupertatis Voto dicetur Part. 4. c. 2. ſect. 1.) ut per emiſſionem illius, ſi tempore Novitiatûs (ùt parati ex ſe omnes eſſe debent, *u*) bona ſua non abdicaverint, non amittant horum jus, atque dominium: ſed ea retinere poſſint uſque ad tempus Præpoſiti Generalis judicio præſcribendum (*x*). Idque conceſſum, tum alias juſtas ob cauſas; tum etiam ut majorem Societas habeat libertatem ſuos, cùm opus fuerit, dimittendi. (*y*)

u Ex. c. 4. §. 2. 3. 4. 5. & P. 3. c. 1. §. 7.

x P 3. c. 1. §. 7. & F. & P. 4 c. 4. E. & P. 6. c. 2. H. & C. 1. D. 139.

y Greg. XIII. p. 230.

Vſus Poſſeſſoribus permittendus & quis Superioribus permiſſus.

2. Sed licèt Dominium retineatur, omni tamen Bonorum ſuorum adminiſtratione Noſtri exuere ſe debent, ùt primùm Novitiatum ingreſſi fuerint, multò magìs poſt Vota, ſi id antè non fecerint; & abſtinere ab uſu libero eorundem, etiam in Noſtrorum; multóque magìs ejus loci, in quo reſident, utilitatem. Intelligántque, quacumque ratione de ijs bonis diſponant, vel diſtribuendo, vel abdicando, abſque Superioris facultate, contra Votum Paupertatis peccaturos (*z*). Poterunt tamen ex illis aſſenſu Provincialis accedente, ea ijs locis, ac pijs cauſis, per modum eleemoſynæ, applicari, quæ maximè

z Greg. XIII. p. 230. & Exa. c. 4. §. 4. & P. 3. c. 1. §. 7. & P. 6. c. 2. §. 11. & H. & C. 5. D. 10. & 50. §. 4. & D. 50. & C. 7. D. 17. §. 1. & 3. & C. 10. & D. 2. & C. 12. D. 36. & Or. c. 4. §. 17.

tali auxilio egere Provincialis judicaverit (*a*). Sed ut in propriam utilitatem eorum bonorum uſus convertatur, nulli eſt concedendum (*b*). Adminiſtratio verò bonorum nondum abdicatorum negata poſſeſſoribus, pro perſonarum, ac Provinciarum qualitate, judicio Provincialis illi committenda, qui majori eam fide tractaturus putatur. (*c*)

a C. 7. D. 17. §. 3.
b R. Prov. 90.
c C. 7. D. 17. §. 2.

Vltra quadriennium tamen non proroganda ejus abdicatio.

3. Hoc verò tempus, quo permittitur bonorum poſſeſſio, eſt quadriennium: in cujus prorogatione nulli, præterquam Generali, diſpenſare licet. Qua in re præcipuè ſpiritualis boni, & poſſeſſoris habenda ratio (*d*). Penſiones tamen Eccleſiaſticæ, ſimiliáque generum horum, quæ verè perſonalia ſunt, & ſuper Noſtrorum perſonis conſtituuntur, quibus abſolutè, & in ſolidum abdicare ſe Noſtros non expedit, Patris Noſtri judicio diſtribuenda erunt; ità ut nulla talium adminiſtratio apud illos maneat (*e*). Porrò definitum quadriennij tempus ità intelligendum eſt, ut eo in Societate expleto, tunc tantùm quiſque debeat ſua bona abdicare, quando nempe ad annum viceſimum pervenerit, & in Vocatione ſtabilis judicatur; nec patriæ leges diutiùs expectare cogũt. (*f*)

d C. 7. D. 17. §. 5.
e C. 7. D. 17 §. 4.
f R. Prov. 88. & Or. c. 1. §. 10.

4. Quan-

4, Quando verò, judicio P. N, ob graves causas ultra quadriennium prorogata possessio fuerit, nullo modo ex annuis post Novitiatum proventibus debet quidquam possessionibus Nostrorum accrescere: sed in causas pias fructus tales, cùm in potestate Nostrorum fuerint, impendendi sunt (*g*). Si tamen aliter, atque hactenus dictum est, aut Provinciales disponant, aut disponi permittant (relicta in suo vigore Paupertatis obligatione respectu subditi bona possidentis) nullum in materia Votóve Paupertatis ex præcitato Decreto 17 Con. 7. gravamen imponitur, neque valor actuum eliditur (*h*).

Ecquid agendum, si prorogetur.

g G. 7. D. 17. §. 6.

h C. 11. D. 15

5. Quod si fortè ante quadriennium expletum aliqui abdicare se in solidum suis in Nostrorum usum voluerint, solius P. N. judicio hæc abdicatio committenda (*i*). Hoc eodem tempore, si de annuo censu, vel etiam de rerum proprietate in externas piásque causas disponere vellent, impediendi non essent; neque ad id Generalis assensus requiritur. (*l*)

Quando prævertere hoc tẽpus liceat.

i C. 7. D. 17. §. 7. & Or. c. 1. §. 10.

l Ex. c. 4. §. 5. & P. 3. c. 1. §. 7. & C. 2. Decr. Defin. post D. 23. & C. 7. D. 17. §. 7. & Or. c. 1. §. 10.

SECTIO VI.

Quid servandum in abdicatione Bonorum, & consequentibus ad illam.

 1. At

I.

Forma Abdicationis.

AT Dominij abdicatio primò ità facienda eſt, abſoluta inter vivos donatione, ut omnis fiducia ſubmoveatur dimiſſa bona ullo unquam tempore recuperandi (*m*): & propterea Renunciationis formula, recognoſcenda à P. N, ea eſſe debet, ut quantùm fieri poſſit, artificia nulla proſint eludere volentibus obſervationem eorum; quæ in hac materia Societas tam ſtudiosè, támque ſollicitè ſibi eſſe cordi demonſtravit. (*n*)

m Ex. c. 4. §. 1. & C. 7. D. 17. § 4.

n C. 10. D. 2.

Qui ante illam monendi.

2. Licèt Noſtris, qui de ſuis bonis ſunt diſpoſituri, integrum ſit pactiones cum ſuis parentibus, & quibuſcumque alijs de legitima parte, & alijs bonis ad ſe pertinentibus inire: admonendi tamen ſunt illi priùs, Societatem ipſam ad ea bona nullum jus habere. Nullæ tamen hujuſmodi pactiones deinceps ineantur; niſi priùs Generalis Præpoſitus de conditione & animo Fratris, de cujus legitima parte, vel bonis agitur, & de neceſſitate Provinciæ, in qua ſunt bona, & de re tota diligenter informetur: & univerſa hujus rei praxis ex illius judicio, & gubernatione exerceatur; & Inſtructio ad Provinciales circa praxim hujus decreti fiat. (*o*)

o C. 3. D. 39. & C 4 D. 65 & R. Prov 87 88. & Or. c. 1. § 10.

3. De-

3. Debet præterea hæc Abdicatio esse universalis; ità ut Bonorum omnium dominio, si quod habent, etiam pensionum, ac censuum, sive realium, sive personalium, sive vitalitiorum; quin & jure omni suo exuere se Nostri teneantur, ubi primùm per ætatem, & patrias leges licebit (ùt suprà dictum est) quando id consultum P. N. judicaverit. Circa Pensiones tamen Ecclesiasticas, & similes servandum, quod suprà proximè superiori sect: §. 3. dictum est. (*p*)

Omnia abdicanda.

p C. 7. D. 17. §. 4.

4 De Pensionibus annuis, quæ Nostris aliquando assignatæ sunt, statutum est 1. liberum hujusmodi pecuniarum usum nemini prorsus esse concedendum. 2. Pensiones hasce, quoad ejus fieri poterit, certo alicui Societatis domicilio esse applicandas: ad cujus Superiorem plena de pecunijs inde provenientibus dispositio pertineat. 3. Denique, si hæc ex aliquo casu fieri applicatio non possit; id certè semper fixum, ratúmque, debere summam integram pecuniarum illarum, sive pensionum venire in manus, potestatémque Superioris localis, vel Provincialis, pro arbitrio Generalis. (*q*)

Pensiones annuæ Nostrorũ quo pacto administrandæ.

q C. 12. D. 37.

5. Circa Abdicationem explicandum

Bona in pios usus distribuenda.

est, in quorum utilitatem cedere illa debeat. Et 1 Bonorum distributio in res debitas, & obligatorias, si quæ fuerint, & tunc quàm citissimè facienda est (*r*). 2. Si tales nullæ fuerint, in pia, & sancta opera, juxta propriam devotionem, seu pauperibus bona distribuenda sunt, & à se omnem fiduciam submovendo eadem ullo tempore recuperandi; ut consilium Euangelicum, quod non dixit, da consangvineis, sed pauperibus, perfectiùs sequamur; & ut exemplum omnibus exhibeatur inordinatum erga parentes affectum exuendi, atque ut ad eos recurrendi aditus præcludatur (*s*).

r. Ex. c 4. §. 1.

s Ex. c. 4. §. 1. 2. & P. 3. c. 1. §. 7 & 25. & C. 2. Decret. Defin. post. 23.

Et si in consanguineis, non temerè fiat.

6. Si dubitaretur, num majoris foret perfectionis, dare consangvineis hujusmodi bona, quàm alijs, propter parem, vel majorem ipsorum penuriam; res transigenda est, ad declinandum erroris periculum, ex arbitrio aliorum, quos cum approbatione Superioris renunciaturus elegerit, ùt suprà cap. 4. sect. 2. dictum est (*t*). Curabit verò diligenter Præpositus Generalis, ut in hujus Constitutionis praxi sinistræ opinioni, & scandalis occurratur. (*u*)

t Ex c. 4. §. 3. & P. 3. c. 1. G.

u C. 2. D. 76.

7. Si quis autem, motus sua devotione, vel-

vellet bona ſua, vel eorum partem in Societatis ſubſidium diſpenſare: haud dubiè opus faceret majoris perfectionis, alienationis, & abnegationis univerſi amoris proprij, non deſcendendo, tenero quodam affectu, ad particularia loca; quin potiùs, exoptando majus, & univerſalius bonum Societatis, ei, qui ejus univerſæ curam habet, judicium relinquat; num applicari huic loco potiùs, quàm illi in eadem Provincia ipſius bona debeant Quæ quidem major perfectio renunciaturo repræſentanda eſt. Nihilominus, ſi in eo propenſio animi ad determinatum locum cerneretur; etiam ſi judicio Superioris ſe ſubmittere vellet; certior fiat Præpoſitus Generalis, ut diſpiciat, an ſit aliquid hujuſmodi imperfectionis tolerandum; ſperando quòd ea ceſſabit aliquando, ſupplebítque divina bonitas, quod ad ſuam majorem gloriam, & majorem ipſius perfectionem deeſſe cernitur. Erit igitur in manu Præpoſiti Generalis poteſtas eam applicationem probandi, vel improbandi. Quare admonendus per Provincialem eſt de bonorum valore, & de animo relinquentis, & de neceſſitate Provinciæ, ſi in ea ſunt bona (*x*). Quod ſi contingat, ante ap-

Et ſi Societati diſpenſantur, non certo loco addicenda.

x P. 3. c. 1. §. 9. & H. & R. Pro. 88. & C. 2. Decret. Defin. poſt. 23.

approbationem Generalis, donantem sua bona certo alicui Collegio, vel mori, vel professionem emittere; erit in potestate Generalis donationes hujusmodi ratas habere, atque admittere. (*y*)

y C. 11. D. 17.

Sed neque extrahenda è Provincia.

8. Habenda etiam est ratio Regum, Principum, ac aliorum Potentatuum, nè ex hac applicatione bonorum uni potiùs loco, quàm alteri facienda, eis causa ulla offensionis detur; sed ad majorem ædificationem omnium, & spiritualem utilitatem animarum, & gloriam DEI omnia cedant (*z*). Propterea circa extractionem pecuniarum ex aliqua Provincia vel Regno observanda sunt edicta Regia (*a*). Et in gratiam eorundem Principum, adeò religiosè observandum est, quod suprà indicatum fuerat de Bonis applicandis intra eandem Provinciam, quando in commodum Societatis cessura sunt; ut si aliquis imperfectionem sequutus particulari alicui Societatis nostræ loco, extra Provinciam, applicare sua bona velit; nec acquiescere velit dispositioni faciendæ à Generali: tunc ea bona à Societate nostra non admittantur; sed ea teneatur in veros Christi pauperes extra Societatem dispensare (*b*).

z P. 3. C. 1. §. 9.

a C. 2. D. 15.

b C. 2. D. 23. & adjuncto Definitorum.

9. Per

9. Per *eandem Provinciam* intelligenda est Provincia, in qua sunt bona; non autem in qua quis Societatem ingreditur, aut versatur; sumpto tamen Provinciæ nomine, more Societatis, prout scilicèt subest uni Præposito Provinciali. Et in hujusmodi Provincia tantùm, & non alibi bona illa distribui debent. Quod si in eadem Provincia sint plura dominia diversis Principibus subjecta, diligenter servanda Constitutio superiùs citata; ut scilicet in transferendis hujusmodi Fratrum nostrorum bonis ex uno dominio in aliud, vitentur offensiones Principum. (*c*)

Quid hic nomine Provinciæ veniat.

c. C. 3. D. 16.

10. Occasione necessitatis Collegij Romani data est facultas Patri Generali, ad certum tempus, dispensandi in supradictis Decretis, etiam pro reliquis Seminarijs omnium Provinciarum, habita ratione necessitatis, & communis boni; ut cùm quis in his locis ad Societatem admittitur, possint ejus bona, quæ in alia Provincia fuerint, applicari illi Seminario: modò scandalum semper in his distributionibus vitetur (*d*). Quæ facultas sinè limitatione temporis concessa est intra Regnum Hispaniæ, & similiter ad alia Regna prorogata (*e*). Ac demum enixè commenda-

Dispensatio in gratiam Seminariorum.

d C. 3. D. ultimo & C. 4. D. ultimo.

e C. 6. D. 8.

da-

datum eſt Provincialibus, ut omnia tentantes, Seminaria juvent, vel ijs applicando Noſtrorum legitimas, & ſimilia Provincialis diſpoſitioni permiſſa, vel contributione aliorum Collegiorum. (*f*)

f C. 8. D. 60. §. 3.

Ædificatio curanda dum exigantur.

11. In univerſum magnopere curet Provincialis, ut bona applicata Societati cum ædificatione exigantur; potiúſque per Procuratores externos, quàm per Noſtros. Expedit quoque, ut ex his eleemoſynæ aliquæ in pauperes ejus oppidi, ubi ſunt bona, diſtribuantur; & ratio dati, & accepti talium bonorum ſcripto conſtet. (*g*)

g R. Prov. 89. & Or. c. 1. §. 10.

SECTIO VII.

De obligatione reliquorum Votorum.

De Votis Caſtitatis & Obedientiæ.

1.

CIrca Votum Caſtitatis jam dictum eſt, unà cum alijs eſſe Impedimentum dirimens Matrimonium, & de ejus Angelica puritate ſectanda dicetur Part. 4. c. 2. ſect. 2. De Obedientia, quatenus præcisè Votum eſt, nihil occurrit peculiare hujus Inſtituti, quoad voti obligationem attinet; alioqui in Societate hæc virtus peculiari ſtudio curanda eſt, ùt infrà Parte 4. cap. 2. ſect. 3. referetur.

2. Su-

De quarto Voto ingrediendi Societatem.

2. Supereſt de promiſſione illa adjecta ingrediendi Societatem, quæ habet vim quarti Voti: & de hac præter dicta ſuprà ſect. 3. §. 1. dum explicaretur quid proponendum eſſet Novitijs in fine Biennij, ſufficiat addere 1. obligationem extendi etiam ad Coadjutores Temporales (*h*). 2. Vi ejuſdem, etiamſi præceptum Obedientiæ non superveniat, teneri unumquemque imperatum Gradum vel Profeſſi, vel Coadjutoris Formati ſuſcipere; & ſi non fuerit obſecutus, cenſendum in malo ſtatu eſſe, atque ab Sacramentorum uſu, & adminiſtratione excludendum. Non vetatur tamen proponere Superioribus rationes, conſveto Societatis more, quas ſcriptas tradet; ſed perſtantibus in ſententia parendum (*i*).

h C. 7. D. 39.

i C. 5. D. 50. §. 1. & C. 7. D. 32. & Cl. c. 6. §. 9.

PARS

PARS II.
De Scholaſticis.

Oſtquam, expleto Novitiatu, Religioſa emiſſa ſunt Vota, plerique Noſtri literis informandi ad Collegia mittuntur. In ea tamen admitti non debent, nec ad ullam facultatem promoveri, abſque Provincialis approbatione; cui Rector poſt maturam conſiderationem, & examen de unoquoque, ſuo tempore, ſignificabit quid ſentiat (*a*). Poſcit igitur inſtituta dicendorum ſeries, ut de Scholaſticis noſtris hìc agatur, quod perficietur præmiſſa tractatione Collegiorum ipſorũ; quæ erudiendis Scholaſticis adornantur.

a P.4. c.5. §.2. & c.9. §.3. & c. 13. §. 4. &c. & R. Prov. 42.50. 51. 52. & R. Rect. 37. & 44. & St. 24.

CAPUT I.
De Collegiorum Fundatione.
SECTIO I.
Finis Collegiorum.

I.

CUm ſcopus, ad quem tendit Societas, ſit varias Mundi partes ex Obedientia

tia peragrando Verbum DEI prædicare, Confeſſiones audire, & reliquis, quibuſcumque poterit, medijs uti, Divina gratia aſpirante, ad animas juvandas; rationi conſentaneum viſum eſt, ut in eam ingreſſuri viri ſint probitate, & literarum eruditione, ad id officium idonei. Et quia boni ſimul & eruditi, pauci inveniuntur; & ex paucis major pars jam à ſuſceptis laboribus vellet conquieſcere; perdifficile fore deprehendimus, hujuſmodi hominibus, qui boni ſimul & literati eſſent, hanc Societatem augeri poſſe, tum propter magnos labores, quos ejus Inſtitutum exigit, tum propter magnam ſui ipſorum abnegationem. Ideo nobis omnibus, qui conſervationem & incrementum ejus ad majorem laudem, & obſequium DEI ac Domini Noſtri cupiebamus, alia via tenenda eſſe viſa eſt; admittendi nimirum Juvenes, qui bonorum morum, & ingeniorum indole ſpem facerent, quòd in probos ſimul, ac doctos viros eſſent evaſuri (*a*). Ad hoc Collegia, & aliquando etiam Univerſitates, & Studia generalia Societas amplectitur; in quibus admittuntur, qui bonum ſui ſpecimen in Domibus præbuerunt; nec tamen doctrinâ ad

1. Vt inſtruantur in literis Scholaſtici Societatis.

a P. 4. Proœm. A.

F no-

noſtrum Inſtitutum neceſſariâ ſatis inſtru-
cti acceſſerunt: ut in ea, & in alijs rebus,
quæ ad juvandas animas conferunt, in-
ſtruantur (*b*). Et hæc quidem Studia ge-
neralia ſeu Seminaria perfecta, in quali-
bet Provincia curanda ſunt: ſed ubi No-
ſtris docendi munus imponitur, non præ-
properè huic negotio danda eſt opera.
(*c*)

b P.4. Procem. §. 1. & St. Re. Rect. 1.

c C. 2. D. 9.

2. Vt Externi pietate & literis imbuantur.

2. Eadem charitatis ratione, qua Colle-
gia admittuntur, & publicæ Scholæ in eis,
non tantùm ad Noſtrorum, ſed magìs eti-
am ad Externorum ædificationem in do-
ctrina, & moribus, tenentur. (*d*)

d P.4. c.11. §.1. & c. 7. §. 1.

SECTIO II.

Quomodo agendum cum Fundatoribus Collegiorum.

1.

Singularis erga Fundatores obſervantia.

QUoniam valdè æquum eſt, ut illorum
devotioni, & beneficentiæ corre-
ſpondeamus, quibus Divina Bonitas ad
fundationem, ac dotationem Collegio-
rum utitur adminiſtris: in univerſum tum
ipſis, tum eorum Neceſſarijs, & quoad vi-
vunt, & poſtquam obierint, peculiariter
ſeſe devinctam eſſe Societas, ex charitate,
cognoſcat: ut omni officio illos proſe-
qua-

quatur, quod à nobis præstari, juxta minimam hanc noſtram Profeſſionem ad Divinam gloriam, poſſit (*e*). Injungitur etiam Rectori, ut obſervet, quæ erga Fundatores, & Benefactores obſervanda ſunt. Nec ea cura Provinciali poſtrema ſit (*f*).

e P. 4. c. 1. §. 1. & §. 6.

f R. Rect. 76. & Prov. 95.

2. Servanda verò ſunt, quæ ſequuntur. Cùm primùm Societas in Collegij alicujus poſſeſſionem venerit, Præpoſitus Generalis curet indici per univerſam Societatem; ut quilibet Sacerdos ter Sacrum faciat, pro ſuperſtite Fundatore ipſius Collegij, & Benefactoribus. Singulis inſuper annis, eo die, quo Collegij cujuſque poſſeſſio Societati tradita eſt, quicumque Sacerdotes in eodem Collegio adfuerint, ſacrificia pro Fundatore, & Benefactoribus peragent; & Miſſa ibidem celebrabitur cum ſolemnitate nobis uſitata. (*g*)

Miſſæ anniverſariæ, & una ſolemnis.

g P. 4. c. 1. §. 4. & A.

3. Eodem die Candela cerea Fundatori offeratur, aut uni ex ſuis, qui ipſi ſit cognatione proximè conjunctus; aut illi demum, quem ipſe Fundator deſignaverit: in qua Candela armorum Fundatoris, vel devotionis inſignia extent. Eadémque, ſi in loco, ubi Collegium inſtitutum, ſucceſſu temporis, non eſſet aliquis de poſteritate Fundatoris, mitti aliò poterit; ubi

Candelæ oblatio quotannis.

ex ejus progenie aliquis inveniretur; vel in altari constitui, ubi divinum sacrificium celebratur. Jllâ verò testabitur Societas debitam gratitudinem, non jus Patronatûs, vel actionis ullius, quod Fundatori, aut Successoribus ejus in Collegium, aut ejus bona temporalia competat. (*b*)

b P.4. c.1.B.C.

Alia suffragia.

4. Initio item cujusque mensis omnes Sacerdotes, qui in Collegio fuerint, pro Fundatore, & Benefactoribus Missæ sacrificium offerre perpetuò debent. Præterea singulis hebdomadis pro ijsdem in quolibet Collegio una Missa celebretur. Cùm ex hac vita Fundatores excesserint, Præpositus Generalis, ubi primùm resciverit, curabit, ut per totam Societatem singuli Sacerdotes ter Sacrum pro anima illius faciant. Quoties autem dictum est, Missas esse à Sacerdotibus celebrandas; cæteri omnes qui in Collegijs degunt, ac Sacerdotes non sunt, ad eandem illam intentionem orare debent; quandoquidem ejusdem gratitudinis nomine utrique obligantur in Domino (*i*). Præter Missas, quæ pro Fundatoribus dicuntur, una, vel duæ, aut plures (pro numero Sacerdotum, & prout convenerit) singulis hebdomadis pro Benefactoribus vivis & defunctis offe-

i P. 4. c. 1. §. 1. 2. & 4.

ferentur: DEUM ac Dominum nostrum rogando, ut pro illis hoc sanctum Sacrificium admittere, & pro infinita ac summa liberalitate sua, eam beneficentiam remunerari, qua illi erga Societatem nostram, ex divino amore, ac reverentia usi sunt, æternis præmijs dignetur (*l*). Quæ omnia distinctiùs habes in Catal. Missarum inter Regulas pag. 181. &c.

l P. 7. c. 4. §. 4.

5. Quando ab Episcopis fiunt Fundationes Collegiorum de bonis mensæ Episcopalis, síntne habendi Successores in fundatione, Episcopi subsequentes, an Fundatorum consangvinei, dijudicet Generalis (*m*). In Communitatibus, vel Rebuspublicis, quæ non moriuntur, dicentur hujusmodi Missæ pro earum defunctis, & pro illis præsertim, qui de nobis meliùs meriti sunt in Domino. (*n*)

Quid si Fundator sit Episcopus seu Respublica.

m C. 5. D. 11.

n P. 4. c. 1. D.

6. Fundatores præterea, ac Benefactores Collegiorum, participes peculiariter efficiuntur omnium bonorum operum, quæ tum in ipsis Collegijs, tum in reliqua Societate, DEI gratiâ, fiunt (*o*). Iidem Fundatores, & eorum Liberi, semel in vita, & in morte plenariam omnium peccatorum veniam, & indulgentiam consequuntur. (*p*)

Alia emolumẽta spiritualia Fundatorum.

o P. 4. c. 1. §. 5.

p Comp. Priv. V. Indulg. §. 30.

SECTIO III.
Quàm multa & per quem Collegia admittenda.

I.

Collegia non multiplicanda.

AB ipſis fundatæ Societatis initijs ad poſtrema uſque tempora in multiplicandis Collegijs modus, aut commendatus eſt, aut imperatus. S. P. IGNATIUS conſtituit, nè, incipiendo ab Anno 1553. per decem proximè futuros, admitteretur Collegium ullum, ubi non poſſent ſuſtentari ſaltèm quatuordecim Socij; & Domus & Eccleſia conveniens noſtris uſibus non traderetur. Quod temporarium edictum à proxima Congregatione confirmatum eſt (q). Iterum hac eadem materia diligenter per triduũ diſputata, placuit moderationem adhiberi, & plurimis maximíque momenti rationibus in medium adductis, rogatus eſt Pater Generalis, eíque ſeriò commendatum; ut potiùs applicaret animum ad roboranda, & ad perfectionem adducenda Collegia jam admiſſa, quàm ad nova admittenda: & ſi quæ admittenda exiſtimaret, ejuſmodi eſſent, ut ad commune bonum Eccleſiæ DEI magnum momentum habitura

q C. 1. D. 73.

tura viderentur, & sufficienter dotata: neque hæc ipsa admitterentur, si non haberet Societas Rectores, ac Magistros, ac demum operarios idoneos, & quidem sinè aliorum Collegiorum detrimento, & auditis Assistentium sententijs (*r*). Cúmq; indies magis ex multitudine Collegiorum magna incommoda exoriri experientia docuisset; in Con. 3. semel atque iterum Pater Noster rogatus est; eíque seriò commendatum; ut potiùs ad roboranda Collegia jam admissa, quàm ad nova admittenda applicaret animum, & Decretum 8. Con. 2. servari curaret (*s*); rursúsque eadem Decreta confirmata sunt à Cong. 5. (*t*). Demum, cùm Congregatio 11. amplam potestatem faceret P. Vicario dissolvendi quæcumque Collegia malè constituta, eidem commendavit: ut se in admittendis novis Collegijs exhiberet planè difficilem. (*u*).

r C. 2. D. 8. & 9.

s C. 3. D. 17. & 20.

t C. 5. D. 69.

u C. 11. D. 16.

2. Sed ad Collegia admittenda, quæ liberè Societati offeruntur, ut juxta suas Constitutiones omninò eis utatur, Præpositus Generalis, nomine totius Societatis, plenam potestatem habet. Quod etiam de Universitatibus intelligendum est: circa quarum conditiones, auditis senten-

Generalis est ea admittere.

tijs sibi Assistentium, per seipsum deliberare poterit, an sint admittendæ; non tamen se facilem ad extraordinaria onera suscipienda reddet: & si qua in re indulgeatur, constet obligationem nullam induci; sed id quod additur, omninò voluntarium esse. (*x*)

x P 4. c. 2. §. 1. & C. & c. 11 §. 2. & A. P. 9. c. 8. §. 17.

Sic admissa Apostolicâ auctoritate erecta sunt, & exempta.

3. Non solùm autem oblatas Domos, Ecclesias, seu Collegia cum omnibus ad id necessarijs construi, & locum pro hujusmodi constructione oblatum recipi posse à Societate per Sedem Apostolicam concessum est; sed & ipsas Domos, Ecclesias, Collegia, Oratoria, constructa à Societate, vel ei donata, eo ipso Apostolicâ auctoritate erecta, ac confirmata sunt: ac bona quæcumque, pro Collegiorum, seu Scholarium sustentatione donata, eo ipso, eâdem auctoritate Apostolicâ, perpetuò applicata censeri debent: & quæcumque demum Sociorum bona ab omni jurisdictione Ordinariorum liberantur; ac sub S. Sedis protectione suscipiuntur. (*y*)

y Paul. III. p. 42. & Jul. III. p. 66.

Eadem tamen dissolvi possunt.

4. Ad relinquenda autem, vel alienanda Collegia & Domos jam fundata Præpositus Generalis, simul cum ipsa Societate, auctoritatem habet; & quidem non extra Congregationem Generalem, si omnino

omnino negotium ad illam differri poſſit. Quod ſi neceſſitas prævertendum ſvadeat; Generalis exquiret ſuffragia Provincialium, & duorum antiquiſſimorum Profeſſorum cujuſque Provinciæ, intra Europam tamen; & illius præterea Provincialis, etiam extra Europam, ſub quo eſſet Collegium, aut Domus, de quibus controvertitur. Habent etiam ad hoc jus ſuffragij Aſſiſtentes, Procurator Generalis, & Secretarius. Major autem pars horum ſuffragiorum ſufficit ad id ſtatuendum, de quo deliberatur. (z)

z Jul. III. p. 62. & P. 4. c. 2. §. 3. & A. & c. 10. §. 2. & c. 11 §. 2. & C. 4. D. 23. & 27. & P. 8. c. 2. §. 2. & P. 9. c. 3. §. 5. & 17. 18.

Ad quem ſpectent Collegiorum diſſolutorum bona.

5. Quod autem ſic relinquitur, vel ejus partem, non poteſt Societas, nec ejus Generalis ullis extra Societatem hominibus donare; ſed diſpoſitio ſpectabit ad Fundatores, ſi hanc facultatem, dum fundarent, ſibi reſervârunt. Quod ſi talis Reſervatio non interceſſerit; poterit Societas procedere, ùt magìs ad DEI gloriam & ſuum Inſtitutum expedire judicaverit. (a).

a P. 4. c. 2. A.

SECTIO IV.

De Collegiorum Structura.

I.

Locus ſit ſalubris.

UBi de Fundatione cum ejus Auctoribus convenit, admovenda manus eſt ope-

operi; & 1. materialis ſtructura occurrit, circa quam 1. ut ratio habeatur valetudinis, curandum eſt; ut Domus & Collegia in locis, ubi ſit purum, & ſalubre Cœlum, habeantur; & non in eis, qui contrariam habent proprietatem. (*b*)

b P. 10. C.

Ædificia non curioſa, ſed firma.

2. Modus eſt imponendus ædificijs noſtris, quantum in nobis fuerit: nè, præter cætera incommoda, fiant aliquando Palatia Nobilium; ſed ſint ad habitandum, & officia noſtra exercenda utilia, ſana, & fortia; in quibus tamen paupertatis memores videamur; unde nec ſumptuoſa ſint, nec curioſa. De Eccleſijs tamen nihil eſt dictum. (*c*)

c C. 1. D. 113.

Ædificãdi forma à Generali petenda.

3. Quæcumque ædificanda majoris momenti fuerint, ùt eſſet Templum, Dormitorium, vel aliquid hujuſmodi, niſi approbante Generali non fiant; ad quem pertinet formam, & modum noſtrorum ædificiorum præſcribere. Ædificia verò conſervari, & ſi opus erit, reſtaurari Provincialis curet; nihil tamen, quod neceſſarium non ſit, permittat. Nam Superiores locorum inconſulto Provinciali ædificare nihil debent. (*d*)

d C. 2. D. 84. & R. Prov. 75. & Or. c. 2. §. 9. & in temp. Prov. §. 10.

Privilegia Apoſtolica pro ædificijs.

4. Conceſſa eſt facultas ædificandi & recipiendi Collegia, Domos, Eccleſias in qui-

quibuſvis mundi partibus, & mandatum omnibus Poteſtatibus Eccleſiaſticis, & Secularibus, nè hujuſmodi conſtructiones ullo modo impediant (*e*). Quin permiſſum, ut id nobis liceat etiam intra centum quadraginta cannas à Conventibus aliarum Religionum, etiam Mendicantium, & non obſtantibus earum Privilegijs (*f*). Quamvis, quoad hæc Privilegia attinet, ſervanda moderatio præſcripta ab Urbano Octavo Conſt. 27. tom. 5 Bullarij.

e Paul. III. p. 46. 47. & Pius IV. p. 82. &c. & Greg. XIII. p. 162. &c.

f Pius IV. & Greg. XIII. locis citatis.

SECTIO V.

De reditibus Collegiorum.

I.

Collegia dotari poſſunt, & debent.

POſt Collegiorum fabricam conſiderandi ſe offerunt eorum reditus; & 1. certum eſt Societatem poſſe admittere & retinere Collegia, & Domos Probationis reditibus dotatas, uſibus & neceſſitatibus Scholaſticorũ eos reditus applicando (*g*). Immo, ut hi liberiùs ſtudijs vacare poſſint (quæ cauſa fuit, ut Collegia reditus habere poſſint, quod Domibus Profeſſis non licet) ſtatutum eſt; ut admittantur tantùm Collegia ità dotata, vel eam rerum vitæ neceſſariarum commoditatem habentia: ut non tantùm Operarij, ſed & nu-

g Ex. c. 1. §. 4. & P. 4 c. 2. §. 6. & Paul. III. p. 14. & Jul. III. p. 66. & Pius IV. p. 89. & Greg. XIII. p. 230.

b C.1. D.73. & C.2. D.8. & C. 5. D.69.

numerus proportionatus Scholasticorum sustentari possint. (*b*)

Vbi sufficiens dotatio, non admittendæ eleemosynæ, aut dona.

2. E contrario, ob majorem populi ædificationem, in ijs Collegijs, quæ duodecim Scholasticos, præter Præceptores, ex proprijs reditibus alere possunt, nec petantur eleemosynæ, nec illæ, aut dona ulla oblata admittantur. Si reditus minores fuerint, quàm huic numero alendo sufficiant; admitti quidem, non autem peti aliquæ eleemosynæ possent: nisi tantâ paupertate Collegium premeretur, ut etiam petere, saltèm à quibusdam, esset necessarium. Tunc enim (majus divinum obsequium, & universale bonum præ oculis semper habendo) peti eleemosynæ, immo & ostiatim ad tempus, quandocunque necessitas id exigeret, emendicari poterunt (*i*). Videat etiam Rector, nè Magistris, vel ullis alijs de Societate sibi, aut Collegio pecuniam, aut dona quævis, ab ullo, pro re quavis, in ipsorum utilitatem facta, accipere permittat; quandoquidem præmium nostrum solus Christus Dominus, juxta nostrum Institutum, futurus est; qui est merces nostra magna nimis (*l*). Vide infrà Part. 3. c.7. S.2. §.6. neque enim ad solas Domos Professas ibi dicta pertinent.

i P. 4. c.2.§. 6.

l P.4.c.15.§.4.

3. Ad

3. Ad eas igitur Constitutiones respiciendo, cùm Civitas Perusina in lectione quadam publica literarum humaniorum, operâ cujusdam ex nostris usa fuisset; & Collegio nostro Perusino, loco stipendij, quod Prælectoribus hujusmodi lectionis solvi solebat, centum aureos singulis annis (pro eleemosyna tamen, non pro stipendio) solvisset; Visum est in Domino expedire, ut nec lectionis illud munus, nec centum illi aurei in posterum admitterentur. (*m*)

Exemplum Collegij Perusini.

m C. 2. D. 24.

4. Cùm autem earundem Constitutionum finis sit populi ædificatio; ad hujus normam tam finis, quàm praxis Constitutionum exigenda est, judicio P. Generalis; qui & interpretari has Constitutiones, & dispensare etiam possit (*n*). Et declaratum postmodum est, Collegia, quæ possunt alere duodecim Scholares, nullas eleemosynas admittere posse, nisi levis momenti, rarò, & ab ijs, quorum timeatur offensio, si non admittantur; reliqua Collegia possunt: sed si ab ijs mittantur, quorum filij scholas nostras frequentant, & conjectura sit mitti pro compensatione, vel intuitu ministerij, admitti non debent; donec planè intelligant accipi non posse,

Explicantur præcedentes Constitutiones.

n C. 3. D. 25.

posse, nisi nomine eleemosynæ, secluso
o Or. Gen. c. 1. §. 14. omni alio respectu (*o*). Per hanc autem
Ordinationem nulla alia obligatio, præter
p C. 8. 59. quam simplicis Constitutionis; inducitur
(*p*). Præterea, non obstantibus prædictis; si benefactores essent, qui possessionem aliquam, vel reditum dare vellent, admitti illa possunt: ut tantò major numerus Scholasticorum, ac Præceptorum
q P. 4. c. 2. G. ad majus divinum obsequium, posset sustentari. (*q*).

Quatenus retineri possint reditus sinè scholis.

5. Collegia verò absque sufficienti dotatione fundata, in quibus Nostri nec legant, nec Scholasticos alant, visum olim est hac ratione retineri posse; si ex fructibus videlicet eorum, per publicam aliquam personam conservatis, daretur opera, ut plenè fundarentur. Nostri tamen interim bonis illis non uterentur; sed viverent ex eleemosynis: ac simul darent
r C. 2. D. 71. operam; ut prædicta Collegia sufficienter etiam aliunde dotarentur (*r*). Postmodum sancitum est: de Collegijs, in quibus propria Collegiorum munia non exercentur, vel quia nondum plenè constituta sunt, licèt sint inchoata, vel quia ædificandi necessitas non patitur nostros legere, nec Scholasticos nostros illic ali,

Pa-

Pater Generalis judicet, an, & quamdiu ex eleemosynis, vel ex reditibus vivere debeant; cùm hic casus sit diversus à proximè Superiori. (*s*) *s* C. 3. D. 41.

SECTIO VI.

De obligationibus in Fundatione Collegiorum vitandis.

I.

Nō temerè conditiones admittendæ.

CUm varias conditiones imponere aliquando possint Fundatores nostris Collegijs; erit Generalis Præpositi considerare, an expediat ea admittere cum conditionibus minùs nostro Instituto consentaneis. Et si temporis decursu gravari se eo onere Societas animadvertet; poterit in Congregatione Generali proponi, & statui, ut relinquatur Collegium hujusmodi; vel prospicere, ut onus temperetur; vel certè, ut ad onus ferendum vires majores præbeantur; si quidem ante Congregationem huic incommodo Generalis non occurrerit (*t*). At Provincialis nullam admittet conditionem in Fundationibus, quam Generalis non approbaverit. (*u*)

t P.4. c. 2. §.2. & P.9. c.3. §.17. & C. 2. D. 21.

u R. Prov. 76.

Recusanda cura animarum,

2. Inter conditiones autem repugnantes Instituto numeranturCuræ animarum, ob-

& Missarum onera commensurata reditui. obligationes ad Missas celebrandas, atque aliæ hujusmodi, quæ cùm à studijs admodum distrahant; & ea, quæ ad divinum obsequium in Collegijs quæruntur, impedire soleant, non sunt admittendæ (*x*). Quod sic intellige, ut excludantur obligationes Missarum, & similes commensuratæ assignato reditui. Non tamen perinde inconveniens existimatur, aliquam facilem, & exiguam obligationem (quæ tamen non sit animarum cura) admittere; si causa sufficiens ad id moveret; & res perexiguam distractionem allatura esset (*y*). At non expedit in nostris Ecclesijs Capellanias erigi, quibus inserviant Clerici seculares, per Nostros eligendi: nam ex earum censibus Collegia augeri posse videntur. (*z*)

x P. 4. c. 2. §. 4.

y P. 4. c. 2. B. & P. 6. c. 3. C.

z C. 1. D. 134.

Nec aliqua Cõgregationũ genera admittenda. 3. Et licèt Collegia etiam possint (ùt infrà dicetur Part. 5.) non spiritualibus modò, sed & corporalibus charitatis operibus proximos juvare, præcipuè in Xenodochijs, & per se, & alios excitando: nihilominus non convenit eadem cum aliqua Congregatione misceri; nec in illis conventus alios agi, præter eos, qui ad eorumdem Collegiorum finem in divino obsequio fient (*a*). Quare non est admissum

a P. 7. c. 4. G.

missum Collegium in oppido de Oropesa; quamquam optimè meritus de Societate, idémque nobilissimus loci Dominus rogaret; quia nempe Hospitalis infirmorum, & domus puerorum in doctrina, & vita Christiana instituendorum cura simul imponebatur. (*b*)

b C. 2. D. 13.

Obligationes ipsæ Lectionum nõ ultra vires.

4. Quin obligationes ipsæ Lectionum, & Lectorum non sinè magna consideratione, nec ultra limitem, quem Præpositus Generalis ad majorem DEI gloriam posuerit, assumentur (*c*). Quod si hæ obligationes Lectorum, aut aliæ propositæ à Fundatore, admittantur; judicando utile tunc esse ad finem divini servitij id oneris subire; omnino in eis implendis deesse non oportet: sicut nec facilè in hac parte, præter id, ad quod obligantur (præsertim, si id interpretari quis posset, quasi nova induceretur obligatio) præstandum est, sinè Generalis consensu. (*d*)

c P.4.c.2.B.& In. Temp. pro Prov. §. 4.

d P.4.c.11.A. & For P. Laynez post Decr. 2. Congreg.

Sacræ Lectiones & similia non ex pacto.

5. At cùm munus Lectionis Theologiæ, concionandi, & Confessiones audiendi sint ministeria spiritualia in salutem proximorum; pro quibus nostræ professionis proprium sit nullum temporale præmium accipere: non convenit illam Collegij dotationem accipere, per quam ad

præſtanda ejuſmodi munia Societas obligetur. Quamvìs ratio æquitatis & gratitudinis poſtulat, ut majori diligentia in dictis miniſterijs exerceamur in ijs Collegijs, quæ cum majori liberalitate, & devotione fundata ſunt (*e*). Et hæc quidem de obligatione directa. Cæterùm ſi Societas curam ſuſciperet alicujus Univerſitatis, non repugnaret hujus Conſtitutionis intentioni, ut ſeſe ex conſequenti obligaret ad Lectiones illius ordinarias; quamvìs inter illas aliquæ Theologicæ eſſent. (*f*).

e P. 4. c. 7. §. 3. & C. 1. D. 74.

f P. 4. c. 7. E. & C. 1. D. 75.

CAPUT II.

De Adminiſtrandis Bonis temporalibus Collegiorum.

SECTIO I.

Ad quos hæc Adminiſtratio pertineat.

1.

Societas Profeſſa ſuperintendit Collegijs per Generalem.

SUpremam curam, vel ſuperintendentiam Collegiorum, juxta Sedis Apoſtolicæ literas, Profeſſa Societas habebit. Cùm enim quidquam ex reditibus in ſuum uſum convertere non poſſit; eſt valde probabile; quòd majori cum puritate, ac ſpiritu conſtantiùs procedet. Hanc autem

rem curam exercebit per Præpositum Generalem; qui pariter, cùm nec in suum, nec in ullorum consangvineorum suorum, nec in Professæ Societatis usum bona Collegiorum possit convertere, eò puriùs se in eorum superintendentia gerere poterit. (a)

a P. 4. c. 2. §. 5. & 6. c. 10. §. 1. & P. 10. §. 4. & Paul. III. p. 14. & Jul. III. p. 66.

Facultates Generalis in hac superintendentia.

2. Est igitur penes Præpositum Generalem omnis facultas agendi quosvis contractus emptionum, aut venditionum quorumlibet bonorum temporalium mobilium Societatis, & imponendi, ac redimendi quoslibet census super bonis stabilibus ipsorum Collegiorum, in eorumdem utilitatem. Alienare autem, aut dissolvere Collegia, sinè Generali Congregatione, non potest: de quo dictum est suprà cap 1. sect 3. §. 4. & 5. (b). Quin habet etiam facultatem alienandi, in evidentem tamen utilitatem, bona ipsa stabilia Collegiorum, & mobilia pretiosa, minimè requisita facultate Ordinarij, aut Sedis Apostolicæ (c). Quamquam facultates ad alienandum, & census imponendos magna ex parte revocatæ sunt decretis editis auctoritate Urbani VIII. die 17. Septemb. 1624. & 22. Mart. 1626. Videnda etiam Bulla ejusdem Urbani circa

b P. 9. c. 3. §. 5. & §. 17. 18. & C. 1. D. 100. & Pius V. p. 107.

c Greg. XIII. p. 171. & 202.

Bona jurisdictionalia, quæ est 54. Tom. 5. Bullarij.

Quæ communicantur Rectoribus.

d P. 4. c. 2. §. 5. & c. 10. §. 3. & P. 9. c. 3. § 34. & C. 8. D. 60. §. 4. & Instr. temp. Prov. §. 16. &c. & Rect. §. 1. & 7.

3. Cùm autem Generalis per se non valeat tam multis providere; administrationem Collegiorum in ijs, quæ ad temporalia ipsorum bona pertinent, per Rectores à se constitutos exercebit: eámque facultatem eis communicabit, quam senserit in Domino convenire. Curabit autem, ut illi rationem sui officij reddant, vel Provinciali, vel alteri à se præscripto, ùt infrà sect. 4. explicabitur. (*d*)

SECTIO II.

De Conservatione Bonorum temporalium.

I.

Custodienda ùt Bona Christi, & Pauperum.

e R. Prov. c. 9. & R. Rect. c. 6. & R. Proc. Col. & Instr. pro rebus temp.

f P. 3. c. 2. §. 7.

g C. 8. D. 15.

Plura hoc in genere Superioribus reliquísque Officialibus præscribuntur; quorum in cujusque Regulis, & Instructionibus distincta sunt capita (*e*). Universim monentur; ut præter curam illam, quam omnibus charitas & ratio imponit, quibus peculiariter hoc munus demandatur, tanquam Bona D. N. JESU Christi popria, ea curent (*f*): sunt enim Patrimonia pauperum; & à quibus res etiam spirituales, & bonus Societatis status magnoperè pendet. (*g*)

2. Con-

2. Constituentur igitur Rectores, qui ad id munus conveniens habeant talentum; & curam suscipiant conservandi, atque administrandi res Collegiorum temporales; ac provideant necessitatibus, tam materialis ædificij, quàm Scholarium; qui in ipsis Collegijs degunt (*h*). Atque hujusmodi talento polleant non Rectores tantùm; sed & Procuratores, qui his muneribus præficiuntur, sint Oeconomiæ periti: servetúrque in illis instruendis eligendísque, quod Instr. temp. Prov. præscribit, §. 11. 12. 13. Non expedit autem in Collegijs haberi nomina juridica Protectorum: licèt utile futurum sit esse Amicos, qui protectionem suscipiant. (*i*)

Et ea cura selectis Viris demandanda.

h P. 4. C. 2. §. 5. & C.

i C. 1. D. 112.

3. Jam verò prædia extra domum non modò à Procuratore invisenda sunt sæpius; nec semel tantùm in triennij decursu à Rectore, sed & à Provinciali (*l*). In iísque ponendi optimi coloni: cultura promovenda, juxta regionis morem: obviàm eundum damnis alluvionum, & servitutis: quæ simul cavenda in ædificijs urbanis (*m*). At quæ speciem habent secularis negotiationis, in colendis videlicet agris, vendendis in foro fructibus & similibus, prohibita sunt (*n*). Commendatur

Quid fieri oporteat circa Prædia.

l R. Prov. 76. & 80. & In. temp. pro Prov §. 14. pro Rect. §. 2. pro Proc. §. 2.

m Instr. temp. pro Proc. §. 2. 3.

n C. 2. D. 61. & C. 7. D. 84. & R. Proc. 12.

præterea P. N. ut ampla quædam Societatis prædia, exiguo proventu, & non sinè externorum offensione possessa, in res magìs utiles commutari curet. (*o*)

o C. 7. D. 85.

Lites declinandæ.

4. Commendatur etiam universis, ut licèt aliquando necessaria, aut conveniens futura sit defensio possessionum, & redituum, etiam in judicio (*p*); tamen lites forenses pro rebus temporalibus fugiant Nostri omnes; & id curent Provinciales efficere. Ac primùm concordiâ, aut compromissione rem adnitantur componere. Quod si nulla ratione id possint assequi; tamen non intendat quisquam è Nostris litem ullam, absque consensu Præpositi Generalis, aut ejus, cui expresse suas vices ad hanc rem ille commiserit; nisì in re adeò necessaria, ut ejus responsum expectari nequeat: de quo tamen postea ipsum admoneat. Si autem Nostris lis intendatur, curent Provinciales primùm, vel à Parte, vel à Judice peti, vel id consequi per Principem, ut priùs possit consuli Generalis Præpositus, quàm liti respondere cogantur. Nam fieri poterit, ut Generalis Præpositus jubeat cedere Nostros liti, & potiùs detrimentum temporale pati, quàm litibus dare operam, etiam pro re alioqui debi-

p P. 4. C. 2. C.

debita. Quod si frustrà fuerit; curabunt diligenter, nisì de jure nostro manifestè constaret, ut aliqua transactione, vel concordiâ res tota componatur. Id si commodè fieri non valet; poterunt in judicio se defendere; cùm Provinciales habeant hanc potestatem ad Collegia defendenda, cum facultate alios in id substituendi, si expedierit. (*q*)

q C.2.D. 55. & Reg. Prov. 77. & R. Rect. 62. & Proc. Coll. 16. & Procur. Gen. 5.

Necessaria religiosè agitanda.

5. Qui tamen hanc curam susceperit, memor sit, ut magnam pacem interiùs, exteriúsque custodiat; & semper ad justam concordiam ipsum paratũ esse contrariæ parti innotescat. Immo nec ipse Procurator Collegij in Tribunalibus compareat, nisì quando aliqua necessitas plurimùm urgere Superiori videretur; sed per externos Procuratores nostra negotia in publicis judicijs peragantur. (*r*)

r Reg. Procur. Gen. 5. & Proc. Coll. 15. 16.

SECTIO III.

De Archivio & Contractibus.

1.

Archivium.

PRæterea diligenti cura custodietur Archivium, ubi conservanda Instrumenta originalia, & Tituli, quibus constant jura Collegij; ejúsque duæ claves diversæ erunt; quarum alteram Rector, alteram

s R. Proc. 19. ipse habebit Procurator (s); qui adnotabit in libro ibidem adservando, si quæ
t R. Proc. 22. Scripturæ extrahantur. (t)

Contractus quomodo celebrandi à Superiore.

2. In celebrandis contractibus nè nimiùm Rector suæ prudentiæ fidat, & in perpetuis Consultores priùs audiat. Quin
u In.temp. pro Rect. §. 8. in rebus majoris momenti ratificationem Præposito Generali reservet. (*u*). Quæ quidem reservatio eam vim habet; ut si contigerit contractus alienationum fieri Generalis confirmationi reservatos, antequam ipse informetur; dominium nihilominus, & possessio bonorum, super quibus contractus hujusmodi initi fuerint, penes Societatem remaneat, donec Generalis in Europa, in Indijs verò is, cui Ge-
x Greg. XIII. p. 172. neralis commiserit, consensum præstiterint (*x*). Procurator verò nihil circa locationes, & similia alicujus momenti negotia faciat; nisi ipsi à Superiore commis-
y R. Proc. 13. sum sit (*y*). Advertendum autem juxta
z P. 9. c. 3. §. 7. & C. 1. D. 144. & Pius V. pag 107. privilegia Societatis, per Superiores tantùm, absque alio suffragio decisivo Collegialium, contractuum celebrationes fieri (*z*); ùt docet praxis tradita à P. Claudio:
a C. 3. D. 28. & Or. c. 20. ubi etiam habetur modus informandi Generalem circa alienationes faciendas (*a*). Exempla verò authentica contractuum

ma-

majoris momenti ad Generalem mittenda ſunt. (*b*)

b C. 1. D. 103. & R. Prov. 78. & R. Proc. 21.

3. Sed ſcripturas multiplicis generis potiſſimùm Procurator apud ſe habebit: & propterea cubiculum ipſius clavi obſeretur (*c*) Habeat igitur 1. Diſtincta exemplaria Inſtrumentorum & Titulorum, quæ conſervantur in Archivio (*d*). 2. Librum, in quo diſtinctè deſcripta omnia bona ſtabilia, ſeu quaſi ſtabilia, ùt cenſus, canones, loca montium, uno verbo jura omnia ad annuos reditus (*e*). 3. Librum, in quo notata ſint tempora colligendorum proventuum, ſumma contractuum ad breve tempus, & fructus in dies percepti. 4. Diſtinctum Libellum eleemoſynarum perceptarum (*f*). 5. Librum pro adnotandis, quæ unuſquiſque Novitiorum attulerit (*g*). 6. Librum in arca pecuniaria ſervandum, in quo illatæ, & acceptæ pecuniæ ſumma ſcribatur (*h*). 7. Librum rationum accepti & expenſi per menſes ſingulos (*i*). 8. Codicem, ubi nomina debitorum Collegij deſcripta ſint (*l*). 9. Codicem, quò referantur motæ lites, & quæ circa eas contingunt (*m*). 10. Libellum, in quem referat quæcumque à Superiore ei mandata injunguntur. (*n*). Demum

Scripturæ & Libri apud Procuratorem.

c R. Proc. 22.

d R. Proc. 20. & Inſtr. temp. Proc. §. 1.

e R. Proc. 21. & Inſtr. temp. Proc. §. 1.

f R. Proc. 3.

g Ex. c. 4. §. 4. & P. 1. c. 4. §. 6. & R. M. N. 25. & R. Proc. 7.

h R. Proc. 5.

i R. Proc. 6. & In temp. Proc. §. 5.

l Inſtr. temp. Proc. §. 5.

m R. Proc. 14.

n R. Proc. 23.

o R. Proc. 24. Catalogum Benefactorum; ut erga eos grati esse possimus. (o)

SECTIO IV.

De accipienda, reddendáque ratione administrationis.

I.

Provincialis in Visitatione quid inquiret.

Libros verò Rationum seriò examinet Provincialis; & si quidem Rector, & Procurator benè rem gesserint, suâ laude non careant; si secus, impunè minimè ferant, vel publicâ pœnitentiâ inflictâ, vel etiam Generali admonito, ut ab officio eos suspendat, vel amoveat (p). Idem Provincialis statum Collegij diligenter examinet, & brevem ejus tam habitualis, quàm actualis relationem ad Generalem mittet, juxta Paradigma descriptum in sæpius citata Instructione (q). Habitationem, & omnem supellectilem, omnia denique diligenter inspiciat; & rerum mobilium Inventarium conferri faciat cum Inventario in præcedenti visitatione à Visitatore, vel Provinciali scripto (r). Et singulis annis à Procuratore Provinciæ rationem exigat. (s)

p C. 7. D. 82. §. 8. & C. 8. D. 15. & R. Prov. 79. & 85. & Instr. tēp. pro Prov. initio, & §. 15.

q Instr. temp. Prov. §. 16. 17. 18. 19.

r R. Prov. 85. & Instr. temp. Prov. §. ult.

s Instr. temp. Prov. §. 6.

Rector sæpius rationem exigat.

2. Porrò Rector singulis mensibus à Procuratore rationem accepti, & expensi, præ-

præſente Miniſtro, exigat; & ab eodem ſibi debita & credita Collegij indicari curet. Et cùm in hoc penè ſint omnia, examinet an plus conſumptum ſit, quàm uſus ferat (*t*). Omnes pecuniarum ſummas, etiamſi conflatæ pretio rerum venditarum ab aliquo Officiali, curet tradi Procuratori, & in codicem referri; nec patiatur ab Officialibus quidquam vendi, inconſulto Miniſtro, aut ipſo Procuratore. (*u*)

t R. Rect. 57. & Inſtr. temp. Rect. §. 9. & Proc. §. 5. & R. Proc. 4.

u Inſtr. temp. Rect. §. 7.

Et Procurator.

3. Procurator autem Emptori pecunias ad quotidianos ſumptus ſubminiſtrabit; à quo ſingulis diebus expenſarum rationem, à reliquis Officialibus tertio quoque menſe exiget ex codice (*x*). Syngraphas ſolutionum ipſe dabit, ſubſcriptas à Rectore, aut à ſe, illius commiſſione (*y*).

x R. Proc. 8. & R. Empt. 2. & In. temp. Proc. §. 3.

y R. Proc. 2.

Iidem cùm defunguntur officio rationem reddant.

4. Præterea Superiores locales, & Procuratores, quando ſuo ſinguli defunguntur officio, coram Succeſſore, & Miniſtro Domûs, aut Collegij, rationem domeſticæ œconomiæ reddant; & ſuo chirographo ſignent, quantum acceperint, quantam Superiori rem tradant: eandémque rationem Succeſſor ſua manu confirmet (*z*). At non antequam intelligat, an tantundem ſit creditorum, ac debitorum, quantum affirmatur. Horum verò compu-

z C. 8. D. 60. §. 4. & In. temp. Rect. §. 8.

putorum exemplum transmittat ad Provincialem, conservandum in Archivio. (a).

a Instr. temp. Rect. §. 1.

Provincialis etiam expensarum ratio constet.

5. Ipsemet Provincialis redditurus sui officij rationem (b), ut possit eam reddere de pecunijs sibi undecunque traditis, curet per socium in codice accepti, atque expensi rationes accuratè scribi. (c)

b C.5.D.64. §. 2. & Or. c. 9.

c Instr. temp. Prov. §.6.

SECTIO V.

De Medijs ad avertendam Collegiorum inopiam.

1.

Nō supervacaneos admittere in Societatem.

ILlud sibi persvadeat Provincialis, nulla re universim citiùs, ac certiùs everti bonum Collegiorum statum, quàm si majores proventibus expensæ fiant, vel sumptus minimè necessarij permittantur (d). Numerus ergò in primis in posterum admittendorum determinetur à P. Generali, considerato cujusq; Provinciæ statu temporali. Immo nulli in aliquibus Provincijs ad tempus admittantur, si id sua Paternitas expediens fore judicabit (e). Ac nè Provincialis, necessitate deputandi quotannis Magistros inferiores, cogatur plures admittere: studeat aliquot semper sub finem studiorum, & post peractum ter-

d Instr. temp. Prov. initio.

e C.7. D. 82. §. 2. & C.8. D.60. §.1.& In.temp. Prov. §. 1.

tertium Probationis annum, hisce scholis addicere, juxta suam Regulam R. St. 24. & 25. Cùm præsertim Con. 8. D. 8. declaraverit; hoc munus esse Societatis proprium, nec certo temporis spatio, nec certis personis circumscriptum (*f*). Quos verò Provincialis deprehenderit in sua Provincia supra numerum eorum, qui ex reditibus, & ordinarijs eleemosynis ali possunt, distribuet per Collegia & Domos, pro cujusque loci facultate. (*g*)

f Instr. temp. Prov. §. 2.

g C. 8. D. 60. §. 3.

Neque plures, præsertim Coadjutores, in Collegia, quàm ferri possint.

2. Idem servandum est in Collegijs, nè plures in singulis alantur, quàm per facultates ali possunt; immo pauciores (*h*). Coadjutores quartam partem in Collegijs, in Domibus verò Professis tertiam partem non excedant (*i*); & potiùs adhibeantur famuli, quàm præscriptus ille numerus excedatur. Interim verò, dum ad hanc Regulam veniatur, nulli Coadjutores admittantur. (*l*)

h C.2.D.27.R. Prov. 82. & C. 7. D.82. §. 1. & In. temp.Prov. §. 3.

i C.7. D. 82. §. 3. & C.8. D.60. § 2.

l C.8.D.60.§.2

Peregrinatio nec frequens, nec sumptuosa.

3. Nec personarum, sinè necessitate, mutationes fiant; superflua Domi nè habeantur; non equi, non famuli plures (*m*). Provincialis parcus sit in Peregrinationibus concedendis, præsertim non sinè rheda, vel equo obeundis: curabítque, ut Nostri, dum ex uno in aliud Collegium com-

m C. 7. D. 82. §. 7. & In. tēp. Prov. §. 7.

commigrant, pedeſtri itinere, vel in toto, vel in parte utantur (*n*). Expenſas verò itinerum ſolvere erit ejus Provinciæ, aut Collegij, aut Domûs, in cujus bonum, & utilitatem cedit profectio (*o*). Taxam Viatici dari ſolitam demigranribus Provincialis recognoſcat; eámque ab omnibus, & præſertim à Concionatoribus, obſervari curet. Si quid ex eo ſuperat, voto Paupertatis tenemur Collegio, quò venimus, reſtituere. (*p*)

n C.3. D. 37. & R. Prov. 5. & In. temp. Prov. §. 8.

o C.2. D.82. & R. Prov. 116.

p Inſtr. temp. Prov. §. 9.

Sumptus communes Provinciæ coërcendi.

4. Idem ſtatuat, quid cuique Collegio, vel Domui contribuendum erit, ad ſumptus communes Provinciæ (*q*). Ceterùm contributionibus imponendis Collegia nè gravet; niſi magna quædam, & inſuperabilis neceſſitas juvandorum Seminariorum ad id cogeret; quin magìs ex ijs, quæ in poteſtate ſua habet, eorum indigentiam ſublevet. (*r*).

q P.4. c.2. E. & R. Prov. 83. & C.2. D. 83.

r C.7. D.82. §. 7. & In. temp. Prov. §. 6.

Seminaria potiſsimùm juvanda.

5. Et quidem ad ſuſtentanda Seminaria tentanda ſunt omnia. Juventur autem, quantum fieri poteſt, vel ijs applicando Noſtrorum legitimas, & alia Provincialis diſpoſitioni permiſſa, vel contributione aliorum Collegiorum, vel aliâ ratione juxta Decr. 18. Con. 6. Nominatim verò exonerentur, ſubmovendo Perſonas,

ſonas, ad propria eorum miniſteria abſolutè non neceſſarias. (*s*) *s* C. 8. D. 60. §. 3.

6. In ijs quæ ad victum, veſtitum, & habitationem, & alia corpori neceſſaria pertinent, quamvis ſit, in quo probetur virtus, non deſit tamen, quo ſuſtentetur natura: ratio tamen omnium erit, ùt pauperibus accommodata (*t*). Speciatim verò in veſtitu Provincialis tria obſervari faciat. Primum, ut honeſtus ille ſit. Alterum, ut ad uſum communem & approbatum honeſtorum Sacerdotum ejus loci, in quo vivitur, accommodatus. Tertium, ut profeſſioni Paupertatis non repugnet (*u*).

Victus, veſtitus, &c. quales.

t Ex. c. 4. §. 26. & P. 3. c. 2. §. 3. & R. Præp. 61. & Rect. 58.

u P. 6. c. 2. §. 15. & R. Prov. 84.

7. Quod autem, laudabili conſvetudine, in Noſtrorum victu, ac veſtitu, ceteríſque omnibus ad valetudinis conſervationem, & cultum pertinentibus, inductum eſt, non immutandum. Caveátque Rector diligenter, nè dum liberalis auram captat, frugi famam amittat: atque in excipiendis hoſpitibus, in tractatione externorum, in recreationibus extraordinarijs conſvetudines Provinciæ, de quibus in Ordin. Gen. c. 8. §. 7, exactè obſervari procuret (*x*). Nullum autem novum ædificium inchoët ſinè expreſſa Provincialis licentia, & urgenti neceſſitate (*y*). Procura-

Nihil in illis innovandum,

x Inſt. temp. Rect. §. 4.

y Or. c. 2. §. 9. & Inſtr. temp. Rect. §. 3.

curator etiam ſuarum eſſe partium intelligat curare, ut in ſumptibus faciendis religioſa paupertas, ac bonæ conſvetudines ſerventur (z); & animadvertens aliqua non, ùt oportet, conſervari, aut expendi, Superiorem admoneat. (a)

z Inſtr. temp. Proc. 4.

a Re. Proc. 10.

Quæ Provincialis in hoc genere partes.

8. Provincialis, cui potiſſimùm hæc cura incumbit, debet in prima Congregatione Provinciali, adhibitis in conſilium Patribus antiquioribus, ac bono zelo præditis, diſpicere: an decurſu temporum aliquid contra conſvetudines Provinciæ, & Ordinationes irrepſerit, quod religioſam frugalitatem minùs deceat: ut id totum auctoritate, ſi opus ſit, P. Noſtri, ad antiquam ſimplicitatem revocetur (b). Quæ verò eleemoſynæ erogari debeant, ipſe Superioribus præſcribet. (c)

b Inſtr. temp. Prov. §. 7.

c R. Prov. 96.

Expenſæ ſint utiles.

9. Procurator etiam res neceſſarias ad victum opportunè comparet; nè has non perinde bonas, aut non æquo pretio cogatur comparare (d). At ſi quid ex annuis Collegij reditibus, aut pecunijs, quocumque nomine perceptis, ſuperſit: id totum in ære alieno diſſolvendo, vel augendis reditibus, non autem in ædificijs, ac ornatu minimè neceſſarijs inſumatur. (e)

d R. Proc. 9. & In. temp. Proc. §. 3.

e Inſtr. temp. Rect. §. 6.

10. Ca-

10. Cavendum Rectori præſcribitur, nè gravet Collegium ære alieno (*f*). Nec Provincialis ſinet in magna ſumma illud conflari (*g*). Ut autem in minori contrahatur, Superioribus non facilè annuet (*h*). At jam contracti cauſas in Viſitationibus diligenter inquirat: nec patiatur Superiores, quorum negligentiâ debita creverunt, ſinè pœnitentijs abire: moneátque Generalem de talibus, ſi rei gravitas id poſtulaverit, à munere amovendis (*i*). Idque ipſum P. N. ſummoperè commendatum, injunctúmque, ut in Provinciales animadvertat, ſi illorum culpâ aliquid ejuſmodi acciderit (*l*). Huc referri poteſt prohibitio admittendi ullum pecuniæ depoſitum, aliarum verò rerum non niſi cautiſſimè (*m*). Quod tamen pecuniarum depoſitum, ſi fortè aliquo raro caſu, neceſſarijs de cauſis Rector admittat; ſervet intactum, nec illo utatur, ex Inſtr. Temp. pro Rect. §. 5. ubi tamen ex Decreto 41. Congreg. 9. expungendum eſt, quod de mutuo dicitur.

Æs alienum ſummoperè vitandum.

f R. Rect. 57.
g R. Prov. 82.
h Inſtr. temp. Prov. §. 10.

i C. 7. D. 82. §. 8.

l C. 8. D. 15.

m R. Rect. 64.

CAPUT III.

De Personis sustentandis in Collegijs juxta varias Collegiorum formas.

SECTIO I.

Forma Collegiorum primò intenta.

I.

Collegia pro Scholasticis.

EXpositis, quæ ad materialia quodammodo Collegiorum pertinent tum fabricæ, tum redituum, explicandum occurrit ipsum formale; quod comprehendit Personas, quas in eis sustentari convenit Igitur (ùt suprà cap. 1. sect. 1. indicabatur) Collegia primò assumuntur ad Scholasticorum Approbatorum Institutionem in perfectione vitæ,& literis; quas extra Collegia nostra addiscant in Universitatibus; quando illæ Societatis curæ non sunt comissæ. Cæterùm Scholasticos eos esse oporteret, qui bonorum morum,& ingeniorum indole spem facerent, quòd in probos simul, ac doctos viros essent evasuri. Hi autem, quò magìs ingeniosi, boníque moribus ornati, ac sani corpore, ad ferendos Studiorum labores fuerint, eò magìs idonei, & citiùs ad Collegia mitti, vel in eisdem admitti possunt (*a*). Et in

a P.4.Procem. A.& c.3. §.1.2. & P.10. §.4.

in hac quidem Collegiorum forma pauci admodum, præter Scholasticos, reliqui sunt: adduntur enim Coadjutores aliqui, & hi quatenus ad ministeria sunt necessarij: non exclusis Sacerdotibus, qui Collegium juvare in spiritu, & ei præesse possint. (*b*)

b P.4.c.2. F. & c.3. §. 2. & c.5. D. & c.10. §.6. 7. & post.Dec. C. 2. in form. P. Laynez §. penult.

2. Immo cum Collegia etiam externos in literis, & spiritu juvare possint; ùt infrà dicetur: consentaneum est Instituto Professos & Coadjutores formatos posse sustentari in ijs Collegijs, ubi operarij necessarij, aut utiles sunt: neque hoc est Societatem Professam ex Collegiorum reditibus juvari. Cavendum tamen, nè extra casus prædictos, & quasi in fraudem, ibi alantur (*c*). Quamquam si senio confecti, aut infirmitate gravati, nec ad operandum in vinea Domini idonei fuerint; absque aliquo conscientiæ scrupulo, de licentia Præpositi Generalis, possunt Collegiorum proventibus sustentari (*d*). Vide infrà, ubi de paupertate Professorum, Part. 3. c. 3. sect. 1. §. 5.

Professi & Coadjutores aliqui admittuntur.

c C. 6. D. 18.

d Jul. III. p. 77.

3. Ceterùm Scholasticorum Institutio adeò per se consideratur in Collegijs; ut, si non suppeteret justus numerus eorum, qui per propositum DEO in Socie-

Et in supplementum Scholastici externi.

tate ſerviendi ſe dedicaverunt; non repugnet Inſtituto, ex licentia Præpoſiti Generalis, & ad tempus, quod ei videbitur, alios pauperes Scholaſticos, qui tale propoſitum non habeant, admittere; dum tamen ea præ ſe ferant DEI dona, quæ ſpem faciant ipſos aliquando in Societatem admitti poſſe. Quin aliquando admitti etiam poſſent filij divitum, aut nobilium, modò ſuis vivant ſumptibus, & ijſdem donis ſint præditi. Horum autem forma vivendi, quoad pietatem, & ſtudia attinet, eadem eſſe debet, quæ noſtrorum Scholaſticorum, non autem ratio Veſtitûs, & Habitatio. Quæ diſtinctio multò magìs ſervanda eſt, ſi quando pacta inita cum Fundatoribus, vel aliqua alia rara, & non levis momenti cauſa exigat, ut admittatur in Collegia nonnemo, qui propoſitum ingrediendi Societatem non habeat, etſi ſuppetat copia Noſtrorum (*e*).

e P.4.c.3. B. & c.9. A. & C. 1. D. 126.

Quo pacto inducta Collegia ſinè Scholaſticis.

4. Sed cùm experientia docuiſſet, Collegia primariò expetita ad Scholarum pro Externis utilitatem, non inſtrui reditibus ad Scholaſticorum noſtrorum ſuſtentationem; quare multiplicata paſſim eſſe Collegia, ubi Studentium noſtrorum Seminaria actu non exiſterent; dubitatum ali-

aliquando fuit, an licitè retineri possent? Et re diligenter examinatâ, statutum est; nullum subesse scrupulum: cùm perpetua praxis ab ipso S. Fundatoris tempore, quæ est optima legum interpres, securos nos reddere possit. Et nihilominus ad omnes difficultates tollendas, juxta privilegia, quæ habet Societas, dubia in suo Instituto declarandi, declaratum est; etiam Collegia, quæ non sunt Seminaria Nostrorum, sed scholæ tantùm in proximorum utilitatem, esse consentanea Instituto (*f*). Quia tamen curandum erat omninò, ut Collegia inchoata perficerentur; quò vel nostri Scholastici aliquot ibi ali, vel ex eorum contributione in aliquibus Seminarijs sustentari possent (*g*): visa est Societas suspendisse hanc obligationem; dum maluit nostros Scholasticos in majoribus Collegijs, quàm in minoribus institui, eò quòd in illis commodiùs & utiliùs instituerentur. (*h*)

f C. 6. D. 18.
g C. 6. D. 18.
h C. 8. D. 27.

SECTIO II.

Collegiorum forma secunda complectens Scholas publicas.

I.

Altera Collegiorum forma ex Constitutionibus.

FOrma Collegiorum in Constitutionibus altera designatur: quæ, præter

profectum in literis nostrorum Scholasticorum, intendit etiam profectum in literis, & moribus Externorum; ad quem finem aperiuntur Scholæ publicæ. Et hoc quidem dupliciter præstari potest. 1. Ut in minoribus hujus generis Collegijs literæ Humaniores, ac lingvarum, & Doctrina Christiana, & si opus esset, lectio aliqua de Casibus conscientiæ prælegatur; si verò sit, qui commodè concionetur, aut confessiones audiat, id etiam ut fiat; sed de scientijs superioribus non agatur (*i*). 2. Ut in majoribus hujus generis Collegijs eadem charitatis ratio, quæ publicas Scholas, ad Externorum potissimùm ædificationem, svadet, extendi etiam possit ad Universitatum curam suscipiendam; ubi non literæ modò Humaniores, sed etiam scientiæ naturales, quatenus hæ disponunt ad Theologiam, & hanc tum Scholasticam, tum Positivam, tradantur (*l*). Et de his distinctiùs infrà Part. 5. c. 4.

i P. 4. c. 7. A. & B.

l P. 4. c. 11. 12. &c.

Ex S. Ignatio in Congregatione I.

2. Sed hæc, quæ à S. Fundatore in Constitutionibus tradita sunt, pluries postmodum, & enucleatiùs in Congregationibus Generalibus explicata. Nam in Congregatione prima confirmatum est Statutum S. Fundatoris; ut per decem

an-

annos, à M. D. LIII. numerandos, nullum Collegium admitteretur; ubi non possent saltèm quatuordecim ex Nostris sustentari: cùm experientia docuisset infra hunc numerum, neque sufficienter Externis consuli posse; neque aliquod emolumentum percipi in alendis aliquot nostris Scholasticis. (*m*) *m C. 1. D. 73.*

3. P. Laynez formulam tradidit pro varijs Collegiorum modis, & Personarum numero. Nam 1. in Collegio, ubi tres ponuntur Præceptores literarum Humaniorum, quartus etiam esse debet, qui illis substitui possit, & tres Sacerdotes; in quibus unus Rector sit, reliqui duo utilitati serviant animarum. Ubi verò tales septem Operarij sint; convenit totidem saltèm ibi Scholares alere; ut illud perpetuum opus esse queat, succedentibus his in Sacerdotum ac Præceptorum locum; ubi non possent morte, aut alijs de causis officio suo fungi. Est etiam, præter hos, necessarius Minister unus, cum Coadjutoribus quinque. Minimum itaque Collegium viginti constabit ex Nostris; ultra quos providendum erit, unde alatur Corrector, qui de Societate non sit. 2. Si Collegium quinque Præ- *Ex P. Laynez in Congregatione II.*

ceptores habeat ad Humanas literas, Græcam, & Rhetoricam profitendam; substitutos alios duos habeat, necesse est, nec non quatuor, aut quinque Sacerdotes; ut, præter supradictos quinque Præceptores, eorum unus lectionem Casuum conscientiæ possit profiteri. Ubi verò is numerus Operariorum conceditur; ad operis perpetuitatem, totidem saltèm Scholastici instituendi erunt; adjunctóque Ministro, cum sex Coadjutoribus, minimus numerus complebit triginta, extra Correctorem, in similibus Collegijs. 3. Si Collegium, præter supradicta, Artium liberalium cursus volet suscipere; ultra illum numerum Nostrorum, viginti addendi erunt, partim Præceptores, partim Discipuli; ità ut omnes simul conficiant numerum quinquagenarium. 4. Si Societas alicujus Universitatis, aut Generalis studij curam susceptura esset, adjungerétque supradictis Scholasticam Theologiam, & Sacram Scripturam; hujusmodi onus admittere non debebit; nisi commodè provideatur, unde septuaginta, aut ijs plures Collegæ possint ali. Et expediret, ut hic numerus adhuc augeretur; quò non tantùm opus hujusmodi per-

perpetuò duraret; verùm etiam ex eo Collegio insignes aliqui Operarij possent excerpi ad commune bonum in his, & illis locis promovendum. (*n*) *n Form. post Decr. C. 2.*

4. P. Claudius formulam confecit acceptandorum Collegiorum paulò diversam; quam approbavit Con. 5. & sic habet. Deinceps nullum Collegium admittatur, in quo literæ Humaniores doceantur; nisi ea fundatione dotatum sit, ut saltèm triginta ex Nostris in eo ali possint. Quod si præterea tres Philosophiæ cursus addi Fundatores velint; ejusmodi sit, ut ex proprijs reditibus saltèm sexaginta ex Nostris sustentari queant. Ubi verò Societas alicujus Universitatis, aut Generalis studij curam susciperet; ac supradictis Scholasticam Theologiam, & Sacram Scripturam adjungeret; ità commodè prospectum esse debebit; ut minimùm centum è Nostris nutrire valeat. Excipiuntur autem Indicæ & Transalpinæ regiones; de quibus nihil adhuc certi præscribi è re visum fuit. (*o*) *Et P. Claudio in Cong. V.* *o C. 5. D. 25. & 69. & Ord. c. 16.*

5. Ceterùm, ad removendam Nostrorum offensionem, si quando in acceptandis Collegijs formula proximè adducta, ùt neque antea, ità deinceps non observetur, *Ex P. Carafa in Cong. VIII.*

pro hac saltèm conditione temporum statutum est, ùt sequitur.

Quandoquidem Collegia minora, ex formula in 5. Congr. decreta, subductis Scholaribus, qui ex Formula 2. Congr. in eisdem institui jubebantur, ut Præceptoribus, & Operarijs succedere possent ad Operis perpetuitatem, non plures ferè alere posse oportebat, quàm viginti: jámque singulæ Provinciæ habent majora Collegia, in quorum Seminarijs earumdem Scholares simul commodiùs, & utiliùs instituuntur; visum est Congregationi; non fore contra vetera decreta, neque contra bonum commune, si deinceps admittantur aliqua Collegia, in quibus viginti saltèm Socij degere, ac sustentari possint. Excipiuntur Indicæ & Transalpinæ regiones, de quibus nihil adhuc præscribendum videtur. (p)

p C. 8. D. 27.

CAPUT IV.

De Scholasticorum Spiritu in Collegijs conservando, atque augendo.

Quanti intersit Scholasticorum bona educatio.

BOna Scholasticorum Societatis educatio magni momenti semper visa est; cùm ex ijs posteà tum Professi, tum etiam

etiam Operarij fiant. Deſignandi ſunt igitur illis, non ſolùm ij Superiores, qui eos in via Domini, & religioſa perfectione probè inſtruant; ſed boni etiam Confeſſarij & Præfecti rerum ſpiritualium, qui ſuo munere benè & exactè fungantur. Quin etiam eos præceptores ut habeant, curandum eſt; qui non ſolùm doctrinæ ſtudijs eos excolant, ſed bono etiam exemplo ad virtutem incitent. (*a*)

a P.4. c.4. §.2. & In.7. §.1. & In. 17. initio.

SECTIO I.

De Scholaſticorum tum Juniorum, tum omnium ſegregatione.

1.

Inſtituta Juniorum ſegregatio.

QUod præſcriptum, ſervatúmque ab initio fuit, ut Novitij non promiſcuè cum omnibus agerent, etiam quando ratione ſtudiorum in Collegijs verſabantur (*b*); id etiam cum Scholaſticis approbatis, ubi ad Collegia venerint, curandum eſt. Nam cùm nihil ſit, quod majori ſtudio promovere Societas debeat; quàm ut in functionibus ad majorem DEI gloriam ſuſceptis illum ſpiritûs fervorem conſervare, ac indies augere Noſtri ſtudeant, quem initio hauſerunt: cúmque magnus ex juniorum noſtrorum Fratrum à reli-

b P.3. c. 1. §. 3. & Reg. Prov. 38.

reliquis ſeparatione fructus conſtet, ad eos in bona Novitiatûs educatione confirmandos; non modò omnium votis jam alicubi inducta ſeparatio approbata eſt; ſed etiamProvincialibus magnoperè commendatum, ut hunc Juniorum ſeorſum à ceteris habitandi, converſandi, & in omnibus, quoad fieri poterit, eoſdem ſegregandi morem invehi, & obſervari curent; rogatúſque P. Generalis, ut Inſtructionem aliquam, ad hujus rei faciliorem progreſſum, conficeret. (c)

c C. 6. D. 16.

Ejus locus & tempus.

2. Inſtructio autem poſtmodum confecta decernit multa circa locum, tempus, & regimen cum ijs ſervandum. Educandi igitur erunt in loco ſeparato; ad quem accedere nulli fas ſit, niſi priùs ab uno Rectore factâ poteſtate. Tempus autem certum hujus ſegregationis cùm difficilè ſit ſtatuere univerſis, propter diverſam tum ætatem, tum ſpiritualem indigentiam ſingulorum; tamen, ut minimũ, biennij ſpatium eſſe oportebit: quod protrahere Provincialis erit, rejecta quantumvis gravium Patrum interceſſione: neque ante expletum biennium, quamvis firmi, ac ſtabiles in Vocatione, ad docendum in Scholis educantur. (d)

d Ord. c. 13. §. 1. 2.

3. Ho-

3. Horum autem cura, & instructio, etsi tota à Rectore Collegij pendet; nihilominus per alios exercenda erit: quorum primus, quasi Præfectus spiritûs, in hoc ipso eos dirigat: alter, tanquam Minister, in regulari disciplina contineat; ac ijs necessaria provideat: (nam Ministro totius Collegij minimè visum est expedire illos subijcere; nisi fortè in illis corrigendis puniendísque; cùm aliquid extra definitum locum peccare intellexerit.) Quæ autem sint utriusque partes, accuratè præscribitur in eadem Instructione, quæ videnda. (*e*) *Regimen.*

e Ord. c. 13.

4. Sed & cum antiquioribus Scholasticis aliqua etiam servanda norma in agendo cum alijs; omnibus enim edicitur 1. Si Magistros studiorum causâ convenire debent, horam certam à Superiore destinatam habeant, extra quam illorum cubicula, sinè peculiari facultate, non adeant (*f*). 2. Minimè permittendum est, ut Scholastici Patres antiquiores nimis familiares, ac veluti Patronos apud Superiores habeant. Et Seniores ipsi moneantur; ub ab hujusmodi patrocinijs, tam Scholasticorum, quàm aliorum è Nostris quorumcunque sibi temperent, juxta ea, quæ

Omnium Scholasticorum separatio aliqua à Senioribus.

f C.6. D.40. §. 5. & C. 7. 80. §. 18. & Reg. Schol.13.& In. 17. §. 2. 3.

quæ de vitandis hujuſmodi interceſſionibus præſcripta ſunt (*g*). 3. Si humanam & politicam rationem agendi in aliquibus Superiores animadvertant, eorum conſilia præcidant; doceantúrque, dum juvenes ſunt, deteſtari tantum malum in Societate. (*h*)

g Inſt. 17. §. 3. & Or.c.4.§.12.

h Inſt. 13. c. 8.

Et ab Externis.

5. Vigilent etiam Superiores; nè aſſveſcant Scholaſtici nimis colloqui cum externis, aut amicis; & cum illis familiaritates habere; apud eos prandere; literas, & munera dare & accipere; niſi neceſſitas, aut recta ratio aliud ſvadeat. Propterea non vocentur ad januam, niſi de unius Rectoris expreſſa licentia; quam rarò admodum oportebit concedere: & invigilare, nè prolixa ſint eorum cum Externis colloquia: Niſi fortè in locis ubi ſunt Univerſitates, indulgendum pluſculum videatur; ut Provincialis, vel Rectoris judicio, aliquibus eorum virtute præſtantibus permittatur agere cum Auditoribus ſecularibus, ad eos in ſpiritu juvandos (*i*): cùm Scholaſticorum noſtrorum colloquia cum Externis eſſe debeant ſolùm de rebus ad litteras, vel profectum ſpiritûs pertinentibus. (*l*)

i C.6.D.40. §. 1. & Inſtr. 7. §. 2. & Inſtr. 17. §. 1. & 6.

l P.4. c.4. §.6. & R. Schol. 9.

6. Præterea cùm ad publicas ſcholas

eun-

eundum erit, (nam alia loca, sinè facultate Superiorum, non petent) eant, & redeant invicem associati, cum ea modestia interiori, ac exteriori, quæ ad sui & aliorum ædificationem conveniat. Rectoris autem erit designare cuique Socium, qui hujusmodi esse debebit, ut uterque alterius operâ magìs proficere possit. (*m*)

Exire domo quatenus liceat.

m P.4.c.4.§.6. & F. & Reg. Schol. 8.

SECTIO II.

De Studio Orationis, Mortificationis, & aliarum virtutum Scholasticis præscripto.

1.

SEgregatis à libero cum hominibus commercio Scholasticis, eorum animi DEO uniendi sunt. Itaque præter Sacramenta Confessionis, ac Communionis, ad quæ octavo quoque die accedendum erit, & præter Missam, quam quotidie audient, horam unam impendent recitando Beatissimæ Virginis officio, ac examinandis bis quotidie suis conscientijs, cum alijs orationibus, pro cujusque devotione; usque ad prædictam horam explendam (*n*). Frequentiùs, quàm octavo quoque die communicare, nonnisi pecu-

Sacramentorũ frequentia, & orandi forma.

n P.4. c.4.§.3.

lia-

liares ob causas, & potiùs necessitatis, quàm devotionis habitâ ratione, permittantur. Protrahere ultra octo dies non sinè ratione etiam speciali licebit; propter quam etiam possit aliquando Missa intermitti: & hæc omnia Superioris prudentiæ relinquentur. Dum Missa dicitur, quamdiu Sacerdos submissè loquitur, ut populus non audiat, quæ is dicit: num Scholastici possint necne recitare partem precũ suarum, ad quas horam habent designatam, Majorum, vel Superiorum arbitrio id relinquetur; qui hominum, locorum, ingeniorum, & temporum habitâ ratione, quod ad majorem DEI gloriam videbitur, providebunt. (o)

o P. 4. c. 4. B. & R. Rect. 34.

Oratio mentalis mox inducta.

2. Cùm autem in quibusdam possit augeri, ùt & minui præscriptum orationis tempus (p): & in Scholasticis, qui ad dicendum divinum officium non tenentur, faciliùs hæc ratio commutari possit, ùt loco precum B. Virginis, meditationes & alia exercitiâ succedant, (dum tamen hora in illis compleatur) habitâ ratione veræ devotionis ipsorum, vel Fundatoris, & aliarum circumstantiarum (q); approbata postmodum est praxis, ex delegatione Cong. Gen. introducta à S. Francisco Bor-

p P. 4. c. 4. A. B. & C. 6. A.

q P. 4. c. 4. B.

Borgia; ut per unam horam, præter tempus duplicis examinis, omnes, atque adeò etiam Scholaſtici, orent (*r*). De Roſario autem, vel Officio B. Virginis quotidie recitando, viſum eſt, id cujuſque devotioni, ac Præfecti rerum ſpiritualium prudentiæ relinquendum eſſe. (*s*)

r C. 2. D. 29. & C. 4. D. 5.

s C. 6. D. 40. §. 4.

Mortificationes & alia exercitia pietatis.

3. Quoad mortificationes attinet; poterunt interdum mitti, ut oſtiatim petant eleemoſynam; aut inſerviant hoſpitali; aut comitentur emptorem; aut in plateis concionentur, Chriſtianámque doctrinam doceant; prout magìs in Domino expedire videbitur, habitâ ratione ædificationis, & ſpiritualis utilitatis Noſtrorum (*t*). Proderit etiam ad Scholaſticorum ſpiritualem profectum, veterem mortificationum conſvetudinem tempore Vacationum excitare, propoſitis in hunc finem in tabella mortificationum capitibus. Quin etiam expedire omninò videtur, ut qui in ſpiritu nimis relaxati videntur, quò in eis ſpiritualis fervor excitetur, ad has mortificationes & exercitia etiam ſpiritualia ſvaviter, omninò tamen inducantur. Immo verò hi, quando opus eſſe judicabitur, à ſtudijs ad tempus, vel etiam ſimpliciter amovendi ſunt, ut meliùs in ſpiritu proficiant;

t Ex. c. 4. §. 27. & P. 4. c. 2. §. 6. & P. 6. c. 2. §. 10. & R. Rect. 29.

u Instr. 7. §. 4. ciant; & in virtutibus ſolidentur (*u*).

Horum tamen moderatus ſit uſus,

4. Ceterùm poſt Probationem cùm ſtudijs vacant, ùt eſt cavendum, nè fervore ſtudiorum intepeſcat ſolidarum virtutum, ac religioſæ vitæ amor; ità mortificationibus, orationibus, ac meditationibus prolixis eo tempore non adeò multum loci tribuetur. Quandoquidem literis dare operam, quæ ſincera cum intentione divini ſervitij addiſcuntur, & quodammodo totum hominem requirunt, non minùs quàm in illis verſari tempore ſtudiorum, immo magìs DEO ac Domino noſtro gratum erit. (*x*)

x P. 4. c. 4. §. 2. & c. 6. §. 2. & R. Schol. 2.

In ſtudijs literarum intentio recta.

5. Quare animi puritatem cuſtodire, & rectam in ſtudijs intentionem habere Scholaſtici noſtri conentur; nihil aliud in his, quàm Divinam gloriam, & animarum fructum quærentes. Ad hunc enim ſcopum ſtudia Societatis diriguntur: & in ſuis orationibus gratiam, ut in doctrina proficiant, à DEO crebrò petant. (*y*)

y P. 4. c. 6. §. 1. & R. Schol. 1.

Et omnimoda indifferentia.

6. Ad cujus Intentionis puritatem conſervandam ſatagant Superiores, ut Scholaſtici noſtri eam indifferentiam aſſequantur, juxta Reg. 31. Summarij; ut ſcilicet à Superioribus ſe regi ſinant, nec ſint ſolici-ti, quid peractis ſtudijs, & tertio Proba-

tio-

tionis anno ſint facturi (z). Et quidem ſi aliqui in hac religioſa indifferentia, immo & reliquis etiam Virtutum officijs parùm ſe probant Societati; circumſpectè quoad illorum ſtudia agendum eſt; ità ut alijs occupationibus nonnunquam illa interrumpantur; differantur certè: nè ijſdem abſolutis plus ſibi tribuant, quàm Societas illis deferendum cenſeat. Simúlque dum eis ſtudia differuntur, apertè de ſuis imperfectionibus monendi ſunt. (a)

z In. 7. §. 3.

a Cl. c. 6. ſim.

SECTIO III.

De Renovatione Votorum.

1.

INter maximè propria adjumenta pietatis Scholaſticorum eſt Renovatio Votorum: licèt eadem ſit communis alijs, poſt emiſſa Vota, qui vel nunquam ſtudia auſpicaturi ſint, vel abſolverint; dummodò & vota emiſerint, & nondum in gradum Coadjutoris formati, aut Profeſſi cooptati fuerint. Ad devotionis igitur augmentum, & ad excitandam, quâ DEO obſtricti ſunt, obligationis memoriam, & ad majorem ſtudentium in ſua Vocatione confirmationem, bis annis ſingulis circa feſta Reſurrectionis, ac Nativitatis,

Cur, & quando habenda.

ſimplicia Vota renovare congruum erit: & ſi videretur Rectori cum Superioris facultate, commodius fore alijs in Feſtis ſolemnibus, id fieri poſſet (*b*). Quare declarata eſt Præpoſiti Generalis poteſtas in univerſum feſta illa mutandi; quod traditio univerſalis à tempore ipſius S. IGNATII uſu, & conſvetudine roborata confirmaverat. (*c*)

b P.4.c.4. §.5. & D. & P. 5. c.4. §. 6. & H. & C. 4. D. 55. R. Præp. 24. Rect. 23.

c C. 2. D. 64.

Quos effectus habeat.

2. De effectu autem, ſeu vi hujus Renovationis decretum eſt; Vitia, quæ fortè contigerint in prima nuncupatione Votorum, ob defectus ætatis, biennij, alióſque ſimiles, ceſſantibus ejuſmodi defectibus, qualibet conſvetâ Renovatione votorum emendari. Et quod in Conſtitutionibus dicitur Part. 5. c. 4. §. 6. *Renovare vota non eſſe obligatione nova ſe obſtringere, ſed ejus, qua obſtricti ſunt, recordari, atque eandem confirmare*, intelligendum eſt, & hactenus intellectum; quando obligatio priori ſupervenit obligationi; non verò quando nullam invenit obligationem. (*d*).

d C.8. D.22. & C.12. D.13.

Quomodo peragenda.

3. Ut autem majori cum fructu devotionis Renovatio peragatur, ante illam inſtituatur Vacatio per triduum, ità ut ceſſetur ab alijs occupationibus, etiam lite-

literarijs, præterquam à lectionibus ordinarijs, ubi eæ habentur, sive matutino, sive etiam vespertino tempore. Et ideo ubi commodè fieri poterit, eligendum tempus, in quo præcedant aliquæ vacationes, sicut vacationes Natalitiæ, & per illud triduum omnes, qui vota renovaturi sunt, etiamsi non Scholastici, exerceant se in rebus spiritualibus, juxta Instructionem. (*e*)

e C.6.D.29. §. 1.& C.7. D.77.

Ea de re distinctior Instructio.

4. Hæc autem Instructio duo capita complectitur. Primum, ut ad colloquia, vel negotia cum Externis ad januam, vel ad recreationem cum Domesticis illo triduo non admittantur. Alterum est; quòd cùm finis sit harum feriarum spiritualium, ut ex occasione Renovationis Votorum, unusquisque sedulò incumbat in omnimodam suimet reformationem, per Examen & Confessionem generalem, séque ipsum introspiciat; operæ pretium erit, aliquot horas meditationi, & orationi, præter pij alicujus libelli lectionem, impensè vacare: atque in eum finem usui esse poterunt eæ meditationes, quas Superior, vel Præfectus spiritûs fini, quem intendit Societas, profuturas judicaverint. (*f*)

f Instr. 17. §. 7.

Confessarij extraordinarij hoc tempore.

5. Cùm autem ad excipiendas prædictas Confessiones generales, aliquo tempore ante Renovationem, debeant à Provinciali, si adsit, extraordinarij Confessarij designari (*g*): hi ab eo tempore usque ad diem Renovationis Votorum inclusivè possunt Confessiones Nostrorum, qui ibi sunt, tum generales, tum particulares, ac tam eorum qui Vota non renovant, quàm qui renovant, audire; quoties eis placuerit, per totum illud tempus, ad illos accedere. (*h*)

g R. Prov. 131. & Præp. 23. Rect. 22.

h C. 12. D. 16.

Inter adjumenta præcipua, quibus Societas Scholasticorum pietati consulit, censenda omninò est tertia Probatio. Sed quia hæc post studia confecta peragitur; ejus tractatio postremo hujus Partis loco reddetur.

SECTIO IV.

De Promotione ad Ordines sacros.

CUm hoc studiorum tempore suscipiantur plerumque Ordines sacri; hìc de illis agendum est, quatenus suscipiuntur, & obligationes aliquas inducunt: nam de exercitio eorundem relatè ad juvandos Proximos ex professo infrà dicetur

Part.

Part. 5. c. 1. De Ordinibus minoribus nihil in nostro Jure præscribitur; sed consvetudo tenet, ut Scholastici post emissa Vota Biennij ad illos promoveantur.

1. Si omnia impedimenta removeri convenit, quæ à studijs animum avocant: ità ut vel ipsæ devotiones, & mortificationes nimiæ, & sinè ordine susceptæ, prohibeantur: multò magìs interdicuntur curæ, & exteriores occupationes; quæ vel domi, vel foris, in functionibus erga proximos assumuntur. Ea de causa in ijs, qui ad sacros Ordines promoti non sunt, congruum est, si promotio differatur; donec ad finem studiorum accedant. Est enim consultum, quò alijs postea utiliores cum doctrina, quam didicerint, se præbeant, hujusmodi exercitia, licèt pia, donec studia sint absoluta, differri: quandoquidem non deerunt alij, qui ea interim exerceant. Necessitatis tamen sæpè occurrentis ratione, dispensari aliquando opus est(*i*). Quodsi qui ob ætatem, aliásq; ob causas, cùm ad tertium probationis annum mittuntur, Ordines nondum susceperint; hos, nisi fortè sacris initiati jam essent, eo tempore promoveri, Provincialis non permittet. (*l*)

Sub finem studiorum Ordines suscipiendi, & quare.

i P. 4. c. 6. §. 3. & C. & Or. c. 3. §. 7. & In. 1. §. 1. tit. 1.

l Or. c. 3. Tit. 1. §. 7.

Quinam promovendi.

2. Scholaſtici igitur noſtri ordinariè circa finem ſtudiorum promovendi videntur. Quia tamen Sacerdotes fieri non expedit eos, qui non benè in ſpiritu profecerint (cùm poſt Sacerdotium longè difficiliùs, ſi opus fuerit, à Societate dimittantur) cavendum eſt omninò, nè deinceps, qui in ſpiritu, & religioſis virtutibus non benè profecerunt, aut in vocatione ſtabiles, & firmi non ſunt, ad Sacerdotium promoveantur; etiamſi ſuæ bonæ exiſtimationis jacturam, niſi ordinentur, objiciant. Quare ſervanda eſt à Provincialibus Inſtructio de Ordinandis, quæ eſt inter Ord. Gen. cap. 7. & in Conſultationibus, quæ de Promovendis ad Ordines fiunt, quæ in ea Inſtructione præſcribuntur, diligenter examinentur; & illud præcipuè accuratè diſcutiatur, quod ad profectum ſpiritualem Promovendorum attinet. Cavendum verò, nè, ſpe futuræ emendationis, adhibeatur hoc medium promotionis ad illos in ſpiritu juvandos, niſi aliundè conſtet emendatio.

Præterea Promovendus ſit eâ ætate, quam in ſingulis ſacris Ordinibus requirit Concilium Tridentinum: naturali judicio, & prudentia valeat: lingvam latinam

tene-

teneat; & benè legere, ac pronunciare sciat: saltèm in casibus conscientiæ diligenter versatus sit, & in ratione Missæ dicendæ benè instructus. Insuper oportet, ut consveta Societatis Vota emiserit; & quinquennium saltèm in Societate exegerit. (*m*)

m In. 1. §. 1. & Instr. 3. §. 1. & Or. c. 7.

A quo præsentandi.

3. Hæc omnia Provincialis, consilio suorum Consultorum adhibito, perpendet; quæ si invenerit, per se, vel per alios, præsentare suos poterit, ut promoveantur ad omnes Sacros Ordines; & ubi promoti fuerint. 1. Certiorem faciat Generalem. 2. In Librum ad id paratum referat Promotorum nomina. 3. Monebit suos Consultores, ut ad Generalem scribant, utrùm Instructio de Ordinandis superiùs citata exactè servata fuerit. (*n*)

n R. Prov. 61. & Or. c. 7. & c. 8. §. ult. & Inst. 1. §. 1.

Nõ ordinantur in Sacris titulo Patrimonij, Beneficij, aut Professionis Religiosæ.

4. Est autem peculiariter notandum Nostros, qui tria Vota Paupertatis, Castitatis, & Obedientiæ in Societate emiserunt, etiam ante solemnem Professionem emissam, de licentia Præpositi Generalis (quam & dare poterunt Provinciales) ad sacros etiam Presbyteratùs Ordines promoveri posse; dummodò aliàs idonei sint; non obstantibus quibuscumque alijs Constitutionibus Apostolicis, & in specie B.

Pij V. qui Decretum Concilij Tridentini, quo vetantur ordinari Sacerdotes absque titulo beneficij, aut patrimonij, ad Clericos regulares non professos extendit (*o*). Quæ quidem Ordinatio non Professorum, & non habentium neque titulum Beneficij, nec Patrimonij, nulli videtur esse iniqua; cùm nos utamur jure nostro; & sic ordinati cesserint suo juri: ordinantur enim ad titulum voluntariæ paupertatis. Quare si eos expelli contingat à Societate; tamen non tenebuntur Episcopi illis alimenta præstare (*p*). A qua etiam obligatione est immunis Societas; nè, qui ab ea sunt dimissi, ferant pretium improbitatis, aut levitatis suæ. Cùm præterea sumptus maximos in ijs alendis Novitiatûs, ac studiorum tempore, fecerit; & ipsorum quisque adeò instructus naturæ, doctrinæque donis discedat; ut facilè honestam vitæ conditionem tueri possit, si modò homo frugi esse velit. (*q*)

o Greg. XIII. p. 136. & Greg. XIV. p. 283.

p C. 2. D. 77.

q C. 7. D. 5.

A quocumque Antistite ordinari possunt; nō servatis interstitijs, &c.

5. Concessum etiam est; ut, quibuscumque Præpositus Generalis maluerit, Catholicis Antistitibus ordinandos Socios præsentare valeat: ipsique Antistites præsentatos hujusmodi, absque omni obligatione ipsorum Ordinandorum, promove-

re possint (*r*). Quin & omnibus Antistitibus præceptum est; nè ab hujusmodi promovendis, qui licentiam à Præposito Generali, vel ab eo delegatis habuerint, requirant, vel exigant quædam, quæ in proximè citandis literis Apostolicis referuntur; sed ipsos, etiam absque ullâ functione in Ordinibus ipsis, interstitiorúmque ad illos suscipiendos observatione, aut inquisitione de cantu, officijs, & cærimonijs Ecclesiasticis, idoneitate, proprij Ordinarij licentia, & alijs, in alijs requisitis, ad minores, ac etiam extra tempora à jure statuta, tribúsque Dominicis, vel alijs festis diebus, etiam continuis, ad sacros, etiam Presbyteratûs Ordines promoveant; ac si illi omnibus requisitis præditi essent. Præsentis autem Gratiæ communicatio omnibus alijs, etiam qui sua privilegia cum ipsa Societate copiosè participant, omninò prohibetur. (*s*)

r Paul. III. p. 43. &c.

s Greg. XIII. p. 212. &c.

SECTIO V.

De Obligationibus circa Missam & Horas Canonicas.

1.

IN Missa dicenda, ut, præter intelligentiam, & devotionem internam, decentem

In Missa Decentia, & Ritus Romanus.

tem etiam Noſtri habeant exteriorem modum, ad audientium ædificationem, inſtituantur. Ad quem finem, in faciendo Sacro, nec multùm ſemihoram excedant, nec ità breves ſint, ut illam non expleant. Quare nullus publicè Miſſam dicere debet, donec coram aliquo, vel pluribus Domeſticis, privatim eam dicat; ut in modo dicendi conveniat cum alijs de Societate: quæ cærimonijs eiſdem utatur: & in his uſum Romanum, ùt magìs univerſalem, & quem peculiari quadam ratione Sedes Apoſtolica amplexa eſt, ſequatur. (*t*)

t Ex. c. 5. §. 7. & P. 4. c. 8. §. 2 & P. 8. c. 1. §. 8. & C. 1. D. 93. & C. 9. D. 19. & R. Sac. 4. & R. Præf. Eccl. 13. & In. 13. §. 5.

Officia particularia non petenda.

2. Propterea cùm poſtulatum aliquando fuiſſet, ut, ad majorem erga venerabile Sacramentum Euchariſtiæ devotionem exercendam, peteretur à Summo Pontifice; ut in Societate ſingulis quintis ferijs non impeditis, Miſſa de illo celebraretur, & Officium proprium recitaretur; viſum eſt nihil omninò petendum eſſe: magìs autem curandum, ut Societas in hujuſmodi ritibus Romanæ Eccleſiæ conſvetudini conformaretur, quemadmodum ſemper feciſſet. (*u*)

u C. 5. D. 72.

Quoto die, aut hora celebrandum.

3. Quoad tempus autem attinet ſacrificij celebrandi, 1. Miſſæ celebratio ſinè

cau-

causis legitimis ultra octo dies non differenda (*x*); immo crebrior etiam esse debet (*y*). Pro qua majori frequentia communis in Societate Sacerdotum pietas, quasi annuente S. Legislatore sacrificium quotidianum amplexa est. 2. Inde fit Sacerdotibus ità vivendum esse; ut quotidie celebrare possint: ad ídque conducet, sæpius in hebdomada confiteri (*z*). Qui verò in summo Altari sacra facturi sunt, simul atque admoniti fuerint; ad vestes Sacerdotales induendas se conferant; ut in tempore exire de Sacristia possint (*a*). 3. Presbyteri Societatis, itineris, vel alterius legitimi impedimenti causâ possunt celebrare per horam ante Auroram, & infra horam post meridiem; atque id de licentia Generalis, aut ab eo delegati (*b*). Communicatur autem hæc facultas omnibus Superioribus, & quibus ipsi commiserint. (*c*)

x P.6.c.3. §.2.
y Ex. c.4. §.25.
z R. Sac. 3.
a R. Sac. 5.
b Greg. XIII. p. 189.
c Comp. V. Missa §. 3.

4. Quoad applicationem verò sacrificij pertinet; plures Missæ dicendæ, juxta intentionem præscriptam à Regula, ùt videre est in catalogo impresso ante Reg. Sacerd. pag. 181. Et quidem singulis annis unum sacrum faciendum pro nostra Societate. Alterum die ubique determi-

Pro quibus ordinariè Sacrũ faciendum.

nata

nata pro Fundatore proprij Collegij, vel
d P.4. c.1. §.2. & C.3. D.41. Domûs, & Benefactoribus vivis, & defunctis (d). Tertium die 27. Sept. in gratiarum actionem natæ, confirmatæque
e C.7. D.54. tum primùm Societatis, próque felici ejuſdem ſucceſſu (e). Quartum eo die, qui à Commemoratione omnium Fidelium Defunctorum primus occurrit, non impeditus: & quidem paratu, & Miſſa emortuali, pro ijſdem ſcilicet Defunctis
f C.13. D.8. in Societate. (f)

Singulis menſibus quatuor Sacra fient.
g P.10. §.1. & Cat. Miſs. 1. Pro noſtra Societate (g). 2. Pro Fundatore proprij Collegij, vel Domûs, & Be-
h P.4 c.1. §.2. & Cat. Miſs. nefactoribus vivis & defunctis (h). 3. Pro Indijs & Gentium converſione. 4. Pro regionibus Septemtrionalibus & Hæreticorum reductione. Singulis hebdomadis 1. pro illis de Societate, qui extra Pro-
i P.6. c.4. §.4. & C.3. D.40. & C.13. D.8. vinciam aliquando ſunt mortui, ſemel Sacrificium à quolibet offeratur (i). 2. Pro noſtra Societate, à deſignatis per Superiorem; ità ut duo offerant, ſi fuerint plures
l P.10. §.1. & Cat. Miſs. quàm decem Sacerdotes; tria, ſi fuerint plures quàm viginti (l): & ità deinceps in ſingulis decadibus, ſi numerus creſcat. 3. Pro Benefactoribus vivis, & defunctis proprij Collegij, vel Domûs, unus, aut

plu-

plures celebrabunt, pro numero Sacerdotum, juxta prædictum ordinem (*m*). 4. Designatus à Superiore faciet Sacrum pro Fundatore proprij Collegij, vel Domûs, & Benefactoribus vivis & defunctis (*n*). Quæ Sacra pro Fundatoribus præscripta facienda erunt, etiam in Domibus, & Collegijs, quæ saltèm viginti ex nostris alere possunt; etiam si non habeant proprium Fundatorem; pro ijs nempe qui eorum Fundationem notabiliter adjuverunt (*o*). 5. Unusquisque Sacerdos sacrum unum faciet ad intentionem P. Generalis, vel Vicarij. (*p*)

m P. 7. c. 4. §. 4. & Cat.

n P. 4. c. 1. §. 1. & Cat.

o P. 4. c. 1. E. & Cat. §. 10.

p Cat. §. 20 & C. 10. D. 8. & C. 12. D. 56. §. 4.

Extraordinariè.

5. Sacra verò extraordinaria sunt. 1. Cùm primùm Societas in alicujus Collegij, aut Domûs Professæ possessionem venerit, singuli Sacerdotes ter Sacrum facient pro superstite Fundatore ipsius, ac Benefactoribus; totidémque ad eandem intentionem, cùm vitâ functus fuerit (*q*). Pro Communitatibus verò, quæ non moriuntur, totidem Sacra fiant, pro viventibus & defunctis earum (*r*). 2. In Domo vel Collegio, ubi quis de Societate decesserit, singuli Sacerdotes pro eo tria sacra, in alijs verò Provinciæ locis duo sacra faciant (*s*). Pro ijs, qui in itinere Indico mo-

q P. 4. c. 1. §. 4. & C. 3. D. 41 & C. §. 11. 12. 14.

r P. 4. c. 1. D. E. & Cat. §. 13. & 15.

s C. 3. D. 40. & Cat. §. 16.

moriuntur, in duabus Provincijs eadem ſuffragia fiunt. At qui in Europa, extra ſuam Provinciam, peregrè decedunt, in propinquiori Domo, & in ea tum Provincia, tum Domo, ad quam mittebantur, tanquam in ijs obijſſent, ſuffragia obtineant (*t*). Quæ autem Sacra dicenda ſint in gratiam Noſtrorum, qui aliquibus muneribus perfuncti deceſſerint, ſuis uniuscujuſque gradûs locis dicetur. Adverte, quot ſacra pro alijs dicenda Sacerdotibus præſcripta ſunt, totidem, ex citato Catalogo, Coronas B. V. recitandas eſſe pro ijſdem à non Sacerdotibus.

t Or. c. 2. §. 3.

Horæ Canonicæ privatim recitandæ.

6. At circa Horas Canonicas, quarum obligatio ſubſequitur ſuſceptionem Ordinis ſacri, habet peculiare Societas, ut non teneatur illas recitare in Choro (*u*). Et ratio hujus Privilegij eſt; quia occupationes, quæ ad animarum auxilium aſſumuntur, magni momenti ſunt, ac noſtri Inſtituti propriæ, & valde frequentes: cùm alioqui noſtra habitatio tam ſit in hoc, vel in illo loco incerta; ut propterea Horis Canonicis, & alijs Officijs decantandis vacare non poſſit. Jllis autem, quos ad ea audienda devotio moverit, abundè ſuppetet, ubi ſibi ipſis ſatisfaciant (*x*): at

u Paul. III. p. 14. & Jul. III. p. 67. & Greg. XIII p. 136.

x P. 6. c. 3. § 4.

at de cantu commodiùs infrà dicetur P. 5. c. 1. sect. 7. Cæterùm etsi non tenemur cõmuniter, & in Choro Divinum Officium recitare; jubemur tamen adniti attentè, devotè, & opportuno tempore recitare. (y)

y Reg. Sac. 2.

CAPUT V.

De Nostrorum Scholarium Studijs.

PRæcipua hujus Partis tractatio hoc capite comprehenditur; quo Scholasticorum Societatis studia exponenda sunt. Horum enim potissimùm gratiâ Collegia instituta fuisse initio hujus Partis indicatum est. De Scholis autem, quatenus ad Externorum utilitatem suscipiuntur, dicetur P. 5. c. 4. cùm de medijs, quibus Societas Proximos juvat, differendum erit.

SECTIO I.

De Studijs Literarum Humaniorum capessendis.

1.

Vtilitas harum literarum.

CUm doctrinæ, quæ in hac Societate addiscitur, hic scopus sit, suis & proximorum animis, DEI favore aspirante, prodesse: hæc erit in universum, & in parti-

ticularibus personis mensura; ex qua, quibus facultatibus addiscendis Nostri incumbere, & quousque in eis progredi debeant, statuatur. Et quia doctrina, & usus sacræ doctrinæ (his præsertim temporibus) exigit literarum Humaniorum, ac Latinæ, Græcæ, & Hebraicæ lingvæ cognitionem; illas oportebit addiscere. Aliarum præterea lingvarum, ùt sunt Chaldaica, Arabica, & Indica, ubi necessariæ, vel utiles ad dictum finem viderentur, possent Præceptores constitui; cùm scilicet in aliquo Collegio, vel Universitate eò spectaretur, ut homines ad Saracenos, Turcas, vel Indos juvandos præpararentur: & sic de alijs dicendum, quæ esse possent alijs in regionibus, ob similes causas, utiliores. Sub literis verò humanioribus Rhetorica, Poësis, & Historia sunt intelligendæ. (*a*)

a P.4. c. 5. §.1. A. & c.6. §.4. & c.12. §.2. A. B. & R. Prov. 50. 51.

Linguæ Latinæ studium & usus.

2. Omnes igitur Scholastici, antequam ad alia studia majora transeant, priùs in lingva Latina solidum jaciant fundamentum (*b*). Et ut ejus usum facilem acquirant; præcipuè literarum Humaniorum studiosi, quin etiam reliqui omnes Scholastici, latinè loquantur (*c*): à qua lege non eximantur, nisi vacationum dies, &

b P.4. c.6. §.4. & R. Prov. 50.

c P.4. c.6. §.13. c. 13. §.3. & R. Sch. 10.

& recreationis horæ; nisi fortè in aliquibus regionibus Provinciali videretur, his etiam temporibus, facilè posse hunc latinè loquendi usum retineri (*d*). Nomine autem vacationum, non generales studiorum Feriæ intelligendæ sunt, sed hebdomadariæ tantùm: eorúmque dierum spatium, quibus commorabuntur in villis (*e*). Faciendum quoque, ut Nostri, qui nondum studia absolverunt, literas, cùm ad Nostros scribunt, scribant latinè. (*f*)

d St. R. Rect. 8. & In. 20. §. 4.

e In. 20. §. 4.

f St. R. Rect. 8.

Hebrææ, Græcæ, atque Indicæ cura.

3. Circa Hebrææ Græcæque lingvæ studia, quædam notantur in Constit. P. 4. c. 6. §. 5. & D. quæ opportuniùs referentur infrà Part. 5. cap. 4. ubi & de Sacræ Scripturæ studio: cùm præsertim studium harum lingvarum, præter Latinam, Philosophiæ, & Theologiæ anteponi, an postponi debeat, judicium Superiori permittatur (*g*). Lingvæ verò Græcæ exercitatio speciatim injungitur in publica oratione habenda (*h*); Ejusdémque promovendæ cura enixè commendata est P. Generali; atque imperata reliquis Superioribus: cùm in Græcis literis tantùm sit adjumenti ad omnes, quas profitemur, disciplinas capessendas, atque tradendas; tantum luminis ad sacrorum voluminum

g P. 4. c. 13. §. 4.

h P. 4 c. 6. §. 13. & St. R. Rect. 11.

explanationem; tantum præsidij ad hæreses expugnandas; tantum nostræ Societatis decoris & ornamenti, simúlque gloriæ Christi, & Ecclesiæ Catholicæ (*i*). Et quoniam lingvarum Indicarum peritia summoperè necessaria est ad salutem Indorum procurandam: ejus etiam studium omnibus eas regiones incolentibus seriò commendatur; atque ad illud juvandum Instructio à Patre Generali conficienda fuit. (*l*)

i C. 8. D. 16.

l C. 5. D. 67.

Rhetoricæ studia quàm diuturna.

4. Licèt autem cursus temporis ad Humanitatis, & Rhetoricæ studium definitus esse nequeat; & ad Superiorem pertineat expendere, quantum in his literis quemlibet hærere oporteat: Nostros tamen non ante ad Philosophiam mittat Provincialis, quàm biennium in Rhetorica consumpserint: nisi ratio ætatis, aut aptitudinis, aut aliquid aliud obstare in Domino judicetur. Quod si aliqui indole ingenij, ad magnos progressus in his potissimùm studijs faciendos, præditi sint; videndum etiam, an operæ pretium sit triennium impendere. (*m*)

m P. 4. c. 5. §. 2. & c. 15 §. 1. & St. R. Prov. 18.

Humanitatis studia commendatissima.

5. Quàm acriter verò in hæc studia incumbendum sit, non semel significatum. 1. Provinciales curare debent Humaniorum

rum literarum ſtudia magni fieri; & eorum, qui eas profitentur, peculiarem curam haberi: & nè in his Profeſſores idonei deſint, illorum Seminaria inſtituere & conſervare (*n*). 2. Ex Deputatione Congreg. 6. pro ſtudijs, confecta eſt Inſtructio; ubi monentur Superiores non modò ſervare diligenter, quæ pluribus Regulis ibidem citatis præſcribuntur, ſed reipſa oſtendere ſibi cordi eſſe hæc ſtudia, atque eos, qui ea non vulgariter callent: tum non ſolùm admittere in Societatem, qui probè ab his ſtudijs inſtructi acceſſerint; ſed etiam ad hæc ſtudia illos potiſſimùm addicere, qui, præter vim ingenij, aliarum ſcientiarum præſidia, ac lucem habuerint: ut quamplurimi in his literis nobiliores fiant: in quibus difficiliùs fortaſsè fuerit, vel unum quempiam invenire, quàm non paucos in alijs ſcientijs (*o*). 3. Congregatio 7. rogata, ut Humaniorum literarum ſtudium quàm commendatiſſimum haberet, cenſuit monendos Superiores; ut eò majoribus animis, conatúque in hanc rem incumberent, quò plus fructûs, utilitatis, gloriæque DEI, ex hoc tam Societati proprio literarum ſtudio meritò ſperari poteſt. Quam etiam rem cenſuit P. Noſtro

n C. 7. D. 26. & R. Prov. 50.

o Inſtr. 20.

ſtro commendandam, ut pro ſuo in ſtudium hoc ſingulari affectu, quàm commen-
p C. 7. D. 92. datiſſimum habere dignaretur (*p*). Ad fovenda porrò & hæc, & lingvarum ſtudia facit, quod in eorum gratiam ſtatutum eſt; ut ſupplere poſſint defectum eminentioris ſcientiæ, ad Profeſſionem requiſitæ: quod infrà ſect. 10. §. 12. explicabitur.

SECTIO II.

De Exercitationibus peculiaribus Scholarium Societatis in Humaniori literatura.

EXercitationes autem ad literas Humaniores addiſcendas pleræque inferiùs indicabuntur Part. 5. cap. 4. cùm de publicis Scholis agetur. Hìc ſpeciatim referendæ, quæ Noſtris inſtituendis præſcriptæ ſunt.

Quis Magiſter.

1. Si Noſtri Rhetores ſeu Humaniſtæ, vel ad publicas non accedunt prælectiones vel accedunt quidem, is tamen, qui Scholæ præeſt, non poteſt oneri Externorum, Noſtrorúmque inſtruendorum ſufficere; Noſtros alteri cuipiam idoneo Re-
q St. R. Rect. 10. ctor committat, à quo domi privatim, diligenter exerceantur. (*q*)

2. Re-

2. Rector etiam videat, ut interdum aliquæ à noſtris Rhetoricis Orationes, aut Poëmata Latinè, vel Græcè, tum in menſa habeantur, tum in aula de re aliqua, ad ædificationem Domeſticorum, & Externorum pertinente, quâ ad perfectiora in Domino animentur (*r*). Bis inſuper, aut ter in anno, cùm aliqua celebritas, ùt Renovationis ſtudiorum, aut Votorum agitur, Philoſophi etiam, ac Theologi carminum aliquid condant, affigántque (*ſ*). Iiſdémque Præfectus ſtudiorum librum aliquem, ad Humanitatis ſtudia pertinentem, diſtribuat; moneátque, ut interdum legere non omittant. (*t*)

Declamationes & Carmina.

r P.4. c.6. §.13. & St. R. Rect. 11.

ſ St.R. Rect.8.

t St.R.Præf.30

3. Præterea, qui literis Humanioribus vacant, ſua etiam ſtata tempora ad conferendum, & diſputandum de ijs, quæ pertinent ad ſtudia illa, coram aliquo, qui eoſdem dirigere poſſit, habebunt: & Dominicis, vel alijs conſtitutis diebus, alternatim, vel ſuæ facultatis poſitiones à prandio tuebuntur; vel ſe in componenda ſoluta oratione, aut carmine exercebunt: ſive id ex tempore, propoſito ibidem themate, ad explorandam promptitudinem, fiat; ſive domi compoſita, de re priùs propoſita, publicè legantur. (*u*). De his autem,

Diſceptationes.

u P.4.c.6. §.12. & c. 13. §.3. & St. R. Rect. 11.

tem, si quid propter circumstantias mutari oporteat, judicium Rectoris esto, facultate à suo Superiore, saltèm in genere, accepta. (x)

x P. 4. c. 6. K.

SECTIO III.

Quæ studia Superiorum Facultatum & quàm diuturna.

1.

Vtilitas horum studiorum.

CUm Societatis studiorum scopus sit, Proximos ad cognitionem, & amorem DEI juvare, ùt dictum est; cúmque ad eum finem, medium magìs proprium sit facultas Theologiæ; in hanc potissimùm Scholastici nostri incumbent. Et quia ad eandem Scientiæ naturales maximè disponunt ingenia, quâ diligentiâ par est, hæ quoque addiscendæ. (y).

y P. 4. Procem. & c. 5. §. 1. & c. 12. §. 1. & 3.

Philosophiæ cursus.

2. Nomine autem Scientiarum naturalium hìc comprehendimus Logicam, Physicam, Metaphysicam, Ethicam, & Mathematicam (z). Quas quidem scientias Nostri non addiscent minori spatio, quàm trium annorum (a). Immo neque in gratiam Coadjutorum spiritualium breviores cursus Artium, vel Theologiæ instituendi sunt: sed illi studio Humaniorum literarum contenti, casus conscientiæ audire

z P. 4. c. 5. §. 1. & c. 6. § 4. & c. 12. C & c. 14. §. 3. & c. 15. §. 2.

a P. 4. c. 15. §. 2. & St. R. Prov. 17.

re possunt (*b*). Iis potiùs, qui actus Scholasticos celebrare debent, & gradum magisterij suscipere, ultra triennium medius annus repetendæ Philosophiæ concedendus est. (*c*)

b C. 2. D. 69.

c P. 4. c. 6. §. 16. & c. 15. §. 2.

Mathematicæ, atque Ethicæ studia.

3. Prædictum autem triennij spatium ità Philosophiæ potissimùm impendendum est; ut secundo tantùm anno Philosophi omnes, tribus circiter horæ quadrantibus mathematicam prælectionem audiant. Et si qui præterea sint idonei, & propensi ad hæc studia, privatis post cursum lectionibus exerceantur (*d*). Ethica verò Metaphysicis explicanda est quotidie, per tres quadrantes, aut semihoram. (*e*)

d St. R. Prov. 20.

e St. R. Prof. Mor. 2.

Theologiæ cursus.

4. In Theologiæ verò cursu quadriennium explendum est (*f*); quam duo, aut tres Magistri prælegent; ex quibus tertius, ex professo, explicabit Theologiam moralem; quam Nostri biennio saltèm audiant (*g*): altero verò biennio Scripturam Sacram.

f P. 4. c. 15. §. 3. & P. 5. c. 2. §. 2. & C. 13. D. 15. & St. R. Prov. 9. §. 1.

g C. 7. D. 33. §. 7. & St. R. Pro. 9. §. 1.

Scripturæ Sacræ & Hebraicæ linguæ.

5. Ad cujus intellectum, lingvæ illæ, in quibus scripta, vel versa fuerit priùs, aut posteriùs, ùt Superiori videbitur, disci poterunt. Sed in hoc lingvarum studio Nostri eò spectent; ut versionem ab Ec-

clesia approbatam defendant: & propterea ad illas non debent accedere, nisi multâ doctrinâ, aut magna humilitate fulti (*h*). At speciatim de lingva Hebræa statutum est, ut ejus lectionem omnes Theologi audiant, secundo ferè vel tertio anno; ijs solùm exemptis, qui ad eam inepti penitùs censerentur. (*i*)

h P. 4. c. 6. §. 5. & D. & c. 13. §. 4. & St. R. Pro. 6. & 8. & Re. Pr. Heb. 2.

i St. R. Prov. 8.

Iuris Canonici.

6. Cæterùm si hoc studiorum tempore in Collegijs non fuisset otium ad Concilia, Decreta, Doctores Sanctos, & res alias morales legendas; postquam ex eis egressi fuerint, unusquisque privato studio, cum approbatione Superiorum, id posset efficere; præsertim si in doctrina Scholastica solida jecerit fundamenta (*l*). Sed de Theologiæ positivæ studijs inferiùs agetur sect. 6.

l P. 4. c. 5. B. & In. 4. §. 2.

SECTIO IV.

Exercitationes Scholasticæ Scholarium Societatis.

1.

Repetitiones ordinariæ.

HActenus quæ ad materiam, tempúsque studiorum superiorum. Jam quæ in ijsdem facultatibus ad exercitationes nostrorũ Scholasticorum proprias, nec cum Externis communes pertinent,

nent, exponenda ſunt. Inter has primo loco veniunt Lectionum Philoſophicarum & Theologicarum Repetitiones; quæ domi fient quotidie, præter Sabbata, vacationes, & dies feſtos, horâ unâ deſignandâ; qua repetatur à Noſtris, & diſputetur. Præmoneatur itaque unus, aut alter, ad repetendum memoriter, non plùs, quàm per quadrantem: poſtea argumentetur unus item, aut alter, totidem reſpondentibus: ſi quid verò temporis ſuperſit, dubia proponantur. Ut autem id ſuperſit, Magiſter argumentandi formam ſeverè tueatur; & cùm novi nihil affertur, præcidat argumentum. (*m*)

m P.4.c.6. §.8. & H. & I.& c. 13. §. 3.& D. & St. R. Comm. ſup. 12.

Repetitiones extraordinariæ.

2. Præter has ordinarias Repetitiones, Philoſophiæ ſtudioſi Ethicæ Repetitiones, ſaltèm decimo quinto quoque die habeant; quo tempore Rector ſtatuerit: etiamſi, eam ob cauſam, una eſſet Metaphyſica Repetitio prætermittenda (*n*). Pro Theologis verò, qui audiunt Lectionem Sacræ Scripturæ, fiant ejuſdem Repetitiones ſemel in Hebdomada, & interdum etiam in Refectorio (*o*). At pro ijs, qui ſtudent lingvæ Hebrææ, habenda eſt ejuſdem Repetitio, ſaltèm diebus vacationum. (*p*)

n R.Pr. Mor.3.

o R. Prof. Sac. Script. 19.

p St.R.Prov.8.

3. Cùm

3. Cùm perutilis ſit (præſertim Artium ac Theologiæ Scholaſticæ ſtudioſis) diſputandi uſus; interſint Scholaſtici ordinarijs Scholarum, ad quas accedunt, (licèt non ſint ſub cura Societatis) diſputationibus, & ſingulare ſui ſpecimen in doctrina præbere, modeſtè tamen, curent (*q*). In Sabbato, alióve, quem Academiæ conſvetudo exigit, die, habeantur diſputationes in Scholis, per duas horas. Quod ſi quam in hebdomadam duo feſti dies, vel cum feſto uno hebdomadaria vacatio incidat, non diſputetur; ſed legatur Sabbato: id verò ſi tribus continuaretur hebdomadis, una interponatur diſputatio. (*r*)

Diſputationes.

q P. 4. c. 6. § 10. & c. 13. §. 3. & R. Schol. 7.

r P 4. c. 6. §. 10. & c. 8 §. 3. & St. R. Com. Pr. 14.

4. Singuli verò in audiendis lectionibus ſint aſſidui, & in eis prævidendis diligentes, & poſtquam eas audierint, repetendis; ijs, quæ non intellexerint, interrogandis; alijs verò, quæ oportuerit, adnotandis: quò, in poſterum, defectui memoriæ conſulatur: eadémque, majori cũ ordine digeſta, poſtmodum referant in libros papyraceos (*s*). Habeant propterea ſuum privatum ſtudium, & quietum: in quo poſſent, ſi Rectori videretur, Commentarium aliquem videre. Quamdiu autem

Studium privatum.

s P. 4. c. 6. § 8. & I. & M. & c. 13 §. 3. & D. & R. Sch. 45.

autem audiunt, ferè unus, & is quidem ſelectus, eſſe deberet (*t*). Et ſpectabit ad Præfectum ſtudiorum curare, nè Scholaſtici libris, aut utilibus careant, multóque minùs neceſſarijs, aut abundent inutilibus; Rectórque jubebit Bibliothecarium, in librorum diſtributione, ab ejuſdem Præfecti præſcripto non diſcedere. (*u*)

t P.4. c.6. M.

u P.4. c. 6. §.7. &G.& R.Præf. Bibl. 10. & St. R. Rect. 17. & St. R. Præf.29. 30.

5. Bibliotheca præterea communis, ſi fieri poteſt, in Collegijs habeatur; cui amplificandæ aliquem reditum annuum, ſive ex bonis ipſius Collegij, ſive aliunde, Provincialis attribuet; quem in alios uſus convertere nulla ratione liceat. Clavis autem Bibliothecæ illis, qui juxta Rectoris judicium habere debebunt, tradatur. In libris verò neceſſarijs, quos ſinguli privatim habent, nec ſcribere, nec notam ullam imprimere debent. Conſtétque eorum ratio ei, qui Bibliothecæ Præfectus eſt. Non ſint in Collegio libri laſcivi, aut vani. Bibliothecæ Præfectus habeat librum, in quo ea omnia, quæ in ſuo Collegio publicè exhibentur, judicio Superioris ſelecta, diligenter ſcribantur. Concluſiones verò ſingulorum annorũ ſimul conſutas in Bibliotheca aſſervet. Reliqua, ab hujuſmodi Præfecto ſervanda, peti poſſunt ab ejuſdem Regulis pag. 230. (*x*).

Bibliotheca cõmunis ejúſque Præfectus.

x P.4. c.6. §.7. & G.& P.3.c.1. M. & St. Re. Prov. 33. & St. R.Rect. 16. & R. Præf. Bibl.

SE-

SECTIO V.

De Examine nostrorum Scholarium, studiorum tempore.

1.

De omnium studijs constare Superioribus debet.

UT etiam Scholastici magìs in studijs promoveantur, juverit interdum mittere ad Præpositum Provincialem, vel Generalem aliquod studiorum suorum specimen: vel saltèm eis referre, quantum singuli profecerint. Conferet etiam in memoriam illis reducere, quòd studijs absolutis, in omnibus facultatibus, quibus operam dederint, sunt examinandi. (*y*)

y P.4. c.6. L.& c. 9. §. 3. & R. Prov. 59. & R. Rect. 44.

Quoties examinandi, & quæ doctrina exigendæ.

2. Sed examinum ratio exactior, usúsque frequentior postmodum inductus est. Tam igitur qui Philosophiæ, quàm qui Theologiæ dant operam, singuli, sub anni cujusque finem, seriò examinandi, Rectore præsente, & ipso Provinciali, si possit: nullíque à primo ad secundum annum, & sic de cæteris, gradum faciant, Philosophi quidem si mediocritatem non attigerint; hi verò ad Theologiam, & Theologi ad suos consequentes annos, qui mediocritatem non excesserint; nimirum, ut eas facultates cum satisfactione tueri possint.

Exceptio.

3. Excipe, nisi præclara ad gubernandum,

dum, aut concionandum talenta in mediocri quopiam aliud viderentur exigere; nullâ Provinciali dispensandi cum quoquam facultate relictâ; ubi de mediocritate doctrinæ judicio Examinatorum non constat, & de excellentia talenti judicio Consultorum, & aliorum gravium virorum (z). In hac autem tota re, quia magni momenti in Domino judicanda est, & consideratè admodum transigenda, servet in primis Provincialis regulas officij sui, & potissimùm rationem habeat virtutis (a). Eodem etiam examine probandi sunt, qui vel totum cursum Philosophiæ, aut ejus partem, vel partem etiam aliquam Theologiæ, antequam in Societatem ingrederentur, audiverunt; ut idem de illis statuatur: nisi mallent, quod emensi sunt, illorum studiorum iter remetiri: quod tamen, justas ob causas, Superior negare poterit. (b)

z C.7.D.33 §.1. & 2. & C.8.D. 37. §. 5.

a St. R. Prov. 19. §.2. & 8. 9.

b C.7. D. 33. §. 1.2. & C 11.D. 24. §. 4. & St. R. Prov. 19.

4. Spatium verò temporis horum examinum non idem semper, & ubique est. Metaphysici, & à tertio ad quartũ Theologiæ annum gradum facturi, unius horæ spatio examinandi sunt (c). In reliquis tum Philosophiæ, tum Theologiæ annis dimidiâ minimùm horâ subeatur examen:

Spatium & materia Examinum.

c C. 11. D. 24. §. 1. & ult. & St. R. Præf. 23.

&

& Provinciæ, quæ ex longo jam uſu plus ei temporis tribuunt, conſvetudinem ſuam retineant (*d*). Initium examinandi Metaphyſicos ſtatim poſt ferias Paſchatis fiat, vel etiam ante, ſi multitudo cogat Examinandorum (*e*). Reliqui ſub finem anni: cùm examinis annui materia ſit ea omnis, quæ à Magiſtris toto anni currentis ſpatio tradita fuerit; ijs exceptis, quæ ſub ipſum examinis tempus decurruntur, Præfecti ſtudiorum judicio deſignandis: ſive de cætero Theſes ad examen exhibeantur, ſive non. (*f*)

d C. 11. D. 24. §. 2.

e St. R. Præf. 23

f C. 11. D. 24. §. 3.

Examinatores & Iudices.

5. Examinatores Metaphyſicorum debent eſſe tres, aut etiam plures. Examinabunt autem ſemper Præfectus, & Præceptor proprius; quibus à Rectore addetur tertius ex reliquis Magiſtris, vel alius; qui rectè id facere poſſe judicetur. Cum his tribus aderunt præterea duo ſaltèm alij Profeſſores à Rectore item eligendi; qui viciſſim etiam mutari poterunt: vel ſi id fieri non poſſit; alij valdè idonei, qui cum tribus Examinatoribus ſuffragium ſcripto ferant; ità ut ſint minimùm quinque ſecreta ſuffragia. (*g*)

g C. 8. D. 37. §. 6. & St. R. Præf. 20.

Suffragiorum certitudo, & numerus ne-

6. Horum tria neceſſaria ſunt, ut ad Theologiam Scholaſticam Metaphyſici ad-

admittantur (*h*). Auditores autem Theologiæ, ut à secundo ad tertium, & à tertio ad quartum annum pergere possint, debent habere quatuor Examinatorum tria suffragia clara, & minimè dubia. Nam ut à primo ad secundum transeant, duo sufficient (*i*). Hi porrò suffragatores judicium ferre debent, non comparativè solùm ad alios, qui fortè ulteriùs progressi sunt in studijs, sed absolutè pro eo progressu, & capacitate, quæ à Decretis in singulos annos requiruntur. (*l*)

cessariò ad progrediendum in literis.

h C. 8. D. 37. §. 6.

i C. 8. D. 37. §. 3.

l C. 12. D. 22. §. 4.

7. Universi autem Examinatores, qui suffragium ferunt de promovendis ad ulteriora studia, sive ad publicos actus admittendis, sicuti & Rectores, qui suffragantium vota excipiunt, licèt non adstringendi sint juramento ad secretum; ùt aliquando petitum est: tamen intelligant ea de re perquam seriò deliberatum esse, commendatúmque P. N. ut efficacibus remedijs servari curet secretum hujusmodi, & executioni mandari Superiorum diligentem inquisitionem in evulgationum auctores puniendos, pro rei gravitate, ac culpæ magnitudine, etiam usque ad muneris privationem. (*m*).

Secretum Superioribus reliquisque suffragatoribus impositum.

m C. 7. D. 23. & C. 10. D. 6. & St. R. Prov. 19. §. 6.

8. Demum ad publicos Actus Theologorum

Provincialis auctoritas in Scholasticorum studia.

gorum habendos, licèt Magiſtrorum & Præfecti ſtudiorum judicia ſufficere videantur: tamen Provincialis, juſtas ob cauſas, alium idoneum Judicem poteſt adjungere (*n*). Et præterea quoniam in hujuſmodi examine, & judicio ingeniorum ſolent haud rarò diſcrepantes eſſe ſententiæ: penes Provincialem erit, re benè perpensâ, perſpectíſque ſuffragijs, auditíſque ſuis Conſultoribus, id decernere, quod in Domino judicaverit expedire, ad majorem DEI gloriam, & commune Societatis bonum. Quod ſi judicarit non eſſe quempiam ulteriùs illis ſtudijs applicandum: id ſcriptum conſtet in libro ad hoc deſignato; ubi & notabit Examinatorum judicium, & quod de reliquis etiam conſtitutum eſt. (*o*)

n In. 20. p. 2. §. 5.

o St. R. Prov. 19. §. 6. 7. & R. Prov. 49.

Optimi expediendi.

9. Idem Provincialis ex ſingulis Philoſophiæ curſibus ſeligat aliquos eximios, quos Theologiæ applicet: nè ingenia, & valetudinem atterant in habendis inferioribus Scholis: quod ferè cum illis etiam curandum, qui rara ad concionandum talenta præ ſe ferunt. (*p*)

p St. R. Prov. 26. 27.

SECTIO

SECTIO VI.

De Studijs Casuum Conscientiæ.

I.

AT qui in studiorum decursu deprehensi fuerint inepti ad Philosophiam, aut Theologiam; vel etiam propter ætatem, aut alias causas sperari non potest, fore ut magnum facturi sint progressum; in studijs, quibus vacare poterunt, occupentur, & ferè in ijs quæ ad doctrinam confessionibus utilem pertinent; vel ad docendum in classibus inferioribus, juxta Provincialis arbitrium. (*q*)

Quinam hisce studijs tantùm addicendi sint.

q P.4. c.5. §.2. & D. & c. 8. §. 4. & D. & R. Prov. 56. & St. R. Prov. 19. §. 4. & Instr. 4. §. 2.

2. Propterea Provincialis duos in eo Collegio, ubi est pro Nostris Seminarium casuum conscientiæ, Professores constituat, qui universas ejus generis materias inter se divisas biennio explicent, vel unum, qui binas quotidie lectiones habeat. (*r*)

Qui Magistri præficiendi.

r St. R. Prov. 12.

3. Et quia scopus, ad quem studia universa Societatis diriguntur, est procurare salutem animarum: congruum erit; ut omnes Scholastici, nedum qui studijs superioribus impares sunt, sub horum finem incipiant assvescere ad arma spiritualia in proximorum auxilium tractanda (*s*).

Omnes his studijs informandi.

s P.4. c.8. §.1. & c.10. §.10.

Quare ubi tres erunt pro Theologiæ Scholasticæ Auditoribus Professores, tertia lectio erit moralis Theologiæ: in qua ex professo, sed succinctè explicentur materiæ morales, quæ ab ordinarijs Professoribus vel omitti, vel leviter perstringi solent. Quam quidem lectionem biennio saltèm Nostri audiant (*t*). At illi Scholastici, quibus non licet inchoare, vel ultra primum annum prosequi cursum Theologiæ scholasticæ, non promoveantur ad Sacerdotium; nisi in schola quapiam Theologiæ Moralis tam diu exercitati, donec saltèm biennio (etiam longiori tempore, ubi mos Provinciæ tulerit) Theologiæ ex professo studuerint. Sed neque hi, neque alij Nostri ad Sacerdotium promoveantur: nisi saltèm mediæ horæ spatio singuli fuerint examinati; idque à quatuor Examinatoribus, quoad fieri poterit, Theologiæ Moralis benè peritis: & Examinatorum saltèm trium judicio, quod scripto exhiberi oportebit, tantam habeant doctrinam: ut confessiones fructuosè audire possint: in quo graviter oneratur Examinatorum conscientia. Præterea si quem contigerit ex gravi causa, probata Præposito Generali, ad Saçerdotium promô-

t C.7. D. 33. §. 7. & St.R. Pro. 9. §. 1.

moveri, adhuc immaturum Tribunali Pœnitentiæ; is ad audiendas confessiones non exponatur, nisi expleto tempore ordinario in schola Theologica, ac dein examinatus, & probatus, ùt suprà. Qui verò ad Societatem admittuntur Sacerdotes, hi priusquam exponantur ad audiendas confessiones, examen idem subire teneantur; ijs solis exceptis, quos C. 7. D. 96. statuit sinè examine admittendos esse ad Professionem quatuor Votorum. (*u*)

u C. 13. D. 16.

Collatio casuũ conscientiæ.

4. Præterea pro Nostris Theologiæ Auditoribus semel in hebdomada fiat privata Casuum conscientiæ collatio, aliquo Præside per Provincialem constituto; qui prudenter, ac tutò possit hanc Provinciam sustinere. In domibus verò Professis Sacerdotes nostri conveniant ad hujusmodi collationem bis in hebdomada; in reliquis Collegijs bis, aut semel. Ab his autem omnibus collationibus, præter Theologiam, ac Philosophiam actu profitentes, & eos, quos eximendos Provincialis judicaverit, nulli eximantur; immò Superior ipse, non nisi raro, & graves ob causas absit; in eximendis verò, non nisi invaletudinis, vel gravis causæ ratio est habenda (*x*). Methodus autem in hisce casuum

x P. 3. c. 1. X. & C. 9. D. 8. & C. 13. D. 17. & R. Prov. 13. 14. 15. & R. Præp. 57. & In. 20. §. 6.

collationibus servanda præscribitur in St. Reg. Prof. casuum conscientiæ, §. 7. 8. 9. 10.

Quæ scripto consignanda.

5. Præter id studium conveniet compendium aliquod casuum, & censurarum habere; & simul formulas, quæ minùs usitatæ sunt aliquarum absolutionum; ac brevem interrogandi methodum de peccatis, & eorum remedijs. (*y*)

y P. 4. C. 8. D.

SECTIO VII.

De Exercitatione ad Ministeria.

I.

Magistri inferiores instruendi.

IN Collegijs etiam, unde Magistri classium inferiorum educi solent, Rector deligat unum docendi peritissimum; ad quem, sub finem studiorum, ter in hebdomada, per horam, conveniant proximè futuri Præceptores, ad novum Magisterium instituendi. (*z*)

z St. R. Prov. 30. & R. Rect. 9.

Conciones domesticæ, & Toni.

2. At in concionibus, & sacris lectionibus eo modo proponendis, qui ædificationi populi conveniat, Scholastici nostri se exerceant Domi, aut in Monasterijs: studeántque, ad id munus obeundum, lingvam populo vernaculam bene addiscere: & res etiam alias vidisse oportet; quæ ad hoc officium utiliores futuræ sunt; eás-

eásque in compendium redegisse utiliùs fuerit. Quare Dominicis diebus & festis, si commodè fieri potest, & alijs etiam, si Superiori videbitur, sint aliqui pro multitudine Scholarium à Superiore delecti; qui inter cœnandum, pro lectione, concionem habeant: quibus ad se parandum bidui ferè spatium, pro Superioris arbitrio, dandum erit. Exerceantur etiam, pro more Societatis, diebus saltèm Dominicis, in Tonis, seu ratione concionandi; de ijs crebrò tractantes; quæ ad sui abnegationem, & in virtutibus profectum, & fraternam charitatem spectant. Utilitas autem major erit, si quadrante horæ circiter præmoneantur, themate illis assignato. (*a*).

a P. 3. c. 1. §. 5. & 21. & P. 4. c. 8. §. 3. & B. C. & C. 7. D. 80. §. 6. 7. & R. Rect. 54. & R. 56. & R. com. 10. & In. 2. §. 3. & 5.

In illis, qui potissimùm & quo pacto exercendi.

3. Ut autem ad munus tanti momenti, & ex præcipuis, quæ Societas exercet, perquam instructissimi Nostri accedant; peculiaris Instructio confecta est, quæ est inter Instructiones secunda (*b*). Hujus ea pars hìc referetur, quæ ad instituendos Concionatores facit: reliqua ad jam Instructos dirigendos spectans alio loco exponenda. Igitur qui talento ad concionandum sunt præditi, & in humilitate, & cæteris virtutibus benè fundati, hoc ipso stu-

b C. 2. D. 62.

ſtudiorum tempore inſtituantur; & nullo pacto concionibus aliorum deſcribendis ſinantur tempus terere (c). In concionibus domeſticis, de quibus ſuprà, non quæ ad Religioſos ſpectant tantummodo tractentur, ſed etiam illa, quæ ad populi ædificationem faciunt; & quaſi ad ſeculares ſermo dirigatur. (d)

c In. 2. §. 1. & 7.

d In. 2. §. 2.

Præfectus concionum, & ejus munus.

4. Ad hunc finem in præcipuis Seminarijs, aliquis bene exercitatus è Noſtris Concionator conſtituendus eſt Præfectus concionum: cujus munus erit, thema concionaturis deſignare, & viam, quà illud bene tractent. Poſt ſingulas conciones liberè, & amanter eoſdem privatim moneat (e). Præfectus etiam in Tonis idem præſtabit; excepto quòd correctio, ſeu commendatio, antequam è ſuggeſtu abeant, præſtanda eſt (f). Non ſunt autem omnes ad eundem concionandi modum adigendi; ſed communia documenta proprio cujuſque modo, & facultati attemperanda. (g)

e P. 4. c. 8. C & In. 2. §. 3. 4.

f In. 2. §. 5.

g In. 2. §. 6.

Poſt ſtudia tēpus ad parandas conciones tribuendum.

5. Qui concionandi talentum habuerint, ſi poſt abſoluta ſtudia Scholaſtica duos annos ad ea repetenda juxta Reg. 52. Provincialis poſuerint, poſt tertium annum probationis, antequam concionandi mu-

munus ſuſcipiant, privato ſtudio Sacræ Scripturæ, & legendis Patribus, ac ſanctæ meditationi, ſaltèm per annum, vacent. At per biennium id præſtent, qui prædictæ repetitioni non fuerint addicti. (*h*)

h Inſtr. 2. §. 7.

Sacramẽta miniſtrare, & exercitia tradere doceantur.

6. In miniſterio etiam exerceantur Confeſſionis, (ùt ex parte dictum eſt) & Communionis; & non ſolùm quoad ipſorum, ſed etiam quoad pœnitentium, & communicantium officium pertinet, perſpectum habere, ac exequi curent. Ad exercitia etiam alijs tradenda aſſveſcant; ſtudium pariter congruum in modo tradendæ doctrinæ Chriſtianæ adhibeant: curandúmque eſt; ut quæ ad bene moriendum proximis conferunt, percipiantur. (*i*)

i P. 4. c. 8. §. 4. 5. 6. 7. & D. E. F. G. & c. 10. §. 10. & c. 13. D. 16. & R. Rect. 67.

Omnia demum Societatis miniſteria exercere juxta Superioris prudentiam.

7. In univerſum loquendo edoceri eos convenit, quem modum tenere oporteat hujus Societatis Operarios; qui in tam varijs mundi regionibus, cúmque tam diverſis hominum generibus verſari debent. Et quamvìs hoc ſola unctio S. Spiritûs, & ea prudentia, quam communicare ſolet Dominus illis, qui in Divina ſua Majeſtate confidunt, docere poſſit: via ſaltèm quibuſdam documentis, quæ juvent, & ad effectum Divinæ gratiæ diſponant, ape-

l P.4. c. 8. §. 8. & P.10. §. 3.

riri poteſt (*l*). Videat tamen Rector quos ex Collegialibus, & ad quem uſque limitem, in his occupari conveniat; cùm ſub finem ſtudiorum, pleraque ex dictis exercenda ſint. (*m*)

m P.4. c. 6. §.3. & C. & c.8 §.1. & c. 10. §. 10.

SECTIO VIII.

De Actibus publicis, tum Philoſophicis, tum Theologicis.

1.

Actus Philoſophorum.

PUblici Actus, ſeu Diſputationes, ſub finem ſtudiorum, tum Philoſophiæ, tum Theologiæ habendi ſunt à Noſtris; ad quos pro dignitate tuendos ſe ſtrenuè comparare debent (*n*). Ad diſputationes Philoſophorum deligantur pauci, & egregiè inſtructi, qui locum implere poſſint: hi autem ſeligendi ſunt per Examinatores, & Judices, de quibus ſuprà ſect. 5. §. 5. Tempus harum diſputationum erit totum ſcholarum vel manè, vel à prandio: numerum autem, & conditionem argumentantium pariter, & auditorum vide locis hìc citatis. (*o*)

n P.4.c.6.§.17. & c. 15. B.

o St. R. Præf. 19. 20. 24. 25.

Actus Theologici particulares.

2. Actus Theologici, alij dicuntur Particulares, ſive parvi, alij Generales, ſive magni, denominatione ducta à materia, & ſpatio etiam diſputandi contractiore, am-

amplioréve. Ad actus hujusmodi habendos requiruntur Examinatorum suffragia tria clara, & minimè dubia, quæ Scholastici, ad actum cum satisfactione habendum, capacitatem speciatim enuncient. (*p*). Habentur autem anno Theologici studij quarto, aut (si æquo pauciores sint Theologi quarti anni) tertio, externis invitatis, cum aliquo apparatu (*q*). Materias actuum particularium Præfectus studiorum cum Magistris distribuet; cavebítque nè nimis frequenter, sed per intervalla quædam, habeantur; ac duabus horis & dimidiata minimùm circumscribantur; & argumententur ferè non pauciores, quàm tres; quorum unus sit ùt plurimùm Doctor. (*r*)

p C. 11. D. 24. §. 5.

q St. R. Præf. 7.

r St. R. Præf. 8.

Actus Theologici generales.

3. Generales Actus universam ferè Theologiam comprehendant; & antemeridianum ac pomeridianum tempus occupent: vel certè ad quaternas, aut quinas horas producantur; ubi non nisi manè, vel à prandio disputari moris est. Horum actuum Conclusiones possunt esse communes omnibus eodem anno defensuris; & publicis typis excudi. Eorum, qui sunt hos actus habituri, unus in ultimam, si commodè potest, reservetur hebdo-

domadam, quâ ſtudia finienda ſunt; al-
s St. R. Præf. à 9. uſque ad 15. ter in eam, quâ Scholæ rurſus aperien-
dæ. Reliqua à citatis Regulis peti poſ-
ſunt. (s)

In his ſecretum & ſelectus.

4. Si quis, habiturus actum magnum, ab argumentaturis argumentum proponendum, vel concluſionem impugnandam inquiſiverit; is, nullâ habitâ ratione judicij ex actûs ſucceſſu conſecuti, ad examen, more aliorum, pro profeſſione ſubeundum, omnino revocetur. Qui verò in actu parvo id feciſſet, excidet omni ſpe actûs magni; & complices hujus dedecoris puniantur: & oneratur conſcientia Judicum, ſi cognitâ fraude, ex ſolo tamen ſucceſſu judicium ferant. Ad hæc commendata eſt P. N. contractio numeri Theologicorum actuum; & moderatio interlocutionum, quas Magiſtri plus æquo actibus immiſcent (t). Quatenus autem horum actuum, & examinum, quæ loco actuum habentur, judicium referatur ad Profeſſionem quatuor votorum, dicetur infrà ſect. 10.

t C. 11. D. 24. §. 6.

SECTIO IX.

De ijs, qui per biennium privato ſtudio Theologiam recolunt; & promoventur ad Gradus Scholaſticos.

1. In-

1.

INstitutio eorum, qui privatim repetunt Theologiam, à Ratione studiorum pag. 153. petenda est. hìc tantùm ea delibantur, quæ in Constitutionibus, aliísque regulis præscribuntur. Quod dictum est de actibus publicis Theologorum habendis sub finem quarti anni, non comprehendit eos, quibus biennium præterea, ad recolenda ea studia, conceditur (*u*). Debet enim Provincialis, initio quarti anni, consultis Rectore, Præfecto, Magistris, & suis Consultoribus, designare aliquos; qui, & probatæ virtutis in primis sint, & ingenio polleant, ut absolutis studijs Philosophiæ & Theologiæ, ad ea repetenda, privatum, & quietum studium habeant; & Sacræ Scripturæ se dedant; & plus etiam studij, quàm reliqui consveverint, in Hebraicis ponant. (*x*)

Selectio, & studia eorum, qui repetunt.

u St. R. Præf. 7.

x P. 4. c. 6. D. & §. 14. 16. 17. & R. Prov. 52. & St. R. Prov. 8. & 10. & St. R. Præf. 7. & St. R. Rect. 24.

2. Hi verò in disputationibus publicis rationem suorum studiorum reddant: & cùm Nostri vocantur ab Externis ad disputandum, ijdem potissimùm mittendi erunt (*y*). Quibus, & privati studij occupationibus ut meliùs vacare possint, Rector eos, quàm minimè poterit, distinebit habendis concionibus, ídque consulto Pro-

Eorundem disputationes. & munera.

y R. Prov. 52. & St. R. Præf. 26.

z St.R.Rect.5. Provinciali (z). Ex his verò, ubi Regionis mos est, poterunt aliqui, facta à Generali potestate, ad Gradus Doctoratûs, vel Magisterij promoveri. (a)

a St. R. Prov. 10.

Facultas Gradus literarios conferendi.

3. Possunt enim nostri Scholastici, studiorum suorum cursu absoluto, & rigoroso examine præcedente, à quovis ex Rectoribus Collegiorum, adhibitis duobus vel tribus Magistris, ad quoscumque gradus Baccalaureatûs, Magisterij, Licentiaturæ, ac Doctoratûs promoveri: & sic promoti gaudent omnibus facultatibus; quibus fruuntur reliqui, pariter insigniti in alijs Universitatibus (b). Quam facultatem promovendi ad Gradus literarios, per prædictos Pontifices concessam Rectoribus, & Præfectus studiorum habet (c). Nullus tamen ex Nostris ad Philosophiæ, vel Theologiæ gradus promovendus est, sinè facultate Præpositi Generalis; nec ob alium finem, quàm ut possint Proximis esse utiliores. (d)

b Jul.III. p.76. & Pius IV. p. 88.

c Greg. XIII. p. 190.

d P.4.c.6.§.17. & R. Prov.62. & Rect. 42. & St. R. Prov.10.

Servanda cum Promovendis, Promotisque.

4. Ad gradus verò hujusmodi promovebuntur, qui per diligentem examinationem inveniuntur apti ad eam scientiam prælegendam. Sumptus in illis vitandi: nec loca certa, quamvìs reliquis, qui gradus accipiant, dari soleant, ipsi admittant (e); nec

e P.4.c.6. §.17. & c.15. §. 4.

nec Doctoris, vel Magistri nomine, ratione Gradûs, inter se utantur (f). Et quamquam non sit absurdum, si Doctores Nostri quædam insignia serica in Actibus publicis alicubi ferrent; tamen curandum, ut non ad id obligentur; & quid generatim expediat, P. N. statuere debet (g).

f R. Prov. 64.

g C.1. D. 131.

SECTIO X.

De Examine eorum, qui sua Studia absolverunt.

1.

HOc examen, licèt ad Professionem instituatur, quæ protrahi multoties debet longè ultra studiorum finem; attamen, ut Scholasticis faciliùs contingat, instituendum est, antequam illi ad tertiam Probationem mittantur, & sub finem anni 4. Theologiæ. (h)

Hujus Examinis tempus.

h St. R. Prov. 19. §. 10. & O1. c.18. p.1. §.3.

2. Certum in primis est, non esse examinandos hoc, de quo loquimur, examine eos, qui Philosophiæ, ac Theologiæ studia non absolverunt (i). 2. Excipiendi omnes, qui pro dignitate has facultates professi sunt, aut profitentur; vel qui actum generalem manè, & vesperi in Theologia habuerint; si designatis in id Patribus satisfecerint, ùt infrà §. 10 explica-

Qui examinandi.

i P.5. c.2. §. 2.

l Or. c.18. p. 3. §. 6.

plicabitur (*l*). 3. Doctores Theologiæ Societatem ingressi, si de eorum eximia eruditione nulla dubitatio sit, pariter non sunt examinandi; secus verò, si sint dubij (*m*). Reliqui omnes, modò ultrò jus ad Professionem quatuor Votorum non abdicent, examinantur.

m C. 7. D. 96.

Qui examinatores.

3. Porrò Examinatores, ut idoneam ferre sententiam possint, ordinariè esse debent publici Professores harum facultatum; vel certè, qui omnium judicio sunt in illis bene versati: numero quatuor deligi debent ad id munus à P. N. (*n*) & quoad fieri potest, non sint eorum, qui examinantur, Præceptores. In locum horum, si eos deesse contingeret, erit Provincialis alios, pro tempore, subrogare. (*o*)

n P.5. c.2. §. 2. & C. 7. D. 33. §. 4. & Or. c. 18. p. 3. §. 2.

o C.7.D.33.§.5.

Materia examinis.

4. Materia hujus examinis erit petenda, tum ex cursu Philosophico, tum ex Theologico; ità ut qui examinandus est, defendere debeat quatuor assertiones ex quatuor partibus Summæ Theologicæ; tres verò ex Philosophia, Logica scilicet, Physica, & Metaphysica; quarum unaquæque tria membra habeat; & quibus præcipuæ difficultates, & materiæ cursuum comprehendantur (*p*). Theses autem hujusmodi assignandæ sunt à Superiore

p P.5. c.2. §. 2. & C.7. D.33. §. 3. & C.4. D.14. & Or. c.18. p.3. §.3. & Instr. 19. §. 3. & St. Rc. Prov. 19. §. 10.

riore cum Præfecto; & præſcribendi quatuor menſes, ultra quos examen non differatur. Quod ſi intra præfinitum hoc tempus non fiat examen: concluſiones ab ijſdem mutandæ erunt: & ſinguli, licèt non neceſſariò, à ſingulis, tam in Philoſophia, quàm in Theologia examinandi erunt; quando de utraque theſes habent. (*q*)

q C.8. D.37. §. 4. & In.19. §.3.

Forma ejuſdem.

5. Forma examinis eſt; ut fiat coram Provinciali, aut ſaltèm Rectore Collegij, in quo fit. Examinatores ſoli intereſſe debent: qui planè intelligant ſui muneris eſſe, ſeriam, & non perfunctoriam operam navare; ut verè fiat periculum, an doctrina tanta ſit, quanta in Conſtitutionibus requiritur: & duarum ſaltèm horarum ſpatium in examine inſumatur. (*r*)

r C.7. D.33. §. 3. & Or. c.18. p. 3. §.4. & In.19. §.1. & St. Re. Prov. 19. §.10.

Gradus Doctrinæ requiſitus.

6. Sed quod commendatiſſimum Examinatoribus Societas voluit, eſt ſincerum judicium, de eo doctrinæ gradu, quem tenent promovendi ad Profeſſionem quatuor Votorum. Sæpius enim plura in hunc finem ſtatuta ſunt. Meminiſſe igitur debent Examinatores oportere in Profeſſis quatuor Votorum ineſſe doctrinam, diligentiſſimis probationibus exploratam, & planè ſelectam (*s*). De cujus doctrinæ gra-

s Ex. c.1. §. 8. & 10. & P.5. c. 2. §.2. & P.10. §.7. & Paul III. p.14 & Jul. III. p.67. & Or. c. 18. p.3. §.1.

gradu ut certiori quadam menſura conſtaret, decretum eſt; eam eſſe, quæ neceſſaria eſt ad Philoſophiam ac Theologiam cum ſatisfactione docendam (*t*); & quidem in ijs locis, in quibus eſt idoneorum auditorum, ac diſputantium concurſus (*u*). Hæc autem aptitudo non expendenda eſt relativè ad alios, antè ad Gradum Profeſſionis quatuor votorum promotos; ſed abſolutè, nec habita ſolùm ingenij, ſed etiam doctrinæ præſentis ratione. (*x*)

t C. 7. D. 33. §. 3.

u C. 8. D. 37. §. 2.

x C. 12. D. 22. §. 1.

Iuramentum præſtandum ab Examinatoribus.

7. Quò autem Examinatorum, in hoc ferendo judicio, vigilantia excitaretur magìs; & eorum integritas meliùs Societati approbaretur, ſtatutum eſt; neminem ad Examinatoris hujuſmodi munus admittendum, quin priùs attentè legerit Decreta proximè expoſita Congr. ſeptimæ, octavæ, & duodecimæ, & juramentum coram Superiore genuflexus emiſerit; in quo fidelitatem ſuam in ferenda ſententia, & in ea non vulganda promittat: cujus juramenti formulam habes in C. 12. D. 22. §. 2. ubi etiam formula traditur judicij ferendi (*y*). Debent etiam Examinatores, cùm quis deſignatam doctrinæ menſuram non aſſequitur, ſed medio-

y C. 12. D. 22. §. 2. & St. Re. Prov. 19. §. 11.

cri-

critatem attingit, suo id suffragio distinctè declarare. (z)

z C. 8. D. 37. §. 1.

Suffragia Examinatorũ quibus tradenda.

8. Id autem suffragium de doctrina tantùm, literis separatis, singuli Examinatores, re Domino commendata, non autem in consultatione prolatâ sententiâ suâ, Provinciali dent. Præterea idem judicium ad Præpositum Generalem mittent, addentes si quid significandum occurrat; quod Provinciali aperiendum non censuerint. Ad eundem Generalem suum etiam judicium Provincialis, aut qui ejus loco examini præfuit, mittet. Sed ad Provincialem literæ soli inscribantur: qui quidem in librum ad id designatum suffragiorum numerum, die & anno annotatis, tacitis Examinatorum nominibus, referet; ea secreti cautione, ut nè Socius quidem in secreti cognitionem veniat: eandémque ob causam Examinatorum etiam literas mox comburet. (a)

a C.7.D.97 St. R. Prov. 19. §. 12. & Or.c.8. p. 3. §.5. & In.19. §. 2.

Quæ certitudo & numerus suffragiorum requiratur.

9. Si quis verò non tulerit quatuor Examinatorum tria suffragia clara, & minimè dubia (nam dubium pro nullo habendũ) (b) is non censeatur habere doctrinam necessariam ad Professionem quatuor Votorum (c). Et huic quidem poterit P. Generalis secundum examen concedere; ra-

b C. 7. D. 33. §. 4.

c C. 8. D. 37. §. 3.

rò tamen, & cùm dubium aliquod de aptitudine intercessit, gravibúsque de causis; aut vix unquam, nisi is, cui hoc concederetur, retulerit in primo examine duo pro se suffragia: ac si fortè distinctos à prioribus Examinatores esse necesse fuerit; sint etiam illi omni exceptione majores, & jurati, & ab ipso Præposito Generali designati. Tertium verò examen nunquam est concedendum. (*d*)

d C.7. D.32. & C.12. D.22. §.3.

Idem servandũ à Iudicibus Actûs magni.

10. Quod dictum est de Examinatoribus, comprehendit etiam Judices designatos ad ferendum judicium de ijs; qui loco examinis habent actus magnos Theologiæ. De his tamen, qui indistincti à prioribus esse solent, est præterea decretum; ut si ex audita disputatione nequeant formare judicium certum de sufficientia doctrinæ, sive ob nimias interlocutiones Professorum, sive ob argumentantium defectum (quæ incommoda diligenter prævertenda essent) tum Provincialis substituat unum, aut alterum, ex ijs, qui fortè disputationibus interfuerunt (si nactus idoneos fuerit) ut Jurati, Judicum loco, suffragium ferant: si verò vel hi desint, vel nec ipsi satis certam sententiam proferant, quamprimùm examen adhibe-

hibeatur (e). Ad quod etiam omnino revocandus, qui habiturus Actum magnum ab argumentaturis conclusionem impugnandam inquisiverit: neque enim huic Disputationis, quantumvìs eximiæ, judicium favere debet. (f)

e C. 10. D. 13.

f C. 11. D. 24. §. 6.

Mitiùs agendū cum Doctoribus Theologiæ.

11. Temperata verò aliquantulum est eximiæ conditio doctrinæ in Theologicis disciplinis, in gratiam eorum, qui in celebri aliqua Universitate donati fuerint gradu Doctoris in Theologia; hi enim, si mediocritatem doctrinæ excedere, prævio communi examine, deprehensi fuerint; promoveri poterunt ad Professionem quatuor Votorum; secus verò, si mediocritatem non excedant. (g)

g C. 11. D. 14. & C. 7. D. 96. & St. R. Prov. 19. §. 14.

Et cum insignibus in studijs Humanitatis, aut Linguarū.

12. Sufficit & in Theologicis mediocritas, quæ satis sit infidelium, & hæreticorum conversioni, in viris literatura humaniore insignibus; & qui plures annos in ijsdem docendis cum laude strenuè laboraverint. Idque extenditur etiam ad Nostros, qui apud Indos utiliter laborantes, eorum lingvis cum fructu addiscendis operam dederunt. De peritia autem sufficienti lingvarum Indicarum Examinatores jurati suffragium ferant (h). Quæ tamen ità permissa sunt judicio P. Generalis;

h C. 8. D. 40.

ralis; ut non communiter, ac facilè cum omnibus dispensetur (*i*). Eodem privilegio gaudent, qui judicio Provincialis & Consultorum excellunt in lingva Græca, cum sufficienti notitia Hebraicæ. (*l*)

i C. 6. D. 15.

l C. 9. D. 32.

13. Similiter indulgetur mediocritas Scientiæ Theologicæ ijs; qui habent alia egregia DEI dona, qualia sunt ad gubernandum, vel ad concionandum illustria talenta; quorum nec vulgaria, nec levia experimenta sunto. Horum autem donorum judicium ultimum penes Præpositum Generalem esto. (*m*)

Et maximè aptis ad gubernandum, aut concionandum.

m P. 5. C. 2. B. & C. 7. D. 23. §. 3. & C. 13. D. 19.

14. At qui in Jure Canonico doctrinam sufficientem habent; & viri alioqui sunt adeò insignes, ut judicio Generalis, quod studio Theologico deest, inde compensari videretur; ad Professionem quatuor Votorum admitti possunt; & examinandi in Theologicis non sunt. (*n*)

Et in Iure Canonico versatis.

n P. 5. C. 2. B. & C. 7. D. 96. & St. R. Prov. 19. §. 14.

15. Demum hìc duo advertenda, quæ ad compescendum nimium usum proximè adductarum concessionum statuta sunt. 1. Exigendum esse juramentum ab ijs, qui judicaturi sunt de excellentia Talenti; quod supplere potest defectum doctrinæ, ad Professionem requisitæ; ut par omnium hac in parte conditio sit, non obstan-

Excellentia Talenti supplentis Doctrinam juramento cōstet.

ſtante contrario Decreto III. Congr. xi. Ejus autem Juramenti formula de talento gubernandi, & concionandi traditur Dec. 19. Congr. 13. 2. Non omnes, quibus teſtimonium prædictum adſtipulatur, eſſe promovendos; ſed ſervandas Conſtitutiones, & Decreta; quæ totam rem volunt pendere à P. N. neque hujuſmodi promotiones communiter, & facilè ab ipſo concedendas. (*o*) o C. 12. D. 24. & C. 13. D. 19.

CAPUT VI.

De Scholaſticorum valetudine conſervanda.

EXplicatis, quæ ad noſtrorum Scholaſticorum animos tum pietate, tum literis informandos ſpectant; de eorum tuenda valetudine perſtringenda ſunt aliqua; omiſſis ijs, quæ hoc ipſo in genere ad univerſos pertinent; & P. 4. c. 8. referentur.

1. Nè igitur Scholaſtici literario labori ſuccumbant; eorum ſanitatem curabit Rector, animadvertendo; ut temporibus valetudini corporis incommodis non ſtudeant; ut ſomno quantum temporis ſatis eſt, tribuant; & in laboribus mentis mo- *Studendi labor ſit moderatus.*

a P.4. c.4. §.1. & c. 10. §.5. & R. Rect. 38. & 49. & 55. dum ſervent (*a*). Quare vetantur ultra duas horas, legendo, aut ſcribendo, labori incumbere; quin ſtudium intermittant, aliquo temporis intervallo. (*b*)

b R. Schol. 11.

Domeſtica miniſteria obeunda à Coadjutoribus.

2. Coadjutores in Collegijs conſtituentur à Provinciali, ad Scholaſticos ſublevandos, quot neceſſarij ſunt; nè Magiſtrorum, & diſcipulorum operâ Rector uti cogatur, ad munera domeſtica: quamquam adjuvari illos ab his, aliquâ horâ, nihil prohibet. (*c*)

c P.4. c. 6. §.3. & B.St.R.Pro. 32.

Vacatio hebdomadaria.

3. Peculiare etiam Scholaſticorum noſtrorum valetudini inſtitutum eſt levamentum in Ruſticatione hebdomadaria; ad quam, die communis vacationis à ſtudijs, exceptis diebus feſtis, & Quadrageſimæ, emittuntur (*d*). Quod ſi, per cœli injurias, aliáſve cauſas, neque ad prædium, neque deambulatum ire licuerit; manè ad recreationem non pulſetur, ſed vacetur ſtudijs: poſt meridiem verò, peracta recreatione ordinaria poſt prandium, & interpoſita mora aliqua, detur ſignum ad recreationem per horas tres: ſed clamores, & ludi ſtrepitoſi omnino caveantur (*e*). Cùm verò in hujuſmodi prædio cœnatur; meridie per unam, aut alteram horam Scholaſtici partim ſtudeant; partim ora-

d P.4. c.13. §.5. &F & R. Rect. 40.

e C.6.D.40. §. 9. & Or. c. 2. §. 15.

orationem matutinam perficiant. Quo tempore nulli fas ſit, vel ludere; vel confabulari. (*f*)

f C. 6. D. 40. §. 7. & Or. c. 2. §. 15.

4. Additur etiam productior remiſſio, ſemel in anno, tempore Vacationum generalium. Detinentur enim in prædio, aut Villa, per plures dies, non tamen ultrà quindecim. Nè autem, dum vires corporis reparantur, ardor ſpiritûs extingvatur; 1. hæc ſeceſſio in Villam minimè permittenda, niſi peraccommodæ ſint ædes habitationi, obſeratæ fores, & Superior adſit cuſtos religioſæ diſciplinæ. 2. Spiritualia exercitia Examinum, & Orationis minimè prætermittenda. 3. Nullus eo tempore Externorum villas, licèt propinquorum, adeat; niſi graves ob cauſas aliter Provinciali videatur. 4. Genus exercitij, aut ludi prudenti conſiderationi Provincialis relinquitur; qui accommodatam ſuæ Provinciæ directionem conficiet. (*g*)

Vacatio Autumnalis.

g C. 6. D. 40. §. 8. & Or. c. 14.

CAPUT VII.

De tertio Probationis Anno.

SECTIO I.

De Perſonis, & loco tertiæ Probationis.

1.

Ad quos pertineat hæc Probatio.

POstrema cura, quæ formandis noſtris Scholaſticis adhibetur, eſt tertius Probationis annus. Ad hunc peragendum illi mittuntur, poſt literarum ſtudia in Societate tranſacta, antequam ad Gradum Profeſſorum, vel Coadjutorum formatorum admittantur. Et quamquam Provincialis differre interdum ex gravi cauſa poterit, monito Generali; cum nullo tamen omnino diſpenſabit (*a*). Jlli tantùm qui Societatem abſolutis ſtudijs inierunt, non obligantur (*b*). At cum reliquis detur opera à Provinciali, ut maturè, ac ſimul omnes, qui ejuſdem anni ſunt, quoad ejus fieri poterit, ad Probationem conveniant. (*c*)

a Ex. c 1. §.12. & c. 4. §. 16. & c. 6. § 8. & P. 5. c. 1. § 3. & c. 2. §. 1. & Grego. XIII p. 226. & R. Prov. 68. & R. M. N. 58. & Or. c. 3. Tit. 1. §. 1. & Tit. 3. §. 1. & 4.

b C. 8. D. 9.

c Or. c. 3. Tit. 1. §. 6.

Quid illa ſit.

2. Hæc autem tertia Probatio (nam ſic appellatur ad diſtinctionem primæ, & ſecundæ, quæ à Novitijs tranſiguntur) eſt ſchola affectûs; ubi Scholaſticos exerceri convenit in Devotionis, & Humilitatis exercitijs: ut ſi qua fortaſſe in rerum virtutum fervor, per literarum occupationem, intepuerit, recaleſcat. (*d*).

d P. 5. c. 2. §. 1. & Greg. XIII. p. 226. & Or. Tit. 3. §. 2.

Vbi tranſigenda.

3. Domus tertiæ Probationis, juxta Conſtitutiones, poteſt dotari annuis proventibus (*e*). Et conari debent Provincia-

e C. 7. D. 31.

ciales; ut peculiaris in qualibet Provincia constituatur: quæ si desit; tertia Probatio fiet in Domo communis Probationis, in loco tamen à Novitijs separato (*f*). Ad confiandum autem numerum idoneum sic probandorum, Provinciales possunt conjungere unà plures è vicinis Provincijs, in loco, qui commodissimus videatur (*g*). Demum, si locus aptior non haberetur, possent etiam, assignari Domus Professæ, aut Collegia; servatis tamen Novitiatûs regulis. (*h*)

f Or. c. 3. Tit. 1. §. 4.

g Or. c. 3. Tit. 1. §. 5.

h R. Prov. 68.

Instructor qualis.

4. Provincialis etiam erit, illis Instructorem deligere; qui auctoritate valeat; & aliàs gubernârit; cujusmodi foret Provincialis, officio suo defunctus; aut similis quispiam alius, quem magni facturi sint; & à quo regi se faciliùs patiantur (*i*). Instructor verò adniti ante omnia debet, ut gravissimi muneris memor, tum seriò ipse, ac diligenter in officium incumbat, tum eos excitet, qui in hac Probatione exercendi sunt; ut magno studio, & alacritate illam suscipiant. (*l*)

i Or. c. 3. Tit. 1. §. 2.

l Or. c. 3. Tit. 2. §. 1.

Ejus jura.

5. Idem erit ordinarius eorum Confessarius, cum potestate absolvendi à reservatis: pœnitentias ex devotione concedere poterit; non autem imponere, ob viola-

latam disciplinam; cujus exigendæ cura est penes Rectorem, & Ministrum. Habebit tamen sigillum, & facultatem ad dispiciendum, an eorum literæ mitti, reddive debeant. (m)

m Or. c. 3. Tit. 2. §. 10. 11.

SECTIO II.

De modo tertiam Probationem transigendi.

I.

Distractiones avertendæ.

IAm, ut qui probantur, intentum à Societate finem assequantur; debent 1. distractiones subterfugere tum epistolarum otiosarum (n), tum colloquiorum cum Nostris aliunde venientium, aut Externorum, absque facultate Instructoris. Et universim expedit, ut cum ijs tantùm agant, quos Superior cuilibet assignabit (o). Cùm verò loquendum est, audientes ædificent (p). At extra horas recreationis silentium servabunt; designatámque stationem non deserent, per domum vagantes (q): & à studijs omninò abstinebunt (r). Propterea non distinendi concionibus; quamquam Missiones aliquæ unius, vel alterius mensis non intercidicuntur, & prævia aliqua ad Confessiones audiendas Instructio (s). Si qui verò an-

n Or. c. 3. Tit. 2. §. 11.

o Or. c. 3. Tit. 3. §. 10. 11.

p Or. c. 3. Tit. 3. §. 14.

q Or. c. 3. Tit. 3. §. 16.

r Or. c. 3. Tit. 3. §. 7.

s Or. c. 3. Tit. 2. §. 7.

antea, ùt moris eſt, Ordines non ſuſceperint; hoc tempore ad eos non promovebuntur; niſi fortè ſacris initiati jam fuerint. (*t*)

t Or. c. 3. Tit. 1. §. 7.

Meditatio & Lectio ſpiritualis.

2. Intimam familiaritatem cum DEO, potiſſimùm hoc anno acquirant. Præter conſvetum Novitijs Orationis tempus, illud quiſque habebit, quod ſua cuique devotio, probante Inſtructore, ſubminiſtrabit (*u*). Habeant diſtincta ſpatia meditationis, orationis vocalis, & lectionis ſpiritualis; ad quam non deſit copia piorum librorum, & SS. Patrum juxta Indicem inſertum huic Ordinationi. (*x*)

u Or. c. 3. Tit. 3. § 6.

x Or. c. 3. Tit. 3. §. 7. 8. 9. & Tit. 2. §. 9.

Exhortationes, & Conferētiæ.

3. Exhortationes, & Conferentiæ ſint ad eorum captum accommodatæ (*y*). Pro explicatione DoctrinæChriſtianæ utilior, & congruentior erit alia quæpiam exercitatio, apta illorum ſtatuï; ùt de tradendis exercitijs ſpiritualibus, & modo juvandi animas; de Inſtituto, quatenus refertur ad acquirendas virtutes, & auxilium proximorum; de cerimonijs Miſſæ, ex S. Bonaventura (*z*). Non abs re etiam fuerit, ſi practicas interdum de aliqua virtute exhortationes habere jubeantur; non tamen meditatò, ſed ex abundantia cordis ſui. (*a*)

y Or. c. 3. Tit. 2. §. 3.

z Or. c. 3. Tit. 2. §. 4.

a Or. c. 3. Tit. 2. §. 5.

4. Ce-

Experimenta sex Novitiorũ.

4. Ceterùm quantum ad rationem Probationis attinet, iſdem omnino probationibus, quibus Novitij, exercendi ſunt; hoc eſt ſex experimentis Societatis, & alijs ſimilibus, quæ ad perfectam ſui abnegationem conferant; ſumpto exordio à ſpiritualibus exercitijs, per integrum menſem. Ad Magiſtri autem prudentiam pertinet, pro ratione virium cujuſque, ac diſpoſitione omnia temperare. (*b*)

b Or. c. 3. Tit. 2. §. 2. & 6. & 8. & Tit. 3. §. 5. & 12.

Diſciplina & Fervor.

5. Legent ordine ſuo ad menſam: in exhortationibus, & conferentijs aſſidui erunt: in omnibus denique communibus exercitijs eam diligentiam adhibebunt; quâ Novitios non æquare modò, ſed vincere ſtudeant (*c*). Cùm enim hæc ultima ſit Probatio; meritò unuſquiſque ſolicitus eſſe debet; ut ad quam initio perfectionem vocatus eſt, ad eam in hac demum Probatione acquirendam omni ope deſudet; & Societati is tandem à ſuis fructus conſtet; quem illa poſt tot labores, & ſumptus, jure ſuo, exigit, & expectat (*d*). Caveant verò, nè ullâ ratione ſcire ſatagant, quid ipſis, peracto tertio anno, futurum ſit: ſed cum indifferentia, obedientiæ nutum præſtolentur. (*e*)

c Or. c. 3. Tit. 3. §. 13.

d Or. c. 3. Tit. 3. §. 4.

e Or. c. 3. Tit. 3. §. 15. & In. 7. §. 5.

6. Hæc autem faciliùs contingent; ſi Pro-

Provincialis, aut Rector Collegij mittendos ad tertiam Probationem admonebit de ijs; quæ studiorum tempore observata in illis fuerint, informato pariter de ijsdem Instructore (*f*). In ipso verò ingressu hujus Probationis generatim interrogandi; num firmi in proposito vitæ religiosæ persistent (*g*). Non quasi liberum illis sit, post emissa vota, recedere: sed ut Societati constet; num Scholasticus eam firmitatem retineat; quæ est conditio necessaria, ut ad ulteriora vota admittatur (*h*). Examinentur etiam particulatim, sexto quoque mense, eodem examine, quod Novitijs proponitur: reddántque rationem vitæ suæ ab eo tempore, quo ad studia missi sunt (*i*). Provincialis crebrò illos visitet, moneat, consoletur; advigilans, ut si qui in hac Probatione non proficiunt, maturè illos educat, alibi probandos, & iterum remittendos. Adnotabit præterea in Libro, quomodo singuli se gesserint. (*l*). Frequentiùs etiam illos interrogabit Instructor; & Provincialem de illorum statu certiorem faciet: pleniorem verò informationem sub anni finem ad eundem mittet; idémque ut faciant Rector, & Minister admonebuntur. (*m*)

Admonendi & examinandi.

f Or. c. 3. Tit. 1. §. 3.

g Ex. c. 7. §. 7. & R. M. N. 85.

h C. 9. D. 39.

i Ex. c. 4. §. 39. & c. 7. §. 8. & R. M. N. 86. 87.

l Or. c. 3. Tit. 1. §. 8.

m Or. c. 3. Tit. 1. §. 9. & Tit. 2. §. 13.

7. Sua

Eorum valetudo custodienda.

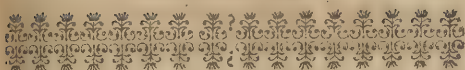
7. Sua etiam, dum animus excolitur, tuendæ valetudini impendenda cura. Quare ad vineam, aut prædium, recreationis causâ, mitti poterunt singulis mensibus, vel etiam sæpius, si Provinciali videbitur. Et singulis hebdomadis die una à solitis exercitijs vacent; in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere domi, vel foris. Extra tempora porrò quotidianæ recreationis concedi eis poterit, ut in horto aliquâ diei horâ deambulent, sed singuli seorsim, & silentio (*n*). At exercitia corporalia valde moderata sint, & non qualia Novitiorum; eadémque ad mortificationem potiùs, mentaliúmque avocationem, quàm ad defatigationem apposita. Omnia tamen in ministerio culinæ, & ceteris corporalibus exercitationibus præstabunt, quæ Novitij solent; seu tempus spectetur, quo singula præstanda sunt, sive occupationis spatium, quo explenda est. In his verò sic se à Præfecto dirigi sinent, sicut ipsimet Novitij. Vilia etiam indumenta, & aliæ id genus mortificationes prætermitti non debent (*o*).

n Or. c. 3. Tit. 2. §. 12. & Tit. 3. §. 16. & R. M. N. 622.

o Or. c. 3. Tit. 2. §. 6. & Tit. 3. §. 12.

PARS

PARS III.

De Professis, & Coadjutoribus formatis.

CAPUT I.

De Virtute, & alijs ad Professionem requisitis.

SECTIO I.

Præmittuntur aliqua de distinctione Graduum Societatis.

1.

Ui in Societate, quantum satis est, probati fuerint, admitti debent modo magìs interno, ùt membra unius, ac ejusdem corporis Societatis (*a*). Societas enim 1. ùt ejus nomen latissimè accipitur, omnes qui sub obedientia Præpositi Generalis vivunt, complectitur; quo in numero etiam Novitij censentur. 2. Pressiori significatione Scholasticos approbatos,

Quatuor Sociorum Gradus.

a P. 5. c. 1. §. 1.

tos,

tos, præter Professos, & Coadjutores formatos continet. 3. Magìs etiam propriâ acceptione, Professos, & Coadjutores formatos dumtaxat significat. 4. Maximè omnium limitata, sed & germana significatione, cùm Societatem dicimus, Professos quatuor Votorum tantummodò intelligimus; quòd hi nempe præcipua membra sint in Societate, non quòd alia etiam non numerentur (*b*). Præterea nonnulli ad solemnem Professionem trium Votorum tantùm admittuntur. (*c*)

b Ex. c. 1. §. 7. 8. 9. 10. P. 5. c. 1. A.

c Jul. III. p. 68. & Ex. c. 1. D. & P. 5. c. 2. § 3. & C. & c. 3. §. 5. 6.

Proponuntur tractanda.

2. Cùm igitur actum jam sit de Novitijs, & Scholasticis; nunc de his admittendis in corpus Societatis dicendum est: sive Gradus Professorum, sive Coadjutorum formatorum suscipiatur. Et quoniam in Constitutionibus Professi nomen, absolutè prolatum, significat Professos quatuor votorum: de his primò agendum est. De doctrina quidem ad hunc Gradum requisita tractatum est suprà Part. 2. c. 5. sect. 10. Quare hìc desideratur tantùm exacta tractatio de virtute, & alijs prærequisitis; & quo pacto informationes ad Generalem mitti debeant: quorum pleraque servanda etiam, ubi de admittendis ad reliquos gradus Professionis

trium Votorum, sive Coadjutorum spiritualium agitur.

SECTIO II.

Conditiones admittendorum ad Professionem.

I.

ILli igitur ad Professionem idonei habebuntur, qui Sacerdotio initiati, & quorum vita diuturnis, ac diligentibus probationibus perspecta valdè, & approbata sit; & de quibus certa spes sit, eos viros spirituales futuros, & adeò progressos in via Domini nostri, ut per eam currere possint. (*d*)

Sacerdotiū & Virtutis præstantia.

d Jul. III. p. 67. & Greg XIV. p. 281. & Ex. c. 1. §. 8. & P. 5. c. 2. §. 1. & 2.

2. Quæ præstantia virtutis, seu mediocritatis in ea excessus, ut faciliùs dignoscatur, explicatum est in eo consistere; ut regulariter, & ùt plurimùm operentur secundùm exigentiam virtutis; speretúrque idem facturos in difficilioribus si quæ occurrerint (*e*); & in informationibus mittendis ad P. Generalem exprimendum est, an quis profecerit quantum requirit Decretum 6. Cong. 9. (*f*)

Declaratio requisitæ Virtutis.

e C. 9. D. 6.

f C. 12. D. 56. §. 6.

3. Tempus nullum certum determinatum est, quo quis ad Professionem est promovendus; cùm dependeat à Socie-

Tempus positivum nullum certum.

tate, & Præposito Generali, quando judicaverint sibi plenè à Promovendo esse in Domino satisfactum. Et hanc potestatem prorogandi Gradum Professionis, immo & Coadjutorum formatorum, ùt rem maximè necessariam ad conservanda substantialia Instituti, retinendam esse gravissimis sententijs pluries definitum est (*g*).

g Greg XIV. p.282. & Ex. c. 1. § 12. & P. 5. c.2. § 2. & 4. & C.5. D.36. 37.

Tempus verò negativum definitum est.

4. Contrà designatum est tempus, intra quod non liceat admittere ad Professionem. Et olim quidem, sinè circumspecta dispensatione Generalis, nemo promovendus erat ætate 25. annis minore (*h*). Jam consvetudo à Generalibus introducta approbata est, citra novam tamen obligationem; & multò minùs necessitatem, ad valorem Professionis, si secus fiat, ut expectandus sit 33. annus expletus (*i*). Perstat igitur adhuc facultas Generali concessa à Constitutionibus dispensandi, ut etiam non expleto Novitiatûs biennio, nedum 25. ætatis anno admitti quis possit ad Professionem (*l*). Quoad annos verò Religiosæ vitæ attinet; jure ordinario, qui studia sua ante ingressum in Societatem, impenso in ijs septennio, absolverunt, ante 10. annum currentem

h P.1. c.3. K.

i C. 8. D. 17. & 33.

l P. 1. c. 3. K. & C. 5. D. 13. & 63.

tem non proponendi Generali; nec ante 17. qui eadem ſtudia omnia in Societate peregerunt. At qui ſtudia Philoſophiæ, aut Theologiæ, partim ante ingreſſum in Societatem, partim poſtea decurrerint, intra duos prædictos terminos citiùs, aut tardiùs proponantur; pro ratione annorum integrorum, quibus ante ingreſſum illis ſtudijs operam dederunt (*m*. Ità ſcilicet. ut qui ante ingreſſum ſolo biennio Philoſophiæ ſtuduerint, non niſi anno 15. currente proponendi ſint: & ſi qui minori tempore, quàm ſeptennij, Philoſophiæ, ac Theologiæ ſtudia confecerint; non niſi anno undecimo, aut duodecimo currente, pro ratione annorum, qui triennio Philoſophiæ, aut Quadriennio Theologiæ defuerint. (*n*)

m Ex. c. 1 §. 12. & P. 5 c. 2. §. 2. & C. 9. D. 42.

n C. 13. D. 9.

Non differenda à Provincialibus propoſitio Promovendorũ.

5. Si qui verò, inſtructi reliquis doctrinæ, & virtutis conditionibus, deſignata tempora impleverint: eorum propoſitio non differenda à Provincialibus; etiamſi alij Religione antiquiores, propter non abſoluta ſtudia, remotiorem aliquam ſtationem, aut alia impedimenta ex parte ipſorum, non ſunt expediti; neque hi poſtmodum licèt tardiùs promoti in locum ſuæ antiquitatis reſtituendi (*o*).

o C 9. D. 42. & C. 11. D. 31 & C. 12. D. 11 & Or. c. 18. p. 1. §. 2. & p. 4. §. 1. 2. 3.

Ceterùm Provincialibus commendatur; ut qui pares ſunt vocatione, & ſtudijs, ſimul ad gradum proponantur (*p*). Quod ſi aliquos promovendos non cenſeant, licèt jam legitimo tempore in Societate vixerint; cauſas moræ ad Generalem ſcribant. (*q*)

p C.7. D. 75. & C. 9. D. 42.

q Or. c. 18. p. 3. §. 7.

Solemnes dies Profeſsioni emittendæ.

6. Dies verò conſtituti promotionibus ad gradum Profeſſorum, & Coadjutorum formatorum ſunt Purificatæ, & Aſſumptæ Deiparæ ſolemnes; ſic tamen, ut non ſint conditio neceſſaria ad Profeſſionis valorem; immo nec adeò religiosè ſervandi, ut Provincialis alios ſufficere non poſſit: quando præſtitutis diebus aliquis citra culpam, & gravem ob cauſam, caſúmque fortuitum promoveri non potuit (*r*). Locus Profeſſioni emittendæ Roma tantùm primò conceſſus (*s*); ſed quilibet poſtmodum permiſſus eſt. (*t*)

r C. 12. D. 9. & C. 13. D. 20.

s Paul. III. p. 31.

t Paul. III. p. 32.

CAPUT II.

De Poteſtate & forma admittendi ad Profeſsionem.

SECTIO I.

Quis ad Profeſsionem admittere queat, & quâ præviâ informatione debeat.

I. Quod

1.

QVod jam proximè indicatum eſt, poteſtas decernendi, ut aliquis promoveri poſſit ad Profeſſionem, eſt penes Præpoſitum Generalem privativè. Quam facultatem tamen in remotiſſimis regionibus, quales ſunt Indicæ, poteſt Generalis communicare Provincialibus: non autem id facilè dabit in propinquioribus, & ſolùm ei, cui perinde fidat, ac ſibi ipſi (*a*). Vicarius etiam Generalis, ſubrogatus in locum defuncti, poteſt promovere ad Gradus, æquè ac Generalis. (*b*)

Poteſtas ordinaria eſt penes Præpoſitum Generalem, & Vicarium.

a P.5.c.1. §.2. & c.2. §.1.&A. & P.9. c.3. §.1. & A.

b C.13. D.20.

2. Admittere verò, hoc eſt, excipere ipſam Profeſſionem, præter ipſum Generalem, ex ejus commiſſione, ordinariè ſolent Provinciales, Superiores locales, Viſitatores. Poſſunt ex eadem commiſſione, & alij viri inſignes; etiamſi è Societate non ſint, ùt Epiſcopus, vel Perſona in dignitate Eccleſiaſtica conſtituta; & hi quidem, cùm nullus ex Societatis Profeſſis præſto erit (*c*). Licèt autem Provinciales ad excipiendam Profeſſionem ſoleant ſubdelegare alios è Noſtris, præſertim Superiores: facultas tamen, quam ad hoc habent à Generali, non extenditur ad externos Prælatos. (*d*)

Quis excipere Profeſſionem poſſit.

c P.5. c.1. B.

d C.8. D.34.

Præmittenda Informatio ad Generalem.

3. Cùm igitur ſtatuere, quinam legitimas conditiones adepti ſint, ut ad Profeſſionem promoveri poſſint, ad Generalem ordinariè ſpectet; propterea priùs ipſe nominatim certior fieri debet de eorum dotibus (*e*). In qua informatione, ut fideliter & exactè procedatur, confecta eſt Inſtructio; quæ nihil humanæ diligentiæ deſiderari hoc in genere patitur; éſtque inter Ord. Gen. cap. 18. à qua non facilè recedendum. (*f*)

e P.5. c.2. A.& P. 5. c. 3. A. & C. 7. D. 6.

f C. 7. D. 99.

Quomodo Informatio conficienda.

4. Summa verò ejus Inſtructionis hæc eſt. Provincialis, præter informationem, quam in Viſitatione Collegiorum de Promovendis accipere debet, quatuor ſeliget Patres, (neque enim plures eſſe debent) (*g*) qui unumquemque proponendum meliùs noverint, daturos de eo informationes, juxta ſubjecta in eadem Inſtructione capita. Ex his quatuor Informationibus, vel voce, vel ſcripto traditis, ſua ſingulis promovendis reſpondens informatio à Provinciali conficienda eſt; quam cum ſuis Conſultoribus communicet, atque examinet; judiciúmque illorum ſingulis informationum capitibus apponat. Sed præterea tam ipſe, quàm Conſultores, diſtinctis literis ad Præpoſitum Ge-

g C. 9. D. 37.

Generalem ſcribent ſententiam ſuam: cui per eaſdem ſignificabunt, an Promovendus excedat mediocritatem virtutis, juxta explicationem Decreti 6. Cong. 9. In his autem omnibus non ſolùm diligentia & prudentia, ſed etiam ſecretum, quod oportet, adhibendum erit. Habes in Inſtructione prædicta Paradigmata conficiendarum informationum; tum earum, quæ ad Provincialem, tum quæ ad Generalem mittuntur. Is verò cum Aſſiſtentibus eas expendet; ſtatuétque de Promovendis, quod in Domino judicaverit. Literæ autem Generalis de Promovendis conſervandæ à Provinciali ſunt certo aliquo in libro, quoad executioni mandatæ ſint.

Præmittenda ab eo, qui promovendus eſt.

5. Antequam Profeſſionem quis emittat, debet relinquere bona ſua; niſi id priùs præſtiterit; ac pauperibus, niſi aliud recta ratio dictaverit, diſtribuere (*h*); & Superiori domûs, circiter triginta dies antequam Profiteatur, rationem conſcientiæ reddet (*i*). Oſtiatim etiam, per triduum, mendicabit (*l*); ac demum Exercitia ſpiritualia, ſpatio unius hebdomadæ, peraget. (*m*)

h Ex. c 4. §. 21

i Ex. c. 4. §. 38.

l Ex. c. 4. §. 27.

m Ex. c. 4. §. 41.

6. Si verò aliquibus propter illorum

Quid agendum cum dilatis.

defectus, retardanda promotio videatur; hi ſcripto monendi ſunt, cum declaratione defectuum: quod ubi Provincialis præſtiterit, Generali ſignificabit (*n*). Quæ autem obligatio ſit acceptandi gradum, quem P. Generalis deſignaverit, expoſitum eſt ſuprà Part. 1. cap. 6. ſect. 7. ubi de promiſſione ingrediendi Societatem, quam tribus votis poſt biennium adjungimus, actum eſt. Ad amoliendas porrò difficultates, quæ ſubinde oriri poſſent in Gradibus acceptandis, plura traduntur in Inſtr. ad Super. c. 6.

n Or. c. 18. p. 4. §. 5.

SECTIO II.

Quid ſervandum in ipſamet Profeſſione.

I.

Forma profitentium.

FOrma verò, quâ aliquis ad Profeſſionem admittit, eſt, ut Præpoſitus Generalis, vel qui, accepta ab eo facultate, ad Profeſſionem admittit; poſtquam publicè Miſſæ ſacrificium obtulerit; in Eccleſia, coram Domeſticis, & alijs externis, cum Sanctiſſimo Euchariſtiæ Sacramento ad eum, qui Profeſſionem eſt emiſſurus, ſe convertat. Is autem, abſolutâ generali Confeſſione, & verbis, quæ ante Communionem dici ſolent, voce altâ Votum ſuum

ſuum ſcriptum (quod aliquot ante dies oportet; ut conſideraverit) leget; cujus formulam pro quatuor Votorum Profeſſis vide in Conſtitutionibus Part. 5. c. 3. §. 3. pro triũ verò Votorum Profeſſis ibid. §. 6. adjecto utrobiq; quod præſcripſit Con. 12. Dec. 56. §. 7. Poſt hæc ſumet Sanctiſſimum Euchariſtiæ Sacramentum (*o*). Neque aliæ his cerimoniæ addendæ. (*p*)

o P. 5. c. 3. §. 2. & 4. & R. Pr. §. 70.

p C. 1, D. 36.

Quid in ea eſſentiale, quid non.

2. Particularia, quæ ſunt expoſita, decent quidem; & cùm fieri poteſt, obſervanda ſunt; non tamen ùt neceſſaria. Fieri enim poſſet; ut Sacerdos non eſſet, vel Miſſam celebrare non poſſet; qui, ex ordinatione Præpoſiti Generalis Profeſſionem admittit. Jllud autem eſſentiale eſt, ut publicè Votum legatur, coram ijs de Societate & Externis, qui adfuerint; atque ut tanquam ſolemne, & emittatur, & admittatur. (*q*)

q P. 5. c. 3. A.

Vota poſt eam ſimplicia.

3. Poſt emiſſam Profeſſionem emittuntur alia Vota ſimplicia, etiam à Profeſſis trium Votorum (*r*). Quorum ſimplicium Votorum formula deſcripta à Cong. 1. Dec. 102. & recognita à Cong. 3. D. 46. legitur in fine Part. 10. & ultimæ Conſtitutionum. Materia eſt 1. non relaxare Conſtitutiones circa Paupertatem. 2. Non am-

r P. 10. A. & C. 4. D. 54. & R. Prov. 70. 71.

ambire Dignitatem intra, vel extra Societatem. 3. Non consentire Dignitati admittendæ extra Societatem citra præceptum. 4. Delatio ambientium. 5. Promotum extra Societatem audire consilia Generalis,& exequi; si ea meliora credantur.

Omnia scripto consignanda, & conservanda.

4. His peractis scribetur ejus nomen, qui Professionem emisit; & illius, in cujus manibus emisit; adnotato die, mense, & anno, tam in libro, qui apud Provincialem, quàm in alio, qui apud Superiorem localem, in hunc usum, servari debet. Et præterea exemplum emissæ Professionis, & aliorum quinque Votorum, nomine emittentis subscripto, ad Generalem, per Provincialem, quamprimùm transmittetur. (s)

s P. 5. c. 3. §. 4. & R. Prov. 72. 73. & Præp. 12. & Rect. 11.

CAPUT III.

Explicantur effectus Professionis, & aliorum Votorum, quæ à Professis emittuntur.

SECTIO I.

De effectibus Professionis in Genere, & speciatim Voti Paupertatis.

PRætermissis obligationibus, quæ resultant etiam ex Votis Scholarium, at-

atque adeò ſuperiùs expoſitæ ſunt, Part. 1. cap. 5. ſect. 4. &c. hìc exponentur peculiares effectus horum Vòtorum, tum ſolemnium, tum ſimplicium.

Profeſſorum unio ſumma cũ Societate a qua tamen, dimitti poſſunt.

1. Et primò per hæc Vota Religioſæ Profeſſionis, quæ ſolemnia ſunt, conſtituuntur noſtri Profeſſi in eo ſtatu: in quo per traditionem perfectam ex parte ipſorum, & parem acceptationem, ex parte Religionis, cenſentur eſſe quicunque Religioſi Profeſſi (*a*). Et licèt in quibuſdam caſibus etiam Profeſſi, cujuſcumque gradûs, & dignitatis ſint in Societate, dimitti poſſint; præmiſsâ tamen maturâ deliberatione, & quatenus id convenire Divino obſequio, & communi bono exiſtimaretur, deveniendum cum illis eſt ad hoc remedium: ut ſi contumax, aut incorrigibilis aliquis ex illis eſſet. Quamquam aliæ etiam cauſæ eſſe poſſint; quas eò graviores eſſe convenit, quò arctiori vinculo, nempe arctiſſimo, Profeſſi corpori Societatis conjuncti ſunt. (*b*)

a P.5. c.1. A. & Greg. XIII. p. 228.

b P.2.c.1.§.1.& A. & C. & c.3. A. & P. 9. c. 3. §.1 & c.4. §.7. & Greg. XIII. p. 209.

Ordo ſedendi in Congregationibus.

2. Ex ijſdem quatuor Votorum Profeſſis conſtant potiſſimùm Comitia noſtra: in quibus hi ſedent ante reliquos, in alijs Gradibus conſtitutos: ſervato inter ſe ordine, juxta antiquitatem ſuæ Profeſſionis (*c*).

c For. C. Gen. §. 60. & Con. Prov. §. 15.

At

At ſi duo conveniant, qui talem Profeſſionem emiſerint eâdem die; ei deferenda eſt ordinis prærogativa; qui priùs explevit annosReligionis ad hujuſmodi Profeſſionem requiſitos. Si ambo eos expleverint eodem die; præferatur ille, qui diutiùs in Societate vixit. Si ambo ad Tirocinium venerint eodem die; præferatur major natu. Si demum ambo etiam ſint nati eodem die; ſorti res committatur à Provinciali, ejúſque Conſultoribus. (*d*)

d C. 13. D. 10.

Redduntur incapaces Dominij & Hæreditatis tum Profeſsi, tum Societas ratione ipſorum.

3. Voto Paupertatis, non ſolùm (quod de jure communi eſt) Profeſſi excidunt ab omni rerum poſſeſſione, & dominio: & ſunt ipſi incapaces hæreditariæ ſucceſſionis, verùm etiam Domus, Eccleſiæ, & Collegia, eorum ratione. Sic enim omnibus litibus, & controverſijs præciſis, charitas cum omnibus, ad DEI gloriam, meliùs conſervabitur (*e*). Immo cùm ex Concilio Tridentino Seſſ. 25. cap. 3. de Regul. jus acquiſitum videretur Profeſſis Societatis, & eorum Domibus, poſſidendi bona immobilia in communi; renunciatum eſt, nomine Societatis, huic juri; ſi quod acquiſitum eſſet (*f*). Declaratum porrò fuerat, non adverſaturum huic Conſtitutioni, aut ejus fini; ſi quis obti-

e P. 6. c. 2. §. 12. & Paul. III. 13. & Jul III. 65. & Greg. XIII. 228.

f C. 2. D. 33.

ne-

neret facultatem à Sede Apoſtolica, ut ipſe, vel Domus, in qua profeſſus eſſet, jus ſuccedendi in hæreditate haberet, expendenda tamen in uſus non ſuos, & maximè pios. Sed quò magìs puræ & ſanctæ paupertati conſuleretur, hæc declaratio ex libro Conſtitutionum expuncta eſt (*g*).

g C. 1. D. 38.

Sed ſuſtentari debent ex eleemoſynis.

4. Quamvìs igitur habeat Societas Collegia, & Domos Probationis, reditibus dotatas, ad Scholaſticorum ſuſtentationem; non poſſunt tamen hujuſmodi reditus in uſum alium expendi. Nec Domus Profeſſorum, nec aliquis eorum, aut etiam Coadjutorum formatorum ijſdem uti poterit; aut ordinarium Rectoris officium in Collegijs Profeſſi habebunt: ſed vivere debent ex eleemoſynis in Domibus, cùm aliquò non mittuntur. (*h*)

h Ex. c. 1. §. 4. & P. 4. c. 2. §. 5. & F. & c. 10. §. 1. & 3. & A. & C. D. P. 6. c. 2. §. 3. & P. 10 §. 5. & Paul. III. p. 14. & Jul. III. p. 6. & R. Prov. 74. & R. Præp. 65. & Rect. 61.

Aliquando tamen poterunt ex Collegiorum reditibꝰ vivere.

5. Hoc tamen non prohibet; quin ubi magna Collegiorum neceſſitas, vel magna utilitas intercedit, poſſint Profeſſi, & Coadjutores formati in Collegijs diu habitare: ùt propter gubernationem ſtudiorum, lectionem in ſcholis, Confeſſiones, Conciones, & munia alia; in quibus ſublevari ſcholaſticos oporteret; vel ad viſitanda, & dirigenda Collegia; aut cùm, ex facultate Præpoſiti Generalis, ſcribendi gratiâ ali-

aliquis eò se reciperet. Neque interdicta etiam discreta charitas erga Professos iter agentes; quos hospitio, & viatico etiam juvare Collegia tutò possunt. Quin & in aliqua sua Villa excipere infirmos, vel sanos ob honestam recreationem; dummodo, quamdiu sunt in Domibus, expensis Collegij non alantur (*i*). Concessum etiam est Præposito Generali; ut senio confecti, aut infirmitate gravati, & ad operandum non idonei, etiamsi Professi sint, de ejus licentia, possint habitare in Collegijs, & eorum reditibus sustentari (*l*): ùt dictum est suprà Part. 2. c. 3. sect. 1. §. 2.

i P.4.c.2. F. & P.6.c.2.C.D.& C.6. D.18.

l Jul. III. p.77.

SECTIO II.

De Obedientia Professorum, & Obligatione docendæ Doctrinæ Christianæ.

I.

Professi subsunt Regulis communibus.

VI obedientiæ, quam vovent Professi Religionis Prælatis, ad distinctionem ejus, quam promittunt Summo Pontifici ad Missiones, cùm opinari quis potuerit ex Const. Part 6. cap. 3. §. 1. & 3. Professos non obligari regulis communibus domesticæ disciplinæ, utpote ea virtute præditos; quæ hujusmodi præsidijs non indigeret: declaratum est oppositum; scili-

ſcilicet ab omnibus ſive Profeſſis, ſive Coadjutoribus formatis Regulas communes Societatis obſervandas eſſe: neque id repugnare citatæ Conſtitutioni. (*m*)

m C.3 D.21. & C. 4. D. 22.

2. Præterea cùm in Conſt. Part. 8. c. 3. A. & Con. 1. D. 42. dicitur Profeſſis quatuor votorum præeſſe non poſſe eos, qui eodem gradu Profeſſi non ſunt; ſermo eſt de præſidentia in Domibus Profeſſis, vel integris Provincijs; ubi Subditi communiter Profeſſi ſunt quatuor votorum: alioqui non Profeſſi (modò Sacerdotes ſint) præeſſe Profeſſis poſſunt: atq; hi ad obedientiam illis præſtandam tenentur. (*n*).

Nec eximuntur univerſaliter à Superioribus non Profeſſis.

n C. 3. D. 21.

3. Quod verò in formula Profeſſionis additur poſt promiſſam obedientiam: *Et ſecundum eam, peculiarem curam circa puerorum eruditionem, juxta formam vivendi in literis Apoſtolicis Soc. JESU, & in ejus Conſtitutionibus contentam*; non inducit aliam obligationem, quàm reliqua ſpiritualia exercitia, quæ ad auxilium proximorum adhibentur. Mentio autem de pueris docendis, ea de cauſa fit; ut ſancta hæc exercitatio peculiari modo ſit commendata: & quia faciliùs oblivioni tradi poterat, quàm alia magìs ſpecioſa; cujuſmodi eſt prædicatio &c. (*o*)

Quatenùs ad Catecheſim teneantur.

o P. 5. C. 3. B.

O 4. Ut

Hujus Voti executio.

4. Ut ergo tam ſanctum exercititum in deſvetudinem non abeat; præter eam curam, quam P. Generalis ſuſcipere debet, ut Noſtris familiare ſit; quivis Profeſſus, & Coadjutor ſpiritualis formatus, poſt ſuſceptum Gradum, intrà annum per 40. dies, vel continuos, vel interpolatos, teneatur Doctrinam Chriſtianam pueros, atque rudes perſonas docere: quod ex praxi S. Fundatoris derivatum eſt (*p*),

p Paul. III. p. 12. & C. 1. D. 138. & C. 2. D. 58. & R. Prov. 71.

SECTIO III.

De quarto Miſſionum Voto.

I.

Quid ſit hoc Votum, & cui emittatur.

SEd qui quatuor Votorum Profeſſi fiunt, tribus illis ſolemnibus ſubſtantialibus votis quartum, ſimiliter ſolemne, addunt ſpeciale, Summo Pontifici obedientiæ, circa Miſſiones, præſtandæ. Nam licèt fide orthodoxâ indubitatum ſit; omnes Chriſti fideles Chriſti Vicario ſubeſſe: ob devotionem tamen majorem ad Obedièntiam Sedis Apoſtolicæ, & ob certiorem Spiritûs Sancti in Miſſionibus ipſis directionem, humilitatem, mortificationem, ac voluntatum abnegationem, id Votum emittitur. (*q*)

q Ex. c. 1. §. 5. & P. 5. c. 3. §. 3. & P. 7. c. 1. & Paul. III. p. 11. & Jul. III. p. 63. & Gregor. XIII. p. 228.

2. Quod quidem Miſſionum Votum, cùm

cùm in formula Professionis referatur ad literas Apostolicas, & Constitutiones; comprehendit etiam aliquas circumstantias in ijsdem expressas, atque adeò pariter eo voto promissas. Hæ autem sunt 1. ut neque directè neque indirectè per se, vel per alium singuli possint curare quidquam cum Romano Pontifice, ut mittantur potiùs in hanc partem, quàm in aliam. 2. Ut parendum sit, sive miserit ad Turcas, sive ad quoscumque alios infideles, in Indijs etiam versantes; sive ad quoscumque hæreticos, seu schismaticos, seu etiam ad quosvis fideles. 3. Ut sinè ulla excusatione, aut tergiversatione, illico, quantum in illis fuerit, proficiscantur. 4. Ut nullum viaticum petere possint; parati omnino ire pedites, vel equites, cum pecunijs, vel sinè illis; ùt sua Sanctitas judicaverit; spectato tantummodo majore DEI obsequio. Quare exploranda erit Summi Pontificis voluntas, de modo itineris conficiendi, & manendi in loco Missionis. (*r*)

Aliquæ circumstantiæ voto promissæ.

r Paul. III. p. 11. & Jul. III. p. 63. & Greg. XIII. p. 228. & Ex. c. 1 §. 5. & P. 5 c. 3 §. 3 & C. & P. 6. c. 2. §. 3. & 5. & P. 7. c. 1. §. 1. 2. 3. & B.

3. Et ea quidem spectant ad essentialem materiam Voti. Adduntur aliqua ad ejus executionem juvandam 1. Ad præcidendam omnem ambitionis occasionem, nec Generalis pro se ipso, absque So-

Servanda ex Constitutionibus.

cietatis consilio, nec quisquam alius pro se, vel pro alio, cum Romano Pontifice de hujusmodi Missionibus curare debet (s). 2. Non opponitur promissæ indifferentiæ, si Generalis, ubi aliquis minùs idoneus mitteretur, id Pontifici repræsentet (t). 3. Petenda instructio scripta, quò exactiùs injuncta expeditio impleri possit; aut certè verbo tenus mens summi Pontificis intelligatur (u). 4. Ubi tempus limitatum non fuerit, in locis particularibus, trimestris statio sufficiat: & Præpositus Generalis poterit sic à Pontifice missos, nulla limitatione temporis, si id expedire Divinæ gloriæ judicaverit, revocare (x). 5. Excursiones aliquæ breves ad vicina loca non interdicuntur; modò præscriptæ Missioni non incommodent (y). 6. Præpositus Generalis novum Christi Vicarium, intra annum ab ejus creatione, doceat de hoc peculiari Societatis Voto. (z).

s Paul. III. p. 12 & Jul. III. p. 64. & P. 7. c. 1. §. 2.

t P. 7. c. 1. C.

u P. 7. c. 1. §. 5. H. G.

x P. 7. c. 1. §. 6. & P. 9. c. 1. G. & Paul. III. p. 38.

y P. 7. c. 1. §. 7.

z P. 7. c. 1. §. 8. & R. Secr. 18.

SECTIO IV.

Explicantur Vota simplicia, quæ emittuntur statim post Professionem.

I.

Votum Paupertatis non relaxanda.

STatim ab emissa Professione, sive quatuor, sive trium votorum, ad tuendam Pau-

Paupertatem, & eliminandam Ambitionem, Professus omnis nonnulla alia simplicia Vota emittit. Eorum formula legitur in fine Constitutionum. (*a*)

a P.6. c.2. §.1. & A. & P 10. §. 6. & Gre. XIII. p. 228. & C. 1. D.102. & C.4. D. 54. & R. Pr. 71.

Primum Votum est: *Nunquam se acturum, vel consensurum; ut quæ ordinata sunt in Constitutionibus circa Paupertatem, immutentur: nisi quando, ex causa justa rerum exigentium, videretur Paupertas restringenda magis.* Hæc autem immutatio contingeret, si relaxatio fieret ad reditus admittendos, præterquam ad Collegia, & Domos Probationum dotandas: & quidem ad similia Paupertatis jura relaxanda Professus, nec in Congregatione Generali, nec per seipsum tentare poterit, vel pati à quoquam quidquam tentari (*b*). Hoc Votum, & tertium proximè referendum, est dispensabile à solo Papa. (*c*)

b P.6. c.2. §.1. & A.

c Paul. V. An. 1518. 31. Jan. & Urb. VII. An. 1632. 25. Ms.

Non ambiendi in Societate.

2. Secundum est: *Nunquam se acturum, vel prætensurum, nè indirectè quidem, ut in aliquam Prælationem, vel Dignitatem in Societate eligatur, vel promoveatur.* Ubi notandum est Prælaturam, & Dignitatem in Societate pro Synonymis habendas, & neutram Assistentibus convenire. Distingvuntur autem extra Societatem; & earum seorsim ambitus cavetur Voto

 mox

mox exponendo. Si quis autem hujuſmodi ambitus convictus eſſet, incapax Prælationis cujuslibet habeatur. (*d*)

d C. 7. D. 44. & P. 10. § 6.

Non ambiendi extra Societatem.

3. Tertium eſt, *nunquam ſe acturum prætenſurúmve, extra Societatem Prælationem aliquam, vel Dignitatem; nec conſenſurum in ſui electionem, quantum in ſe fuerit; niſi coactum Obedientiâ ejus, qui præcipere poteſt ſub pœna peccati.* Ratio utriuſque Voti eſt, ut Ambitio, mater in quavis Republica omnium malorum, ſubmoveatur; poſtremi autem, nè Societas hominibus, ſibi ad propoſitum finem maximè neceſſarijs, privetur (*e*). Præterea declaratum eſt; hoc ipſo voto comprehendi multò magìs Prælationes, ſeu Dignitates ſeculares quaſcumque; ac quæcumque officia, quorum Officiales Juriſdictionem Eccleſiaſticam, vel Laicalem, ſeu quomodolibet extra ipſam Societatem exercent (*f*). Demum per quamcumque dimiſſionem à Societate non extingvitur obligatio hujus Voti. (*g*)

e P. 10. § 6.

f Urban. VIII. 1632 25. Jan. Ms.

g Urb. VIII. in Bulla An. 1635. 21. Maij.

Deferendi ambientes.

4. Quartum eſt; *Si quem ſciverit aliquid prædictorum duorum curare, vel prætendere; promittit illum, rémque totam ſe manifeſtaturum Societati, vel Præpoſito ejus* (*h*). Cùm autem videri poſſet, in formu-

h P. 10. § 6.

mula ex Constitutionibus petita, hoc Votum obligare ad deferendos tantummodo ambientes Prælationem in Societate; immutatio aliqua facta est; ut complecteretur etiam ambitum Prælationis extra Societatem (*i*). Et rursus declaratum, ex eadem obligationem oriri denunciandi, etiam non Professos, ambientes (*l*).

i C. 3. D. 46.

l C. 9. D. 13.

Audiendi consilia, & exequendi.

5. Quintum est. *Si quando acciderit, ut hac ratione in Præsidem alicujus Ecclesiæ promoveatur; pro cura, quam de animæ suæ salute, ac recta muneris sibi impositi administratione gerere debet; se eo loco, ac numero habiturum Societatis Præpositum Generalem; ut nunquam consilium audire detrectet; quod vel ipse per se, vel quivis alius de Societate, quem ad id ipse sibi substituerit, dare sibi dignabitur. Consilijs verò hujusmodi ita se pariturum semper esse promittit; si ea meliora esse, quàm quæ sibi in mentem venerint, judicabit.* Hoc autem Votum idcirco præscriptum est; quia cùm initio Societatis multo conatu (cui etiam aliquando resisti non potuerat) Nostri ad Episcopatus exquirerentur; hac ratione ipsis eligendis consultum credebatur, non quòd illis aliquis de Societate Superioris loco constitueretur. Liberum tamen So-

cietati eſt, onus præbendi conſilij recuſare, vel aſſumere: id enim fiet, ubi multùm referre ad DEI obſequium eadem judicabit. (m)

m P. 10. §. 6. & A.

CAPUT IV.

De Profeſſis trium Votorum.

SECTIO I.

De ijs, qui ad hanc Profeſſionem admitti poſſunt: & de admiſſione.

I.

Quinam ex Conſtitutionibus.

PRæter hos hactenus deſcriptos Profeſſos, nonnulli admitti poſſunt ad Profeſſionem trium tantùm Votorum ſolemnium (omiſſo nempe quarto de Miſſionibus) raró tamen, & non ſinè cauſis peculiaribus alicujus momenti: quales ſunt ipſorum devotio; perſonarum qualitas; ùt qui benè meriti ſunt, & valdè devoti; quamvìs minori doctrinâ, & concionandi aptitudine præditi, quàm noſtrum Inſtitutum in Profeſſis quatuor Votorum requirat. Ordinariè tamen ſufficientiam in literis, quæ ſaltèm ad Confeſſionis munus bene obeundum ſatìs ſit, habeant oportet, aut alia egregia DEI dona: ex quibus quod ſtudio Theologiæ deeſt, compenſari poteſt. (n)

n Jul. III. p. 68. & Ex. c. 1. D. & P. 5. c. 2. §. 3. & B. & C.

2. Ad-

2. Adnumerantur his, qui non attingentes in Theologicis mediocritatem, insignes fuerint in literis humanioribus; & plures annos in ijsdem docendis ſtrenuè laboraverint: & qui utiliter, apud Indos operam navantes, eorum lingvis cum fructu addiſcendis operam dederint: ità tamen, ut non communiter, ac facilè cum omnibus diſpenſetur (*o*). Admittendi præterea ad hunc Gradum, prævio tamen conſenſu P. N. qui jure Majoratûs in Hiſpania gaudent: ſi qualitas Majoratûs ejuſmodi fuerit; ut firmitati illius abdicationis per ſacrum Ordinem caveri non poſſit. Sed hujuſmodi homines, ſinè facultate P. Generalis in Societatem non recipiantur iiſq; donis ornati ſint; ut ſpem magnam præbeant, ſe poſt biennium probationis fore tales; quales noſtræ Conſtitutiones requirunt; ut ad Profeſſionem trium Votorum admitti queant. (*p*)

Alij ex decretis Congregationum.

o C. 6. D. 15.

p C. 5. D. 18.

3. Alioqui Tempus ordinarium emittendæ hujus Profeſſionis non erit ante ſeptem annos; quibus Promovendi fuerint noti in Societate; & certam ſui talenti, ac virtutum ſatisfactionem non mediocrem in ea præbuerint. (*q*)

Tempus prærequiſitum.

q P. 5. C. 2. §. 3.

SECTIO II.

De Obligationibus, & Jure horum Professorum.

I.

Effectus hujus Professionis.

DE effectibus, qui resultant ex hac Professione, & Votis simplicibus ei superadditis, nihil hìc peculiare addendũ: cùm ijdem omninò sint, atque explicati proximè in Professis quatuor Votorum; demendúmque solùm, quod ad Missiones Pontificias pertinet; cùm vi peculiaris Voti ad illas non obligentur Professi trium Votorum.

Quatenus reliquis Professis præesse poßint.

2. Ceterùm non possunt ordinariè præesse Professis quatuor Votorum; ità ut supremum in Domibus Professis, aut Provincijs regimen exerceant: quamvìs mortuo Præposito, nec nominato Superiore Domus Professæ, ejus curam suscipere debet Minister, licèt non Professus quatuor Votorum; & à reliquis etiam Prælaturis non excluduntur. (*r*)

r P. 8. C. 3. A. & C. 1. D. 42. & C. 3. D. 21. & C. 8. D. 20.

Iura in Congregationibus.

3. Non habent autem vocem activam, aut passivam in electione Generalis, & Assistentium. Possunt tamen utroque suffragio frui ad reliqua in ipsa Congregatione Generali tractanda (*s*). In quam, vel etiam

s P. 8. C. 3. A.

etiam in Provincialem ingressi, quocumque titulo, sedere debent, & sententiam dicere post Professos quatuor Votorum, & ante reliquos. (*t*)

t Form. Cong. Gen. §. 60. & Con. Prov. §. 15.

CAPUT V.

De Coadjutoribus tam Spiritualibus, quàm Temporalibus formatis.

SECTIO I.

Quinam formandi hoc Gradu.

1.

Cur dicantur Coadjutores formati.

EXplicato supremo Professorum Gradu, descendendum est ad alium proximè inferiorem Coadjutorum; ad quem admissi, Coadjutores formati dicuntur: Coadjutores quidem, quia vel in spiritualibus, vel in temporalibus ministerijs Societatem adjuvant: Formati verò, quia habent ultimam formam, & terminum sui Religiosi statûs. (*a*)

a Paul. III. p. 30. & Gre. XIII. p. 227. & Ex. c. 1. §. 9. & c. 6. §. 1.

Quinam formandi.

2. Ut quis igitur in Coadjutorem formatum admittatur, oportet Societati esse satisfactum de ejus vita, déq; bono exemplo, & talentis ad eam juvandam (*b*): & de ipsis æquè, ac de Professis, tanquam certum ducitur viros spirituales futuros;

b P. 5. c. 2. §. 4.

&

& qui ſic in via Chriſti Domini profecerint, ut per eam currere poſſint (*c*)

c P. 6. c. 3. §. 1.

Quoto anno.

3. Tempus hoſce proponendi ad Gradum diſpar olim fuit inter Coadjutores ſpirituales, ac temporales: nam illi citius proponebantur (*d*). Jam verò pro utriſque conſvetudo pridem introducta retinenda eſt; ut non promoveantur ante trigeſimum expletum ætatis annum, & decimum ingreſſûs in Societatem. Id tamen commendatum eſt P. N. citra novam obligationem, aut neceſſitatem ad valorem Votorum (*e*). Ceterùm is etiam Gradus poterit, cùm Generali, aut ab eo delegato viſum fuerit, prorogari. (*f*)

d Or. c. 18. P. 1. §. 5. & p. 2. §. 11.

e C. 12. D. 14. & Ord. c. 18. p. 2. §. 11

f Ex. c. 1. §. 12. & P. 5. c. 2. § 4. & Greg. XIV. p. 281.

Quid ſpeciale in Coadjutoribus ſpiritualibus prærequiratur.

4. Quæ verò præſtanda ſunt per Superiores in exquirendis, mittendíſque informationibus ad Generalem, indicavimus ſuprà cap. 2. ſect. 1. Hìc tantùm addere oportet 1. In Coadjutoribus ſpiritualibus, ùt non requiritur eximia illa doctrina, quam in Profeſſis quatuor Votorum expetimus; ità ipſi in ſuo genere ſelecti eſſe debent, & literis ſufficienter ornati, ad juvandam Societatem in rebus ſpiritualibus; ſcilicet in audiendis confeſſionibus, in exhortationibus, Doctrina Chriſtiana, & literis edocendis (*g*). Quare Scholaſtici

g Paul. III. p. 30 & Ex c 6. §. 1. 2. & Or c. 18. p. 1. §. 5. & P. 8. c. 1. §. 2.

in Collegijs, instituendi ad hunc Gradum, post humaniorum literarum studium, & compendium Dialectices, Casus conscientiæ audire tantùm debent (*h*); & post hæc studia tertiam Probationem peragent, antequam formentur (*i*). A qua Probatione eximuntur, qui studijs in Societate operam non dederunt (*l*). Omnes verò suscepturi hunc Gradum Sacerdotes sint. (*m*).

h P.4.c.5.D.& C.2.D.69.& c. 33. D.16.

i Ex. c. 4.§.16. & R. Prov. 68. & Or. c.3. tit.1. §.1.

l C. 8. D. 9.

m Paul. III. p. 30. & Ex. c. 6. §.1.

Quid in Temporalibus.

5. In Informationibus pro Coadjutoribus temporalibus formandis omittenda plura sunt, quæ ad Sacerdotes pertinent: & præter tria prima capita interrogationum sufficit attingere, quæ ex Parte 1. cap. 2. §. 2. Constitut. designantur: an scilicet sint bonæ conscientiæ, quieti, tractabiles, amatores virtutis, sorte Marthæ in Societate contenti, & similia congruentia eorum statui. (*n*)

n Or. c.18. p.2. §. 11.

Non licet detrectare Gradum.

6. Neutris autem, vel Spiritualibus, vel Temporalibus Coadjutoribus licet recusare oblatum Gradum (*o*): ùt distinctiùs expositum est, cùm de promissione illa ingrediendi Societatem ageretur, Part. 1. c.6. sect.7.

o C.5.D.50.§.1. & C.7.D.32.& Cl. c.6. §.9.

§. 2.

SECTIO

SECTIO II.

De Admissione, & consequentibus ad illam.

1.

Præstanda in ipsa Admissione.

PRoximis verò diebus ante susceptionem Gradûs Coadjutoris eadem præstanda, quæ superiùs Professioni præmittenda expositum est; reddenda scilicet conscientiæ ratio, mendicandum ostiatim, & per octiduum spiritualia Exercitia obeunda. Vide sup. cap. 2. sect. 2. Tum constitutâ die, (de qua suprà c. 1. sect. 2. §. 6. sufficienter dictum est) qui in Coadjutores formatos admittuntur; in Ecclesia, vel sacello Domûs, aut alio decenti loco, coram Domesticis & Externis, qui aderunt, in manibus ejus, qui admissurus sit, Votum suum emittent, legentes formulam; quæ eadem est pro utraque Coadjutorum classe: modò detrahas, pro Coadjutoribus Temporalibus, clausulam de puerorum Institutione; quam Coadjutores Spirituales usurpant æquè, ac Professi (*p*). Citato Constitutionum loco habes Formulam. Quam si aliquis ex Coadjutoribus temporalibus non queat legere, satìs fuerit si prælegentem alium pronunciando sequatur. (*q*)

p P. 5. c. 4. §. 1. 2. 3.

q P. 5. c. 4. C.

2. Li-

2. Licèt autem in admiſſione Coadjutorum ſervandæ ſint externæ cerimoniæ Profeſſionis; & utraque Vota publica ſint; & in manibus alicujus fieri dicantur: Coadjutorum tamen Vota ſimplicia ſunt, non ſolemnia: quandoquidem intentio emittentis, & admittentis hæc eſt, juxta traditam à Sede Apoſtolica facultatem (*r*).

Hæc Vota, licèt publica, nō ſunt ſolemnia.

r Jul. III. p. 68. & P. 5. c. 4. §. 1. & A.

3. Unde etiam fit, Coadjutorum Vota, quoad perpetuitatem attinet, eſſe conditionata; quatenus licèt, quod in ſe eſt, ipſi ſe obligent in perpetuum; nihilominus tacita conditio inſit; quamdiu Societas eos tenere volet. Nec eſt injuſtum, ſi Societas libertatem ad eos dimittendos, quando non faciunt, quod debent, retineat: quandoquidem illi, ſi id accidat, ſoluti manent: & alioqui faciliùs eſt aliquem ab eo, quod debet, deficere; quàm Societatem, vel ejus Præpoſitum Generalem: quorum tantùm erit poſſe dimittere; nec id ſinè cauſis juſtiſſimis fieri debebit (*s*); graviores autem cauſæ contingere debent, ut Coadjutores formati dimittantur (*t*); quod ſuprà indicatum eſt Part. 1. cap. 6. ſect. 4. & iterum infrà explicabitur, ubi de dimittendis, ſcilicet Part. 4. cap. 7. ſect. 1. §. 2.

Sunt aliquatenus conditionata.

s Ex. c. 6. §. 8. & A. & P. 5. c. 4. B. & Jul. III. p. 68. & Greg. XIII. p. 226. & Gre. XIV p. 284.

t P. 2. c. 1. §. 1. & A.

4. Per

Reddunt incapaces Dominij, & successionis.

4. Per eadem tamen vota Coadjutores formati, perinde ac de Professis diximus, redduntur incapaces dominij retinendi, aut acquirendi, etiam per hæreditariam successionem; immo nec ratione ipsorum, Domus, Ecclesiæ, aut Collegia ulla succedere possunt. (*u*)

u P.6. c.2. §.11. 12.& H &Gre. XIII. p. 228.

Nonnullæ Formatorum obligationes & jura.

5. Præterea ijdem, æquè ac Professi, excluduntur à Collegijs, Domibúsque Probationis, nè sustententur reditibus eorum, exceptis casibus; de quibus suprà cap. 3. sect. 1. (*x*), constituétque Provincialis, ut Coadjutores spirituales formati in Domibus Professis, quantum fieri potest, commorentur (*y*). Constituti in hoc Gradu non debent tentare mutationem ad alium (*z*). Omnésque sunt participes omnium bonorum operum, & meritorum Societatis perinde ac Professi. (*a*)

x Ex. c. 1. §.4. & P.6.c.2. §.4.

y R. Prov. 74.

z Ex.c 6 § 5.6. & P.5. c.4. §.5.

a Paul. III. p. 30.

Specialia Coadjutorum Spiritualium jura.

6. Speciatim verò de Coadjutoribus spiritualibus subdendum est 1. quod in formula promittunt de Doctrina Christiana tradenda, licèt non inducat novam obligationem, ùt superiùs dictum cap. 3. sect. 2. §. 1. nihilominus præscribitur, ut intra annum à suis Votis publicis per 40. dies illam doceant (*b*). 2. Ordinariè ipsi debent constitui Collegiorũ Rectores (*c*).

b C.2. D.58. & R. Prov. 71.

c P.4. c.10. §.3. & A.

Qua-

Quatenus autem non possint præesse Professis, expositum est suprà Cap. 3 sect. 2. §. 2. habetúrque citatis locis (*d*). 3. Easdem illis gratias & indulta communicare potest Generalis, quæ ipsi per Sedem Apostolicam concessa sunt (*e*). 4. Possunt aliqui ex ipsis evocari ad Congregationem Generalem, & in ea habere jus suffragij activi & passivi, præterquam in electione Præpositi Generalis, & Assistentium (*f*); & in Congregatione tam Generali, quàm Provinciali immediatè post Professos trium Votorum sedere debent. (*g*)

d P.8. c.3. A. & C. 1. D. 42. & C. 3. D. 21.

e Paul. III. p. 30. & 52.

f P.8. c.3. A. & P. 9. c.5. §. 3. & For. Con. Gen. §. 78.

g Form. Con. Gen §. 60. & Prov. §. 15.

CAPUT VI.

De Coadjutoribus Temporalibus.

Ratio dicendorum.

NIhil peculiare occurrit dicendum, pertinens ad Coadjutores temporales; quod dependeat à Votis, de quibus proximè, & per quæ formantur: eorum enim Votorum effectus communes sunt Coadjutoribus spiritualibus, & propterea proximè explicati. At multa quidem se offerunt, pertinentia ad Coadjutores temporales, etiam non formatos: cùm hanc, licèt infimam, attamen necessariam sibi classem, Societas instituendam, conser-

vandámque peculiari ſtudio, exiſtimaverit: neque alius locus opportunior viſus eſt hiſce tractandis, quàm ubi de ipſis poſtrema cooptatione in corpus Societatis admittendis agendum neceſſariò fuerat; nonnulla neceſſariò præmiſſa Par. 1. c. 2. ſect. 2. & c. 4. ſect. 3. §. 2.

SECTIO I.

De Coadjutorum Temporalium Admiſſione & Veſtibus.

1.

Coadjutorum numerus.

IN primis Coadjutores Temporales plures admitti non debent, quàm qui neceſſarij ſint, ad ſublevandam Societatem, in ijs rebus; in quibus occupari alij non poſſunt, ſinè detrimento majoris boni; & honeſtiùs domi, quàm foris fiunt (*a*); & universè in Collegijs non debent excedere quartam partem Sociorum, tertiam verò in Domibus Profeſſis. (*b*)

a P. 1. c. 2. §. 2. & A. & P. 3. c. 2. §. 7. & H. & P. 4. c. 3. §. 2. & c. 10. §. 6. 7. & H. & C. 1. D. 103. & R. Prov. 39. & In. 6. §. 4.

b C. 7. D. 82. §. 3. & R. Prov. 39.

Dotes admittendorum.

2. Intra hunc numerum ſeligi oportet, bonæ conſcientiæ, quietos, tractabiles, amatores virtutis, ac perfectionis, propenſos ad devotionem; qui Domeſticis, & Externis ædificationi ſint; qui ſorte Marthæ in Societate contenti (*c*). Quoad externa attinet; ſint honeſta ſpecie, ſanitate,

c Ex. c. 1. §. 9. & c. 6. §. 7. & P. 1. c. 2. §. 2. & R. exam. 14.

tate, ætate, & viribus ad labores corporis, qui in Societate se offerunt, sufferendos; & qui habere, vel certè habituri esse aliquando videantur talentum aliquod ad Societatem juvandam: nam admittere homines inutiles Congregationi, licèt ipsismet nõ inutile foret, non expedit (d).

d Ex. c.1. §. 9. & c. 6. §. 7. & P.1. c. 2. §.2. 3. 4. & B.

Quid in ijsdem cavendum.

3. Declaratum ulterius est, magnam cautionem adhibendam esse in his admittendis; qui aliquem in literis progressum fecerint; vel qui milites fuerint; vel qui speciem nobilitatis, vel consangvineos nobiles habeant; vel Dominis secularibus in ministerijs delicatis inservierint. Præterea non esse admittendos homines planè rudes, sed bonæ capacitatis; quales periti alicujus artificij, & qui legere, & scribere nôrunt. (e)

e In. 6. §. 4.

Eorum indumentum.

4 Coadjutorum temporalium vestitus is esse debet, qui nostros Laicos à Sacerdotibus nostris, & à secularibus hominibus distingvat; & juxta morem Patriæ sit honestus (f). Id autem discrimen statutum 1. est in sottana breviore, dimidio palmo, & pallio sottanis breviore (g). 2. Quod pluries in præcitatis locis agitatum fuerat, decretum est, ut Clericalis pilei usu interdicerentur, qui à condito De-

f C. 1. D.95.& C.3. D. 22.

g R. Cust.vest. 6.& C.6. D.37. & C. 7. D. 24. §. 1.

h C.7. D. 24. §.2.& D.27. & C.8. D. 21.

creto Societati nomen darent, adempta ipſiGenerali diſpenſandi facultate(*h*):impoſito inſuper præcepto, nè quis ejuſdem Decreti executionem procuret impedire (*i*). Superpellicea verò, dum inſerviunt Sacro, eiſdem concedenda, quando expedire judicaretur, & P. Generalis annueret (*l*). Dubitatum etiam fuit de indumento Noſtrorum, qui Sacerdotes non ſunt, dum ſepulturæ mandantur: placuit eodem modo eſſe indutos, quo alij honeſti Clerici; quod ſi is minimè deceret, quòd alicubi Clerici ſpoliati clericalibus veſtibus ſepeliantur, P. Generalis, prout expedire ædificationi judicaverit, diſpenſet. (*m*)

i C.9. D. 24.

l C. 1. D. 95.

m C.1. D. 109. & C.4. D. 4.

SECTIO II.

De Coadjutorum Temporalium Inſtitutione & Miniſterijs.

I.

Inſtitutio in Novitiatu.

E Novitiatu nullâ ratione extrahendi ſunt, niſi per annum integrum in eo fuerint; & bene ſatisfecerint: & ante finitum biennium, nullo modo, in publicis officijs exponantur. Interim verò in Collegijs habeant aliquem, quaſi Magiſtrum in exercitationibus ſpiritualibus; & per menſem ante Vota redeant, ſi fieri poterit, ad

ad Novitiatum, aut ſaltèm per idem tempus ſe colligant, & ad Vota emittenda præparent (*n*). Tempore verò Novitiatûs monendi ſedulò, eorum vocationem eſſe, ſublevare in officijs, etiam abjectis, reliquos Socios; qui in vinea Domini alijs functionibus occupantur; non affectando ſuperiorem Gradum. Inſtituendi etiam in externa & religioſa politia, & modo decenti agendi. (*o*)

[*n* In. 6. §. 5. & Or. c. 1. §. 16. & c. 13. §. 8.]

[*o* Ex. c. 6. §. 3. 6. 7. & R. Coad. 1. & 11. & In. 6. §. 4.]

Poſt Vota.

2. Multò magìs curandum, ut ſpiritum in Probatione acquiſitum conſervent. Quod præſtabitur frequenti Superiorum, & ſpiritualium Præfectorum colloquio, hebdomadaria catecheſi, aut aliâ quapiam collatione piâ (*p*), & quotidianâ explicatione peragendæ matutinæ meditationis (*q*). Cui tempus commodum deſignandum pro illis, qui domeſticis occupationibus orationis tempore diſtinentur; maxima verò ratio habeatur eorum, qui verſantur in Villis (*r*). Ad eam porrò meditationem inſtituendi, juxta ipſorum captum & devotionem; ità ut, ſi qui recitando Roſario occupantur; doceantur & ipſi, quomodo myſteria in eo contenta meditari poſſint (*ſ*). Faciliùs indulgeri cum ijſdem poterit, ut frequentiùs quàm octa-

[*p* R. Coad. 8. & C. 7. D. 80. §. 19 & R. Præf. Spi. 7. & In. 8. §. 1. 2.]

[*q* P. 4. c. 4. B. & C. 7. D. 80. §. 19. & C. 8. D. 38. §. 4.]

[*r* C. 7. D. 25. §. 1.]

[*ſ* P. 3. c. 1. R. & P. 4. c. 4. §. 4. & C. & C. 1. D. 97. & R. M. N. 59. & Re. Præfe. Spir. 7.]

t R. Rect. 34. octavo quoque die communicent (t). Significandum etiam, participes ipsos esse omnium bonorum operum, quæ in Societate fiunt, & omnium Indulgentiarum, & spiritualium gratiarum, quas cæteri consequuntur. (u)

u Paul. III. p. 30. R. Coad. 11. In. 8. §. 2.

Disciplina eorum exterior.

3. Circa disciplinam verò exteriorem 1. ùt eis subsidium necessarium suppeditandum, ità otium nõ permittendum (x). 2. Non facilè indulgendum necessitati, ut domo incomitati exeant (y); & ad agros curandos magìs probati mittendi: qui soli ibidem non morentur; aut saltèm non pernoctent (z): neque certi in Socios stabiles ullis Patribus assignandi (exceptis Provinciali & Visitatore) ità ut à domesticis munijs immunes habeantur (a). Cùm verò comitantur nostros, non eos relinquent solos, in visitationibus fœminarum; sed neque dum invisuntur viri, ijs exceptis, quorum auctoritas aliud poscit: & reversi domum, debent ultrò Superiorem admonere, si quid contra hanc regulam commissum sit. (b).

x P. 3. c. 1. §. 6. & R. Præp. 7. & Rect. 6. & Coad. 4.

y P. 3. c. 1. §. 3. & C. & In. 8. §. 3.

z Or. c. 2. §. 17. & In. 8. §. 4.

a C. 7. D. 29.

b R. Coad. 5. & R. Sac. 18. & Or. 4. §. 3. & In. 15. c. 2.

Ministeria.

4. Officia, in quibus debent adhiberi Coadjutores temporales, sunt, præsertim in magnis Domibus, Coqui, & Dispensatoris occupationes, Emptoris, Janitoris, In-

Infirmarij, Lotoris, Præfecti horti, eleemosynarum Curatoris, Tonsoris, Scriptoris, Sacristæ; relicta tamen Superioris prudentiæ potestate plus, minúsve hos Officiales omnino deputandi: cùm contingere alicubi possit; ut provideri per alios liceat, sinè detrimento majoris boni, aut nimia distractione (*c*). Sed ad eas potissimùm functiones utetur operâ Coadjutorum temporalium, quæ honestiùs domi, quàm foris fiunt: sunt autem officia Lotoris pannorum lineorum, Tonsoris, & hujusmodi: eáque, si ignoraverint, addiscant oportet (*d*). Quid verò in singulis his, aliísque officijs præstare debeant Fratres Coadjutores, huc referre non vacat: qui nôsse voluerit, consulat Regulas pag. 240. & sequentibus, præter eorundem communes pag. 236. Nemo autem ex illis aut legere discat, aut scribere; aut si aliquid scit, plus literarum addiscat: nec quisquam eum doceat, sinè Præpositi Generalis facultate: neque exerceatur concionando. (*e*)

c P. 1. c. 2. §. 2. A. & P. 3. c. 2. §. 7. & H. & P. 4. c. 6. B. & c. 10. §. 7. & H.

d P. 3. c. 2. §. 7. & H.

e Ex. c. 4. §. 25. & c. 6. §. 6. & R. com. 14.

Quomodo in illis tractandi.

5. At à Superioribus constituendi prudenter sunt in domesticis ministerijs, habitâ ratione sufficientiæ personarum, & in quibusdam officijs, etiam experientiæ:

nec facilè mutari debent, aut si periti sunt, corrigi, multóque minùs contemni: suas cuique regulas Superior tradat, & eos aliquando visitet; à Ministro tamen non nimis urgendi sunt. (*f*)

f P.3. c.2. §.7. & F. & P.4. c.10. §. 5. 6. & E & R Præp. 6. 7. & R. Rect. 5. 6. & In. 8. §. 5.

CAPUT VII.

De Domibus Professis.

SECTIO I.

De Fine, & Fundatione Domorum Professarum.

I.

Finis Domorum Professarum.

UT post emissa Vota biennij è Novitiatu prodeuntes ordinariè Collegia excipiunt: ità secundùm Constitutiones statio eorum, qui Professionem, aut Vota Coadjutorum formatorum emiserunt, est in Domibus Professis (*a*). His igitur Domibus dandus hic locus, ùt suus Collegijs tributus est, postquam Vota Scholasticorum explicata sunt. Et quidem Domus Professæ sunt ea domicilia, ad quæ reliqua in Societate ordinantur: nam Domus Probationis ad instituendos in virtute Novitios, Collegia ad Scholasticos in literis erudiendos instituta sunt; Domus verò Professæ ad ea, quæ didicerint, exercenda, in salutem, & perfectionem proximorum; qui

a P.6. c.2 §.3, 4. C.D. & Jul. III. p. 65.

qui finis Societatis est; & ad quem priores illæ institutiones, tanquam media, ordinantur. Quare nostri Instituti puritas in Domibus Professis præcipuè elucere debet (*b*). Desideravit propterea Societas, ut erigendis Domibus Professis in magnis Civitatibus potiùs adjiceretur animus, quàm Collegijs multiplicandis. (*c*)

b P.3. c.1. §.27. & X. P. 7. c. 1. §.1. & R. Præp. 37.

c P.7.c.1. §.1. & C.3. D.17.

2. Ea igitur omnia Ministeria, quæ pro ratione sui Instituti ad juvandos Proximos in spiritualibus, & corporalibus Societas amplecti solet, unis exceptis Scholis, pertinent, peculiari jure, ad Domos Professas: adeò ut, si contingat in eadem Urbe simul esse Domum Professorum, & Collegium, prædicta Ministeria ad Domos pertineant, non ad Collegia (*d*). Quæ autem sint hæc ministeria, & quomodo pertractanda, inferiùs dicetur Part. 5. Non repugnat tamen, ut alicui in Domo Professa permittatur studijs se dedere. Immo expedit universos Prædicationi, & Confessionibus audiendis intentos ea studia frequentare; quæ usui futura sunt (*e*). In quem finem Conferentiæ casuum conscientiæ bis singulis hebdomadis haberi debent; quibus Sacerdotes omnes, nisi aliquos Provincialis eximendos judicaverit, intersint. (*f*).

In ijs, quæ Ministeria exercenda.

d P.3.c.1. §.27. & X. & P.4.c.8. §.1. & P.7. c.4. §.10. & R. Prov. 101.

e P.3. c.1. §.27. & X.

f C.9. D. 8. & C. 13. D. 17. & R. Prov. 57. & St. R. Prov. 13. & 15. & R. Præpos. 57.

 3. Per-

Ad quem pertineat eas admittere, dissolvere, regere.

3. Pertinet autem ad Præpositum Generalem Domos Professas admittere (*g*); sed dissolvendi facultatem non habet sinè Generali Congregatione (*h*). Easdem porrò regere Præpositi munere, erit tantùm Professorum quatuor Votorum. (*i*)

g P.9. c.3. §.17. & R. Prov. 81.

h P. 8. c.2. §.2. & P.9. c.3. §. 5. & 17. 18. & P. 4. c.2.§ 3.& c. 10. §. 2. & c.11. §. 2.

i P.8. c.3. A. & C. 1. D. 42. & C.3. D. 21.

Quinam Fundatores earum, & quatenus colendi.

4. Et quamquam eleemosynis quotidianis sustententur, ùt mox videbimus. Fundatores tamen earum habendi sunt, qui dant Ecclesiam ad cultum DEI ornatam, & Domum supellectili domestica,& libraria sufficienter instructam. Pro hujusmodi autem Fundatoribus ea suffragia in ipsa Domo, & Provincia persolventur, quæ pro Collegiorum Fundatoribus toti Societati indicuntur, omissa candelæ traditione. An alicui plùs debeatur, videat Generalis (*l*).

l C. 3. D.41. & C, 6. D. 20.

Quid possidere queant Domus Professæ, & earum Ecclesiæ.

5. Præcipuum est in Domibus Professis, & earum Ecclesijs, eas non posse habere ullos reditus,vel possessionem ullam; præterquam quod ad habitationem, vel usum necessarium eis, aut valdè conveniens fuerit: qualis esset, in usum convalescentium, vel subducentium se à turba, ut rebus spiritualibus vacent, locus aliquis solitarius, aëre salubriori, & alijs commodis pollens: qui tamen nec alijs locandus; nec

nec ex eo fructus, qui redituum loco esse possint, percipiendi sunt: nam qui degunt in Domibus Professis, in solo DEO, cui inserviunt, fiduciam constituent; & ex eleemosynis vivent. Quare ultra prædicta, quidquid stabile Domibus Professis datum fuerit, teneantur eo se exuere, ut suæ, aut Externorum paupertati consulant, illud quamprimùm vendendo; non exclusa per hoc temporis opportunitate ad vendendum (*m*). Nullum domi jumentum, ad equitandum, pro aliquo de Societate ordinariè habeatur, nisi dispensante, ex gravi causa, Generali. (*n*)

m Ex. c.1. §. 3. & P.6. c.2. §.2. 3. & A. & §. 5. & E. & P.10. §. 5. & Paul. III. p.13. & Jul.III. p. 65. & Greg. XIII. p. 230. & R. Præp. 55. & 66.

n P.6.c.2.§.14. & K.& R.Præpos. 71.

6. Si quæ negotia verò, seu jura ad Domos Societatis, vel ad totum ejus corpus pertinent; quo pacem suam meliùs conservare possit Societas, Procurator Collegij, vel alius ex Coadjutoribus, vel demum aliquis extra Societatem, aut familia quæpiam, quæ Domûs patrocinium susciperet, jus Societatis ad majorem DEI gloriam, posset defendere. (*o*)

Per quos earũ negotia procuranda.

o P.6. c. 3. §.7.

SECTIO II.

De Reditibus, & eleemosynis Domorum Professarum.

I.

Circa reditus aliqua advertenda. 1. Si aliquis Fundator Domorum, vel Ecle-

Quatenus iisdẽ annui reditus sint interdicti.

clesiarũ reditus aliquos, ad fabricæ usum, relinqueret; non esset à Paupertate Societatis alienum illis frui: & sic in rebus similibus judicandum est. Duæ tamen conditiones servari debent: altera, nè dispositio eorum redituum ad Societatem pertineat; altera, nè Societati competat actio in illos; quamvìs id illi curæ esse possit, ut is, cui tale munus commissum est, suum officium faceret (*p*). Ob majorem etiam ædificationem nullus de Societate debet, nec potest quemquam ad eleemosynas perpetuas Domibus Professis, vel Ecclesijs earum relinquendas, incitare: & si aliqui sponte sua eas relinquerent, nullum jus civile, ad eas petendas in judicio, acquiratur; sed cùm ad id Charitas propter DEUM eos moverit, tunc eas elargiantur. (*q*)

p P. 6. c. 2. B.

q P. 6. c. 2. §. 6. & B.

Nec juvari possunt Collegiorũ proventibus.

2. Nec possunt Domus Professæ juvari reditibus Collegiorum, aut Domorum Probationis, præterquam in rebus minimis (*r*). Quæ distinctiùs suprà tractata sunt, cùm de Paupertate Professorum cap. 3. sect. 1. ageretur. Quod si contingeret relinqui Collegio perpetuos reditus, cum onere partem illorum annuè Domui Professæ erogandi; quia Instituto repugnant, at-

r P. 6. c. 2. §. 3. & P. 4. c. 2. §. 5. & F.

atque peculiari Professorum Voto, admittendi non essent (*s*). Secus dicendum, quando ad exædificandam Domum Professam, vel ejus Templum, hujusmodi reditus designati essent. Quamquam cavendum, nè Domus Professæ diutius, quàm justa necessitas tulerit, talibus reditibus fruantur. (*t*)

s C. 7. D. 50.

t C. 11. D. 20.

Et quatenus locatione contiguæ domus.

3. Permissum etiam Domui Professæ emptam sibi contiguam domum, habitationi aliquando, aut ædificando templo necessariam locare, & locationis pretio frui, ad breve tempus; quin & diutiùs; donec scilicet ære alieno, quod eam emendo contraxisset, locationis pretio se liberaverit. (*u*)

u C. 7. D. 51.

Non suscipiantur onera Missarum, & Animarum cura.

4. Negatur autem Professis Domibus suscipere obligationes ullas ad Missas celebrandas, ad curam animarum, aliásque similes: quia Domus hæ stabiles reditus, Professi verò stabilem habitationem non habent. (*x*)

x P. 4. c. 2. §. 4. & B. & P. 6. c. 3. §. 6. & C.

Quinam petere eleemosynas debeant.

5. Destitutæ igitur Domus Professæ reditibus perpetuis, indigent, ad sui sustentationem, eleemosynis: circa quas considerandum, quomodo peti debeant, & à quibus. Circa primum cùm dubitatum

esset,

esset, an emendicandæ essent eleemosynæ, ostiatim, bis in hebdomada; qui mos permissus Romæ à S. Fundatore, sed non probatus; an potiùs per Procuratorem Domûs, ùt ibidem postmodum fiebat. (y) secundus institutus est; ità ut Procuratori alij ad hanc rem substitui possint; & quidem ex Coadjutoribus temporalibus; modò quàm paucissimi in mendicando occupentur. (z)

y C. 1. D. 103.

z P. 1. c. 2. A. & P. 6. c. 2. §. 10. & R. Præp. 59. & R. Proc. D. 5.

Quæ forma in mendicando servanda sit.

6. Ceterùm placuit præcipere Nostris omnibus, ut nulli Externo svadeant, ut Nobis potiùs quàm alijs pauperibus dent eleemosynas; sed in quotidianis simpliciter amore Domini nostri petant. Ad donationes verò, & legata, nostras tantùm necessitates explicare fas est; & eorum definitio largientium devotioni relinquenda (a). Præterea in petendis eleemosynis prudentia, & modestia eluceat: caveatúrque maximè, nè in ijs quærendis, admittendísve præjudicium fiat Instituto, quod attinet ad ejus ministeria gratis exercenda (b). Ad evitandam etiam quamcumque avaritiæ speciem in Ministerijs, nulla sit in Ecclesia arca; in quam conjiciantur eleemosynæ, vel pro Nostris, vel pro Externis (c). Alia quæ ad conservatio-

a P. 6. c. 2. §. 10. & C. 2. D. 56.

b Ex. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 27. & P. 4. c. 7. §. 3. & c. 15. §. 4. & c. 17. F. & P. 6. c. 2. §. 7. & P. 7. c. 4. §. 4. & B. & P. 10. §. 5. & R. Præf. Eccl. 14. & R. Pr. D. 7. & Or. c. 4. §. 8.

c P. 6. c 2. §. 8. & C. 2. D. 78. & R. Præf. Eccl. 15

tionem œconomicam Domûs Professæ faciunt, videri possunt in Reg. Præp. cap. 6. & in Reg. Proc. Dom. præter ea, quæ suprà dicta sunt de Collegijs Part. 2. c. 2. & ex parte Domibus Professis conveniunt.

SECTIO III.

De Domo Professa Romana.

DOmus Professa Romana, quæ prima in Societate erecta est, cùm Domicilio Præpositi Generalis cohonestetur; hoc etiam nomine peculiaria quædam statuta habet.

1. P. Generalis est Præpositus particularis hujus Domus; habere tamen debet Ministrum, alióſque Officiales, quorum operâ utatur ad ejus gubernationem: in quos si totam curam non rejecerit; sublevetur certè ab eis; & hujusmodi curæ occupatione liberetur (*d*). Potest etiam constituere in ea Vicepræpositum, cum ordinaria Præpositorum potestate, & consvetis Officialibus. (*e*) — ***Ejus Superior.*** — *d* P. 9. c. 6. §. 5. & C. 2. D. 49. & 73. — *e* C. 4. D. 28.

2. Is habeat jus suffragij in Congregatione Provinciali, etiamsi non sit Professus quatuor Votorum; quamvìs curandum sit, ut hoc Gradu non careat. Idem tamen, sive Minister, non sit ex numero Assi- — ***Vicepræpositi jura.***

f C. 4. D. 32. Aſſiſtentium (*f*). Mortuo Generali intrà Provinciam Romanam, abſque nominatione Vicarij; vel hoc extincto, ante novi Generalis electionem, & abſente Præſide totius Provinciæ, cùm Romæ celebranda eſt Vicarij electio, ſpectat ad Vicepræpoſitum hujus *Domus*, ſi fuerit quatuor Votorum Profeſſus, præeſſe Congregationi ad eligendum Vicarium (*g*).

g Form. Con. Vic. §. 3. & C. 12. D. 54.

Expenſæ Secretariæ.

3. Ad levandam Domum magno gravamine plurium Scriptorum in Secretaria, cùm hos contributione Provinciarum alendos eſſe non videretur (nam ſpeciem præferret cujuſdam proventûs) P. Generali commendatum eſt, ut aliam honeſtam rationem ineat eos ſuſtentandi (*h*).

h C. 4. D. 18.

Proceſsio Corporis Chriſti.

4. Proceſſio Corporis Chriſti, & Sacrum ſolemne diebus Feſtis præſcripta ſunt huic Domui à Gregorio XIII. (*i*).

i C 3. D. 35.

PARS

PARS IV.

De Medijs, Quibus Socij omnes ad propriam perfectionem diriguntur.

EXpoſitis ijs, quæ ad multiplices Sociorum claſſes conſtituendas, erudiendáſque ſigillatim conducunt, ea ſe offerunt exponenda; quibus omnes generatim in religioſa perfectione juvantur: qui licèt non ſit unus, eſt tamen primarius Societatis noſtræ ſcopus.

CAPUT I.

De Studio Perfectionis, Oratione, Verbo DEI, & Sacramentis.

SECTIO I.

De Studio Perfectionis, & Oratione.

I.

PRæmittendum eſt, omnibus conſtanti animo incumbendum eſſe; ut nihil ſoli- *Ad omnem Virtutem contendum.*

a Ex. c. 1. §. 2. & P. 3. c. 1. §. 10. & P. 6 c. 1. §. 1. & R. Præf. spir. & R. Præp. & Rect. c. 3.

solidæ perfectionis, quod Divinâ gratiâ consequi possint, prætermittant: curéntq; semper in via divini servitij progressum facere (*a*). Atque in hujusmodi studio majus momentum, quàm in doctrina, vel alijs donis naturalibus, & humanis esse ducant, etiam ad juvandos proximos: nam media illa, quæ cum DEO instrumentum conjungunt, ut à Diva manu rectè gubernetur, efficaciora sunt; quàm quæ illud disponunt erga homines (*b*). Sciant etiam, quomodo se contra omnes tentationes tueantur: duóque potissimùm hoc in genere præstent; alterum, ut eas antevertant adhibitis earum contrarijs; alterum, ut nullam earum celent, quam vel Præfecto spiritûs, vel Confessario, vel Superiori non aperiant (*c*). Ad omnigenæ verò Perfectionis studium exercendum, quæ Summario Constitutionum comprehensa singulis mensibus publicè præleguntur, mirificè conducunt: & Instructio Patris Claudij ad augendum, conservandúmque spiritum in Societate; præter Epistolas paræneticas Præpositorum Generalium, identidem in Refectorio legi solitas.

b P. 10. §. 2. & In. 13. c 1. §. 1. & Cl. c. 3.

c P. 3. c. 1. §. 10. & 12. 13.

Recta Intentio.

2. Descendendo autem magìs ad particularia; Omnes rectam habere intentionem

nem ſtudeant, non ſolùm circa vitæ ſuæ ſtatum, verùm etiam circa res omnes particulares; id ſemper ſpectantes, ut in eis placeant Divinæ Bonitati; exuentes ſe, quantùm fieri poteſt, amore omnium creaturarum (*d*); & quantò arctiùs aliquis ſe DEO adſtrinxerit, & liberaliorem præſtiterit, tantò eum in ſe liberaliorem etiam experietur. (*e*)

d Ex.c.1. §.3.& P.3.c.1.§.26. & P.10.§.2.3.

e P.3.c.1.§.22.

Oratio mentalis quotidiana, & Examen.

3. Huic animi promptitudini (quæ vera devotio eſt) quærendæ, ſuum quiſque tempus rebus ſpiritualibus impendat: & Superiores hanc rem, utpote rerum noſtrarum animam, præcipuâ curâ verſent (*f*). Id autem cùm diverſimodè, pro diverſitate claſſium, in Conſtitutionibus commendaretur; ùt ſuprà ſigillatim ſuis locis expoſitum eſt: poſt repetitas hac ſuper re Conſultationes, Univerſis in Societate præſcriptum eſt; ut orent quotidie per horam (*g*), quod ſummo manè peragitur (*h*), & ſupponitur in pia meditatione conſiſtere (*i*). Præterea binis horæ quadrantibus, in dies ſingulos, diſcutienda conſcientia eſt (*l*); quo tempore nullus vagetur extra cubiculum. Diebus tamen feſtis, ubi habita eſt concio, matutinum Examen ex præſcripto non fiet (*m*).

f P.3. c.1.§.20. & R.com. 1.& C.11. D.30.& Cl. c.3.

g C.1.D.97.& C.2.D.29.& C.4.D.5.

h C.8.D.38.§.4.& R.Præp. 49.& Rect.45.

i P.4.c.4.B.& C.8.D.38.§.4.& R.com.1.

l P.3.c.1.§.11. & P.4.c.4.§.3. & C.4.D.5.

m C.7.D.25.§.2.& Or.c.4.§.1.

n Instr. ad ap. Consc. §. 8. & Cl. c. 3. §. 5.

Peculiari cura exerceatur Examen particulare, si non diverso, communi saltèm utriusque Examinis tempore (*n*).

Locus Orationis & Visitatores.

4. Non visum est præscribere, ut omnes in unum locum, orationis hujus causâ, conveniant: nisi fortè instituatur extraordinaria, pro re nata, ad tempus (*o*). Verùm tempore orationi, & reliquis exercitijs assignato, sit aliquis qui observet, num omnes ijs vacent: quod etiam Minister, & ipsemet Rector aliquando faciat (*p*). Hæc autem visitatio debet esse quotidiana, nec ulli dandum, ut ad libitum dormiat: sed suum cuique statum tempus surgendi, orandíque definitum sit, & Superiori constet (*q*).

o C. 1. D. 98. & C. 4. D. 59.

p R. Præp. 50. & Rect. 47. & In. 13. c. 1. §. 1.

q C. 7. D. 25. §. 1.

Oratio Vocalis.

5. Ad SS. etiam Litanias ex vetusta consvetudine quotidie conveniendum; quibus nonnulla precum additamenta Congreg. Generales decreverunt (*r*). Huc referri etiam potest Benedictio mensæ, & Gratiarum actio; de quibus constitutũ est, fieri debere in Refectorio, stando, ac devotè, juxta ritum Romanum communem: quod ità temperandum est, ut in privata & secunda mensa antiqua & consveta Benedictio retineri possit (*s*). De Horis Canonicis dictum est suprà Part. 2. cap. 4. sect.

r C. 9. D. 7. & C. 10. D. 14. & C. 12. Act. 20.

s P. 3. c. 1. §. 5. & C. 1. D. 99 & C. 4. D. 60.

sect. 5. §. 6. & rursus dicetur, cùm de Choro Part. 5. c. 1. sect. 6.

6. Quotannis verò omnes vacent exercitijs spiritualibus, per octo, vel decem dies continuos; superatis omnibus difficultatibus, quæ aliquando obstare possent: ità ut neque negotijs, neque confessionibus eo tempore distineantur: servetúrque Exercitiorum methodus, præsertim in recessu ab omnibus; commendatúrque executio P. N. (*t*). Horum porrò Exercitiorum ratio, non modò in ipso Exercitiorum libello scripto à S. Fundatore, atque approbato à Paulo III. pag. 32. sed & in Directorio fusè explicatur; quod Directorium in Con. 5. expensum est (*u*). Concessa est etiam Indulgentia plenaria tum Nostris, tum Externis eadem Exercitia, saltèm per octo dies, obeuntibus in nostris Ædibus (*x*). In gratiam vacantium Exercitijs spiritualibus, necnon & Convalescentium, permissus est Domibus Professis hortus suburbanus, in quem illi se recipiant (*y*). De Exercitijs, quatenus Externis tradenda sunt, agetur infrà Part. 5. c. 1. sect. 8.

Exercitia spiritualia.

t C.6.D.29.§.2 & Cl.c.3.§.3. & In. 13. c.1. §. 4. & C.7. D.25.§. 4. & C.8. D.38 §.1. & Or. c.4. §. 20.

u Præf. ad Direct.

x Alex. VII. Br. 2. Oct. 1657.

y P. 6. c.2. §. 5.

SECTIO II.

De Verbo DEI.

I.

Lectio spiritualis.

z C 7. D.25. §. 3. & R. com 1.

a Cl. c.3. §.6.7.

LEctioni spirituali designatus est quadrans integer ante Examen vespertinum (z). Extraordinaria etiam ad renovandum spiritum commendatur (a). Eadem adhibeatur in meusa; ut dum corpus edendo reficitur, sua etiam animæ refectio tribuatur, libro aliquo pio potiùs, quàm difficili: vel id temporis aliquis concionabitur; aut literæ, quæ ad ædificationem faciunt, legentur (b). Videndæ Regulæ Præfecti Lectorum ad mensam in Cod. Reg. Pag. 225. ubi distinctè traditur legendorum Librorum distributio, & alia in hanc rem. Martyrologium verò insequentis diei, quod olim vesperi legebatur, jam manè legendum est (c).

b P.3. c.1. §.5. & E.

c C.8. D. 47.

Literæ Annuæ.

2. Literæ autem proximè indicatæ sunt potissimùm, quæ continent Virtutes & gesta Nostrorum, & spargi per Societatem debent. Id autem ut ordine fieret, quarti cujusq; mensis initijs bina exempla hujusmodi literarum vernaculâ, & latinâ linguâ mittenda erant ad Provincialem, & Generalem, ùt aliàs præscriptum est (d).

d P.8. c.1. §. 9. & M.

Sed

Sed excreſcente nimiùm quadrimeſtrium literarum numero, placuit annuas tantùm eſſe (*e*); & exempla totidem fieri, quot nationes P. Generalis deſignaviſſet (*f*). Contractæque iterum ac poſtremò ſunt; ut ſingulæ è ſingulis Provincijs in urbem mitterentur: ubi per aliquem è Patribus, alendum in Collegio Romano communibus expenſis, ex illis confectæ aliæ literæ ad Provincias permearent; atque ad minuendas expenſas imprimerentur (*g*). Diſtinctiùs hæc habes in Cod. Reg. pag. 164. ubi in formula ſcribendi, de annuis literis ſcribendis, contrahendis, mittendis plura conſtituuntur; Et quo pacto Secretarius Societatis illas curare debeat, habes c. 9. Regularum ipſius. Jllud poſtremò monemur; nè ulli Externo, quavis occaſione, hæ literæ communicentur (*h*).

e C. 2. D. 37.

f C. 2. D. 54. §. 2.

g C. 4. D. 38. & C. 7. D. 19.

h Or. c. 4. §. 11.

Exhortationes, & Conciones.

3. Singulis, vel alternis hebdomadis exhortationem Noſtris, vel Superior ipſe faciet, vel aliquis alius, qui rationem noſtri Inſtituti bene teneat: in qua agatur de Obſervatione Conſtitutionum, & Regularum, de charitate, humilitate, & alijs virtutibus: tametſi exhortationis loco ſpiritualis collatio eiſdem de rebus aliquando haberi poteſt (*i*). Commenda-

i P. 3. c. 1. §. 21. & 28. & Reg. Præpoſ. 25. & Rect. 24. & C. 6. D. 40. §. 3.

l Cl. c. 3. §. 1. & 5. tur autem, ut hujusmodi exhortationes seriæ sint, & cor ipsum petentes (*l*); Minimè verò attingant reprehensionem alicujus particularis, vel ipsius Societatis(*m*) *m P. 3. c. 1. S. & R. Conc. 13.* Præterea omnes concionem, lectionémve sacram, cùm in Templo nostro habebitur, audiant (*n*). *n R. com. 2.*

SECTIO III.

De Sacramentorum Usu.

I.

Confessio quàm frequens.

SEd potissimum adjumentum spiritualis profectûs est usus Sacramentorum, quorum frequentatio commendatur (*o*). *o P. 6. c. 3. §. 2.* Et Confessio quidem debet usurpari saltèm octavo quoque die ab omnibus: & ad eam intra designatum tempus non accedentibus subtrahatur cibus corporis, donec cibum spiritûs sumant (*p*). *p Ex. c. 4. §. 25. & P. 3. c. 1. § 11. & Q. & P. 4. c. 4. §. 3. & Re. com. 3. & Re. Min. 9.* Sacerdotes verò decet sæpius in hebdomada confiteri (*q*). *q R. Sac. 3.*

Cui facienda.

2. Confessio autem fieri debet, vel proprio Præposito, vel ab eo deputatis; nisi super hoc à dicto Præposito alium Confessarium eligendi facultas habeatur (*r*). *r Paul. III. p. 41.* Ceterùm Confessarius sit unus omnium. Quod si fieri non potest; quisque certè suum stabilem Confessarium habeat; cui

ipsius

ipſius conſcientia prorſus aperta ſit. Qui autem alij, quàm ſuo Confeſſario deſignato, confiteretur; debet poſtmodum eidem ſuo Confeſſario totam ſuam conſcientiam aperire (s). Quia verò Clemens VIII. decreverat ſingulis Religioſis plures Confeſſarios deſignari; ex Decr. 51. Con. 5. petita, obtentáque eſt ab eodem Pontifice vivæ vocis oraculo diſpenſatio ejus Decreti (t). Cujus diſpenſationis firmitati ut meliùs conſuleretur, novum ſuper hac re à Summo Pontifice Indultum petendum eſſe ſtatutum eſt (u).

s P.3. c. 1. § 12. & 1. & Q. & P.6. c.3. §. 2.

t Or. c.5. tit. 2. §. 2.

u C.8. Act.115. & C.9. Act.26.

Peccatorum Reſervatio.

3. Confeſſarij verò, qui fuerint deſignati, non ignorent, quos caſus ſibi Superior reſervet (x): à quibus vi Bullæ Cruciatæ Noſtri abſolvi nequaquam poſſunt. Quod ſi contrarium aliquis tanquam probabile docuerit, ùt Societati maximè noxius, debitis pœnis à Provincialibus coërcendus (y). Caſus autem in Societate reſervati enumerantur D. 51. & 57. Congr. 5. & Or. c. 5. Quæ loca emendanda alicubi ſunt juxta Decr. 43. Con. 9. & Decr. 21. Con. 11 Et quamvìs Reſervatio aliorum Caſuum ſit interdicta Superioribus à Clemente VIII. ſolum apud Nos Congregationi Generali permiſſa (z); at idem Pontifex

x P.3. c.1. §.11. & C.2. D 60. & C.5. D.17. & 22

y C. 6. D. 5.

z Or.c.5. tit. 1. §.3 & C. 5. D. 82. & For. Co. Prov. §. 43.

tifex voluit licere Superioribus determinare pœnitentias graves quibuſdam peccatis, etiam non reſervatis, imponendas à Confeſſarijs (*a*). Abſolutionis à reſervatis praxim habes cap. 6. Ord. cum additamento Decr. 25. Congreg. 8. & Decr. 17. Con. 12. ejuſdémque Act. 40.

a Or. c.5. tit. 1. §. 7.

Sigillum Confeſſionis.

4. Demum pro reverentia, quâ ſemper Societas noſtra coluit hujus Sacramenti inviolabile ſigillum,, & libertatem, omnes Superiores diligenter cavere debent: nè vel ipſi, vel Noſtrorum aliquis extra Confeſſionem utatur notitiâ, per Confeſſionem habitâ; licèt id fieri poſſet ſinè ulla revelatæ confeſſionis ſuſpicione; ùt nonnulli docuerunt aliquando licere (*b*). De officio Confeſſarij, & Præfecti rerum ſpiritualium agetur infrà Part. 7. c. 4.

b Or. c.5. tit. 1. §. 6. & In. 5.

Indulgentiæ.

5. Huc faciunt plurimæ Indulgentiæ hominibus Societatis communicatæ; quas legere eſt in Compendio Privil. V. Indulg. Jlla tamen, quam in diſciplinæ gratiam indulſit Pontifex, hìc non ſilenda. Nè igitur Socij noſtri, ad lucrandas Indulgentias, cogantur accedere ad Eccleſias Civitatum, in quibus degunt, & inter utriuſque ſexûs populos promiſcuè verſari, non ſinè religioſæ decentiæ, ac functionum ſuarum diſ-

dispendio; illis concessum est, ut in suis Ecclesijs orantes lucrentur omnes, & singulas Indulgentias, quas consequerentur, si Ecclesias locorum, in quibus commorantur, diebus ad id designatis visitarent (*c*).

c Greg. XIII. p. 195.

Eucharistia.

6. Missa quotidie ab omnibus audienda est (*d*), & ad Communionis Sacramentum octavo quoque die accedendum erit; nisi Confessario aliquod esse impedimentum videretur (*e*). Curabítque Minister observari, an omnes die statuto communicaverint; & si quis præscriptæ Communioni non satisfaceret, intelligat à Superiore, num subtrahendus ei sit cibus corporis, donec cibum spiritûs sumat (*f*). Frequentiùs communicare nonnisi peculiares ob causas, & potiùs necessitatis, quàm devotionis habitâ consideratione, Scholasticis permittatur (*g*). Ijs verò, qui literis non dant operam, longè faciliùs concedi potest; ut etiam intra hebdomadam communicent; & Præfecto rerum spiritualium, aut Confessario delegari, ut id concedat (*h*).

d P. 4. c. 4. §. 3. & R. com. 2.

e Ex. c. 4. §. 25. & P. 3. c. 1. §. 11. & P. 4. c. 4. §. 3. & Reg. Præf. Spir. 8.

f R. Min. 9.

g P. 4. c. 4. B. & R. Rect. 34.

h R. Rect. 34.

Sacramenta extrema.

7. Ut in vita universa, ità & multò magìs in morte unusquisque de Societate eniti, & curare debet; ut in ipso DEUS,

ac Dominus Noſter JESUS CHRISTUS glorificetur; ipſiúſque beneplacitum impleatur; & proximi ædificentur, ſaltèm exemplo patientiæ, ac fortitudinis, cum fide viva, ac ſpe, & amore bonorum æternorum. Sed quia morbo etiam vires animi infringuntur; ſubſidium fraternæ charitatis non deſit: & ſolicitè advertant Superior & Infirmarius; ut, qui de vita periclitatur, antequam uſu judicij privetur. omnibus ſanctis Sacramentis acceptis, ad tranſitum à temporali vita ad æternam ſe muniat (*i*). Juvari etiam debet orationibus Domeſticorum; donec animam ſuam Creatori reddat: è quibus aliqui delecti ſint peculiariùs; ut adſint Infirmo, & ſuggerant opportuna ad eum juvandum: & cùm aliter juvari non poterit, eum Domino commendent; donec ejus animam dignetur ad ſe recipere (*i*).

i P. 6. c. 4. § 1. & R. Infirm. 13.

i P. 6. c. 4. § 2. & A. & R. Infirm. 14.

Exequiæ.

8. Poſteaquam quis expiraverit, corpus ejus, uſque ad ſepulturam, decenter teneatur ſpatio diei naturalis; niſi mali odoris ratione, aliquot horis anteverti hoc tempus poſſe, Superiori videretur. Officium defunctorum pro eo dicetur; ùt fert uſus, tono mediocriter alto, ſinè cantu; præſentibus in Eccleſia Domeſticis,

cum

cum ſuis candelis accenſis; quo abſoluto, coram ijſdem pro more ſepeliatur (*l*). De Miſſarum autem, & Orationum ſuffragijs dictum eſt Part. 2. c. 4. §. 5.

l P. 6. c. 4. § 3. & B. C. & R. Infirm. 15.

CAPUT II.

De Paupertate, Caſtitate, & Obedientia.

HArum trium Virtutum Voto promiſſarum obligationes, reſpondentes Scholarium, Profeſſorum, & Coadjutorum claſſibus, ſuis quæque locis leguntur: hìc tamen explicanda ſuperſunt, quæ toti Societati communia, ad earum Virtutum, non modò obligationes implendas, ſed & perfectionem acquirendam, decreta ſunt.

SECTIO I.

De Paupertate.

1.

QUia Paupertas veluti propugnaculum eſt Religionibus; ut eas in ſtatu ſuo, & diſciplina conſervet; unde etiam Dæmon enititur illud varijs rationibus evertere; propterea diligenda, & in ſua puritate conſervanda eſt, quantum Divina gratia aſpirante fieri poterit (*a*).

Paupertas, Religionis Propugnaculum.

a P.6. c. 2. §. 1. & P.10. §. 5. & C. 11. D. 23.

2. In-

Quæ materia gravis contra hanc Virtutem.

2. Intelligant omnes, eam quantitatem, quæ satis esset ad constituendum peccatum mortale furti, si surriperetur, sufficere; ut peccâsse adversùs Votum Paupertatis judicetur, qui è Nostris rem, ùt propriam, vel usurpet, vel alienet, absque Superioris facultate (*b*). Idque peccatum est in Societate reservatum (*c*).

b C. 5. D. 50. §. 4. D. 59. & Or. c. 4. §. 10.

c C. 5. D. 51. & Or. c. 5.

Prohibetur etiam graviter cõpensatio pro Ministerijs.

3. Gratìs dare debemus, quæ gratìs accepimus; nec postulando, nec admittendo stipendium, vel eleemosynas ullas, quibus Missæ, vel Confessiones, vel Prædicationes, vel Lectiones, vel quodvis aliud officium nostri Instituti compensari videatur (*d*). De qua prohibitione accipiendi stipendia pro Ministerijs, in Constitutionibus inculcata, cùm dubitatum fuisset; an ea induceret obligationem, vi Voti Paupertatis; an Constitutionis tantùm: nihil in alterutram partem placuit definire; sed exactissima ejus legis observatio, tanquam necessaria omnibus commendata; prohibitúmque, nè ullus Superior, ac nè ipse quidem Præpositus Generalis in ea dispenset (*e*). Declaratum præterea, nullius Superioris super ea re, vel licentiam, vel dispensationem, seu licitam, seu validam est (*f*). Quæ igitur sic donantur,

d Jul. III. p. 61. & Ex. c. 1. §. 3. & c. 4. §. 27. & P. 4. c. 7. §. 3. & c. 15. §. 4. & c. 17. F. & P. 6. c. 2. §. 7. & G. & P. 7. c. 4. §. 4. B. & P. 10. §. 5.

e C. 5. D. 29.

f C. 12. D. 39.

ut conjectura ſit id fieri intuitu Miniſterij, non ſunt admittenda; donec donantes planè intelligant, accipi non poſſe, niſi nomine eleemoſynæ, & ſecluſo omni alio reſpectu: atque hoc eodem modo ipſi quoque largiantur (*g*).

g C. 12. D 40. & Or. c. 1. §. 14

Eleemoſynæ quatenus petendæ.

4. Quin, ut omnis Avaritiæ ſpecies evitetur, præcipuè in pijs Miniſterijs, nulla ſtatuatur in Eccleſia Arca pro eleemoſynis, ſeu in noſtram, ſeu in aliorum utilitatem (*h*). Eadem de cauſa munuſcula Magnatibus, ad res majores obtinendas, nè offerantur (*i*). Parati verò Noſtri ſint ad mendicandum oſtiatim; quando vel Obedientia, vel neceſſitas id exiget (*l*). In eleemoſynis tamen petendis modus adhibendus eſt; nè nimij, aut importuni ſint (*m*); ſed illas ſimpliciter, amore Domini noſtri, petent. Præcipitúrque univerſis, nè ulli Externo ſvadeant, ut Noſtris potiùs, quàm alijs pauperibus eas erogent; contenti noſtras neceſſitates explicare; definitionem autem devotioni elargiri volentium relinquant (*n*). Atque ut hoc in genere omnibus periculis occurratur, interdicitur Omnibus Legatorum confidentialium executionem acceptare, eâ planè ratione, qua in Conſtitutionibus

h P. 6. c. 2. §. 8. & C. 2. D. 78.

i P. 6. c. 2. §. 9.

l Ex. c. 4. §. 27. & P. 4. c 2. §. 6. & P. 6. c. 2. §. 10.

m Or. c. 4. §. 8.

n P. 6. c. 2. §. 6. & §. 10. & C. 2. D. 56.

Te-

o C. 12. D. 38. Testamentorum executio prohibetur (o).

Nulla admittendæ ad usum particularem.

5. Non ferendum, ut à Parentibus, cognatis, amicis, pœnitentibus devotis, etiamsi Principes Viri sint, quidquam petatur, aut accipiatur, ad proprium usum, ac dispositionem: nec ad id Superiores potestatem facere possunt. Quod si sponte aliquid offeratur, mittatúrve, id, juxta Regulam, in communem usum accipiatur, & dispensetur (p).

p P.4. c.15. §.4 & C.6. D.21. & C. 12 D.43. & R Prov. 90. & R. Præp. 64. & Rect. 60. & Or. c. 4. §. 9. & In. 1. §. 6. & In. 15. c. 1. §. 1. 2.

Ædificiorum moderatio.

6. Ædificia Domorum, & Collegiorum sint quidem ad habitandum utilia, sana & fortia; sed modus imponendus, quod in nobis est, nè sint sumptuosa, & curiosa; & videantur Palatia Nobilium. De Ecclesijs nihil statutum est (q).

q C.1. D. 113.

Species negotiationis vitanda.

7. Omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis, prohibentur; qualia sunt: conducere agros alienos ad quæstum faciendum: emere aliqua, ut nostrâ postea industriâ cariùs vendantur. Nostrorum impressos Libros, lucro damnóve nostro divendendos, accipere, suppeditatis Typographiæ sumptibus: Typographiam in Collegijs habere; in qua Externis Libri excusi divendantur; atque alia, quæ sigillatim numerari non possunt (r).

r C. 2. D.61. & C.7. D. 84.

Vita communis.

8. In his, quæ pertinent ad Victum, Vesti-

ſtitum, cubiculíque ſupellectilem, & alia Vitæ communi neceſſaria, Uniformitas tam Superiorum cum Inferioribus, quàm Inferiorum inter ſe, omninò retinenda: eáque omnia teneantur Superiores ſuppeditare. Quod in Scholaſticis, qui externo ſcriptore indigent, ſigillatim commendatum eſt (*s*). Nulli degant in Domibus, vel Collegijs, hoc ſolo nomine, quòd ſolvant quantum neceſſe eſt ad ipſorum ſuſtentationem (*t*).

s P.6.c.2. §.11. & R. Diſpenſ. 1. & Præf. Ref. 8. & Coqui 5. & C. 2. D.43. & In.1. §.4. & 6.

t C. 8. D. 39.

Quæ norma veſtitûs, victûs.

9. Cæterùm Veſtitus ſit honeſtus, non recedens ab uſu regionis, & conveniens profeſſioni Paupertatis, qualis non eſſet; ſi ſericis, vel pretioſis pannis uteremur. Victus etiam, & reliqua corpori neceſſaria uſurpantur ex conſilio Medici, habitâ ratione humilitatis, & Paupertatis, & ſervata proportione virium in diverſis Perſonis; quæ non ſemper ſanitate corporis, & ætate ad eam convenienti pollent (*u*).

u P.6. c.2. §.15. 16. & L. M. & R. Diſp. 1. & Præf. Ref. 8.

Depoſita pecuniarum.

10. Nemo pecuniam apud ſe habeat; apud alium verò, neque pecuniam, nec quidquam aliud (*x*). Si tamen aliquando concederetur (quod rarò tantùm, juſtáſque ob cauſas, junioribus præſertim, & Coadjutoribus permittendum) ut pecuniam quis haberet: ea apud ipſum totius

x Ex. c.4. §.4. & P.6. c.2. §.11. & R. com. 7.

y C. 12. D. 42. Domûs Superiorem deponi debet (y). Nemo autem poteſt habere pecuniam depoſitam, vel apud alium, penes quem ejus dominium remaneat; vel apud ſe, ità ut dominium ſpectet ad alium; illáque, annuente Superiore, uti: nam in tali caſu conceſſa facultas nulla, atque irrita, declarata eſt (z).

z C. 12. D. 41.

Libri privati interdicuntur.

11. Libros nemo habeat ſinè facultate: in ijs verò, quibus uti licet, nec notam ullam imprimat, nec ſcribat quidquam; & ſi aliquos habet, ſibi peculiariter commodatos, non ſcribat in eis *ad uſum* &c. ſed potiùs nomen Collegij, vel Domûs, cui ſunt applicati. Nec ex uno in aliud Collegium aſportandi erunt, exceptis aliquibus paucis, & quotidiani uſûs libellis; qui communiter à Superioribus cuicumque conceduntur (a).

a P.4.c.6. G.& Reg. com.8. & Or.c.4. §.15.& In. 1. §. 8.

Et recula pretioſæ, ſive ſupervacaneæ.

12. Nullâ ratione permittatur, ut Noſtri apud ſe habeant, ſecúmque ferant quædam pauperibus non convenientia: ùt ſunt horologia rotata, & affabrè facta, imagines multi valoris, reliquiaria curioſa & pretioſa, quæ aurei unius valorem excedant, aliáque id genus (b). In Noſtrorum etiam cubiculis non detineantur duplices veſtes, inſtrumenta itinerum, & ſimi-

b C.7. D.80. §. 4. & In.13.c.5. §.3. & Or. c.4. §. 14.

ſimilia, quæ in uſu non ſunt. Viſitentur propterea cubicula ſingulis menſibus; ut hæc ſuperflua apud Cuſtodem veſtium conſerventur (*c*). Nemo autem ità cubiculum ſuum claudat; quin aperiri extrinſecus poſſit: aut arcam, ſeu quidquam aliud habeat obſeratum, abſque Superioris facultate (*d*).

c C.7.D.80. §.3 & R.Cuſt.veſt. 5.& In.1. §.5.& In.14. §. 2.

d P.4. c.10.§.5. & D. & R. cõ. 11.

Facultates petendæ, & raræ ſint ad munuſcula.

13. Nemo rem ullam ex Domo, vel ex alterius cubiculo ſibi uſurpet: aut ab Externo, quovis modo, ſibi, aut alij accipiat, ſinè licentia Superioris (*e*). Uſus verò accipiendi, mittendíque pia munuſcula, & ſimilia, etiam cum facultate, corrigendus videtur: nec tam faciles ſe Superiores exhibeant in facienda hujuſmodi poteſtate præſertim generali (*f*).

e P. 3. c. 1. §. 8. & R. com. 9.

f In.13. c.1.§.3.

Itineris agendi ratio.

14. Noſtri itinera pedites conficiant; & in diſpenſando, ut equo utantur, ſolius neceſſitatis, ſive perſonæ, ſive negotiorum, habenda ratio (*g*). Ijſdem verò ùt neceſſario viatico providendum eſt, ità non permittenda pecunia, undecumque demum corrogata ſit, ad ſuperflua coemenda (*h*). Commendatur autem Superioribus, nè, dum paupertatis amantes videri volunt, charitas ipſa lædatur; & occaſio detur aliquid patrandi, quod pro-

g C.3. D. 37. & R. Prov. 115.

h Or. c.4. §.13. & In. 1. §.3.

prietatem sapiat. Quare Provinciales curent enixè; ut impensis Provinciæ peculiaris quispiam locus sit, ubi instrumenta ad iter agendum asserventur (*i*).

i In. 14. §. 2.

Quid in universum Superiores, quid omnes præstare debeant.

15. Demum Superiores vigilent; nè quid in Societatem introducatur; quod huic Paupertatis perfectioni adversetur, & proprietatem sapiat. Ad quod juverit, si necessaria à Societate provideantur; & tum Superiores, tum graviores Patres omnibus exemplo præluceant (*l*). Omnes verò diligant Paupertatem, ùt Matrem, suíque victûs, vestitûs, & lecti rationem noverint fore, ùt pauperibus accommodatam; quódque vilissima, quæ domi sunt, ijs tribuentur. Æquum est enim; ut cum primis Societatis Patribus, qui hujusmodi indigentiam toleraverunt, una mensura servetur ab omnibus, vel etiam ulteriùs quàm illi progressi sunt, posteri progrediantur. Immo suis temporibus aliquos paupertatis effectus experiri convenit; quod Superior curabit, juxta mensuram tamen sanctæ discretionis (*m*).

l In. 1. §. 4.

m P. 3. c. 1. §. 25. & V. & Ex. c. 4 §. 26.

SECTIO

SECTIO II.

De Castitate.

I.

QVæ ad Votum Castitatis pertinent, interpretatione non indigent; cùm constet, quàm sit perfectè observanda; nempe enitendo Angelicam puritatem imitari, & corporis, & mentis nostræ munditia (*n*). Quod effatum S. Fundatoris satis videri poterat; sed quoniam ea quæ huic virtuti adversantur, honori Divino, Societatis existimationi, Proximorum auxilio tantoperè adversantur; ad prævertenda hæc pericula nonnulla præterea statuta sunt (*o*).

Necessitas perfectæ Castitatis in Societate.

n P.6. c. 1. §. 1.

o Cl. c. 5. init.

2. Quæ magna in Societate præsidia sunt ad hunc finem, scilicet Sacramentorum frequentatio, conscientiæ manifestatio, defectuum alienorum delatio, oratio mentalis, duplex examen, frequens librorum spiritualium lectio, otij fuga, studiorum labor, sobrietas, pœnitentiæ, castitatis in ijs, quibuscum vivimus, exemplum, aliáque mox referenda, si non negligantur, permirum est hominem labi posse. Ut ex Novitijs manifestè constat, qui licèt minùs in virtute confirmati, & sæculi pra-

Media ad illam.

vis habitibus incitati, magìs tamen (quod novo ſuo fervore nihil prædictorum adjumentorum omittant) Divina gratia juvante, in magna puritate conſervantur (*p*).

p Cl. c.5. §. 1. & 2.

Superiorum & Confeſſariorum ſtudia.

3. Quare Superiores 1. diligentiſſimè provideant; ut ſubditi ſpirituales reverà ſint; procedántque cum omni ſinceritate, & deſiderio perfectionis; atque auxilia, quæ diximus, non prætermittant. 2. Amputent occaſiones, quantumvìs ægrè laturum ſubditum ſentiant. Et quamvìs nullum ſubeſſet periculum; attamen, vel oblocutionum cauſas præcidiſſe, permagnum eſt. Qui minùs ſpirituales ſunt, periculis non objiciantur; nec ad ſpecioſa munia promoveantur; quæ charos Externis illos faciunt. 3. Si quid uſquam accidat (quamvìs id leve ſit) quod minùs rectum videatur; commonefaciant, corrigant, & remedium ſtatim adhibeant. Doceantúrque Confeſſarij, nè ex pia quadam opinione, quam habent de Noſtris, venialia omnia eſſe ducant (*q*). Sciántque inter peccata reſervata numerari, quicquid eſt contra Votum caſtitatis, quod quidem in actum externum prodeat (*r*). Interdictũ etiam eſt Noſtris, gravi præcepto, ullo mo-

q Cl. c. 5. §. 3.

r C. 5. D. 51.

modo probare opinionem admittentem in re Venerea parvitatem materiæ (*s*).

s C. 9. D. 24.

Custodia, & conversatio domestica.

4. Domi non sint instrumenta rerum vanarum, ùt ad ludendum, & ad *Musicam*, & Libri profani: nec fœminæ admittantur (*t*). Huc spectant modestiæ Regulæ in Cod. Reg. pag. 143. in quibus universè præscribitur; ut in conversatione Nostrorum appareat modestia, & humilitas conjuncta cum religiosa maturitate (*u*). Hujus etiam gratiâ nemo alium, quamvìs joco, tangat; præterquam in signum charitatis amplexando, cùm quis aut abit, aut redit peregrè (*x*); nec ullus cubiculo egrediatur, nisi decenter vestitus; nec dormiat sinè indusio, aut non coopertus (*y*). Omnes demum diligentissimè curent portas sensuum sorum ab omni inordinatione custodire (*z*).

t P. 3. c. 1. §. 14. L. M. & Reg. Præp. 36. & 73. & Rect. 36. & 71.

u P. 3. c. 1. §. 4. & R. M. §. 1.

x R. com. 34.

y P. 3. c. 2. E. & R. com. 12. 13.

z P. 3. c. 1. §. 4.

Ministeriũ Confessarij quo pacto administrãdum.

5. Jam ad præcavenda pericula cum Externis. Recens promoti Sacerdotes, per duos saltèm annos, ùt ordinarij Operarij in Ministerijs non occupentur; atque intra hoc biennium, & post illud, antequam ad mulierum confessiones exponantur, virorum confessionibus audiendis exerceantur (*a*). Et universè Provincialis det operam; ut Confessarij maturi sint

a Or. c. 1. §. 8. & In. 3. §. 1.

ætate, ac multò magìs ſpiritu,& moribus; ij præſertim, qui ad audiendas mulieres mittuntur: quarum confeſſiones non excipiendæ, niſi ad crates, etiamſi ſint puellulæ (*b*). Confeſſionalia patentibus locis conſtituantur, & ſic collocata, ut unus Confeſſarius ſit quodammodo ſocius alterius (*c*). Sacerdotes in audiendis confeſſionibus præcipue fœminarum, ſeveros potiùs ſe, quàm familiares exhibeant. Extra Confeſſionem verò, ſi oportebit eas alloqui, id fiat loco patenti; nec longum ſermonem miſceant; & oculos modeſtè demiſſos habeant (*d*). Ut autem hæc accuratiùs executioni mandentur, immediatus Superior unà cum Præfecto Eccleſiæ, Ædituo, & Syndico quopiam ſecreto, obſervent, quomodo in Eccleſia præſcriptæ ordinationes ſerventur: & Conſultores in ſuis literis de hoc ſcribent (*e*).

b C. 7. D. 80. §. 11. 12. & Reg. Prov 100. & Sac. 15. & In. 3. §. 5.

c In. 15. c. 2. §. 4.

d C. 6. D. 7. & 43. & C. 7. D. 80. §. 13. & R. Sac. 17. & In. 3. §. 3.

e In. 3. §. 5. & In. 15. c. 2. §. 1. & 7.

Fœminarũ viſitationes perraræ, & cum Socio.

6. At ſi quando extra Eccleſias cum fœminis agendum ſit, hæc ſerventur. 1. Nè permittantur Noſtri mulieres inviſere, aut ad eas ſcribere, niſi in neceſſitate, aut cum ſpe magni fructûs, vel propter dignitatem aut merita: & hoc quidem liceat tantùm Viris valde probatis, & prudentibus (*f*). 2. Quando quis à Superiore mit-

f R. Præp. 72. & Rect. 70. & Or. c. 1. §. 9.

mittetur ad Confessiones fœminarum audiendas, vel alia de causa eas adierit; socius eo in loco erit, unde videre eos, non autem audire possit, quantum loci dispositio patietur: quod si non pateretur, curet omninò Sacerdos, nè ostium sit clausum, nec locus obscurus (*g*). Immo in quorumcumque visitationibus, etiam virorum, conentur omnes socium sui testem habere; nisi Personæ dignitas aliud velit (*h*).

g C.6. D.43.& R. Sac. 18. & In. 3. §. 7.

h R. Coad.5.& Or. c.4. §.3. & In. 15. §. ult.

Qui non admittunt Socium deferendi & puniendi.

7. Ac proinde qui socij munere funguntur, sciant se arctissimè teneri, ubi domum redierint, Superiori, etiam non exposcenti, significare, quæcumque contra hanc ordinationem acciderint. Quod nisi præstiterint, gravem pœnitentiam subire debent prima vice: secunda verò Generali deferendi; ut is deliberet, quid faciendum de hominibus, in re tanti momenti, Societati parùm fidelibus (*i*). Sacerdotes etiam, qui has Regulas non servaverint, serijs monitionibus, & pœnitentijs primò coërcendi, & aliquando præcepto Obedientiæ. Quod si locus, ubi infirmæ jacent, ità angustus sit, ut non admittat Socium, dispiciat Superior, qui statim de hac re monendus, num illò redeundum

i C.6. D.43. & R. Coad. 5. & In 15. cap.2.§. post 9. 1.& 2.

 sit,

l Instr. 3. §. 7. ſit, vel potiùs ea cura Parochis relinquenda (*l*).

Interdicitur cura mulierum religioſarum.

8. Præterea vetitum Noſtris eſt, curam ſuſcipere mulierum religioſarum, vel aliarum quarumcumque: ità ut illarum confeſſiones audiant, vel ipſas regant: neque ad id cogi poſſumus. Et ſicubi opus fuerit, Summus Pontifex rogandus, ut hanc Conſtitutionem infringi minimè patiatur (*m*). Non repugnat tamen ſemel unius Monaſterij confeſſiones audire, & aliquando apud eas concionari; quod tamen non fiet, niſi poſtulent, ij qui præſunt (*n*). At non liceat ad Monialium ægrotantium confeſſiones excipiendas intrare cœnobia (*o*).

m P.6. c.3. §. 5. & Paul. III. p. 44. Re. Præp. 47. & Rect.68. & C.7. D.56.& C.8. D.11.

n P. 6. c.3. §.5. & Regulæ proximè citatæ.

o Or. c.2. §. 11.

SECTIO III.

De Obedientia.

I.

Triplex Obedientiæ Gradus, & ad ſummum enitendum eſt.

OBedientia tum in executione, tum in voluntate, tũ in intellectu debet eſſe in nobis omni ex parte perfecta (*p*). Obedientia autem executionis tunc præſtatur, cùm res juſſa cõpletur: voluntatis, cùm ille, qui obedit, id ipſum vult, quod qui jubet: intellectûs demũ, cùm quod jubetur, bene juberi exiſtimat (*q*). Ad quam Obedi-

p P.3. c.1. §.23. & P.4. c.10. §.5. & P.6. c. 1. §.1. & Cl. c. 4. initio.

q P. 6. c. 1. C.

en-

entiæ perfectionem consequendam omnibus maximè commendatum sit; ut multum reverentiæ, & præcipuè in interiori homine, suis Superioribus exhibeant; ùt qui JESUM Christum in eisdem considerent, ac revereantur; eosdémque ex animo ùt Patres diligant (r). Jam ut de executione, quæ sub disciplinam cadit, agatur 1. videndum, quibus obediendum sit, 2. circa quam materiam, 3. quis modus tum jubendi, tum parendi servandus.

r P.3. c.1. §. 23. & P.4. c.10. §.5. & P.6. c. 1. §.1. 2. & P.7. c.2. §. 1. & A. & P. 8. c.1. D. & P.9. c. 3. §.20. & Paul. III. pag. 13. & Jul. III. p.65. & Cl. c. 4. §. 9.

Quibus obediendum, & in cujus gratiam.

2. Quoad primum attinet, erit infrà locus, nempe Part. 7. enumerandis classibus Superiorum Societatis, quibus obediendum est, præter Summum Pontificem; cui peculiariter inservire & obedire debet Societas, & hæc ejus prima, & summa obedientia statuitur (s). In citata etiam parte exponetur, quantoperè hæc Superiorum ad invicem perfecta subordinatio custodienda sit, ex præscripto Constitutionum, & præsertim earundem Part. 8. cap. 1. Jllúdque huc revocandum, necessarium esse, ut Superiorem locò Christi Domini Nostri agnoscentes multa reverentia, & amore eum prosequantur; quicumque demum ille sit, vel totius Societatis, vel Domûs Superior, vel ex subordi-

s Paul. III. p. 10. & Jul. III. p. 62. & P.6. c. 1. §. 1. & P.7. c. 3. §. 1. & P.10. B.

t Paul. III. p. 13. & Jul. III. p. 65. & Ex. c. 4. §. 29. 30. 31. & P. 3. c. 1. §. 2. 24. & P. 4. c. 10. §. 5. & 8. & P. 6. c. 1. §. 1.

dinatis Officialibus, qui ex illo auctoritatem acceperint (*t*).

Quæ gravis inobedientia.

u C. 7. D. 45.
x C. 5. D 51.

3. At si quis ex Fratribus Ministro aliquid jubenti, licèt non præcepto in virtute S. Obedientiæ, diceret: *Nolo facere*, incidit in casum Superiori reservatum (*u*), qualis est etiam Inobedientia quæcumque alia & expressa, qua quis asserit se nolle parere (*x*).

Intercessiones quatenus permissæ aut vetitæ.

y Or. c. 4. §. 12. & Cl. c. 4. §. 4.

z P. 7. c. 2. K.

4. Præter eos, ad quorum officium aliqua ratione pertinet, nemo alterius cujuspiam è Nostris negotium tractandum, & expediendum suscipiat. Quod si quid proponendum videretur; id nonnisi zelo boni communis, aut spiritualis consolationis alicujus, réque priùs Domino commendata, præstet (*y*). At absolutè prohibetur, nè quis Principem, Communitatem, aut hominem quemvis magnæ auctoritatis ad petendum aliquem de Societate moveat (*z*). Ad cujus Constitutionis confirmationem, propter proserpentia Externorum patrocinia, cùm sæpius actũ esset de aliquo efficaciori remedio statuendo; Primò decretum est; eum, qui Externos sibi, aut alteri patronos, aut intercessores apud Superiores parâsse deprehensus fuerit, pro delicti qualitate punien-

endum; ut vel à prætensa re omninò excludatur; vel ad certum tempus ab omni in Societate dignitate obeunda removeatur; vel voce tam activa, quàm passiva privetur; vel aliâ pœnâ mulctetur. Conscij verò parari has intercessiones, etsi non emendicatas, vel pro se, vel pro alijs, tenentur eas indicare Superioribus, & quantum in ipsis est, impedire. Quod si neglexerint, Superiorum arbitrio & ipsi puniendi (a). Postmodum cùm impositum aliquibus Provincijs Præceptum à P. N. Mutio in hac materia, expensum fuisset in Congregatione octava, illi suum robur relictum est, quatenus in virtute S. Obedientiæ, & sub peccato mortali prohibet; nè quis ad obtinendum, vel impediendum quidpiam, tam circa locum, quàm circa occupationem suam, vel aliorum de Societate, procuret, vel admittat intercessiones, aut patrocinia Externorum, vel eorum operâ ullatenus utatur apud Superiores; exceptis dumtaxat ijs, qui ratione universalis curæ in Ecclesia auctoritatem habent (b).

a C. 5. D. 14. & 49. & C. 7. D. 20.

b C. 8. D. 24.

Explicatio præcepti lati cōtra intercessionē.

5. Hoc tamen præceptum postea mitigatum est, abrogando eam partem, quæ vetabat admittere intercessiones: quod

verò

verò pertinet ad illas non procurandas, ità intelligendum; ut sermo tantùm sit de intercessionibus, quæ liberam Superioribus gubernationem non relinquant (*c*). Tales autem censeri debent, quæ Superiores impediunt; aut saltèm difficilem eorum gubernationem reddunt, quò minùs pro suo judicio, ac voluntate, juxta Institutum nostrum, de rebus, & personis sibi subjectis disponant. Ac demum, ut remedium universale contra hujusmodi pestem pro tota Societate constitueretur, illud præceptum ad omnes Provincias extensum est (*d*). Insuper declaratum; eos qui emendicato Externorum auxilio, contra Superiorum voluntatem, novarum Provinciarum erectiones extorquere conantur, esse Societatis perturbatores, & subjectos omnibus perturbatorum pœnis (*e*). Perturbatores autem hujusmodi contra Institutum, & Gubernationem nova molientes, & inquirendi sedulò, & severissimè puniendi (*f*).

c C. 9. D. 24.

d C. 10. D. 18.

e C. 9. D. 5.

f C. 5. D. 54. & C. 6. D. 2. & C. 9. D. 25. & Paul. V. p. 305.

Commendatur dependentia à Superioribus è Societate.

6. Quare deferant potiùs omnes ad Superiorem suum res, quæ eis expetendæ occurrerint: nec privatus quispiam directè, vel indirectè sinè ejus facultate, & approbatione à Summo Pontifice, nec ab alio

extra

extra Societatem, gratiam ullam, ac nè Missiones quidem, in suum privatum, vel alterius usum petat, aut petendas curet; sibíque persvadeat, si per Superiorem suum, vel cum ejus consensu, quod optat, non obtinuerit; nè id quidem ad Divinum servitium convenire (g). Et ut vigor disciplinæ hujusmodi meliùs conservetur; voluit Summus Pontifex, ut à correctione Regulæ appellari, aut talis apellatio admitti, seu ab officijs absolutio, aut privatio peti non possint. Et tam Generalis, quàm alij inferiores Præpositi Nostros, Ecclesiarum Prælatis in Socios, aut ad ullum eorum ministerium deputare minimè teneantur; nisi auctoritate S. Sedis: & deputati sub Ordinis correctione existant; & eosdem removere possint. Qua etiam facultate pollent erga eos, qui ad prædicandam Crucem, vel ad inquirendum contra hæreticam pravitatem, & similia, missi fuerint (h).

g Paul. III. p. 12. & Jul. III. p. 64. & P. 6. c. 1. §. 3. & P. 7. c. 1. §. 2.

h Paul. III. p. 39.

Et ab immediatis in sancta simplicitate.

7. Quin & ad Superiores mediatos intra ipsam Societatem non debent facilè recursus aut patere, aut nimis prodesse. Quod si rei gravitas aliud svadeat; tunc exponendum est, cur, à Superiore immediato id aut non petatur, aut non conceda-

i C.6. D.37. §. 2. 3. 4. & Re. com.23. & Re. Cōſ.7.& form. ſcrib. §. 10. & In. 9. §.5. 6. & In. 18. §. 12.

datur; interímque huic parendum (i). Præterea quæ à Superioribus circa administrationem agenda ſunt, nemo curiosè ab alijs exquirat, aut conjecturam faciendo, de ijs ſermonem miſceat: ſed unuſquiſque ſibi, ac muneri ſuo attendens, quidquid de ſe, atque alijs conſtituendum erit, tanquam de manu DEI expectet (l).

l Re. com. 21.

Materia obedientiæ ampliſsima.

8. Ipſa verò Obedientiæ materia, circa quam exerceri debent homines Societatis, latiſſimè patet: nam comprehendit omnia ea, in quibus nullum eſt manifeſtum peccatum; quantumvis difficilia, & ſecundùm ſenſualitatem repugnantia, ſi præcipiantur. Immo debet aliquando Superior occaſionem præbere exercendæ Obedientiæ, tentando ſubditos eo modo, quo DEUS tentavit Abraham; ſervata tamen proportione diſcreta, juxta uniuſcujuſque vires (m). Quapropter ea tantùm intelligenda ſunt conſtituere poſſe Noſtræ Obedientiæ materiam, quæ ad propoſitum Societati finem conducunt (n). Quæ quidem ampliſſimæ Obedientiæ materia extraordinaria dici poteſt; quando nempe Superior juſſerit. At ordinaria, ad quam ſpeciale Superioris mandatum non requiritur,

m Paul. III. p. 13. & Jul. III. p. 64. & P. 3. c. 1. §. 23. & V. & P. 6. c. 1. §. 1. & B.

n Paul. III. p. 13. & P. 9. c. 3. §. 20. & P. 6. c. 1. §. 1. & c. 5.

ritur, est omnium Constitutionum & Regularum absoluta & perfecta observatio (*o*).

o P. 6. c. 1. §. 1. & c. 3. §. 3. & c. 5. & P. 10. §. 13. & C. 4. D. 22.

9. Circa obediendi verò modum exteriorem (nam de interiori suprà dictum est) 1. non expectandum Superioris imperium, sed etiam in rebus non obligatorijs, ubi tantùm signum voluntatis ejus appareat, obediendum est. 2. Promptissimi sint ad parendum Superioris voci, aut campanæ signo, re quavis, atque adeò literâ inchoatâ, necdum perfectâ, relictâ (*p*). 3. Obedientia præstanda, sinè excusationibus, & murmurationibus, immo cum spirituali gaudio, & perseverantia (*q*). His autem non repugnat, post orationem, proponere simpliciter Superiori, quæ in contrarium occurrunt; subjiciendo suum sentire, & velle ei, quem Christi Domini nostri loco quis habet (*r*).

Obediendi ratio.

p P. 6. c. 1. §. 1. & P. 4. c. 10. §. 9. & R. com. 15.

q P. 3. c. 1. §. 23. & P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 1.

r Ex. c. 8. A. & P. 3. c. 2. §. 1. & P. 5. c. 4. F. & P. 7. c. 2. I.

10. Quis verò sit in jubendo modus servandus, distinctiùs tractabitur infrà Part. 6. & 7. ubi de superiorum obligationibus agendum erit: id tantùm hìc videtur adjungendum. Licèt tantoperè exoptet Societas universas suas Constitutiones observari, cùm tamen cupiat suos omnes securos esse, vel certè adjuvari, nè

Quod genus obligationis inducatur ex Obedientia.

incidant in laqueum ullius peccati : visum est, exceptis Votorum obligationibus, nullam Constitutionem, vel ordinem ullum vivendi posse obligationem ad peccatum mortale, vel veniale inducere; nisi Superior ea in Nomine Domini Nostri JESU CHRISTI, vel in virtute Obedientiæ juberet: & loco timoris offensæ succedat desiderium omnis perfectionis (*s*).

s P. 6. c. 5.

Quæ jubendi forma.

11. Et universè conferet circumspectè, & ordinatè præcipere, eo modo curando subditos in Obedientiæ officio continere, ut Superior omni benevolentia, & modestia, & charitate in Domino, quod in ipso est, utatur: ità ut subditi se potiùs ad dilectionem majorem, quàm ad timorem suorum Superiorum possint componere; quamvìs aliquando utrumque sit utile (*t*). Hæc autem B. Patris admonitio locum non habet, cum ijs, qui plerumque difficiles se Superiori præbent: longéque distant à perfectione Obedientiæ in Constitutionibus descripta (*u*).

t P. 3. c. 1. N. & P. 8. c. 1. G.

u Cl. c. 4. §. 9.

SECTIO IV.

De reddenda ratione Conscientiæ.

I.

Utilitas & momentum hujus medij.

Obedientiæ Voto aptè subditur tractatio de aperienda Conscientia, quia ma-

maximè hæc refertur ad Obedientiam. Quantò enim exactiùs Superiores omnia, ſive interna, ſive externa ſuorum noverint, tantò majori cum diligentia, amore, & ſolicitudine eos juvare poterunt; nec in periculis, vel laboribus gravioribus, quàm in Domino ferre ſuaviter poſſint, illos conſtituent (*x*). Opportunè etiam poſt Vota Religionis ſubſtantialia collocatur medium unum ex ſubſtantialibus noſtri Inſtituti; qualis eſt obligatio reddendi Superiori rationem conſcientiæ ſuæ (*y*). Eſt igitur res apprimè neceſſaria, & accuratiſſimè nobis à S. Fundatore commendata (*z*), & ex qua bene transacta ingentes utilitates percipiuntur (*a*).

x Ex. c. 4. §. 34. 35. & P. 3. c. 1. §. 12. & P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 2. & C. 4. D. 40. & In. ad red. rat. conſc.

y C. 5. D. 58.

z Inſt. ad red. rat. con. & In. 11. §. 1.

a In. 11. §. 1. & 3. & In. 13. c. 2. §. 2.

Quoties reddenda conſcientia ratio.

2. Quicumque igitur hanc Societatem in Domino ſequi volet, ſub ſigillo Confeſſionis, vel ſecreti, vel quacumque ratione ei placuerit, debet conſcientiam ſuam magna cum humilitate, & charitate manifeſtare; re nullâ, quâ Dominum univerſorum offenderit, celatâ: & totius anteactæ vitæ rationem integram, vel certè rerum majoris momenti Superiori, qui tum fuerit Societatis, vel cui ex inferioribus ille injungeret, reddat. Et ſexto quoque menſe rationem hanc ſui, ab ultima,

b Ex. c.4.§.34. &c. & P 3. c.1. §. 12. & P.4. c. 10. §.5. & P. 6. c. 1. §.5. & Re. com. 4. & Re. Prov.131. & R. Præp.23 & R. Rect. 22.

quam reddiderit, incipiendo, quiſque reddet. Sic etiam videtur, quòd Coadjutores formati, & Profeſſi, ſingulis annis, vel crebriùs ſi Superiori videbitur, ſuæ conſcientiæ rationem dicto modo ei reddant (*b*).

De quibus reddenda.

3. Nullam igitur debent celare tentationem, quam Præfecto rerum ſpiritualium, vel Confeſſario, vel Superiori non aperiant: immo verò, totam animam ſuam illis integrè manifeſtam eſſe, pergratum habeant. Nec ſolùm defectus aperiant, ſed etiam pœnitentias, & virtutes omnes (*c*); & præterea quæ Provincialis in Viſitatione duxerit interroganda (*d*). Porrò diſtinctior enumeratio eorum quæ aperienda ſunt, dum redditur conſcientiæ ratio, habetur in Inſtructione ad hanc ipſam rem confecta, quæ codici Regularum inſerta eſt, pag. 144.

c P.3. c. 1. §. 11. 12. & Q.

d R. Prov. ult.

A Superioribus quo pacto exigenda.

4. Atque ut hæc rectè fiant, maximè neceſſarium eſt; ut Superiores rem promoveant, & 1. curent, ut ab inutilibus occupationibus liberi, toti in ſubditorum ſuorum internam, curam, & ſpiritualem profectum omninò incumbant (*e*). 2. Benevolentiâ, & comitate debent allicere ſubditos, nè ſe totos eis aperire pertimeſcant;

e Inſt. 13. c. 2. §. 2.

ſcant;

ſcant; intelligántque ſe non Judici; ſed Patri manifeſtare (*f*). 3. Maximoperè ſibi injunctum ſciant, graviſſiméque præſcriptum, nè hac notitia ità utantur, ut ſubditorum animi offendantur: nihil omninò cuiquam, ac nè ipſi quidem Generali, ſeu Provinciali innuendo (*g*). Et Provincialis inter viſitandum diligenter cognoſcat de hac Superiorum fide: détque operam, ut pro culpæ gravitate in eum animadvertatur, qui in eo genere ſolutior fuerit (*h*). 4. In exhortationibus crebrò tam ſanctum & neceſſarium morem inculcent, atque explicent ex Conſtitutionibus, SS. Patribus, & Theologia. Et ùt minimè cogere debent ſubditos ad aperiendam conſcientiam extra confeſſionem; ità ſummoperè laudandi, qui ſemotis ijs, quæ propriè ad Confeſſionem pertinent, extra Confeſſionem eam aperiunt (*i*).

f R. Prov. ult. & R. Præp. 26. Rect. 25. & In. 11. §. 1. & 3. & In. 13. c. 2. §. 2.

g C. 12. D. 15. & In. 11. §. 1, 2. & Or. c. 1. §. 17.

h Inſt. 11. §. 3.

i Inſt. 13. c. 2. §. 2. 3.

CAPUT III.

De Charitate inter Noſtros.

I.

Ejus Præſidia ordinaria.

PRæter eam unionem, quam cum Superioribus habere ſinguli debent, perfecta Obedientiæ virtute, & ſuæ conſcientiæ manifeſtatione, curanda & alia eſt

inter reliqua membra, vinculo charitatis; & mutui amoris, quæ in tot præsertim Nationum collectione ingens gloria Societatis est (a). Quare idem sapiamus, idem dicamus omnes, exclusis, quoad fieri potest, doctrinis differentibus verbo, vel scripto, immo & in rebus agendis judiciorum diversitate: & si ulla inter domesticos perturbatio, vel ira accideret, curandum, ut in gratiam invicem redeant (b); intérque præcipuas Ministri curas erit, animos Patrum & Fratrum inter se per benevolentiam unire (c). Ad eundem finem mutuæ benevolentiæ juverit crebra communicatio, & rerum mutua notitia, & in omnibus rebus uniformitas (d). In concionibus verò domesticis unio & charitas fraterna præcipuè commendanda (e). Inter præcipuas etiam conjunctionis causas numerari debet, liberalior in Nostros hospitalitas: erga quos charitatem magnam Superior exhibeat; &, si indigeant aliquâ eleemosynâ, eos juvare Superior poterit. Sed à nullo omninò Nostrorum Hospitum in hospitalitatis compensationem quidquam exigendum; & si spontè offeratur, non admittendum, nisi prout permisit Congreg. 7. Decr. 18.

a Paul. V. pag. 305.

b P. 3. c. 1. §. 18. & P. & P. 8. c. 1. §. 8. & K. c. 6. §. §. 8. & P. 10. §. 9. & R. com. 28. & R. Min. 13.

d P. 10. §. 9.

e P. 3. c. 1. §. 21.

Qui

Qui verò iter faciunt, ubi Societas habet domicilium, ad aliud hospitium nè divertant (*f*).

f P. 4.c.2. F.& P.6.c.2.D.&R. Præp,82. & R. Rect. 80. & C. 7. D. 18. & R. com. 48.

2. Manifestare sese invicem ac manifestari sint parati, debito cum amore, & charitate; præsertim ubi à Superiore fuerint interrogati (*g*). Quæ Constitutio ulteriùs explicata est; declaratúmque 1. Licitum esse, manifestare Superiori, ùt Patri, quodcumque delictum alterius, sive grave sit, sive leve. 2. Cùm Novitij hujusmodi Constitutioni assensum præbuerint; eo ipso Nostros cedere cuicumque juri famæ, quod huic manifestationi obstare posset. 3. Non manifestanda, quæ secretò, & consilij petendi gratiâ, quis communicavit. 4. Non expectandum necessariò Superioris præscriptum. 5. Qui manifestat, non debere duci aliquo inordinato affectu; propterea jubet Constitutio, ut debito cum amore, & charitate fiat. 6. In delictis, quæ vergunt in damnũ boni communis, vel tertiæ personæ, non solùm quemque posse, sed debere uti denunciatione paterna. 7. Et quando ea denunciatio non sufficeret, teneri subditum ad denunciationem judicialem faciendam (*h*). Quomodo autem Superior se debeat

Correctio fraterna per Superiorem.

g Ex. c.4. §.8.

h C. 6. D.32.& Or. c.15. p. 1.

gerere in denunciatione paterna, vide infrà cap. 6. §. 6.

Cavenda nationum studia & factiones.

3. Porrò ad præcidendos dissensionum fontes, caveant sibi omnes ab illo affectu, quo aliæ de alijs Nationibus sinistrè sentire, aut loqui solent: quin potiùs & bene sentiant; & peculiari affectu diversas à sua Nationes prosequantur in Domino. Ac proinde nemo bella, contentionésque inter Christianos Principes in colloquium adducat (*i*). Ad mutuam etiam Charitatem servandam occasione Cengregationum, multa salubriter statuta sunt; quæ habes in earum Formulis; & præsertim cap. tertio Form. Congr. Gen. & Prov.

i P. 10. §. 11. & R. com. 30.

Interdictæ divisiones earundem intra eandem Provinciam.

4. Non expedit Missionibus, licèt illustrioribus, concedere Superiores ex sua natione; qui omnibus per varias Societatis Provincias sparsis præsint. Nec illis permittenda è sola gente sua Nostrorum Seminaria: consultiúsque est, recepto in Societate omnium gentium more, alijs de Societate permisceri; nè Nationum discrimina paulatim, magno Societatis totius damno, introducantur. Sed neque permittendum, ut in ijs Urbibus, in quibus Societas Collegia, studiáque sua habet, pariter è sola ipsi gente sua Professo-

res habeant cujuſcumque facultatis, multóque minùs Superiores. Quin omnes ubique Miſſionum harum ijs Aſſiſtentibus, & Provincialibus ſubjacere debent, in quorum Provincijs ſedem fixerunt, nullâ illis exemptione concesſâ: & ſi quid uſpiam tentatum eſt, aut expletum contra hæc Decreta, P. Generalis ad præſcriptam formam revocet (*l*). *l* C. 7. D. 21.

Pœna in Auctores diſſenſionum.

5. Diſſenſionis verò auctores, velut noxia maximè peſtis, diligentiſſimè ſeparandi ſunt, vel omninò eos à Societate dimittendo, vel transferendo in alium locum (*m*). Et inter peccata, quorum abſolutio in Societate Superiori reſervatur, numeratur ſexto loco detractio famæ, bonæque exiſtimationis aliorum, & diſcordiarum ſeminatio, inter fratres (*n*). Falſi autem delatores detractoréſque ſeverè admodum puniendi; & qui eos manifeſtare recuſaverint, pro ipſis calumniæ auctoribus habendi, eadémque pœnâ mulctandi (*o*). Contra Perturbatores verò communis quietis, & impugnatores Inſtituti Societatis acriter inſurrexit C. 5. D. 54. quod inſertum eſt Bullæ Pauli V. pag. 305. ubi ſtatuitur hujuſmodi homines graviter plectendos eſſe; quin & ejiciendos è Socie-

m P. 8. c. 1. §. 5. & F. & P. 2. c. 2. D. & C. 5. D. 13 & R. Prov. 128.

n C. 5. D. 51.

o C. 7. D. 12. & 93. & C. 12. D. 18. & In. 13. c. 4. §. 1. 2.

tate, licèt Professi fuerint. Quibus accensendi sunt, qui emendicato Externorum auxilio moliuntur novarum Provinciarum erectiones, aut legitimas earundem divisiones impedire conantur (*p*); & qui libellis scriptis, aut impressis Sociorum vivendi, aut gubernandi modum, aut Superiores traducunt : quíque ità palam, ac passim de Instituto obloquuntur; ut censeri possint velle alios in suam sententiam pertrahere (*q*).

p C. 9. D. 5.

q C. 9. D. 25.

De Charitate adhibenda erga nostros Infirmos, infrà cap. 8. sect. 2. De Charitate exercenda erga Externos erit locus inferiùs, ubi de ijs juvandis sermo instituetur, P. 5. cap. 3.

CAPUT IV.

De Humilitate, & Abnegatione sui interna, externáque.

I.

Ambitionis studia graviter interdicta.

PRæter ea, quæ ad eliminandam ambitionem, atque adeò sternendam Humilitati Euangelicæ viam, Professi DEO vovent, & tractata suo loco sunt : hìc solùm addendum, omnibus Nostris versantibus in regionibus, Tribunali Hispanicæ In-

Inquisitionis subjectis, præceptum esse, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ; nè quisquam per se, vel per alium, præsumat procurare, vel ambire officia Consultoris, & Qualificatoris (*a*). Alia præcepta contra ambientes in Congregationibus, legenda in earum Formulis. Jam verò breviter indicanda nonnulla, quæ ad hujus virtutis perfectionem assequendam, profitendámque nobis præscribuntur.

a C. 5. D. 28.

Desideria abjectionis.

2. Primò igitur quoad dispositionem animi spectat, rem esse summi momenti, ad vitæ spiritualis profectum, omnes intelligant; omninò abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat; & admittere, & concupiscere, quidquid Dominus noster amavit, & amplexus est: adeò ut, si absq; proximi peccato fieri posset, vellent injurias, & contumelias pati; ut imitari Christum Dominum aliquo modo possent (*b*).

b Ex. C. 4. §. 44.

Exercitamenta ejusdem.

3. Ut meliùs ad hunc perfectionis gradum perveniatur; maximè studeant quærere in Domino majorem sui abnegationem, & continuam in rebus omnibus, quoad fieri poterit, mortificationem (*c*); & in exercendis officijs abjectis, & humilibus promptiùs ea suscipi convenit; à quibus sensus magìs abhorrebit (*d*).

c Ex. C. 4. §. 46.

d Ex. C. 4. §. 28. & P. 3. c. 1. §. 13. & 22. & R. Præp. 30. & R. 29.

Et

Et quia ad progressum in virtutibus faciendum, multum confert antiquiorum exemplum; qui præest alijs, & omnes alij Sacerdotes, qui ei videbuntur, aliquando intrà annum officia eorum, qui inserviunt Domi, ad tempus aliquod obibunt. In vestitu etiam, victu, & usu reliquarum rerum vitæ necessariarum ea moderatio adhibenda; ut in omnibus habeatur ratio debitæ humilitatis, & submissionis (*e*).

e P.6. c.2. §. 15. 16.

Honor alijs deferendus.

4. Alios sibi quisque superiores ducat; cum eis dum loquimur, cavendum ab omni impatientiæ, ac superbiæ signo: optaréque debemus potiores partes illis deferre: exhibendúsque exteriùs honor, cuique debitus, cum simplicitate, & moderatione religiosa (*f*). Quare nomen illud honorificum *Don*, ubi est insigne nobilitatis, omninò sublatum est (*g*). Et quamquam in mensa Sacerdotes, alios ad eum gradum non promotos præcedere debent; inter ipsos tamen Sacerdotes, aut Laicos nullus est ordo constituendus (*h*). Loca etiam certa minimè accipient in Universitatibus, qui ad Gradus literarios promoti sunt: sed simul omnes extra numerum se constituant (*i*): & pari simplicitatis humilitatísque Euangelicæ studio, si

f P.3. c. 1. §.4.

g C. 2. D. 85.

h C. 1. D. 106.

i P.4. c.6. §.17. & c. 15. §. 4.

ſi quando cogemur ad publicas ſupplicationes procedere, locum tenebimus nobis deſignatum ab ijs, qui nos vocârunt (*l*).

l C. 3. D. 35.

Corporis afflictationes quatenus uſurpandæ.

5. Quamvìs ſingulis commendetur ſtudium quærendi in omnibus continuam mortificationem (*m*); ratio tamen vivendi in exterioribus communis eſt; nec ullas ordinarias pœnitentias, vel corporis afflictiones, ex obligatione ſubeundas, habet: ſed illas aſſumere quivis poterit; quæ ſibi videbuntur, cum approbatione Superioris, aut Confeſſarij, ad majorem ſui ſpiritûs profectum convenire: & quas, propter eundem finem, Superiores eis poterunt imponere (*n*). Non debet autem corporis caſtigatio eſſe immoderata; ut nocumentum afferre, & majora bona impedire poſſit: ſed ità temperanda, ut ad neutrum extremum rigoris, vel diſſolutionis declinetur (*o*).

m Ex. c. 4. §. 46.

n Ex. c. 1. §. 6. & P. 3. c. 1 §. 12. & c. 2. §. 5. & P. 6. c. 2 §. 16. & R. Præp. 31. Rect. 30.

o P. 3. c. 2. §. 5. & P. 6. c. 3. §. 1. & P. 10. §. 10. & R. Præp. 32. & Rect. 31.

Iejunia quæ indicta, aut permiſſa.

6. In Abſtinentia quidem ſextæ feriæ conſvetudo Societatis ſervanda; & Iejunium in pervigilio S. P. N. Ignatij per Societatem indictum eſt (*p*). At Jejunium, ſeu Abſtinentiam in Adventu univerſaliter præſcribere, non viſum eſt expedire. Quod ſi alicubi, ad vitandam offenſionem Externorum, aliud ſtatui oporteret; Ge-

p R. com. 5. & C. 7. D. 16.

ne-

neralis est in hujusmodi Urbibus, seu Provincijs, eam praxim inducere; qua & declinetur offensio, & Nostri ad ea jejunia obstricti non censeantur. Ceterùm cùm declaratum sit universè ad singularitatem non pertinere, si quis jejunet alijs non jejunantibus, & Superiores id volentibus concedere possint, immo & facultatem ad jejunandum præstare debeant; tempore Adventûs se faciliores præbebunt (*q*).

q C. 1. D. 96. & C. 5. D. 27. & C. 6. D. 9. & RR. sup. cit.

Pœnitentiæ secretæ commendandæ.

7. At Pœnitentiarum secretarum usus, sicubi non ità viget, excitandus à Superioribus in exhortationibus extráque illas in privatis colloquijs, in ijs præsertim, qui juvenes sunt; frenatis pariter, qui hoc in genere proveherentur ulteriùs, quàm recta ratio permittat. Ad omnium verò instructionem legenda interdum publicè epistola P. N. Claudij de usu pœnitentiarum (*r*).

r In. 13. c. 6.

CAPUT V.

De Disciplina domestica.

1.

Regularum necessitas.

QUamvìs Divina Bonitas, quæ Societatem inchoavit, illam etiam conservatura sit; ex parte verò nostra, interna Amoris Divini lex ad id maximè conferat: quia

quia tamen, & exemplo, & ratione docemur constituendas esse leges; quibus ad susceptum vitæ cursum tenendum, incitandúmque juvemur (*a*); plurimæ sunt constitutæ, non modò utiles ad excolendum animum Nostrorum, ùt proximè expositum est, sed etiam ad externam politiam; qua ordo, & disciplina domestica continentur: & hæ diligenter servandæ sunt (*b*).

a P. 1. Procem. §. 1. & P. 10. §. 1.

b P. 10. §. 4.

Quibus potissimùm exterior disciplina contineatur.

2. Huc faciunt pleræque ex Regulis tum communibus, tum particularibus Præpositi, seu Rectoris; Ministri, Subministri, aliorúmque Officialium inferiorum, quas in Codice Regularum videre est, & condendas esse sæpius in Constitutionibus præscribitur (*c*); Monita Generalia ex varijs Ordinationibus, ac Decretis eruta (*d*), & Ordinationes etiam varij generis, quæ in distinctos libros in singulis domibus servandos relatæ ad praxim summopere conferunt (*e*).

c P. 1. Procem. decl. & P. 4. c. 10. §. 6. & P. 7. c. 4. §. 12.

d Ord. c. 4.

e Ord. c. 8. & C. 7. D. 90.

Ordo domesticus unde petendus.

3. In Reg. Præpositi, & Rectoris habetur caput 5. de Ordine domestico, ubi præcipuarum Actionum tempus, & modus præscribitur. Ex quibus omnibus conflatur exactissima norma Disciplinæ religiosæ. Locos, indicâsse sit satis; cùm præ-

præſertim multa jam allata ſint alibi, aut poſtmodum referenda, quando id materia poſtulaverit; videri etiam poſſunt, quæ infrà Part. 7. c. 3. ſect. 6. & 8. dicuntur per Superiores à Subditis exigenda. Non omittenda tamen hìc aliqua; vel quia ab ipſomet S. Fundatore ſtatuta fuerunt, vel quia majoris momenti videntur.

Silentium inter Noſtros.

4. Inter Religioſæ Domus præcipua ornamenta reponi ſilentium pro comperto eſt: illud nobis ſervandum eſſe præſcripto tempore Conſtitutiones jubent (*f*). Id autem eſt omne, quod extra tempora Recreationi aſſignata decurrit. At ſilentium ea ratione ſervandum eſt; ut nemo loquatur, niſi obiter, & perpaucis, aut de rebus neceſſarijs, præſertim in Eccleſia, Sacriſtia, & Refectorio: in Miſſa verò, concione, menſa, lectionibus, & diſputationibus, ſi quid privatim dicere neceſſe erit, breviſſimè, & ſubmiſsâ voce ſuggeratur (*g*). Nemo in alienum cubiculum ingrediatur, ſinè generali, aut ſpeciali Superioris facultate: quod ſi aliquis intus ſit, non priùs aperiat oſtium, quàm poſt pulſum audiat, *ingredere*: & tamdiu aperta ſit janua, quam diu intus unà fuerint (*h*), Et cum foras eundum erit, minimè loqui li-

f P. 3. c. 1. §. 4.

g R. com. 26. & Or. c. 4. §. 21. & In. 13. c. 3. §. 1. & C l. c. 3. ê. 9. & R. Submin. 4.

h P. 3. c. 1. D. & R. com. 33.

licebit intra Urbem, ubi frequens eſt populus. Et qui menſæ inſerviunt, noverint eandem legem ſibi ſervandam eſſe (*i*). Ad cuſtodiam verò harum ordinationum invigilare debent Superiores, & exhortationibus, admonitionibúſque, tum etiam interdictâ recreatione nimiùm loquacibus, aliíſque uſitatis pœnitentijs ſilentij obſervationem urgeant: quod facile Noſtris deberet eſſe; cùm aut occupati plerumque ſimus, aut conceſſis per intervalla ſermonibus recreati (*l*).

i Or. c. 4. §. 21. & In. 13. c. 3. §. 2. 3.

l In. 13. c. 3. §. 1. & Cl. c. 3. §. 9.

Quæ permiſſa Colloquia.

5. Et hæc quidem permiſſa Colloquia, quam Recreationem appellamus, ut religiosè tranſigantur, nonnulla ſervanda ſunt. 1. A prandio, & cœna una hora, diebus autem Veneris, poſt collationem veſpertinam, dimidia Recreationi religiosè impendatur: ídque in uno loco, ſi commodè fieri poterit (*m*). Sed feriâ quartâ hebdomadæ ſanctæ, poſt decantata officia tenebrarum, uſque in feriam ſextam incluſivè, ab omni Recreatione abſtinendum erit (*n*). Sicut ab ea ceſſandum ſtatim, ac datum eſt ſignum ad finem Recreationis. Qui tamen Menſæ miniſtraverunt, poterunt ſecundæ Recreationi intereſſe (*o*). Omnes demiſsè loquantur,

m Reg. Præp. 56. & Rect. 55. & C. 6. D. 6. Or. c. 4. §. 21.

n C. 7. D. 34.

o Or. c. 4. §. 21. & In. 13. c. 3. §. 1. & 3.

p P. 3. c. 1. §. 4. & R. com. 28.

& cum circumſpectione, & ædificatione verborum (p); amandatis rerum ludicrarum narratiunculis, ac libertate indecora: deſignentúrque idonei Syndici; ſubmittantúrque ſecretò boni aliqui, ac ſpirituales, qui ſermones ſanctos, & Religioſæ recreationi convenientes inducant. Pro quorum materia propoſitus eſt Catalogus confectus à P. Natali. Et quia in Cong. 6. non pauci conqueſti ſunt Recreationis tempus minùs religiosè tranſigi; ſeriò actum de ea contrahenda. Sed cùm nihil novi tunc placuiſſet inducere; decretum, ut aliâ viâ prædicto incommodo occurreretur. Et probata eſt Inſtructio à PP. deputatis in hanc rem confecta (q).

q C. 6. D. 6. & 38. & C. 7. D. 80. §. 5. & Or. c. 4. §. 22. & In. 13. c. 9. & Cl. c. 3. §. 10.

Otium vitandum.

6. Ad Religioſam diſciplinam cuſtodiendam mirum quantum facit otij fuga: id enim eſt malorum omnium origo, & propterea, quoad ejus fieri poterit, Domi noſtræ locũ non habeat. Sed omnes, quamdiu corpore bene valent, in ſpiritualibus, vel exterioribus rebus habeant in quo occupentur (r). Superiores propterea 1. ipſi exemplo ſuo ad operandum alios incitent; ità tamen, ut non omnia per ſe præſtent; præſertim nobiliores actiones, ſed dividant eas cum ſuis. 2. Invigilent ut aptis

r P. 3. c. 1. §. 6. & P. 4. c. 10. §. 6.

loco

loco exercitationibus Noſtri occupentur; nec facilè illorum excuſationes admittant (*s*). Occupationes verò, quibus Noſtri vacare debent, aliæ ad ſpiritum ſingulorum pertinent, aliæ ad ſtudia, aliæ ad Proximos, & videri poſſunt Inſtr. 4. & commendantur Inſt. 3. §. 15. & Reg. Præpoſ. 38.

s In. 4. §. 4.

7. Quædam ad diſciplinam pertinentia Externos reſpiciunt, & alibi referentur; quia ſpectant ad leges, quibus miniſteria Societatis in bonum Proximorum diriguntur. Attamen hìc delibanda ſunt aliqua, quibus cautum videtur domeſticæ diſciplinæ, reſpectu illorum. Domi igitur nemo loquatur cum Externis; aut alios ad id vocet, ſinè facultate generali, aut particulari Superioris (*t*). Externi nè excipiantur hoſpitio, ut domi pernoctent; niſi ij ſint, quibus multum debeatur; aut id officij, ſinè magna offenſione, prætermitti non poſſit (*u*). Nemo cujuſquam Externi ad Domeſticum, aut Domeſtici ad Externum mandata deferat, aut literas inſcio Superiore. Seculares autem rumores, qui foris audiuntur, ne temerè, & ſinè fructu narrentur; aut quæ domi acta, vel agenda ſunt Externis referantur, niſi Su-

Cum Externis cautela.

t R. com. 36. & R. Jan. 8.

u R. Præp. 83. & Rect. 11.

x R. com. 37. & 38.
y Ex. c. 4. §. 6. & P. 3. c. 1. B. & R. Præp. 35. Rect. 35.

periore approbante (x). Superior, aut ab eo designatus aliquis, videat scripta, & literas omnes, quæ scribuntur ad Domesticos, & quas ipsi alijs scribunt (y),

Peregrinantium leges.

8. Præter ea, quæ dicta sunt ad præsidium castitatis sub hujus titulo, ùt de Socio adjungendo Domo exeuntibus, præsente in Visitationibus, & similia, huc facit: Neminem mittendum esse ab uno in alium locum sinè literis patentibus; & cùm peregrè erit Nostris proficiscendum, illis præficiendum maximè fidum, & cui cæteri tanquam Superiori in omnibus obediant (z), At recedentem sinè licentia ab alio loco Societatis, vel ab ea dimissum Superior non admittat; aut si ità expediat, illo domi, vel alio pio in loco detento, à Provinciali ordinationem super eo expectet *. Si qui etiam ad Generalem profugiunt, sinè facultate, aut profugi extra Collegia vagantur, gravi pœna, pro arbitrio P. N. puniendi; ab eóque non facilè audiendi, sed remittendi ad Provincias **. Cùm quis iter faciens transit per locum, ubi Domus, aut Collegium Societatis sit, ad aliud Hospitium nè divertat; ejúsque, qui illic præest, obedientiæ subsit in omnibus ***. vide Peregrinorum Regulas p. 147. &c.

z R. Prov. 117. & 114. & Reg. Per. 12. & C. 7. D. 4.
* P. 2. c. 4. §. 1. & A. & R. Præp. 81. & Rect. 79.
** C. 7. D. 4.
*** Reg. com. 48.

CA-

CAPUT VI.

De Pœnis imponendis.

I.

QUamquam optandum ſit, ut Religioſi ad obſervandas ſuas Regulas non egeant timore pœnarum, præſertim temporalium; tamen quia in tanta naturæ infirmitate ſubinde his ſtimulis indigemus; certum eſt Superiores poſſe pœnitentias imponere propter defectus, & negligentias admiſſas (a). Nec à correctione Regulæ Societatis, ſecundùm Ordinationes ejus factæ, licet appellare; & appellatio per nullum Judicem admitti debet (b).

Superiores poſſunt imponere pœnitentias.

a Ex. c. 1. §. 6. & P. 3. c. 1. §. 26.

b Paul. III. p. 39.

2. Pœnitentias igitur impoſitas hujuſmodi promptâ voluntate, & magnâ humilitate quiſque admittere deberet, cum vero emendationis deſiderio; etiamſi propter defectum non culpabilem injungerentur (c). Immo aliquoties ſingulis annis omnes à Superiore ſibi pœnitentias injungi, propter defectum obſervationis Regularum, petant (d).

Quomodo eas Subditi admittere debeant.

c Ex. c. 4. §. 33. & P. 3. c. 1. §. 15.

d P. 3. c. 1. §. 28.

3. Eſt autem advertendum in correctionibus: quòd primò in charitate, & dulcedine, qui peccant, ſunt admonendi; ſecundò in charitate quidem, ſed eo ta-

Quo ordine in illis injungendis procedendũ ſit.

men modo, ut confusio, & rubor eis injiciatur; tertiò amori ea, quæ timorem incutiunt, adjicientur; habitâ semper ratione dispositionis personarum, & ædificationis universalis, & particularis earum, ad gloriam DEI. De publicis autem defectibus publica debet esse pœnitentia, ijs tantùm, quæ ad ædificationem faciunt, declaratis (*e*). Atque hujusmodi disciplina communis omnibus esse debet, etiam antiquioribus, immo & ipsis Superioribus, si suo officio defuerint (*f*). Qui autem in aliquo Collegio malè se gerit, non mittatur, si fieri potest, ad aliud; nisi juvetur, ubi deliquit (*g*).

e P.3. c.1. §.15. & N. & P. 8. c.1. G. & Re. Præpos. 29. & Rect. 28.

f C.6. D.37. §. 6. 7. & In. 18. §. 10. & 12.

g C.7. D.80. §. 2. & R. Prov. 317.

Quæ pœnitentia ordinariè imponi possint.

4. At non imponentur à Superiore Domûs, seu Collegij nisi ordinariæ pœnitentiæ; quales sunt: parva mensa, publica reprehensio, conclusio in circulo, edere sub mensa, osculari aliorum pedes, orare in Refectorio, dicere culpam suam, subtractio cibi usque ad panem, & aquam. Si res postulaverit, disciplina publica in Refectorio, & alia exercitia humilia, & domestica (*h*).

h R. Præp. 10. & Rect. 9.

Quomodo contra Apostatas, aliósque graviùs delinquentes sit procedendum.

5. Apostatas verò, & alios quosvis insolentes, & qui id mereri videbuntur, possunt Superiores omnes, invocato etiam

au-

auxilio brachij secularis, excommunicare, capere, incarcerare, & aliàs suæ disciplinæ submittere (*i*). Quamquam facultas excommunicandi Provincialibus reservata est (*l*); quibus etiam tantummodò permissum est prædictis facultatibus uti contra commorantes in alia Religione (*m*). De carceribus in Societate tenendis deliberatio P. Generali relicta (*n*). Forma Judicij aliquando instituendi à Deputatis concepta in Congregatione VI. commissa est P. Generali; ut eam Provincialibus communicet, cùm necessitas postulaverit (*o*).

i Paul. III. pa. 41. & Greg. XIV. p. 283.

l Comp. V. Corr. §. 2.

m Comp. V. Apost. §. 5.

n C. 1. D. 116.

o C. 6. D. 45. & C. 7. D. 94.

Quomodo in delatis Superior se gerere debeat.

6. Dictis suprà, ubi de prima Probatione Part. 1. cap. 4. sect. 2. §. 5. & ubi de Charitate, hac Part. 4. cap. 3. §. 2. circa obligationem, quam habent Nostri juvandi apud Superiores correctionem defectuum, hìc addendum, quid Superiores servare debeant in ea usurpanda. 1. Caveant, nè delatoribus faciles aures, fidémq; præbeant; sed disquirant singula, donec in rei delatæ cognitionem veniant; & si falsitatem deprehenderint, aut innocentem ab omni delicti suspicione liberent, aut falsum delatorem, pro rei gravitate, puniant. Optavit etiam Congregatio VII. ut

ut nemo ad mediatos Superiores aliena errata deferret, nisi priùs immediati moniti fuissent; si verò per hos emendatio non est secuta, aut graves admodum causæ hunc ordinem invertendum suadent, causas omissi ordinis in literis ad mediatum Superiorem addat (*p*).

p C. 7. D. 12.

2. Superior quando aliquos defectus novit, per denunciationem paternam, Deferentem nulli revelet; nec ab eo petat, ut rem delatam subscribat; Delatum verò ijs tantùm aperiat; qui prodesse possint fini, per talem denunciationem intento; qui est profectus spiritualis subditorum, & bonum commune Religionis; quales præcipuè sunt Consultores, & Superior Delati: ad majorem autem cautelam, petatur ad consultationem Deferentis consensus; quem ille dare debebit.

3. Potest sic delatum corrigere, etiam coram duobus testibus; & peragere secretò, quæcumque judicaverit expedire ad remedium, profectúmque delati, at citra ejus infamiam; ùt diligenter circa illum invigilare, mutare loco, non admittere ad aliquod officium.

4. Potest Superior defectus leves, & communes sic delatos, in Refectorio, publi-

publicâ reprehensione, & pœnitentiâ ordinariâ corrigere; dummodò, quoad fieri poterit, habeatur consensus Deferentis, & Delato nulla momenti alicujus infamia adhæreſcat. Ob gravia verò, quæ sic innotuerint, poterit interdum devenire ad dimissionem Delati ex Societate; sic quidem, ut licèt adjuvetur hâc notitiâ, non tamen eo modo procedat, ut possit cognosci talis defectus ab alijs, sed aliâ viâ cognitas notas opponat, vel certè nihil dicat (q).

q C.6. D.33. & Or. c.15. p.2.

CAPUT VII.

De Dimissione è Societate.

SECTIO I.

Quinam, & per quos dimitti possint.

I.

Duplex dimissionis species; quarum altera propria Societatis.

DUpliciter Societas dimittere suos potest; vel concedendo transitum ad aliam Religionem, vel eos absolutè dimittendo; sive hi soluti à Votis remaneant, ùt contingit in non Professis, sive non soluti, ùt Professis accidit. Primum genus Dimissionis exerceri solet circa Professos: quibus etiam licebit transire ad quemcumque Ordinem etiam laxiorem, quem præscripserit Præpositus Generalis,

 de

a Greg. XIII. p. 209.

de consensu tamen Superiorum loci illius, quò destinabuntur (a). De secundo genere Dimissionis potissimùm hìc agemus: Quod admodum peculiare Societati est; & unum ex substantialibus Instituti (b).

b Jul. III. p. 68 & C. 5. D. 58.

Quilibet è Societate dimitti aliquandò potest.

2. Ut ad propositum Societati finem divini obsequij, & auxilij animarum convenit conservari, & numero augeri operarios idoneos, ad hoc opus promovendum: ità dimitti eos oportet, qui tales non fuerint inventi. Et quamvìs causas, ad Dimissionem dignas, eò graviores esse oportet, quò quis arctiùs Societatis corpori conjunctus est: quantumlibet tamen quisque sit conjunctus, in quibusdam casibus separari ab ea posset, ac deberet; adeò ut vel ipse Præpositus Generalis ab hac lege non excipiatur (c). Præterea quò magìs alicui Societas deberet, quòd de ipsa bene meritus esset; vel quò pluribus DEI donis, ad eandem in divino obsequio juvandam, præditus esset; eò majori cum difficultate esset dimittendus: ùt è contrario, cui minùs deberet Societas; aut minùs ad eandem juvandam esset idoneus, faciliùs dimitti posset (d).

c P. 2. c. 1. §. 1. & A. & c. 3. A. & P. 9. c. 4. §. 7.

d P. 2. c. 1. A.

3. Dimittendi facultas in primis ad universam Societatem pertinet; quando in Con-

Congregationem Generalem conveniret. Eadem erit penes Præpositum Generalem in omnibus, præterquam si quid ad ipsius personam pertineret. Penes reliquos ex Societate tantum erit hujus facultatis, quantum eis à Capite collatum fuerit: nec Superioribus tantùm Provincialibus, sed & aliquibus Localibus tribui poterit. Hæc autem facultas, si amplior, ad conciliandam illis subditorum venerationem, aliquando communicabitur in patentibus literis; nihilominus eadem contrahi (prout convenire videbitur) in secretis poterit (*e*).

Quinam dimittere possint jure ordinario, aut delegato.

e P. 2. c. 1. §. 2. & B. & P. 9. c. 1. §. 1. & Greg. XIV. p. 284. & Or. c. 12. §. 1.

4. In præsenti verò Provincialibus ea est communicata facultas dimittendi; quæ explicatur in ipsorum Regulis cap. 5. unde possunt dimittere eos, qui in prima, & secunda Probatione, ante & post emissa Vota, versantur. Qui enim, ante finem biennij, ex devotione sua, & facultate Superiorum, emittunt Vota, obligationem quidem contrahunt ad ea servanda; sed non proptetea Religiosi constituuntur; aut ad eos retinendos ulla obligatio resultat in Societate: ùt literis encyclicis P. N. 7. Aug. 1683. declaratum est. Limitatur tamen prædicta facultas, Provincialibus com-

Quatenus id Provincialibus concessum sit.

communicata, reſpectu Novitiorum; qui à Præpoſito Generali in Provinciam deſtinati, vel de Societate ipſa peculiari modo benè meriti eſſent. Hos enim, & Scholaſticos approbatos, Coadjutoréſque non formatos nequeunt dimittere: niſi cauſæ ſint admodum urgentes, & graves; & ejuſmodi, ut ſinè gravi periculo Generalis reſponſum expectari nequeat: quem tamen Provinciales certiorem ſtatim facient, Dimiſſione peractâ. Coadjutores formati, ſive ſpirituales, ſive temporales dimitti non debent, niſi approbante Generali. Qui tamen poterit hujuſmodi facultatem Provinciali communicare in remotiſſimis locis; vel propter cauſas magni momenti alicui; cui tanquam ſibi ipſi fideret: At erga Profeſſos eadem facultas non eſt communicanda inferioribus Præpoſitis; ſed in ſolo Generali debet ſiſtere. (*f*)

f P. 2. c. 1. §. 2. & B. & C. & R. Prov. 40. 41. 42. 43. & Or. c. 12.

SECTIO II.

De Cauſis Dimiſſionis.

I.

De quibus hìc agendum ſit.

NOn hìc agimus de cauſis Novitios, ſive Profeſſos dimittendi: nam ùt reſpectu illorum longè leviores, ità compara-

paratione istorum longè graviores requiruntur, quàm quæ hìc exponuntur sufficientes ad dimittendos è Societate, qui Votis simplicibus, licèt substantialibus Religionis, obstricti sunt. Igitur causæ Dimissionis in Societate debent esse rationabiles, atque justissimæ (*g*): harum autem aliæ sunt culpabiles Dimittendo, aliæ non: Igitur initio ducto ab illis.

g Greg. XIII, p. 217. & Ex. c. 6. A. & P. 2. c. 2.

Inter causas culpabiles prima est scandalo Socijs esse.

2. Si aliquis damnum allaturus malo vitæ exemplo judicaretur; ac præcipuè si inquietum se ostenderet; & verbis, aut actibus offendiculum alijs præberet; vel inducendo eos ad malum: vel ad discordiam: vel si quid contra Superiores, vel commune Societatis bonum moliretur: hoc enim tolerare charitatis non esset, sed vitij contrarij, in eo quidem, qui tenetur conservare quietem, & bonum statum Societatis sibi commissæ (*h*). Quando autem, non tam propter rationem, vel magnitudinem peccati, quàm ob removendum offendiculum, quod alijs præbuit, dimitti aliquem necesse esset: si alioqui aptus esset, expendet prudentia Superioris, an expediat facultatem ei dare, ut ad locum alium Societatis valdè remotum, ex eadem non egrediendo, proficiscatur (*i*).

h P. 2. c. 2. §. 3. & D. & P. 8. c. 1. §. 5. & F. & C. 5. D. 54. & Paul. V. p. 305. &c.

i P. 2. c. 2. D.

3. Cùm

2. Gravia, licèt nō publica peccata.

3. Cùm licèt aliqua peccata offendiculum non præberent, utpotè non manifesta; tamen in Domino judicaretur contra ipsius honorem, & gloriam fore: ut qui ea admisit, maneret in Societate: cùm videatur in quibusdam pravis affectibus, aut vitijs, quæ Divinam offendunt Majestatem, corrigi non posse; quæ eò minùs tolerari deberent, quò graviora essent, & plus culpæ haberent (*l*).

l P. 2. c. 2. §. 2. & P. 10. §. 7.

3. Contumacia, & pertinax abeundi voluntas.

4. Quando qui ad Probationem admissus fuit, se componere ad vitam sub Obedientia, & juxta modum procedendi Societatis non posset, aut vellet; & cùm ipse etiam importunè dimissionem petit (*m*).

m P. 2. c. 2. §. 4. & C. 7. D. 22. & C. 12. D. 12. & Or. c. 12. §. 6.

Inter causas nō culpabiles prima, Deprehensa impedimenta priùs suppressa.

5. Causæ autem ex se non culpabiles sunt. 1, Aliqua impedimenta, vel insignes defectus deprehensi, quos antea in examine reticuisset: Et quidem si impedimenta sint essentialia, certum est retineri non posse. Si verò aliquod ex secundarijs, aut etiam in aliqua re alia, dum examinaretur, veritatem suppressisset, justè dimitti potest (*n*).

n P. 2. c. 2. §. 3. & 5. & Ex. c. 2. & 3. & P. 1. c. 3.

2. Infirmitas virium.

6. Secunda; Si experimento comperiretur, valdè inutilem fore aliquem, propter ejus insignem ad quævis munera ineptitudinem; qualis potest esse ægritudo ali-

aliqua, aut debilitas impar laboribus, quos noster procedendi modus requirit. Est autem in ea distingvendum: nam si ægritudo contracta est in obsequio Societatis, postquam emiserit Vota, biennio exacto; is dimitti non potest, nisi ipse contentus esset: secus autem, si tempore Novitiatûs, propter ordinarios labores, morbum contraxisset. Si autem infirmitatem contraxerat ante ingressum; vel dispositionem ad eam attulerat; dimitti poterit; difficiliùs tamen, si admissus est, nullâ conditione experiundi; sed spe conceptâ, quod ad majora aptus esset futurus, quàm experimento comperiatur (*o*).

o P.2. c.2. §.4. & B. & Ex. c. 7. §. 2. & C. 5. D. 50. §. 3.

3. Ingenij debilitas.

7. Tertia; si ineptitudo contingeret non ex debilitate corporis, sed ingenij: ità ut non posset in literis progredi; & ad alia ministeria ineptus videretur: & tunc sicut ante Vota debet, ità post Vota in rigore dimitti potest; quia adhuc in probatione est ad ulteriores gradus; eò magìs, si illa inutilitas esset cum aliqua culpa voluntatis conjuncta: ex æquitate tamen, si nulla sit culpa, consulatur priùs Generalis (*p*).

p P.2. c.2. §.3. & 4. & C. & Ex. c. . § 2. & P. 4. c.6. N. & C. 5. D. 50.

Convenientia harum causarum.

8. Quævis harum causarum satìs esse videtur, ut DEO gratius fore judicemus ho-

honeſtè dimitti eum, in quo locum habuerint; quàm imprudentem in eo retinendo charitatem exercere: cùm univerſale Societatis bonum haud dubiè bono particulari alicujus præferri debeat (*q*).

q P. 2. c. 2. §. 3. & 5.

Examinandæ diſcreto zelo.

9. Quatenus autem defectus aliqui, qui contra Divinum honorem, & Societatis bonum eſſe dicuntur, debeant tolerari, cùm id ex multis circumſtantijs particularibus perſonarum, temporum, & locorum pendeat; diſcreto zelo eorum, quibus ea cura commiſſa eſt, relinqui eſt neceſſarium: qui propterea multa præmittere debebunt, antequam ſuper hoc negotio ſententiam ferant, ùt jam videbimus (*r*).

r P. 2. c. 2. A. B. & D.

SECTIO III.

Dimiſſioni præmittenda.

I.

Ordo, & gravitas dicendorum.

UT igitur in re tanti momenti nihil charitatis, & prudentiæ prætermittatur; plura ſtatuta ſunt, tripliciter hìc dividenda, ut primò collocentur, quæ ante Dimiſſionem præſtanda, tum quæ in Dimiſſione, demum poſt Dimiſſionem. Et quidem Superiores graviter admonentur, niſi diligenter obſervent, quæ in Ordinatione P. Claudij, hac ſuper re edita,

præ-

præscribuntur; fore ut, neque conscientiæ ipsi suæ, officióque, nec Constitutionibus satisfaciant (*s*). *s* Or. c. 12. §. 1.

Non omnia tamen cum singulis servanda.

2. Tria tamen hìc præmittenda. 1. Pleraque ex dicendis pertinent ad eos, qui palàm, & propter causas manifestas dimittuntur. 2. Eadem servanda sunt plùs minúsve, proportione habitâ Graduum Societatis, ità ut minimè omnium Professos tangant. 3. Si aliqui propter causas occultas dimittendi sunt; satìs erit, si Præpositus hâc facultate præditus, re Domino commendatâ, &, si judicaverit expedire, unius, aut plurium auditâ sententiâ statuat, & exequatur, quod facto opus sit (*t*). *t* P. 2. C. 3. A.

Provincialis expendat circumstantias omnes.

3. Provincialis, cùm de aliquo dimittendo suggeritur, præmissâ oratione exploret, an ea, quæ illi objiciuntur, vera sint; & si vera, an tanti momenti, ut de dimissione agi debeat: præterea utrùm Superiores erga hujusmodi hominem debita charitate perfuncti, illum commonefecerint, remedia pœnitentiarum, & præsertim Exercitiorum spiritualium applicando, & quidem non perfunctoriâ curatione (*u*). *u* P. 2. c. 2. A. & C. & c. 3. §. 2. & Or. c. 12. §. 2. 3.

4. Peractâ informatione, auditáque

Consulat suos, & scribat ad Generalem.

ſententiâ Superioris illius Domus, in qua commiſſum eſt delictum, aut unde prodijt accuſatio, exquirat judicium Conſultorum ſuorum, aut ejus loci, ubi tunc erit; eorúmque, qui ipſi videbuntur; tum informationem mittet ad Generalem; in qua, ubi expreſſerit conditionem, ætatem, munia ejus, de quo agitur, tum quid peccaverit, quæ remedia adhibita, an omnia ritè peracta, quæ præſcribuntur; ſubdat demum, quid ipſe, Conſultoréſq; ipſius faciendum cenſeant (*x*).

x P. 2. c. 2. A. & C. & c. 3. §. 3. & A. & Reg. Provinc. 42. & Or. c. 12. §. 4.

Generalis sententiam feret.

5. Generalis verò, re Domino commendatâ, & cum Aſſiſtentibus communicatâ, omnem exuendo affectum, & majore DEI gloriâ præ oculis conſtituta, & communis boni, tum etiam (quoad ejus fieri poterit) particularis ratione habitâ; expendat hinc inde cauſas; & ſtatuat, an dimittere debeat necne (*y*).

y P. 2. c. 3. §. 4. & Or. c. 12. §. 8.

Non discedendum ab hac forma.

6. Is igitur modus ſervandus eſt, qualem Conſtitutiones præſcribunt, & praxis hactenus confirmavit; nec forma judiciaria neceſſariò adhibenda (*z*).

z Greg. XIII. p. 282. & Reg. Prov. 44. & C. 5. D. 31.

Aliquando præmittenda pœna.

7. Ceterùm, licèt paſſim non expediat Dimiſſioni præmittere pœnas delicti; cùm dimitti Noſtri debeant, quantum fieri poteſt, ſinè dedecore, vel ignominia (*a*); ſi

a P. 2. c. 3. §. 6. 7.

ſi tamen defectus ſint cum ſcandalo conjuncti; & qui pœnâ aliqua puniri debeant; non ante ad Dimiſſionem veniatur, quàm pro meritis fuerint caſtigati, etiam incluſione ad tempus, ubi uſus, & conſvetudo id obtinuit (*b*).

b Or. c. 12. §. 5. & C. 7. D. 22. §. 6.

Quid cum petentibus ſinè causa.

8. Rurſus non convenit laxari habenas erga eos, qui ex ſua ipſi tentatione dimitti petunt, & nè tum quidem, cùm, habita ratione perſonæ, utile Societati videretur, ab ea liberari: quia ſi perſvaſio hæc vulgaretur, pernicioſa multis evaderet, reputantibus januam ad elabendum poſt delictum ſtatim patere. Sed vitari ſimul alterum extremum neceſſe eſt, opinantium hujuſmodi homines ſemper retinendos; quia ubi ad certum gradum pervenerunt, raro apti ſunt ad Societatem (*c*).

c Or. c. 12. §. 6.

Compeſcendi importuni Dimiſsionis poſtulatores.

9. Ad mediam autem viam ineundam, & præcavendam importunam aliquorum de Dimiſſione poſtulationem, ſtatutum eſt; eam petentes, nullâ juſtâ apparente causâ (ſi alioqui idonei ad Societatem judicantur) ſi Superiorum monitis non acquieſcant, teneri Provinciali ſuo cauſas omnes, quas Dimiſſioni obtendunt, cum propriæ manus ſubſcriptione, proponere; affirmaréque nullam aliam ſibi ſupereſſe

rogatæ dimiſſionis cauſam. Provincialis verò haſce cauſas expenſas cum ſuis Conſultoribus, tranſmittet ad Generalem, adnotato ſuo, & Conſultorum judicio: &, ſi illæ P. Noſtro inſufficientes viſæ fuerint, ſub Obedientiæ præcepto, perpetuum illis ſilentium indicat: eóſque, ſi non obtemperent, pro delicti gravitate ſeverè puniat, & publicè etiam, ſi culpa ad alios promanavit. Sciántque tales ſe minimè in conſcientia tutos; ſed mortali culpæ ſubjacere, quamdiu in illa animi obſtinatione manent.

Præceptum, & excommunicatio in petentes opem ab Externis.

10. Imponitur præterea præceptum, & pœna excommunicationis latæ ſententiæ, Provinciali reſervatæ, tum in illos, qui inconſulto Provinciali, Externos de Dimiſſione ſua in conſilium adhibent: tum in illos, qui, quocunque modo, Externorum auxilio, vel interceſſione, ad dimiſſionem à ſuperioribus obtinendam, utuntur. Præcepti verò hujus tranſgreſſores præter alias pœnas, arbitrio Provincialis imponendas, longè difficiliorem ſibi facturos Dimiſſionem ſciant.

Obligandi ad aliam Religionem ingrediendam.

11. Jllis etiam, qui ſola importunitate Dimiſſionem extorquent, non concedenda, niſi cum obligatione aliam Religionem

nem intrandi; in qua regularis obſervantia vigeat: eáque obligatio patentibus literis inſerenda: ac rariſſimè talium quiſpiam, liber ab omni Votorum obligatione, ad ſeculum remittendus.

Dimiſsio irrita obtendentium falſas cauſas.

12. At qui cauſis non veris, fraude, ac dolo, Dimiſſionem è Societate obtinuerunt; aut ex cauſis quidem veris, gravibúſque delictis, ſed eâ intentione perpetratis, quò faciliùs dimitterentur, nullo modo ſunt in conſcientia tuti: cùm hujuſmodi facultas in conſcientiæ foro ſit irrita: in quo etiam ſubjacent omnibus Apoſtatarum cenſuris. Et ſi hoc in exteriori foro conſtiterit; Superiores poſſunt contra eos agere, tanquam contra veros Apoſtatas.

Neganda ſubticentibus ejus petendæ cauſas.

13. Qui ad Dimiſſionem obtinendam ſecretas obtendunt cauſas; quibus ſe ineptos ad religioſam diſciplinam, Votorúmque obſervationem contendunt; tenentur eas alicui Patri aperire: qui ſuper illis ſententiam ſuam ad Generalem perſcribat. Quod ſi quis renuat, cùm Pater Noſter judicaverit, cauſas aperire, careat omni ſpe Dimiſſionis obtinendæ (*d*).

d C.7.D.22.& C.12.D.12.

SECTIO IV.

Servanda in Dimissione, & post ipsam.

1.

Proximè dimittendis invigilandum.

DUm autem de alicujus Dimissione agitur, severè Superioribus est interdictum, nè eum interea temporis ullo modo exponant in publicis ministerijs; sed domi potiùs illum contineant; habeatúrque in Dimissione ratio ædificationis. In cujus gratiam, si Dimittendi priùs ablegandi sint in aliam Provinciam, Provinciales præmittant, vel minimè differant Instructionem ad Superiores ejus loci; ut ex ea judicent, quid cum illis agendum sit (e).

e R. Prov. 117. & Or. c. 12. §. 9. 10.

Charitas erga eosdem dum dimittuntur.

2. Curandum præterea, ut Dimissus recedat sinè dedecore, & quantum fieri potest, servatâ benevolentiâ: juvetúrque consilio, oratione, & aliâ etiam ope, si Charitas poscat, Declaretúrque illi, quòd liber maneat à Votis simplicibus; si ea juxta formulam Societatis emisit. Quæ ipsius esse constat, reddenda sunt; de ijs verò, quæ aut expenderit, aut donaverit Societati, dispiciat Superior, habitâ ratione tum æquitatis, tum ædificationis, num illi aliquid ampliùs, quàm quod invenitur, de

re-

rebus ipsius dari debeat, necne: conside- ret etiam diligenter, an scripta secum as- portare debeat (*f*).

f P. 2. c. 3. §. 5. 6. 7. & B. & c. 4. §. 3. & Reg. Prov. 44. 45.

3. Ut satisfiat etiam alijs Domesticis, & Externis, tria observanda sunt: 1. Nè quid perturbationis in alicujus animo pro- pter dimissionem maneat, ratione redditâ quantum satìs erit, & plùs minúsve carus fuerit, qui dimittitur; abstinendum tamen à defectibus non publicis declarandis. 2. Nè malè affectus quispiam maneat erga Dimissum; nec de eo malè sentiat; sed po- tiùs omnes eum diligant, ac DEO com- mendent. 3. Detur opera, ut ejus exem- plo juventur, si qui minori cum ædifica- tione, quàm par esset, domi versantur; nè sibi tantundem accidat: & Externi iti- dem, quibus id innotuerit, ædificationem accipiant, quòd domi non toleretur id, quod tolerari ad DEI gloriam non debet (*g*).

Quid præstandum cum Domesticis, & Externis.

g P. 2. c. 3. §. 8. 9. 10. & C.

4. At cùm contingere possit, ut causæ Dimissionis occultæ sint; non debent Consultores credere, multóque minùs ac- cusare, quasi (eò quòd Superior rem cum ipsis non communicârit) temerè, & sinè causa gesta sit: sed potiùs modestè inter- rogare Superiorem, quid causæ vel No- stris,

Non damnandi Superiores, cùm causas reticent.

h P. 2. c. 3. A. & Or. c. 12. §. 7.

ſtris, vel Externis ſciſcitantibus reddi queat (*h*).

Charitas erga jam Dimiſſos,

5. De Dimiſſis declaratum eſt, conformiter ad jam indicata de charitate, qua illos complecti decet; per Societatem nullo modo ſtare; quo minùs ab ipſa Dimiſſi poſt Vota ſimplicia, ad Officia, & Beneficia quæcumque admittantur (*i*). Nec excludendi à noſtris Univerſitatibus, quando grave ſcandalum non timetur (*l*). Non tenetur tamen Societas alere dimiſſos Sacerdotes, qui & Titulo carent, & Patrimonio, ùt perpetua praxis, & validæ rationes Pontificibus probatæ confirmant (*m*).

i P. 2. c. 3. §. 5. 6. 7. & C. 9. D. 30.

l C. 1. D. 119.

m C. 2. D. 77. & C 7. D. 3.

Quid ſervandũ cum ijſdem ad Societatem redire volentibus.

6. Si quis verò ex Dimiſſis redire ad Societatem velit; cautè procedendum eſt: cùm conſtet hujuſmodi homines raro idoneos ad Inſtituti noſtri diſciplinam inveniri (*n*). Et 1. non admittatur, niſi qui dimiſit, aut Præpoſitus Generalis ſuum præſtiterit aſſenſum: quem non dabit, ſi adhuc manent eædem rationes, propter quas fuit dimiſſus (*o*). 2. Poſt reditum denuò examinari debet, & generalem Confeſſionem facere, & alijs Probationibus, & Experimentis exerceri; in quibus tamen Provincialis diſpenſare poterit: ſed

n R. Prov. 46.

o P. 2. c. 4. §. 1. & 7.

ſed non niſi poſt biennium ad Vota admittendus eſt (*p*). At ſi contingeret quępiam ſinè culpa, aut ulla penitus cauſa è Societate expulſum eſſe, ità ut invalida ſit Dimiſſio; is in priſtinum ſtatum, ſinè Novitiatu, reſtitui debet (*q*).

p P.2. c.4. §. 8. & C. 8. D. 58. & R. Prov. 46. & Or. c. 1. §. 2.

q C. 8. D. 58.

SECTIO V.

De egreſſis ſua ſponte.

I.

AD eos reducendos, qui ſinè licentia recederent, ſi priùs parùm idonei ad Societatem habebantur, nullâ diligentiâ opus erit; ſed potiùs dirigantur ad aliud Inſtitutum, ubi DEO ſervire poſſint, relaxato illis Voto (*r*). Si verò hujuſmodi eſſent, ut DEO gratum fore videretur, eos non ſic relinquere; quòd idonei eſſent ad Societatem; præcipuè ſi ex aliqua vehementi tentatione, aut ab alijs decepti, egreſſi viderentur; adhiberi diligentia poſſet ad eos reducendos.

Quinam reducendi ex ſponte abeuntibus.

r P.2. c. 4. §.4.

2. Quod ſi aliam Religionem ingreſſi, & ejuſdem habitu induti fuiſſent; nec litigandum videtur Societati, nec procurandum, ut eos reducat. Nam in alijs uti poterit Societas facultatibus ſibi à Paulo III. aliiſque conceſſis: quandoquidem aliam

Quid ſi aliam Religionem ingreſſi fuerint.

s P. 2. c. 4. §. 5. & B. & C. D. 24. & Paul. III. p. 41. & Pius V. p. 20. & Greg. XIII. p. 217. & 229. & 237.

Religionem ingrediendo, non ideo de jure desiêrunt esse de Societate nostra: licèt sola post biennium simplicia Vota emiserint: quare ab ea recedentes Apostatarum pœnas, non secus ac Professi, incurrunt (*s*).

Sponte redeuntes à quo recipiendi.

3. Si verò hi, qui injussi discedunt, immò & alij, qui dimittuntur, se conferrent ad alium Societatis locum: videntur nobis in Domino admittendi non esse; nisi qui loco præest, unde discesserunt, vel Præpositus Generalis admonitus suum assensum præstiterit; aut fortè consultiùs judicaretur eos, tanquam hospites recipere, donec responsum à Superiore, ad quem spectat, referretur (*t*).

t P. 2. c. 4. §. 1. & A. & R. Præpos. 81. & Rect. 79.

Quæ satisfactio ab ijdem exigenda.

4. Admitti autem in Collegium, seu Domum, ex qua discesserant, non debent; nisi parati sint ad quamvìs satisfactionem, & probationem. Si verò, & idonei ad DEO in Societate serviendum judicentur; & de eorum vera pœnitentia non liqueret; ad experimentum constantiæ, & levitatis præteritæ satisfactionem, in aliquo Xenodochio constitui possent. Quandocumque autem admittentur, denuò examinentur, & probentur, prout Provinciali videbitur: Quod si Vota emiserant, eadem

cum

cum alijs renovare poterunt. Sed advertatur hujusmodi homines rarò idoneos ad Instituti nostri disciplinam inveniri (*u*).

u P. 2. c. 4. §. 6. & 8. & D. & R. Prov. 46. &. Or. c. 1. §. 2.

Quid cum vagis, & profugis.

5. De profugis ad Generalem sinè patentibus literis Superiorum suorum, aut similiter per Collegia vagantibus gravis pœna sumenda est: neque audiendi à Patre Nostro, sed remittendi in Provincias suas (*x*). At fugitivi Societatis ipso facto sunt excommunicati (*y*).

x C. 7. D. 4.

y C. 9. D. 27.

CAPUT VIII.

De tuenda, & reparanda valetudine.

POst leges sanè non paucas purgandis, excolendísque animis in Societate latas, oportuit etiam corporibus Sociorum curandis caveri. Hæc igitur religiosæ providentiæ pars minimè à Jure nostro neglecta, hìc exponenda est.

SECTIO I.

De Valetudine conservanda.

1.

Victus, vestitus, & similiũ communis Regula.

IN ijs, quæ ad victum, vestitum, somnum, & habitationem, & alia corpori necessaria, vel convenientia pertinent, usurpandis, quatuor curentur. 1. Quamvìs

sit,

ſit, in quo probetur virtus, non deſit tamen, quo ſuſtentetur natura. 2. Ut ea ratio ineatur, quæ minimè diverſa ſit ab eo, quod Medicus illius loci, in quo vivitur, judicabit: ità ut, quod quiſque ſibi inde ſubtraxerit, ex devotione, non ex obligatione ſubtrahat. 3. Ut communem, & approbatum uſum honeſtorum Sacerdotum ſequamur. 4. Habenda eſt ratio Humilitatis, Paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis; quæ ſemper nobis in Domino ob oculos verſari debet (a).

a Ex. c. 4. §. 26. & P. 3. c. 2. §. 3. & P. 6. c. 2. §. 15 16. & Jul. III. p. 67. & R. Præpoſ. 61. & Rect. 58.

Particularia quædam de cibo, veſtitu, & habitatione.

2. In particulari; ut conſulatur valetudini, nemo extra conſveta tempora bibat; nec extra domum cibum ſumat, abſque facultate Superioris (b). In veſtitu habenda eſt ratio ejus finis, qui eſt ab injuria frigoris, & ab indecoro defendi. Barbam non eſſe nutriendam eſt viſum (c). Ceterùm ùt qui probantur vilioribus indumentis ad Mundi contemptum juvari debent, ità cum ijs qui ſtudijs vacant major habenda eſt ratio decentiæ exterioris, & commoditatis propter ſtudiorum laborem, & quia Collegia reditus habent (d). Profecturi ad alia loca Sottanâ, & alijs interioribus indumentis privari non debent, niſi charitas ſvaderet melioribus eſſe commu-

b Reg. com. 16.

c C. 1. D. 114.

d Ex. c. 1. §. 13. & F. & P. 1 c. 4. §. 4. & P. 3. c. 2. C. & Re. Rect. 58.

mu-

mutanda. Reliqua ad iter necessaria danda sedulò erunt, sed eorum sumptibus, quorum erit expensas itineris solvere (*e*). Tempus somno tribuendum, intra sextæ, & septimæ horæ spatium debere esse videtur; quod communiter omnes observent: erítque designatus, qui, elapso quadrante, adeat singulorum cubicula; videátque, an omnes ad lectum se receperint, & lucernas extinxerint (*f*). Ad conservandam etiam valetudinem curandum, ut Domus, & Collegia in locis, ubi sit purum, & salubre Cœlum, habeantur: & licèt sumptuosa esse non debeant, tamen sint sana, & fortia (*g*); & si aliquis ferre non posset alicujus Regionis cœlum, Superioris est considerare, num ille migrare aliò debeat (*h*).

e R. Præp. 87. & Rect. 85.

f P. 3. c. 2. § 2. & E. & R. noct. Visit. p. 259.

g P. 10. C. & C. 1. D. 113.

h P. 3. c. 2. G. & R. Præp. 86. Rect. 84.

Norma communis, sed cum aliquibus in ea dispensandum.

3. Ceterùm, ùt rerum omnium determinata quædam norma esse debet, tempúsque edendi, cubandi, surgendi statuendum est, quod communiter observetur; & quæ vitæ communi sunt necessaria, tenentur Superiores inferioribus suis eâ, qua par est, charitate suppeditare (*i*): ità haberi debet ratio conveniens Personarum, & cum eis dispensandum, prout Superior in Domino judicaverit. In tanta enim varie-

i P. 3. c. 2. § 2. & C. 12. D. 43.

rietate personarum, ac habitudinum considerandum est majus particulare bonum hujusmodi Personarum, & universale aliarum multarum, & quoad ejus fieri poterit, ad majorem DEI gloriam, providendum (*l*).

l P. 3. c. 2. B. C. D. E. & P. 6. c. 2. M. N.

Moderanda mentis, & corporis fatigatio.

4. Ut non expedit tanto labore corporali quemquam onerari, ut spiritus obruatur, & corpus detrimentum patiatur; ità aliqua corporalis exercitatio, quæ utrumque juvat, omnibus similiter convenit: & à prandio, præsertim in æstate, per unius, vel duarum horarum spatium, permitti non debent corporis, aut mentis graviora exercitia (*m*). Corporis etiam castigatio immoderata esse non debet in pœnitentijs exterioribus, ac laboribus; quæ & nocumentum afferre, & majora bona impedire solent (*n*), ùt suprà dictum est C. 4. §. 5. 6. 7.

m P. 3. c. 2. §. 4. & D. & P. 4. c. 4. §. 1. & P. 10. §. 10.

n P. 3. c. 2. §. 2. & F.

Præfecti sanitatis, & Ministri hoc in genere munus.

5. Quare sit aliquis domi, qui præsit in ijs, quæ ad bonam corporis valetudinem spectant; cui debeant omnes, si malè se habere extraordinariè senserint, id referre. Ipse verò, quæ noxia, vel utilia valetudini essent, Superiori significabit (*o*). Quid autem ei præstandum sit, distinctiùs præscribitur in Reg. Præf. Sanitatis p. 229.

o P. 3. c. 2. §. 6. & G.

Et

Et Minister eorum potissimùm rationem habeat; qui in corporis cura minorem de se ipsis solicitudinem gerunt (*p*). *p R. Min. 5.*

6. Ut curari debet, nè debiles, aut cum magno fructu occupati ministerio fraternæ charitatis destituantur, ità reliquis adjutores assignari non debent (*q*). Immo nemini præterquam Visitatoribus, & Provincialibus, certi Coadjutores assignandi, à reliquis domesticis munijs immunes (*r*).

Quatenus Coadjutores concedendi.

q R. com. 18. & R. Præp. 62.

r C. 7. D. 29.

7. Demum quilibet, pro ea cura moderata tuendæ, ad Divinum obsequium, valetudinis, quam debet adhibere; cùm animadverterit aliquid sibi nocere, vel quid aliud necessarium esse, admoneat Superiorem, duo interim observans; Primum, ut in oratione rem expendat; alterum, ut ubi Superiori rem exposuerit, totam ei curam relinquat; nec contendere pergat; sive concedatur quod petitur, sive non (*s*).

Sua cuique valetudo ùt curanda sit.

s P. 3. c. 2. §. I. & A.

SECTIO II.

De reparanda Valetudine.

I.

AT pro reparanda Valetudine laxantur spatia charitatis in Societate. Nam ægrotorum cura magna habenda; & ipsi quidem si malè se habere extraordinariè sen-

Sub initia morbi quid agendum.

ſenſerint, debent id referre Infirmario, vel Præfecto ſanitatis, aut Superiori. Nemo verò medicinam ullam accipiat, aut Medicum eligat, niſi approbante Superiore. Qui tamen, ſi res poſcat, curet vocari Medicum; & is quidem unus tantùm ordinariè eſſe debet: niſi in caſibus quibuſdam aliud Superiori videatur (*t*).

t P.3. c. 2. §. 6. & G. & Reg. comm. 17. & Præpoſ. 63. & Rect. 59.

Præſtanda erga ægrotos, ut convaleſcant.

2. Adventante autem Medico, Janitor dabit ſignum pulſatâ campanâ; ut ei ægrotos inviſenti adeſſe poſſint, qui debent: & ſunt Miniſter, Præfectus ſanitatis, & Infirmarius (*u*). Obſervetur autem, tam in victûs ratione, quàm in medicinis, quod Medicus præſcripſerit. Nec modò id præſtandum cum ijs, qui decumbunt; ſed & pro Convaleſcentibus in Refectorio ſit certus locus: quibus nihil, niſi quod præſcriptum ab Infirmario fuerit, apponatur. (*x*).

u R. Min. 5. & Præf. San. 2 & Infirm. 2. & Jan. 16.

x P. 3. c. 2. G. & R. Præp. 63. & Rect. 59. & R. Præf. ſan. 2. & Infirm. 8. & Diſpenſat. 1. & Præf. Ref. 8. & Coqui 5.

Ijdem quomodo inviſendi.

3. Si verò aliqui ex infirmis, quòd in phreneſim inciderint, vel alia de cauſa, minus ædificationis, quàm par eſſet, præberent; ex ijs paucos aſſiſtere, quibus magìs confideretur, oporteret (*y*). Univerſè autem qui, facultate acceptâ, ægrotos inviſent; non ſolùm demiſſâ voce loquantur; ſed tantâ etiam moderatione, ut

y P. 6. c. 4. A.

ut illis molesti non sint; atque de ijs agant, quæ & consolari ægrotos, circumstantésq; ædificare in Domino possint (z). De juvandis Nostris morientibus est in Constitutionibus peculiare Caput 4. Partis 6. sed relatum est, ubi de extremis Sacramentis agendum fuit, hac eadem Parte cap. 1. sect. 3. §. 7.

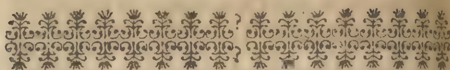
z R. com. 29.

Quomodo se gerere debeant ægroti.

4. At Infirmi, non solùm observare debent, magna cum puritate, Obedientiam erga Superiores spirituales; ut ipsius animam regant: sed cum eadem humilitate, & cum omnimoda indifferentia, erga Medicos corporales, & Infirmarios; ut corpus ejus regant; non impatientes, aut morosos se exhibendo. Præterea qui ægrotant, curent ex morbis corporis fructum capere, non solùm sibi, sed etiam ad aliorum ædificationem, humilitatem, & patientiam suam præseferendo; verbis pijs utendo; quæ ostendant ægritudinem acceptari, ut donum de manu Creatoris, ac Domini nostri: quandoquidem non minus donum est, quàm sanitas.*

* Ex. c.4. §.32. & P.3. c.1. §. 17. & c.2. G.

PARS V.

De Medijs,

Quibus Societas utitur in Proximorum utilitatem.

Numerata ſunt hactenus, quæ cuilibet de Societate præſcribuntur, ad ſeipſum perficiendum. Supereſt jam explicatio eorum, quæ ad juvandos proximos ſervanda ſunt. His enim duobus finis adæquatus noſtri Inſtituti componitur. Immo ad hoc potiſſimùm dicitur Societas inſtituta; ut ad Fidei defenſionem,& propagationem,& profectum animarum in vita,& doctrina Christiana præcipuè intendat (a).

a Paul. III. p. 9. & Jul. III. p.60. & P. 7. c. 1. §. 1. & P. 10. §. 3.

CAPUT I.

De Medijs in genere, iiſque præſertim, quæ exercentur intra noſtra Templa.

SE-

SECTIO I.

De Ministerijs in genere.

I.

AD assecutionem finis, quem sibi Societas præfigit, auxilij animarum, ad supernaturalem suum finem consequendum, media illa, quæ cum DEO instrumentum conjungunt, ac disponunt, ut à Divina manu rectè gubernetur, efficaciora sunt; quàm quæ illud disponunt erga homines. Hujusmodi est probitas, & virtus, ac præcipuè charitas, & pura intentio divini servitij, & familiaritas cum DEO, & zelus sincerus animarum, ad gloriam ejus, qui eas creavit, ac redemit, quovis alio emolumento posthabito (*b*).

Unio cum Deo, aliæque virtutes medium potissimum.

b P. 9. c. 2. §. 1. & P. 10. §. 2.

2. Juvant etiam Proximum sancta desideria, & orationes pro universa Ecclesia effusæ; ac pro ijs præsertim, qui ad ejus universale bonum majoris sunt momenti: cujusmodi sunt Principes Ecclesiastici, & Seculares; pro Amicis etiam, & Benefactoribus, & pro illis, in quorum auxilium Operarij Euangelici incumbunt, & pro malè affectis erga Societatem. Ad quos fines, & Missarum sacrificia dirigi possunt. Conferet etiam exemplum totius hone-

Orationes, & bonum exemplum.

c P. 7. c. 4. §. 2. 3. 4. & A. & P. 6. c. 2. §. 16. & P. 9. c. 6. A. & P. 10. §. 12. & B.

ſtatis, & virtutis Chriſtianæ: cùm bonus odor, qui veritati bonorum operum innitatur, magìs quàm verba, ædificationi ſit (*c*).

Miniſteria plurima.

3. Sequuntur Media externarum operationum, quarum ſanè multiplex claſſis: cùm Societas nullum ferè omiſerit Miniſterium ex ijs, quæ Religioſi viri ad procurandam Proximorum ſalutem uſurpare poſſunt. Referuntur in Formula, ſeu Regula Inſtituti, eáque ſunt: Quodcumque Verbi DEI miniſterium; ſpiritualia Exercitia; puerorum, ac rudium in Chriſtianiſmo Inſtitutio; Chriſti Fidelium in Confeſſionibus audiendis, ac cæteris Sacramentis adminiſtrandis, ſpiritualis conſolatio; ad diſſidentium reconciliationem, & eorum, qui in carceribus, vel in hoſpitalibus inveniuntur, pia ſubventio, ac miniſterium; ac reliqua charitatis opera, prout expedire ad DEI gloriam, & commune bonum viſum fuerit (*d*).

d Paul. III. p. 9. & Jul. III. p. 61.

Quibus commendanda, & quàm ſedulò.

4. Quæcumque autem ex his Miniſterijs ſuſcipiantur, commendanda ſunt Viris probatis, in Vocatione ſtabilibus, diſcretis, & bene inſtructis, & qui alijs ædificationi ſint: cujus rei gratiâ Provincialis, præſertim ſub finem ſtudiorum, intelliget qui

qui ex Nostris, & quomodo se Externis communicare debeant (e). Præterea ut eadem Ministeria ritè obeantur ex Decreto 107. Cong. 1. Directoria plura confecta sunt, suis infrà locis citanda.

e P.4.c.10.§.10. & R. Prov.97.

SECTIO II.

De Sacramentorum Administratione, & præcipuè Pœnitentiæ.

1.

Ecclesia Societatis.

DE Ecclesijs Societatis, quæ ad auxilium animarum admittuntur (f) aliquid superiùs dictum est Part. 3. c. 7. sect. 1. ubi de Domibus Professis agebatur; cùm ad has potissimùm pertineat sacra Ministeria, ad animarum auxilium, frequentare; in Ecclesijs verò Collegiorum, tunc tantummodò usurpanda sint; quando in eadem Urbe nulla est Domus Professa; nec ultra quàm Superior judicaverit (g). Pro Ecclesijs autem conservandis, curandísque videndæ sunt Regulæ Præfecti Ecclesiæ, & Æditui.

f P. 6. c.2. §. 2.

g P.3. c.1. §.27. & P. 4. c.8.§.1. & P. 7. c. 4. §. 10. & R. Prov. 101.

Confessiones audire, & ad id designatio.

2. Jam cùm inter Ministeria, quæ exercentur plerumque inter nostra Templa, Sacramentorum administratio præcellat; primò juvandus est Proximus præcipuè in audiendis Confessionibus: ad quas Pro-

h P. 7. c. 4. §. 5. & C. 6. D. 38. & C. 7. D. 80 §. 11. & C. 13. D. 16. & R. Prov. 26. & 100. & Præf. Eccl. 13. & Sac. 9. & In. 3. §. 1.

vincialis dabit operam, ut maturi ætate, & multò magìs ſpiritu, & moribus huic muneri addicantur. Immo ipſius eſt eos conſtituere; præmiſſo tamen domeſtico examine, & approbatione Ordinariorum, juxta Concilium Tridentinum (*h*).

Diſpoſitio animi, & Doctrina Confeſſariorū.

3. Debent autem Confeſſarij, ſic deſignati, eſſe multùm affecti erga hoc ſanctum Miniſterium: illúdque, tanquam noſtri Inſtituti valdè proprium, magni facere. Sciant quam facultatem ad hoc munus habeant. in caſibus conſcientiæ, iiſq; præſertim, quæ ad cenſuras, caſus reſervatos, reſtitutiones pertinent, ſeſe diligenter exerceant; earúmque rerum compendium, & brevem interrogandi methodum, ac contra ſingulorum peccatorum ſpecies exempla, & dicta Sanctorum, atque alia ſalutaria remedia comparare ſtudeant (*i*). De ſcientia prærequiſita vide dicta P. 2. cap. 5. ſect. 6.

i P. 4. c. 8. §. 4. & D. & P. 7. c. 4. §. 5. & Reg. Sac. 8. 9. & 11.

Scientia in peculiaribus facultatibus uſurpandis.

4. Sed in particulari modum hoc Sacramentum miniſtrandi perſpectum habeant; in eoque ſint uniformes, quantum Regionum varietas patietur: formam tamen, & rationem abſolvendi ab excommunicatione, & alijs cenſuris, & peccatis eandem omnes ſequantur: eáque pro foro

con-

conſcientiæ petenda à Directorio P. Polanci. Sed in foro exteriori (ſi aliquando contingat id eſſe præſtandum ex delegatione Prælatorum) ſequantur formulam in eo Epiſcopatu receptam. Attendántque, nè ex modo utendi facultatibus Societatis, Ordinarij, & Parochi jure offendi poſſint (*l*). Facultates autem, quibus Societatis Sacerdotes inſtructi ſunt, in ordine ad Confeſſionem, petantur è Compendio Privilegiorum Societatis, addita interpretatione DD. propter recentiorum Pontificum Decreta.

l P. 4. c. 4. D. & C. 5. D. 21. & R. Sac. 10. & 12. & In. 3. §. 14.

Alacritas, & moderatio.

5. In miniſtrando autem hoc Sacramento quædam curanda. Vocati ad Eccleſiam, ad Confeſſiones audiendas, ſtatim, cum animi alacritate, eò ſe conferant: & quò major Pœnitentium, & præſertim Pauperum, multitudo futura eſt: eò magìs tempeſtivè ab alijs occupationibus ſe expediant (*m*). Ut habeatur autem ſanitatis ratio, Confeſſiones matutinas ultra horam prandij non producant, niſi neceſſitas aliud exigat (*n*).

m Re. Sac. 13. & 21. & In. 3. §. 11. & R. Æd. 14.

n Re. Sac. 21.

Gravitas.

6. Mutuum cum Pœnitentibus aſpectum fugiant, & interpoſitâ tabulâ, aut ſaltèm manu, eos audiant; mulieres autem ad crates tantùm (*o*). Paterna quæ-

o R. Sac. 15. & In. 3. §. 2.

dam gravitas in eis eluceat, & cum fœminis potiùs severitas, quàm familiaritas(*p*). Instituant quidem diligenter Pœnitentes, & fructu eorum spirituali potiùs gaudeant, quàm numero; sed nullius curam, aut Obedientiam suscipiant; nec ullum vestimenti genus, aut colorem, illis præscribant (*q*); & gratum sibi ostendant, si pœnitentes ad alium Confessarium migrent (*r*). Immo expediret, occasione Missionum, aliquam illis libertatem dare mutandi Confessarium; & nè sit fructus exiguus, si perpetuò cum nonnullis Devotulis occupentur (*s*). Reliqua servanda, occasione hujus Ministerij, ad castitatis præsidium, vide suprà Part. 4. cap. 2. sect. 2.

p R. Sac. 17.
q R. 19. & 25. & In. 3. §. 12.
r Reg. 20.
s In. 15. c. 2. §. 8. & In. 3. §. 10.

Prudentia.

7. Consideratè quisque procedat, dum super Votis ad perfectionem conducentibus consulitur, & ad ea emittenda neminem inducat: nec facilè, ad Religionem propensos, ad unam potiùs, quàm ad aliam invitet (*t*). Nemini vel petere, vel accipere quidquam liceat restituendum satisfactionis nomine, vel in pauperes erogandum; nisi Superior, cùm opus est, secus faciendum duxerit (*u*). Sed ut ad proprium usum, & dispositionem

t R. Sac. 23. & 24.
u R. 22.

nem accipiatur, Superiores concedere facultatem nequeunt (*x*).

x C. 6. D. 21. & C. 12. D. 39. & Or. c. 4. §. 9.

8. Qui vocantur ad juvandos eos, qui morti vicini ſunt, ea in promptu habeant; quæ eo tempore, in quo tantum eſt momenti, uſui eſſe poſſint: tamdiúque illis adſint, quamdiu ſola neceſſitas poſtulabit: etſi cùm opus eſt, ægrotos ad condenda teſtamenta hortari conveniat, ijs tamen conficiendis non aſſiſtant (*y*). Tempore peſtis deſignandi, qui Proximis juvandis vacent (*z*).

Cum moribundis quid præſtandum.

y P. 4. c. 8. §. 7. & G. & R. Sac. 28.

z R. Prov. 99.

9. Quia verò in parvis Collegijs queſti ſunt aliqui, non ſatìs eſſe occupationum pro Sacerdotibus; legenda Inſtructio quarta, ubi plures indicantur, quibus ubique Sacerdotes utiliter tempus impendant (*a*).

Otium vitandum.

a Inſtr. 3. §. 15. & Cl. c. 1. tit. 2. §. 4.

SECTIO III.

De Confeſſarijs Principum.

I.

IN Perſona deligenda (ſi quando id officium declinari nequeat) hoc ſervandum eſt; ut qui à Principe expetitur, quamquam ſe paratum poſcenti reſpondeat, rem tamen integram Provinciali reſervet. Cujus erit (ſi modò hominem

Quomodo deſignandi.

idoneum reputat) priusquam potestatem faciat, Principi modestè quidem, sed perspicuè significare, qua lege Nostrorum operam illi commodare fas sit (*b*).

b Or. c. 11. §. 1. & 14.

Confessarij obligationes erga se.

2. Jam verò Confessarius sic designatus ità se gerere debet, ut res aulicæ ejus spiritum non relaxent. Quare majore etiam cura, quàm ceteri, studio Orationis se dedat; disciplinæ domesticæ, & vitæ communi se prorsus attemperet; paupertatem retineat; obedientiam exactè servet: expediétque, si adjuvandis Proximis, reliquorum more, se exerceat. Diversari, aut pernoctare in Aula non poterit, quibus in locis Domicilium Societatis fuerit; quod si hoc alicubi nullum sit; curet, ut apud religiosos viros, aut honestum Sacerdotem extra Aulam, nec sinè Socio, commoretur (*c*): Et universè assignari non debet ex Nostris ullus, qui Aulas sequatur; nisi fortè ad perbreve tempus unius, vel duorum mensium (*d*).

c Or. c. 11. §. 1. 2. 3. & 10. 11. 13. & C. 6. D. 21.

d C. 2. D. 49.

Erga Principem.

3. Erga Principem modestia, ac libertate religiosa utetur. Igitur externis, ac politicis negotijs nè se implicet; nè Aulam nimis frequentet; non interponat suam operam ad compositiones ineundas, & similia; nec suam potentiam apud Principem

pem ostentet; verùm si qua est, potiùs dissimulet. Ceterùm convenit, ut Principi liberè significet, quæ Divinum obsequium dictaverit, etiam si ab eo nihil rescierit, sed aliunde comperta sint (*e*). *e* Or. c.11. §. 4. 5. 6. 7. 8. 9. & C. 5. D. 47. 48. & 79. 80.

4. Quoad Societatem attinet, illud curet; ut huic potiùs, quàm sibi, Principis benevolentiam conciliet; ejusdémque animum sic affectum retineat; ut quandocumque Superiores judicaverint expedire ipsius mutationem, prona omnia nanciscantur (*f*). *Erga Societatem.* *f* Or. c.11. §. 12.

SECTIO IV.

De Eucharistia, reliquis Sacramentis, & Reliquijs Sanctorum.

I.

EUcharistiam in suis Ecclesijs Societas servare potest. Quod cùm decenter fieri debeat: sit clavi obserata, & saltèm decimoquinto quoque die innovetur. Poterúntque Nostri eam quibuscumq; Christi Fidelibus ad eas accedentibus impartiri; excepto tamen die Paschatis, & mortis articulo, nisi necessitas urgeret (*g*). Quare nostri Sacerdotes admonere illos debent, qui sibi confitentur, à Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis inclusivè, *Eucharistia servanda, & quatenus administranda.* *g* Paul. III. p. 49. & P.7.c.4. §. 5. & R. Præf. Eccl. 16.

h P.7. c.4. D.& R.Sac.27.& R. Præf. Eccl. 27.

ſivè, debere ſemel in ſua Parochia communicare, exceptis ijs, quos jus excipit (*h*).

Quàm frequenter Laicis concedenda.

2. Ut pium eſt, ad frequenter communicandum Fideles exhortari; ità quos ad id propenſos viderint, admonere debent; nè crebriùs quàm octavo quoque die accedant, præſertim ſi matrimonio ſint conjuncti. Si verò alicubi conſvetudo majorem frequentiam induxerit; Provincialis tantùm erit diſpenſare, ut bis in hebdomada fieri poſſit (*i*).

i R. Sac. 26. & In. 3. §. 8.

Præfecti Eccleſiæ, & Æditui munia in Euchariſtiæ cultu.

3. Plura etiam præſcribuntur Præfecto Eccleſiæ, & Æedituo, quæ ad decentem, ſeu conſecrationem, ſeu adminiſtrationem Euchariſtiæ faciunt, tam pro Noſtris, quàm pro externis Sacerdotibus; quæ ſuis locis videri poſſunt (*l*).

l R. Præf. Eccl. 3. 4. 10. 11. 12. 13. 16 19. 20. 31. & R. Ædit. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 15. 17. 22. 23. 24.

De reliquis Sacramentis.

4. De alijs Sacramentis vide Verb: Sacramenta in Comp: ubi conceditur adminiſtratio Extremæ Unctionis pro Infirmis noſtrarum Domorum; & quoad reliquos etiam in neceſſitate, & ſinè præjudicio. Aſſervandum igitur Oleum Sanctum, ùt oportet; & renovandum ſingulis annis (*m*). Baptiſmus verò ſolùm in neceſſitate omnibus conferri poteſt; ùt habet jus commune. Matrimonium autem

m Reg. Præf. Eccl. 18.

tem nulli, nisi in Provincijs illis, in quibus necessitatis causâ, id à Generali Præposito permissum fuerit.

5. Mobiles Sanctorum Reliquias decenter Præfectus Ecclesiæ custodiat, duabus clavibus obseratas; quarum alteram ipse, alteram diversam Superior habeat (*n*). Interdictum verò omnibus est, etiam Provincialibus, & Visitatoribus; nè ex Sanctorum Reliquijs quidquam, ullâ ratione auferant, aut auferri permittant: Transgressorésque hujus Decreti judicio P.N. puniendi (*o*).

De Sanctorum Reliquijs.

n R. Præf. Eccl. 18.

o C. 7. D. 28. & R. Prov. 121.

SECTIO V.

De Verbi DEI explicatione.

I.

Occupationes universaliores, cæteris paribus, præferri debent alijs magìs particularibus. Quare si utrisque vacari non potest; præstat, legere, concionari, quàm Confessiones audire, atque his similibus distineri; cùm illa ad plures, hæc ad pauciores Christo lucrandos dirigantur (*p*). Proponatur igitur assiduè Verbum DEI populo in Ecclesia, in Concionibus, & Sacræ Scripturæ, vel Doctrinæ lectionibus. Quibus medijs omnibus, an ali-

Præcipuum id Societatis munus.

p P. 7. c. 2. E.

q P. 7. c. 4. §. 6. & E. & Paul. III. p. 9. & 25. & Jul. III. p. 61. & Greg. XIII. p. 250. & Re. Prov. 39. & 99.

alicubi uti non conveniret, Superioris erit dijudicare (q).

2. Et nè in re tanti momenti pertractanda quidquam diligentiæ prætermittatur, non pauca servanda; quæ in Concionatorum regulas à Constitutionibus ferè omnia traducta sunt: & 1. designant Verbi DEI Ministros. 2. materiam. 3. modum.

Ordo dicendorum.

Quales, & per quem ad concionandum seligendi.

3. Igitur tanto muneri, & præcipuo inter reliqua à Societate usurpata Superiores longè antè debent seponere; quos ad illud naturâ factos, & in humilitate bene fundatos cognoverint: non eos distinendo alijs occupationibus; curando, ut studiorum tempore bene instituantur; & duo itidem, vel unus saltèm concedatur annus, ut privato studio, ac sanctæ meditationi vacent, in modo concionandi tum privatim, tum publicè eos exercendo (r), ùt indicatum est, ubi de Scholasticorum nostrorum studijs P. 2. c. 5. sect. 7.

r P. 3. c. 1. §. 21. In. 2. §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. & 10. & C. 2. D. 62. & C. 6. D. 38. & C. 7. D. 80. §. 10. & St. R. Prov. 26.

4. Provincialis erit Prædicatores constituere, præmisso tamen domestico examine, & approbatione Ordinariorum, juxta formam Concilij Tridentini (s). Retinendum tamen est privilegium, ut Nostri possint concionari; etiamsi non sint

s R. Prov. 26.

ſint ad ordines promoti, dummodo primâ tonſurâ inſigniti (*t*). Idem Provincialis præcipuè invigilet circa Concionatores; ut ſi quis ex ijs ad ſuas ſe regulas fortè non accommodaverit, à concionandi munere amoveatur; & in alijs Societatis noſtræ Miniſterijs occupetur (*u*).

t Greg. XIII. p. 250. & C. 2. D. 62.

u R. Prov. 98.

Concionatorum ſtudia.

5. Deſtinati verò huic miniſterio, Lectioni Sacræ Scripturæ, ac Patrum præcipuè incumbant. Conferet aliqua ſcripto adnotâſſe, & in locos communes redegiſſe; quæ ad virtutes, & vitia pertinent: proderítque etiam vidiſſe præceptiones aliquas de modo concionandi; & optimos quoſque audiviſſe Prædicatores (*x*).

x P. 4. c. 8 B. C. & F. & R. Cõc. 4. 5. & 17. & In. 2. §. 6. 7.

Virtute præcellant.

6. Præterea memores ſibi demandatum munus, omnium difficillimum reducendi animas ſuo Creatori, ſummo ſtudio illa media adhibeant; quæ inſtrumentum cum DEO conjungunt, cujuſmodi ſunt ſolidæ virtutes, præcipuè charitas, pura intentio, & familiaritas cum DEO: enitantúrque non minùs vitâ, quàm doctrinâ, ad omnem virtutem Proximos allicere (*y*).

y P. 7. c. 4. §. 2. & P. 10. §. 2. & R. Conc. 2. 3. & In. 2. §. 8.

Eorum humilitas.

7. Optare debent, ut corrigántur. Non ſint minùs parati ad docendos pueros, & rudes ubique, etiam in plateis, quàm ad cele-

z P. 4. c. 8. C. & P. 7. c. 4. §. 7. & R. Conc. 6. 7. 8.

celebriores conciones; libentérque alijs volentibus concionari locum cedant (*z*).

Frugalitas.

8. Qui cibis quadragesimalibus vesci non possunt, extra Domos nostras concionaturi nè mittantur. Cum ijs verò, qui in Ecclesijs nostris concionantur, nemo dispenset, inconsulto Provinciali. In victu autem, & vestitu lautitiæ illæ, ac singularitates, & exemptiones, quibus alij meritò offenduntur, minimè concedantur (*a*).

a In. 2. §. 9. & Or. c. 1. §. 15.

Paupertas.

9. Qui in loca etiam remotiora concionaturi mittuntur, præter equum suum, & socij, tertium pro sarcinis nè addant. Cúmque extra Collegium concionantur, victum potiùs, quàm pecuniam pro victu accipiant; ídque apud Ecclesiasticum, vel alium honestum civem, vel convenienti aliquo Religiosis loco. Viaticum porrò, non nisi necessarium, pro solo itinere admittant (*b*). Quia verò Concionantibus extra nostra templa obtrudi aliquando stipendium solet, præscriptum est 1. nè quid oblatæ pecuniæ Concionator accipiat; sed si quis offerat, eum ad Superiorem Collegij, vel Domûs loci, in quo concionatus est, remittat. 2. Superior offerenti declaret, nihil præter id, quod ad Concionato-

b In. 15. c. 1. & C. 6. D. 39. §. 4. & C. 7. D. 80. §. 8.

ris

ris ſuſtentationem, & viaticum fuerit expenſum, aut neceſſarium accipi à nobis poſſe, tanquam ſtipendium, aut eleemoſynam in compenſationem pro miniſterio; adeóque quidquid ultra reliquum fuerit, reddat. 3. Si tamen urgeat ille ultrò, & ſpontè, ac titulo puræ, & liberalis eleemoſynæ velit dare; poterit in eo caſu Superior, in utilitatem Domûs, ſeu Collegij, cui præeſt, accipere. Si verò Concionator alibi, quàm ubi Societatis domicilium eſt, concionatus fuerit. 1. Nihil pariter ſupra id, quod ad ſuſtentationem, & viaticum expenſum, neceſſariúmque fuerit, admittet. 2. Si tamen urgeatur, nec illud etiam alio quovis modo, vel nomine accipiet, quàm quo dictum jam fuit. 3. Quidquid illi reliquum, ultra ſuſtentationem, & viaticum fuerit; id totum, cùm ad locum, ubi ex Superiorum mandato degere debet, venerit, loci illius Superiori, & in ejuſdem Domus utilitatem tradet (*c*). *c* C. 12. D. 40.

10. Materia verò à Concionatoribus pertractanda ea ſit, quæ captum Auditorum non ſuperet, & ad piam eorum utilitatem faciat. Commendent Confeſſionis, & Euchariſtiæ frequentem uſum, & cætera, *Zelus, & Prudentia in ſeligenda materia.*

tera, quæ ad cultum Divinum, & obedientiam erga Prælatos: quidquid demum ad officia viri Christiani pertinet: quod etiam præstabunt qui Sacram Scripturam populo prælegunt (*d*). Abstineant prorsus ab ijs dicendis, quibus Magistratus, & Ecclesiastici in particulari perstringuntur. Caveant etiam, nè Religiosos aliorum Ordinum reprehendere videantur: & in domesticis exhortationibus reprehensionem alicujus particularis, aut Societatis nè attingant; & omissis dubijs, certa proferant (*e*).

d P. 4. c. 8. A.

e P. 3. c. 1. §. 3. & P. 4. c. 8. §. 3. & B. & R. Conc. 9. 10. & 11. 12. 13. 14.

Stylus gravis.

11. Quoad orationis, seu styli formam pertinet; nè verborum lenocinia sectentur: & propterea procul habeant libros politioris sermonis, sed profanos; nimias exaggerationes fugiant; facetias omninò vitent. Modus concionandi à Scholastico sit diversus, utpote ad movendum magìs, quàm docendum factus. In rebus populo denunciandis, & eleemosynis commendandis Superioris præscriptum servent (*f*).

f P. 4. c. 8. §. 3. & R. Conc. 15. 16. 19. 20. 21.

Actio ad maturitatem composita.

12. In Actione Gestus corporis sit modestus, gravis, & ab arrogantia, & ostentatione prorsus alienus; sed potiùs præseferens humilitatem, cui ex animo studere de-

debent. Non aliqua ſpectacula exhibeant à conſvetudine Societatis aliena; niſi Superior aliquando judicaverit diſpenſandum. In concionibus, & lectionibus templi ſpatium horæ non excedant (*g*). *g* R. Conc. 16. 18. 22. 23.

13. Superpelliceum in concionibus adhibendum; ſtola, juxta patriæ morem; & ſuperpelliceum etiam in Lectionibus Sacræ Scripturæ, ubi ejus eſt uſus (*h*). *Veſtes.* *h* C. 1. D. 110. & C. 4. D. 10.

SECTIO VI.

De Catecheſi, & privatis ſermonibus.

DE Doctrina Chriſtiana, ſeu Catechiſmo nonnulla peculiaria referenda ſunt, ad ejus pretium, praxímque ſpectantia, præter jam dicta, ubi de Profeſſis, Par. 3. cap. 3. ſect. 2. §. 3. 4.

1. Igitur Præpoſitus Generalis nominatim commendatam ſibi noverit inſtitutionem puerorum, ac rudium in Chriſtiana Doctrina: eſt enim maximè neceſſarium, ut circa hujus rei providentiam diligenter invigilet: cùm in Proximis ædificium Fidei, ſinè hoc fundamento non poſſit conſurgere; & in Noſtris periculum ſit, nè, ùt quiſque erit doctior, ità Provinciam hanc, tanquam primo aſpectu minùs *Graviſsima hujus Miniſterij commendatio.*

ſpecioſam, forſitan detrectare conetur: cùm tamen revera nulla ſit fructuoſior, vel proximis ad ædificationem, vel Noſtris ad charitatis, & humilitatis ſimul officia exercenda (*i*).

i Paul. III. p. 12. & Jul. III. p. 61. & P. 5. C. 3. B. & C. 2. D. 58. & R. Præp. 39.

Ejus extraordinarium exercitium.

2. Præter aſſiduum uſum hujus Miniſterij tantoperè commendatum, omnes, poſt emiſſam Profeſſionem, aut ſuſceptum Gradum Coadjutoris ſpiritualis, debent Catechiſmum docere per quadraginta dies; quod etiam Præpoſitis, & Rectoribus, ubi primum Regimen auſpicantur, injunctum eſt. Diligenter etiam in ea tradenda Novitij inſtituendi ſunt: & externi diſcipuli in ſcholis inferioribus eandem docendi, ùt ſuis locis traditur (*l*).

l P. 4. c. 10. §. 10. & K. & C. 1. D. 138. & C. 2. D. 58. & 65. & R. Prov. 71. & R. Præp. 4. & Rect. 3.

Modus majori locorum ædificationi aptandus.

3. Modus autem Doctrinam Chriſtianam tradendi, pro locorum ratione, ad ædificationem, & majorem utilitatem exigetur, ſive id canendo, ſive ſecus fiat (*m*).

m C. 1. D. 137. & R. Præp. 39.

Omniũ eſt pijs adhortationibꝰ juvare proximos.

4. Cæterùm præter enunciata Miniſteria Verbi DEI, quæ non ſinè delectu noſtris hominibus imponuntur, omnium prorſus eſt, pro ratione ſui gradus, pijs colloquijs Proximum ad meliora promovere, & conſilio, ac exhortatione ad bona opera, præſertim ad Confeſſionem excitare.

tare.

tare. Quod ut præstare faciliùs poſſint, inter Domeſticos pijs ſermonibus aſſveſcant, & lingvam ejus regionis, in qua reſident, addiſcant (*n*).

n Ex. c. 6. §. 4. & P. 7. c. 4. §. 8. & R. com. 42. & 50. & R. Co. adj. 9. & Ord. c. 4. §. 22.

SECTIO VII.

De Officijs Divinis.

1.

Cur non inductus ſit Chorus in Societatem.

QUoniam occupationes, quæ ad animarum auxilium aſſumuntur, magni momenti ſunt, ac noſtri Inſtituti propriæ, & valdè frequentes; cùm alioqui noſtra habitatio tam ſit in hoc, vel in illo loco incerta: non utentur Noſtri choro ad Horas Canonicas, vel Miſſas, & alia Officia decantanda; quandoquidem illis, quos ad ea audienda devotio moverit, abundè ſuppetet, ubi ſibi ipſis ſatisfaciant (*o*).

o Paul. III. pa. 14. Jul. III p. 67. & Gregor. XIII. p. 136. & P. 6. c. 3. §. 4.

Quatenus aliquando permiſſus, & quo cantu.

2. Quatenus tamen judicaretur populum moveri ad magìs frequentandas Confeſſiones, Conciones, & Lectiones, & non aliter; poſſet ordinariè Dominicis, & Feſtis diebus dici veſpertinum Officium, ſinè cantu figurato, vel firmo, ſed tono quodam devoto, & ſimplici, eodémque tono Officium Hebdomadæ Sanctæ cum ſuis cæremonijs. In Miſſis autem majoribus, quæ dicentur (licèt ſubmiſsâ voce) ha-

habitâ ratione devotionis, & decentiæ, licebit duos vestitos superpelliceis assistere (*p*). Habitâ postea ratione finis prædictæ Constitutionis dispensatum est; ut Præpositus Generalis posset inducere Missæ, & Vesperarum cantum, vel etiam inductum revocare, ubi minùs benè id munus præstari posset (*q*). Cantus verò non alius esset, quàm præscribitur in Constitutionibus: circa quem tamen locum habeat dispensatio P. Generalis, præsertim inter Hæreticos, & Infideles (*r*). A quo etiam permitti poterit, ut in morte Principum, quando pro eis exequiæ publicæ fieri solent per Ecclesias Civitatis, in nostris pariter celebrentur, cũ feretro, sinè pompa; celebrando scilicet Missas: vel si usus Patriæ habet, etiam recitando Officium Defunctorum, modo nostro simplici (*s*). Ad uniformitatem verò in omnibus Provincijs observandam, statutum est; ut in publicis cæremonijs, in Missis ac Vesperis, quando cantantur in nostris Ecclesijs, in Sacramentorum administratione, & in alijs Officijs Ecclesiasticis ritus ubique Romanus observetur (*t*).

p P. 3. c. 3. §. 4. & B. & C. 1. D. 40.

q C. 2. D. 17.

r C. 3. D. 36.

s C. 1. D. 12. & C. 4. D. 61.

t C. 9. D. 19.

Processiones quatenus usurpandæ.

3. Statutum pariter fuit, nè Processiones à Nostris in posterum fierent; sed Ge-

ne-

neralis haberet facultatem dispensandi, ut eædem retineantur, & instituantur, ubi ad DEI gloriam expedire judicaverit: Romana porrò Corporis Christi Processio (cùm intermittendam PP. censuissent) jussu Greg. XIII. retenta est (*u*). Idem tamen Pontifex voluit Nostros liberos omnino esse à publicis Processionibus, seu precibus, nec ab ullis Ordinarijs cogi posse, ut illis interessent (*x*).

u C. 3. D. 35.

x Greg. XIII. p. 155.

4. Si tamen contingeret, ut interesse compelleremur publicis Supplicationibus; superpelliceo utemur, juxta communem honestorum Clericorum morem. De loco tamen, & Ordine procedendi relinquendum est eorum arbitrio, qui nos vocârunt (*y*).

Eædem quo loco, & ritu.

y C. 3. D. 25.

SECTIO VIII.

De Congregationibus Beatæ Virginis, & bonæ Mortis.

1.

ERectæ sunt intrà nostra septa Sodalitates B. V. primò quidem in Collegio Romano pro externis Scholasticis, ad hoc; ut hi certis diebus, & horis convenientes in nostrum templum Annunciationis Beatæ Mariæ, Confessionis, & Eucha-

Institutio, & exercitia Congregationũ B. Virg. & bonæ Mortis.

chariſtiæ Sacramenta ibidem frequentarent, & Divinis officijs, colloquijs, & exhortationibus ſpiritualibus, aliíſque pijs operibus vacarent; cui Sodalitati, beneficio Apoſtolico, pluribus Indulgentijs ornatæ Præpoſitus Generalis, ſeu Vicarius alias erectas in qúibuslibet noſtris Domibus, Collegijs, & Reſidentijs, quin & in alijs Domibus, ſeu Seminarijs exiſtentibus ſub directione Societatis, & conſtantes etiam ex non Scholaribus poteſt aggregare; ità ut æquè, ac prædicta Congregatio Primaria indultis, ac Indulgentijs ei conceſſis fruantur (*z*).

z Greg. XIII. p. 256. & Sixtus V p. 269. & Idem p. 3. in App. Inſt. Soc. impr. an. 1665. & Clem. VIII. p. 301. & Ord. c. 2. §. 1.

Nõ poſsunt habere bona immobilia, & certos reditus.

2. Eſt autem advertendum Congregationes, quarum directio à Societate ſuſcipitur, nullo modo bona immobilia, aut certos reditus admittere poſſe; cùm nec Societas capax ſit eorum redituum, nec ipſa Sodalitia; cùm ejuſmodi eſſe oporteat, ut à Noſtris erecta, quandocumque illi ſe ſubducere voluerint, eo ipſo diſſolvantur. Cæterùm ex hac ordinatione illud etiam commodi accidit, ut hæ Sodalitates non ſubſint Ordinariorum Viſitationibus: ſed à Societate, cujus fuit earum Inſtituta condere, drrigantur (*a*).

a Greg. XIII. p. 260 & Ord. c. 21. § 3. & breve MS. Greg. XV. 15. April. 1621 & Decl. Sac. Congr. de qua mentio in literis encyclicis Secr. Societatis 10. Sept. 1605.

3. Porrò modus, quo dirigi debeat poſtu-

ſtulatio aggregationis Sodalitatum ad primariam Romanam, paucis comprehenditur. 1. Cùm Rectori, accedente etiam Provincialis judicio, videbitur tot eſſe perſonas, & tales, ut nova Congregatio inſtitui debeat; curabunt ut aliqui ex ijs binas literas Romam ſcribant, alteras ad P. Generalem (penes quem unum eſt aggregandi poteſtas) quibus id petant; alteras ad ipſum Præfectum, & Aſſiſtentes Primariæ Congregationis, flagitantes ut eam gratiam apud P. Generalem procurent. 2. Expenſæ in exſcribendis literis patentibus pro aggregationibus hujuſmodi, non ſuſcipiantur ab alijs, quàm ab ipſis Provincijs. Provincialis tamen proſpiciat peculiari aliqua ratione, nè Collegia, & Domus hiſce ſumptibus graventur (*b*).

Forma eas aggregandi Primariæ Romanæ.

b Or. c. 21. §. 2. 3.

4. Præterea à P. N. Vincentio Carrafa anno 1648. inſtituta eſt in Templo Domûs Profeſſæ Romanæ, atque exinde in reliqua Societatis Templa maximo fructu propagata Congregatio, quam vocant Bonæ Mortis; quia certo hebdomadæ die conveniunt utriuſque ſexûs Chriſti Fideles, ut pijs adhortationibus, & precibus ad ſanctum vitæ finem peragendum juventur. Atque hanc Congregationem

Congregatio bonæ Mortis.

Alexander VII. Indulgentijs munivit, Brevi expedito 21. Augusti 1655. ubi asserit eandem esse auctoritate Apostolicâ confirmatam.

Congregationes Externorum nō admittendæ.

5. Non permittendum autem, ut cum Congregationibus Externorum Nostri misceantur; nec ulli earum conventus apud nos agantur, nisi qui ad finem Societatis conducerent (*c*).

c P. 7. c. 4. G. & R. Prov. 103.

SECTIO IX.

De Exercitijs Spiritualibus.

1.

Exercitiorum Institutio, & utilitas.

EXercitia spiritualia, auctore S. Ignatio, ex Sacris Scripturis, & vitæ spiritualis experimentis elicita, & in certum ordinem, ad piè movendos Fidelium animos, redacta, sunt unum ex Instrumentis essentialibus Instituti Societatis; quibus illa ad suorum, Externorúmque spiritualem profectum utitur; & quibus referri debent, magna ex parte, accepti uberes fructus, quos eadem Societas in Ecclesia DEI ubique gentium producere non cessat (*d*).

d Paul. III. in Form. p. 9. & 32. & Jul. III. in eadem pag. 61. & P. 7. c. 4. §. 8. & C. 5. D. 58. & C. 7. D. 40.

Modus ea tradendi in Directorio.

2. In hoc armorum spiritualium genere tractando erudiendi sunt nostri Scholastici, ùt indicatum est P. 2. c. 5. sect. 7. §. 6.

&

& ad hanc ſcientiam parandam, ex Decr. 107. Cong. 1. & approbatione Cong. 5. Directorium peculiare compoſitum eſt, atque vulgatum (*e*). Rejecto igitur Lectore ad uberrimam hujus Directorij inſtitutionem, huc pauca revocabuntur, quæ ſparſa in Conſtitutionibus, & Regulis extant.

e Ep. Secr. Societatis præfixa eidem Directorio.

Non omnium ea tradere.

3. Licèt Sacerdotum maximè ſit, allicere ad Exercitia homines, atque ea tradere: nulli tamen ea cura demandanda eſſet, niſi prudentiâ, ac rerum ſpiritualium uſu ſatis probatus eſſet (*f*).

f P. 4. c. 8. §. 5. & P. 7. c. 4. §. 8. & R. Sac. 7. & Præpoſ. 41. & Rect. 67.

Neque omnibus integra.

4. In univerſum loquendo Exercitia, quæ ad primam hebdomadam pertinent, tantùm tradantur. Omnia verò tradi oportebit raris hominibus, & qui de vitæ ſuæ ſtatu deliberare velint (*g*).

g P. 4. c. 8. E. & P. 3. c. 3. R.

Nullæ ſcriptæ meditationes communicentur inſcio Superiore.

5. Nemo ſcriptas dabit, aut mittet cuiquam Externo, vel Domeſtico Inſtructiones ſpirituales, aut meditationes, nec Exercitia ſpiritualia communicabit, niſi à Superiore id approbetur (*h*).

h R. com. 39.

Indulgentia plenaria Exercitia peragentibus.

6. Conceſſa eſt Indulgentia plenaria omnibus Chriſti Fidelibus, qui apud Nos Exercitia per octiduum peregerint, & confeſſi Sacram Euchariſtiam ſumpſerint (*i*).

i Alex. VII. in Brev. pag. 49 Append.

Expensæ pro Exercitijs.

7. Neque hìc omittendum videtur ex Directorio in Exercitijs c. 4. §. 2. quoad expensas nostrarum Domuum, levandas attinet; si quando graves essent, ob Externorum sese apud nos exercentium alimenta, eleemosynas in id oblatas, si offerantur, communiter non recusandas, præsertim à ditioribus; nec, si non offerantur, requirendas esse.

CAPUT II.

De Missionibus.

EXpositis hactenus Ministerijs maximè affines sunt Missiones, ac proinde hìc tractandæ; licèt extra nostras Domos necessariò peragantur. Scholæ publicæ, domesticũ quidem munus, sed materia discrepans, postmodum exponentur.

SECTIO I.

Missionum dignitas, & per quos instituendæ.

Missiones Societatis propriissimæ.

I.

ET quidem inter præcipua Societatis munia Missiones censentur: ut nostræ Vocationis proprium dicatur, diversa loca peragrare, & vitam agere in quavis Mundi plaga, ubi majus animarum auxilium speratur (*a*).

2. Et

a Ex. c.4. §.27. & 35. & P.3. c.2. G. & P.4. Proœm. A & P.7. c.1. §.1. & A. & c.2. H. & Paul. III. in Form. p. 31. & Jul. III. in eadem p. 63. & Paul. III. in Bul. p. 38. & C. 5. D. 46. & R. Miss. 1. & In. 12. §. 2.

2. Et propterea Societas Professa aliquas obligationes suscipere recusat, de quibus infrà Cap. 3. Nec Professi stabilem in Domibus habitationem habent; ut expeditiores sint ad Missiones, quæ propriæ ipsorum sunt, & obnixè propterea P. Generali commendatæ (*b*). Quatenus autem Professi vi voti, quo se obstrinxerunt Summo Pontifici, ad Missiones teneantur; & quomodo ijdem in Pontificijs Missionibus se gerere debeant, explicatum est suprà Part. 3. cap. 3. sect. 3.

Sed præcipuè Professorum.

b P. 4. c. 2. §. 4. & B. & P. 6. c. 3. §. 5. & C. 5. D. 46.

3. Quare hìc agendum est de Missionibus, ad quas mittuntur nostri Sacerdotes à Superioribus Societatis: dicendorum tamen pleraque pertinere etiam ad Pontificios Missionarios minimè dubitandum est. Primò igitur exponendum, quid servare debeat, qui mittit; 2. Quid præstandum à Misso circa seipsum. 3. Quid circa alios.

Ordo dicendorum.

4. Præpositus Generalis quocumque locorum mittere potest omnes suos Subditos, sive Professionem emiserint, sive non emiserint; cùm expedire ad animarum auxilium judicaverit. Quam mittendi facultatem potest Generalis Inferioribus communicare (*c*).

Generalis auctoritas ad Missiones.

c Paul. III. p. 38. & P. 7. c. 2. §. 1. & B. & P. 9. c. 3. §. 9. & F.

5. Vi-

Vicarij.

5. Vicarius autem Generalis habet limitatam facultatem mittendi Professos quatuor Votorum. Nam ad Infideles, & remotas partes, non poterit mittere sinè decisivo suffragio Assistentium, & eò tantùm; unde impediri non possint, quò minus Congregationibus, ad quas jus habent, intersint (*d*).

d Off. Vic. §. 11.

Provincialium.

6. Provinciales ordinariè mittunt ad Missiones ex Subditis, quos volunt, intra Provinciam suam: immo jubentur in id Confessarios identidem adhibere; nè perpetuò cum nonnullis Devotulis occupentur. At extra Provinciam nequeunt mittere; præsertim eos, qui jus habent ad Congregationem Provincialem, quando ea imminet. Si tamen aliud posceret urgens causa, cum suis Consultoribus ad plura suffragia statuet, an mittendi sint (*f*).

f R. Prov. 106. & 109. & 112. 113. & Instr. 3. §. 10.

Superiorum localium.

7. Superiores locales non videntur habere facultatem suos mittendi ad laborandum in Missionibus extra Urbem, in qua resident, nisi ad loca vicina, tridui spatio; & hæ Missiones commendantur ad discutiendum otium Operariorum, & ædificationem præbendam Proximis (*g*).

g In. 4. §. 3. & In. 10. §. 10. & In. 15. c. 2. §. 8. & In. 3. §. 10. & In. Tēp. tit. 1. §. 5. & Cl. c. 1. tit 2. §. 4.

Eorum qui mittuntur.

8. Non repugnat etiam Constitutionibus, ut mittendi ipsimet sibi eligant ubi,

&

& in qua re occupentur: si aliquorum judicio relictum fuerit, ut discurrant quacumque majus DEI obsequium, & animarum profectum assequi se posse arbitrantur (*h*). *h* P. 7. c. 1. §. 1. & 7. & c. 3. §. 1.

SECTIO II.

Qui, & ad quos mittendi.

1.

Deus præ oculis in decernenda Missione.

CEterùm Præpositus Generalis, & quicumque ab eo hanc mittendi facultatem habuerit, diligenter in hujusmodi Missionibus curet; ut quod ad majus DEI obsequium, & universale bonum facit, statuatur. Et si rei difficultas id poscit, præmissis suis, & suorum orationibus, & sacrificijs, & consultatione cum aliquo, vel pluribus ex Societate: quod maximè servandum est, si ob urgentiorem necessitatem Missio inter Infideles instituenda est (*i*).

i P. 7. c. 2. §. 1. & C. D. & P. 9. c. 3. §. 9. & F. & R. Prov. 109.

Ad quos potissimùm Missio instituenda.

2. Ad eligendos autem populos, præ oculis habenda sunt aliqua; & cæteris paribus anteferendi qui, aut magìs indigent; aut spondent majorem fructum spiritualem; aut meliùs de nobis sunt meriti; aut quorum pietas latiùs promanare potest; ùt sunt Urbes primariæ; & in eis Principes,

pes, viri docti &c.; aut ubi, propter malevolorum ſermones, alienati à Societate aliqui, ei viderentur reconciliandi (*l*).

l P. 7. c. 2. §. 1. & D.

Qui ad quaſq; Miſsiones optimi.

3. In determinandis verò perſonis, quas mittere oporteat, attendenda hæc ſunt. 1. Ad res graviores, & in quibus plus refert non errare, aptiſſimi, & quibus maximè fiditur, ſeligendi. 2. Ubi magni ſubeundi labores corporis, robuſtiſſimi. 3. Ubi pericula ſpiritualia, in virtute probatiſſimi. 4. Ad agendum cum prudentibus, & primarijs Viris, conveniunt, qui converſandi cum hominibus gratiam habent, cum exteriori ſpecie (modò, quæ interiora ſunt, non deſint) quæ ad auctoritatem conferat. 5. Ingenioſis, & literatis ij magìs quadrant, qui in ingenio itidem, ùt plurimùm, aptiores erunt, qui talento Prædicationis, & audiendarum Confeſſionum pollent (*m*).

m P. 7. c. 2. F. & R. Prov. 109.

Quomodo invicem aſſociandi.

4. Quod ad numerum attinet, & combinationem hujuſmodi Operariorum, ſua etiam conſideratio adhibenda. 1. Conveniret non mitti unum, ſed ſaltèm duos, 2. Plures etiam mitti poſſent, cùm ſuppeteret copia hominum; & numero meſſis reſponderet. 3. Concionatori adjungendus Confeſſarius, inexpertus exercitato,

cir-

circumſpectus animoſo; ità ut diverſitas utrumque juvet, non diſcordiam generet (*n*).

n P. 7. c. 2. F.

Cui parere debeant, & quomodo dirigendi.

5. Qui primo loco in Patentibus nominabitur, Superior erit Miſſionis; alter Admonitor: & ſi Provinciali videbitur, omnes ſubjiciantur Superiori vicinioris domûs (*o*), cui Superiori etiam jure Societatis communi ſubduntur (*p*). Quod ad modum mittendi ſpectat, Provincialis det operam; ut pedeſtri itinere proficiſcantur, habitâ ratione ſolius neceſſitatis in equitando: Præter patentes literas, videat an aliâ epiſtolâ dirigendi ſint ad loci Præſides (*q*). Inſtructionem etiam ordinariè mittendis dabit rerum gerendarum, plerumque in ſcriptis (*r*).

o In. 12. §. 15. & R. Prov. 109.

p C. 11. D. 32. & P. 7. c. 3. A.

q P. 7. c. 2. §. 1. G. L. M. & C. 3. D. 37. & R. Prov. 115. & R. Miſſ. 4. 5. & In. 12. §. 15.

r P. 7. c. 2. §. 2. & L. & N. & c. 1. §. 5. & F. & G.

SECTIO III.

Quid præſtare Mittendi debeant.

EX parte verò eorum, qui mittuntur, non pauca ſervanda ſunt; ſeu conſiderentur quæ ad ipſorum animos, & cultum corporis ſpectant; ſeu quæ ad Proximorum utilitatem referuntur.

Indifferentia Mittendorum.

1. Ipſi, nullâ ratione, ſe ingerent ad eundum, vel manendum, in hoc loco potiùs, quàm in illo; ſed plenam, ac omninò

liberam ſui diſpoſitionem Superiori relin-
s P. 7. c. 2. §. 1. & c. 3. §. 1. & Ex. c. 4. §. 35. & R. Miſs. 2. 3.
quent; poſtquam ei ſuæ conſcientiæ plenam rationem reddiderint, ut meliùs in Miſſionibus dirigi poſſint (*s*). Hinc planum fit prohiberi; nè quis magnæ auctoritatis interceſſiones adhibeat, ad aliquem de Societate petendum, niſi id Superiori
t P. 7. c. 2. K.
probari intellexerit (*t*). Non tamen his
u P. 7. c. 2. I. & Ex. c. 8. A. & P. 5. c. 4. F. & R. Miſſ. 3.
repugnat proponere, debita cum indifferentia, motus animi, qui in contrarium occurrunt (*u*).

Servandi mores, & disciplina religioſa.

2. Dum mittuntur, rem maximi ponderis in Societate ſibi eſſe commiſſam intelligant: & ità ſe comparent, ut apta DEI inſtrumenta eſſe poſſint. Quantumlibet occupati nè obliviſcantur propriæ perfectionis: ſervent cum DEO, & inter ſe unionem; & Orationem matutinam, & Examen veſpertinum, quoad ejus fieri poterit, nunquam intermittant: ſervéntque Regulas Societatis. Apud alios verò ſe in-
x R. Miſſ. 1. & 25. 26. & In. 12. §. 2.
tegritatis, & gravitatis exemplum præbeant (*x*).

Paupertas, & ædificationis præſidia.

3. Paupertatem ſectentur non modò in itinere, ùt ſuprà dictum eſt, ſed & in Hoſpitio; quod Xenodochium eſſe oporteret, ſi mundum aliquod reperiretur; aut honeſta domus; in qua fœminas non au-

diant.

diant. Invitationes ad mensam declinandæ. Victus potiùs, quàm pecunia pro eo comparando, accipiendus; ísque sufficiens quidem, sed qui sit ædificationi: acceptæ autem pecuniæ rationem Superiori reddent; &, si quid ejusdem superfuerit, pariter illi tradent (*y*). Quamquam in Missionibus præcipuè cavendum est, nè à Pœnitentibus, Amicis, ac Devotis pecunia ulla accipiatur ad proprium usum, cùm nec ad id facultatem Superiores dare possint (*z*).

y Re. Miss. 6. Or. c. 1. §. 18 & In. 13. §. 3. & 8. & C. 6. D. 39.

z Ex. c. 1. §. 3. & P. 6. c. 11. §. 7. & C. 5 D 29. & C. 6. D. 21. & C. 12. D. 39. & Or. c 4. §. 9.

Reverentia erga Prælatos.

4. Cùm ingressi fuerint loca, in quibus Ordinarij resident, eos quamprimùm adeant; & oblatâ submissè operâ suâ, facultatem modestè petant ministeria Societatis exercendi: tum omnes, quorum auctoritate opus habent, benevolos sibi facere studeant, Parochos præsertim, ac Religiosos, & si quos adversarios esse Societati intellexerint (*a*).

a P. 10. §. 11. & B. & R. Miss. 7. & 17. & In. 12. §. 3. & 5. & 12.

Quæ Ministeria exercenda.

5. Tum strenuè admovenda manus operi: eáque ferè omnia in Missionibus media adhiberi poterunt; quæ congruunt Societatis Instituto; & superiùs enumerata sunt: nempe ministerium Verbi DEI, Sacramentorum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ administratio, Exercitiorum spiritua-

lium traditio, Ecclesiasticorum instructio, Catechesis ad Pueros, & alios rudes, Pauperum in Xenodochijs, & Carcere publico visitatio (*b*).

b P. 7. c. 3. §. 2. & A. & Reg. Miss. 10. 11. 12. & In. 12.

Quæ anteferenda.

6. At in hisce Ministerijs eligendis infrascripta serventur. Cùm Societas spiritualia, & corporalia obsequia Proximis præstare possit; ubi utrisque par non est, priora præferantur. Eadem est ratio de magìs urgentibus, magìs proprijs nostri Instituti, destitutis aliorum ope; obnoxijs discrimini, secum fructum laturis, ad plurium bonum spectantibus, diutiùs permansuris, si cætera sint paria, adjiciendus potiùs est animus, quàm oppositis, seu Ministerijs, seu operibus: ac demum, quæ alijs præferenda, communicato consilio cum Superiore propinquiore, statuendum est (*c*). Ordo verò servandus in hisce Ministerijs, etsi certus præscribi non potest, juverit tamen ab humilioribus inchoare (*d*). Extat in Regulis Missionum Methodus ordinandæ Missionis; ad quam possunt adjicere Provinciales, quæ pro locorum, ac Missionum varietate opportuna videbuntur (*e*).

c P. 7. c. 2. §. 1. & E. & c. 2. A. & c. 3. §. 2.

d R. Miss. 13.

e R. Miss. 4. 5. 6. 7 8. 9. 10. 11. 12. 13. &c. & 27. In. 12. §. 1. & 3. 4. 5. 6. 7. 9. 10.

Zelus, & prudentia quomodo jungenda.

7. Indicantur præterea nonnulla, quà præstanda, quà cavenda; ut in Ministerio

tam multa exercitamenta complectente, magnósque animorum motus ciere solito, singula ad perfectam prudentiæ normam exigantur. 1. Amoveant suspicionem, se gratiâ reformandi, aut visitandi Cleri venisse (*f*). 2. Parochi, aliorúmque virorum idoneorum consilia, & opem exquirant (*g*). 3. Ità se omnibus omnia faciant, ut magnitudinem tamen animi præseferant, religiosæ modestiæ simul, & sanctæ libertatis tenaces (*h*). Si eleemosyna alicui largienda sit, cautè, & secretò fiat (*i*). 4. Non prætermittant occasionem Divini servitij, quam possint arripere, sinè injuncti operis detrimento; licebítque pariter excursiones breves aliò facere, cum spe fructûs (*l*). 5. Firmitatem, quantum licet, rebus perfectis procurent: non condant autem Statuta Congregationi ulli, inconsulto Superiore (*m*). 6. Tempus stationis, ubi à Summo Pontifice definitum non est, metiendum, comparando eum fructum, qui in ea percipitur, cum eo, qui speratur alibi. Cùm autem revocari aliquem oportebit, ijs medijs Provincialis utatur; ut illi, à quibus evocatur, non offendantur (*n*). Et ad hunc etiam finem, scribant, qui versantur in

f R. 8. 18. 19. & In. 12. §. 3.

g R. Miss. 4. & In. 12. § 4.

h R. Miss. 15, 16.

i In. 12. §. 11.

l P. 7. c. 1. §. 7. & R. Miss. 20, 21.

m R. Miss. [illegible]. 23.

n P. 7. c. 2. H. & C. 2. D. 12.

o P.7. c. 2. §. 2. & H. & P. 8. c. 1. L. & C. 2. D. 54. & Formu. ſcrib. §. 5. & R. Prov. 108. & R. Miſſ. 24. & In. 12. §. 13.

Miſſionibus, ad ſuum Provincialem, aut ab eo deſignatum, ſingulis hebdomadis, vel quoties ille præſcripſerit, ei declarantes ſucceſſum Miſſionis (o).

Miſsiones inſignes.

8. De Miſſionibus inſignibus, quarum Operarij per varias Provincias ſparſi eſſent, non ſegregandis in peculiaribus ſuæ nationis Domicilijs, ſubdendíſve Superioribus popularibus, actum ſuprà eſt P. 4. c. 3. De Miſſione Sinenſi extat luculentum elogium D. 86. C. 7.

Anacephalæoſis omnium Miniſteriorum.

9. Sed ut unum ſub aſpectum conjiciamus omnia, quæ ad excolendam Chriſti Domini vineam, otiúmque diſcutiendum ferè ubique præſtari poſſunt ex In. 4. § 3 hæc enumerantur. Docere doctrinam Chriſtianam, tradere Exercitia, quærere, & inducere homines ad ea peragenda, viſitare hoſpitalia, & carceres; quærere eleemoſynas ad ſubſidium ibidem detentorum, apud eoſdem concionari, reducere eos, qui ſunt in malo ſtatu, juvare Confraternitates, ubi ſunt, juxta noſtrum Inſtitutum, & ubi non ſunt introducere; adire ſcholas Externorum, & in eis, conſentientibus Ludimagiſtris, aliquas exhortationes habere; Juventutem ad Confeſſionem allicere, quamvis meliùs

liùs sit curare, ut ipsi Magistri per se hoc faciant; visitare infirmos, ad eos consolandos, & spiritualiter juvandos; quâ ratione juvantur etiam propinqui, qui adsunt, & fiunt amici; & facilè adduci possunt ad frequentanda Sacramenta: Pro hoc etiam confert, cùm Proximi veniunt ad nostrum Templum, libenter eos admittere, & audire in Confessione; & cùm occurrunt nobis in via, invitare eos qualibet occasione. Juvabit facere interdum Conferentias de modo juvandi Proximos. Præterea possunt fieri Missiones ad loca vicina. Proderit etiam non casu, sed consideratè, & cum examine gestorum juvare Proximum. Denique curandum esset, ut omnes intelligerent, Societati nihil gratius esse posse, quàm in omnibus rebus consentaneis Instituto, adhiberi qualibet horâ.

CAPUT III.

De Corporalibus Ministerijs exhibendis, aliquibúsq; alijs vitandis.

1.

Corporalibus etiam pietatis operibus, quantum spiritualia, quæ proponenda sunt, permittent, & vires patientur, in- *Adjumenta temporalium necessitatum.*

incumbendum est; præsertim in Xenodochijs eos invisendo, & aliquos, qui eis inserviant, mittendo; & dissidentes ad concordiam revocando; sic etiam pauperes, & in custodijs publicis detentos sublevando, & ut alij sublevent, curando. Non convenit tamen misceri nos cum aliqua Congregatione; nec apud nos aliquos Conventus haberi; nisi qui ad nostrum peculiarem finem instituuntur (*a*).

a P.7. c.4. §. 9. & G. & c.2.E. & P.9. c.6.§.4. & B. & In. 4. §. 3.

Eleemosynæ è nostris bonis largiendæ.

2. Externis etiam pauperibus eleemosynæ aliquæ erogandæ sunt, pro Collegij, vel Domûs facultate; & in illis præsertim locis, ubi reditus Ecclesiasticorum bonorum percipiuntur: eæque juxta præscriptum Provincialis (*b*); & si qui ad januam accedunt, à Janitore benignè accipiendi, & juvandi etiam, juxta Superioris arbitrium (*c*).

b R. Prov. 96.

c R. Jan. 10.

Negotia Statûs vetantur.

3. Ea verò quæ vitanda sunt Nostris, nè in Proximorum utilitatem effusi longiùs provehantur, quàm Religiosa Charitas patiatur, ex sequentibus patent. Nullus publicis, & secularibus Principum negotijs, quæ ad Rationem Statûs, ùt vocant, pertinent, per quoscumque requisitus, ulla ratione se immisceat: ídque præcipitur

in

in virtute sanctæ Obedientiæ, & sub pœna inhabilitatis ad quævis Officia, & Prælationes, vocísque activæ, ac passivæ privationis: commendatúrque Superioribus, ut propensos ad hujusmodi negotia amovere procurent, si alicubi degant, ubi periculum talium curarum immineat (*d*).

d P. 6. c. 3. §. 7. & C. 5. D 47. 48. & 79. & 80. & Or. c. 11. §. 4. & Paul. V. p. 309.

4. Quæ autem pertinent ad solam conscientiam Principum, aliorúmve, qui petunt consilium, non eo Decreto prohibentur; sed quæ eò non referuntur, ùt sunt ex: gr: Principum fœdera, Successiones, Bella: harum enim, & similium rerum publicis consilijs interesse, aut operam ijs tractandis impendere, interdicitur (*e*).

Quænam censenda negotia Statûs.

e C. 7. D. 46. & Or. c. 11. §. 4. &c.

5. Nec in familiaritatem Principum sese insinuare Nostros convenit; nec alijs negotijs secularibus, etiam rerum particularium, præsertim propinquorum occupari: nisi fortè interdum, judicio Superiorum, charitas aliud svaderet. Abstineant etiam à Testamentorum executione: & delatam Legatorum confidentialium curam non acceptabunt (*f*). Sacerdotes verò etsi, cùm opus est, ægrotos ad condenda testamenta hortari deceat; ijs tamen conficiendis non assistant (*g*). Nullus se examinari in causis civilibus permit-

Quæcumq; negotia secularia vitanda.

f P. 6. c. 3. §. 7. & D. & C. 5. D. 48. & 80 & C. 8. D. 56. & C. 12. D. 38. & R. com. 41.

g R. Sac. 28.

tat; nisi, qui ad peccatum obligare potest, compelleret; aut sinè licentia sui Superiorioris; quæ minimè danda, nisi in causis valdè pijs; & quæ in nullius detrimentum vergant; in criminalibus autem nunquam (*h*). Eorum verò nullus, etiam Procuratorum, qui Romam veniunt, Externorum negotia suscipiat, sinè facultate Provincialis: quam raro admodum, nec nisi gravioribus de causis concedet (*i*).

h P. 6. c. 3. §. 8. & E. & C. 7. D. 13.

i Or. c. 4. §. 2.

Examinare pro Ordinarijs quatenus liceat.

6. Quando declinari non potest ministerium examinandi ad Ordines, aut alia munia Ecclesiastica, ut simul judicium ferendum sit de sufficientia promovendorum, quod quidem non est consentaneum nostro Instituto; ità judicium temperetur, ut sit solùm de sufficientia doctrinæ, non autem morum, aut aliorum requisitorum. Possit tamen dispensare P. Generalis, ubi hoc expediens judicaverit (*l*).

l C. 2. D. 72. & C. 4. D. 63. & R. Prov. 104.

Seminaria quæ admitti possint.

7. Seminaria Externorum adolescentium à Nostris gubernanda non admittentur, nisi ex dispensatione P. Generalis, quando plures circumstantiæ confluent: & in admissis peculiares Magistri non concedendi (*m*). Non recusanda autem Seminaria, quæ in Gallia condunt Episcopi; ubi Clerici per Exercitia spiritualia, & no-

m C. 2. D. 18. & C 3. D. 24. & C. 4. D. 13. & C. 12. D. 25. & in C. 3 Interrog. §. 4.

notitiam rerum Ecclesiasticarum, proximè erudiuntur ad vitam Ecclesiasticam (*n*)

n C. 12. D. 26.

Monialium regimen prohibetur.

8. Curam suscipere Mulierum Religiosarum quarumcumque, & Confessiones ordinariè audire earumdem in communi viventium est vetitum; neque ad id cogi possumus (*o*).

o P. 6. c. 3. §. 5. & R. Præp. 47. & Rect. 68. & C. 7. D. 56. & C. 8. D. 11. & Paul. III. p. 44.

Et Parochiale.

9. Interdicitur etiam suscipere curas Parochiales animarum (*p*). Jus autem illud Collegij Gandiensis præsentandi tres Parochiales Neophytorum visum fuit retinendum; ut meliùs consuleretur illorum spirituali utilitati (*q*).

p P. 4. c. 2. §. 4. B. & P. 6. c. 3. §. 5. 6. & C. & C. 1. D. 124. & C. 2. D. 59

q C. 1. D. 136.

Et offensio Proximorum.

10. Ut cum omni demum hominum ordine religiosa charitas foveatur: caveant Nostri, nè alios quoscumque Externos, maximè verò Religiosos, aut Viros primarios, vel lingva, vel calamo, aut quacumque alia ratione offendant: & Superiorum erit in hujusmodi noxas inquirere, & animadvertere, exhibitâ quamprimùm satisfactione debitâ. Et Consultores hac de re Superiores mediatos monebunt (*r*). Speciatim verò graviter comẽdatum, ac districtè præceptum est, ut de Prædicatorũ Ordine magnificè Nostri sentiant, & loquantur; & cũ ejus Religiosis mutuæ hospitalitatis, aliísq; charitatis officijs certare studeant (*s*).

r P. 3. c. 1. §. 9. & P. 4. c. 16. D. & P. 6. c. 3. §. 8. & P. 7. c. 2. H. & P. 10. §. 11. & F. & C. 12. D. 27.

s C. 8. D. 12. & C. 11. D. 19.

CA-

CAPUT IV.

De Scholis publicis instituendis, moderandísque.

SECTIO I.

De Scholarum publicarum Institutione, & methodo universè.

I.

Scholæ admittuntur ob Externorum utilitatem.

INter Societatis Ministeria unum est ex primarijs, omnes Disciplinas, Instituto nostro congruentes, ità Proximis tradere; ut inde ad Conditoris nostri cognitionem atque amorem excitentur (*a*). Quare opportunè hìc exponuntur, quæ de Scholis publicis constituta sunt, cùm de privatis actum jam sit Parte III. ubi Scholasticorum nostrorum Institutio traditur. Habitâ igitur ratione, non solùm profectûs in literis Scholasticorum nostrorum; sed etiam profectûs in literis, & moribus Externorum, Scholæ aperiantur, saltèm in Disciplinis humanioribus; in gravioribus autem, pro Locorum, in quibus Collegia fuerint, ratione (*b*).

a St. R. Prov. 1.

b P. 4. c. 7. §. 1.

Etiam Universitates.

2. Eadem Charitatis ratio extendi poterit ad Universitatum curam suscipiendam; ut in eis hic fructus latiùs pateat,

tam

tam in ſcientijs, quæ traduntur, quàm in hominibus, qui ad eas conveniunt, & gradibus, ad quos promoventur (*c*). Erítque Provincialis, omni ſtudio, per ſe curare, & Rectori etiam valde commendare; ut tam multiplici Scholarum noſtrarum labori fructus, quem gratia noſtræ Vocationis exigit, abundè reſpondeat (*d*).

c P.4. c.11. §.1.

d St. R. Prov. 1. 2.

Ad unam Rationem ſtudiorum omnes ſe componant.

3. Ad hunc finem meliùs conſequendum, norma petenda eſt à Ratione ſtudiorum, quam ex Regulis Collegij Romani confici, approbaríque à Præpoſito Generali eædem Conſtitutiones monuerunt (*e*): addúntque ſingula attemperanda circumſtantijs locorum, temporum, ac Perſonarum; nitendo tamen, ut omnes ad unum, qui communis ſit, Ordinem ſtudiorum ſeſe componant (*f*). At Provincialis partes ſunt, excubare, ut omnes Regulæ, quæ ad Rationem Studiorum pertinent, obſerventur. Quod ſi alicubi mutandum aliquid cenſeret, referat ad Generalem (*g*). Confectus igitur is Ordo, magno, ac diuturno labore, à ſex Patribus deputatis, non ſemel in Provincijs examinatus, atque experientiâ probatus, auctus etiam Decretis plurium Congregationum (*h*), à multis jam annis dirigit Societatis Scholas.

e P.4. c.7. §.2. & C. & c.13. A.

f P.4. c.6. F. & K. & c. 7. §. 2. & c. 13. §. 1. 2. 3. & A. & C. & §. 5. & c. 15. C. D. & c. 17. §. 8. & M.

g St. R. Prov. 38. 39.

h Præf ad Rat. St. & Hiſt. Soc. p. 5. l. 4. in. & C. 6. D. 41.

SE-

SECTIO II.

De Classibus inferioribus.

1.

Literæ humaniores potissimùm tradendæ.

QUamquam alios instituere in legendo, & scribendo opus Charitatis esset; tamen, propter Personarum Societatis penuriam, hoc ordinariè docere non consvevimus; & universè illud curandum est, ut quando Scholæ pauciores sunt; altiores semper, quoad ejus fieri potest, retineantur, sublatis infimis (*i*). Nostra autem mens esset, ut in Collegijs communiter Literæ humaniores, ac lingvarum prælegerentur (*l*), cùm hac ratione animarum auxilium, præsertim adolescentium, summoperè promoveri compertum sit. (*m*).

i P.4.c.12.C.& St.1. R. Prov. 21. §.1. & 4.

l P.4. c.5. §. 1. & c. 7. B. & c. 12. §. 2. & B.

m In. 20. init. & C. 7. D. 26. §. 1.

Quot Classes, & quarum linguarum intuendæ.

2. Tres ordinariè erunt Præceptores in tribus Grammaticæ classibus; quartus humaniores Literas; quintus Rhetoricam prælegat: & in horum classibus Græca lingva, & Hebraica, & si quæ alia disceretur, est prælegenda (*n*). Sed quia pro varietate causarum, & Personarum lingvæ sacræ priùs, aut posteriùs explicari possunt (*o*); ut Hebræa in Theologica Classe traderetur, institutum est (*p*). Quoad literas autem

n P.4.c.12. §.2. & c. 13. B.

o P.4. c. 6. §. 5. & D.

p St. R. Prov. 8.

rem Græcas attinet; propter earum multiplicem utilitatem, Generali enixè commendatum est; ut earum curam non in minimis suæ providentiæ partibus collocet (*q*). Aliarum præterea lingvarum, qualis est Chaldaica, Arabica, & Indica, ubi utiles ad eos populos juvandos viderentur, Præceptores institui possent (*r*). In Latina verò docenda, Provincialis dabit operam, ut nostri Magistri utantur Grammaticâ Emmanuelis (*s*).

q C. 8. D. 16.

r P. 4. c. 12. §. 2. & B.

s St. R. Prov. 23.

Quomodo eædem dividendæ, contrahendæ.

3. Quod si tantum negotij aliquæ Classes exhiberent, ut unus Magister eis solus non satisfaceret, Adjutor aliquis ei adjungetur: & si hoc non sufficiet; geminari posset classis ea, quæ sic numero abundaret. Contra verò, si exiguus numerus, vel Auditorum dispositio tot classes, & Præceptores non exigeret; locus erit prudentiæ, ad eum numerum moderandum; ità tamen, ut semper graduum distinctio servetur: quorum tres ad Grammaticam, reliqui duo ad Humanitatem, & Rhetoricam pertineant. At quæ de classibus inferioribus tum multiplicandis, tum ordinandis, ut earum quælibet intra suos se fines contineat, servanda sunt, habes in Ratione Studiorum (*t*).

t P. 4. c. 13. B. & St. R. Prov. 21. & R. Præf. inf. 8. & Reg. Profes. inf. 12. 13. & R. sing. class. infer. à Rhet. ad inf. Gramm.

4. Por-

Exercitationes præscriptæ.

4. Porrò cùm in hisce classibus exercitationes varias pro Scholæ gradu, esse oporteat; nullâ enim re magìs adolescentium industria, quàm satietate langvescit (*u*): quid in singulis ab earum Magistris præstari debeat, peculiaribus Regulis statutum est (*x*). In universum illud omnibus hujusmodi classibus Constitutiones præscribunt: oportere, ut illarum studiosi Latinum Sermonem sibi reddant familiarem, latinè communiter loquendo (ijs Scholis exceptis, in quibus discipuli latinè nesciunt) & stylum scribendo, ac pronunciationem composita benè pronunciando, expoliant: & sua etiam stata tempora habeant ad disputandum (*y*).

u R. Prof. inf. 24.

x St. p 118. &c.

y P. 4. c. 6. §. 12. 13. & c. 13. §. 3. & R Prof. inf. 78.

At in Ratione studiorum distinctiùs eadem traduntur: & I. Quid in Prælectione servandum sit, exponitur R. Prof. inf. 27. 28. 29. II. Scribendi argumentum quale dictandum, quomodo recognoscendum, ibid. R. 20. 21. 22. 23. 24. & 30. III. Exercitatio memoriæ, & Repetitiones, ib. 19. 25. 26. & 36. IV. Disputationes, R. Præf. inf. 33. & Prof. inf. 31. & 34 V. Declamationes, aut solennes, & raræ, aut privatæ, & frequentiores. R. Præf. inf. 32. & Profess. inf. 32. 33.

VI. Em-

VI. Emblemata, & Carmina propalam collocanda celeberrimis aliquot diebus, sed priùs recognoscenda. R. Præf. inf. 3. & Prof. inf. 32. VII. Ad excitandam diligentiam discipulorum munuscula, seu Præmia quæ danda, & quo aliquando apparatu, nunquam verò nostro sumptu; & qui Magistratus creandi, C. 1. D. 123. & Stud. R. Rect. 14. & Præf. inf. 35. 36. & Prof. inf. 35. & 39. Leges verò Præmiorum solennium St. p. 100. VIII. Comœdiæ, & Tragœdiæ rarissimè agendæ; & nonnisi Latinæ, ac decentes, nunquam verò in Ecclesia; nec persona muliebris inducatur. R. Prov. 58. & St. Rect. 13, IX. Diebus feriatis habendæ exercitationes inter Academicos, tum Rhetoricæ, tum Grammaticæ Auditores. Academiæ R. St. p. 169. & 171.

Quamdiu in Scholis singulis immorandum.

5. Demum spatium temporis in Literis Humanioribus insumendum, propter ingeniorum varietates, aliásque causas, non est limitandum. Videatur autem, an ingenio valentibus dimidius annus in quavis quatuor classium inferiorum sufficiat, & duo in suprema, complectente etiam Rhetoricam (z). Quam quidem Rhetoricæ facultatem curandum est, ut Alumni no-

z P. 4. C. 15. §. 1. & A.

nostri, sive Convictores, annum audiant, antequam Philosopiam aggrediantur. Ceteris quoque Externis idem suadendum, sed cogendi non sunt. Si qui tamen planè velint ad Philosophiam accedere, posset cum illis agi, quod in Constit. L. D. Part. 4. cap. 17. statuitur (*a*).

a P. 4. c. 5. §. 3. & c. 13. E. & St. R. Rect. 12.

Per quem, & quomodo in suis classibus Scholastici collocandi.

6. Et quidem Rectoris erit per se, vel per Cancellarium, semper observare; ut qui novi accedunt examinentur; & convenientibus singuli classibus collocentur, ejusdémque discretioni relinquitur (auditâ sententiâ eorum, qui ad id munus designati sunt) quamdiu quisque in qualibet facultate versari debeat (*b*). Porrò in admittendis Scholasticis ad inferiores classes, ijsdémque ulteriùs promovendis, serventur R. Præf. inf. à 9. usque ad 26. ubi statuitur neminem, eo quòd ignobilis sit, & pauper, excludendum; arcendos verò nimiùm teneros, & prorsus ignotos, & ab infima classe provectiores ætate.

b P. 4. c. 5. §. 2. 3. & C. D. & c. 13. §. 4. & E. & c. 15. §. 1. & A, & c. 17. §. 2.

SECTIO III.

De Classibus superioribus in communi.

Quare Sacra, & naturales scientiæ pertractandæ.

1.

CUm Societatis, atque studiorum scopus sit, Proximos ad amorem DEI, & salu-

ſalutem ſuarum animarum juvare; cúmque ad eum finem medium magìs proprium ſit facultas Theologiæ; in hanc potiſsimùm Societatis Univerſitates incumbent: ac diligenter, per idoneos admodum Præceptores, quæ ad Scholaſticam doctrinam, & Sacras Scripturas pertinent, ac etiam ex Poſitiva, quæ ad præfixum hunc nobis finem conveniunt, pertractabunt (*c*). Et quoniam Artes, vel Scientiæ naturales diſponunt ad Theologiam, & ad perfectam cognitionem,& uſum illius inſerviunt; hæ pariter tractandæ ſunt (*d*): ſic tamen ut veræ Theologiæ Scholaſticæ inſerviant (*e*).

c P.4. c.12. §.1. & C. 2. D. 9.

d P.4. c.5. §.1. & c. 12. §. 3.

e C. 3. D. 47. & R. Prov. 53.

2. Moralis etiam ſcientia,& Mathematica, quatenus tamen ad finem nobis propoſitum conveniunt, tradentur (*f*). Sed Medicinæ, & Legum ſtudium, ùt à noſtro Inſtituto magìs remotum, in Univerſitatibus Societatis, vel non tractabitur; vel ſaltèm ipſa Societas per ſe id oneris non ſuſcipiet (*g*).

f P.4. c. 12. C.

g P.4.c.12.§.4.

Doctrina ſolida & uniformis.

3. Et hæ quidem facultates tractandæ. De ratione autem ſervanda in communi, dum traduntur, hæc decreta ſunt, præter ea quæ ſigillatim pro ſingulis claſſibus præſcribuntur in Ratione ſtudiorum, &

b Ex. c.3. §.11. & P. 3. c. 1. §. 18. & O. & P. 4. c. 5. §. 4. & c. 14. §. 1. & R. Prov. 54. & Rect. 39. & St. R. Prov. 16. & C. 5. D. 6. & 41. & R. Rev. 6. & R. Prof. sup. 6. 7.

attingentur infrà Sect. proximâ. Primò ſequantur Noſtri in quavis Facultate ſecuriorem, & magìs approbatam Doctrinam, & eos Auctores, qui eam docent; novitáſque, & diverſitas opinionum eliminanda (*b*). Hujus verò Conſtitutionis ea eſt ſententia. 1. Ut Noſtri non inducant novas opiniones. 2. Ut ſi quando contra communem ſenſerint, ſequantur quod Societas judicaverit. 3. Ut in Controverſijs, in quibus neutra opinio eſt adeò communis, redigantur ad conformitatem, ut ſic idem ſapiamus, idem dicamus omnes (*i*). In ijs verò quæſtionibus, in quibus liberum eſt quamcumque partem ſequi; ità defendatur una pars, ut alterius etiam partis, ac multò magìs prioris Profeſſoris, ſi contrarium docuerit, exiſtimationi conſulatur. Quin etiam, ſi conciliari poſſunt Auctores, id nè negligatur, optandum eſt (*l*); & quæ opiniones alicubi Catholicos graviter offendere ſcientur, eas ibi nemo defendat (*m*). Et quidem ad coërcendam divagandi in opinando licentiam, utile fuerit Summas tum Philoſophicam, tum Theologicam conficere; quæ uſui Societati ſint, ubi ratio temporum id permiſerit (*n*).

i C. 5. D. 50.

l C. 5. D.41.& R.Prof. ſup. 5.

m C.5. D 41.& R.com.Sup. 6.

n P.4. c.14. B. & C.5. D.70.& C. 7. D.83.

4. At

4. At in habendis prælectionibus Professores nè adducant opiniones inutiles, obsoletas, absurdas, & manifestò falsas; nec illis refutandis nimis immorentur. Conclusiones pondere potiùs, quàm numero argumentorum probent: non digrediantur: studeant brevitati: in referendis Doctorum auctoritatibus nec sint nimij, nec parùm fideles. Si quis citra dictationem docere potest, ut quæcumque scribenda sunt, commodè valeant ab Auditoribus excipi; is nè dictet, optandum; qui verò dictant, intermisceant explicationem, & Auditores ad eos Auctores, qui copiosè, & accuratè materiam aliquam pertractârunt, rejiciant (*o*).

Prælectiones quomodo habendæ.

o R. Prof. Sup. 7. 8. 9. 10.

5. Præterea commendatur Auditoribus, ut quæ audierint diligenter adnotent; suúmque privatum studium, & quietum habeant; in quo selectum aliquem Commentarium videre proderit (*p*).

Eædem quo pacto excipiendæ.

p P. 4. c. 6. §. 8. & I. & §. 14. & M. & §. 16. & O.

6. Ijdem assidui esse debent in repetendis, quæ audierint. Atque hæ repetitiones in Scholis etiam fient (nam de domesticis suprà dictum est Part. 2. c. 5. sect. 4.) nec modò ultimæ lectionis, verùm & hebdomadariæ, & longioris temporis. Si quid verò non intellexerint, Magistrum consulant (*q*).

Repetitiones.

q P. 4. c. 6. §. 8. & H. & c. 13. §. 3. & D. & R. Prof. Sup. 11. 12. 13. & R. Academ. Theol. 2. 3.

 7. Per-

Disputationes habendæ.

7. Perutiles porrò ſunt Diſputationes; quas propterea frequentes eſſe oportet: quibus dies, & horæ certæ conſtituantur; ubi non ſolùm cum condiſcipulis, ſed & cum provectioribus, aut minùsprovectis, & Præceptores etiam ad invicem diſputabunt, ſemper qua decet modeſtia obſervata, & aliquo præſidente; qui contentionem dirimat, & quid doctrinæ elici oporteat ex diſputatis declaret (*r*). Sunt autem conſtitutæ diſputationes tum Hebdomadariæ, tum Menſtruæ in Ratione ſtudiorum (*s*). Quo prævio examine, & qua lege habendæ ſint annuæ, & ſolennes Diſputationes, pro Philoſophis vide in R. Præf. 19. uſque ad 26. & pro Theologis R. Præf. 7. uſque ad 16. & R. Academ. Theol. 8. 9.

r P. 4. c. 6. H. & §. 10. & c. 13. §. 3.

s R. Præf. 16. R. Prof. Sup. 12. 14. 15. 16. 17. 18. & R. Phil. 17. 18. & Theol. 14. & R. Moral. 4. & Acad. Theol. 1. 4. 5. 6. 7.

SECTIO IV.

Quid in Claſſibus Philoſophiæ, & Theologiæ Scholaſticæ ſervandum ſit.

1.

Ariſtotelem quatenus ſequi debeant.

PHiloſophiæ Profeſſores ſectari debent Ariſtotelis doctrinam; niſi ea alicubi recederet à ſententia communi; aut repugnaret Fidei Orthodoxæ: quam adversùs eundem, reliquóſque Philoſophos tueri debent, juxta Lateranenſe Conciliũ (*t*).

t P. 4. c. 14. §. 3. & C. 5. D. 41. & R. Prof. Phil. 2.

2. Ari-

2. Ariſtotelis Interpretes de Chriſtiana Religione malè meritos, non ſinè magno delectu, aut legant, aut in ſcholam proferant: immo verò eorum inſectentur errores, & auctoritatem deprimant: & ità demum Philoſophiam interpretentur, ut Theologiæ Scholaſticæ ancillari faciant. Contrà verò de S. Thoma loquantur honorificè, etiam quando ab eo diſceſſerint, quod gravatè facient (*u*).

Ejus Interpretes, & S. Thomas quo loco habendi.

u P. 4. c. 14. §. 3. & C. 3. D. 47. & C. 5. D. 41. 42. 43. & R. Prov. 53. & poſt D. 56. Cō: 5. Præf. PP. Deput.

3. Quò verò eorum Doctrina ſit tutior, & Theologiæ ſerviat, oporteret non modò curſum Theologiæ abſolviſſe, ſed eandem biennio repetijſſe. Si qui autem fuerint proni ad novitates, removendi à docendi munere (*x*). Ad compeſcendam autem novarum, & inutilium quæſtionum licentiam commendatum eſt P. N. ut curet executioni mandari, quæ hoc in genere præſcripta ſunt, ejúſque prudentiæ remiſſa monita PP. Deputatorum (*y*). Ex his monitis confecta eſt Ordinatio, in qua §. 3. 4. 5. 6. indicantur materiæ ſuis quæque annis Philoſophici curſus tractandæ; rejectis quæ aut alibi, aut nuſquam docenda ſunt. At §. 9. 10. 11. 12. 13. ſtatuuntur plura, quibus prædictis incommodis occurratur (*z*); quamquam Indi-

Nova & inutilia reſecanda, Materiarū ordo ſervandus, & curſûs ſpatium.

x C. 5. D. 41. & St. R. Prov. 16.

y C. 9. D. 23.

z Ord. pro Stud.

cem ſententiarum tradendarum, omittendarúmque in ea Ordinatione contentum reformandum non ſemel decretum eſt (*a*). Ante hanc Ordinationem præſcriptus eſt in pleríſque materijs ordo ſervandus toto triennio (*b*). Quod quidem ſpatium implendum eſt ubi ſunt Noſtri; & ſingulis quibúſque annis hujuſmodi Philoſophiæ curſus inchoabitur. Pro ſolis tamen Externis permiſſum Provinciali id tempus contrahere (*c*).

a C. 11. Act. 11. & C. 12. D. 56. §. 3.

b R. Philoſ. 9. 10. 11.

c P. 4. c. 15. §. 2. & C. 2. D. 69. & St. R. Prov. 17.

Reliqua in Regulis videnda.

4. Demum ſervanda ſunt, quæ in Regulis Profeſſoris Philoſophiæ traduntur St. p. 74. &c. ſuáſque pariter obſervare debent Ethicæ, & Mathematicæ Magiſtri, quas habet Ratio ſtud. p. 81. & 82. præter eas, quæ univerſis latæ ſunt, ipsíſque etiam Theologis (de quibus ſtatim) communes (*d*).

d St. p. 37. &c.

Profeſſores Theologiæ S. Thomæ ſint addicti.

5. In Theologia prælegatur Doctrina Scholaſtica D. Thomæ, & Magiſter Sententiarum. Cæterùm cùm Doctrina D. Thomæ, ſit ſolidior, ſecurior, magìs approbata, & conſentanea noſtris Conſtitutionibus; is Doctor à Noſtris tanquam proprius habendus; adeò ut ad Cathedras Theologicas minimè ſint promovendi, qui S. Thomæ addicti non fuerint (*e*).

e P. 4. c. 14. §. 1. & C. 5. D. 41. §. 1. & C. 7. D. 83. & Ord. pro Stud. §. 7. & PP. Dep. Con. 5. ex D. 42. post D. 56. & St. R. Prov. 9. §. 2. & Præf. 4 & Prof. Theolo. 2. 10. 11. 12, 13.

6. De

6. De Conceptione tamen Beatæ Mariæ, ac de ſolemnitate Votorum ſequantur ſententiam communem (*f*); & in reliquis non ſic S. Thomæ adſtricti eſſe intelligantur, ut nulla prorſus in re ab eo recedere liceat, & præſertim in quæſtionibus merè philoſophicis, aut etiam in ijs, quæ ad Scripturas, & Canones pertinent; & ubi S. Doctoris ambigua ſententia fuerit (*g*).

Nonnunquam diſcedere ab eo poſſunt.

f C. 5. D. 41. §. 1. & Re. Prof. Theol. 3.

g PP. Deput. Con. 5. poſt D. 56. & R. Prof. Theol. 2 3. 4.

7. In docendo corroborandæ primùm Fidei, alendæque pietatis cura habeatur. Quare in ijs quæſtionibus, quas S. Thomas ex profeſſo non tractat, nemo quidquam doceat, quod cum Eccleſiæ ſenſu non bene conveniat; quódque aliquo modo ſolidæ pietatis firmitatem minuat (*h*).

Studeant corroborandæ Fidei, & Pietati.

h C. 5. D. 41. §. 2. & R. Prof. Theol. 5.

8. Et quia, ùt ſuprà diximus, defendendæ non ſunt opiniones ullæ graviter offenſivæ Catholicorum; in ſpecie interdicitur in virtute ſanctæ Obedientiæ, ſub pœna excommunicationis, & alijs, affirmare licitum eſſe cuique Perſonæ, quocumque prætextu Tyrannidis, Principes occidere; ſeu mortem eis machinari. Et Provinciales negligentes in curanda executione hujus Decreti, non modò eaſdem pœnas incurrunt, ſed etiam officio privari de-

Aliqua Doctrina præſcripta.

i Catal. cenſ. c. 5. §. 1. & C. 8. D. 23. & C. 9. D. 24.

debent (*i*). In virtute etiam ſanctæ Obedientiæ vetitum eſt, nè quis de poteſtate Summi Pontificis ſupra Principes aliquid evulget, niſi Romæ probatum (*l*). Prohibetur demum in virtute ſanctæ Obedientiæ, ſub pœna excommunicationis, & alijs; nè ullus publicè, vel privatim doceat, ùt veram, aut tolerabilem opinionem dicentem in re Venerea exiguam aliquam delectationem deliberatè quæſitam, ſeu etiam admiſſam, propter levitatem materiæ, excuſari à mortali; aut placere ſibi ſignificet, aut ſecundùm eam conſilium cuiquam det. Itémque ſi quis aliquem è Noſtris contra prædicta deliquiſſe noverit, tenetur in virtute S. Obedientiæ aperire (*m*).

l Catal. cenſ. c. 5. §. 4.

m Catal. cenſ. c. 4. §. 2. & C. 9. D. 24.

Ordo, & ſelectus quæſtionū tradendarum.

9. Ordo ſervandus in patiendis quæſtionibus Theologicis, aut etiam aliquibus declinandis, per annos ſingulos, traditus eſt in R. Prof. Theol. à Reg. 7. uſque ad finem, & in Ord. pro ſtudijs §. 7. & §. 13. & §. 15. 16. cum inſertis Indicibus. Quæ Ordinatio, quatenus ad Theologos pertinet, ideo facta eſt; ut ſemotis inutilibus quæſtionibus, utiles tantùm, ac magìs neceſſariæ in Theologia traderentur; quod Cong. 9. Decr. 31. P. N. commen-

mendaverat. Quadriennio cursus Theologicus absolvendus est; sic libris prælegendis distributis; ut quolibet quatuor annorum, quivis Studiosus inchoare possit (*n*). De Repetitionibus Domesticis actum est Part. 2. cap. 5. sect. 4.

n P.4. c.9. §.3. & c. 15. §. 3. & B. & D. & P. 5. c. 2. §.2. & St.R.Prov.9 §.1 & R. Prof. Theol. 7.

SECTIO V.

De Scholis Sacræ Scripturæ, & Linguæ Hebrææ.

I.

Studia Sacræ Scripturæ quãti facienda, & quibus demandanda.

STudia Scripturæ Sacræ summo in pretio semper in Societate habita, eodem in posterum loco esse debent; cùm hæc sacra eruditio Anima ipsa veræ Theologiæ dici queat; summéque necessaria sit ad Ministeria propria Societatis. Quapropter Provincialium erit hujusmodi studia strenuè promovere: quod perficient; si viros ad id muneris eligant, non solùm lingvarum peritos, sed etiam in Theologia scholastica, cæterísq; scientijs, in eruditione, & eloquentia benè versatos (*o*).

o C.13. D.15.& St. R. Prov. 5.

Professorum obligationes.

2. Hi porrò intelligent suas esse partes, Divinas literas, juxta germanum, literalémque sensum, & qui rectam in DEUM fidem, bonorúmque morum instituta confirmet, piè, doctè, graviter, explicare.

At-

Atque inter cætera illud præcipuum ſit; ut verſionem ab Eccleſia approbatam defendant (*p*). Præter hæc quid à Profeſſore Sacræ Scripturæ ſervandum ſit, in ejus Regulis exponitur p. 43. in Rat. Stud.

p P. 4. c. 5. §. 5. & R. Prof. Sac. Script. 1. 2.

Vtilitas linguæ Hebrææ, & à quo hæc tradenda.

3. Et quia eadem Theologiæ Doctrina, ejúſque uſus exigit etiam Hebraicæ lingvæ cognitionem; hujus idoneus Profeſſor conſtituetur, idem, qui & Sacræ Scripturæ, ſi commodè poſſit, aut ſaltèm ſit Theologus. Optandúmque, ut eſſet etiam lingvarum peritus, Græcæ ſcilicet, Chaldaicæ, & Syriacæ (*q*).

q P. 4. c. 6. §. 3. & c. 12. §. 2. & St. R. Prov. 7.

Profeſſoris Leges.

4. Is autem nihil antiquius habeat, quàm ut prima ipſa ſanctæ Scripturæ verba perquàm integrâ Fide interpretetur; & verſionem ab Eccleſia approbatam defendat. Tum verborum vim potiùs, quàm ſententiarum expendat. Quare adhibeat etiam explicationem Grammaticæ, & lingvæ aſperitatem emolliat (*r*).

r R. Prof. lin. Hebr.

SECTIO VI.

De Scholis Theologiæ Moralis.

I.

Hæ Scholæ ubi conſtituendæ, & de qua materia.

PRæter Theologiam Scholaſticam tradenda eſt Poſitiva; quæ ſcilicet complectitur Concilia, Decreta, Doctores San-

Sanctos, & res alias morales, seu casus conscientiæ: non attingendo tamen eam partem Canonum, quæ foro contentioso inservit (*s*). Immo hæc Lectio casuum conscientiæ in Collegijs communiter habenda esset (*t*). Quin etiam in singulis Domicilijs constituendus aliquis, bene versatus in hac materia, ut interrogantibus satisfacere possit (*u*).

s P. 4. c. 5. §. 1. & B. & c. 12. §. 1. & c. 14. §. 1. & C.

t P. 4. c. 7. B.

u R. Prov. 57.

Quot earum Professores.

2. In eo verò Collegio, ubi est pro Nostris Seminarium, casuum conscientiæ duo collocentur Professores; qui universas ejus materias inter se divisas biennio explicent; vel unus, qui binas quotidie lectiones habeat, citra Scholasticum apparatum; eóque tendentes, ut peritos Sacramentorum administratores efficiant (*x*). Ad juvandos autem hoc in genere universos Theologiæ Scholasticæ studiosos, duabus ejus lectionibus, & Sacræ Scripturæ adjiciatur, ubi fieri poterit, quarta Lectio moralis Theologiæ; qua ex professo, succinctè tamen, explicentur materiæ Morales; quas Scholasticæ Professores prætermittunt, aut vix attingunt (*y*).

x St. R. Prov. 12. & R. Prof. Cas. 1. 2. 3. 4. 5. &c.

y C. 7. D. 33. §. 7. & St. Re. Prov. 9 §. 1. & R. Prof. Theol. 7. §. 5.

Opinionum laxitas vitanda.

3. Ut verò hæc materia, quæ tanti in utramque partem ponderis est, ad salutem ani-

animarum, quâ decet dignitate, & integritate tractetur à Societate; cui laxitatem opinionum parum benevoli homines affingunt. I. Professores hujus facultatis attendant maximè quod monet C.5.D.41. pro Theologis; nec quod probabile reputant, illico putent sibi permissum vulgare. Sciántq; Societatem, nec prohibuisse, nec prohibere, quominus tueri possint sententiam contrariam asserentibus, in agendo licitum esse sequi opinionem minùs probabilem, faventem libertati, relicta probabiliore, stante pro præcepto. Superiores autem, si quos novitatum amantes, aut parùm cautos in docendo compererint, à munere docendi submoveant, pœnísque alijs, si opus fuerit, coërceant. II. In librorum editione oneranda Censorum Fides, & conscientia, ut severos se potiùs exhibeant. III. Cautè Nostri respondeant in privatis congressibus, & nunquam scripto, præsertim in rebus gravioribus, nisi consulto, & probante Superiore (*z*). IV. Commendatur P.N. ut non tantùm transgressores prædictarum legum loco, & cathedra moveat: sed ipsos etiam Superiores, si quando in cohibenda illa liberiori opinandi licentia negligentiores fuerint, severè puniat (*a*).

z C. 11. D. 22. & C. 12. D. 28. & C. 13. D. 18.

a C. 12. D. 21.

SE-

SECTIO VII.

De Gradibus Scholasticis conferendis.

I.

GRadus Literarios conferendi potestas concessa est; I. pro Scholasticis tantummodo, qui de Societate sunt, & non sinè aliquibus conditionibus respectu Universitatum externarum, si in illis extiterint (*b*). II. Est concessa amplior; ità ut conferri possint etiam Externis pauperibus nostras Scholas frequentantibus, quin & divitibus: modò hos Universitatis Officiales recusaverint promovere, & solutis per eosdem suis juribus Universitatibus, ubi illæ sunt (*c*). III. Quia prædictæ facultates fuerant concessæ Generali; ità ut per Præpositos, & Rectores eam exercere tantùm posset: permissum eidem est, ut prædictos Gradus conferre possit per Præfectum Studiorum (*d*): immo ad hunc hujusmodi collatio spectat (*e*). IV. Quicumq; modo prædicto promoti sunt, gaudent omnibus privilegijs, & prærogativis, quibus gaudent in Universitatibus promoti (*f*).

Facultas Societati concessa.

b Jul. III. pag. 57. & Comp. privil. V. Gradus §. I. 2.

c Pius IV. p. 91.

d Greg. XIII. p. 190.

e P. 4. c. 17. §. 2.

f Jul. III. pag. 75. & Pius IV. pag. 92.

2. At Promovendi; I. Ultra communem studiorum curriculum, ad Actus Scho-

Prærequisita Promovendorum.

Scholasticos celebrandos, & Gradum Magisterij, seu Doctoratûs suscipiendum, debent plus temporis impendere: in Philosophia quidem dimidium Anni, duos verò in Theologia (*g*). Poterit tamen dispensari, ut sufficiat tres Philosophiæ annos, Theologiæ quatuor præmisisse (*h*). II. Probandi sunt diligenti examine; & ordinariè etiam publico; & judicati idonei ad eandem scientiam prælegendam, nullo loco certo frui debent, postquam promoti sunt (*i*). III. Jllis permittendi non sunt nisi exigui admodum sumptus; quare vetantur Convivia, chirothecæ &c. sed quemadmodum Societas gratis docet, ità & gratis promoveat (*l*). Immo universè cavetur, nè pro re ulla quisquam de Societate sibi, aut Collegio accipere permittatur. Quandoquidem præmium nostrum solus Christus Dominus, qui est merces nostra magna nimis (*m*). De qua Constitutione actum, ubi de Paupertate sermo fuit, Part. 4. cap. 2. sect. 1. Demum Provincialis est curare, ut prædictæ Constitutiones accuratè serventur. At ubi hæ non obstant, in Promotione ritus cujusque loci servetur. (*n*).

g P. 4. c. 15. §. 2. 3.

h P. 4 c. 15. B.

i P. 4. c. 6. §. 17. & c. 15. §. 4. & E.

l P. 4. c. 6. §. 17. & c. 15. §. 4. & F.

m P. 4. c. 15. § 4.

n St. R. Prov. 11.

SE-

SECTIO VIII.

De Vacationibus, & Academijs.

I.

SAltèm ſingulis hebdomadis dies unus à prandio quieti deſtinatus ſit; in reliquis conferatur cum Provinciali, quis ordo in Vacationibus, vel intermiſſionibus Studiorum ordinarijs ſit tenendus (*o*). Ordo verò ſemel conſtitutus dierum, quibus docendum, & vacandum eſt, conſtanter ſervandus (*p*). Et quidem is decretus jam eſt in Ratione ſtudiorum: complectitúrque Vacationes tam generales, quàm particulares (*q*). Jllas autem, & maturè cognoſcere, & Magiſtris ſignificare, ad Præfectum inferiorem pertinet (*r*).

Vacationum ſtata ſint tempora.

o P.4. c. 23. F.

p St. R. Prov. 35. 36.

q St. R. Prov. 37. & St. Rect. 19.

r R. Præf. inf. 7.

2. Vacationibus non temerè ſubduntur Academiæ, quòd præcipuæ harum exercitationes diebus feriatis habeantur. Academiæ nomine intelligimus cœtum Studioſorum ex omnibus Scholaſticis delectum; qui, aliquo ex noſtris Præfecto, conveniunt; ut peculiares quaſdam habeant exercitationes ad ſtudia pertinentes (*ſ*).

Academia quid ſit.

ſ R. Acad. 1. & Præf. inf. 34.

3 Hoc ex numero omnes cenſentur, qui ſunt ex Congregatione Beatæ Virgi-

Quinam Academici.

 nis,

nis, eo ipſo quòd in illam recipiuntur; & Religioſi, ſi qui noſtras Scholas frequentant. Ceterùm, ubi mos tulerit, & Rectori viſum fuerit, alij etiam admitti poterunt (t). In tres ferè Academias Scholaſtici partiendi ſunt; ità ut in unam Theologi, & Philoſophi conveniant; in alteram Rhetores, & Humaniſtæ: in tertiam omnes Grammatici (u).

t R. Acad. 2. & St. Rect. 23.

u R. Acad. 5.

Exercitationes petendæ ex Regulis.

4. Tempus conveniendi ad Academicas exercitationes, & harum deſcriptio, petenda ex Regulis: quæ omnia diſtinctè tradunt; habentúrque in Ratione ſtudiorum pag. 161. &c.

CAPUT V.

De Officialibus Scholarum publicarum.

SECTIO I.

De Præfectis Studiorum.

a P. 4. C. 17. S. 1.

EXtra controverſiam eſt, primas partes in gubernanda Univerſitate eſſe Rectoris (a). Sed quia ejus munus, pluriúmque aliorum, qui in adminiſtratione domeſtica ei inſerviunt, infrà exponitur; hìc tantùm agetur de ijs Officialibus, quos

idem

idem Rector habere debet pro regendis omnium ſtudijs, & diſciplina Scholaſticorum externorum.

1. Igitur præter quatuor Conſiliarios, ſeu Aſſiſtentes, de quibus infrà, ubi de officio Rectoris diſtinctiùs agitur: Primus ſe offert Præfectus ſtudiorum; qui Cancellarius in Conſtitutionibus appellatur (*b*), & à Provinciali adjungendus Rectori eſt, quem Generalis deſignaverit (*c*). At ſicubi fortè Cancellarius eſt à Præfecto diſtinctus; Provincialis erit ſtatuere, quæ Regulæ utrique communes, vel propriæ alterutri eſſe debeant (*d*). Nec repugnat in eandem perſonam Rectoris, & Cancellarij munus convenire (*e*). Præfectus igitur ſtudiorum vir erit in literis egregiè verſatus; qui & zelo bono, & judicio ad ea, quæ ſunt ei committenda, polleat; cujus ſit munus generale Rectoris inſtrumentum eſſe, ad ſtudia bene ordinanda (*f*).

Præfectus Generalis Studiorum qualis eligendus.

b P.4. c.17.§.1.

c R.Prov.27.& St. R. Prov. 2.

d R.Præf. St.2.

e P.4. c. 17. C.

f P.4. c. 5. §. 1. & c.13. §.4. & c. 15. §. 1. & c. 17. §. 2. & St. R. Prov. 2. & Præf. 1.

2. In particulari ad ipſum ſpectat diſputationes in Actibus publicis dirigere; in quibus ſuum cuique dicendi tempus diſtribuat: & quid doctrinæ elici oporteat ex diſputatis declaret (*g*). Quamquam non obligatur Societas ſemper ad dandum

Diſputationes dirigit.

g P.4.c.6. §.10. & c. 17. §.2. & St. R. Præf. 6.

hujuſmodi Præſidem. Antiquiſſimus enim Præceptorum, qui diſputant, poterit præſtare, quod ex hoc officio, juxta Rectoris judicium, conveniet (*h*).

h C. 1. D. 30.

Quæ facultates illi communicentur.

3. Idem Præfectus eſt Rectoris inſtrumentum ad diſcernendum, an ſufficiens doctrina ſit eorum; qui ad actus, & gradus (quos quidem ipſemet dabit) ſunt admittendi (*i*); & universè Rector ei omnem tribuet poteſtatem; quam ad rectam ejus officij adminiſtrationem pertinere judicabit (*l*).

i P. 4. c. 17. §. 2. & Greg. XIII. p. 190.

l St. R. Rect. 2.

Alia ejuſdem jura, & obligationes.

4. Eidem parere debent Profeſſores, & Scholaſtici omnes; tum, qui in eodem Collegio, tum ſi qui in Convictorum, & Alumnorum Seminarijs fortè degunt; ipsíque in Seminarijs ſtudiorum Præfecti (*m*). Nihil tamen immutare debet ex ijs; quæ habentur in ordine Studiorum: ſed ubi opus eſt, referat ad Superiorem (*n*). Immo Regulas ab Auditoribus, Profeſſoribúſque omnibus ſedulò curet obſervari; præcipuè verò quæ ſunt de Doctrina Sancti Thomæ, de delectu opinionum, de tradendis omnibus materijs: de Actibus Theologicis, & Philoſophicis, & prævijs ad eos Examinibus, & Theſibus (*o*). Per Magiſtros omnibus Auditoribus tempus ita

m St. R. Prov. 2. & com. ſup. 4.

n R. Præf. 3.

o R. Præf. à 4. ad 26.

ità distribuat, ut publicè privatímq; illud benè collocent (*p*). Nihil publicè reci- *p* R. 27.
tari patiatur, quod non ipse recognoverit (*q*). Invigilet cùm Conclusiones defen- *q* R. 28. & R. Inf. 3.
dendæ; maximè verò imprimendæ erunt (*r*). Curet nè Scholastici Libris, aut utili- *r* R. 4.
bus careant, aut abundent inutilibus (*s*). *s* R. 29. 30.

5. Ob Gymnasij amplitudinem, ac varietatem Præfecto Generali studiorum addi potest alter; qui, ex ejus præscripto, studijs inferioribus moderetur; quin & tertius, qui Scholarum atrio præsit (*t*). Præfectus igitur Scholarum inferiorum, est instrumentum Rectoris, tam in scholis, quàm in moribus (*u*). In ijs, quæ ad mores pertinent, Rectorem tantùm; in ijs verò, quæ ad studia, generalem studiorum Præfectum consulat (*x*). Ubi verò is non adesset, ipse recognoscat, quæ publicè declamantur; & nostris Scholasticis libros distribuat, utrumque Rectore probante (*y*). Magistrorum inferiorum, & Auditorum Regulas sedulò curet observandas. Eosdem Magistros instruat, defendat; nec patiatur Scholarum præscriptum ordinem permisceri. Eosdem visitet decimoquinto quoque die; ferias promulget. Ipsi verò suo Præfecto parere

Præfectus studiorum inferiorum.

t St. R. Prov. 3. & St. R. Rect. 22.

u R. Præf. inf. 1.

x R. 2. 3.

y R. 50.

z R. 4.5.6.7.8. & R. Prof. inf. 11. 12. & sequ. usq; ad finem.

a R. 10. 11. 12.

b R. à 13. ad 26. & R. Prof. inf. 37. 38.

c R. 27. 28.

d R. 29.

e R. 30. 31.

f R. 32. 33. 34.

g R. 35. 36.

h R. à 37. ad 49.

debent in ijs, quæ ad ſtudia, & Scholæ diſciplinam pertinent (z). In novis Auditoribus admittendis examen doctrinæ, morum, ætatis, conditionis adhibeat (a). Promoveat ad superiores claſſes ordinariè ſemel in anno: præmittat examen juxta Reg. St. pag. 98. & expendat Magiſtri notas in Catalogo, cuilibet diſcipulorum adſcriptas (b). Catalogum librorum explicandorum initio ſtudiorum curet; & nè libri uſui futuri apud Bibliopolas deſiderentur (c). Singulis Auditoribus ſcamna aſſignet, Nobilioribus quidem commodiora; Noſtris verò, & alijs Religioſis ſeparata (d). Studij horas diſtribuat. Non facilè immunitatem à Verſibus, & Græcis diſcendis cuiquam tribuat (e). Declamationes, Diſputationes, Academias dirigat (f). De præmijs diſtribuendis publicè, aliíſque ſimilibus incitamentis, nè Regulæ negligantur, det operam (g). Ad continendos autem in officio Auditores, ſervet quod infrà explicabitur, & in ipſius Regulis continetur (h).

SECTIO II.

De Magiſtris.

QUæ multa præſtanda ſunt à Magiſtris Societatis, referuntur in ipſorum Re-

Regulis tum communibus, tum particularibus; & magna ex parte indicantur toto hoc tractatu de Scholis. Addenda hìc solùm, quod in ijs eligendis, instituendísque præscriptum est.

Quinam Magistri ordinariè constituendi, & quantoperè fovendi.

1. Magistri diversi pro captu, & numero audientium constituendi, & omnes, si fieri potest, ex Societate sint: quamvis, si necessitas urgeret, Externi esse possint: optandúmque ut docti, diligentes, & profectus studentium studiosi sint (*i*). Rector verò charitate Religiosa Magistrorum alacritatem foveat; curétque nè muneribus domesticis graviùs onerentur (*l*).

i P.4, c. 6. §.6. & c. 13. §. 3. & B. & C.2. D.9.

l St. R. Rect. 20.

Præcipuè commendãtur Magistri inferiores

2. Cùm studium literarum humaniorum, magno Reipublicæ Christianæ commodo, Societas usurpaverit; harum Magistros speciatim Superioribus commendavit: ut eos, quantâ possunt benevolentiâ in Domino prosequantur: suósque omnes ad munus illud alacriter, & constanter obeundum adhortentur: est enim proprium Societatis Ministerium, nec certo temporis spatio, nec certis personis addictum (*m*).

m C.7.D.26. & C. 8. D.8.

Iidem formandi.

3. Nè autem hujusmodi Magistri, docendi rudes, ad docendum accedant; priùs instituantur ab aliquo peritissimo

privatâ Academiâ (*n*). Perpetui etiam harum literarum Professores parentur; proderítque aliquos ea conditione in Societatem recipere, ut vitam suam huic Ministerio dicare velint (*o*). Curandum verò, ut bini saltèm, aut terni in qualibet Provincia his literis, & eloquentia præstantes habeantur (*p*); & quilibet initium docendi faciat ab ea Schola, qua superior Scientia sit (*q*); nec, qui audituri sunt Philosophiam, scholis præficiantur (*r*). Etsi non facilè à docendi munere Scholastici eximendi; tamen in eo non admodum detinendi, qui præstant concionandi talento; nec ante Theologica studia, qui in his plus cæteris profecturi in quolibet cursu sperantur (*s*).

n St. R. Prov. 30. & St. R. Rect. 9. & Præf. inf. 5.

o St. R. Prov. 24. 25.

p St. R. Prov. 32.

q St. R. Prov. 29.

r St. R. Prov. 28.

s St. R. Prov. 26 27.

Magistri aliqui extraordinarij

4. An verò in Universitatibus, præter ordinarios Præceptores, esse aliquos oporteat; qui, more publicorum Professorum, legant quamlibet disciplinam majori cum apparatu, prudentia id constituet (*t*). Cathedræ publicæ in Universitatibus, aut alibi, si spontè offerantur, & gratis prælegatur, neque intercedat ulla disceptatio suffragiorum, & oppositio, admitti possunt, annuente P. Generali (*u*). Nullis Seminarijs Externorum adolescentium con-

t P. 4. c. 13. C.

u C. 1. D. 118.

concedantur Præceptores ſeparati ab ijs, qui in Scholis noſtris docent (*x*). *x C. 2. D. 18. & C. 12. D. 25.*

SECTIO III.

De reliquis Officialibus.

I.

SIt etiam Secretarius, qui librum habeat, ubi omnium Scholaſticorum nomina ſcribantur; quique eorum promiſſionem, citra jusjurandum, de Obedientia Rectori præſtanda, obſervandíſque ſuis Regulis admittat: & ſigillum Rectoris, & Univerſitatis habeat: omnia verò ſinè ullis expenſis fient (*y*). *Secretarius.* *y P. 4. c. 17. §. 1.*

2. Erit & Notarius ad faciendam publicam fidem de ſuſceptis Gradibus: & alijs, quæ occurrunt: & aliquid moderati emolumenti percipere exinde poterit ab Externis; dummodo nihil in Societatem redundet. Ad teſtimonium autem Noſtris reddendum literæ patentes Rectorum ſatìs erunt (*z*). *Notarius.* *z P. 4. c. 17. §. 4. & F.*

3. Sint & duo vel tres Bidelli; unus ad facultates Lingvarum, alter ad Artium, tertius ad Theologiæ functiones deſtinatus. Hi ex Societate non erunt; & commodum ſtipendium accipient, & unus eorum Corrector eſſe poterit (*a*). *Bidelli.* *a P. 4. c. 17. §. 5. & G.*

4. In quavis prædictarum trium facultatum ſit Decanus, & duo alij Deſignati ex ijs, qui melius res facultatis illius callent; quorum operâ Rector utetur in ijs conſultandis, quæ ad facultatem ſingulorum pertinent, advocato ſemper Cancellario, & ordinarijs ſuis Aſſiſtentibus: & in ijs, quæ ad omnes pertinent, omnes vocentur. Quin erit Rectori liberum alios de Societate, vel extra eam, ad Congregationem vocare. Deciſio tamen rerum ex ſuffragijs horum non pendet; quamvis & exquirenda, & habenda in pretio à Rectore ſunt: adeò ut refragantibus omnibus nihil ſtatuat, inconſulto Provinciali (*b*). Singulis, aut alternis ſaltèm menſibus conſultationes habeat omnium Magiſtrorum infra Logicam, præſente utroque Præfecto; cæterorum etiam interdum, præſente Præfecto generali (*c*).

b P.4.c.17.§.5. 6. & H. & P.9. c 6.§.14. & R. Rect. 14.

c St. Rect. 18.

Syndici.

5. Erit Syndicus unus generalis, qui tam de perſonis, quàm de rebus, de quibus videbitur, Rectorem, & Præpoſitum Provincialem, & Generalem admoneat. Qui quidem Syndicus vir magnæ fidelitatis, & judicij eſſe debebit. Quod officium conjungi poteſt cum Collateralis, vel Conſiliarij officio. Præter hunc habebit

Re-

Rector Syndicos particulares, ut de qualibet classe ad eum referant (*d*).

d P. 4. c. 17. §. 9. & I. K. L. & R. Rect. 48. & St. R. Bid.

6. De insignibus autem, quibus distinguentur Rector, & reliqui ejus Officiales; an & quibus uti debeant; statuet Generalis in qualibet Universitate, quod ad majorem Dei gloriam constituendum esse judicabit (*e*).

Insignia Rectoris, & Officialium.

e P. 4. c. 17. §. 8. & M. & C. t. D. 131.

CAPUT VI.

De Pietate, & Disciplina Scholasticorum externorum.

SECTIO I.

De Pietate in ijs fovenda.

Mores pij in Scholasticos inducendi.

I.

Diligenter curetur, ut qui Literas discendi gratiâ ad Collegia Societatis se conferunt, simul cum illis mores Christianis dignos addiscant (*a*). Magistri igitur orent Deum sæpe pro suis Discipulis; eósque vitæ suis exemplis ædificent (*b*). Eorumdem intentio feratur, tam in Lectionibus, quàm extra eas, ad illos ad amorem Dei, & virtutum movendos; & ut omnia sua studia ad hunc finem referant: Ad cujus excitandam memoriam, præmittatur Lectioni brevis oratio; vel ejus loco Præceptor signo Crucis se muniat (*c*).

a P. 4. c. 7. §. 1. 2. & c. 16. §. 1. & St. R. Prov. 1. & St. R. Rect. 1. & R. Præf. 1. & R. com. sup. 1. & R. Præf. inf. 1. & Reg. com. inf. 1.

b R. com. inf. 10.

c P. 4. c 8. A. & c. 16. §. 4. & C. & R. com. sup. 1. 2. & com. inf. 1. 2.

2. Mul-

Sacramenta ab ijsdem frequētanda.

2. Multum præterea conferet, ſi omnes ſingulis ſaltèm menſibus, ſemel ad Sacramentum Confeſſionis accedant (*d*): curabitque Præfectus, ut in adeundis Confeſſarijs modeſtè ſe gerant (*e*). Claſſium autem inferiorum diſcipuli ſuum nomen deſcriptum in ſchedula Confeſſario tradent (*f*): curandum verò à Provinciali, ut plures Confeſſarij in Collegijs primarijs, ad eos audiendos conſtituantur (*g*).

d P 4. c. 7. §. 2. & c. 16. §. 1. & R. com. inf. 9.

e R. Præf. inf. 46. & comm. inf. 42.

f R. com. inf. 9.

g St. R. Prov. 31. & R. Præf. inf. 46.

Miſſa, & Concio audienda.

3. Miſſam etiam quotidie, & Concionem ſingulis diebus Feſtis (cùm ea fiet) audient: ex Præceptoribus autem quiſque hoc à ſuis diſcipulis præſtari curabit (*h*). Et quidem ſuperiorum Scholarum diſcipuli ad Miſſam, & Concionem hortandi ſunt (*i*). Reliqui ex inferioribus deducendi ad Miſſam, præſente aliquo, aut pluribus Magiſtrorum; & ad Concionem mittendi (*l*).

h P. 4. c. 7. §. 2. & c. 16. §. 1.

i R. com. ſup. 3.

l R. Præf. inf. 45. & com. inf. 3.

Catechiſmus addiſcendus.

4. Prælegatur etiam in Collegijs, aliquo die cujuſcunque hebdomadæ, Chriſtiana Doctrina; & ut pueri eam ediſcant, & recitent; omnéſque etiam adultiores, ſi fieri poteſt, eandem ſciant, curabitur (*m*).

m P. 4. c. 7. §. 2. & c. 16. §. 2. & R. Præf. inf. 6. & com. inf. 4.

Adhortationes habendæ tum communes, tum particulares.

5. Habebitur præterea ſingulis hebdomadis ab aliquo ex Scholaſticis prove-

ctio-

ctioribus, ſive è Societate ſit, ſive Externus, ſive ſuo, ſive alieno Marte confecta Declamatio Latina, aut Græca de re aliqua, ad ædificationem pertinente (*n*). Præter menſtruam, & communem omnibus arbitrio Rectoris (*o*), fiat in ſingulis Claſſibus inferioribus pia adhortatio hebdomadaria; in ſuperioribus paulò rarior: ſed utrobique Auditores incitandi ſunt, etiam privatis colloquijs, ad orandum Deum, ad excutiendam conſcientiam, frequentanda Sacramenta Pœnitentiæ, & Euchariſtiæ, vitandas pravas conſvetudines, vitiorum fugam, proſecutionem virtutum (*p*). Nemo verò incitandus ad capeſſendam Societatem, & talia agitantes ad Confeſſarium rejiciendi (*q*).

n P. 4. c. 6. §. 13. & c. 16. §. 3. & B. & S. R. Rect. 11.

o St. R. Rect. 21.

p P. 4. c. 4. §. 6. & St. R. Rect. 21. & com ſup. 3. & com. inf. 5.

q R. com. inf. 6.

Congreg. B. V.

6. Detur opera à Rectore, ut Congregatio D. Mariæ Annunciatæ ex Romano Collegio in ſuum propagetur; cui qui nomen non dederit, non eſſet in Academiam admittendus (*r*). De Congregationibus B. V. actum eſt ſuprà cap. 1. ſect. 7.

r St. R. Rect. 23.

SECTIO II.

De Diſciplina exigenda ab externis Diſcipulis.

Scandala prohibenda.

1. In Scholis nec juramenta, nec injuriæ, nec diſſolutum quid permittatur (*s*); &

s P. 4 c. 16. §. 4.

t P. 4. c. 5. E. & c. 14. §. 2. & D. & St. R. Prov. 34. & comm. inf. 8.

& procul habeantur libri Poëtarum, & quicumque alij non expurgati, qui honeſtati, boníſque moribus nocere queant (*t*).

Regularum obſervantia quomodo exigenda.

2. Quæ omnia, cum additamentis aliquibus, comprehendunt Regulæ Scholaſticorum externorum in Ratione ſtudiorum p. 158. Hæ propalam affigendæ, & legendæ in inferioribus claſſibus ſingulis menſibus (*u*), atque primò in Scholas admiſſis oſtendendæ; exacta ab ijs promiſſione (citra juramentum tamen) de Obedientia, & Obſervatione ſuarum Conſtitutionum; relatíſque in matriculam eorum nominibus. Ad quæ ſervanda compellantur, qui facilè compelli poſſunt. Amanter quidem perſvadere convenit; ſed ad id nè cogantur: nec ſi id non præſtiterint, à Scholis expellantur: dum tamen nec diſſoluti, nec alijs offendiculo eſſe videantur (*x*).

u R. Præf. inf. 49.

x P. 4. c. 16. A. & c. 17. §. 3. & D. & Præf. inf. 51.

Correctio quæ adhibenda.

3. At propter eos, qui tam in ſuis ſtudijs, quàm in moribus peccaverint; & cum quibus exhortationes non ſufficiunt, Corrector, qui de Societate non ſit, conſtituatur; qui capaces hujus animadverſionis caſtiget: quamquam in Correctore externo, ſicubi neceſſe fuerit, à Generali diſ-

dispensari poterit (*y*). Incorrigibiles autem, & alijs offendiculo futuri, à Scholis, judicio Rectoris, removeantur (*z*). Quod si casus aliquis accideret, ubi in remedium offendiculi præstiti satis non esset à Scholis expellere, sed etiam à Civitate expelli, vel in carcerem conjici oporteret; videat Rector, quid præterea conveniat providere: quamvis, quoad ejus fieri poterit, in spiritu lenitatis, pace, & charitate cum omnibus conservata, sit agendum (*). Enucleatiùs autem traduntur, quæ ad continendos in disciplina Scholasticos pertinent, in Reg. Præf. inf. à 37. usq; ad 50.

y C. 1. D. 35.

z P. 4. c. 7. §. 2. & D. & c. 16. §. 5. & c. 17. G. & R. com. inf. 40.

* P. 4. c. 11. B. & c. 16. D.

Pœnæ graviores per externæ potestatis Ministros infligendæ.

4. Cùm autem officium judicandi in criminalibus, quin etiam in civilibus rebus, religiosæ quieti, & muneribus minimè congruat; jurisdictio hujusmodi, quam per se, vel per alios à se dependentes Societas exerceat, non admittatur. Quamvis conveniat Justitiæ ordinariæ, sive Secularis, sive Ecclesiasticæ Ministros, circa punitionem Scholasticorum, voluntatem Rectoris sibi significatam exequi. Et ad hoc, & similia à Principe, vel à suprema Potestate, hujusmodi facultatis scriptum habere testimonium oportebit. (**)

** P. 4. c. 11. §. 3. & B.

CA-

CAPUT VII.

De Libris scribendis, edendísque.

I.

Scriptores Professi possunt à Collegijs sustentari.

REfertur etiam ad juvandos proximos, medijs literis, Librorum scriptio, atque editio In eorúmque gratiam, indultum est, ut qui talento ad id sunt præditi, cum expressa facultate Præpositi Generalis, licèt Professi sint, possint ad aliquod tempus in Collegia se recipere (*a*).

a P. 6. c. 2. C.

Libri antequã edantur examinandi.

2. Cæterùm à nullo Libri scripti edi possunt in lucem sinè approbatione, atque consensu ejusdem Præpositi: qui eorum examinationem saltèm tribus committat, sanâ doctrinâ, & claro judicio in ea facultate præditis: ut non aliter in publicum prodeant; quàm si ad ædificationem fore videbuntur (*b*). Sed in Libris, qui Theologiam speculativam, aut Controversias, aut doctrinam morum continent, quatuor Censores integrum librum examinent: leviora tractantes, à duobus tantummodo prælegantur (*c*).

b P. 3. c. 1. §. 18. & P. 4. c. 6. O. & P. 7. c. 4. §. 11. & R. Prov. 60. & C. 5. D. 9.

c R. Rev. 2.

Revisores ad hoc instituti.

3. Ad exercendam hanc Librorum censuram adsunt Præposito Generali quinque Viri ex quinque Assistentijs selecti, præstanti judicio, & doctrina, ad quorum directio-

rectionem jussu Congr. 8. editæ sunt Regulæ, quas recognitas approbavit Congr. 10. Dec. 11. & Provincijs omnibus voluit communicari, iísque perinde, ac Romanos teneri, qui extra Urbem ad censendos Libros designabuntur (*d*). *d* R. Rev. 15.

4. Summa verò harum Regularum hæc est. 1. Sui muneris gravitatem Revisores intelligant; cùm in re maximi momenti Generali operam navent (*e*). 2. Pro conditione materiæ, plures pauciorésve Librum totum, & ipsas epistolas præliminares perlegere tenentur (*f*). 3. Duplex Judicium instituendum: alterum, an Liber sit edendus necne? alterum, si edendus, an, & quomodo corrigendus (*g*)? 4. In Rebus majoris momenti cautè procedendum, tum in ferenda, tum in exponenda sententia (*h*). 5. Absolutis cujusque Libri consultationibus, tum ejus approbationem, tum censuras P. N. subscriptas ab omnibus exhibebunt, si in eas major pars consenserit: separatim verò quisque scribet ad P. Generalem id, in quo discrepaverit (*i*). 6. Censuras Librorum ad ea maximè dirigent; quæ in Ratione studiorum præcipiuntur: nec ducantur exemplo non communi priorum Scripto-

Ab eis servanda.

e R. 1.

f R. 2. & 15.

g R. 3.

h R. 4.

i R. 5.

l R. 6. 7. rum, etiam è Societate (*l*). 7. Quodcumque argumentum Libri ædificationi, & utilitati ſerviat, non ſit mera repetitio aliorum; & mediocritatem non mediocriter ſuperet (*m*). 8. Nulla ſequi poſſit offenſio, vel Principum, vel Doctorum Catholicorum; quos, ſi oportuerit, modeſtè refellent (*n*). 9. Nullum Librum recognoſcendum à quoquam accipient, præterquam à P. Generali; quem monebunt, ſi Liber perperam deſcriptus, & indiſtinctè fuerit (*o*). 10. Secreti ſint tenaces: nec judicij ſui propenſionem alijs oſtendent; aut patrocinium Libri ſuſcipient (*p*). 11. Bullas, & quæcumque Romana Decreta ſpectantia ad doctrinam, mores, & editionem Librorum probè calleant (*q*). Cenſurarum, & Librorum recognitorum exempla conſervanda ſunt. Qui in Provincijs extra ordinem Libros recognoſcent, ſint incogniti Auctoribus, cenſuráſque ſuas Provinciali tradent Romam mittendas. Si quid Provincialis ipſe edere volet, id non faciet, niſi conſulto priùs Generali (*r*).

m R. 8.

n R. 7. & 9.

o R. 10.

p R. 11.

q R. 12.

r R. 15.

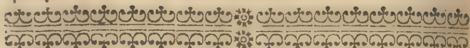
Pœna in vulgantes typis, quæ probata non ſunt.

5. Si quis verò, ſinè facultate, ſeu proprio, ſeu alieno, ſeu etiam ſuppreſſo nomine, Librum, Libellos, aut folia etiam vo-

volantia, aut demum quidquid prælo, ad publicam lucem, committitur, typis ederet, gravibus, certísque pœnis puniendus est: puta privatione officij, vocis item activæ, & passivæ, inhabilitate etiam ad Dignitates, & Prælaturas Societatis, pœnis etiam corporalibus, pro delicti gravitate decernendis. Hæc etiam pœnarum capita ad complices, & conscios, etiam Superiores, pro ratione culpæ, extendantur: & præsumptio fraudis contra illos stare censeatur, à quibus accepta scripta Externi vulgaverint (s).

s C. 11. D. 18. & R. Rev. 15.

PARS VI.

De Præpoſito Generali.

Hactenus explicata hominum, ac rerum ſeries conſiſtere nequaquam poſſet cuſtodibus deſtituta; imponendi ergo fuerunt domeſtici Præſides, quorum auctoritate, ſua vis Legibus, ſuum obſequium Socijs conſtaret. Horum Præſidum qualitates, & jura hìc exponentur, initio ducto à Supremo, qui Præpoſitus Generalis dicitur; atque unus ſextam hanc Partem implebit.

CAPUT I.

De Ejus Qualitatibus, & Facultatibus.

SECTIO I.

Dotes prærequiſitæ in Præpoſito Generali.

IN ſeligendo eo, cui univerſæ Societatis regimen demandandũ eſt, attendenda ſunt plurima.

1. Ut

1. Ut cum DEO quàm maximè conjunctus, & familiaris, tam in oratione, quàm in omnibus ſuis actionibus ſit. Præterea omnium virtutum exemplo, ac præcipuè Charitate in omnes, & humilitate conſpicuus; tum exteriùs compoſitus, præſertim in loquendo. Miſceat benignitati ſeveritatem: nec ſe dejici adverſis, aut proſperis efferri permittat. *Religioſa Virtutes.*

2. Præclaro intellectûs, & judicij dono polleat; doctrináque, ſed magìs prudentiâ, valeat: & in rebus ſpiritualibus exercitatione. Vigilantiam, ſollicitudinem, & conſtantiam in rebus aggrediendis perficiendíſque præſeferat. *Alia intellectûs & voluntatis ornamenta.*

3. Ætas media inter ſenilem, & juvenilem, firma etiam valetudo attendenda: nec ſpecies externa ad decentiam, & auctoritatem deſit. *Bona corporis.*

4. Exiſtimatio, ac bona fama; nobilitas, divitiæ, honor, quibus in ſeculo eminebat; ea ſunt, quorum aliqua ratio, cæteris tantùm paribus, eſt habenda. *Bona externa.*

5. Denique ex eorum numero eſſe debet Præpoſitus Generalis; qui in omni virtutum ornatu clariſſimi; & de Societate optimè meriti; & diu in eadem tales eſſe perſpecti ſunt. *Summa prærequiſitorum.*

Aliquibus deficientibꝰ quid necessariò desideretur.

6. Et si aliquæ ex dotibus superiùs dictis deessent; certè non desit eximia probitas, & amor erga Societatem; ac judicium bonum; quod etiam idonea doctrina comitetur (*a*); & sit Professus quatuor Votorum (*b*).

a P.8. c. 1. §. 6. & G & P. 9. c. 2.

b P. 5. c. 1. A. & P. 8. c. 3. A. & C. 1. a. el. D. 6. c. 3.

Nonnulla alia consideranda.

7. Præterea habenda est ratio eorum, quæ 2. & 3. cap. exam. & 2. & 3. cap. Par. 1. Const: dicuntur, & Interrogatorij, quod ante electionem à deputatis PP. conficitur; juxta eas dotes, quas præcipuè attendendas esse temporum conditio persvaserit (*c*).

c Form. Cong. Gen. §. 30.

Omnium aptissimus eligendꝰ.

8. Et in ejus electione jurent singuli Electores se eligere quem aptissimum inter præsentes, absentésque judicant (*d*). Nec immeritò tam multa præscripta sunt; cùm bona, & mala Capitis habitudo in universum corpus redundet (*e*). Quæ forma servanda sit in ejus electione; habes in Formula Congregationis Generalis à §. 2. ad 55.

d P. 8. c. 6. §. 6. & F. & Form. Cong. Gen. §. 29. & 38.

e P. 10. §. 8.

SECTIO II.

De ejus Auctoritate in Genere.

I.

Iurisdictio ejus in Societate summa.

AUctoritas Præpositi Generalis (ut de ea primùm agatur in genere) summa est,

eſt, quæ propemodum poteſt eſſe: nam dicitur expedire, ut ille omnem habeat auctoritatem in univerſa Societate ad ædificationem: ex qua, præter cetera quamplurima, illud ſequetur commodi; ut univerſus Ordo ad Monarchicam gubernationem compoſitus, maximè ſervetur unitus; ipſiúſque membra per univerſum Orbem diſperſa, per omnimodam hanc ſubordinationem, ſuo Capiti colligata, promptiùs, atque faciliùs à Summo Capite Chriſti in terris Vicario, moveri poſſint (*f*).

f P. 8. c. 1. §. 7. & P. 9. c. 3. §. 1. & Jul. III. pag. 64. & Gregor. XIV. p. 284. & Paul. V. p. 310.

Et in omnes Socios ſtatim ab electione.

2. Hanc auctoritatem liberam, & generalem, & plenam in univerſos ejuſdem Societatis Socios ubilibet comorantes, etiam exemptos, cùm primùm juxta Conſtitutiones Societatis in ejus Præpoſitum electus fuerit, habeat & exerceat (*g*).

g Paul. III. p. 37.

Relatè tamen ad Inſtitutum, & Chriſtianâ manſuetudine exercenda.

3. Iubeat autem ea, quæ ad conſtructionem propoſiti ſibi à Deo, & Societate finis cognoverit eſſe opportuna: & in Prælatione ſua benignitatis, ac manſvetudinis, caritatíſq; Chriſti, Petri, Paulíque formulæ, ſemper ſit memor: & tam ipſe, quàm ejus Conſultores, ad normam hanc aſſiduè ſpectent (*h*).

h Paul. III. p. 12. & Jul. III. p. 64.

SECTIO III.

De Potestate admittendi Socios, Collegia &c. & administrandi Bona temporalia.

I.

Potest admittere ad Novitiatum, & Gradus.

EX tam ampla facultate descendendo ad particularem, 1. Generalis potest per se, & per alios admittere, sive ad probationem, sive ad Gradum Scholastici approbati, aut Coadjutoris formati, sive ad Professionem, quos admittendos judicaverit. Poterit etiam eosdem dimittere (*i*). Quid autem in admissione ad singulos gradus, aut dimissione servandum sit, vide suprà.

i P. 9. c. 3. §. 1. & Greg. XIV. p. 281.

Quatenus possit Provincias instituere, Domos, & Collegia admittere, seu dissolvere.

2. Ad eundem spectat Provinciarum institutio, re tamen diligenter considerata, & cum Assistentibus comunicata (*l*). Ejusdem est Domos, Collegia, & Universitates Societati oblatas acciperes; & in Fundatores, quos duxerit admittendos, admittere. Nequit autem dissolvere Domos, vel Collegia jam erecta, sinè Generali Congregatione (*m*).

l C. 1. D. 108. & C. 2. D. 36. & C. 4. D. 6.
m P. 8. c. 2 §. 2. & P. 9. c. 3. §. 5. & 17. 18. & P. 4. c. 2. §. 3. & Jul. III. p. 62.

Quomodo supplendus defectus Congregationis Generalis

3. Quod si necessitas planè cogat, ut Generalis Congregationis tempus antevertatur; dissolutio pendeat à majori suffragiorum parte, quæ conferent Generalis,

lis, Provincialis intra Europam, & is etiam extra illam, in cujus Provincia resîdet Domus, aut Collegium, quæ in deliberationem veniunt; præterea Assistentes, Procurator Generalis, Secretarius, & duo antiquissimi Professorum cujusque Provinciæ intra Europam (*n*).

in dissolvendis Domibus.

n P. 4. c. 2. A. & P. 8. c.3. §.1. & Jul. III. p. 62. & C.4. D. 23. & 27.

4. Insuper, citra prædictam dissolutionem, penes Præpositum Generalem est facultas agendi quosvis contractus emptionum, aut venditionum quorumlibet Bonorum temporalium, mobilium, & immobilium: neque indiget ad eorum validitatem Socios collegialiter advocare. Ejusdémque est administrare Collegiorum Bona; & si quid relictum fuerit omninò liberum dispositioni Societatis, idem Generalis disponere poterit vendendo, aut huic, vel illi loco applicando, servatis tamen Decretis, quæ circa extractionem Bonorum extra Provinciam Societas condidit, & relata sunt Par. 1. cap. 6. sect. 6. (*o*). Non potest autem Bona Collegiorum, vel in suum, vel Consangvineorum suorum, vel externorum quorumcunque, vel Professæ Societatis usum convertere; cui tamen potest ex ijsdem convenientem eleemosynam dilargiri (*p*).

Facultas Generalis circa temporalium Bonorum administrationem.

o P.4.c.2.G. & P.9. c.3. §. 5. 6. & C. 1. D. 77. & 100. & 144. & 59. & Pius V. p. 107. & P. 3. c.1. §.9.& C. 2. D. 15. & 23. & seq. & C. 3. D.16. & ult. & C.4. D. ult. & C.6. D. 8.

p Ex. c.1. §. 4. & P.4.c.2. §.5. & A. & F. & c. 10. §. 1. & P. 6. c.2. §.3.& P. 9. c. 3. §. 18. & c. 4. §. 7. & D. & P.10. §.4. & Paul. III. p.14. &Jul.III. p.66. & Gre. XIII p. 168. & 169.

SECTIO IV.

De Facultate circa Superiores, Missiones, Constitutiones, & Privilegia.

I.

Eligit Superiores, & Officiales: excipiuntur ipsius Assistentes, & Admonitor.

AD eundem Generalem ſpectat conſtituere, atque amovere Rectores Collegiorum, ac Domorum Probationis, Præpoſitos Domorum Profeſſarum, ac Provinciales, Procuratorem etiam Generalem, & Secretarium Societatis, ac quoſvis demum Officiales (exceptis Aſſiſtentibus, & Admonitore) eámque illis facultatem communicare, quam judicaverit expedire; eandémque reſtringere, ac revocare: At durante Congregatione Generali, Superiores mutare non poteſt (*q*). Et ſi, præ ſenio, aut gravi ægritudine, muneri vacare nequit, Vicarium ſibi poteſt ſubſtituere cum approbatione Provincialium (*r*). Debet etiam ante mortem eligere Vicarium ſuum; qui vitâ perfuncti locum ſuſtineat: atque hujus Conſtitutionis praxis ei ſeriò commendatur (*s*).

q P. 9. c. 3. §. 3. & 14. 15. 16. & 20. & P. 4. c. 10. §. 3. & c. 17. §. 1. & Jul. III. p. 66. & Greg. XIV. p. 281. & C. 1. D. 1. & C. 5. D. 20. & 23. & R. Prov. 22. & C. 7. D. 66. & F. Con. Gener. §. 58.

r P. 9. c. 4. §. 6. & c. 5. §. 6. & D. & C. 8. D. 28.

s P. 8. c. 4. §. 1. & A. & C. 4. D. 20. 21.

Et quocumque velit, Socios mittit.

2. Mittere item ſuos poteſt, vel ad perficienda ſtudia, vel ad obeundas Miſſiones quocunque gentium; eoſdémque revocare; modò non à Sede Apoſtolica de-

detineantur. Si tamen ad tempus indeterminatum ab ea missi fuerint, revocare poterit, & sua cuique munia distribuet (*t*).

t P.7. c. 1. §. 5. & 6. &c. & B. C. & c. 2. §. 2. A.B.C. & H.& P.9. c.3. §. 2. & 9. F. G. H. & Paul. III. p.38. & C.2. D. 12.

Et constitutiones tuetur, declarat, in ijs dispensat.

3. Sicut ad Generalem pertinet curare, ut Societatis Constitutiones ubique observentur, correctionibus, & pœnitentijs etiam inflictis, ubi necessarium duxerit, ità ad eum pertinebit in illis dispensare; ubi eam esse mentem Constitutionum judicaverit, & non aliter. Poterit etiam dubia pertinentia ad Institutum declarare: Quæ tamen Declarationes non habent vim legum, aut Decretorum universalium, sed tantùm Ordinationum inservientium praxi bonæ gubernationis: cùm illa condere, & abrogare sit tantùm Congregationis Generalis; has verò Præpositi Generalis, non autem inferiorum Superiorum (*u*).

u P.4. c.10. §.2. & P.9. c.3. §.8. & D. & §.11. & P. 10. §. 13. & Jul. III. p. 64. 65. & Gre. XIII p. 285. & C. 1. D. 143. & C.4. D. 19. & C. 7. D. 76.

Gratiæ Apostolicæ medio Generali Socijs communicantur.

4. Quæcunque Privilegia, Facultates, Indulgenriæ, Gratiæ &c. Societati conceduntur, Præposito Generali concessa intelliguntur; ità ut Personæ Societatis non possint illis uti, nisi quatenus sibi fuerint à Generali communicata (*x*). Cujus etiam est aggregare Congregationi primariæ B. Virginis reliquas per totum Orbem (*y*).

x P. 5. c. 1. A. & P. 8. c. 1. §.6. & P. 9. c.3. §.10. & Greg. XIII. p. 143. & 144. & Præf in Cōp. Privil.

y Greg. XIII. p. 259.

5. Po-

Quid possit in ordine ad Congregationes.

5. Poterit convocare Congregationem Generalem, tempúsque ejus, & locum designare: spectátque ad ipsum convocatam dirigere; in eáque, at non in Deputationibus, duo Suffragia habet, & præterea qualitatẽ præcedendi ceteris paribus; ejusdémq; est statuere, ut Provinciales etiam Congregationes convocentur (z). Generalem autem Congregationem dissolvere, sinè consensu ipsius Congregationis, quæ Generali superior est, non debet (a).

z P.8. c.2. C.& c.3. §.2. & c.4. §.2. & c.5. §.1. 2. & P.9.c.3 §. 12. & F. Con. Gen. §.57.58. 62. & C. 1. D. 8. & C.6.D.26. §.3. & C.7. D. 71. & F. Con. Proc. §. 9.

a C. 1. D. 145. & Form. Con. Gen. §. 75.

Quid post indictam Congregationem Generalem.

6. Non licet Generali Provinciales mutare post indictam certo tempore Congregationem Generalem, usque dum hæc dissolvatur, exceptis casibus, in quibus potest, & ipse Vicarius (b). Quod si literæ designantes novum Provincialẽ missæ ante indictam Congregationem Generalem, post hujus indictionem pervenerint in Provinciam, suum effectum sortiuntur; nisi ante indictam Congregationem antiquus Provincialis triennium non explevisset, & constaret Generalem non voluisse illum ante tempus exauctorare (c). Porrò hactenus dicta de non mutandis Provincialibus post indictam Congregationem, non pertinent ad Provinciales extra Europam (d). At Superiores lo-

b C. 1. D. 1. & C. 4. D. 58. & C. 5. D. 20. & 23. & C. 7. D. 66. & C.12. D. 30. & 32.& Fo. Con. Ge. §.58.

c C. 12. D. 30. & 33. & C. 13. D. 21.

d C. 12. Act. 49.

locales à Generali mutari possunt, modò absolverint tempus Regiminis, etiam post indictam Congregationem Generalem, & ante inchoatam Provincialem (*e*). *e* C. 12. D. 31.

Ejus perpetuitas.

7. Ut autem prædictæ facultates exerceantur majori auctoritate, notitiâ Personarum, & in gubernando experientiâ, atque adeò fructu; Generalis ad vitam, & non ad tempus aliquod erit eligendus. Accedit etiam hoc commodi ex eo: ut Societas, in rebus magni momenti satìs ferè occupata, universalibus conventibus minùs distractionis patiatur. Præterea longiùs recedet omnis cogitatio, & occasio ambitionis; quæ hujusmodi Officiorum pestis est. Tum illud expendendũ, faciliùs unum idoneum, quàm plures ad hoc munus inveniri. Ac demum hæc Constitutio svadetur exemplo Gubernationũ magni momenti; quæ ad vitam esse solent, tam in Ecclesiasticis, quàm in Secularibus. De remedio autem, quo evitentur aliqua incommoda, quæ sequi possent ex hujusmodi Officio ad vitam producto, infrà agetur (*f*).

f P. 9. c. 1. §. 1. & A. & C. 1. D. 47. & Paul. V. p. 310.

Eo mortuo num vigeant ejus mandata.

8. Per mortem verò ipsius non expirat potestas Officialium, quos constituit, dum viveret; immo neque nominationes

co-

eorundem, ſed excutioni mandari debent: idémque judicium eſto de ejus Ordinationibus, mandatis, & conceſſionibus. Sed excipiendi primò Commiſſarij, & Viſitatores intra Europam; quorum nec perſeverat officium; nec nominatio executioni mandanda eſt. 2. Nominationes autem Superiorum in locum eorum, qui moriente Generali triennium ſuum non expleverunt, ſunt irritæ: niſi conſtaret Generalem defunctum voluiſſe illos ante expletum triennium exauctorare; & niſi ante reſcitam mortem Generalis, etiam expleto triennio, nominationes executioni mandatæ fuiſſent. Alioqui nominationes hujuſmodi amittunt robur ſuum, niſi novi Generalis auctoritas illis acceſſerit (g).

g C. 1. D. 5. a. el. & D. 1. & 91. p. el. & C. 4. D. 3. & 20. & 58. & C. 7. D. 72. & C. 12. D. 30. & C. 13. D. 11.

CAPUT II.

De Providentia, quam Societas exercet erga Præpoſitum Generalem.

SECTIO I.

De Providentia erga ejus Perſonam.

Quàm conveniens aliqua ſubordinatio Præpoſiti Generalis.

I.

SEd tam ampla Præpoſiti Generalis auctoritas tum ipſi, tum Societati periculoſa

culoſa extitiſſet; ſi nullam unquam ſibi ſuperiorem agnoſceret: prudentiſſimè ergo conſultum, ut Societas exerceat erga Generalem providentiam ſuam ſex in rebus, & multum in illum poteſtatis habeat; & ùt Generalis ad bonum omnia poteſt; ità, ſi malè ageret, omninò ſubjectus ſit (*a*).

a P. 10. §. 8.

2. Prima igitur Providentia verſatur, circa res externas veſtitûs, victûs, & expenſarum quarumlibet, ad Perſonam Præpoſiti ſpectantium; quæ omnia augere, vel imminuere Societas poterit: & huic Ordinationi Præpoſitus acquieſcet. Quo in genere, cùm Regula olim conſtituta eſſet de menſa ejus privata, cibo tamen communi, quam laudata conſvetudo confirmaverat; poſtmodum totis animis commendata ejus ſubtractio; quam P. Mutius p. m. induxerat, petierâtque, ut perpetua lege decerneretur (*b*). Alimenta verò Generali ſuppeditanda ſunt ab ea Domo, vel Collegio, ubi deget; & expenſæ itineris, ſi quod agit, fient ab ijs, quorum bono iter ſuſceptum eſt; ſi tamen pro negotijs Societatis illud faciat (*c*).

Circa victum, & alias expenſas.

b P. 9. C. 4. §. 2. & C. 5. §. 2. & C. 1. D. 76. & C. 3. D. 38. & C. 7. D. 7.

c C. 2. D. 82.

3. Secunda ad corporis curam pertinet; nè in laboribus, vel rigore nimio menſuram excedat (*d*). Quamquã non ex-

Circa corporis curam, & Socium, & animam.

d P. 9. C. 4. §. 3. & C. 5. §. 2.

expediat locò temporalis Coadjutoris, adhiberi à Generali Sacerdotem, qui adſtet ad ejus januam, admittendi cauſâ adeuntes; poterit tamen uti alicujus Sacerdotis operâ in ijs, quæ opportuniùs tali perſonæ committenda judicaverit (e). Tertia ad Animam ejus ſpectat; cùm etiam Viris perfectis aliquando hujuſmodi cura ſit neceſſaria (f).

e C. 8. D. 55.

f P. 9. c. 4. §. 4. & c. 5. §. 2.

Hæc omnia per Aſsiſtentes, & Admonitorem præſtanda.

4. Circa hæc tria réſque alias minùs graves Societas exercet providentiam ſuam, medijs Aſſiſtentibus, & Admonitore; de quorum officijs infrà agetur: hìc monuiſſe ſufficiat; Aſſiſtentium eſſe, in duobus prioribus dicere, ac efficere, quod ad majorem DEI gloriam pertinere judicaverint: in tertio verò dicere tantùm, ídque per Admonitorem (g).

g P. 9. c. 4. §. 4. & A. & c. 5. §. 2. & C. 1. D. 82. & R. Aſſiſt. & Adm.

Conſultatio Aſſiſtentium in ordine ad Generalem.

5. Præterea cùm noviſſimè P. de Noyelle p. m. ſeveram admodum cenſuram ſibi vellet imponere, ab Aſſiſtentibus identidem exercendam; & à Congregatione Generali enixè poſtulâſſet, ut eam ſtabili Decreto ſanciret: negavit Congregatio expedire tam arctis vinculis ſuum Generalem conſtringere. Ut tamen aliqua ex parte ejus deſiderio ſatisfaceret, ſtatuit; ut deinceps PP. Aſſiſtentes, tertio quoque men-

menſe convenientes, inter ſe diſcuterent; num aliquid ſit, de quo monendus Generalis videretur; quod & præſtarent, ſi dimidia ſaltèm illorum pars monendum eſſe cenſuiſſet (*h*). *h* C. 12. D. 7.

Quid agendũ, cùm nova Dignitas Generali offerretur.

6. Quarta materia exercendæ Providentiæ erga Generalem eſt, quando is urgeretur (citra obligationem tamen ſub pœna peccati) ad aliquam dignitatem, in qua Præpoſiti officium neceſſariò relinquendum eſſet: tunc enim nec Præpoſitus eam admittere poteſt, ſinè approbatione Societatis; nec Societas, ſi obedientia Sedi Apoſtolicæ debita non compulerit, aſſenſum præſtabit (*i*). *i* P. 9. c. 4. §. 5. & B. & c. 5. §. 6. & E.

Sacra ad ejus intentionem, vel pro ipſo facienda.

7. Singulis Hebdomadis Sacerdotes unum Sacrum facient, reliqui verò Coronam dicent ad intentionem P. Generalis (*l*): ea tamen Sacra non ità à Generali applicanda ſunt; ut alij quicunque exinde ſolvantur ab obligatione Miſſarum ob eleemoſynas receptas, recipiendáſve celebrandarum (*m*). Demortuo autem Generali, qui ſunt in eodem loco Sacerdotes, quinquies Sacrificium Miſſæ offerant; & reliqui totidem Coronas recitent: in alijs autem locis per univerſam Societatem, tria Sacra Sacerdotes facient, & reli- *l* Catal. Miſſ. §. 20. *m* C. 12. D. 8.

n Off. Vic. §. 2. qui tres Coronas dicent (*n*). Præter hæc sacra, precésque, in nostris ubique Templis Officium Defunctorum dicendum, & solemne sacrum cum Exequijs, cui privata sua adjungent eadem die Sacerdotes, & reliqui Coronam (*o*).

o C. 7. D. 5. & C. 12. D. 56. §. 5.

SECTIO II.

De Providentia in ijs, quæ ad Generalis Officium pertinent.

I.

Quid si inutilis sit effectus.

QUinta est: si accideret, ut valdè remissus esset in rebus magni momenti, ad Præpositi Officium pertinentibus, & inutilis ad gubernationem Societatis, propter corporis gravem ægritudinem, aut senium (non autem ob voluntariam incuriam *p*) spe emendationis ea in parte sublata. Tunc enim Vicarius, qui Generalis officio fungatur, est eligendus ab ipsomet Præposito, cum approbatione Provincialium; ad quod excitandus est ab Assistentibus: si verò nequeat, aut renuat, eligendus est Vicarius, juxta formulam eligendi ipsum mortuo Generali; & monenda Societas de statu Generalis, ut ipsa deliberet quid facto præterea opus sit (*q*). Vicarium cum pleno, & libero exerci-

p C. 1. D. 48.

q P. 8. C. 4. A. & P. 9. C. 4. §. 6. & C. 5. §. 6. & D. & C. 8. D. 28. 29. & F. Con. Gen. §. 1. & 56.

citio poteſtatis, & jure ſucceſſionis, elegit Congregatio XI; & electio Pontificio diplomate munita fuit (*r*). De hac ſubſtitutione redibit ſermo, cùm de officio, & electione Vicarij agetur. Quamquam ſi Patres congregati ad plura medietate ſuffragia judicarent non eligendum Vicarium: videndum erit pari ſuffragatione, an præter Miniſtros illos, quorum operâ Generalis utebatur, alios providere Societas debeat; ut ſublevato Præpoſito, nihil ad gubernationem conveniens deſideretur. (*ſ*).

r C. 11. D. 1. 2. & 4. & 6. 7. 8. & 29.

ſ P. 9. c. 5. §. 16.

Quæ cauſæ ſufficiant ad ejus depoſitionem.

2. Sexta, & poſtrema occaſio contingeret, ſi (quod ſpes eſt DEUM nunquam permiſſurum) Generalis aliqua peccata mortalia in externum actum prodeuntia commiſiſſet; ac nominatim vulnerare quemquam, ex reditibus Collegiorum aliquid ad proprios ſumptus aſſumere, vel cuivis extra Societatem donare, vel aliqua ſtabilia bona Domorum, aut Collegiorum alienare, vel pravam doctrinam habere.

Methodus in eo judicio ſervanda.

3. Si quid ergo horum accideret, poteſt, ac debet Societas eum officio privare: & ſi opus eſt, à Societate removere; aut ſi delictum non eò pertingeret, ſed tantùm

corrigendus videretur; judicio quatuor, aut quinque, quæ correctio conveniat, statuendum. Duo tamen advertenda, 1. quoniam qui curam tam un versalem aliorum habet, est magis obnoxius calumnijs; probationes dictorum defectuum debent esse efficacissimæ. 2. Cùm ad talem ferendam sententiam convocanda sit ab Assistentibus Congregatio Generalis (nisi, ùt in re divulgata, ultrò ad eam venissent Patres) quoad fieri potest curandum est, ut dissimulentur causæ ejus Convocationis; & si privandus officio Generalis fuerit, secretò monendus, ut eo ultrò se abdicet; & seriò imponenda omnibus rei conscijs secreti fides (*t*). Quomodo autem in prædictis casibus monenda sit Societas, quomodo convocanda Congr: Generalis, & convocata dirigenda, partim in Form. Congr. Gen., partim in Officio Assistentium exponitur.

t P. 9. c. 4. §. 7. & C. D. & c. 5. §. 4. 5. & B. C. & For. C. Gen. §. 1. & 55. & R. Assist. 3.

CAPUT III.

Quid præstandum, & omittendum à Præposito Generali.

1.

Quid universè.

PRæpositum Generalem ad rectam muneris sui administrationem juvabunt.

bunt. 1. Auctoritas. 2. Exemplum vitæ suæ. 3. Mortificatio inordinatarum affectionum interna, externáque. 4. Severitas cum benignitate conjuncta. 5. Amor erga Societatem. 6. Preces, & sacrificia; in quibus potissima ejus fiducia sit. 7. Solicitudo regularis observantiæ. 8. Tempus (quantum per valetudinem licet) impensum utiliter, partim agendo cum DEO, & Officialibus, partim seorsim considerando (*a*).

a P. 8. c. 1. §. 6. & G. & P. 9. c. 2. & c. 3. §. 8. & c. 6. §. 1. & A. & §. 2. & §. 13.

Ejus Residentia.

2. Ut locus magìs conveniat ad communicationem Capitis cum suis membris, conferre plurimùm potest, ut idem magna ex parte Romæ resideat: ubi cum alijs omnibus locis Societatis faciliori utetur commercio; & quia ibidem est Curia Romani Pontificis. Poterit nihilominus subditos alijs in locis visitare; & prope Romam aliquando habitare (*b*).

b P. 8. c. 1. §. 7. & H. & c. 5. §. 1.

Quid erga Pontificem.

3. Cùm novus Christi Vicarius in Apostolica Sede fuerit constitutus, per se, vel per alium, intra unum ab ejus creatione, & coronatione annum, tenetur Præpositus Generalis ejus Sanctitati declarare professionem, ac promissionem expressam Obedientiæ, qua ipsi Societas peculiari voto circa Missiones, ad DEI glori-

c P. 7. c. 1. §. 8.

am, se obstrinxit (*c*). Et generatim memor sit, in primis conservandam benevolentiam Sedis Apostolicæ; cui peculiariter obedire, & inservire debet Societas: cùm hæc ejus prima, & summa Obedientia statuatur (*d*).

d Paul. III. p. 10. & Jul. III. p. 62. & P. 6. c. 1. §. 1. & P. 7. c. 3. §. 1. & P. 10. B.

Quid eum declinare oporteat.

4. Ejus præterea officium proprium non est Concionari, nec Confessiones audire, aut alia hujusmodi; nisi quid præstare hoc in genere subinde per alias occupationes officij sui ei liceat; quin ipsas Missiones Pontificias, ùt recusare non potest, ità nec debet affectare, aut petere, sinè Societatis consilio, nec magnoperè occuparì debet in cura rerum particularium Societatis, quas plerumque rejiciet ad suos Officiales, etiam in ea Domo, ubi residet. Multò minùs implicari debet negotijs secularibus, licèt pijs; nè tempus, ac vires ad ea, quæ pertinent ad ipsius officium, (quod quidem magìs, quàm totum hominem requirit) eum destituant (*e*).

e Paul. III. p. 12. & Jul. III. p. 64. & P. 7. c. 1. §. 2. & D. & P. 9. c. 6. §. 1. & 4. §. 6. B. C.

CA-

CAPUT IV.

Quibus Commentarijs, & Informationibus juvandus sit Præpositus Generalis.

I.

APud ſe habeat Compendium omnium Literarum Apoſtolicarum, & Conceſſionum ad Inſtitutum pertinentium, Catalogos itidem quatuor; duos ſpectantes ad Perſonas, earúmque ætatem, Gradus, munera, & Indolem; tertium continentem cujuſque Collegij, & Domûs ſtatum. Hi autem Catalogi tertio quoque anno conficiendi, mittendíque à Provincialibus ad Generalem, juxta Inſtructionem accuratiſſimam, quam videre eſt Form. Scrib. §. 32. &c. & in Ord: Gen. cap. 19. unáque quartus de aptis ad Gubernandum, qualémque delineatum habemus Ord. Gen. c. 17. His quatuor Catalogis alium Provincialis addet, intermedijs annis, continentem nomina, & Miniſteria, in quibus unuſquiſque Noſtrorum eo anno occupatur, & ſupplementum triennalium Catalogorum (*a*). Demum cùm ad Præpoſitum Generalem

Compendium Privilegiorum, & Catalogos apud ſe habeat.

a P. 8. c. 1. N. & P. 9. c. 6. §. 3. & C. 2. D. 48. & 54. & F. Scr. §. 32. 33. 34. 35. & Or. c. 17.

pertineat Societatis Ministeria, & Gradus, pro cujusque facultate, distribuere; cognoscat, quoad ejus fieri poterit, conscientias subditorum, & Provincialium præcipuè, aliorúmque quibus munera majoris momenti committit (*b*).

b Ex. c. 4. §. 36. & P. 9. c. 3. §. 19.

Literarum cùm inferioribus communicatio.

2. At præter informationem illam, quam Generali suppeditant prædicti Catalogi circa habitualem ferè statum Personarum, & munerum Societatis, necessaria etiam eidem est cognitio rerum, quæ in singulos propè dies incidunt, & subinde etiam remedium ab ejus suprema auctoritate deposcunt. Laudatur igitur literarum frequens commercium inter inferiores, & Generalem. Et is quidem frequentiùs scribet ad Provinciales, quamvìs aliquando etiam oporteat agere cum Superioribus localibus, & particularibus personis; easdémque consilio, & si opus est, correctione juvare (*c*).

c P. 8. c. 1. §. 4. & 9. & P. 9. c. 6. §. 2. & Form. Scrib. §. 1. & 9. & In. 9. §. 1. & 3.

Ordo in ea servandus.

3. Cùm autem præter casus extraordinarios, quibus quilibet, & quoties libuerit, ad Generalem scribere potest, oporteat in reliquis methodum aliquam servari temporum, & Personarum: hæc tradita est 1. in Constitutionibus paulò largior (*d*). 2. In Decretis Congregationum, &

d P. 8. c. 1. §. 9. & L. M. N.

& Generalium Ordinationibus aliquanto pressior, utpote accommodata excrescenti in dies, unà cum Societate, negotiorum moli (e).

e C.2. D.16. & 54. & Form. Scrib. in Cod. Reg. p. 159. & In. 9.

Ex prædictis igitur Regulis, & Ordinationibus perstringenda sunt præcipua capita, ad quæ illæ revocantur; & 1. à quibusnam, & quoties scribendum. 2. Scribendi materia. 3. Modus.

Quinam, & quoties scribere debeant ad Generalem.

4. Quoad primum attinet, Provinciales in Europa scribent ad Generalem semel quolibet mense; extra Europam verò, quando se obtulerit navigationis commoditas. Superiores locales, & Magistri Novitiorum in Europa, tertio quoque mense; ex Brasilia, & nova Hispania bis in anno; ex India semel (f). Consultores Provincialium, mense Januario, & Julio; Superiorum verò localium mense Januario (g). Rector Universitatis, Cancellarius, & Consiliarij Universitatis mense Januario (h).

f C.2. D.54. & Form. §. 7.8.9.

g R.. Form. §. 20. & R. Cons. 10.

h Form. §. 22. & P. 4. c. 17. §. 7.

Scribendi materia.

5. Quoad secundum spectat, Materia erit cujusque muneri apta. Et Provinciales quidem curent, ut Provinciarum, ac Personarum status Generali perspectus sit. Superiores verò locales, & Magistri Novitiorum scribant, quæ alicujus mo-

menti ſuerint ; etiamſi approbante Provinciali fiant ; multóque magìs ea, in quibus ille, aut nequit, aut recuſat providere ; omiſſis alijs, quæ per Provincialem tranſigi tutò poſſunt (*i*). De Conſultorum epiſtolis diſtinctiùs in eorum Reg: p. 154. & cap. 10. Ordin. ubi traduntur capita, de quibus Conſultores ſcribent ad Generalem : & infrà P. 7. c. 1. ſect. 4. §. 5. & cap. 4. ſect. 2. §. 6. de his agetur.

i Form. §. 10. 11. & 21. 22. & In. 9. §. 5. 6.

Et Forma.

6. Circa modum verò ſcribendi : quia longum nimis eſſet ire per ſingula ; indicâſſe locos ſufficiat, unde ille peti poſſit ; ſúntque laudatæ ſæpius Regulæ, & Inſtructiones ; quarum præcipua hæc ferè ſunt capita. 1. Diſcretæ ſint literæ ; ità ut ſupervacanea earum vitetur prolixitas, & frequentia, necnon characterum improbitas, ambiguitas ſubſcriptionis, &c. (*l*). 2. Secretæ tum omnes, tum præſertim aliquæ *Soli* inſcriptæ (*m*) : & quæ indigent operâ Procuratoris Generalis, adjectâ exteriùs literâ P. notentur.

l Form. §. 10. & 21. & In. 9. §. 6. 7. & 11. 12. 13.

m Form. §. 13. 14. & 17. 18. & 23. & 25. & In. 9. §. 8. 9. & Or: c. 4. §. 6. 7.

Levamenta Generalis in epiſtolarum expeditione.

7. Quoniam verò Præpoſito Generali tot literarum, & negotiorum onus eſſet intolerabile ; quod nè magna quidem cum diſtractione animi, & ſanitatis, ac longioris vitæ diſpendio poſſet ſuſtinere ; ut be-

ne,

ne, expeditè, & ſvaviter ſuum Officium faciat, multis ad id auxilijs ſublevandus eſt (n). Et primò ad minuendum laborem non neceſſarium, Generalis (ſi res moram patiatur) ad Provinciales ſcribet ſecundo quoque menſe, ad Superiores verò locales ſexto (o). Literas Secretarij manu ſcriptas Generalis ſubſcribet, aut Secretarius ipſe, de ejus commiſſione (p)

n P. 9. c.6. §. 7. & D.

o C. 2. D.54. & Form. §. 12. & In. 9. §. 7. & R. Secr. 8.

p P. 9. c. 6. E.

3. Aderunt illi præterea multi adjutores ad expedienda negotia, & literas, de quibus ſtatim.

CAPUT V.

De Secretario Societatis, ejúſque Socijs.

SECTIO I.

De officio Secretarij.

1.

Quibus Miniſtris egeat Generalis.

NOn ſolùm Præpoſitus Generalis eget Miniſtris particularibus, quales ſunt Provinciarum Præpoſiti, híſque ſubordinati Superiores; de quibus Part. 7. infrà agetur; ſed opus habet etiam univerſalibus, & his quidem, aut ad excitandam rerum agendarum memoriam, aut ad conſilium in ijs ſuppeditandum, aut ad eaſdem

dem diligentia, ac labore executioni mandandas. Primæ partes Secretario demandantur; ſecundæ Conſiliarijs, ſeu Aſſiſtentibus; tertiæ Procuratori Generali (*a*).

a P.9. c.6. §. 7. & 10. & 12.

Secretarij munus quale.

2. Habeat igitur primò neceſse eſt aliquem Miniſtrum, qui ordinariè apud ipsũ maneat; qui pro memoria, & manibus illi ſit ad omnia, quæ ſcribenda, & tractanda fuerint; ac breviter ad res omnes Officij ſui obeundas: qui induat Perſonam Præpoſiti; & præter poteſtatem, totum Officij ejus pondus humeris ſuis impoſitum eſſe exiſtimet (*b*).

b P.9. c. 6. §. 8. & R. Secr. 1.

Quæ dotes in Secretario prærequirantur.

3. Is igitur Præpoſiti Miniſter vir ſolicitus, & diſcretionis, & ſi fieri poſſet, doctrinæ dono, & ſpecie honeſta, ac modo agendi verbo, & literis cum omni hominum genere præditus eſſe deberet; íſque, cui in primis confidenter quidvis committi poſſet, quíque Societatem in Domino diligeret (*c*).

c P. 9. c. 6.

Secretarij jura.

d P.9. c.3. §.16.

4. Eligitur à Generali; idémque Secretarius Societatis dicitur (*d*). Si ſit quatuor Votorum profeſſus, admittendus eſt ad Congregationem Provincialem, cum ſuffragio activo, & paſſivo; non item ad Congregationem Procuratorum, niſi electus ad eam fuerit. Ad Congregationem

verò

verò Generalem, post electionem Præpositi, sive Professus sit, sive non, est admittendus, cum jure suffragij ad alia omnia, præterquam ad electionem Assistentium; quamquam informationes tam pro Generali, quàm pro Assistentibus, & Admonitore eligendis, ab eo capi possunt (*e*); immo si contingat ante electionem Generalis alia negotia, ad eam non spectantia, tractari, ad illa admittendus est (*f*). Habet etiam jus suffragij quandocumque agitur de Domo aliqua, vel Collegio dissolvendis, non obstante Dec. 23. C. 4. (*g*). Potest idem creari Assistens; quamquam meliùs sit hæc munera in diversis Personis constitui (*h*). Habet plures Substitutos, & Socios; quibus in scribendis literis adj..vatur; qui licèt sub obedientia Vice-Præpositi, & Ministri Domûs sint constituti; tamen poterit eos, cùm ipsius postulat officium, aut recreationis causâ, foras mittere; & cum illis, si necesse fuerit, in ordine domestico dispensare (*i*).

e C. 4. D. 11. & C. 6. D. 25. §. 12. & Form. C. Gen. §. 60. & Con. Prov. §. 8.

f C. 12. D. 1. & C. 13. D. 2.

g C. 4. D. 27.

h C. 1. D. 89.

i R. Secr. 42. & Subst. 3.

SECTIO II.

De Secretarij Obligationibus.

HÆc circa ejus munus, dotes, & Privilegia. Sun: præterea auctoritate Con-

l C. 7. D.30. & 101. Congregationis Generalis approbatæ, atque editæ ipsius Regulæ (*l*), quarum summa capita huc referenda.

Quid in se præstare debeat. 1. Curet Secretarius, ut talis sit, qualem Constitutiones requirunt. Tempus orationi, & sanctæ Missæ destinatum à negotijs vacuum habeat. Sit fidelitatis, & secreti tenax, Instituti gnarus, solicitus, & industrius (*m*).

m R. Secr. 1. 2. 3. 4. 5.

Quid circa Archivium. 2. Archivium habeat ad servandas Scripturas omnes, Societati utiles, suis distinctum loculamentis, instructúmque Libris; in quos, pro materiarum diversitate, singula referri possint. Peculiares etiam pugillares libellos, ad juvandam memoriam, secum ferat (*n*).

n R. 6. 7. & 22. 23. 24.

Quæ Generali in memoriam revocanda. 3. Revocet P. Generali in memoriam literas scribendas, Consultationes habendas, Officia præstanda Principibus, & suggerendum quartum Professorum Votum novo Christi Vicario. In Consultationibus fideliter, & dilucidè rem proponat; ut nihil de facto reliquum discussioni sit, sed solùm de jure. Suffragia pro defunctis, & alias preces indictas curet celeriter Societati significari (*o*).

o R. Secr. c. 2.

Quomodo ad executionẽ eundem juvare debeat. 4. Manûs officium præstabit, tum negotia foris agendo, tum literas Domi scribendo.

bendo. Leget omnes literas ſibi traditas, excerptis præcipuis earum capitibus, & Provincijs curabit communicari quæcumque ad Inſtituti explicationem, confirmationem aut extenſionem pertinent (*p*). *p* R. c. 3.

Fidelitas, ac ſecretum quæ.

5. Fidelitatem erga Generalem obſervabit, ſi nihil clam Generali ſcribet, aut aget; ſi illi ſignificabit quidquid ejus providentiâ indigeat; ſi nullam ſibi gubernationis partem uſurpabit. Erga Societatem verò, ſi interveniente cauſa cogendæ Congregationis Generalis, ipſe eam, neque diſſimulet Aſſiſtentibus, neque deſerat. Secretum cuſtodiet, tum nihil aperiendo earum rerum, quas ſecretas eſſe oporteat; tum Archivij ſcripturas cautè conſervando: & in obitu Generalis tempeſtivè omnia ejus ſcriniola obſerando (*q*). *q* R. c. 4.

Ratio agendi cum Aſsiſtentibus.

6. Aſſiſtentes, utpote lectos ad majus officium, revereatur; nihílque ad eos pertinens ſibi uſurpet. Illíſque communicabit literas omnes (excipiuntur ſoli inſcriptæ) quæ ultro citróque mittuntur, Inſtructiones etiam, & Ordinationes; prout aliquibus, aut univerſis oſtendi ipſarum argumentum poſtulaverit (*r*). *r* R. c. 5.

Cum Socijs.

7. Sociorum curam geret, tum ut officio fungantur ſuo, tum nè ejus laboribus ob-

obruantur. Peculiarem unum habeat ad manus, ad omnia negotia; & præcipuè ad expediendas literas, earúmque expenſas adnotandas (*s*).

s R. c. 6.

Et cum Domeſticis, Externiſque.

8. Cum alijs deSocietate nullam auctoritatis ſpeciem præſeferat: nulli præcipuè faveat. Externis autem ſe gratum religioſè præbeat; & verba ipſa, nedum negotia, ex voluntate Generalis metiatur (*t*).

t R. c. 5. 6. 7.

De ratione ſcribendi literas.

9. Ratio autem ſcribendi literas cùm Religioſa ſemper debeat eſſe; alia tamen adhibenda cum noſtris, nempe uſitata Societatis; alia cum Externis, nempe attemperata conditioni Perſonarum, & praxi. At utrobique Generalis voluntatem, atque ingenium exprimat (*u*). Demum ei cura injungitur, & dictatur modus annuas literas colligendi, ſpargendíque per Societatem (*x*),

u R. c. 8.

x R. c. 9.

SECTIO III.

De Secretarij Socijs.

1.

Quinam dicantur Subſtituti Secretarij.

ADjunguntur Secretario ſinguli pro ſingulis Aſſiſtentiis Patres; qui à vicaria, quam ei præſtant, ope dicuntur Subſtituti; habent & ipſi ſuas Regulas, ſed magna ex parte conformes Regulis Secretarij (*y*).

y R. Subſtit. 1.

2. Sub-

2. Subjecti ſunt Vice-Præpoſito quoad domeſticam diſciplinam attinet: in ijs, quæ ad Secretariam pertinent, Secretario; ùt ſuprà dictum. Non ità ſuis Aſſiſtentijs ſunt addicti, ut alijs etiam non debeant commodare operam, ſi jubeantur; quin & Scriptoribus præſto eſſe debent in complicandis literis, ſi opus habeant (z). *Eorum obligationes.* z R. 3. 4. & 15.

3. Scriptorum nullæ ſunt peculiares Regulæ; non placuit eos contributione Provinciarum in Romana Profeſſorũ Domo ſuſtentari, ſed P. Generali commendatum eſt, ut aliam iniret viam, citra Domûs gravamen, illos alendi.* *Amanuenſes.*

* C. 4. D. 18.

CAPUT VI.

De Aſſiſtentibus.

SECTIO I.

Aſſiſtentium munus, & qualitates.

I.

ASſiſtentes inſtituti ſunt, 1. ut erga Præpoſitum Generalem eam providentiam, quam Societas exercere debet, exerceant (a). 2. Ut eundem in Gubernatione conſilio, diligentiâ, & labore adjuvent (b). *Aſſiſtentium munus.*

a P. 9. c. 4. §. 1. & A. & c. 5. §. 2. & C. 1. D. 8. & R. Aſſ. 7.
b P. 8. c. 1. G. & P. 9. c. 6 §. 11. & R. Aſſ. 7. & C. 1. D. 80.

Dotes. 2. Debent esse Professi quatuor Votorum, probi, fideles, Societatis, & boni communis amatores; qui consilio polleant; sint discretionis dono præditi; in rebus gerendis versati; & ad conversationem cum hominibus idonei; ad conservandam inter se, & cum Superiore pacem, & unionem apti: & quorum denique operâ in ijs, quæ statuenda sunt ad Dei gloriam, Generalis uti possit: sive præsentes verò sint, sive absentes, eligi perinde possunt (*c*).

c P.8.c.1. G. & P.9. c 5. §.2. & A.& C.1.D.80. & Form. Con. Gen. §. 78. & 80.

Numerus. 3. Numero quatuor, nec plures, nec pauciores olim eligendi erant (*d*), electíque diu sunt, rejecto etiam postulato peculiaris Assistentis pro Galliarum, & Flandriæ Provincijs (*e*); donec summa omnium Electorum voluntate, concessus est quintus Assistens pro Gallia (*f*).

d P. 9. c.5. §.2. 3. & C.1. D.88.

e C. 3. D. 10. & 14.

f C. 6. D. 1.

Natio. 4. Quinque igitur eligendi Assistentes in præsenti sunt ex quinque nationibus, in quantum fieri possit; scilicet ex Italia, & Sicilia unus, alter ex Germania, alius ex Gallia, alius ex Hispaniæ Provincijs, alius ex Lusitaniæ (*g*). Nomen autem nationis non semper eodem modo explicatum est in Congregationibus Generalibus: nam aliquando ùt synonymũ Assistentiæ sumptum

g Form. Con. Gen. §. 78. & C. 1. D. 80. & C. 2. D. 20.

ptum eſt; hoc eſt pro ea Provincia, ex qua quis veniſſet ad Congregationem (*h*); aliquando verò pro ea regione, ex qua quis natus eſſet (*i*): Sed definitum tandem ad eam Aſſiſtentiam quemlibet pertinere (ità ut eligi Aſſiſtens pro ea poſſit) ad quam ipſa Provincia, ex qua tunc ipſe eſt, pertinet (*l*).

h C. 2. D. 4. & C. 3. D. 4. a. el. & D. 3.

i C. 5. D. 1. & C. 11. D. 9.

l C. 12. D. 5.

SECTIO II.

De Aſſiſtentium electione.

1.

ELectio hujuſmodi Aſſiſtentium eorum erit, qui Præpoſitum eligunt, quando ad id congregantur (*m*). Ea quatriduo ad informationes conceſſo, ad plura ſuffragia olim eſt habita (*n*); nunc fieri debet ad plura medietate (*o*). Et quicunque ambitiosè egerit, ut vel ipſe, vel alius Aſſiſtens eligatur; aut etiam alius excludatur; excommunicatur ipſo facto, reſervata Generali ejus abſolutione. Hujus verò delicti conſcius, in virtute ſanctæ Obedientiæ, tenetur reum ad Generalem deferre (*p*).

A quibus eligantur ordinariè.

m P. 9. c. 5. §. 3. & F. Con. Ge. §. 78. &c.

n C. 1. D. 80.

o C. 2. D. 22. & For. Con. Gen. §. 84.

p Form. Con. Gen. §. 82. & Catal. Gen. c. 1. tit. 1. §. 5. & tit. 2. §. 2.

2. At ſi quem ex electis Aſſiſtentibus, vel mortem obire, vel abeſſe à Generali diutius oporteret; Generalis alium ſub-

Et extraordinariè.

ſubſtituet; qui, cum approbatione majoris partis Provincialium, jus habentium ad Congregationem Generalem, manebit in demortui, vel abſentis loco (q). Non eſt igitur Aſſiſtentis ſibi aliquem ſubſtituere (r): nec aliqui à Congregatione Generali deſignandi, qui ſubrogentur, ſi opus fuerit (s): aut plures Provincialibus à Generali proponendi; ſed unum aliquem Præpoſitus nominare, ac ſubſtituere etiam poteſt ante Provincialium approbationē; aliquam informationem de eo tranſmittens ijs, quibus notus non eſſet (t). Subſtitutus autem à Generali in locum Aſſiſtentis demortui, aut abſentis, non habet ſuffragium in Congregatione Generali, ſeu Procuratorum, vel ad diſſolvenda Collegia, ſeu Domos Societatis; niſi priùs conſtet de approbatione prædicta Provincialium (u).

q P. 9. c 5. §. 3. & C. 1. D. 84. & C. 4. D. 24.

r C. 1. D. 84.

s C. 3. D. 12.

t C. 6. D. 27. §. 2. & C. 8. D. 19. & Form. Con. Gen. §. 85.

u C. 4. D. 25.

Iuramentum poſt electionem ab ipſis præſtandum.

3. Electi Aſſiſtentes jurant, ſi acciderit aliquod ex ijs, quæ ſufficiunt ad Præpoſitum officio ſuo privandum, ſe fideliter Societati denunciaturos (x). Et quidem electi à Congregatione juramentũ id præſtabunt in ipſa Congregatione, ſi præſentes ſint: aliter electi præſtabunt coram ijs, qui jus habent in Congregatione Gene-

x P. 9. c. 5. §. 4.

nerali; hoc est coram Præposito Generali, Assistentibus, Secretatio, & Procuratore Generali (*y*). y C.6. D. 27. §. 2. & For. Con. Gen. §. 85.

Quando incipiat, aut desinat illorum officiũ jure ordinario.

4. Novi Assistentes, si jam in Congregatione sunt, non mutant locum pro eo Congregationis tempore, à qua creantur, statim tamen sua potestate, & munere fungi incipiunt (*z*). Eorum autem officium jure ordinario durat usque ad electionem novi Præpositi, & sunt Assistentes Vicarij (*a*). z C. 2. D. 20. a C. 1. D. 90. & C. 2. D. 35.

Quæ illorum mutatio extraordinaria.

5. Mutati tamen sunt Assistentes pluries, non mutato Generali, ex imperio Summorum Pontificum. Tres quidem mandante Clemente Octavo (*b*); omnes jubente Paulo Quinto (*c*), & ex Brevi Innocentij X. *Prospero felicique statui &c.* in quacumque Generali Congregatione, singulis novennijs, ùt ibidem præcipitur celebranda, novi Assistentes ab illis planè diversi, qui præcedenti novennio Assistentes fuerint, eligendi sunt. Hæc tamen Innocentiana Lex non impedimento fuit, quominus Congregatio Generalis, non ex vi ejus Brevis, sed alio nomine congregata, Assistentis officium ijs confirmaret; qui eo munere proximè defuncti fuerant (*d*). b C. 5. D. 73. 74. & 77. c C. 6. D. 4. & 10. d C. 6. D. 27. §. 4. & C. 9. D. 2. & C. 10. D. 5. & 17. & Fo. Con. Gen. §. 53.

SECTIO III.

Assistentium jura.

1.

Gravitas muneris, & quatenus à Societate dependeant in eo retinendo.

ET hæc quidem de eorum electione satìs: jam quæ jura electos consequantur dicendum est. Assistentium munus nec Prælaturam continet, nec Dignitatem (*e*): est tamen in Societate gravissimum, & multis gaudet prærogativis, ùt ex dicendis constabit. Et 1. dimittere officium datum à Societate, sinè ejus consensu, non possunt (*f*); qui etiam consensus expectandus, si aliquis Assistens indignum se præstaret eo loco. Suspensio autem ab executione Officij à Præposito Generali infligi posset (*g*).

e C. 7. D. 44.

f C. 1. D. 84.

g C. 1. D. 87.

Debent adesse Generali.

2. Debent semper adesse Generali, qui eos sinè gravi causa, vel necessitate, procul à se mittere non debet: si verò mittantur, non se excusare debent, sed obedire. Quod si Generalis, & non ad breve tempus, extra Urbem iret; ipsius erit decernere, an aliquos ex Assistentibus penes se habere debeat; aliquem tamen eorum secum, ùt socium, habebit (*h*). At si Pontifex vellet quempiam ex Assistentibus aliquò mittere; ùt plurimùm Ge-

h P. 8. c. 1. G. & P. 9. c. 5. §. 2. & A. & C. 1. D. 83.

ne-

neralis informabit Pontificem, ut digne-tur alium potiùs mittere (*i*). *i* C. 1. D. 86.

3. Quò meliùs officio sibi commisso vacare possint, non occupentur ministerijs, quibus ab officio suo avocentur: & si in ijs à Generali occupabuntur, impedimentum illi exponere debebunt, salvâ tamen obedientiâ. Ex eorum propterea numero non sit Vice-Præpositus, sive Minister Domus Professæ Romanæ: & expedit Societatis Secretarium ab eis esse distinctum. Si quid tamen temporis illis liberum fuerit, Prædicationi, Lectioni, Confessionibus audiendis, & alijs pijs operibus vacare poterunt (*l*).

Nec alijs ministerijs distineri.

l C. 1. D. 80. & 89. & C. 2. D. 74. & C. 4. D. 32. & R. Aff. 5. 6.

4. Sunt ordinarij Consiliarij Generalis in rebus gravibus; licèt alij etiam advocari ab eo possint ad Consultationem: statuendi tamen facultas penes unum Præpositum erit (*m*). Cùm verò sunt Assistentes Vicarij, apud ipsum habent jus suffragij decisivi in pluribus deliberationibus; nisi amplior potestas Vicario aliquando collata fuerit; ùt in Vicarij Officio explicabitur. Habent etiam apud Generalem suffragium decisivum in ijs omnibus, in quibus illud habent Provinciales extra Congregationem Generalem (*n*).

Habent suffragium consultivum, & aliquando decisivum apud Generalem, & Vicarium.

m P. 4. c. 11. §. 2. & P. 7. c. 2. §. 1. & P. 9. c. 3. K. & c. 6. §. 11. & C. 5. D. 65.

n C. 4. D. 23. & C. 5. D. 16.

Quod jus in Congregationibus.

5, In ipſam Congregationem Generalem admittuntur æquè, ac Provinciales; nec ab ea excluduntur, qui in eadem officio ſuo defuncti ſunt. Quin ſi contingat Generalem in ipſa Congregatione, aut paulò pòſt decedere, nullo nominato Vicario, antiquiſſimus profeſſione veterum Aſſiſtentiũ Congregationi præſidebit (*o*). Habent pariter jus ſuffragij in Congregatione Procuratorum (*p*); & ad electionem Vicarij, etiam ſecluſa Profeſſionis antiquitate; ſi præſentes fuerint: non videntur autem præſentes, ſi cùm extra Provinciam Romanam obierit Generalis, ipſi Romæ tunc fuerint (*q*). At defuncti officio habent locum ſupra numerum in Congregationibus Provincialibus ſuæ Aſſiſtentiæ; ſi fortè per antiquitatem non haberent (*r*). Ad nullam verò ex ijſdem Congregationibus Provincialibus jus habent, cùm eodem funguntur munere (*s*).

o F. Con.Gen. §.5. & 53.& C. 1. D. 9c. & C. 2. D. 3. & 20. & C. 4. D. 45. & C. 10. D. 15.

p C.2. D.19.& For.Con.Proc. §. 4.

q C.9. D.34.& C.12. D.54.

r C.9. D.15. & F. Con. Prov. §. 8.

s Form. Con. Prov. §. 4.

Privilegia quoad epiſtolas, & ſuffragia.

6. Ipſorum literæ, Noſtrorúmque viciſſim ad illos reſerari non poſſunt ab ullo Superiore, Generali excepto (*t*). In obitu Aſſiſtentium præter ſuffragia ordinaria tria Sacra, & tres Coronæ in tota eorum Aſſiſtentia indicuntur; per reliquam verò

t C. 7. D. 14.

So-

Societatem Sacrum unum, & una Corona (u).

u C. 9. D. 24.

SECTIO IV.

Assistentium obligationes.

QUo pacto verò Assistentes officio suo fungi debeant, petendum est ex ipsorum Regulis, quæ mandato Congr. 3. Decr. 11. & 33. confectæ, postmodum approbatæ D. 48. Con. 4.

Quid præstare in se debeant.

1. Debent æmulari virtutes, quas Constitutiones desiderant in Generali, & in ipsis Congregatio 1. D. 80. Scientiam rerum pertinentium ad Institutum parent. Declinent, quæ impedimento esse possunt functionibus impositi muneris (x).

x R. Ass. 1. 2. 5.

Erga Societatem.

2. Erga Societatem fidelitatem servent, quam interposito juramento sanxerunt; ùt suprà est dictum, ubi de Præposito Generali cap. 2. & juxta Const. P. 9. cap. 4. & cap. 5. & Dec. 28. 29. Con. 8. Ità suarum Provinciarum rem curent, ut publicam anteponant (y).

y R. 3. 4.

Erga Generalem.

3. Erga Generalem providentiam exerceant superiùs explicatam. Singulari charitate, & humilitate cum illo agant; ejus auctoritatem apud omnes tueantur; & benevolentiam erga ipsum augeant. Suum

illi judicium ſubmittant, ubi quid ſtatuerit, vel ipſis priùs auditis, vel non; ùt aliquando poteſt. Curam corporis ejus non negligant, intenti ut laboribus, & rigori parcat, victúmque & veſtitum convenientem habeat. Si Summus Pontifex, aliorum relatu, adduci videretur, ut Præpoſitum mitteret, quò Societati non expediret, Aſſiſtentium erit quid incommodi ex ea Miſſione Societas acceptura ſit, fideliter repræſentare (z).

z P.7. c. 1. §.2. & D. & P. 9. c. 4. §. 2.3.4.&c. & R.7. 8. 9. & 19. 20.

Quomodo in negotijs ſe gerere debeant.

4. Literarum capita, quæ conſultatione egent, apud ſe bene perpendant, & conferant etiam invicem; ubi vel ad praxim, vel ad doctrinam aliquid altiorem postulat conſiderationem; ut facilior poſtmodum deliberatio apud Generalem ſit. Curent nihil prætermitti rerum tractandarum. Quæ ad Procuratorem Generalem pertinent, ità ad illum rejiciant, ut diligentiam tamen ejus exſtimulent, & illius literas ad ſuas Provincias legant. Rectam intentionem habeant in Conſultationibus, in ijſdem libertatis debitæ, ſed & modeſtiæ memores. Etiamſi non interrogentur, poterunt Superiori proponere, quæ in mentem venerint uſui futura. (a).

a P.9.c.6. §.10. & R Aſſiſt. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18.

5. In-

5. Inter se verò Assistentes mutuam charitatem, & existimationem foveant, atque honore se invicem præveniant. In Consultatione si alter alterius dissolvere rationem debet, modestè se gerat; & negotijs Assistentiæ non suæ nè se immisceat (*b*). *Quo pacto inter se.* *b* R. 17. & 21. 22.

6. Erga reliquas Societatis Personas caveant, nè Superiorum gubernationem impediant, sed potiùs juvent. Secreti retinentes sint, & ejus gratiâ literas, aliáque secreta scripta ità clausa habeant, ut à nemine legi possint (*c*). *Et erga reliquos Societatis.* *c* R. Assist. 23. 24. 25.

APPENDIX

De alijs Assistentibus non necessariò adjungendis.

His Assistentibus, quorũ officium hactenus descriptum est, S. Fundator alios adjungendos censuit, numero prioribus pares, aut plures etiam, quando Societas latiùs spargeretur, auctoritate impares; utpote quibus non demandanda dicitur providentia Societatis erga Generalem; sed qui potissimam partem consilij obtinerent in ijs præsertim, quæ tam in doctrina, quàm in praxi altiorem considerationem postulant; esséntque propterea Viri literis, & alijs DEI donis clari (*d*). *Assistentes alius generis.* *d* P. 9. c. 6. §. 10. & F.

Cùm

Cùm tamen ijdem dicantur ab Aſſiſtentibus prioribus non eſſe neceſſariò diſtingvendi (*e*); uſus etiam obtinuerit, ut nulli alij Aſſiſtentes dicantur, aut ſint; & Regulæ citatæ Aſſiſtentium utriuſque claſſis jura miſcuerint; nihil de illis dicendum ſupereſt: niſi fortè malis aliqua ex parte id officium Reviſoribus Romanis generalibus tribuere; quorum operâ in rebus ad doctrinam pertinentibus Præpoſiti Societatis non raro uti conſveverunt; & de quibus actum eſt Parte 5. cap. 7.

e P.9. c.6. §.11.

CAPUT VII.

De Procuratore Generali.

1.

Officium, & dotes Procuratoris Generalis.

PRæter adjumenta memoriæ, & conſilij, poſtulat Præpoſitus Generalis diligentem operam ad exequendum. Auxilium ad id præſtabit Procurator Generalis, qui Romæ reſideat, ac prudentia, fidelitate. ac dexteritate cum hominibus agendi, aliíſque dotibus polleat, non ſit tamen Profeſſus (*a*). Diſpenſatum verò eſt à Congregtione XII. ut tunc quidem, neceſſitatis gratiâ, Profeſſus conſtitueretur (*b*).

a P.9.c.3. §.16. & c.6. §.12.

b C. 12. D.29.

2. Ejus

2. Ejus electio pendet à Præposito Generali (c). Non debet habitare in Domibus Professis; nihilominus quandò non tractat lites, vel ex necessitate, vel convenientia, ad tempus, id permissum est (d). Sublevandus & ipse est Ministris; alendúsque cum Socijs sumptibus Provinciarum (e). Habet jus ingrediendi Congregationem Provincialem supra numerum (f). Admittitur etiam ad Congregationem Generalem, post Præpositi electionem, & Assistentium (g): imò & ante utramque; si contingat non agi de Generali eligendo, sed de alijs negotijs: absque jure tamen passivo in electione Secretarij Congregationis, & Sociorum, atque etiam Deputatorum (h). Habet etiam jus suffragij extra Congregationem; quando agitur de dissolvenda aliqua Domo, aut Collegio, non obstante Decr. 23. C.4. (i) Non modò ejus Socij ab ipso pendent, ùt infrà dicetur; sed si qui fuerint Romæ Procuratores rerum particularium, vel etiam Provinciarum ab ipso dirigentur, prout Generali videbitur (l).

Ejusdem jura.

c P.9. C.3. §.16.

d P.9. C.6. §.12. & G.

e P.4. C.2. E. & C.4. D.38.

f C.8. D.48. & F. Con. Prov. §.8.

g C.3. D.44. & For. Con. Gen. §.60.

h C.12. D.1. & C.13. D.2. & 5.

i C.4. D.27.

l R. Proc. Gener. 3.

3. Quo pacto autem se gerere debeat Procurator Generalis in sui officij administratione, præscriptum est in ejus Regu-

Ejus obligationes quoad se, & negotia.

lis,

lis, quæ leguntur in Cod. Reg. p. 210.&c. Harum ſumma hæc eſt. Procurator Generalis curet ædificationi eſſe ijs, cum quibus aget: ſubſit in ijs, quæ ad ſuum officium non pertinent, Superioribus Domûs (*m*). Ad ipſum pertinet Forenſia omnia negotia dirigere; ſed nullum ex gravioribus ſinè approbatione Generalis aggredietur. Rationem dabit ſtatus eorum ijs, ad quos pertinent; oſtenſis ſuis literis ei Aſſiſtenti, de cujus Provincijs agitur. Conſulat juris peritiſſimos,& maximè idoneos Curiales adhibeat. Lites verò, quantum fieri poteſt, declinet (*n*).

m R. 19.

n R. 2. & 4. 5. 6. 7. 8.

Quoad pecuniam, & Scripturas.

4. In re pecuniaria adminiſtranda ſit accuratiſſimus. Habeat libros rationum, unde quotannis ſumma colligatur accepti, & expenſi,tranſmittenda ad eos,quorum intereſt: omníſque adminiſtrationis rationem reddet tertio quoque anno ei, quem Generalis deſignaverit. Pecuniam alicujus momenti reponat in arca ſub duplici clave; quarum alteram ipſe, alteram diverſam Socius habeat (*o*). Cuſtodiat diligenter ſcripturas omnes authenticas: emat Bullas, & Brevia, quæ in dies emanant. Literarum, quæ ſcribit, exempla in librum referat, ſummam etiam rerum

o R. 9. & 12.

agen-

agendarum, confectarúmque (*p*). *p R. 13. 14. 15. 16. 17.*

5. Redigat Generali in memoriam petere à Summo Pontifice, quando expediet, confirmationem nostrorum Privilegiorũ; Provincijs, ut suppeditent pecunias pro ipsarum sumptibus, & Quindennijs tempestivè, si quæ ob beneficia unita solvenda sunt. Superintendat tum externis Officialibus, tum Socijs domesticis, ut officio fungantur suo: & hos quidem poterit foras mittere, recreationis causâ, & ob negotia sui muneris (*q*). *Erga Generalem, & reliquos.* *q R. 3. 10. & 18.*

6. Socij verò hujusmodi in ijs, quæ ad suum officium non pertinent, sub Vice-Præpositi, & Ministri domûs obedientia esse debent, quoad disciplinam domesticam spectat, & exceptâ recreationis causâ, ùt dictum est, ad alia quævis negotia, non ad Procuratorem pertinentia, si ipsis exeundum erit, non nisi de Vice-Præpositi licentia facient (*r*). *De ejus Socijs.* *r R. Proc. Gener. 3.*

CAPUT VIII.

De Admonitore Generalis.

1.

EXpositum superiùs est exercendam Providentiam Societatis erga Generalem, etiam in ijs, quæ spectant ad ipsius ani- *Ejus munus, & dotes.*

animam; constituendúmque propterea virum, qui hoc munus exerceat: ut si animadverteret Præpositum in his, quæ ad Personam, vel Officium suum pertinent, minùs bene agere, eum admoneret; unde & Admonitor dictus est (*a*). Is autem debet esse Professus quatuor Votorum, homo religiosis moribus, DEO in oratione familiaris, provectâ jam ætate, judicio maturo, in Instituto bene versatus, minimè credulus, aut timidus, nec futurus Generali ingratus, nec assentator; quem non repugnat esse unum ex Assistentibus (*b*).

a P. 9. C. 4. §. 4.

b C. 1. D. 81. & C. 2. D. 22. & C. 4. D. 15. & For. Con. Gen. §. 86.

Ejusdem jura.

2. Eligendus est autem à Societate ipsa ad plura medietate suffragia, præmissa de eo informatione, vel in Congregatione Generali, vel in casu diuturnæ, absentiæ, aut mortis, extra eam; ùt proximè dictũ est de Assistentibus: subrogatio autem alterius, ad brevem sic electi absentiam, potest fieri à Generali. Ad ejus electionem in Cõgregatione advocandi sunt Procurator Generalis, Secretarius Societatis, & Procuratores Provinciarum, qui adsunt (*c*). Durat autem ejus Officium usque ad novi Generalis electionem (*d*). Nam Generali vitâ functo, est Admonitor ejus Vicarij, quod

c. P. 9. C. 4. §. 4. & C. 2. D. 22 & C. 3. D. 42. & C. 4. D. 24. & 48. & F. Con. Gen. §. 86. &c.

d C. 2. D. 35. & For. Con. Gen. §. 53.

quod si ipsemet fuerit Vicarius; eligendus est novus Admonitor à Vicario, consilio, & suffragijs Assistentium(*e*). Ejus literæ à nullo Superiore, præter Generalem, reserandæ sunt (*f*).

e Off. Vic. §.7.

f C.7. D. 14.

3. In exercendo autem officio suo tria potissimùm advertere debet: 1. Motiva admonitionis: 2. Admonitionis modum: 3. Eam subsequentia. Quæ omnia complectuntur ejus Regulæ approbatæ Decr. 43. Con.4.

Obligationes, & 1. quando admonere debeat.

Circa primum. Quamvis non teneatur admonere Generalem de his, quæ illi proponenda duo, ùt minimùm, Assistentes non judicaverint: tamen eorum etiam, quæ à singulis Assistentium ei proposita fuerint, præcipuam habeat rationem. De ijs verò, quæ sive ipsi in mentem venerint, sive ab alijs suggerentur, tum demum Generalem admonebit; cùm præmissa oratione, ea non levis esse momenti in Domino judicaverit; sive illa ad Personam, sive ad Officium Præpositi pertineant (*g*).

g P.9. c.4. §.4. & C. 1. D. 2. & R. Adm. 1. & 4.

4. Circa secundum. Ea modestia, & humilitate officium suum obeat, ùt subditum decet erga Superiorem totius Societatis; nec minuere quidquam propterea debet interioris, aut exterioris reveren-

Quomodo præstanda admonitio.

h P.9. c.4. §.4. & R. Admon. 2. 3.

tiæ, & obedientiæ, nec rursus necessariæ libertati quidquam detrahere (*h*).

Quid agendum post admonitionem.

5. Circa tertium. Tacitus apud se contineat, quæ suggessit. Assistentibus tamen rationem impositæ ab ipsis admonitionis reddet; ceteris satìs erit significare se proposuisse: & universè caveat, nè occasione sui officij apud alios auctoritatem Generalis imminuat. Qui si admonitione non profecerit, ipsius erit iterum, ac sæpius admonere (*i*).

i R. Admon. 5. 6. 7.

CAPUT IX.

De Vicario Generali.

SECTIO I.

Quando & quis Vicarius eligendus.

1.

Duplex occasio eligendi Vicarium.

HActenus enumerati sunt ordinarij administri, quibus Præpositus Generalis juvatur in Gubernatione universali Societatis: jam superest alius, licèt extraordinarius, summæ tamen auctoritatis, Vicarius scilicet; cui totius regendæ Societatis munus, vel vivo adhuc Præposito, vel eo mortuo, potest obtingere.

Vicarius vivente Generali.

2. Et vivo quidem 1. cùm Generalis ità morbo impeditur, ut tamen de sanita-

te

te non desperandum videretur, sinè Congregatione Generali Vicarius per eundem Præpositum posset constitui; ut ipsius Officio, donec convalesceret; omninò fungeretur; & recuperata sanitate, concessa ei priùs facultas cessabit (*a*). 2. Si ægritudo in rebus magni momenti Generalem ab Officio suo avocet, spe emendationis ea in parte sublata, tunc Vicarius est eligendus ab ipsomet Præposito cum approbatione Provincialium (*b*). 3. Si Generali ejus opis indigo, nec providente, Societas Vicarium ei adjungeret (*c*).

a P. 9. c. 5. D.

b P. 9. c. 4. §. 6.

c P. 9. c. 4. §. 6. & c. 5. §. 6. & C. 8. D. 29.

Mortuo Generali.

3. At Generali mortuo Vicarij officium contingit 1. Si Generalis eum nominaverit, qui post mortem suam Vicarij potestate Societatem gubernet (*d*). 2. Si nullo per Generalem vitâ functum nominàto Vicario, is eligatur ex præscripto formulæ (*e*).

d P. 8. c. 4. §. 1. & C. 4. D. 20. 21.

e P. 8. c. 4. §. 1. A. & For. Con. ad el. Vic.

Quis eligendus.

4. Certum est in omnibus prædictis casibus eligendum esse Professum quatuor Votorum (*f*). Et in locum demortui Generalis eligendus communiter ex his, qui adesse Præposito, & ipsum juvare soliti sunt; vel certè ex ijs, qui proximè degunt, & sunt in rebus Societatis versati (*g*).

f P. 8. c. 4. §. 1. & c. 3. A. & C. 1. D. 42. & C. 3. D. 21.

g P. 8. c. 4. §. 1. & F. Con. §. 6.

SECTIO II.

De Vicarij Potestate.

1.

Generali superstite.

VIcarij autem potestas, superstite Generali, sed inutili, amissa spe convalescendi, si electus à Congregatione particulari ad eligendum Vicarium convocata, erit eadem, quæ Vicarij, mortuo Generali (*h*). Si verò, aut à Præposito Generali, cum approbatione Provincialium, aut à Congregatione ipsa Generali eligatur; erit eligentis Generalis, aut Societatis, ejus potestatem determinare (*i*); & an absoluta futura sit. Sed numquam usurpabit nomen Præpositi Generalis (*l*).

h C. 8. D. 29.

i P. 9. C. 4. §. 6.

l P. 9. C. 5. §. 6.

Quid Vicarius post mortem Generalis præstare debeat circa ipsum.

2. At Vicarij, qui Generali mortuo substituitur, ad regendam Societatem, & cōvocandam Congregationem Generalem, ut novum Præpositum eligat, auctoritas, & obligationes explicantur in Officio Vicarij confecto, & approbato auctoritate Congregationum (*m*). Is igitur, ubi primùm declaratus est Vicarius, ab antiquissimo Assistentium debet accipere clavem scrinij Generalis; nec quidquam inde extrahere, nisi necessitas urgeat, & præsen-

m C. 1. D. 43. & C. 3. D. 33. & C. 4. D. 43.

ſentibus Secretario, & duobus Aſſiſten-tibus (*n*). Statim pariter curabit, ut Miſ-ſæ, & Orationes pro anima mortui Præ-poſiti fiant (*o*).

n Off. Vic. §. 13.
o Off. Vic. §. 2.

3. Ceterùm ad hujuſmodi Vicarium ſpectat, Societatem univerſam guberna-re, uſque ad novi Generalis electionem (*p*). Quare omnes Officiales ſubeſſe ei debent (*q*). Generatim verò, & exceptis enumerandis limitationibus, Vicarius Ge-neralis habet omnẽ poteſtatem, & facul-tatem ad gubernandam Societatem: qua inſtructus eſt Præpoſitus Generalis: ac no-minatim ad illius quoque intentionem di-ci debent Sacrum, & Corona, quæ ſin-gulis hebdomadis dicuntur ad intentio-nem Generalis (*r*).

Ejus Auctoritas in genere.
p P. 8. c. 4. A. & C. 1. D. 43. &c.
q C. 1. D. 5. A. & C. 2. D. 12. A.
r C. 10. D. 8. & C. 12. D. 56. §. 4.

4. Ratio Gubernationis eadẽ erit quæ demortui Præpoſiti; ad illiúſque ſenſum ſe componet, eum conjectando, ubi cõ-pertus non eſt (*s*). Res omnes graves, quæ differri poſſunt, ad novi Præpoſiti e-lectionem differet (*t*). At univerſim res graviſſimas, quæ differri nequeunt, ſem-per ad plura cum Aſſiſtentibus ſuffragia decernet: graviſſimæ autem cenſendæ, quas major pars, ipſo cum Aſſiſtente con-ſultante, graviſſimas judicabit: reliqua

Gubernandi ratio.
s Off. Vic. §. 6.
t Off. Vic. §. 8

minùs gravia consultabit cum ijsdem magis, quàm Generalis: literásque negotia continentes Assistentibus omnibus communicabit (*u*). Nullam verò Domum, Collegium, aut Universitatem instituet (*x*).

u Off. Vic. §. 12. & C. 7. D. 74.

x Off. Vic. §. 9.

Limitatio erga Officiales primarios.

5. Non potest mutare Assistentes, Admonitorem, Secretarium, Procuratorem Generalem, Præpósitos, Rectores, Præfectos Probationum, & alios Officiales primarios, qui creantur à Generali, nisi fortè aliqui morerentur; & alij in locum illorum usque ad electionem Præpositi Generalis substituendi essent; vel aliquæ gravissimæ causæ intercederent; propter quas aliquis illorum ab officij executione tollendus, vel suspendendus videretur; & hoc quidem re cum Assistentibus communicata ad plura suffragia: quæ pariter adhibenda in electione Admonitoris; si fortè, qui fuerat Generalis Admonitor, in Vicarium electus est (*y*). Poterit etiam mutare Superiores quoscunque, quorum Generalis defunctus Successores nominaverit: si tamen ante obitum Generalis triennium regiminis expleverint (*z*).

y Off. Vic. §. 7. & C. 1. D. 1. & C. 4. D. 58.

y C. 12. D. 30.

Alia in particulari, aut concessa, aut negata.

6. Habet facultatem celebrandi contractus, non tamen alienandi, aut venden-

dendi bona ſtabilia Societatis; niſi res ſit in evidentem utilitatem, & quæ moram non patiatur, & cum conſenſu Aſſiſtentium, ad plura ſuffragia (*a*). Quæ pariter ſequetur, ubi de mutandis Profeſſis ab una in aliam Provinciam ante Congregationes Provinciales, aut de Miſſionibus eorundem ad remotiores partes gravior aliqua dubitatio incideret; nam ob leviores cauſas mutare non poteſt (*b*). Poteſt admittere ad Profeſſionem, & Gradum eos, qui habent omnia ad id requiſita, nõ obſtante Dec. 3. Con. 4. (*c*), & dimittere è Societate Profeſſos, & Coadjutores formatos; ſed in cauſis graviſſimis, & ad plura cum Aſſiſtentibus ſuffragia (*d*).

a Off. Vic. §. 10. & C. 2. D. 53. & C. 4. D. 36.

b Off. Vic. §. 11.

c C. 12. D. 10.

d C. 8. D. 46.

Quid præſtare debeat in ordine ad Congregationem Generalem.

7. Altera verò pars Officij hujus Vicarij eſt Societatem ad electionem Præpoſiti, primo quoque tempore faciendam, convocare; ſtatueréque ad plura cum Aſſiſtentibus ſuffragia, an ad gravia negotia poſt electionem tractanda, præter duos Electores, in Congregationibus Provincialibus alios duos eligi oporteat, ad Congregationem Generalem venturos (*e*). Decreto loco, & die, Miſſas, & orationes pro felici electione indicat. Ubi Electores convenerint, eis referat, quæ facta

e P. 8. c. 3. §. 1. & A. & C. 2. D. 2. & C. 4. D. 35. & Off. Vic. §. 1. & 4. & F. Con. Prov. §. 32.

ſunt poſt mortem Præpoſiti ad Congregationem pertinentia; & curet reliqua, quæ primis quinque capitibus Formulæ Cong. Gen. continentur (*f*). Ipſe in Congregatione Generali, cui ante electionem præſidet, habet unum tantùm ſuffragium: ſed cæteris paribus qualitatem præcedendi (*g*). Per electionem Præpoſiti ceſſat ejus Officium (*h*), non autem jus accedendi ad Congregationem Generalem; ubi ſedet inter Provinciales, juxta antiquitatem ſuæ Profeſſionis (*i*). In eventum mortis ſuæ non nominat ſucceſſorem (*l*).

f Off. Vic. §. 3. 4. 5.

g P. 8. c. 3. §. 2. & C. 1. D. 4. A. & F. Con. Ge. §. 11.

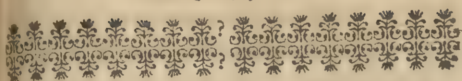
h Off. Vic. §. 1.

i C. 3. D. 2.

l C. 9. D. 14.

PARS

PARS VII.

De Superioribus particularibus.

Ræter Miniſtros, quibus eget Præpoſitus Generalis ad res univerſales, & ſui Officij proprias, de quibus hactenus dictum eſt, opus etiam habet Miniſtris, ad munera particularia obeunda. Quamquam enim per ſeipſum in illis aliquando verſetur; nihilominus oportebit eſſe Præpoſitos inferiores, viros nempe ſelectos, & diſciplinæ ſtudioſos; quibus multum poteſtatis conferre, & hujuſmodi res particulares ferè ſemper committere poſſit; illóſque propterea ſuâ auctoritate foveat, ac defendat, remiſſos gravi pœnitentiâ correctos; & ante triennij finem, ſi opus eſt, exauctoratos in ordinem redigat (*a*). Ejus autem crebrior communicatio inter Præpoſitos inferiores cum

Quàm neceſſarij ſint hujuſmodi Superiores, & quomodo à Generali in officio continendi.

a P. 9. c. 6. §. 2. & 6. & P. 10. §. 8. & C. 6. D. 37. §. 7. & G. 9. D. 26. & In. 18. §. 11. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 4.

Provincialibus erit; quos probatæ Fidei constituat, ut qui intelligit ex his, & localibus bonam gubernationem Societatis pendere. Nam ferè quales Superiores fuerint, tales & eorum subditi erunt (*b*).

b P. 9. c. 6. §. 2. & 6. & P. 10. § 8. & Or. c. 17. p. 1. §. 1.

CAPUT I.

De Provincialibus.

SECTIO I.

Provincialium Electio, Substitutio, Cessatio.

I.

Provincialium Dotes.

SI Superiores omnes accedere oportet ad dotes Præpositi Generalis, id potissimum Provincialibus convenit (*c*). Et præterea necessariò debent esse quatuor Votorum Professi (*d*).

c P. 9. c. 6. I.

d P. 8. c 3. A. & C. 3. D. 21.

Electio, & Substitutio in casu mortis.

2. Jam dictum est P. 6. c. 1. sect. 3. Provincialium electionem pendere à Generali. Et quamquam Paulus III. concesserit, decedente in Indijs Provinciali, alium ibi substitui, donec à Generali novus mittatur (*e*), hoc privilegio minimè utendum, sed servandum quod pro Europæ Provincijs, in casu mortis, decretum est (*f*). Si enim nullo Successore in ea Provincia nominato, nec ipse Provincialis mo-

e Paulus III. pag. 51.

f Comp. V. Prov.

moriens aliquem Vice-Provincialem designaverit, tunc Præpositus (non autem Vice-Præpositus Domus Professæ) vel si plures sint Domûs Professæ, antiquissimus Professorum ex Præpositis, sit Vice-Provincialis, donec Generalis provideat. Quod si nulla in ea Provincia sit Domus Professa, succedat in Vice-Provincialem Rector (non Vice-Rector) maximi Collegij, si Professus quatuor Votorum sit; aut si ille non fuerit talis Professus, sit antiquissimus similium Professorum ex cæteris Rectoribus. Si verò contingat nullum quatuor Votorum Professum esse Rectorem; sit nihilominus antiquissimus Professus quatuor Votorum Provinciæ tantisper Vice-Provincialis, quoad Generalis, aut Vicarius alium nominaverit (*g*).

g C.4.D.56. & C.9. D.35. & C.13.D.12.

Quid agendum in Europæ Provincijs remotioribus Provinciali inutili.

3. At quando Provincialis propter ægritudinem, vel alia de causa, inutilis ad gubernandam Provinciam redditus, Vice-Provincialem constituere, aut negat, aut nequit; si omnium Consultorum consensu, vel etiam trium (quarto scilicet excluso, qui de jure succedere deberet, si is Consultor sit) certò, ac sinè dubitatione Provincialis factus incapax omninò judicetur; in Provincijs Europæ extra Italiam,

&

& inſulas Italiæ adjacentes conſtitutis, Provincia regenda eſt ab eo, cui mortuo Provinciali de jure id competit, donec à P. N. reſponſum habeatur. Quod ſi Conſultores Provinciæ, aut eorum aliqui fortè præſentes non adſint, ubi Provincialis tunc verſatur; ſinceram ad eos de ſtatu Provincialis informationem mittant Provincialis Socius, & ejus loci Superior, in quo tunc Provincialis reperitur; ut ex ea Conſultores judicium ferant (*b*).

b C. 9. D. 11.

Quid in Indijs.

4. Cujus conſultationis formula, ubi ſimile quid incidit, ſervanda etiam in Indijs, aucto tamen numero uſque ad ſeptenarium; quem explebunt, præter Conſultores, antiquiores Profeſſi præſentes, aut viciniores; quos omnes Socius Provincialis, ſi præſens aderit, aut eo abſente, Profeſſorum præſentium antiquiſſimus monere debebit: & ex ſeptem illis, quinque ſaltèm, Provincialem prorſus eſſe inutilem judicare debebunt, antequam de Succeſſore cogitent. Si verò Provincialis judicatus fuerit ad munus exercendum inutilis; Judices aperiant literas, quibus cõtinetur nominátio ſequentis Provincialis, & ſuccedat qui in illis nominatus fuerit. At ſi nullæ fortè tales literæ habeantur,

ſuc-

ſuccedat qui de jure in Europa ſuccedere debet, juxta Decr. 56. Congr. 4. Si tamen ea Provincia Viſitatorem habuerit; ille, auditis Conſultoribus, de tota re judicet, & de Succeſſore, via in Indijs ordinatia, provideat.

5. Si rurſus Viſitator Indicus (eſt enim ordinarius alicubi Magiſtratus) redditus eſſet inutilis; fiat Conſultatio, quæ de Provinciali inſtituenda eſt; & Provinvincialis, in cujus Provincia Viſitator tunc fuerit, intrà numerum ſeptenarium continebitur; niſi fortè longiſſimè abeſſet, & periculum eſſet in mora, erítque Provincialis monere ceteros: non habebit tamen in eo judicio niſi ſuffragium, ùt ceteri: & ſi quinque judicent Viſitatorem factum eſſe prorſus ad ſuum munus exercendum inutilem, aperiantur literæ (ùt de Provinciali dictum eſt) ſuccedátque, qui poſteriore loco nominatus fuerit Viſitator; at non extantibus hiſce literis, tunc munus Viſitatoris ceſſet omninò, etiam in reliquis Provincijs, ſi plurium ille Viſitator fuerat; nam judicio unius tenentur omnes aquieſcere (*i*). *Quid cum Viſitatore Indico.* *i C. 9. D. 40.*

6. Tempus Regiminis Provincialium erit triennium, ùt plurimùm: quamvis *Quamdiu duret Provincialium regimen.*

&

& contrahi, & prorogari etiam id ſpatium temporis poſſit. Illúdque ex definito plerumque ſpatio temporis commodi accedit; ut ſinè nota, curſu triennij peracto, removeri poſſint, qui ſe parum idoneos oſtendiſſent (*l*). Sed nè ulli Provinciali triennium prorogaretur, quin & à Magiſtratu quolibet per annum à dimiſſo officio vacarent ſinguli, & obedirent ſicut ceteri, vivæ vocis Oraculo juſſit Clemens VIII. (*m*). Quod tamen mandatum idem Clemens varijs modis mitigavit, & Paulus V. & Alexander VII. omninò abrogarunt *n*).

l P.9.c.3.§.14. & I.

m C.5.D.64.

n Paul. V. pag. 312. & Alex. VII. in appen. pag.72.

Quid agendum cum recuſantibus, ſi Generalis obierit.

7. Si contingat eos qui nominati ſunt Superiores à Generali defuncto, nondum intellecta ipſius morte, munus injunctum deprecari; cenſuit Congregatio à Vicario, & Aſſiſtentibus ità audiendos, ut ſi probentur eorum rationes, nominati nullo Superiorum privilegio fruantur, ſed maneant in ſtatu priſtino, donec ab electo Generali, vel confirmetur nominatio, vel mutetur (*o*).

o C.10.D.9.

SECTIO II.

Provincialium facultates in genere.

1.

Poteſtas Provincialium alia

PRovincialium poteſtas pendet à Generali, ùt dictum eſt; eáque alia ordina-

naria, & ex æquo omnibus conferenda; alia extraordinaria, communicanda pro ratione loci, temporis, & personarum. Utramque certò constare voluit Con. 2. Dec. 10. jamque ordinaria patet potissimùm ex Provincialis Regulis, & Compendio Privil (p). Extraordinaria verò à Generali determinanda.

ordinaria, alia extraordinaria.

p R. Prov. 8.

2. Sed in universum expedit, ut Provincialibus ampla auctoritas conferri possit, & in aliquibus etiam conferatur (q). Et potest quidem Generalis communicare ijsdem facultatem constituendi Præpositos locales, & Rectores, reservata sibi facultate eosdem confirmandi, vel removendi (r). Potest etiam ijsdem tribuere facultatem admittendi ad quemcunque gradum, etiam Professorum (s).

Ampla sit, & nonnulla indicantur, ad quæ posset extendi.

q P. 2. c. 1. §. 2. & P. 9. c. 6. §. 2. & P. 10. §. 8.

r P. 4. c. 10. §. 3. & c. 17. §. 1. & P. 9. c. 3. §. 15.

s P. 5. c. 1. §. 2. & c. 2. §. 4. 5. & A. B. C. & P. 9. c. 3. A.

3. Circa Privilegia Apostolica Provinciales nõ modò habent omnes facultates, quæ in Compendio facultatum Societatis ipsis conceduntur, sed tum ipsi, tum Visitatores, ubi est periculum in mora, ità ut Generalis responsum expectari nequeat, possunt uti etiam ijs Privilegijs, quæ necessaria sunt; & licèt non inserta nostro Compendio, tamen aliqua communicatione Societati nostræ competunt (t).

Quatenus illis communicata sint Privilegia Societati concessa.

t R. Prov. 8. & Præfatio Cõp. Privil. Soc.

4. Ad

Et facultates inferiorum, sed cum aliqua limitatione.

4. Ad Provincialem quoque pertinent omnes facultates eorum Superiorum, qui ipsi subordinati sunt; quæ ab ipso suspendi poterunt (*u*). Unde consequens est habere facultatem faciendi contractus in bonum Provinciæ, vel Collegiorum, aut Residentiarum in suis Provincijs. At quávis id validè possit, nullo tamen modo facere debet, contradicente, aut etiam inconsulto Superiore locali; nisi urgens necessitas contrarium svaderet; in quo casu monere debebit Generalem, quas ob causas id fecerit (*x*).

u R. Prov. 9.

x C. 8. D. 54.

Quomodo perseverent, aut cessent Privilegia, & mandata ab ijs profecta.

5. Porrò facultates, & Privilegia quæcunque à Superioribus concessa, morte illorum, vel munerum abdicatione, non cessant. Sed illi, qui Superiorum, maximéque Provincialium munus ineunt, tenentur, ùt primùm commodum illis fuerit, præsentes, & coràm monere Subditos, ut privilegia & facultates à Prædecessoribus concessas aperiant, ut eas ipsi vel confirment, vel abrogent. Qua facta denunciatione, si illas Subditi non aperiant, de facto pro abrogatis habendæ. Idémque judicium esto de facultatibus à Visitatoribus concessis; quas etiam Subditi rogati Provinciali indicare tenebuntur:

tur: licèt non possint eas Provinciales, nisi Generali admonito, revocare (y). Quæcunque pariter præcepta Personis particularibus imposita perseverant; donec à Successore revocentur (z). Responsa, & Ordinationes P. N. alijs Provincijs data, allatáque à Procuratoribus in suam Provinciam, ità in hac vim habebunt, si Provincialis, auditis Consultoribus, judicaverit expedire (a).

y C. 7. D. 36.

z C. 9. D. 12.

a Form. Cong. Proc. §. 16.

SECTIO III.

Facultates Provincialium spectantes ad psorum Personas.

I.

Quorum expensis Provincialis alatur, & de ejus habitatione, Socio, Confessario, &c.

FAcultates Provincialibus concessæ in particulari, aut magis directè ad ipsorum Personas referuntur, aut ad alios. Primi generis sunt: 1. Provincialis ali debet expensis ejus Domûs, vel Collegij, ubi est: & quando iter agit, expensas facient ij, quibus erit bono illud iter; modò pro Societatis negotijs susceptum sit (b). In ijs verò locis diutiùs versabitur, ex quo cum Subditis, & cum Generali crebra communicatione literarum uti possit (c). Nec discedet à sua Provincia absq; Generalis facultate, nisi loc9 esset vicinus, aut

b C. 2. D. 82.

c P. 8. C. 1. §. 7. & I.

 sinè

sinè gravi incommodo ejus responsum expectari non posset (*d*). Debet suum locum in mensa alijs Provincialibus hospitibus deferre: atque hi exhibitam urbanitatem admittere nè gravētur (*e*). Illi concessus est, dum alijs negaretur, certus Coadjutor temporalis, qui ei pro Socio sit (*f*). Alium, & Socium habet Sacerdotem à Generali constitutum; qui sit ejus Admonitor, & à Reservatis eum possit absolvere. Idem semel quotannis certiorem faciet Generalem, quemadmodum suas regulas observet Provincialis; ceteráfq; Ordinationes executioni mandandas curet, & ùt fructuosè se gerat in obeunda Provincia (*g*). De Admonitoris officio distinctiùs agetur infrà cap. 4. sect. 3. Quicunque autem Provinciali sit Confessarius cum eo potest dispensare in ijs, in quibus Superiores cum suis subditis (*h*). Si velit aliquid typis edere, id non faciet, nisi consulto priùs Generali, servatóque, quem ille præscripserit, ordine (*i*).

Officium perseverat mortuo Generali, & post indictam Congregationē.

2. Non expirat ejus potestas per mortem Generalis (*l*). Nec licet Generali ejus Officium mutare post indictam quamcunque Congregationem Generalem, usque ad hujus dissolutionem (*m*). In ordine

d R. Prov. 105.
e C. 9. Act. 60.
f C. 7. D. 29.
g P. 9. c. 4. §. 4. & C. 8. D. 25. §. 3. & R. Prov. 11. & Ord. c. 1. §. 10. & Cl. c. 3. tit. 2. §. 3.
h Or. c. 1. §. 22.
i R. Rev. 15.
l C. 1. D. 1.
m C. 1. D. 1. & C. 4. D. 58. & C. 5. D. 20. & 23. & C. 7. D. 66. & C. 12. D. 32. & Fo. Con. Gen. §. 58.

dine ad hunc effectum impediendi mutationem, tunc Congregatio decreta censeri debet; quando à Generali certum tempus illi celebrandæ indicitur. A die igitur hujus indictionis non potest Generalis mutare Provincialem; nisi in certis casibus, in quibus potest, & ipse Vicarius (*n*). Quod si literæ designantes novum Provincialem missæ sint ante indictam Congregationem Generalem; sed non pervenerint in Provinciam, nisi post illius indictionem; perinde sortiuntur effectum suum; nisi ante indictam Congregationem antiquus Provincialis triennium non explevisset, & constaret Generalem non voluisse illum ante tempus exauctorare (*o*).

n C. 12. D. 30.

o C. 12. D. 30. & C. 13. D. 21.

In absentia, aut morte Vice-Provincialem nominat.

3. In absentia, vel in periculo vitæ, aut in graviore, & longiore morbo constitutus potest nominare Vice-Provincialem, si Generalis neminem designâsset (*p*). Nominatio autem non potest cadere nisi in quatuor Votorum Professum (*q*).

p R. Prov. 10.

q C. 4. D. 56. & C. 13. D. 12.

Iura utriusq;.

4. Quando verò contingit Provincialem à sua Provincia abesse, constituto Vice-Provinciali, ille retinet eandem jurisdictionem, quam præsens habet (*r*).

r C. 12. D. 53.

Suffragia Pro-

5. Pro mortuo Provinciali unum Sacrum,

vincialis vitâ functi. crum, & una Corona indicitur in ijs Provincijs, quas gubernavit (s).

s C. 9. D. 21.

Jam facultates, quæ ad alios referuntur, nè eadem ſæpius repetantur, ſequentibus Sectionibus reddentur, unáque jungentur tum auctoritas Provincialium, tum obligationes eorumdem, ſervato titulorum ordine, quo Provincialis Regulæ digeruntur; à quibus potiſſimùm omnia derivanda ſunt.

SECTIO IV.

Quo pacto Provincialis Subditos regere debeat, & agere cum Conſultoribus.

I.

Virtutes præſtandæ in Gubernatione.

QUæ Superioribus localibus circa eorum Perſonas in Regulis præſcribuntur, eò diligentiùs Provincialis curet, quò pluribus vitæ ſpiritualis ſtudio præire debet. Eum ſibi finem præfigere debet, ut Provinciam ad acquirendam Inſtituti perfectionem promoveat; ídque exemplo magìs, quàm verbo. Imitetur manſvetudinem, & gubernationem Chriſti Domini; Severitatem tamen ſuo tempore admiſceat: Auctoritatem per ſolidas virtutes tueatur, dilectionem, & curam ſuorum præferendo, & præcipiendo modeſtè,

ac circumſpectè; ità amabilem ſe reddat, ut omnes ad illum fidenter recurrant, ſolicitè animum ad gubernationem applicet; ſic tamen ut in ſtudio orationis non intepeſcat. Societatis Miniſteria, ſi per occupationes officij ſui licebit, obire poterit (*t*).

t R. Prov. 1. 2. 3. 4. 5 Paul. III. pag. 12. & Jul. III. p. 64. & P. 4. c. 10. §. 4.

2. Nullas Regulas, aut Ordinationes, aut Conſvetudines toti Provinciæ communes abroget; aut novas inducat, inconſulto Generali. Sed in illis, & in ipſis etiam Decretis, & Conſtitutionibus poteſt cum particularibus diſpenſare. Cujus diſpenſationis in rebus gravibus certior fiat Generalis; ſi ad diſpenſandum, ùt oportuiſſet, ejus reſponſum expectari non potuit (*u*). Et præterea in diſpenſando animum advertet ad ea ſervanda; quæ in gratiam Executionis præſcripta ſunt; & commodiùs infrà cap. 6. §. 5. recitabuntur.

Non poteſt derogare Regulis, diſpenſare in particulari poteſt.

u P. 9. c. 3. §. 8. & D. & Reg. Prov. 6. 7.

3. Habeat quatuor Conſultores à Generali deſignatos in ijs locis, ubi frequentiùs reſidet; quorum unus erit ejus Admonitor, & Socius, ùt ſuprà dictum eſt: quamvis in ſingulis Domibus, vel Collegijs uti poterit operâ Superioris, & ejus Conſultorum. Poterit alios etiam ad conſul-

Habeat Conſultores, & ex his Admonitorem, & Sociũ.

x P. 9. c. 6. §. 14. & I. & R. 11. 12. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 3.

ſultationes nonnunquam vocare, vel abſentes conſulere (x).

Quomodo cum illis agere debet.

4. Conſultoribus autem communicet literas, & ſcripta, quæ pertinent ad rem, de qua Conſultatio habenda eſt. Quibus etiam, & Superioribus ſuæ Provinciæ manifeſtari faciat Ordinationes communes, quas accepit à Generali: háſque præterea, ſi alicujus momenti fuerint, in libro ad id deſignato deſcribendas curet. In proponenda deliberationis materia in neutram partem animi ſui propenſionem oſtendat (y). Si quando aliquid occurrerit, de quo non liceat cum Conſultoribus agere, poterit juxta primum, & ſecundum modum in Exercitijs ad electionem faciendam traditum, quid agendum ſit, deliberare (z). Libenter ſe ab alijs admoneri patiatur; & ab eo præcipuè, qui officio Admonitoris apud eum fungitur (a). Conſultationémque habeat, principio cujuſque menſis cũ ijſdem de Diſciplina totius Provinciæ; ubi exquirendum; quid de ea audiatur; quid Rectores, & eorum Conſultores ad ipſum ſcripſerint (b).

y R. 13. 14. 15.

z Reg. 16.

a Reg. 17.

b C. 6. D. 36. §. 6. 7. & Or. c. 1. §. 23. & In. 18. §. 6.

Conſultorum Provincialis obligationes, & Iura.

5. Conſultores verò Provincialis (præter ea quæ præſcribuntur omnibus Conſultoribus in ipſorum Regulis in Cod. Regul.

gul. pag. 154. & de quibus infrà cap. 4. ſect. 2.) hoc peculiare habent, I. ut non obſtante §. 6. In. 18. debeant tantùm bis in anno, menſe Januario, & Julio ad Generalem ſcribere, niſi res aliqua majorem frequentiam poſceret: exponent autem, quid ſibi in Domino videatur de Provinciali, ejus adminiſtratione, & rerum ſtatu (*c*). II. Ad eundem Præpoſitum ſcribent, utrùm exactè ſervetur Inſtructio de Ordinandis, quæ habetur cap. 5. Ordin: (*d*), & quæ præſcribuntur de Collationibus Caſuum conſcientiæ habendis in Dec: 17. Congr. 13. & num principio cujuſque menſis Provincialis inſtituerit Conſultationes de totius Provinciæ diſciplina, & quo fructu (*e*). Præterea eidem Præpoſito ſignificabunt judicium ſuum de aptis ad gubernandum (*f*), & de promovendis ad Gradum (*g*). III. Habent jus ſuffragij deciſivi, ſi adſint Provinciali, in conſultatione prævia ad Congregationem Provincialem, ſuper impedimentis eorum, qui ad eandem Congregationem accedere debuiſſent (*h*). IV. At extra Italiam, & Inſulas adjacentes, ſimili jure voti deciſivi gaudent, ad ſtatuendum, an Provincialis planè inutilis redditus ſit ad gu-

c R. Conſ. 10. & Form. Scrib. R. 20. 21. & C. 7. D. 91. & Or. c. 10. §. 3.

d In. 1. §. 1.

e C. 6. D. 36. §. 6. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 3.

f Or. c. 17. p. 3. §. 5. & Or. c. 18. par. 6.

g Or. 18. p. 1. §. 10. & p. 5. §. 6. & p. 6.

h Form. Con. Prov. §. 10. & C. 7. D. 48.

bernandam Provinciam; & in Indijs etiam ad deliberandum de ſimili impedimento Viſitatoris (*i*). Ac demum in Europa; cùm, auditâ morte Generalis, mittendus videretur extra Provinciam aliquis; cui jus ſuffragij eſſet in Congregatione Provinciali (*l*). Atque hæc ſatis de Conſultoribus Provincialis.

i C. 9. D. 11. & 40.

l R. Prov. 113.

Conſtitutiones, Decreta &c. Provincialis apud ſe habeat.

6. Ipſe verò habeat ſecum literas Apoſtolicas authenticas, & Compendium facultatum Societatis, Conſtitutiones, Decreta, Regulas omnes, & quæ à Generali ordinantur, eáque bene intelligat, & obſervari faciat (*m*). In loco, in quo diutiùs ei reſidendum eſt, habebit Archivium, in quo aſſervabit, quæ ad ſuum officium, & communem uſum Provinciæ pertinent, quæ omnia ex Catalogo à ſe ſubſcripto Succeſſori tradet (*n*). Habeat præterea libellum, in quem referat, quæ agenda, aut ſcribenda ſunt (*o*).

m Reg. 18.

n R. 19.

o R. 20.

Orationes indicere poteſt.

7. Orationes, & Miſſas indicere poterit; ſed modum in his non excedat (*p*).

p R. 21. & P. 7. c. 2. M.

SE-

SECTIO V.

Provincialis jura, & obligationes erga sibi subordinatos Superiores, & eorum Officiales.

1.

ETsi non potest Præpositos Domorum, & Rectores Collegiorum, & Domorum Probationis suæ Provinciæ constituere: si tamen necesse esset aliquando mutationem façere Superioris alicujus, & periculum esset in mora, vel si is moreretur; poterit aliquem, qui vices Superioris gerat, interim constituere, donec Generalis admonitus provideat. Ministros autem, & Procuratores ipse designabit, atque etiam Subministros, & Præfectos Sanitatis (*q*). *Quando Superiorem constituere possit.*

q R. 22. & P. 9. c. 3. §. 14.

2. Ejusdem erit constituere Magistros Novitiorum in locis Probationis non separatis, sed à Generali confirmandos (*r*); designabítque Præfectos rerum spiritualium, Viros selectos juxta In. 10. itémque ordinarios nostrorum Confessarios (*ſ*). Consultores etiam, & Admonitores eorum, qui præsunt in Provincia; atque illi suo munere fungi statim poterunt, licèt confirmandi à Generali (*t*). *Et reliquos Officiales.*

r R. 23.

ſ R. 24.

t R. 25.

Tum Prædicatores, Confessarios, Magistros.

3. Prædicatores, & Confessarios idem constituet, præmisso tamen domestico examine, & approbatione Ordinariorum juxta formam Concilij Tridentini (*u*). Lectores ordinarios in omnibus classibus, & primarios Officiales (præter Rectorem, & Cancellarium) in Universitatibus deligat; novas tamen lectiones non addat, nec Scholas usquam ullas, & præsertim eas, in quibus pueri legendo, & scribendo instituantur; quod nec privatim licebit, sinè facultate Generalis (*x*).

u R. 26. & C. 2. D. 62. & C. 13. D. 16.

x P. 4. c. 6. F. & c. 7. A. & c. 12. C. & R. Prov. 27. & St. Prov. 2.

Crebra literarum communicatio.

4. Crebra intercedat inter ipsum, & inferiores literarum communicatio, & hi juxta ejus arbitrium in omnibus se gerant (*y*). Et quamvis Superiores locales, & qui in Missionibus versantur, debeant scribere ad Provincialem singulis hebdomadis; ipse tamen ad eosdem non nisi singulis mensibus (*z*).

y P. 8. c. 1. §. 4. & 9. & P. 9. c. 6. §. 2. & Form. Scrib. §. 1. &c.

z P. 8. c. 1. L. & C. 2. D. 53. & For. Scrib. §. 2. & 5. 6.

Defendat Superiorum auctoritatem.

5. Tueatur auctoritatem Superiorum immediatorũ in subditos; ità tamen ut constet posse omnes ad mediatos recurrere: ideò quidquid agendum erit, quod ad im̃ediatorũ officium pertineat, per eosdem fieri curabit (*a*); nec ab eorum obedientia quemquam eximat, inconsulto Generali, nisi periculũ esset in mora; & tunc certio-

a P. 2. c. 1. §. 2. & P. 4. c. 10. §. 4. & P. 8. c. 1. §. 4. & 6. & R. Prov. 28.

rem

rem faciat Generalem de Persona, & causis, propter quas eam exemerit (*b*).

b P. 8. c 1. D. & E. & R. Prov. 31.

Media ad eorundem constantiam fovendam.

6. Et quia magni momenti est ad tuendam disciplinam, & executionem urgendam Superiorum immeditatorum fortitudo, & constantia; ad eam fovendam Provincialis 1. amanter cum illis agat, ostendátque se de illorum bono successu, & auctoritate tuenda esse solicitum. 2. Examinet diligenter subditorum querelas adversùs Superioris rigorem; nè fortè existiment rigorem esse exigere à Subditis exactam observationem Regularum. Nec minùs examinetur, quid causæ sit, cur de multis Superioribus non audiantur Subditorum querelæ; an quia salvâ disciplinâ svaves, an quia remissi, quòd pacificè vivere velint. 3. Non sit facilis credendo delationibus contra eosdem 4. Curet, ut omnes intelligant unam omnium Superiorum mentem esse, ad executionem urgendam; neque recursus in hac parte prodesse. 5. Urgeat executionem apud Superiores immediatos. 6. Non permittat Regularum transgressores impunitos abire, etiamsi antiquiores sint, & bene meriti: & eadem disciplina communis sit ipsis Superioribus, si suo officio desint. 7.

Ante

Ante suum è Collegijs discessum curet executioni mandari ea, quæ certò à Regula præscribuntur, & prætermissa sunt: quod si aliud tempus postulant, notet in Memoriali: & negligentes in executione Rectores etiam à tali onere liberentur (c).

c C.6. D. 37. & C. 9. D. 26. & In. 18. §. 3. & 11. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 4.

De idoneis ad gubernandum, alia Ministeria.

7. Quos ad gubernationem idoneos judicaverit, aptis experimentis exerceat, & universim curet singulorum talentis Ministeria congruere (d).

d R. 29. 30. & R. Visit. 24. & 26. 27. & 40. &c. & Or. c. 17. p. 1. §. 2. 3. &c. & In. 21. §. 4.

SECTIO VI.

Provincialis jura & obligationes erga admittendos in Societatem.

1.

Quos admittere possit.

POtest admittere ad probationem vel per se, vel per alios: caveat tamen in admissionibus justas Externorum offensiones; excludat ineptam turbam; & ad Examinatorum regulas omnia exigat (e). Circa dimissos recipiendos observet Constitutiones (f).

e P. 1. c. 1. & P. 10. §. 7. & R. 32. 33. 34.

f R. 46.

Quid aget cum impeditis.

2. Ubi dubium incidat de impedimẽtis indispensabilibus, Generalem consulat: ad quem etiam referet, si admitti cupiens spem magnam sui faceret; sed aliquo hujusmodi impedimento detineretur (g).

g Ex. c. 2. D. & P. 1. c. 3. G. & R. 35.

3. In

3. In impedimentis ſecundarijs diſpenſandi facultatem habebit; præterquam in deformitate magna; aut defectu inſigni (qualem habent Eunuchi) & in ætate infra 15. & ultra 50. expletos annos; & in conjugatis etiam, in caſu, in quo non eſt impedimentum eſſentiale (*h*).

Quando diſpenſare cum illis poſsit.

h P. 1. c. 3. & R. Prov. 36.

4. Poterit diſpenſare cum Novitijs in ſex experimentis, & in ſecundo anno circa ſtudia, ídque ex commiſſione Generalis; ſed non in contrahendo biennio probationis, licèt illud prorogare poſſit (*i*).

Et cum Novitijs circa Probationes.

i Ex. c. 4. §. 9. & 43. & P. 5. c. 1. C. & Co. 2. D. 14. & C. 5. D. 12. 13. & 63. & R. 37. 38.

5. Coadjutores temporales non plures admittendi, quàm neceſſitas eorum miniſterij poſtulat (*l*).

Coadjutores parcè admittendi.

l P. 1. c. 2. §. 2. & A. & P. 3. c. 2. §. 7. & H. & P. 4. c. 3. §. 2. & c. 10. §. 6. 7. & H. & C. 1. D. 103. & R. Prov. 39. & In. 6. §. 4.

SECTIO VII.

Provincialis jura, & obligationes erga dimittendos.

I.

FAcultatem habet dimittendi eos, qui in prima, & ſecunda probatione, ante, & poſt emiſſa vota Devotionis verſantur; niſi à Præpoſito Generali in illius Provinciam deſtinati, aut de Societate ipſa tam bene meriti eſſent, ut eorum particularis ratio habenda videretur: excipiuntur ta-

Quos poſsit dimittere.

tamen graves, & urgentes casus; in quibus etiam tantummodò poterit dimittere Scholasticos approbatos, & Coadjutores non formatos; at formatos, & Professos nunquam; nisi fortè in locis remotissimis id concedendum judicasset Generalis (*m*).

m P. 2. c. 1. C. & R. 40. 41. & 43.

Monendus Generalis de dimissis, & dimittendis.

2. Si qui tamen horum exceptorum dimissus est, Generalis admonendus; cui etiam tempestivè referendum de ijs, qui parum idonei Societati deprehenduntur (*n*).

n R. 40. 41.

Servanda in dimissione.

3. In dimittendo præmittat consultationem, & tentet alia remedia ante hoc extremum (*o*): obsservétque Constitutiones Par. 2. cap. 3. aliáque relata superiùs P. 4. c. 7. (*p*).

o R. 42.

p R. 44. 45. 46

SECTIO VIII.

Provincialis jura, & obligationes circa literarum studia.

1.

Litterarũ studia Provinciali commendãtur.

PRovincialis est omni studio curare, ut in hoc Societatis Ministerio, quod unum est ex primarijs, nihil prætermittatur ex ijs, quæ in 4. Part. Constit. Regulis, & Ratione studiorum habentur (*q*).

q R. Prov. 48. & St. 1. & 38. & In. 21. §. 2.

Et Scholasticorum pietas.

2. Sibi præcipuè commendata putet, quæ in Magistrorum Regulis ad pietatem, & doctrinam Christianam faciunt. Libros bo-

bonis moribus noxios procul arceat; Confessarios plures pro externis Scholasticis designari curet (*r*).

r P.4. c.5. E.& c.14. §.3. & St. R. Prov. 31. & 34. & 40.

Scholasticos in classes dividat, Professores idoneos constituat, ac dirigat.

3. Ipsius prudentiæ relinquitur suis Nostros studijs literarum addicere, ac ab ijsdem removere (*s*). Constituet idoneos, & eruditos Professores, pro ratione loci: nullum verò Lectorem adjiciet inconsulto Generali (*t*). Sacræ Scripturæ explicandæ viros lingvarum peritia, Theologia Scholastica, ceterísque scientijs, & eruditione excultos eligat. In primis meminerit, non esse ad cathedras Theologicas promovendos, nisi qui erga S. Thomam bene affecti fuerint (*u*). Professores ad novitates pronos à docendi munere removeat; curétque ut solida doctrina ubique tradatur, omissis inutilibus quæstionibus (*x*). Literarum humaniorum Professorum peculiarem curam habebit (*y*). Eximijs talentis præditos non distineat in habendis inferioribus Scholis (*z*).

s P.4. c. 5. §.2. &c. & c.9. §.3. & c. 13. §. 4. & E. & R.49. 50. 51. 52. & Reg. Rect. 37.

t P.4. c.6. §.6. & c.12. & 13.& R. Prov.47. & St. 2.

u P.4. c.12. §.1. & c. 14. §. 1. & St. Re. Prov.5. & 9. §.2. & C.5. D. 41. & 56. & C 13. D.15.

x C.5. D.41. & R. Prov. 54. & St. R. Prov. 16. & C. 9. D. 23. & 31. & Ord. P. Piccol. pro studijs §. ult.

y R. Prov. 50. & St. 22. C. 7. D. 92.

z St. R. Prov. 26. 27.

Et in aliquibus obligatur ex præcepto.

4. Provincialis in virtute sanctæ Obedientiæ tenetur non permittere, ut in sua Provincia à Nostris quidquam evulgetur de Potestate Pontificis supra Principes, aut de Tyrannicidio, nisi priùs Romæ probatum sit (*a*). Eidem in virtute sanctæ Obe-

a Catal. cens. c. 5. §. 2.

Obedientiæ, & ſub pœna excommunicationis, alijſque injunctum eſt, nè ſit negligens in curanda obſervantia Decreti, quo interdicitur Noſtris affirmare licitum, quocunque prætextu Tyrannidis, Principes occidere (*b*).

b Catal. cenſ. c. 5. §. 2.

Varia in ſtudijs curanda.

5. Curet nè Coadjutorum penuriâ nimiùm graventur qui ſtudijs vacant (*c*). Reditum annuum inſtruendæ Bibliothecæ in Collegijs attribuat (*d*). Comœdias, aliáque id genus rariſſimè, latinas tantùm, valde decentes, nunquam in Eccleſia permittat. (*e*). Sub finem ſtudiorum admoneat Generalem de ſingulorum ingenio, & profectu (*f*). Librorum translatio, atque editio à ſolo Generali concedenda (*g*).

c P. 4. c. 3. §. 2. & c. 6. §. 3. & B. & St. R. Prov. 32.
d St. R. Prov. 33.
e R. Prov. 58.
f R. Prov. 59. & P. 4. c. 9. §. 3.
g R. Prov. 60.

Reliqua remiſſivè.

6. Sed quia moleſtum eſſet perſequi ſingula, quæ ad ſtudia literarum pertinent, & ferè omnia ſuis apta locis, ùt materia poſcebat, ſunt tradita, ſatìs erit ad capita quædam revocare Provincialis Regulas, quibus ille in hac materia dirigitur. Circa Profeſſores Superiores, præter proximè indicata, videantur Reg. Prov. 53. 54. 55. & St. R. Prov. 16. 17. Circa Theologiæ moralis ſtudia R. Prov. 57. St. R. Prov. 12. 13. 14. 15. Circa Lingvas Sacras R.

Prov.

Prov. 51. & St. R. Prov. 7. Circa Humanitatis studia R. Prov. 50. St. R Prov. 18. 22. 23. 24. 25. Circa Professores inferiores, & earum Scholas distingvendas. St.R. Prov. 21. 26. 29. 30.

De nostris Scholasticis dispertiendis, detinendísque in qualibet facultate juxta eorum ingenium, ætatem &c. R. Prov. 49. 50. 51. 52. & 56. St. R. Prov. 6. 8. 9. §. 1. & R. 17. 18. & 20. & 26. 27. De Horis, & Vacationibus Scholasticis, St. R. Prov. 35. 36. 37. & 39. De examinandis, & promovendis Nostris in ordine ad Scholas, & Gradus literarios. R. Prov. 62. 63. 64. & St. R. Prov. 19. & 27. & Or. c. 18. par. 2. & C. 7. D. 33.

In suscipiendo Sacramento Ordinis.

Potest præterea vel per se, vel per alios præsentare Nostros idoneos ad Ordines Ecclesiasticos suscipiendos (*h*).

h R. Prov. 61.

SECTIO IX.

Quid possit Provincialis, debeátque in promovendis, Professis, & Coadjutoribus formatis.

1.

Potest admittere ad Vota biennij.

POtest admittere post biennium ad Vota simplicia, & substantialia Societatis; & si quos ùt Indifferentes admi-

ſit, determinare ad gradum Coadjutorum, ſeu Scholaſticorum: immo in hac claſſe Indifferentium, ultra tempus biennij probationis, neminem detineat (*i*).

i R. Prov. 65. 67. & C. 4. D. 52.

Ritꝰ in ijſdem, & tertia Probatio.

2. In emiſſione autem hujuſmodi Votorum ſervet ritum præſcriptum (*l*), & Scholaſticos poſt ſtudia ad tertiam probationem mittat (*m*); quam ex gravi cauſa differre poteſt, diſpenſare cum nullo poteſt (*n*). Et quæ plura præſtanda ſint, videat in ordinatione citata.

l R. 66.

m R. 68.

n Or. c.3. §. 1.

Admiſſio ad Vota publica.

3. De promovendis ad Gradus Profeſſorum, aut Coadjutorum formatorum, Generalem tempeſtivè moneat; & ſi in re tanti momenti defuerit, ſibi etiam imponendam eſſe pœnitentiã intelligat (*o*). Quod ſi contingat, promovendum citra culpam ſuam, gravémque ob cauſam, aut quia literæ admiſſionis ad gradum ſeriùs in Provinciam perlatæ ſint, deſignato communiter die, promoveri non potuiſſe, licebit Provinciali alium in id deſignare diem proximè opportunum (*p*). Quæ aut præmitti, aut adjungi ſuſceptioni horum Graduum debeant, deſcripta, & ſuprà expoſita Par. 3. c. 1. 2. ſervari curet, redditurus ſuæ hac in parte diligentiæ rationem ei, qui deſignabitur Viſitator Provincialatûs ſui (*q*).

o R. 69. & Or. c.18. p.1 §.1.2. & p.4. §. 1.

p C.12. D. 9.& C.13. D. 20.

q R.70. 71. 72. 73.74.& Or. c. 18. p.4. §.2.

SE-

SECTIO X.

Quid in Rebus Collegiorum, Domorum, eorúmq; qui bonis suis non se abdicârunt, Provinciali injunctum.

I.

ÆDificiorum majoris momenti formam præscribere pertinet ad Generalem: Provincialis sarta tecta curet (r). Idem potest admittere, quod donatur ad augendos reditus; & stabilia etiam Domui Professæ relicta vendere. Quod si pretium necessarium Domui non fuerit, & trecentûm ducatorum valorem superat, consulat Generalem: quod præstabit etiam, si donationes conditionibus aliquibus affectæ essent, & ubi novæ Fundationes offeruntur (s). At pecuniarum, quas expendendas ipse habuerit, ratio constet in libro apud ejus Socium (t).

Ædificia, Donationes, &c.

r C. 1. D. 113. & C. 2. D. 84. & R. 75.

s P. 4. c. 2. §. 2. & R. 76. 82.

t In temp. tit. 1. §. 6.

2. Habet potestatem conservandi, & defendendi res Collegiorum, etiam in judicio, cum facultate alios substituendi. Non intendendæ tamen lites, sinè consensu Generalis, aut ab eo in id Delegati; & quacunque honestâ viâ declinandæ (u). Instrumenta authentica rerum perpetuarum ad Archivium Romanum mittat (x).

Ius ad Forum.

u P. 4. c. 2. G. & R. 77.

x R. 78.

Legatorũ commutatio negata Provinciali. 3. Facultas commutandi Legata, de qua V. Commutatio §. 4. non permittitur ulli Superiori, præterquam Generali, quidquid ibi in contrarium dicatur (*y*).

y C. 8. D. 41.

Ratio paupertatis in Vestitu &c. 4. Vestitus, & supellex domestica definienda ad normam Societatis (*z*). Non ferat Nostros quidquam petere ab Externis, ut in usum proprium convertatur; nec Superiores potestatem facere possint; sed omnia eis necessaria à Societate provideantur (*a*).

z R. 84. 85.

a Ex. c. 4. §. 2. & C 6. D. 21. & C. 12. D. 43. & Or. c. 4. §. 9. & R. 90.

Conservatio, & Reparatio rerum temporalium. 5. Videat Computa inter Superiorem, & Procuratorem transacta; rationem accepti, & expensi exigat; & relationem sui computi relatam in librum ipse subscribet (*b*). Visitet bona stabilia (*c*). Conditiones novarum Fundationum diligenter expensas ad Generalem scribet (*d*). Magnum æs alienum conflari non sinat; & propterea plures, quàm ali possint, residere in domicilijs non permittat (*e*). Plura verò remedia ad sublevandam Domorum, & Collegiorum inopiam decreta sunt à C. 7. D. 82. & C. 8. D. 60. quæ, cum aliquo additamento, referuntur in Instr. temp., & Provincialibus specialiter commendata, referuntur suprà Par. 2. cap. 2.

b R. 79.
c R. 80.
d R. 81.
e R. 82.

De Abdicatio- 6. Abdicationem bonorum constanti-

bus

bus tantùm in sua vocatione permittat (*f*). Non sinat iniri pactiones pro legitima, aliísque bonis, nisi admonitis ijs ad quos pertinet, nullum jus ad ea Societati esse, & nisi Generali priùs consulto (*g*). Eundem admoneat, cùm quis ex Nostris est dispositurus de bonis suis in auxilium Societatis (*h*). Cùm verò similia bona applicabuntur Societati, cum ædificatione exigantur: eleemosynæ ex illis fiant in pauperes loci, ubi sunt bona; & ratio dati, & accepti scripto constet (*i*). Demum observet, quæ Or. cap 1. §. 10. præscribuntur, & distinctiùs suprà relata sunt Par. 1. cap. 6. sect. 5.

ne à Nostris facienda.
f R. 86.
g C. 3. D. 39. & C. 4. D. 65. & R. 87.
h C. 2. D. Defin. post. 23. & R. 88.
i R. 89. & 96.

SECTIO XI.

De modo quo cum Generali, alijs Provincijs, ac Externis se habere debeat.

I.

OBedientem, reverentem, ac fidelem se Præposito Generali exhibeat; curétque, ut reliqui erga suos Superiores idem præstent (*l*). Perspecta omnia Generali cupiat, tum quæ ad suam conscientiam, tum quæ ad suam Provinciam pertinent; nec ad eum scribendi formulam à quoquam negligi patiatur (*m*). Atque ipse

Erga Generalem.
l P. 8. c. 1. §. 4. & P. 10. §. 9. & R. 91.
m P. 9. C. 3. §. 19. & P. 8. c. 1. §. 4. & R. 92.

in primis minimè negligat, quæ de literis, & Catalogis ad Generalem mittendis relata sunt suprà Par. 6. cap. 3. sect. 2. Præterea ex omnibus Superiorum localium, & eorum, qui in Missionibus versantur epistolis, singulis annis, mense Januario, rerum gestarum capita manu ipsorum subscripta ad Generalem mittat, literis annalibus materiam datura (*n*). Quæ verò præstanda sunt, ut certior Generalis fiat de aptis ad gubernandum, habentur infrà cap. 3. sect. 1. Quotannis etiam ad Generalem referat de Præfectis spiritualibus à se constitutis, instructísque (*o*).

n Form. Scrib. §. 27.

o in. 10. §. 14.

Erga Societatem, præsertim in Congregationibus.

2. Cogitet de communi bono Societatis, illúdq; juvet præsertim, I. in Congregationibus Generalibus, ad quas jus habet independenter à Congregatione Provinciali (*p*). II. In exercenda Providentia circa Præpositum Generalem, prout in Domino senserit, & Constitutiones præscribũt (*q*). III. In Congregationibus Provincialibus, quas coget, regétque, juxta Formulam: & si quid adnotaverit circa Decreta, & Constitutiones, vel quid aliud, quod Congregationem Generalem exposcat, Præposito Generali scribat; vel Procuratori ad eum venturo tradat (*r*). IV. InCongrega-

p P. 8. c. 3. §. 1. & C 12. D. 51. & R. 93.

q P. 9. c. 5. §. 1.

r P. 8. c. 3. §. 2. & c. 5. §. 3. & R. 93.

gatione ad eligendum Vicarium; quam, si adsit, convocare debet, & ei præesse (s). Quæ verò jura, vel obligationes in hisce Congregationibus ad Provincialem spectent, habes in Formulis earundem.

s Form. Con. ad el. Vic. §. 2. 3.

3. Præterea extra Congregationes habet jus, I. Mittendi ad Vicarium, & Assistentes suum suffragium, in casu quo Generalis sit factus inutilis ad gubernandum; quo significet quid sibi agendum videatur pro bono Societatis (t). II. Approbandi Vicarium electum; quando Generalis ità morbo est impeditus à gubernanda Societate, ut nulla sit spes convalescendi (u). III. Approbandi Assistentem substitutum in locum defuncti, vel diutiùs absfuturi à Generali (x), & Admonitorem pariter substitutum (y). Habet jus suffragij in dissolutione Domûs, vel Collegij: quod tamen, ùt & reliqua jura proximè enumerata, Provincialibus solùm intra Europam concessa sunt; nisi ageretur de dissolutione Domûs, aut Collegij extra Europam: tunc enim exquirenda etiam ejus Provincialis sententia, de cujus Domicilio agitur. (z).

Et extra Congregationes, in ordine ad bonũ commune.

t C. 8. D. 29.

u P. 9. C. 4. §. 6.

x P. 9. C. 5. §. 3. & C. 4. D. 24. 25. & C. 8. D. 19.

y C. 3. D. 42. & C. 4. D. 24.

z P. 4. C. 2. A. & C. 4. D. 24.

4. Alias Provincias, si occasio tulerit, juvet: Externos Societati conciliet, bene-

Charitas erga omnes, & de ea præceptum.

a P.10. §. 11. & R. 94. 95.

nevolósque conservet (a). Eidem præceptum imponitur; ut in Perturbatores Societatis inquirat, & ad Patrem Generalem deferat: nec minùs fortiter, quàm fideliter in ea re munere fungatur suo (b).

b Con. 6. D.2. & Catal. Cens. c.2. tit. 2. §. 3.

Eleèmosynæ taxandæ.

5. Eleemosynas à Superioribus faciendas præscribat: & peculiarem rationem habeat eorum locorum, unde reditus bonorum Ecclesiasticorum percipiuntur. (c).

c Reg. 96.

SECTIO XII.

De communi ratione juvandi Proximos.

I.

Operarios designet.

d P.4. c 6. §. 3. & c.8. § 3.4. 5. 6. & c.10. §.10. & C. 2. D. 62. & R.97.98.99. 100.

SEligat Provincialis idoneos operarios; ministeria ritè obiri curet; eorúmque tempus designet; & pestilentiâ infectis juvandis aliquos seponat (d).

Et quibus in Domibus.

e P 7.c.4. §.10. & R. 101.

2, In Collegijs Scholastici tantùm, nõ reliqui Externi, ad pietatem excolantur; si in eadem Urbe simul Domus Professorum habeatur (e).

Ornatus Ecclesiarum, Confraternitates, Examina Secularium.

f R. 102.

g P. 7. c. 4.G. & R. 103.

3. Ornatus Eclesiarum in festis præcipuis sit moderatus (f): Confraternitates Externorum, nec à Nostris curentur, nec coëant apud Nostros (g): Examinatores ad Ordines de sola doctrina judicium ferant (h).

h C.2. D. 71. & C. 4. D. 63. & R. 104.

SECTIO XIII.

De Missionibus & Mutationibus Nostrorum.

1.

PRovincialis non abeat à sua Provincia sinè Generalis, nec Præpositus, aut Rector à sua Domo, vel Collegio, absque Provincialis facultate; nisi locus esset vicinus, aut sinè gravi incommodo expectari Superioris responsum nō posset. Reliquorum verò mutationes intra Provinciam Provincialis ipse nè faciat, sinè causa alicujus momenti (*i*).

Mutare Stationem.

i C. 2. D. 12. & R. 105.

2. Operarij in Missionibus ab eo instruendi, & dirigendi juxta Constitutiones, præsertim Par. 7. c. 1. & 2. & Regulas Missionum (*l*).

Versantes in Missionibus.

l R. 106. 107. 108. 109. 110. 111.

3. Neminem mittet extra Provinciam suam, nec etiam ad laborandum in Vinea Domini, nisi negotij alicujus, aut peregrinationis causâ, aut nisi constaret de Generalis voluntate; vel conveniret cum Provinciali illius Provinciæ, ad quam mittere aliquem ad tempus voluerit. Ad Provincias tamen extra Europam, & inter ipsasmet, hæ transmutationes, sinè facultate Generalis, nè fiant (*m*).

Mittere in alias Provincias aliquando potest.

m R. 112.

Mutationes hujusmodi an cõstituant in alia Provincia.

4. Per has autem mutationes, mutuo Provincialium consensu factas, si temporariæ fuerint, applicari Nostri possunt Provinciæ, ad quam sunt translati, auctoritate Provincialium: in perpetuis verò recurrendum ad Generalem (*n*).

n C. 7. D. 60.

Imminente Cõgregatione Provinciali nequit mutare.

5. Post cognitam Generalis mortem Provincialis neminem ex ijs, qui jus suffragij habent, ex sua Provincia in aliam mittat, ante Congregationem Provincialem; nisi causa sit adeò urgens, ut ipse, & major pars Consultorum ipsius existimet esse mittendum (*o*).

o R. 113. & Fo. Cong. Prov. §. 13.

Quid cum peregrinis.

6. At cum Nostris peregrè profecturis observet quæ præscribuntur Reg. 114. 115. 116. 117. & nè detur ansa proprietati particularium, curet alicubi servari communia instrumenta itinerum (*p*).

p In. 14. §. 12.

SECTIO XIV.

De Visitatione.

I.

Visitatio frequens.

PRæpositi Provincialis valde proprium officium est visitare Provinciam suam; quod præstabit singulis annis. Ibi verò diutiùs immorabitur, ubi magis erit opus; præsertim in loco, ad communicationem cum inferioribus, Generali Præposito, magis commodo (*q*).

q P. 8. c. 1. I. & C. 1. D. 111. & R. Prov. 118.

2. Si

2. Si quando, ob causas graviores, visitare omnia loca suæ Provinciæ ipse non possit, re cum suis Consultoribus collata, ad ea, quæ non potest, sibi alium substituat. Quamvis omninò curandum sit, ut Domus Probationis, & Scholasticorum Seminaria peculiari cura, & per se visitet (r). *Quando delegari possit.* r R. 119.

3. Ordo verò servandus in Visitatione traditur accuratissimè cap. 14. Reg. Provincialis, additúrque sigillatim cap. 15. Elenchus eorum, de quibus, tum Superiores, tum reliqui omnes interrogandi sunt. Præterea vel addita, vel explicata quæpiã sunt alibi: qualia, ut futuri Superiores erudiantur, periculúmque de ijs fiat, quàm bene calleant quæcunque ad nostrum Institutum pertinent (s): ut moneatur P. Generalis de ijs puniendis, amovendísque, qui deprehensi fuerint negotijs secularibus, etiam cognatorum, sese immiscuisse (t): & an Collationes casuum conscientiæ peragantur, juxta Regulas, & Decreta (u) Executionem rerum præscriptarum urgeat, juxta ea, quæ Sectione ultima hujus partis referuntur; pluribúsque locis statuta sunt (x). *Quid in ea præstandum.*

s Or. c. 1. §. 20. & Cl. c. 1.

t C. 8. D. 56.

u C. 13. D. 17.

x C. 6. 37. & C. 9. D. 26. & In. 18. & Cl. c. 1. init. & c. 2.

SE-

SECTIO XV.

De Visitandis Provincialibus.

1.

Visitandi Provinciales. LIcèt non placuisset novum aliquod statutum condere super ratione reddenda officij sui à Provincialibus officio defunctis (*y*); tamen jussu Clementis VIII. constitutum est; ut Provinciales visitentur, sive per Visitatorem, sive per Provincialem Successorem; & de suo Officio rationem reddant (*z*). Tum confecta est instructio ad juvandam praxim hujus Visitationis (*a*).

y C. 5. D. 33.

z C. 5. D. 64. §. 2.

a Or. c. 9.

Causæ, & Persona consulendum. 2. Instructionis autem prædictæ hæc est summa. Is, cui maximi momenti hæc cura mandata est, pro viribus annitatur, ut nec Superiorum existimationi officiat, dum inferiorum querelis æquo plus tribuit; nec suo muneri desit, dum in erratis Superiorum remissè connivet (*b*).

b Or. c. 9. §. 1.

Capita examinanda. 3. Capita præcipua, de quibus rationem exiget, hæc ferme erunt. An visitaverit? An subditorum querelas audierit? An rationem conscientiæ acceperit? De puritate paupertatis. De admissis, dimissisque. De informationibus ad gradus. De ære alieno. De ministerijs. De institutione ad varia

ria Societatis munia, & præcipuè religiosam gubernandi rationem. Quomodo se gesserit cum Consultoribus, Admonitore, & erga Generalem: & de pecunijs sibi undecunque traditis (*c*).

c Or. c. 9. §. 2. & c. 18. p. 4. §. 1. & In. temp. tit. 1. §. 6.

Praxis diversa pro diversitate Visitantium.

4. Circa praxim observandum; si is, cui Provincialis sui officij rationem redditurus est, Visitator fuerit, ex Instructione tum communi, tum etiam particulari, satis perspectam habebit Societatis mentem; & ex Regulis Provincialis, & ex capitibus suprà positis optimè intelliget, circa quæ versari, & de quibus Generalem monere debeat. Si verò fuerit novus Provincialis, utetur ijsdem recitatis Informationum capitibus: modus verò procul dubio ab eo, quo Visitator uteretur, omnino diversus esse debet: nam cùm nec ab eo Provincialis, qui officio defunctus est, corrigi debeat, nec quæ ab eo statuta sunt, im̃utari possint; huc tantùm spectabit, ut liquidò intelligat, præsertim à Consultoribus Provincialis, in quibus is erraverit: & de ijs sincerè Generalem informet; ità tamen ut antea à Provinciali, de quo agitur, accipiat rationem eorum, quæ illi objiciuntur (*d*).

d Or. c. 9. §. 3.

CA-

CAPUT II.

De Commissarijs, seu Visitatoribus.

SECTIO I.

Eorum Dotes, Electio, Cessatio.

I.

Eorum munus. QUoniam Præpositus Generalis, licèt visitare Societatem aliquando possit, tamen ordinariè Romæ Sedem habere debet (*a*); dimittit subinde viros primariæ auctoritatis, qui loco sui Provincias obeant (unde & Visitatores appellantur) seu etiam cùm aliqua gravis causa alicubi hoc extraordinarium officium postulaverit(*b*). Adhibiti præterea sunt aliquando à Generali, ad assinem operam, non autem auctoritatem, nonnulli Viri graves, qui Inspectores dicebantur (*c*).

a P. 8. c. 1. §. 7. & H. & c. 5. §. 1. & Paul. V. pag. 310.

b C. 1. D. 91. & C. 2. D. 11.

c In. 10. §. 2.

c In. 10. §. 2.

Dotes. 2. Visitatores igitur, seu Commissarij (nam unum, idémque munus duobus hisce nominibus consvevit appellari) cùm gerant officium Præpositi Generalis proprium, & ad bonam Societatis gubernationem pernecessarium; non solùm quæ de Persona Provincialis initio ejus Regularum dicuntur, ipsi sibi dicta existiment; sed etiam tales se in omnibus exibere studeant, qualem Generalem ipsum Constitutiones describunt (*d*).

d In Visit. §. 1.

3. Eo-

3. Eorum electio spectat ad Generalem (*e*). Nec constituendi (ùt sub initia Societatis moris fuit) ità ùt continuum, & quasi ordinarium officium habeant, sed cùm necessitas, vel utilitas magni momenti hoc officium, judicio Præpositi Generalis, requiret. Ad visitandas verò Provincias tertio, vel quarto quoque anno, vel quando Præposito Generali videbitur mittendi sunt: omnésque pro ejusdem Generalis arbitrio, eodem officio defungantur (*f*).

A quo, & quãdo constituendi, removendíque.

e P. 9. c. 3. §. 16. & 20. & Greg. XIV. p. 281.

f C. 1. D. 91. & C. 2. D. 11.

4. Præterea in Europa eorum munus expirat per mortem Generalis: at extra Europam minimè; ubi nominationes eorundem sunt executioni mandandæ, etiam post mortem nominantis, quoadusque hujus Successor aliud statuerit (*g*). Et si ibidem Visitator aliquis redditus sit inutilis, fiet quod supra cap. 1. sect. 1. §. 5. expositum est ex Decr. 40. Con. 9. Nam in Indijs ordinarium alicubi habetur munus Visitatoris; & triennio, ùt reliqui Magistratus, ferè concluditur.

Quomodo cessent ipso jure.

g C. 1. D. 91. & C. 4. D. 1.

SECTIO II.

Jura, & obligationes Visitatoris.

I.

CEterum licèt Generali demortuo Visitatoris Officium in Europa expiret; li-

Eligere potest Congregationẽ ex alterutra Provincia.

liberum tamen ei relinquitur, aut Provincialem Congregationem adire in ea Provincia, in qua tum fuerit; aut redire ad suam: atque in utravis, tam activum, quàm passivum suffragium habebit; ità tamen, ut ad ingrediendum in alienam, quam visitavit, debeat requisitam Professionis antiquitatem habere, tum in illa, tum in sua; & ingrediatur extra numerum. Si verò ad suam Provinciam redeat; ut Congregationem ingrediatur, sufficit habere in ea Professionis antiquitatem, & intra numerum ingredietur. Quod si Visitatoris munere adhuc fungatur, neque unà sit ejusdem Provinciæ Vice-Provincialis, excluditur à Congregatione Provinciali (*h*).

h C. 4. D. 3. & C. 6. D. 35 §. 6. & C. 7. D. 58. & C. 9. D. 28. & Form. Con. Prov. §. 4. & 8.

Instructio, & expensæ pro Visitatore.

2. Visitatoris autem facultates, & obligationes, in ordine ad exercendum munus suum, petendæ potissimùm ab Instructione, quæ circumfertur impressa; cujus etiam reformatio aliqua facienda cõmissa est P. N. (*i*); & quæ sequuntur ferè complectitur. Commissarium, seu Visitatorem alet ea Domus, vel Collegium ubi erit; itineris verò expensas ij facient, quibus bonum est illud iter (*l*).

i C. 7. D. 37.

l C. 2. D. 82.

Auctoritas, ejúsq; usus re-

3. In literis patentibus amplissima Visitatori facultas conceditur; nihilominus

hæc

hæc poteſtas contrahenda; ità ut in foro exteriori, ordinariam Provincialium non excedat, relicta interim in foro interiori ejus amplitudine (*m*). Ceterùm Viſitator bene calleat quæcunq; ad Inſtitutum Societatis pertinent; & ſecum habeat literas Apoſtolicas authenticas, & Compendium facultatum (*n*). Provinciali Superior eſt; cui tamen Provinciam, ſicut & alijs Superioribus ſuas Domos gubernandas relinquat: niſi quid ſibi reſervandum, aut per ſe faciendum duxerit (*o*). Debet tamen eorum auctoritatem tueri, & mutuam inter illos fovere caritatem. Recurrentes ſubditos, antequam ſuum Superiorem immediatum adeant, in rebus, quæ hujus perſonam non attingunt, ad eum remittat. Particularia item per ſeipſum non ordinet; Provinciali permittat, ut munere fungatur ſuo. Is tamen (ſi Viſitator præſens ſit in eadem Civitate) quæ alicujus momenti fuerint, executioni non mandet. Negotia præſertim gravia ſemper illi communicet (*p*). In Viſitatione autem Provincialis ſervet Or. Gen. 9. quæ ſuprà relata eſt cap. 1. ſect. 14. Res novas parvi momenti, vel in quibus ex mora periculum, exequi poterit, reliquas tantùm

ſpectu Provincialis.

m In. Viſit. §. 7.

n In. §. 9.

o In. §. 10.

p In. §. 3. & 10. & 17. & 39. 40. 41. 42.

q In. §. 9. Generali approbante (q). Posset & illi committi Rectorum electio, sed ab eodẽ

r P.4.c.17.§.1. Præposito Generali postmodum confir-

s P.5.c.1.§.2. &c.2.§.4.5.& A.B.C.&P.9. c.3.A. manda (r), nec non Facultas admittendi ad quemcunque Gradum. (s).

Informatio ab eo, & ejus Consultoribus.

4. A Provinciali, antequam Provinciam visitandam aggrediatur, brevem totius Provinciæ, & Personarum informatio-

t In. §. 11. nem accipiet (t). Socium habebit à Generali designatum; qui & Admonitor ipsius erit; cujus operâ tum in consultatione, tum etiam in rebus uti poterit, non ex-

u In. §. 12. clusis interea Consultoribus Provincialis (u).

Visitationis methodus.

5. In ratione, ordinéque visitandi servabit ea; quæ in Regulis Provincialis præ-

x In. §. 12. scribuntur (x). Incipiat Visitationem ab ea Domo, vel Collegio, quod ratione necessitatis, aut commoditatis videbitur præferendum: & ubi sui adventus rationem in communi omnium conventu reddiderit, literásq; patentes exhibuerit, omnes ad perfectionis studium, & spiritûs

y In. §. 13. renovationem hortetur (y). Et inter præcipuas sui muneris partes reputet in ijsdem cognitionem, & amorem Instituti imprimere, & praxim inducere: nullóque modo admittatur illa opinio putantium esse

secus

ſecus agendum cum alijs Nationibus; vitetúrque ſpiritus ille indiſcretæ caritatis, quæ omnia licere putat (*z*). *z* In. §. 2. & 22. & 26.

Curanda erga Officiales, & ſcribendi Formulam.

6. Seriò audiat, atque etiam inſpiciat eorum, quos viſitat, neceſſitates, ut ipſis ſubveniat (*a*). Intelligat an formula ſcribendi ſervetur à Superioribus, & Conſultoribus (*b*), & num nominati ad Gradum, & Gubernandum, aliáque hujuſmodi munera, idonei ſint (*c*); & àn hujuſmodi nominationes, informationéſq; tempeſtivè mittantur (*d*). Superiores verò præcipuè formentur; neque ſi qui aberraverint, ſtatim deſerantur, ſed potiùs accuratiùs inſtituantur (*e*). Ijdémq; nunquam ſibi diſplicere præſeferant, quòd Subditi Romam ſcribant (*f*).

a In. §. 4.
b In. §. 6.
c In. §. 16.
d In. §. 30.
e In. §. 20. 25. 36. 37.
f In. §. 35.

Præcipua diſciplinæ capita.

7. Hæc præterea ſunt, quæ Viſitatori potiſſimùm commendantur. Cognoſcere, & amputare malorum radices. Nationum ſtudia, & quaſcumque diſſenſionum cauſas tollere. Uſum ſpiritualium omnium exercitiorum promovere. Eidem cordi ſit, Regulas, Ordinationéſque in admittendis, probandis, dimittendíſque Noſtris exactè ſervari; Scholaſticos in pietate, & literis inſtitui; Concionatores, nõ delicatos, aut vanitatum in dicendo ſecta-

ctatores; Confessarios bene instructos, & maturæ ætatis adhiberi: In universis Obedientiam, sui abnegationem, paupertatem, zelum animarum curari: Missiones frequenter, etiam à Confessarijs stationarijs haberi; Coadjutorum pietatem excoli (g).

g In. §. 18. 19. 21. 27. 28. 29. 31. 32. 33. 34.

Executio urgēda, & Dispensationes manifestandæ.

8. Rationem habeat bonæ, tum apud Domesticos, tum etiam apud Externos existimationis Superiorum: & potiùs per Superiorem, quàm per seipsum, quæ ordinaverit, exequetur: quin aliqua exequi jubeat post suum discessum (h). Discessurus Superiores moneat, si cum aliquo in aliqua re dispensaverit (i). Quin ipsimet Subditi, si quas facultates, aut Privilegia à Visitatoribus obtinuerint, eas rogati Provinciali indicare tenebuntur; quod si recusaverint, pro abrogatis habeantur: Eadem verò sibi indicata Provinciales nequeunt, nisi Generali admonito, revocare (l).

h In. §. 3. & 15.

i In. §. 14.

l C. 7. D. 36.

CAPUT III.

De Superioribus localibus.

Duplex horum classis.

SUperiores locales habentes ordinariam auctoritatem in Societate, alij dicun-

cuntur Præpoſiti, & hi præſunt Domibus Profeſſis; alij Rectores, qui Collegia, aut Domos Probationum regunt. Communis tamen de illis tractatio inſtituetur, eò quòd in pleriſque conveniant; & ſi quid peculiari alterutrius claſſis occurrerit, in loco memorabitur.

SECTIO I.

Superiorum localium Dotes, & Electio.

1.

Virtutes neceſſariæ Superioribus localibꝰ.

CUrandum eſt, ut ille, cui Rectoris officium imponitur, magni ſit exempli, magnæ ædificationis, magnæ etiam mortificationis in omnibus pravis inclinationibus; & in Obedientia præcipuè, ac humilitate probatus: qui donum etiam diſcretionis habeat; ad gubernandum idoneus, in rebus agendis verſatus, in Spiritualibus exercitatus ſit; qui ſeveritatem, ſuo loco, & tempore, cum benignitate miſcere noverit; qui ſolicitus, qui patiens laborum, qui etiam in literis eruditus ſit; & demum ejuſmodi, cui confidere, cuíque ſuam poteſtatem tutò communicare Præpoſiti Superiores poſſint (*a*). Præpoſitus verò Domûs Profeſſæ omni ſtudio enitatur, ut talis ſit, qualis optatur Rector; at-

a P. 4. c. 10. §. 4. & R. Præp. 2. & Rect. 1.

b R. Præp. 1. atque eò magìs, quòd illis præſit, quos Viros ſpirituales, & perfectionis ſtudioſos eſſe oportet (*b*). Idémque ſit Profeſſus quatuor Votorum (*c*).

c P. 8. c. 3. A. & C. 1. D. 42. & C. 3. D. 21.

Comparandæ cum prærequiſitis in Generali.

2. Ex ijs etiam, quæ de Generali dicuntur; quod attinet ad DEI dona, intelligi poterit, quod Localibus convenit (*d*). Dotes autem optimi Generalis deſcribuntur Par. 9. c. 2. Quarum aliquæ ſi eligendo deeſſent; certè non deſit eximia probitas, & amor erga Societatem, ac judicium bonum, quod etiam idonea doctrina comitetur (*e*).

d P. 9. c. 6. I.

e P. 9. c. 2. §. 10.

Quanti referat eorum electio.

3. Demum eorum electio maximi momenti eſt; cùm ex his etiam, magna ex parte pendeat Gubernatio Societatis; qualéſque hi fuerint, tales, & eorum Subditi futuri ſint. Fruſtra enim Regulæ Ordinationéſque, coacervantur; ſi deſint animata inſtrumenta, quæ ſpiritum ſubminiſtrent; vividam illarum praxim exerceant; & in quorum induſtria, ac prudentia Præpoſiti Generales meritò conquieſcant (*f*).

f P. 9. c. 6. §. 6. & P. 10. §. 8. & Or. c. 17. p. 1. §. 1. & Cl. c. 1. initio.

A Provincialibus ſeligendi, formandi.

4. Quocirca valde commendatur Provincialibus, ut quemadmodum in alijs Miniſterijs, ità in hoc gubernandi, vel præcipuo, adhibeant ſtudium in inquirendis cu-

cujusque talentis, exercendísque (g). Ad instruendos autem Superiores egregiè facit P. Claudij Instructio prolixa pro Superioribus ad augendum, conservandúmque spiritum in Societate, & ejus Industriæ, quæ insertæ sunt nostro Instituto.

g R. Prov. 29. & Visit. 24. 26. 27. 40. &c. & Or. c. 17. p. 1. §. 2. 3. &c. & In. 21. §. 4.

Eligendi à Generali, à Provinciali proponendi.

5. Et quoniam Superiorum localium electio ad Generalem pertinet (ùt dictum est, ubi de auctoritate ejus Par. 6. cap. 1. sect. 4. §. 1.) expedit valde, ut illi plena notitia eorum, qui apti sunt ad gubernandum, constet: quod ut ritè præstetur, in manibus est Formula conficiendi Informationes, tertio quoque anno à Provinciali in Urbem mittendas (h). Cùm verò de Superioris alicujus mutatione agendum est, primùm causam Generali exponat Provincialis, cur liberandus quisque videatur: deinde, re priùs cum Consultoribus examinata, subjiciat quis cuique succedere possit; nec unum, sed plures: mittátque de singulis informationes; aut indicet, si jam missæ fuerint (i).

h Or. c. 17. & C. 7. D. 99.

i Or. c. 1. §. 13.

Proponendi methodus.

6. Hujusmodi verò Informationum conficiendarum hæc summa est. I. Provincialis ex suorum Consultorum, & si necesse fuerit, aliorum judicio, seligat, de quibus informatio accipienda videatur.

II. Has informationes accipiet non ſolùm à Conſultoribus, ſed ab antiquioribus etiam, & præcipuis Patribus, qui proponendos omnium optimè noverint. III. Capita informationum erunt, Patria, ætas, ſtudia, geſti Magiſtratus, devotio, mortificatio, prudentia, fortitudo, diſcretio, obſervantia, ſcientia Inſtituti, non uſus humanæ politicæ, non averſiones, aut affectus particulares, zelus animarum, ſubordinatio Superioribus, peritia rei familiaris adminiſtrandæ; an unquam ambierit? & ſi quid aliud ad rem facere videatur. IV. Hæ Informationes tertio quoque anno ad Generalem mittuntur, appoſito ſingulis Capitibus Informatorum, & Conſultorum judicio. Quod judicium præterea, num aptus vel non videatur, tum ipſe Provincialis, tum Conſultores ſeparatis literis ad Generalem ſcribant (*l*).

l Or. c.17. & c. 88. par. 6. & C. 7. D.82. §.6. & In. temp. tit. 1. §. 11.

Subrogatio aliqua Provinciali conceſſa.

7. Quia tamen poſſet aliquando contingere, ut neceſſe eſſet mutationem facere alicujus Superioris; vel ſi is moreretur; poterit Provincialis aliquem, qui vices Superioris gerat, interim conſtituere, donec Generalis admonitus provideat. (*m*).

m R. Prov. 12.

Quin Præpoſito, & Rectori.

8. Præpoſito etiam, & Rectori, cùm do-

domo, aut vitâ excedit, licet alium nominare, qui vicariam administrationem exerceat; si Provincialis citò moneri non possit, aut alia gravis causa id svadeat. At absente, vel mortuo Superiore, nec nominato per eum Successore, difficilíque ad Provincialem aditu, præesse debet Minister, etiam in Domibus Professis, quamvis ipse Professus non sit (*n*). De auctoritate horum Vicariorum infrà dicetur cap. 5.

n C. 9. D. 20.

SECTIO II.

Quando incipiat, desinátque Superiorum localium officium.

1.

Vnde initium Regiminis desumendum.

OFficium verò, & auctoritas Superiorum localium ordinariè tunc inchoatur, cùm fit authentica renunciatio ipsorum in Collegio, vel Domo, cui præficiuntur. At in casibus extraordinarijs, cùm res urget, & in loco sui Regiminis Superior renunciari non potest, satis est, si fiat in loco, ubi major pars subditorum fuerit: vel si etiam nequeat, in eo, quem Provincialis aptiorem judicaverit (*o*).

o C. 8. D. 43. & C. D. 10.

Nullum certũ tempus definitum, quo perseveret.

2. Superioribus localibus nullum certum tempus sui Regiminis præfiniendum;

p P.4. c. 10. §. 3. & P.9. c.3. §. 3. & C. 2. D. 68. & C.5. D. 35.

cùm eos Generalis ùt constituere, ità & removere possit, prout convenientius fore judicaverit (p). Nihilominus commendatum est P. Generali, ut diligenter curet, nè Præfecturæ istæ nimis diuturnæ sint (q).

q C. 5. D. 35.

Mandatũ Clementis VIII. & ejus abrogatio.

3. Mox jussu Clementis VIII. inductum fuit, ut Provinciales, & Rectores (exceptis, qui sunt in Domibus Novitiorum) non durarent ultra triennium; sed vacarent per annum, & obedirent, sicut ceteri (r). Donec in amplissima nostri Instituti confirmatione Paulus V. recitato Decr. 35. Congr. 5. quoad eam partem, qua decernit nullum certum tempus præfigendum Superiorum localium officio, id in forma specifica comprobavit (s).

r C. 5. D. 64.

s Paul. V. pag. 309. &c.

Et Innocentij X. pariter abolitum.

4. Sed iterum Innocentius X. Brevi expedito 1. Januar. 1646. decrevit triennij spatio definiri Præfecturas omnes Societatis, Jurisdictionem habentes, excepto Generalis, & Magistri Novitiorum officio: & præterea qui in prædictis muneribus triennium explevissent, non possent eligi, per annum cum dimidio, ad Superioritates alias, etiam Vice-Provincialis, seu Vice-Præpositi, vel Vice-Rectoris. Cujus ordinationis abrogationem pe-

petendam, cùm prima ab obitu ejus Pontificis coacta Congregatio Generalis, omnium prorſus ſuffragijs, decreviſſet (t); exoratus Alexander VII. ſuam hac in parte libertatem Societati reſtituit Bullâ expeditâ 1. Januar. 1663.

t C. 11. D. 12.

Quid mortuo Generali, aut durante Congregatione Generali circa illorũ officia agi poſsit.

5. Ceterùm quorumcunque Superiorum officium (excepto Commiſſariorum, aut Viſitatorum in Europa) (u) non expirat morte Generalis, nec per electionem novi; immo nec poſt inchoatam quamcumque Congregationem Generalem, ea durante, mutari poſſunt à Generali, niſi aliter ipſi Congregationi videretur (x). Si verò tantùm indicta eſt Congregatio Generalis, & Superiores locales ſui Regiminis tempus abſolverunt; mutari à Generali poterunt, etiam ante Congregationem Provincialem (y). Quod etiam Regiminis tempus ſi, moriente Generali, expleverint Superiores, quorum Succeſſores ab eodem fuerant nominati; illis hi ſubſtituendi: ſecus verò, ſi elapſum triennium fuerit poſt obitum Generalis; & præterea conſtat ipſum noluiſſe eoſdem ante tempus exauctorare. Si tamen, ob miſſas literas Generalis, nec reſcita ejus morte, aut indictione Congregationis Generalis, ſubro-

u C. 1. D. 91. & C. 4. D. 3.

x C. 1. D. 1. & C. 5. D. 20. & 23. & C. 6. D. 17. & C. 9. Act. 14. & C. 11. Act. 24. & C. 13. D. 11.

y C. 12. D. 30. 31.

rogatio executioni mandata est; huic standum; etiamsi Decessor paulò post obitum Generalis triennium explevisset (z).

z C. 11. D. 30.

SECTIO III.

De Potestate Superiorum localium in genere.

I.

Ampla sit.

REfert magnoperè, si Præpositi particulares in sibi subditos multum potestatis habeant; quò clariùs intelligant inferiores, se ab illis immediatè pendere; & quòd necesse sit in omnibus eis subesse. Quare Superiores ad bonum omnia possint, in suo quisque ordine: & si malè agerent, omninò subjecti sint (a),

a P. 2. c. 1. §. 2. & P. 4. c. 10. §. 4. & P. 8. c. 1. §. 6. & P. 9. c. 6. §. 2. & P. 10. §. 8.

Sed definienda à Generali.

2. Ceterùm Præpositi Generalis est eam potestatem singulis communicare; quam judicaverit expedire: & si in patentibus literis amplissimam impertierit, per secretas eam contrahere poterit (b).

b P. 2. c. 1. §. 2. & B.

Et à Provinciali custodienda.

3. Ad Provincialem verò spectat tueri Superiorum immediatorum auctoritatem in subditos; ità tamen, ut constet omnes posse ad mediatos recurrere: ideo quidquid agendum, vel immutandum erit, quod ad immediatorum officium pertineat, per eosdem fieri curabit (c). De tuen-

c P. 8. c. 1. §. 4. & 6. & P. 9. c. 6. §. 2. & R. Prov. 28.

enda autem Superiorum immediatorum auctoritate per Superiores mediatos, præsertim contra querelas futiles, & subditos contumaces, plura statuta sunt (*d*), quæ videnda superiùs cap. 1. sect. 5. §. 5. 6.

d C.6. D 37. & C. 9. D.26. & In. 18. §. 7. 8.9.

Ad quos pertingat.

4. Quamquam Provincialis aliquando posset quempiam eximere ab obedientia Superioris localis, ut sibi immediatè subsit; ùt plurimùm tamen Obedientiæ subordinatio eò melior erit, quò perfectiùs observabitur (*e*). Quare nullum de facto eximat, inconsulto Generali; & nisi periculum esset in mora (*f*). Nostri Hospites subsunt obedientiæ ejus, qui præest, perinde ac reliqui ejusdem Domûs, aut Collegij socij (*g*). Quod multò magis servandum est ab ijs, qui ex diversa licèt natione, ad aliquam ejusdem illustriorem Missionem pertinentes, sparsi sunt in alijs Provincijs seu Domicilijs Societati (*h*). At qui commorantur in locis, ubi nullum est Societatis Domicilium, Superiori propinquioris Domus, aut Collegij parere teneantur (*i*).

e P. 8. c. 1. E.

f R. Prov. 31.

g R. com. 48.

h C. 7. D. 21. §. 2.

i P.7. c. 3. A.& P.8. c.1. §. 4.& C. 11. D. 32. & R. Prov. 109.& Or. c.2. §. 3.

Præcepta possunt imponere, & quamdiu vigeant.

5. Superiores locales possunt jubere in virtute Obedientiæ: non nisi rarissimè tamen id faciant, & ex gravi, & urgenti

cau-

l R. Præp. 9. & R. 8. & C. 9. D. 12.

causa (*l*). Quæcunque autem præcepta Personis particularibus imposita, mortuis, vel amotis Superioribus, qui ea tulerunt, perseverant; donec à Superiore, vel successore revocentur (*m*). Facultates etiam, & Privilegia quæcunq; non expirant cum concedentium officio; donec legitimè revocentur: ùt dictum est ubi de Provincialibus (*n*).

m C. 9. D. 12.

n C. 7. D. 36.

Vnde nôsse queant suas facultates.

6. Superiores autem noverint, quam potestatem habeant ex sui Officij Regulis, & Compendio Privilegiorum (*o*). Circa quod Compendium 1. notandũ est: quod in ejus Præfatione conceditur Provincialibus, ubi periculum est in mora, neque consuli Generalis potest, (uti nempe illis Privilegijs, quæ aliqua communicatione nostræ Societati competunt, licèt non sint inserta Privilegiorum compendio) idipsum concessum Superioribus localibus: qui tenebuntur, quamprimum poterunt, Generalem, & Provincialem etiam, vel Visitatorem de ejusmodi usu, ejúsque causa certiorem reddere (*p*).

o R. Præp. 13. & 18. Rect. 12. & 17.

p Appendix Compendij Privil. m. s. in Præfat.

Possunt limitare concessa à Superioribus mediatis.

7. Notandum 2. de omnibus hujus Compendij facultatibus: ùt pertinet ad Superiores suis subditis facultates communicare, vel aliunde concessis, etiam à Ge-

Generali, vel à Summo Pontifice utendi poteſtatem facere; ità eorundem eſſe illarum eis uſum, cùm expedire judicaverint, vel limitare, vel etiam omninò ſuſpendere (*q*). Unde factum, ut privilegium commutandi Legata, reſervatum ſit Generali, contra quàm videbatur permittere Comp. Priv. V. comm. §. 4. (*r*).

q Præf. Cōp. & ex Greg. XIII. p. 143. 144.

r C. 8. D. 41.

8. Conſvetudines verò receptas, & à Generali, vel Provinciali approbatas non prætermittant, aut immutent, nec inductas à præcedenti Rectore, inconſulto Provinciali; nullámque ipſi inducant, niſi ſuo Superiore approbante (*s*).

Conſuetudines non immutent, aut inducant.

s R. Præp. 5. & Rect. 4.

9. Curare multò magis debent, ut Conſtitutiones, Regulæ, ac Decreta obſerventur; etiamſi in his, cùm neceſſe erit, poſſint cum particularibus diſpenſare. In rebus tamen majoris momenti, ſolùm quando expectari non poteſt Provincialis reſponſum, ad quem poſtea referent, quid actum ſit (*t*). De regulari verò diſciplina executioni mandanda, & quatenus in ea diſpenſandum; vide quæ peculiari titulo infrà habentur cap. 6.

Regulas custodiant, & quatenus diſpenſent.

t P. 4. c. 10. B. P. 9. c. 3. §. 8. & D. & R. Præp. 11. Rect. 10. & Cl. c. 1. tit. 2. §. 1.

SE-

SECTIO IV.

De obligationibus Superiorum localium respectu sui.

I.

Studeant perfectioni, & orationi.

u P. 4. c. 10. §. 4. & 5. & R. Præp. 1. 2. & Rect. 1. & Cl. c. 1. tit. 2. §. 2.

OMni ſtudio Superiores eniti debent, ut tales ſint, quales optantur in Conſtitutionibus; primámq; officij ſui curam in eo poſitam eſſe intelligant, ut oratione, & ſanctis deſiderijs totam Domum, velut humeris ſuis, ſuſtineant (*u*).

Recollectio ſub initium Regiminis.

x Or. c. 1. §. 6.

2. Antequam Superioris officium ineant, ſeſe ad dies aliquot ſpiritualibus Exercitijs recolligant (*x*). Quod ſi nunquam gubernarunt, duos minimùm menſes antequam gubernationem aggrediantur, ponant in attenta lectione omnium, quæ ad Inſtitutum pertinent (*y*).

y Or. c. 1. §. 20. & R. Præp. 13. 18. & Rect. 12. 17.

Obſervantia Regularum, & Vita communis.

3. Quamvis relata fuiſſet inter Regulas, juſſu S. Fundatoris ſcripta Ordinatio, qua ſtatuebatur; ut ad conciliandam Superiori reverentiam apud ſubditos, ille, qui numeraret ex his ſupra triginta, ordinariè non cibum caperet in Refectorio communi, licèt cibus deberet eſſe communis (*z*), poſtea tamen decretum, ut ea Regula vim non obtineat, relicta Generali facultate diſpenſandi (*a*); Communes igi-

z C. 1. D. 76.

a C. 3. D. 38.

igitur Regulas universi servent, & particularia in cibo, mensa, indumentis, cubiculi supellectili, & alijs vitæ communi necessarijs, quantum fieri potest, omninò vitent, & quæ in subditis optare debent, ea in seipsis præstare studeant (*b*). Si quid tamen in ijs mutandum Consultores sui ducerent; illorum judicio acquiescent (*c*).

b P.4. c.10. §.8. & P.8. c. 1. §. 3. & R. Præp. 2. 3. & Rect. 2. & C. 12. D. 43. & C.3. D.38. & C. 6. D.37. §. 6. & Cl. c.1. tit.2. §. 7. & c. 4. §.9.

c P.9. c. 4. §. 2. & c. 5. §. 2. & c. 6. 1. & Reg. Consf. 12.

Catechesis, & Ministeria humilia.

4. Intrà annum, postquam Officium prima vice inierint, quadraginta diebus Christianam doctrinam legant, aut doceant: sed ex causa per alium id munus, cum facultate Provincialis, obire poterunt (*d*). Aliquando etiam intra annum officia eorum, qui domi inserviunt, ad tempus aliquod obibunt (*e*).

d P. 4. c. 10. §. 10. & K. & C. 2. D. 65. & R. Præp. 4 & Rector. 3.

e P.3. c.1. §.19. & R. Præp. 34. & Rect. 33.

Horæ considerationis, & libellus memoriæ.

5. Quotidie, aut certè alternis diebus, horam considerationi impendent; in qua secum, & cum Deo considerent, quomodo se habeat status Domûs, vel Collegij (*f*). Habeant verò libellum memoriæ causâ, in quem referant, quæ agenda, scribendáve ad Superiores subinde occurrent (*g*).

f Or. c. 2. §. 5. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 1.

g R. Præp. 19. & Rect. 18.

Confessarius.

6. Confessarij Superiorum, absente Provinciali, possunt cum illis dispensare in cibis vetitis, horis canonicis, irregula-

ritate, & ſimilibus, eodem planè modo, quo Superiores cum ſuis ſubditis (*h*). Si quando autem (quod Deus avertat) egerent abſolutione à reſervatis; olim in abſentia Provincialis, ordinarius quilibet Confeſſarius domicilij poterat eos abſolvere, ſed cum onere ſe ſiſtendi Provinciali (*i*). Poſtmodum, citra ullum onus ſe ſiſtendi, hæc facultas committenda erat à Provinciali uni ex prædictis Confeſſarijs (*l*). Demum conceſſum eſt, ut abſolvi poſſint à quolibet ex Confeſſarijs ordinarijs; & ſi alium quempiam ex ſuis ſubditis malint, cum onere ſe ſiſtendi Provinciali, abſolvi ab eo poſſint (*m*).

h Or. c.1. §.22.

i Or. c.6. §. 6.

l C. 8. D. 25. §. 2.

m C. 12. Act. 40.

Diſcedere à ſua ſtatione quatenus poſſunt.

7. Nequeunt diſcedere à ſua Domo, vel Collegio, abſque Provincialis facultate; niſi locus eſſet vicinus, aut ſinè gravi incommodo Superioris reſponſum expectari non poſſet (*n*).

n R. Prov. 105.

8. Rectores alijs Rectoribus locum in menſa cedere non oportet; quem tamen Provincialibus, etiam aliarum Provinciarum, deferent. (*o*).

o C.9. Act. 60.

SE-

SECTIO V.

De Obligationibus eorundem respectu Generalis, & Provincialis, & de jure ad Congregationes.

CUm judicatum olim fuerit expedire Catalogum confici eorum, quæ à Superioribus præstanda sunt, ut omnia brevi compendio contenta juvent memoriam (*p*). propterea hac, & consequentibus Sectionibus, singula eisdem agenda perstringuntur: ùt non absimili studio, Provincialium commodo superiùs consultum est.

Catalogus agendorum.

p C. 6. D. 36. §. 1. & In. 18. §. 1.

1. Servabunt igitur Superiores locales subordinationem Obedientiæ, non solùm erga Generalem, sed & Provincialem; juxta cujus arbitrium in omnibus se gerent: & crebra literarum communicatione cum eis utentur, & quoties urgebit necessitas (*q*).

Obedientia, & frequentia literarum.

q P. 4. c. 10. § 5. & P. 8. c. 1. §. 4. & L. & P. 9. c. 6. §. 2. & P. 10. §. 9. & C. 6. D. 37. §. 4. & R. Præpos. 21. & Rector. 20. & For. Scrib. §. 9.

2. Ordinariè autem in Europa ad Provincialem scribendum est singulis hebdomadis; ad Generalem verò tertio quoque mense. At in Indijs ad Provincialem, quoties hi judicaverint opportunum; ad Generalem semel in anno; ex Brasilia verò,

Ordinaria scribendi tempora.

 &

r P.8. c.1. L.& C.2 D.16. & 54. & C.3. D. 33. & Fo.Scrib. §.2.7.8.

& nova Hiſpania bis, ſi ſe obtulerit occaſio (r).

Materia, & methodus.

3. Ex Form. Scrib. in Cod. Reg. p.159. &c. & In. 9. petendum eſt argumentum, & methodus harum literarum: & ex Dec. 36. §. 4. Con. 6. formanda ſunt aliqua capita, de quibus Superiores, & Conſultores eorundem ad Provincialem ſcribere debeant: eáque ferè deſumenda ex ijs, juxta quæ ad Præpoſitum Generalem ſcribendum eſſe præſcribitur; & referuntur Ord. cap. 10. Jllud præterea Rectoribus injungitur; ut priuſquam ad Provincialem de re aliqua ſcribant, de ea cum Conſultoribus conferant; & quid illi ſentiant, Provinciali ſignificent (s). Non eſt permiſſum literas ad mediatos Superiores ſcriptas, aut ab eis receptas immediato oſtendere (t).

s Or. c.2. §. 10. & In. 9. §. 5.

t Or. c. 4. §. 5.

Literæ annuæ rerum geſtarum.

4. Ad literas annuas rerum ad ædificationem pertinentium conficiendas, deſignandus aliquis in qualibet Domo, ſeu Collegio, qui earum materiam diligenter inveſtiget, ac colligat, ad Provincialem ſub finem cujuſque anni mittendam (u). Literæ verò annuæ nulli Externo, quavis occaſione, communicentur (x).

u P. 8. c.1. §. 9. & M. & C. 2. D. 37. & C. 4. D. 38. & Form. Scrib. §. 26.

x Or. c.4. §.11.

Hiſtoria cujuſque Domûs.

5. Hiſtoriam cujuſque Collegij, & Domûs

mûs Societatis Romam mitti oportet; & ejus exemplum retineri in quolibet Collegio, vel Domo (y).

y Or. c. 1. §. 5.

Catalogi Personarum, & Domorum.

6. Catalogi tres conficiendi ante id temporis, quo Procuratores Provinciarum ad Generalem veniunt: primi duo Personarum erunt; tertius Domorum, seu Collegiorum, juxta Form. in Cod. Reg. pag. 169. & Or. c. 19. (z). Præterea, sub finem cujusque anni interjecti, brevis Catalogus mittendus ad Provincialem, cum supplemento primorum duorum Catalogorum (a).

z P. 8. c. 1. N. & P. 9. c. 6. §. 3. & C. 2. D. 48. & 54. & F. scrib. §. 32. &c. & Or. c. 19.

a Form. scrib. §. 34.

Libri memoriæ causâ.

7. Plures Libros singuli Superiores habeant, ut eis mandent varia, quorum meminisse oportet. Primus continebit Ordinationes perpetuas, & Visitationes à Generali approbatas, & Responsa P. N. ad quæsita particularia Domûs, vel Provinciæ, non tamen Procuratorum. Secundus continebit Responsa Generalium ad quæsita per Procuratores allata. Tertius complectetur resolutiones casuum difficiliorum, quæ ex Urbe accipiuntur. Quartus excipiet epistolas adhortatorias PP. Generalium, non impressas. Quintus servabit Ordinationes temporarias ex Urbe missas, seu ex Visitationibus approbatis.

Sextus habebit nomina eorum, qui emittunt Vota ſolemnia, ſeu ſimplicia in illa Domo, vel Collegio. Septimus Liber erit conſvetudinum approbatarum à Provincialibus; idémque Viſitatoribus offerendus, ut eum probent (*b*).

b P. 5. c. 3. §. 4. & c. 4. G. & R. Præp. 12. & Rect. 11. & Or. c. 8. & In. Viſ. §. 9. & R. Prov. 135.

Ius ad Congregationes.

8. Præpoſiti Domorum Profeſſarum, & Rectores, etiamſi Collegiorum tantùm inchoatorum (non autem Seminariorum pro Externis) habent jus ad Congregationem Provincialem eundi, aut alios, ex ſibi ſubditis Sacerdotibus, loco ſui mittendi (*c*). A duobus etiam Præpoſitis, vel Rectoribus uniuſcujuſque Provinciæ in Europa, quatuor Votorum Profeſſione antiquiorum, exquiri debent ſuffragia in caſu impotentiæ Generalis, ùt in Decr. 29. Congr. 8.

c P. 8. c. 3. §. 1. & c. 5. § 3. & C. 5. D. 81. & C. 9. D. 18. & Fo. Con. Prov. §. 4. & 10.

SECTIO VI.

De Cura Noſtrorum in Spiritu, & Diſciplina Domeſtica.

Obedientia exigenda.

I.

CUrent, ut cuique ſua obedientia præſtetur (*d*). Interceſſionum externarum auctores, & qui conſcij ſilentio eas premunt, puniantur (*e*). Domeſticæ etiam non facilè à quolibet admittendæ, præſertim in gratiam Scholaſticorum (*f*).

d R. Præp. 21. & Rect. 20. & P. 4. c. 10. §. 8. & Ex. c. 4. §. 31. & P. 3. c. 1. §. 24. & P. 10. §. 9.

e C. 7. D. 20.

f Or. c. 4. §. 12. & In. 7. §. 3.

2. Dent

2. Dent operam, ut Constitutiones, & Regulæ observentur (*g*). Cui executioni juvandæ habeant præ manibus Catalogum rerum à se agendarum (*h*); & accuratè perpendant quæ ad executionem urgendam Decr. 36. 37. Con. 6. & In. 18. & Cl. c. 1. 2. proposita sunt, & recitantur inferiùs cap. 6. hujus Partis.

Executio urgenda.

g P. 4. c. 10. §. 5. & R. Præp. 22. & Rect. 21.

h C. 6. D. 36. §. 1.

3. Omnibus Domesticis cum omni sollicitudine invigilent (*i*). Si quid noverint paternâ denunciatione, observent constituta Decr. 33. Congr. 6. & Ord. c. 15. Falsos verò Delatores, & Detractores coërceant, & puniant; & innocentem à delicti suspicione liberent, ùt præscriptum est Decr. 12. Cong. 7. & Decr. 18. Cong. 12.

Vigilantia.

i P. 3. c. 1. §. 16. & P. 4. c. 0. §. 5. & R. Præp. 22. & Rect. 21. & Cl. c. 1. tit. 1. §. 1.

4. Efficiant, ut sibi, vel alijs Deputatis ratio conscientiæ reddatur, juxta Regulas (*l*). In ea verò maximoperè sibi injunctum sciant, gravissiméque præscriptum; nè hac notitia ità utantur, ut subditorum animi offendantur: nihil omnino cuiquã, ac nè ipsi quidem Generali, seu Provinciali innuendo (*m*). Inquirant quàm frequenter cum Patre Spirituali agant (*n*).

Ratio conscientiæ reddenda.

l Ex. c. 4. §. 34. 35. 36. & 39. & P. 3. c. 1. §. 12. & P. 4. c. 10. §. 5. & P. 6. c. 1. §. 2. & Inst. ad red. & Reg. Præp. 23. Rector. 22. & Inst. 11. & Inst. 13. c. 2.

 5. Dent

m C. 12. D. 15. & Ord. c. 1. §. 17. & inst. 11. §. 2. 3. & In. 13. c. 2. §. 2.
n Ord. c. 2. §. 6.

Exercitia Spiritualia, & Renovatio.

o C. 2. D. 29. §. 2. & C. : D. 25. §. 4. & C. 8. D. 38. §. 1. & Or. c. 4. §. 20. & In. 13. c. 1. §. 4. & Cl. c. 3. §. 3.

p P. 4. c. 4. §. 5. & D. & P. 5. c. 4. §. 6. & H. & C. . D. 55. & C. 6. D 29. §. 1. & C. 7. D. 77. & Inst. 17. §. 7. & R. Præp 24. & Rect 23.

Confessariorum designatio.

q R. Præp. 23. Rect. 22. & R. Prov. 131. & C. 12. D. 16.

r P. 3. c. 1. §. 11. & R. Præp. 8. Rect. 7.

s Ord. c. 5. ex Decr. Clemen. VIII. cum ejus disp. & Breve Urb. VIII. m. s. 31. Aug. 1635.

t Inst. 5.

Peccatorum reservatio, & frequentia Sacramentorum.

5. Dent operam, ut omnes quotannis vacent Exercitijs spiritualibus per octo dies; exemplóque ipsi præeant; tempúsque singulis opportunum attribuant; nec in eis ipsi poterunt dispensare (*o*). Curent, ut, qui renovaturi sunt vota, triduo antè se colligant, juxta instructionem (*p*), ùt expositum est suprà Par. 2. cap. 4. sect. 3.

6. Occasione hujus Renovationis aliquos maturiores Patres assignent (nisi Provincialis adsit) qui Confessiones generales excipiant, Professorum quidem, & Coadjutorum formatorum semel in anno, aliorum bis (*q*), ùt expositum suprà Par. 2. cap. 4. sect. 3. Et si potestatem habent designandi Confessarios ordinarios, non eos constituent sinè approbatione Provincialis (*r*). Neminem ex suis subditis possunt cogere, ut sibi confiteatur. Excipiuntur Magistri Novitiorum, & quando subditi peccatum reservatum admiserunt (*s*). Notitiâ per Confessionem habitâ extra eam non utantur, etiam cùm id fieri potest, salvo Confessionis sigillo (*t*).

7. Non possunt reservare sibi peccata, cùm id spectet ad Congregationem Gene-

neralem (*u*). Sed eis permittitur determinare pœnitentias graves aliquibus peccatis, etiam non reſervatis, imponendas à Confeſſarijs (*x*). At in abſolutione impartienda Reſervatis, ſervent quæ habentur. cap. 6. Ord & Decr. 25. Con. 8. & Decr. 17. Con. 12. Omnes ad Sacramenta Confeſſionis, & Communionis accedant octavo quoque die (*y*). Ut intrà hebdomadam communicent, faciliùs diſpenſandum cum non Scholaſticis (*z*).

u Or c.5. tit. 1. §. 3. & C. 5. D. 32. & For. Con. Prov. §. 43.

x Or. c. 5. tit. 1. §. 7.

y Ex. c. 4. §. 23. & P. 3. c. 1. §. 11. & P. 4. c. 4. §. 3.

z P. 4. c. 4. B. & R. Rect 34.

Exhortatio publica.

8. Singulis, vel alternis diebus Veneris exhortationem ipſi facient, vel aliquis alius noſtri Inſtituti bene intelligens; tametſi ſpiritualis collatio ejus loco haberi poteſt (*a*).

a R. Præp. 25. Rect. 24. & P. 3. c. 1. §. 21. & 28. & Cl. c. 3. §. 1.

Et privata, cũ ſignificatione charitatis.

9. Crebrò, & magna caritatis ſignificatione, alloquantur ſubditos; eorúmque neceſſitatibus non corporis modò, ſed multò magis animæ, paternè proſpiciant (*b*); & Coadjutores ſemel ſaltèm in hebdomada alloquantur: & per ſe etiam collationem cum his habeant (*c*). Hóſq; non permittant ſolos exire, nec à ceteris contemni, nec nimiùm à Miniſtro urgeri (*d*).

b P. 3. c. 1. §. 1. &c. & P. 4. c. 10. §. 5. & Re. Præp. 26. Rect. 25. & Cl. c. 1. §. 1.

c Or. c. 2. §. 16. & In. 8. §. 1. 2. & C. 7. D. 80. §. 19.

d In. 8. §. 3. 4. 5.

Pœna infligenda.

10. In Correctionibus, & pœnitentijs injungendis rationem habebunt diſpoſitio-

e R. Præp. 27. 28. 29. & Rect. 26. 27. 28. & Ex. c. 1. §. 6. & P. 3. c. 1. §. 15. & N. & In. 18. §. 10. & Cl. c. 1.

f R. Præp. 10. Rect. 9.

g Paul. III. p. 41 & Comp. Priv. V. Corr. §. 2.

tionis Perſonarum, & ædificationis; & ut admonitio in caritate præceſſerit (*e*). Pœnitentias autem ordinarias tantùm poſſunt imponere, quæ indicantur in Regulis (*f*): & præterea eos, qui id mereri videbuntur, incarcerare, non autem excommunicare (*g*).

Concedendæ.

h R. Præp. 30. Rect. 29. & Ex. c. 4. § 27. & P. 6. c. 2. §. 10. & P. 7. c. 2. E. & c. 4. §. 9.

i R. Præp. 31. & Rect. 30. & Ex. c. 1. C. & P. 6. c. 1. §. 1. & A.

l In. 13. c. 6.

11. Poterunt mittere extra Domum aliquem ex ſuis ad conſveta Humilitatis, & Caritatis experimenta (*h*), & delegare facultatem approbandi pœnitentias, & frequentiorem communionem (*i*). Uſus autem pœnitentiarum ſecretarum excitandus privatis, & publicis adhortationibus (*l*).

Iejunia extraordinaria.

m R. Præp. 32. Rect. 31. & Ex. c. 1. §. 6. & C. 1. D. 96. & C. 5. D. 27. & C. 6. D. 9.

12. Cùm quolibet anni tempore jejunia cum delectu ciborum, more Eccleſiaſtico, & abſtinentias concedere poſſint Superiores, in Adventu faciliores eſſe convenit: déntque operam, ut omnes intelligant ad ſingularitatem non pertinere, ſi quis jejunet, alijs non jejunantibus (*m*).

Charitas mutua fovenda.

n R. Præp. 33. Rect. 32. & P. 3. c. 1. §. 18. & P. & P. 8. c. 1. §. 8. & K & c. 6. §. 8. & R. Min. 13.

13. Unio, & conformitas mutua diligentiſſimè curanda eſt; nec ferenda inter domeſticos perturbatio ulla, vel ira mutua: ſi quid autem hujuſmodi accideret; curent, ut ſtatim in gratiam invicem redeant (*n*). In vitia lingvæ ſeriò advigilent;

lent; & gravari conſcientiam ſuam intelligant, ut Auctores diligenter inquirant, quò ſeverè puniantur. Qui verò Auctores ipſos manifeſtare recuſaverint, pro ipſis habeantur (*o*).

o Or. c.2. §.12. & Inſt. 13. c.4. §. 1. 2. & C. 7. D. 12. & C. 12. D. 18. 19.

Epiſtolæ videndæ, & quatenus permittendæ.

14. Videant per ſe, vel per alium ſcripta, & literas omnes, quæ ſcribuntur ad domeſticos, & quas ipſi alijs ſcribunt: nec ſigillũ quemquam habere ſinant, abſque Provincialis facultate (*p*). Nimia etiam literarum miſſio compeſcenda; nec ferendum, ut de ſecularibus negotijs, aut inutilibus Noſtri ſcribant, formámve locutionis aulicam conſectentur: ſed tum materia, tum modus ædificationi ſit (*q*).

p R. Præp. & Rect.35. & Ex. c.4. §.6. & P.3. c. 1. B.

q Or. c. 4. §.4. & In. 13. c. 4. §. 3.

Nec vana, nec ſupervacanea permittantur.

15. Non ſint domi arma, nec inſtrumenta muſica, nec libri laſcivi, aut vani; nec novæ ullæ recreationes introducantur (*r*). Libri veterum non expurgati nullis Scholaſticis, Magiſtris verò, nonniſi maturis permittantur: cautè etiam permittendi libri ſpirituales parùm conformes noſtro Inſtituto (*s*). Non permittant Superiores quemquam in cubiculo duplices veſtes, inſtrumenta itineris, & ſimilia habere, aut libros *ad uſum* inſcriptos, eóſve aſportare (*t*).

r R. Præp. & Rect.36. & P.3. c.1. §. 14 & M.

s P.4. c. 5. §.4. & E. & c.14. §. 2. & Ord. c. 2. §. 1.

t P.4.c.6.G. & Or.c.4. §.15. & In. 1. §.5. & R. com.8. & C.7. D. 80. §. 3. & In. 1. §.5. & R. Cuſt.V. §. 5.

16.Ni-

Alia circa paupertatem.

16. Nihil admittant, quo nostra Ministeria compensari videantur, & cujuscunque Superioris hoc in genere dispensatio, non modò illicita est, sed & invalida (*u*). Admittent igitur solùm quæ donantur nomine eleemosynæ, & secluso omni alio respectu (*x*). Vitent omnia, quæ speciem habent secularis negotiationis (*y*). Nulli ex nostris detineantur in Domibus, seu Collegijs, hoc solo nomine, quòd solvant pro alimentis suis (*z*). Deposita pecuniaria Nostrorum (quæ raró permittenda) serventur penes totius Domûs Superiorem (*a*). Vigilent, nè quid inducatur adversum perfectioni Paupertatis: propterea necessaria provideant; & ipsi Patrésque reliqui graviores exemplo præluceant (*b*).

u Jul.III. p.61. & C.5 D.29.& C.12. D.39.

x C.12. D. 40. & Or.c.1.§.14.

y C.2. D. 61.& C.7.D.84.

z C.8.D.39.

a C.12.D.42.

b Ex. c. 4. §. 26. & P.3.c.1. §.25. & V. & C.12.D.43. & In.1.§.4.

Pietas erga moribundos, & mortuos.

17. Cum graviter ægrotantibus, & vitâ functis pia obsequia, & suffragia curent (*c*). Et si peregrè aliquis obierit, Superior propinquior eadem præstabit; & monebit Præpositum Provinciæ, ad quam ille mittebatur (*d*).

c P.6.c.4. §. 1. 2.3.& A.B.C.

d Or.c.2.§.3.

Peculiaria erga Scholasticos.

18. Prædicta tam à Præposito, quàm à Rectore curanda sunt. At peculiaria quædam pro Scholasticis Rectori præscribuntur: nempe, ut, vel ipsi Præceptores, nedum

dum Confessarij, ad mores eorum juvandos apti sint (e). Ut coërceantur à nimia familiaritate cum Externis per colloquia, & literas (f). Abstineantur à familiaritate, & patrocinio Patrum antiquiorum (g). Juvandi usu pœnitentiarum, & Orationis præsertim, qui laxati sunt (h). Assvefiant indifferentiæ, & simplicitati Religiosæ (i). Regulæ eorundem bis, aut ter in Refectorio, singulis annis, legantur (l). Circa Juniorum segregationem à reliquis Collegialibus, executioni mandet, quæ à Decr. 16. Con. 6. & Or. cap. 13. præscribuntur; & relata sunt Par. 2. cap. 4. sect. 1.

e Inst. 7. §. 1.
f C. 6. D. 40. §. 1. 2. & In. 7. §. 2. & In. 17. §. 1. & 6.
g In. 7. §. 3. & In. 17. §. 2. 3.
h In. 7. §. 4.
i In. 7. §. 5. & In. 13. c. 8. & Cl. c. 6. §. 4.
l P. 4. c. 10. L. & C. 2. D. 66. & R. Rect. 43.

SECTIO VII.

De Auxilio Animarum procurando.

I.

MEminerit Præpositus in Domibus Professis præcipuè elucescere debere puritatem nostri Instituti; cujus scopus est ad animarum salutem incumbere (m). Strenuam operam Nostrorum ad eum adhibeat; & si immoderati labores non permittendi, multò minùs negligentia toleranda (n). Rector, juxta Provincialis præscriptum, tantum debet curare ut

Dispar ratio Præpositi, ac Rectoris.

m P. 3. c. 1. §. 27. & P. 7. c. 1. §. 1. & R. Præp. 37.
n R. Præp. 38. & In. 4. §. 3.

ut Ministeria prædicta à Nostris exerceantur, quantum commodè fieri potest: nominatímq; ministerium doctrinæ Christianæ commendatum habeat (*o*). At in ijs locis, ubi est Domus Professorum, in Collegio id usurpandum, quod ad excolendos Scholasticos sat est (*p*).

o P. 4. c. 10. §. 10. & R. Rect. 66.

p P. 3. c. 1. §. 27. & R. Prov. 101.

Quid curandũ circa Conciones & Concionatores.

2. Proponatur assiduè in Ecclesia verbum Dei in prædicationibus, & Sacræ Scripturæ, vel Doctrinæ Christianæ lectionibus; quod in alijs etiam Ecclesijs, plateis, & locis præstari potest (*q*). Cum Concionatoribus non dispensent in jejunio Quadragesimali, inconsulto Provinciali: in victu verò, & vestitu eorundem singularitates minimè concedantur (*r*). Observent, quæ circa eleemosynam Concionatoribus offerri solitam statuta sunt, ut nè quid ultra necessarias expensas sumatur; & si, quod superest, adhuc recusantibus obtruditur, in bonum cedat Domus, aut Collegij (*s*).

q P. 7. c. 4. §. 6. & E. & Rc. Præp. 39.

r In. 2. §. 9. & Or. c. 1. §. 15.

s C. 12. D. 40.

Quid cum Confessarijs.

3. Procurent, nè desint designati Sacerdotes, & Confessarij, qui Domi, forísque Proximis præsto sint ad omnia munia nostri Instituti (*t*). Constituantur Syndici, qui observent num Confessarij transgrediantur ordinationes officij sui (*u*).

t P 7. c. 4. §. 5. & R. Præp. 40. 41. 42. 43. & Rect 6. & In. 3. & In. 4. §. 3.

u In. 3. §. 5. & In. 15. c. 2. §. 7.

4. Po-

4. Poterunt ſuos mittere ad alia loca vicina, habito conſenſu Provincialis, ut breves ibi Miſſiones fiant; nec omittendæ menſtruæ Confeſſariorum, quin & per hebdomadam. Curent etiam aliquando fieri conferentias de modo juvandi proximos (*x*).

Quid præſtandum circa Miſſiones.

x R. Præp. 42. & In. 3. §. 10. & In. 4. §. 3. & In. 15. c. 2. §. 8.

5. Si quem ad Sacros Ordines promovendum, aut in Confeſſarium, vel Concionatorem eſſe eligendum videbitur, Provincialem admoneant (*y*); & ſervent, quæ in hujuſmodi promotionibus notantur ſuperiùs Par. 2. cap. 4. ſect. 4.

Et Ordinandos.

y P. 4. c. 9. §. 3. & R. Præp. 45. & Rect. 44.

6. Remedium adhibeatur, ſi quis, frequentans apud nos Sacramenta, moribus ſuis alios offenderet (*z*).

Scandaloſi non tolerandi.

z R. Præp. 46.

7. Curam quarumcunque mulierum à nullo ſuſcipi permittent: licebit tantùm aliquando apud eas concionari, & ſemel unius Monaſterij Confeſſiones audire, ídque petentibus illarum Præſidibus (*a*).

Mulierum cura vitanda.

a P. 6. c. 3. §. 5. & Paul. III. p. 44. & C. 7. D. 56. & C. 8. D. 11. & R. Præp. 47. & Rect. 68.

SECTIO VIII.

De Ordine Domeſtico.

1.

QUotidie poſt orationem matutinam fiat Sacrum, cui omnes interſint (*b*). In Collegijs, quando Noſtri ad Sacram Com-

Ordo ſpiritualium exercitationum.

b P. 4. c. 4. §. 3. & R. com. 2. & R. Præp. 49. & Rect. 45.

Communionem accessuri sunt, præsertim diebus Dominicis, in Ecclesia id faciant, separati tamen ab Externis (c). Singuli in oratione, & examine visitandi; & aliquando etiam à Ministro, & Rectore (d).

c R. Rect. 46.

d C.7.D.25.§.1. & R Præp. 50. & Rect. 47. & In. 13. c.1. §. 1.

Somni spatium.

2. Octo, ut minimùm, horæ intersint à posteriori prandij signo ad cœnam; aliquid ampliùs ad refectiunculam locò cœnæ; septem verò à tempore, quo se cubitum Nostri receperunt, ad signum, quo excitantur: erit tamen cum aliquibus rationabili dispensationi locus (e).

e P.3. c 2. §. 2. & B.& E. & P. 4. c.10. §. 9. & I. & R. Præp. 52. & Rect. 50.

Mensæ norma.

3. Benedictio, & gratiarum actio fiant juxta ritum Romanum in prima mensa: nam in privata, & secunda retineri potest antiquior, breviórque (f). In mensa Sacerdotes præcedant non Sacerdotes; inter hos verò, illósve nullus ordo constituatur (g). Si aliqua de causa Præpositus, aut Rector primæ mensæ adesse non poterit, curet ut Minister adsit (h).

f P.3.c.1. §.5 & C. 1. D. 99. & C. 4. D. 60.& R. Præp. 53. & Rect. 51.

g C. 1. D. 106. & R. Præp.54. & Rect. 52.

h R. Præp. 55. & Rect. 53.

Recreatio ordinaria.

4. A prandio, & cœna hora una honestæ recreationi impendatur; dimidia verò post collationem vespertinam, ídque uno in loco: neque unquam nimis labores producendi, sinè convenienti relaxatione (i). Ut ea verò Recreatio religiosè transigatur,

i P.3.c.2. §.4.& D. & R. Præp. 56. & Rect. 55.

gatur, Superiores ſummopere adnitantur (*l*). Curabit præterea Rector, ut omnes, præter eos, quos ipſe exceperit, horæ quadrantem ante prandium, vel cœnam corporis exercitationi tribuant (*m*).

l C. 6. D. 6. & In. 13. c. 9.

m P. 3. c. 2. §. 4. & R. Rect. 49.

Extraordinaria.

5. Idem curet, ut diebus vacationum, cùm cœnatur in Villa, per unam, vel alteram horam, Noſtri ſe colligant orando, ſi manè non oraverint, vel ſtudendo. Quod ſi manè quacunque ex cauſa, in Collegio ſe continuerint, non fiat recreatio, ſed à prandio tantùm, per tres horas, vitato ſtrepitu (*n*).

n C. 6. D. 40. §. 7. & 9. & Or. c. 2. §. 15.

Silentium, & Diſciplina.

6. Seriò etiam incumbant in Reg. com. 26. de ſilentio obſervationem, executionémque eorum, quæ habentur in Inſtructione ad Superiores (*o*). Syndicus Domi per Superiores conſtituatur, ubi Miniſtri, aut Subminiſtri opera ſatìs non ſit; qui obſervet, & referat, & præterea Syndici particulares in claſſibus adhibeantur (*p*).

o In. 13. c. 3. & Cl. c. 3. §. 9.

p P. 3. c. 1. §. 16. & P. 4. c. 6. §. 15. & c. 10. §. 7. & c. 17. §. 7. & R. Præp. 51. & Rect. 48. & St. R. Prof. ſup. 19. & R. Bid. 7.

Decreta, & Regulæ Societatis publicè legenda.

7. Singulis annis prælegendus in menſa Catalogus eorum, quæ ſub gravi culpa, vel pœna in Societate præcipiuntur, vel prohibentur (*q*). Demum ſingulis menſibus Summarium Conſtitutionum, Regulæ communes, Catalogus Miſſarum,

q C. 8. D. 23.

r P.3. c. 1. §. 28 & P.10. §. 13.& P. 4. c. 10. L.& R. com. 49. & C. 2. D. 66.

& Orationum Nostris præscriptarum, & Epistola S. P. N. de Obedientia audienda, & Scholasticorum Regulæ bis, aut ter singulis annis(*r*). Regulæ Modestiæ, Monita Generalia, & Regulæ Coadjutorum temporalium legi publicè consveverunt bis, quolibet anno.

SECTIO IX.

De Literarum Studijs.

Collatio casuũ.

s P.3. c. 1. X. & C.9.D.8. & C. 13. D. 17. & R. Prov. 57. & St. R. Prov.13.14. 15. & Prof. cas. 7.8. 9.10. & In. 20. §. 6.

I.

HAbeatur collatio Casuum conscientiæ qualibet hebdomada, bis in Domo Professa, semel in Collegijs; à qua Superior ipse, non nisi raró, & graves ob causas, absit (*s*).

Censura opinionum, & librorum.

t Ex. c. 3. §. 11. & P. 3. c. 1. O. & C. 11. D. 22. & C.12. D. 28. & C. 13. D. 18.

u C.11. D.18.

2. Curetur, nè laxas in moralibus opiniones Nostri doceant(*t*). Párque sit studium, nè ab ullo è Nostris quidquam typis vulgetur, sinè facultate (*u*).

Studiorum initia, & finis.

3. Rector, nec ad inchoanda, nec ad mutanda studia aliquem promovere potest, inconsulto Provinciali (*x*). Sub finem studiorum cujusque, Provincialem de singulorum talento, & profectu admoneat (*y*).

Instructio ad Conciones, & Scholas.

4. Studeat executioni eorum, quæ præscripta sunt de Concionibus Domesticis,

x R. Prov. 49. &c. & St.R.Prov.6. &c. & R.Rect.37. & St. R. Rect.24.
y P.4. c.9. §. 3. & R. Rect. 37. & 44.

cis, & Tonis (*z*). Deligat unum dicendi peritum; ad quem sub finem studiorum, ter in hebdomada per horam, futuri Magistri ab eo instruendi, conveniant (*a*).

5. Ordinem constituat examinandorum Metaphysicorum, auditis Præfecto, & Magistris (*b*). Ipsius erit, adhibito Præfecto, constituere Examinatores Classium inferiorum; & ut in reliquis etiam Externi, suis quisqe in classibus, collocentur (*c*).

6. Adeat interdum Scholas, etiam inferiores; & frequenter intersit disputationibus, tum privatis, tum publicis (*d*). Non committat, ut in instauratione studiorum publica oratio habeatur ab alio, quàm à Magistro aliquo insigniore (*e*).

7. Domi lingvæ latinæ usum inter Scholasticos diligenter conservandum curet, etiam dum ad Nostros scribunt. Bis præterea, aut ter in anno omnes carminum aliquid condant, affigántque (*f*). Et interdum à nostris Rhetoribus orationes, aut Poëmata Latinè, vel Græcè, tum in aula, tum in mensa habeantur (*g*).

z P.3. c.1. §.5. & 21. & P.4. c. 8. §.3. & B. & c.7. D. 80. §.6. 7. & R. Rect. 54. & 56. & In. 2. §.3. 4. 5.

a St. R. Rect. 9.

Examina Studiosorum.

b C.8. D. 37. §. 6. & St. Reg. Præf. 20.

c P.4, c. 5. §.2. 3. & D. C. & c. 13. §.4. & E. & c. 15. §.1, & A. & c. 17. §. 2. & St. R. Rect. 12. & R. Præf. inf. 18.

Visitatio Scholarum, & Oratio ante studia.

d P.4. c.6. §.9. & St. R. Rect. 3.

e St. R. Rect. 15.

Latinæ linguæ exercitamenta.

f P.4. c.6 §.13. & C. 13. §.3. & St. R. Rect. 8. & R. com. 10. & R. Schol. 10. & In. 20. §.4.

g P. 4. c. 6. §. 13. & St. R. Rect. 11.

SECTIO X.

De ijs, quæ pertinent ad res temporales.

1.

Vigilantia in conservandis.

RECtoris (& proportione servata etiam Præpositi) erit res temporales sibi creditas administrare, & conservare, juxta facultates sibi traditas. Singulis mensibus rationem exigat à Procuratore, præsente Ministro; & examinet, an plus absumptum sit, quàm usus ferat(*h*). Certis temporibus nomina debitorum inspiciat; intelligat quantum rerum comestibilium consumptum sit; neque omnia examinanda ad finem anni reservet (*i*),

h P.4. c.2. §.5. & c.10. §.5. & P.9. c.3. §.3. 4. & C. & Inst. temp. tit.2. §. 9. & R. Præp. 60. & Rect.57.

i In. temp. tit. 2. §.9.

Studium Paupertatis, & Charitatis in distribuendis.

2. Vita communis incolumis conservanda: & propterea in victu, vestitu, cubiculíque supellectili, aliísque necessarijs uniformitas, tam Superiorum cum inferioribus, quàm horum ad invicem retinenda: eáque omnia, ùt Superiores suppeditare tenentur,ità facultatem non habent permittendi, ut aliâ viâ sibi à subditis conquirantur(*l*). At missa cuipiam particulari in communem usum dispensentur(*m*). Peculiariter Domibus Professis, præscribitur curandum; ut vita communis quidem illa sit, & valetudini Nostro-

l C.12. D.43.

m R. Præp.64. & Rect. 60.

ſtrorum accommodata; ſed habendam tamen ſemper eſſe rationem Humilitatis, Paupertatis, ac ſpiritualis ædificationis (*n*). In Collegijs Rector curet, ut quamvis ſit, in quo probetur virtus, non deſit tamen quo ſuſtentetur natura; & cum Scholaſticis approbatis in ijs, quæ ad veſtitum attinent, magis quàm cum ijs qui probantur, exterioris decentiæ ratio habeatur (*o*). Utrobique verò, juxta circumſtantias perſonarum, diſcretioni Superiorum relinquitur, ut plus minúſve provideant (*p*).

n P. 6. c. 2. §. 16. & N. & Reg. Præp. 61.

o P. 3. c. 2. §. 3. & C. & P. 6. c. 2. N. & R. Rector. 58. & In. temp. tit. 2. §. 4.

p P. 3. c. 2. §. 3. & P. 6. c. 2. N. & R. Præp. 61. & Rect. 58.

Præſertim erga Infirmos.

3. Morbo, ætate, aut laboribus obruti ſubleventur, etiam adhibito fraternæ caritatis miniſterio; nulli tamen peculiares Coadjutores aſſignandi in ſocios, cetera immunes (*q*). Ægrotorum cura habeatur magna, juxta præſcriptum Medici (*r*).

q R. Præp. 62. & C. 7. D. 29.

r P. 3. c. 2. § 6. & G. & R. Præp. 63. & Rect. 59.

Cautela in ſervanda Paupertate Societatis.

4. Caveant, nè reditibus Collegiorum, Domus Profeſſorum, aut aliquis eorum, vel Coadjutorum formatorum utatur, præterquam Conſtitutiones, & Decreta permittunt (*s*). Et in admittendis donis eas cautiones adhibeant, quas præſcribunt Conſtitutiones P. 4. c. 2. §. 6. juxta explicationem Con. 3. Decr. 25. & Con.

s Ex. c. 1. §. 4. & P. 4. c. 2. §. 5. & F. & c. 10. §. 1. & P. 6. c. 2. §. 3. & C. D. & P. 10. §. 5 & Paul. III. p. 14. & Jul. III. p. 66. & 77. & C. 6. D. 18. & Rec.

Prov.74. & R. Præpos. 65. & Rect.61. Con. 8. Decr. 59. & Ordin. Gen. cap. 1. §. 14.

Obligationibus ad opera pia satisfiat.

5. Commendatur omnibus, tum Rectoribus, tum Procuratoribus, ut peculiarem habeant curam Ecclesiarum, quæ pertinent ad Beneficia Collegijs unita; & ut alia eorundem Beneficiorum onera, præsertim si quæ ad Xenodochia, & pauperes spectent, diligenter inquirant; aliísque id genus pijs obligationibus cumulatè satisfaciant: certi Divinam providentiam non defuturam ijs, quibus ea, quæ ad Deum pertinent, cordi fuerint (*t*).

t In. temp. §. ult.

Reliquiæ Sanctorum non distrahendæ.

6. Interdictum est omnibus omnino Superioribus, nè quidquam ex Sanctorum Reliquijs, quæ nostris Domibus, aut Collegijs sunt applicatæ, largiantur (*u*).

u C. 7. D. 28.

Dependentia Provinciali.

7. Lites declinent, & inconsulto Provinciali nullam intentent (*x*). Distributio bonorum, expensæ extraordinariæ faciendæ, ut ædificando, & similes, & contractus ineundi, & si quid donatur, cum aliqua conditione, referantur ad Provincialem (*y*). Et servetur formula in contractibus celebrandis. De qua Ord. Gen. cap. 20. Eundem Provincialem consulat Præpositus, si quid stabile relictum Domui fuerit (*z*).

x C.2. D. 55.& R. Prov.77. & Præpos. 67. & Rector. 62. & Prec. 16.

y C.7. D. 17.& Or. c. 2. §. 9.& Inst. temp. tit. 2. §. 8. & Reg. Rect.63.

z P. 6. c. 2. §.5. & E. & R.Præpos. 66.

8. Cùm

8. Cùm Superior defungitur ſuo officio (quod & Procuratori præſtandum eſt) Succeſſori, & Miniſtro rationem domeſticæ œconomiæ reddat; & ſuo chirographo ſignet quantum acceperit, quantum Succeſſori tradat; atque etiam Succeſſor ſua manu confirmet, ſi rem itá ſe habere deprehenderit: quorum Computorum exemplum ad Provincialem traſmittendum. Forma autem id præſtandi eſt eadem, quæ à Provincialibus exigenda præſcribitur in Inſt. temp. tit. 1. §. 19. (*a*).

Succeſſori reddenda ratio dati, & accepti.

a C. 8. D. 60. §. 4. 5. & Inſt. temp. tit. 2. §. 1. & 9.

SECTIO XI.

De modo agendi cum Externis, & de ijs, qui ad nos divertunt.

I.

MUlieres inviſere, aut ad eas ſcribere raró, & viris tantùm probatis permittant (*b*). Sedulóque curent, nè quæ de Socio præſente, toties, & graviſſimè commendata ſunt, negligantur: & quamvis hac ſuper re univerſim præceptum non ſit impoſitũ; tamen alicui particulari, qui eo fræno indigebit, poterit, ac debebit Superior id imponere (*c*). Quæ diſtinctiús expoſita ſuprà Par. 4. cap. 2. ſect. 2. Fœminæ etiam non permittantur ingredi domos noſtras (*d*).

Mulierum colloquia vitanda.

b R. Præp. 72. & Rect. 70. & Or. c. 1. §. 9.

c C. 6. D. 43. & Or. c. 4. §. 3. & In. 3. §. 7. & In. 15. c. 2. & R. Sac. 18. & Co. ad. 5.

d P. 3. c. 1. §. 14. & R. Præp. 73. Rect. 72.

Nec qualibet consuetudo cũ Viris permissa.

2. Visitationes primariorum Virorum non frequentandæ; nisi gravis causa subsit (*e*). Quam etiam intercedere oportebit, ut nostri cibum capiant apud Externos; aut ut ab eis, cùm ægrotant, visitentur; aut ut ex ijsdem aliquis ad nostram mensam, præsertim Refectorij, invitetur (*f*). At nunquam liceat munusculis captare Magnates (*g*).

e P. 6. c. 2. §. 9. & R. Præp. 74. Rect. 72.

f R. Præp. 76. Rect. 74.

g P. 6. c. 2. §. 9. & R. Præp. 75. Rect. 78.

Sed de omnibus bene merendũ.

3. Amici verò conservandi, & placandi, si qui sunt infensi, orationibus ad Deum, & rationibus apud ipsos convenientibus, præcipuè si homines sint non vulgaris auctoritatis (*h*). Ratio potissimùm habeatur eorum, quæ erga Fundatores, & Benefactores statuta sunt; & si quam aliam obligationem Domus habet, ei satisfiat (*i*). Servanda erga Benefactores enumerata sunt Par. 2. cap. 1. sect. 2. & P. 3. cap. 6. sect. 1.

h P. 4. c. 10. C. & P. 10. B. & R. Præpos. 77. Rect. 75.

i P. 4. c. 1. & Reg. Præp. 78. Rect. 76.

De ijs, qui admitti petunt.

4. Sinè speciali commissione neminem in Societatem admittent: sed ad Provincialem referent eorum, qui petunt, dotes. Poterunt tamen valde idoneos, aut ad eundem mittere, aut tanquam hospites domi recipere (*l*). Dimissum pariter à Societate, & qui sinè licentia, & ab alio ejus domicilio discesserit, vel non admit-

l P. 1. c. 1. §. 2. & A. B. & R. Præpos. 79. 80. Rect. 77. 78.

tant,

tant, vel ùt Hoſpitem apud ſe, alióſve detineant, dum Provincialis ſuper eo quid juſſerit (*m*).

m P.2. c.4.§.1. & A.& R.Præpoſ. 81. Rect. 79.

De Hoſpitibus noſtris, Externíſque.

5. In compenſationem hoſpitij nihil, licèt ultro oblatum, admittant; niſi longior fuiſſet mora: námque hanc compenſari à Superioribus, qui hoſpites miſerunt, æquum videtur (*n*). Externi porrò non excipiantur ad pernoctandum, ſinè gravi cauſa; habeatur tamen præcipua ratio Religioſorum (*o*).

n C.7. D.18.

o R. Præp. 83. Rect. 81.

De ijs, qui foras mittuntur.

6. Egredienti domo Socium adjungant; nec ſolum mittant, niſi eum, cui præcipuè fidant (*p*): neminem autem ad alium locum ſinè literis patentibus (*q*); & quin Superior, ad quem aliquis mittitur, informetur(*r*). Provincialis etiam monendus, ſi quis propter valetudinem, aut aliam cauſam mutandus loco videatur (*s*). At profecturis ſua interiora indumenta, & ſottana reliquenda, inſtruendíque omnibus ad iter neceſſarijs. Sed hæc paranda eorum ſumptibus, quorum gratiâ iter ſuſcipitur (*t*). Demum illi, de quorum dimiſſione à Societate agitur, nullo modo interea loci exponantur in publicis Miniſterijs (*u*).

p P.3. c.1. §.3. & R. Præp.84. Rect. 82.

q R. Præp. 85. & Rect. 83.

r R. Prov. 117. & Or. c.12.§.9.

s P.3. c.2. G.& R. Præp. 86.& Rect. 84.

t R. Præp. 87. & Rect. 85.

u Or. c.12.§.10.

CAPUT IV.

De Officialibus Superiori necessarijs, & modo agendi cum illis.

Officiales idonei curandi, & fovendi.

AD bonam Domûs gubernationem Superiores locales ſuis Officialibus pluribus, & paucioribus, pro momento rerum ipſis commiſſarum, ſublevari debent; quos idoneos eſſe oportet, ſuíſque Regulis inſtructos (*a*). Cum illis hæc in univerſum Superioribus ſervanda eſſe ſtatuitur. 1. Nè ſe in illorum officium ingerant. 2. Ut proſpicere illis de neceſſario ſubſidio debent, ità curare, nè otientur, ſed ſuo fungantur munere. 3. Quia in quibuſdam officisj experientia neceſſaria eſt, non facilè mutandi ſunt (*b*).

a P. 4. c. 10 §. 6. & P. 9. c. 6. §. 14. & I.

b P. 4. c. 10. §. 6. & E. & Re. Præp. 7. & 14. & Rect. 6. & 13.

SECTIO I.

De Miniſtro.

1.

Miniſtri Dotes.

INter Officiales neceſſarios in primis eſt Miniſter, qui Vice-Rector, vel Magiſter Domûs ſit; & omnibus, quæ ad bonum univerſale pertinent, provideat (*c*). Deligendus verò à Provinciali, & præſertim in magnis Collegijs, non valde juvenis,

c P. 4. c. 10. §. 7.

nis, nec absque consultatione. Instruendus in decursu: & is sit, qui aliquando Rector esse possit (*d*). *d* R. Prov. 22. Or. c. 1. §. 21.

Auctoritas.

2. Ministro Superior eam concedet potestatem, quæ, pro personarum conditione, ad rectam gubernationem convenire videbitur (*e*). In virtute sanctæ Obedientiæ præcipere non potest. Eidem tamen omnes Officiales obedire debent, & quicunque alij, etiam Professi, modò sit Sacerdos (*f*). Et qui Ministro clarè diceret, *Nolo facere*, incurreret in quartum casum reservatum inobedientiæ expressæ (*g*). Pœnitentias, juxta præscriptum Superioris, ipse imponet (*h*).

e P. 4. c. 10. §. 7. & R. Min. 1. & Or. c. 2. §. 18.

f P. 4. c. 10. §. 8. & C. 3. D. 21.

g C. 7. D. 45. & Or. c. 2. §. 18.

h R. Min. 13.

Substituitur Superiori.

3. Moriente, aut absente Superiore, alicujus loci, nec alio per eum nominato, Vicaria administratio Collegij, vel etiam Domus Professæ, ad Ministrum pertinet. In absentia Superioris, si res urgeat, auditis Consultoribus, exequi poterit, quod existimat fore juxta Superioris mentem: alioqui illius nutum expectet (*i*).

i C. 8. D. 20. & C. 12. D. 53. & R. Min. 14.

Ejusdem obligationes in ordine ad curanda suorum corpora.

4. Observet in temporum mutationibus, quæ domi mutatio fieri debeat, ciborum, vestium, horarum: & Superiori in memoriam revocet, num etiam aliquid desit, vel abundet ex necessarijs. Ijs potissi-

tiſſimùm conſulat, qui ſui corporis curam præ ceteris negligunt; curétque ut adſit, cùm Medicus ægrotos inviſet (*l*). Peculiarem curam habeat, ut Domus munda ſit, & benè compoſita, præſertim ſi quâ Externis patet (*m*). Deſignet ex commiſſione Superioris, qui lucernas, qui feneſtras, communes curet, qui aquá, & mantilia ad abluendum parent (*n*).

l R. M. 5.
m R. M. 10.
n R. 12.

Et Diſciplinam.

5. Valde commendatum ſibi exiſtimet quod pertinet ad obſervationē Conſtitutionum, Regularum, Ordinum, & approbatarum conſvetudinum; quas ſubinde leget (*o*). Frequenter viſitabit cubicula, & alia loca; Officiales autem ſaltèm alternis diebus (*p*). Noctibus ſingulis portas domûs, quibus in publicum exitur, viſitet, an bene clauſæ ſint (*q*).

o R. 2.
p R. 3.
q R. 11.

Obſervet, & Superiori referat.

6. Notet, ac referat Superiori tam defectus, quàm quæcunque alia ad bonam gubernationem faciunt (*r*). Et an Sacramenta diebus ſtatutis frequententur (*s*).

r R. 8.
s R. 9.

Quomodo cum Superiore aget.

7. Quotidie de rebus omnibus Superiori rationem reddet, & libello excipiet, quæ facienda commiſerit (*t*). Redigat ei in memoriam, quæ neceſſaria Domui, & perſonis judicabit (*u*). Studeat animos omnium inter ſe per benevolentiam, ac præ-

t R. 6.
u R. 7.

præsertim cũ Superiore, per Obedientiam unire; & eorum, quæ ingrata accidunt, velit potiùs in se, quàm in illum causam rejici (*x*). *x R. 13.*

8. In pœnitentijs injungendis, & reprehensionibus ab animi perturbatione caveat; & caritatem ità præ se ferat, ut qui corripiuntur, meritò id fieri recognoscant (*y*). Cùm quis ab officio removetur, curet, ut suum Successorem instruat (*z*). Si Subministrum habuerit, utatur ejus operâ; alioqui ipse contenta in Subministri officio suppleat (*a*). *Et cum Subditis.* *y R. 13.* *z R. 4.* *a R. 15.*

9. In magnis igitur Domibus Ministro additur Subminister; qui est instrumentum Ministri, & aliorum Superiorum. Nihil ordinat, sed tantùm est executor, & exactor actionum domesticarum, juxta modum sibi à Superiore præscriptum (*b*). Erit tamen Superior Nostrorum, qui Sacerdotes non sunt: Sacerdotibus solum injungere poterit aliquid, nomine alicujus Superioris (*c*). Vide reliqua in Regulis pag. 235. *Subministri officium.* *b R. Sub. 12.* *c R. Sub. 7.*

10. Syndicus etiam Domi constituetur, ubi Ministri, aut Subministri opera ad id non adhiberetur; cujus officium erit observare in omnibus, quod ad honestatem, *Et Syndici.*

d P.3. c.1. §.16. & P.4. c.10. §. 7. & R. Præp. 51. & Rect. 48.

tem, & decentiam externam pertinet, & Superiori referre (*d*). In Universitatibus autem constituendus etiam Syndicus Generalis. Is autem Vir magnæ fidelitatis, & judicij esse debebit; qui tam de personis, quàm de rebus Rectorem, & Præpositum Generalem, & Provincialem admoneat. Præter hunc alij particulares Syndici designentur ex prudentioribus; ut quæ quavis in classe acciderint, ad Rectorem referant: & quamvis nihil habeant quod alicujus momenti sit, tamen diebus Sabbati saltèm se nihil habere Superiori referant (*e*). Horum officium videtur esse illud, cui sub Adjutoris Magistri, seu Bidelli nomine descriptæ sunt Regulæ in Ratione Stud. p. 156.

e P. 4. c. 6. §. 15. & c. 17. §. 7. & K. & R. Rect. 48. & St. R. Prof. sup. 19.

SECTIO II.
De Consultoribus.

I.

Qui, & per quem eligendi.

ADjuvabunt maximè Superiorem duo, vel plures (præsertim in Universitatibus, ubi quatuor esse oportet) Consiliarij, seu Assistentes: cum quibus res graviores communicet; quorum prudentiæ, & probitati multùm confidat. Quamvis, eis auditis, penes Superiores sit statuendi facultas (*f*). Eos deligere pertinet ad Pro-

f P. 4. c. 10. §. 7. & c.17. §.1. & G. & H. & P.9. c.6. §.14. & R. Præpos. 15. & Rect. 14.

Provincialem, ità ut ſtatim ſuo munere fungi poſſint; licèt confirmandi ſint poſtmodum à Generali (*g*). Oporteret eſſe diſtinctos à Confeſſarijs; at ſi non diſtincti, ſaltèm conſulendi non ſunt cùm de Perſonis agitur (*h*): mutaríque ſubinde eos convenit (*i*).

g R. Prov. 25.

h Or. c. 1. §. 7.

i Or. c. 1. §. 11.

Quid ipſi in ſe curare debeant

2. Quales verò ſe præſtare debeant, deſcribitur in eorum Regulis, ubi jubentur afferre ad munus non levis momenti, convenientem zelum, Obedientiæ conjunctum, modeſtiam, charitatem, peritiam Regularum, & Inſtituti (*l*).

l R. Conſ. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. & 13. 14. 15.

Quid erga perſonam Superioris.

3. Si quid circa victum, veſtitum, labores, & occupationes Superioris, aut circa gubernationem moderandum, augendum, vel mutandum cenſerent, illum, præmiſſa oratione, admonendum curent; quod ferè per Admonitorem facient (*m*); & quaſcumque demum difficultates, ad ſuam perſonam pertinentes, patiatur Superior, Conſultorum ſententijs acquieſcat (*n*).

m P. 9. c. 4. §. 2. 3. 4. & c. 5. §. 2. & c. 6. I. & C. 1. D. 82. & R. Conſ. 12.

n Ex. c. 3. §. 12. & D.

Quoties conſulendi, & de quibus.

4. Cum his autem Superior conveniet ſingulis, vel ſaltèm alternis hebdomadis, & ſemper unà perlegant aliquid ex Regulis, Ordinationibus, & ſimilibus. Prima verò cujuſque menſis hebdomada agatur de

de executione: an serventur, quæ præscripta sunt in Regulis, & Ordinationibus; præsertim quæ à Provinciali in Memoriali relicta sunt; quas eodem ipso tempore legi oportebit, si nondum executioni mandatæ sint (*o*); & ad faciliorem hujus menstruæ cōsultationis usum possent præscribi nonnulla examinanda, magìs inhærendo ijs, quibus nondum planè satisfactum videtur (*p*). Præterea singulis, aut alternis saltèm mensibus, Rector habeat consultationem omnium Magistrorum infra Logicam, præsente utroque Præfecto, cæterorum etiam interdum, præsente Præfecto Generali (*q*).

o R. Præp. 15. Rect. 14. & Or. c. 2. §. 10. 19. 20. & C. 6. D. 36. §. 2. 3. & 5. & In. 18. §. 5.

p C. 6. D. 36. §. 7.

q St. R. Rect. 28.

Modestia, & Secretum ab ijs servanda.

5. Cùm Superior aliquid statuerit, judicium suum illi submittent tum interiùs, tum exteriùs; immo susceptam deliberationem Superioris apud alios tuebuntur. Quod si videretur rem ad alium Superiorem esse deferendam; id præmissa oratione fiat apud immediatum illius; aut, si is non provideat, ad supremum (*r*). Poterunt tamen, etiamsi non interrogati, Superiori proponere, quod publicè, vel privatim expedire judicaverint (*s*).

r R. Cons. 7. & In. 18. §. 12.

s R. Cons. 8.

Secreti retinentissimi sint; nec, quæ in Consultationibus agitata sunt, evulgent: &

& Superiores tenentur, qui in hoc deliquerint, punire, pro culpæ magnitudine, etiam usque ad muneris Consultorum, aliorúmque non inferiorum privationem (*t*).

t R. Conf. 9. & C. 7. D. 23.

Quoties, & de quibus scribent ad Superiores mediatos.

6. Scribent ad Provincialem bis in anno, mense Januario, & Julio; & ad Generalem singulis annis, mense Januario (*u*). In his literis, præmissa oratione, & re maturè considerata, sincerè, & sinè amplificatione significabunt, quod sibi de Superioribus, ac de eorum administratione, ac rerum statu scribendum in Domino videatur (*x*). Capita verò materiæ in literis ad Generalem, distinctiùs tradita Ord. cap. 10. quibus addendum, quid fiat, aut prætermittatur circa executionem (*y*), & speciatim, an vigeat praxis collationis Domesticæ Casuum Conscientiæ, juxta Regulas, & Decreta (*z*). Et an serventur præscripta ad custodiam castitatis, ac præcipuè circa visitationes, & socios (*a*). Ad executionem omnium promovendam ex §. 4. Decr. 36. Con. 6. formanda sunt capita, de quibus Superiores, & Consultores scribere debent ad Provincialem; quæ desumi poterunt, magna ex parte, ex ijs, quæ proposita sunt pro Generali. Præterea ad

u P. 4. c. 17. §. 7. & L. & P. 8. c. 1. §. 9. & R. Consul 10. & For. Scrib. R. 20. & C. 7. D. 91. & Or. c. 10. §. 3.

x Form. Scrib. R. 21.

y Cl. c. 2. tit. 2. §. 3.

z C. 13. D. 57.

a In. 15. c. 2. §. 7.

Provincialem scribendum est; quomodo Præfecti spirituales idonei sint, & suo muneri satisfaciant (*b*). Et an ab aliquo peccatum sit, lingvâ, vel calamo contra charitatem proximo debitam, & qualiter correctio adhibita, juxta Decr. 19. Con. 12. Hæ literæ sigillo (quod apud Admonitorem erit) obsignatæ, mittentur; nec quisquam eorum sciat, quid alius scripserit (*c*). Deforis in tergo geminato CC. distingvantur (*d*).

b In. 10. §. 12.

c P. 4. c. 17. L. & R. Conf. 10. & Form. Scrib. R. 23.

d Or. c. 10. §. 3.

SECTIO III.

De Admonitore, & Collaterali.

1.

Admonitoris munus.

QUod cum Præposito Generali agendum præscribitur, ut aliquis à Societate designatus, postquam Deum consuluerit, & æquum esse judicaverit, cum modestia, ac humilitate debita eum admonere teneatur de ijs, quæ sentiat in illo desiderari; ídque etiam cum Inferioribus fieri potest (*e*).

e P. 9. c. 4. §. 4. & c. 6. I.

A quo designandus.

2. Designatur igitur Admonitor, tum Provinciali, tum Superioribus localibus; & illi quidem à Generali, ùt dictum est suprà c. 1. sect. 3. §. 1.: his verò à Provinciali, confirmandus tamen à Generali (*f*). Hujus

f R. Prov. 25.

ius muneris habes Regulas in Cod. Regul. pag. 157. quarum hæc summa.

3. Admonitor erga Superiorem, summâ modestiâ, & humilitate officium suum obeat; nec hujus muneris occasione reverentiam, aut obedientiam imminuere debet, quam & in subditis fovere debet, salvâ interim necessariâ fidelitate, & libertate (g).

Ejus modestia & fidelitas.

g P. 9. c. 4. §. 4. R. 1. 2. & 7.

4. Admoneat Superiorem de iis, quæ major pars Consultorum ei dicenda judicaverit: de reliquis non facilè, sed cùm non levis momenti esse, præmissa oratione, censuerit, sive ad Personam, sive ad Officium Superioris pertinebunt (h). Quæ suggesserit, non evulget (i). Ubi opus erit, iterum, & sæpius de eadem re Superiorem commonefaciet: quin & illius Superiorem, si emendationem desperaverit (l).

De quibus, & quoties admonere debeat.

h R. 2. 3.

i R. 4.

l R. 5.

5. Admonitoris erit ordinarias epistolas Consultorum ad mediatos Superiores mittere, nisi aliâ viâ illi malint; simúlque referet eisdem utrùm illi scripserint, an non (m). Non tenetur tamen ad Superiores scribere, quemadmodum Consultores (n). Ad has autem literas, aliásque ad mediatos Superiores obsignandas, si-

Epistolæ ab eo curandæ.

m R. 6.

n C. 7. D. 52.

gillum apud se habebit; cujus in reliquis nullus sit usus (*o*).

o R. 8.

Collateralis munus.

6. Ex Constitutionibus Præposito, & multò magìs Rectori adjungi poterit Collateralis socius: qui licèt Superioris localis obedientiæ non subdatur, tamen reverentia ei exhibita, debet alijs exemplo esse. Munus Collateralis est juvare Superiorem in omnibus, quæ ad ejus Personam, aut Subditorum, pertinent, tum consilio, tum operâ. Superior verò erga ipsum peculiarem dilectionem, & honorem præferre debet, illóque fidenter uti; &, demptâ potestate, habeat eum tanquam se alterum.

Cur institutũ.

7. Duabus ex causis præcipuè Collateralis adjungi debet: Prima est, ad supplendas aliquas dotes ejus, cui munus præcipuum est demandatum. Secunda; si aliquis minùs profecturus crederetur, si sub ejus, qui præest, Obedientia constituatur, quàm si adjungatur ùt Socius; dummodo talentum ad eum juvandum haberet (*p*).

p P. 4. c. 17. B. & §. 7. & P. 8. c. 1. §. 3. & D.

Non passim usurpandum.

8. Hoc autem Collateralis officium, vel nomen (quod Superintendentis postmodum est vocitatum, ùt constat ex Hist. Societ. Par. 3. l. 1. n. 44.) non usurpandum

dum esse statutum est, nisi ubi, pro arbitrio P. Generalis, necessitas, vel magnitudo Collegij utrumque postulaverit; neque enim nomen tantum est retinendum. (q). *q* C. 2. D. 86.

SECTIO IV.

De Præfecto rerum spiritualium, & Confessarys.

I.

Præfecti spiritualis necessitas, & institutio.

r P. 3. c. I. §. 12. & P. 4. c. 10. §. 7.

COnstituendus est præterea, qui rebus spiritualibus superintendat (r). Cujus muneris cùm summa sit necessitas, peculiari cura incumbendum est, ut ad illud pro dignitate obeundum, longè antè deligantur aliqui, atque instituantur. Igitur ex ipso juvenum numero, qui silentij, & orationis amatores, lenitate etiam, ac dexteritate præditi, Provinciali, auditis Consultoribus, aliísque, videbuntur, adjungendi sunt Socij Magistris Novitiorum, exercendíque in tradendis spiritualibus exercitijs.

Primarij Viri huic muneri addicendi, ejúsque praxi insistendum.

2. Muneri verò ipsi Provincialis admovere debet maturos senes, longo gubernandi usu, vel conciones habendi, aut Theologiam prælegendi labore fessos, & tanquam ex alto in portum confugientes.

Et in magnis præsertim Seminarijs curabit, ut doctrinâ, & fervore pietatis insignes adhibeantur: extra controversiam enim esse debet, præstantissimi cujusque Viri præclarè stare operam uno hoc in munere occupati (s). Et quoniam res est inter potissimas, quæ Provinciali commendatæ sint; Præfectis constitutis invigilet; in Visitatione rationem ab ijs, aliisque reposcat; multum interea illis tribuens, & reverentiam concilians: mandétque Consultoribus Collegiorum, ut quemadmodum in hoc genere procedatur, ad se perscribant (t). Ipse etiam quotannis ad Generalem scribat, quos Præfectos constituerit, qua institutione, quo fructu (u). Erit etiam Superioris localis excubare ad hujus gravissimi muneris executionem (x).

s R. Prov. 24. & In 10. §. 5. 6. & 11.

t In. 10. §. 12. & 15.

u In. 10. §. 14.

x Or. c. 2. §. 6.

Præfecti quæ studia.

3. At Præfectus fidelis sit Societati; ejus instituti, & disciplinæ omnis spiritualis peritus; & in Obedientia, & humilitate exemplum alijs præbeat. Concedendum propterea illi est, ut Sanctæ orationi, Sanctorum Patrum, aliorúmque piorum librorum lectioni operæ plus solito impendat: neque enim putandum hujusmodi artis Magistros existere posse, qui hæc ali-

aliquando cursim lectitarunt, aut meditati sunt (*y*).

4. Eadem ratio svadet, ut Præfecti Spiritûs ordinariè non occupentur circa Externos (*z*); quamquam, & ad declinandum prorsus solitariæ vitæ genus, & tum ad ceterorum exemplum, expedit eos carceres, hospitalia invisere, aliáque id genus obire munera; ubi minùs illecebræ, plus utilitatis existit, vitatis certis pœnitentibus, & præcipuè fœminis (*a*).

5. Totum se ergo in Nostrorum curam Præfectus impendet; amabilem se ijs exhibeat, ut ad eum omnes confugiant. Quos instruet, secundùm uniuscujusque captum, quomodo interiùs, & exteriùs se habere debeant, in omni virtutum genere, præsertim in recta intentione, orandi modo, pœnitentijs, & Obedientia. Præter eos, quos satìs instructos Superior judicaverit, cum unoquoque agere de his ultra mensem nè differat. Peculiarem verò habeat curam afflictorum, tepidorúmque, tũ Coadjutorum, & Novitiorum (*b*). Quæ verò sint partes Præfecti spiritûs juniorum Scholasticorum habes Or. cap: 13. §. 3. 4.

6. In his autem omnibus videat, nè à Su-

y P. 3. c. 1. §. 12. & R. Præf. Sp. 1. & 5. & In. 10. §. 7. 8.

Ministeria.

z In. 10. §. 9.

a In. 10. §. 10. 11.

Ratio agendi cum Nostris sibi commissis.

b P. 3. c. 1. §. 12. & P. 6. c. 3. §. 1. & R. Præf. Sp. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. & Or. c. 2. §. 6.

Et cum Superioribus.

Superiore præſcripta turbentur: immo ſibi proponat in primis curandam Obedientiam, & amorem Subditorum erga Superiorem. Qui pariter intelligat ſua intereſſe Præfectum amari, & in honore, tanquam inſtrumentum ſuum, haberi à Subditis. Omnéſque inter hos duos, quos conjunctiſſimos eſſe oportet, ſuſpiciones, & zelotypiæ præcidantur (*c*).

c In. 10. §. 13.

Confeſſarij deſignandi.

7. Ordinarios Noſtrorum Confeſſarios Provincialis deſignabit; & ex his ferè Præfectum rerum ſpiritualium (*d*). Extraordinarios etiam in renovatione Votorum; ſi hæc circa Viſitationem inciderit (*e*). Plures verò, paucioréſve Confeſſarios deſignare oportebit, prout multitudo, aut aliquorum poſcat utilitas; ſed unuſquiſque ſuum ſtabilem habeat Confeſſarium (*f*). Reliqua ad Confeſſarios Noſtrorum ſpectantia vide ſuprà Par. 4. cap. 1. ſect. 3.

d P.3. c. 1. §. 11. & R. Prov. 24.

e R. Prov. 131.

f P.3. c. 1. §. 21. & L. & P. 6. c. 5. § 2.

SECTIO V.

De Procuratore.

1.

Cur Procurator inſtituendus.

SEd in ijs, quæ pertinent ad rerum temporalium conſervationem, præter curam illam, quam non modò Superiori, ſed omni-

omnibus caritas, & ratio imponunt, æquum erit alicui peculiariter demandari hoc munus, ut tanquam bona Domini nostri Jesu Christi, & patrimonia pauperum curet; isque est Procurator (*g*).

g P. 3. c. 2. §. 7. & P. 6. c. 3. §. 7. & C. 8. D. 15. & R. Proc Col. 2.

Quinam seligendi.

2. Id autem munus, cùm multiplices obligationes inducat, maximíque momenti sit (nam à re familiari etiam res spirituales, & Societatis status, progressúsque pendent) demandandum est homini valde prudenti, perito, & fideli, nulláque alia occupatione implicito (*h*). Constétque in Provincia non eos tantùm Procuratores fieri, qui nullum aliud talentum habent. Cujus rei gratiâ juverit eos, qui Rectoris officio defuncti sunt, & qui perfuncturi sperantur, huic muneri addici (*i*). Professi tamen quatuor Votorum ordinariè eo non fungantur. Quod si in aliorum hominum idoneorum penuria dispensandum sit, ad Generalem recurratur; qui non difficilem se præbebit, ubi necessitas coget (*l*).

h Inst. temp. tit. 3.

i In. temp. tit. 1. §. 13.

l P. 6. c. 3. §. 7. & D. & C. 8. D. 3.

Instruendi.

3. Designati Procuratores, priusquam officio fungi incipiant, ab aliquo Oeconomiæ bene perito instruantur; rudimenta Arithmeticæ condiscant, & quo pacto libri rationum tenendi (*m*).

m In. temp. tit. 1. §. 12.

Nonnulla eorum jura.

4. Quorum agunt negotia, eorum expensis alendi sunt; etiamsi in alijs Societatis domicilijs agant (*n*). Párque est ratio Officialium Externorum; quales v. g. Advocatus, Procurator, Solicitator (*o*). Procurator Provinciæ jus habet ad Congregationem Provinciæ suæ, supra numerum, si ratione Professionis eam non ingreditur; & in ejus locum subrogandus Procurator Collegij maximi (*p*). Si ad negotia tractanda adCongregationem generalem Præpositus Generalis, vel Vicarius judicaverit, præter consvetos, Provincialem, & duos socios, alios esse mittendos, atque adeò eligendos in Congregationibus Provincialibus; in horum electione potissima habenda ratioRectorum, & Procuratorum, aliorúmque Officialium, modò sint, vel Professi, vel Coadjutores Spirituales formati (*q*).

n P. 4. c. 2. E. & C. 2. D. 82. & C. 7. D. 18.

o C. 2. D. 83.

p C. 6. D. 25. §. 2. & For. Con. Prov. §. 5.

q P. 8. c. 3. A. & c. 6. B. & C. 2. D. 2. & C. 4. D. 35. & For. Con. Prov. §. 32.

Obligationum summa.

5. Procuratoris munus quinque ferè capita complectitur. 1. Ut bona, ac jura Collegij conserventur. 2. Ut reditus non decrescant, sed potiùs augeantur. 3. Ut quæ Collegio debentur, summâ diligentiâ exigantur; & omnia necessaria opportunè comparentur. 4. Ut res, & pecuniæ rectè dispensentur. 5. Ut dati, & ac-

accepti ratio ſemper conſtare poſſit.

6. Ut primo ſatisfiat; habeat Procurator in Archivio Inſtrumenta originalia jurium ſui Collegij; & præterea Librum, in quo ſigillatim deſcripta ſint bona ſtabilia (*r*). Advertat num ea, quæ poſſidentur, reparatione indigeant; aut ab injurijs vindicanda ſint (*s*). Et peculiarem habeat curam Ecclesiarum, quæ pertinent ad Beneficia Collegijs unita, & obligationum exinde conſequentium (*t*). Lites maximè declinet; & ſi quæ neceſſariò agitandæ, eluceat in eis religioſa moderatio: & in publicis judicijs, per externos Procuratores, negotia peragantur (*u*); qui optimi eligendi, ùt & reliqui Officiales: non omiſſa interim per ipſummet cura, ut omnia rectè, & ſolidè expediantur (*x*).

Quid præſtandum, ut bona, & jura conſerventur.

r R. Proc. Col. 19 & 21. & In. temp. tit. 3. §. 1.

s R. Pr. Col. 11. & Inſt. temp. tit. 3. §. 2. & 4.

t In. temp. tit. 3. §. ult.

u G. 2. D. 55. & R. Prov. 77. & R. Proc. Coll. 15. 16.

x R. Pr. C. 17.

7. Circa ſecundum: Bonos colonos habeat. Prædia ſint inſtructa, cultáque diligenter, ex conſilio peritorum, & more Patriæ (*y*). Sed quæ ſpeciem habent ſecularis negotiationis, ſciat Noſtris eſſe prohibita (*z*).

Et reditus.

y In. temp. tit. 3. §. 3.

z R. Pr. C. 12. & C. 2. D. 61. & C. 7. D. 84.

8. Circa tertium: Nè nimium Ruſticis fidat; & colligendorum fructuum tempore illos adibit: à quibus, & alijs debitoribus ſtato tempore, quod debent, exi-

In exactionibus, & proviſionibus.

exiget (*a*). Opportunè res necessarias ad victum comparet; eásque, & collectas fruges ità Officialibus tradet, ut ab eisdem terio quoque mense rationem repetat; ab Emptore verò quotidie (*b*).

a Inst. temp. tit.3. §.4. & R. Pr. C. 2. & Pr. D. 2. 3. 4. & 7.

b In. temp. tit. 3. §.4. & R. Pr. C. 8. 9. & Pr. D. 16. 17.

In usu rerum, ac pecuniæ.

9. Circa quartum: Curabit empta conservari, & nè in rebus ad victum, & vestitum necessarijs plus absumatur, quàm juxta bonas consvetudines, necesse sit: tametsi id propriè ad Rectorem, & Ministrum pertinet (*c*). Pecunia, undecunque provenerit, in arca reponatur: cujus clavem unam Superior, alteram Procurator custodiet (*d*).

c In. temp. tit. 3. §.5. & R. Pr. C. 10. & Pr. D. 18.

d R. Pr. C. 5. & Pr. D. 8.

In Libris rationum.

10. Circa quintum: Ut statis temporibus rationem officij sui possit reddere, duos potissimùm Codices habeat, alterum accepti, & expensi, alterum omnium debitorum Collegij, præter alios; de quibus P. 2. c. 2. sect. 3. n. 3. (*e*). & ad omnium Scripturarum, & pecuniæ custodiam clavi cubiculum obseratum habeat (*f*).

e P. 4. c. 2. §. 4. & In. tit. 3. §. 1. 5. & R. Pr. C. 3. 4. 7. 14. 19. 20. 21. 22. 23. 24. & R. Pr. D. 3. 9. 10. 11. 12. 13. 14.

f R. Pr. C. 22. & Pr. D. 15.

Quomodo agẽdum cum Superiore, & reliquis.

11. Hæc omnia ità præstabit; ut nullum alicujus momenti negotium aggrediatur, nisi ipsi à Superiore commissum sit: cui etiam rationem reddet eorum, quæ facit; & diligenter, quæ præscripserit, exe-

exequetur (*g*). Omnes autem, quibuſcum converſatur, memor Inſtituti Societatis, quæ profectui animarum invigilat, curet verbo, & exemplo ædificare (*h*). Si quid peculiare ſtatutum eſt in Regulis Procuratoris Domus Profeſſæ, id expoſitum eſt P. 3. c. 7. ſect. 2.

g R. Pr. C. 13. 18. 23.

h R. Pr. C. 1. & Pr. D. 8.

SECTIO VI.

De reliquis Officialibus rerum temporalium.

1.

REliqui pro temporalibus rebus Officiales, aut plerique, aut omnes (nam Scholaſtici, & Novitij ex parte poſſunt aliquando adhiberi) ſunt Coadjutores temporales. Cum quibus Superior hæc ferè ſervabit. Nè plures ſint, quàm eorum obſequij neceſſitas poſcat, præſertim in ijs, quæ honeſtiùs domi, quàm foris fiunt. Cujuſmodi ſunt in magnis Domibus, Coquus, Diſpenſator, Emptor, Janitor, Infirmarius, Lotor, Tonſor, Præfectus horti, Sacriſta, Scriptor, & eleemoſynarum Curator, ubi ex his vivitur: erit autem prudentiæ Superioris eos augere, vel minuere (*i*).

Pleriq; ſint ex Noſtris, & quo numero.

i P. 1. c. 2. §. 2. & A. & P. 3. c. 2. §. 7. & H. & P. 4. c. 3. §. 2. & c. 6. B. C. & c. 10. § 6. 7. & H. & C. 1. D. 103. & R. Prov. 39. & In. 6. §. 4. & C. 7. D. 82. §. 3.

2. Exceptis quibuſdam, quorum electio ad Provincialem ſpectat, eos Superior

A quo deſignandi.

rior Domûs prudenter constituat; quomodo suis fungantur Officijs consideret; & prout in Domino convenire judicabit, vel in eisdem Ministerijs detineat, vel ab ijsdem removeat; sed quos deprehenderit idoneos, non facilè mutet (*l*).

l P. 4. c. 10. §. 5. 6. & E. & Re. Præp. 6. Rect. 5.

Quomodo in pietate erudiendi.

3. Juventur in spiritu hebdomadaria Institutione; quam præstat à Superiore ipso haberi, tum quotidiana meditationis explicatione, & frequenti alloquio (*m*); & ipsimet Regulas officiorum suorum singulis hebdomadis in memoriam revocent (*n*). Reliqua à Superiore circa Coadjutores curanda, vide suprà Par. 3. cap. 6. Constitutæ autem plerisque hujusmodi Officialibus Regulæ, in Cod. Regularum relatæ sunt pag. 140.

m P. 4. c. 4. B. & C. 7. D. 80. §. 19. & C. 8. D. 38. §. 4. & R. Præf. Spir. 7. & Or. 2. §. 16. & In. 8. §. 1. 2.

n P. 4. c. 10. F. & R. com. 49.

CAPUT V.

De Vice-Provincialibus, Vice-Præpositis, Vice-Rectoribus, & Superioribus Residentiarum, & Missionum.

1.

Generalis facultas ad eos constituendos.

NOn est dubium à Præposito Generali constitui posse, qui vices gerant, vel Superiorum Provincialium, vel Localium; cùm penes illum facultas hoc in genere

nere ſuma ſit in Societate, ùt ſuprà dictum eſt P. 6. c. 1. ſect. 3. Quamquam Vice-Provinciales nequit creare, & in primis ſi provinciarum ſtabiles Præſides futuri ſunt, qui non ſint Profeſſi quatuor Votorum: ídque potiori jure negatur reliquis Superioribus; quibus Vice-Provincialium electio aliquando permiſſa eſt (a). a C. 4. D. 56. & C. 13. D. 12.

2. Provinciali autem tunc tantùm jus eſt præficiendi Domibus, & Collegijs ſuæ Provinciæ aliquem; qui vices Superioris gerat, donec Generalis admonitus provideat; quando ſcilicet neceſſe fuerit mutationem facere, & periculum eſſet in mora: vel ſi Superior moreretur (b). Nequit autem unquam eum eligere, qui ratione hujus impoſiti muneris impediretur, quò minus iret ad Congregationem Provincialem, ad quam jus habet (c). Præterea Provincialis ſibi ſubſtituere poteſt Vice-Provincialem, 1. quando abſuturus eſt à Provincia, ut interſit Congregationi Generali (d). 2. Morti proximus (nullo Succeſſore in ea Provincia à Generali nominato) aut propter ægritudinem, aliáve de cauſa inutilis ad gubernandam Provinciam redditus (e). 3. Si judicetur legitimè impeditus, quò minùs ire queat ad Con-

Provincialium. b R. Prov. 22. c Form. Con. Prov. §. 13. d P. 8. c. 3. §. 3. e C. 4. D. 56. & C. 9. D. 11. & For. Con. Prov. §. 32.

Congregationem Generalem, nominare poteſt, ad eundum ſui loco, unum ex tribus primò electis in Congregatione Provinciali (*f*).

f P. 6. c 3. B. & C. 6. D. 35. §. 3. & Form. Con. Prov. 33.

Et Superiorum Localium.

3. Præpoſito etiam, & Rectori, cùm Domo, aut vitâ excedit, licet ſui Vicarium nominare; cùm aut moneri Provincialis citò nequit, aut alia gravis cauſa id ſvadet. (*g*).

g C. 8. D. 20.

Ipſo Iure quinam ſuccedunt.

4. Quod ſi ceſſet quæcunque nominatio Superiorum; ipſo Jure mortuo Provinciali ſuccedit Præpoſitus Domûs Profeſſæ; vel ſi plures ſint Domus Profeſſæ, antiquiſſimus Profeſſorum ex Præpoſitis; vel Rector maximi Collegij, qui ſit Profeſſus quatuor Votorum, vel antiquiſſimus Profeſſorum ex reliquis Rectoribus, aut non Rectoribus, ùt ex Decr. 56. Con. 4. relatum eſt ſuprà cap. 1. ſect. 1. At Præpoſito, & Rectori ſuccedit Miniſter, etiam in Domibus Profeſſis, quamvis ipſe Profeſſus non ſit (*h*).

h C. 8. D. 20.

Auctoritas horum Subſtitutorum primi generis.

5. Auctoritas verò horum, qui vices Superiorum gerunt, quando nullus eſt Provincialis, Præpoſitus, aut Rector, & toto principaliũ Superiorum officio funguntur, eadem eſt, ac prædictorum principalium; & in compendio Privilegiorum ſub-

ſubintelliguntur eorum nomine, & Superiorum in genere (*i*). Excipe tamen jus ſuccedendi Provinciali demortuo, de quo proximè dictum eſt; neque enim id habent Vice-Præpoſiti, aut Vice-Rectores. (*l*).

i Præf. ad com. Priv. & C. 9. D. 18. & F. Con. Prov. §. 2. & 4. & 32. & 38. & For. Con. Gen. §. 5.

l C. 9. D. 35.

Auctoritas eorundem ſecundi generis.

6. At quando Superiores principales tantùm ſunt abſentes, cùm eandem juriſdictionem retineant, quam præſentes habent; Vicarij hujuſmodi ab illis dependent. Quare licèt eorum Officium ſit Provincias, Domóſve ſibi commiſſas gubernare; tamen gubernationis modum ab illis uſurpatum tenere debent, nihil innovando; & ſi quid alicujus momenti ſe offerat, illud, quoad fieri poterit, uſque ad illorum reditum differant; aut illos per literas conſulant. Quod ſi neutrum rei natura patiatur; nihil ſtatuant, niſi priùs auditis Conſultoribus; & illis redeuntibus facti rationem reddant (*m*). Quo etiam caſu uti poſſunt facultatibus, quæ in compendio Privilegiorum communicantur ſuis principalibus Superioribus (*n*). Poſſunt ſimiliter Vice-Præpoſiti, ac Vice-Rectores hujus generis abſolvere Noſtros à reſervatis, tum per ſe, tum per alium ſibi ſubditum; etiamſi per unam tantùm diem

m C. 12. D. 53. & R. Min. 14.

n Præf. ad Comp. Privil.

Superior absit, nec consuli queat; & licèt discedens Vice-Præpositum, aut Vice-Rectorem non constituerit (*o*). Ijdem tamen non habent jus ad Congregationem Provincialem, nisi Præpositus, vel Rector, aut nullum sui loco designâssent, aut facta ab illis designatio haberi non posset tempore convenienti (*p*).

o C. 12. D. 17.

p C. 12. D. 35. & Form. Con. Prov. §. 4.

Superiores Residentiarum, & Missionum.

7. De Superioribus porrò Residentiarum, ac Missionum fixarum duo jure statuta sunt. 1. Habent eandem facultatem absolvendi à Reservatis, ac alij Superiores, salva tamen ijs, qui ibi degunt concessione Decret. 25. §. 1. Con. 8. (*q*). 2. Nullum habent jus ad Congregationem Provincialem (*r*). Sed excipiuntur Superior primariæ Residentiæ, seu Doctrinæ in Indijs, & totius Missionis Hollandicæ: his enim jus est ad Congregationem Provincialem, at supra numerum, si ratione antiquitatis interesse nequeunt (*s*).

q C. 12. D. 17. §. 2.

r C. 9. D. 18.

s C. 8. D. 51. & F. Con. Prov. §. 8.

CAPUT VI.

De executione ab omnibus Superioribus urgenda.

I.

Necessitas executionis.

QUoniam in bene instituta familia, qualis, favente DEO, est nostra Socie-

cietas, omnes defectus ab uno executionis defectu manare possunt; summus propterea conatus, non in novis Ordinationibus condendis, sed in earum, quas habemus, executione, adhibendus est (*a*). Is verò conatus aliquando non adhibetur, vel non procedit, ex triplici impedimento: scilicet ignorantia, aut oblivione Ordinationum, nimia facilitate in Superioribus, & difficultate objecta à Subditis (*b*).

a C. 6. D. 37. §. 7. & C. 9. D. 26. & In. 18. §. 11. & Cl. c. 1. & 2. initio.

b Cl. c. 2. init.

2. Ut primo incommodo occurratur, à Superioribus paranda est scientia, excitandáque memoria nostrarum legum. 1. Attenta lectione omnium, quæ ad Institutum pertinent; cui cùm primò gubernaturi sunt, vacare debent per duos minimùm menses; & quæ non benè intellexerint, à Provinciali percontentur (*c*) 2. Quotidie, aut certè alternis diebus, horam considerationi impendent; in qua secum, & coram DEO expendant obligationes suas, & Subditorum (*d*). Ad hoc conducet habere præ manibus Catalogum rerum agendarum, confectum ex Regulis, Ordinationibus, & Instructionibus (*e*), & præterea libellum, in quem referatur, quidquid agendum, scribendúmve in dies fuerit (*f*). Vitentúrque externæ occu-

Privatum studium rerum agendarum.

c R. Prov. 18. & Præp. 13 18. & Rect 12. 17. & Or. c. 1. §. 20. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 1.

d Or. c. 2. §. 5. & In. 18. §. 1. & Cl. c. 1. tit. 2. §. 3. & c. 2. tit. 2. §. 1.

e C. 6. D. 36. §. 1.

f R. Prov. 20. Præpos. 19. Rect. 18.

g Cl. c. 1. tit. 2. §. 4.

pationes, quatenus curandæ domesticæ disciplinæ impedimento sunt (*g*).

Consultationes crebræ.

h C. 6. D. 36. §. 2. & In. 18. §. 3. & Or. c. 2. §. 19.

3. Proderit tempore ordinariæ Consultationis legere aliquid ex Regulis, vel Ordinationibus, vel Instructionibus, & similibus (*h*). Præterea singulis mensibus legi oportebit in Consultatione memoriale earum rerum, quæ à Provinciali, vel Visitatore executioni mandandæ relictæ sunt: quas augeri minimè oportet; & priùs quàm relinquantur, Superioribus, aliisque prudentibus ostendendæ sunt (*i*). Quin primâ cujusque mensis hebdomadâ, instituenda Consultatio, ad discutiendum in universum de executione omnium omnino Ordinationum. Et an hoc præstitum sit, & quo fructu, suis temporibus scribent ad Generalem Consultores, tam Provincialium, quàm Localium Superiorum (*l*). Hanc eandem consultationem in singulis locis, quæ visitat, coram Superiore, Ministro, Consultoribus, aliisque, qui àliàs gubernârunt, Provincialis convocabit (*m*).

i C. 6. D. 36. §. 3. & In. 18. §. 3. & R. Prov. 134.

l C. 6. D. 36. §. 5. 6. 7 & In. 18. §. 5. 6. & Or. c. 1. §. 23 & c. 2. §. 20. & Cl. c. 2. tit. 2. §. 3.

m Cl. c. 1. init. & c. 2. tit. 2. §. 3.

Nimia Indulgentia cavenda.

4. Ad vitandam autem nimiam facilitatem Superiorum juverit. 1. Si homines naturâ pusillanimes, & qui, etiamsi à malefactis abstineant, facienda tamen non

præ-

præstant, à gubernatione arceantur (*n*). 2. Si Provinciales sibi devinciant Superiores locales, ostendentes de illorum auctoritate tuenda se esse solicitos, non facilè præstando fidem Subditorum querelis, & delationibus: si etiam eosdem Superiores crebrò urgeant: cùm visitant, de hoc capite nominatim inquirant: & ad Generalem singulis ex locis referant, in quo peccetur: ipsíque Superiori privatim indicent, quomodo in posterum se gerere debeat, nè aberret (*o*). 3. Visitatores, seu Provinciales in suis visitationibus, ijs, quæ remedio indigent, curent omnino ante suum discessum provideri; si justa causa dilationem non postulat: reliqua notent in Memoriali, rationem ejus in reditu requisituri: & si Superior suâ culpâ prætermiserit executionem, non maneat impunitus. Continenter verò, & notabiliter negligens tali onere liberandus, etiam ante triennij finem (*p*).

n C. 6. D. 37. §.1. & 7. & Cl. c.2. tit. 2. §. 4.

o C.6. D. 37.& C. 9. D. 26. & In. 18. §.7. 8.9. & Cl. c.1. init. & c. 2. tit. 2. §. 2.

p C. 6. D. 37. §. 7. & C.9. D. 26. & In. 18. §. 11.

Dispensandi facultas.

5. Demum opinionem illam perniciosissimam Superiores omnes deponant; qua nonnulli putant sibi liberum esse dispensare, prout volunt: quasi rectè fiat, quidquid conscio Superiore fit: cùm potiùs Constitutiones, & quæcunque alia

Decreta tot precibus, consultationibúsq; à S. P. N. Ignatio, aliísq; gravissimis Viris condita, majoris momenti censenda sint, quàm ut, pro cujusq; libito, relaxari queant. Et sanè in ijs tantummodo dispensandi facultas concessa est, in quibus constat talem illius, qui legem condidit, mentem fuisse (*q*). Sed & constat potestatem dispensandi valdè restrictè concessam esse Præpositis, & Rectoribus, 1. ut non nisi cum Particularibus dispensare possint, 2. ut non sinè necessitate, 3. ut non sinè recursu ad Provincialem in rebus majoris momenti, 4. ut si res moram non patiatur, Provincialem primo quoque tempore de dispensatione, ejúsq; causa admoneant. His consentanea Provincialibus ipsis præscribuntur respectu Generalis. Immo ipsi Præposito Generali Constitutiones nostræ potestatem dispensandi arctè circumscribunt, multóq; magìs potestatem dispensandi per alios.

q P. 4. c.10. B. & P. 9. c.3 §.8 & D. & Reg. Prov. 7. & R. Præp. 11. Rect. 10. & Cl. c. 1. tit. 2. §. 1. & c 2. tit. 1. §. 2.

Quomodo Subditorum repugnantiæ occurrendum.

6. Remedium verò tertij impedimenti, quod in Subditorum repugnantia situm est, peti debet 1. à paterno affectu, quo Subditi à Superioribus verè se amari intelligant; & quidquid solicitudinis, ac vigilantiæ impenditur, id totum à desiderio ipsos ju-

juvandi proficiſci (r). 2. A patientia in perferendis laboribus diuturnæ curationis: neq; enim ſatisfacit muneri ſuo Superior, perfunctoria quadam, & brevi cura; & multò minùs, ſi cum Provinciali importuniùs agit, ut refractarius Subditus aliò amandetur. Quod perniciosũ genus conſilij eſt; translati enim huc illúcque infirmi curam, ex animo nullus amplectitur (s). 3. Niſi charitate, & dulcedine proficiatur, adverſùs non curantes paterna monita, adhibendæ reprehenſiones, & pœnitentiæ: ità ut intelligant Subditi veniendum tandem ad extrema remedia Dimiſſionis, ſi opus fuerit, quando, alijs tentatis, nihil proficitur. Atq; hujuſmodi diſciplina communis omnibus eſſe debet, etiam antiquioribus, & Superioribus: neq; ulli fit injuria, ſi ob defectus contra Regulas imponantur publicæ pœnitentiæ (t).

r Cl. c. 1. tit. 1. §. 1. 2. 5. & tit. 2. §. 6.

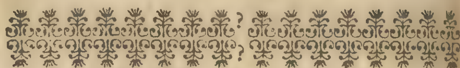
s Cl. c. 1. tit. 2. §. 6.

t P. 3. c. 1. §. 15. & N. & R. Præp. 28. & 29. Rect. 27. 28. & C. 6. D. 37. §. 4. & 6. & In. 18. §. 10. & 12. & Cl. tit. 1. §. 2. 3. 4.

Superiorum conſenſus mutuus.

7. Demum plurimum momenti habebit, ſi Superiores omnes Societatis cum Præpoſito Generali, & Superiores locales cum Provinciali, immo & cum ſuis Conſultoribus, Admonitore, Patre Spirituali, & gravioribus, ad urgendam executionem conſpirent; ità ut idem ſentiant, & dicant omnes (u).

u C. 6. D. 37. §. 4 & In. 18. §. 12.

PARS VIII.

De Congregationibus Generalibus, & Particularibus.

Um Societatis Jura Præposito Generali auctoritatem maximam, ejúsque tantùm morte finiendam, contulerunt, eò etiam spectârunt, ut Congregationes Generales, atque adeò Particulares, frequentes non essent (*a*). Verùm quia hujusmodi cœtus declinari nequibant, cùm vel novus eligendus Præpositus, vel alia majoris momenti negotia totius Societatis consilium poscerent, ac potestatem: illorum celebrandorum ratio constituta est, & accuratissimè relata in Formulas; ut nulla jam hoc in genere nova diligentia desideretur. Quod intelligens Congregatio duodecima, huic juris Epi-

(*a*) P. 8. c. 2. § 1. & c. 4. § 2. & P. 9. c. 1. & C. & C. 5. D. 54. & C. 11. D. 12. 13. & C. 12. D 1. 2. & Greg. XIV. p. 281. & Paul. V. p. 310.

Epitome, quam imperabat, minimè adjungendas Formulas pronunciavit (*b*). Quare ſatis erit Congregationum jura hìc leviter perſtrinxiſſe.

b C.12. Act.15.

CAPUT I.

De Congregatione Generali.

I.

Quando cogenda.

Congregatio Generalis, ex Conſtitutionibus Noſtris, quatuor in caſibus neceſſariò cogenda eſt. Primus eſt, cùm eligendus eſt Generalis Præpoſitus in locum demortui (*c*). Secundus, ſi aliquid accidat eorum, propter quæ Generalis ab officio removendus ſit, aliúſque eligendus (*d*). Tertius, ſi quando Aſſiſtentes cum Provincialibus, & duobus Superioribus localibus, pluribus ſuffragijs cogendam judicarent; ſeu id fiat ob negotia urgentia, & magni momenti, ſeu ob impotentiam Generalis(*e*). Quartus, ſi Generalis cum Aſſiſtentibus, & Procuratoribus, qui tertio quoque anno ad Generalem veniunt, cogendam eſſe ſtatuant (*f*). Demum præter hos caſus, in quibus Congregatio Generalis neceſſariò cogenda eſt, poterit etiam aliquando convocari, ut de aliquibus rebus majoris mo-

c P. 8. c.2. §. 1. & Form. Con. Gen. §. 53. 54.

d P. 8. c.2. §. 1. & P.9 c.4.§.7. & c. 5. §. 4.

e P.8. c. 2. §.2. & C. & C. 8. D. 29.

f C. 2. D. 19.

menti tractetur: cujusmodi essent Collegia, vel Domos dissolvere, aut aliò transferre; vel res admodum difficiles, ad universam Societatem spectantes, vel rationem procedendi in illa pertractare (g).

g P. 8. c. 2. §. 2. & c. 4. §. 2. & P. 9. c. 3. §. 12.

Non crebrò, at cùm celebratur à Generali juvetur.

2. Hæc tamen convocatio non crebrò facienda est, & Præpositus Generalis hoc laboris, & distractionis universæ Societati, quantum fieri potest, adimet (h). Quod si illi, quibus jus est, Congregationē Generalem cogendam judicaverint; id Præposito Generali gratum esse oportet; & ut Congregatio hujusmodi magna cum diligentia fiat, idem Generalis statuere debet (i).

h P. 8. c. 2. §. 1. 2. & B. C. & c. 4. §. 2. & P. 9. c. 1. & C.

i P. 8. c. 2. C.

Quis eam indicat.

3. In primo casu demortui Generalis indicetur à Vicario Generali (l). In Provincijs verò remotis, etiamsi literas à Vicario non accepissent, quacunque via de morte Generalis certò constiterit, poterunt convenire ad electionem Electorum (m). In secundo casu deponendi Generalis Assistentes indicunt Congregationem, per literas subscriptas ab omnibus, vel saltèm tribus: & si causæ divulgatæ, & communiter manifestæ essent, non expectata Assistentium convocatione, Provinciales, alij alios vocando, convenire debe-

l P. 8. c. 4. §. 1. & Off. Vic. §. 3.

m Form. Con. Prov. §. 3.

deberent (*n*). In tertio casu, quando Generalis ob senium, vel ægritudinem factus est inutilis (cùm supponatur Electum fuisse Vicarium, juxta Decr. 29. Con. 8. Generali non valente, aut renuente providere) debebit ille Congregationem indicere, ex suffragatione Provincialium, & duorum Præpositorum localium, vel Rectorum, uniuscuiusq; Provinciæ ex Europa, & Patrum Assistentium (*o*). At verò in eodem tertio casu, cùm urgerent negotia tam magni momenti, ut qui assistunt Generali, & Provinciales, ac Præpositi locales duo ex quaque Europæ Provincia, pluribus inter se suffragijs judicarent, quòd cogi debeat Congregatio Generalis, cogetur; ídque Præposito Generali gratum esse oportet. In reliquis casibus convocatio pertinet ad Præpositum Generalem (*p*). Et si ex Decr. Con. Proc. cogenda est; ejus convocationem Generalis ultra sesquiannum non differet (*q*).

n P. 9. c. 5. §. 4.

o Form. Cong. Gen. §. 56. & P. 8. c. 2. C.

p P. 8. c. 2. C. & c. 4. §. 2. & c. 5. §. 1. 2. & P. 9. c. 3. §. 12.

q C. 6. D. 26. §. 3 & C. 7. D. 71. & Form. Con. Proc. §. 9.

Quinam conveniant in spectantibus ad Generalem.

4. Cùm Conventus celebrabitur ad eligendum Generalem, aut ad deliberandum de ijs, quæ ad Generalem ipsum spectant, & demum quotiescunque Generalis Congregatio celebratur; habent in ea jus suffragij Vicarius Generalis (si tunc ali-

aliquis eo munere fungitur) Aſſiſtentes, Provinciales Europæ, ſeu illorum Viceſgerentes, (& hi quidem etiamſi non potuerit præmitti Congregatio Provincialis) (r) & duo præterea in ſingulis Provincijs intrà Europam, ad hoc negotium electi ex quatuor Votorum Profeſſis (s). Eodem ſuffragij jure gaudent Procuratores Provinciarum extra Europam; ſi ſint quatuor Votorum Profeſſi, & electi à ſuis Provincijs, juxta D. 41. Con. 4. (t) : qui Procuratores eo jure non excidunt, donec in Europa ſubſiſtunt, ex conſenſu P. N. & alius ejuſdem Provinciæ Procurator nondum advenit (u). Si tamen ſubſtiterint in Europa, propter aliud munus ſibi à Generali traditum; jus Procuratorum expirat (x). Si mittatur Subſtitutus Procuratoris Indici (modò requiſitis in Procuratore conditionibus non careat) eodem jure ſuffragij, quo Procurator ipſe gaudet (y).

r C. 12. D. 51.

s P. 8. C. 3. §. 1. & A.

t C. 2. D 75. & C. 4 D. 41 & C. 5. D. 77.

u C. 9. D. 36. & C. 10. D. 9.

x C. 12. D. 46.

y C. 12. D. 20.

Quo jure ſuffragij Generalis gaudeat.

5. De jure ſuffragij Generalis in Congregatione, quando de rebus ad ipſummet ſpectantibus agitur, diſtingvendum eſt: nam ſi deliberatur de ijs, propter quæ officio privari fortè poſſet; non habet jus ſuffragij in ea deliberatione; ſed ubi auditus

ditus est in Congregatione, foras egredi debet (z). Si verò ob infirmitatem ejus, aut senium, citra spem convalescentiæ, de subrogando illi Vicario agitur; res partim coram eo, partim in ejus absentia agitanda (a): at jure suffragij spoliandus ipse non est, juxta praxim etiam Con. 11. Quandocunque autem intererit, habet duo suffragia, & qualitatem præcedendi, ceteris paribus. Quod secundum etiam datur Vicario Generali, si demortui Generalis loco præest (b). Hi omnes, & soli habent etiam jus suffragij activi in electione Assistentium (c).

z P. 9. c. 5. §. 4.

a P. 9. c. 5. §. 6.

b P. 8. c. 3. §. 2. & C. 1. D. 4. ante elect. & D. 8. post elect.

c P. 9. c. 5. §. 3. & C. 3. D. 1.

Conventui in alijs negotijs qui adjungendi.

6. Cùm verò in Congregatione agitur de rebus alijs, præter supradictos, habent jus suffragij Secretarius Societatis (d), & Procurator Generalis (e), & quidem etiamsi contingat tractari negotia ante electionem, ad illam non pertinentia (f). Ijdémque habent suffragium activum in Electione Admonitoris (g). Cum eadem limitatione admittendi Procuratores, si qui sunt electi in Congregationibus Provincialibus, ad negotia post electionem tractanda (h), aut à Vice-Provincijs, juxta formam sibi concessam (i). Quod jus est commune ijs etiam Procuratoribus, qui

d C. 4. D. 11.

e C. 3. D. 44. & C. 4. D. 1.

f C. 8. Act. 9. 10. & C. 11. Act. .. & C. 12. D. 1. & C. 13. D. 2. & 4.

g C. 2. D. 22. C. 4. D. 17.

h P. 8. c. 3. A. & c. 6. B & C. 2. D. 2. & C. 4. D. 35.

i C. 13. D. 6.

qui non sunt missi à Congregatione Provinciali plena, aut abbreviata, sed vel vocati à Præposito Generali ad tractanda negotia, vel missi à Provincialibus, cum approbatione Generalis, saltèm subsecuta missionem ipsorum; præsertim si ex Provincijs extra Europam sitis missi sint; & quoad hos attinet, sufficiet auctoritas Vicarij Generalis, sed suffragantibus Assistentibus (*l*). Hujusmodi verò ad Congregationem Generalem deputatis jus illud est, nè literæ ad eos missæ, aut ad has responsa aperiri, vel retineri possint à Superioribus Generali inferioribus (*m*).

l C. 13. D. 4.

m C. 12. D. 27.

Auctoritas Cõgregationis Generalis.

7. De Auctoritate verò Congregationis Generalis satìs constat ex proximè dictis supremam esse in Societate; cùm ei subsit Præpositus Generalis, ità ut eum Officio privare possit, & à Societate etiam removere; si causæ adsint, quæ in Constitutionibus enumerantur; & quarum probationes debent esse efficacissimæ; præ oculis habendo quod ad majorem Dei gloriam, & universale bonum Societatis fore judicabitur (*n*). Ejusdem Congregationis est constitutiones, legésque perpetuas condere, conditásque abrogare (*o*): alienare etiam, aut omninò dissol-

n P. 8. c. 2. §. 1. & P. 9. c. 4. §. 7. & c. 5 §. 4. & C. 1. D. 145.

o Paul. III. p. 10. 16. 22. & Jul. III. p. 62. & P. 4. c. 10. §. 2. & C. 4. D. 19. & C. 7. D. 76.

dissolvere Collegia, vel Domos; cùm enim id sit perinde, ac si membrum ab ejus corpore præscinderetur, cum Societate universa communicari melius est(*p*): ac demum potest Præpositum Generalem, ejus Assistentes, & Admonitorem eligere (*q*). In omnium verò negotiorum tractatione suffragijs secretis non agendum (*r*); quamquam aliquoties adhibita ea sint(*s*). Auctoritas verò hactenus explicata exercenda non est, nisi post electionem Præpositi Generalis, præterquam in spectantibus ad ipsam electionem (*t*).

p Jul. III. p.61. & P.4.C.2.§.3. & c.10.§.2. & c.11.§.2. & P.8.c.2.§.2. & P.9. c.3.§.5. 17.18. & C.4. D.23.27.

q P.9.c.4.§.4. & c.5.§.3. & C.2. D.22. & C.3. D.42. & C.4. D.24. & 48.

r C.3. D.13.

s C.5. D.69. & C.8. D.21. & C.11. D.2. & C.12. D.2.

t Paul. III. p. 10. & Jul. III. p.62. & P.8. c.7. & C.1. D. 115. & C.2. D. 51. & C.3. D. 4. & 33.

CAPUT II.

De Congregatione Provinciali.

I.

Quid sit Congregatio Provincialis, & Provincia.

CONgregatio Provincialis ea dicitur, quæ in singulis Provincijs ex certo quodam numero Patrum coalescit. Porrò Provinciæ nomen intelligitur ea Sociorum, ac domiciliorum collectio, quæ uni Præposito Provinciali subest (*a*).

a C.3. D.16.

Quid applicari Provinciæ.

2. Aliquem verò uni Provinciæ applicari contingit, vel voluntate P. Generalis, verbo, vel scripto expressa, vel applicatione illius ad aliquod Provinciæ munus

nus ordinarium; sive res effectum sortia-
b C. 7. D. 59. tur, sive non; nisi revocata foret (*b*). Munus verò hujusmodi, per quod fit applicatio alicui Provinciæ, est quodcunque munus fixum, & stabile ad eam Provinciam, de qua agitur, propriè pertinens, & quidem à P. N. impositum; eóque absoluto, vel dimisso, applicatio cessabit
c C. 9. D. 33. (*c*). Possunt etiam Provinciales, mutuo consensu, mutuis Provincijs suis applicare Personas, sed tantùm in temporarijs, &
d R. Prov. 112. & C. 7. D. 60. intra Europam (*d*).

Quando, & per quem Congregatio indicenda.

3. Congregatio Provincialis non cogenda necessariò olim fuit, nisi cùm celebrandus esset Conventus ad eligendum Generalem, aut ad deliberandum de ijs,
e P. 8. c. 3. §. 1. quæ ad Generalem ipsum spectant (*e*); vel etiam eligendus Procurator, tertio quoque anno, ad informandum eundem Præ-
f P. 8. c. 2. B. positum (*f*). Nam cùm Conventus Generalis ad res alias indiceretur, liberum erat Generali permittere, ut sinè Congregatione Provinciali duo mitterentur, quos
g P. 8. c. 3. §. 1. ipsemet Provincialis elegisset (*g*). Sed postmodũ placuit, ut semper fierent Congregationes Provinciales ad eligendos eos, qui ad Generalem Congregationem, seu
h C. 4. D. 35. 37. & 39. Præpositum venturi essent (*h*). Spectat ad

ad Præpoſitum Provincialem, vel ejus loco ad Vice-Provincialem hujuſmodi Congregationem indicere, illámque dirigere (i). *i P. 8. c. 3. §. 1.*

4. Jus autem ſuffragij in ea habebant Profeſſi omnes Provinciæ, qui intereſſe poterant, Præpoſiti Domorum, atque Collegiorum Rectores, ac Procuratores, vel ij quos tanquam Vicarios illi ſuo nomine miſiſſent (*l*). Sed quia excreſcente in dies numero Profeſſorum, & Superiorum, congregandorum numerus excreſcebat quotidie magis, non ſinè multis, gravibúſque incommodis; poſt repetitas conſultationes ſtatutum eſt; ut congregandorum numerus, quando pro eligendo Procuratore cogitur, quadrageſimum non excedat, nec quinquageſimum, cùm ad conventum Generalem convocatur; & in utroque caſu duæ tertiæ Congregationis partes ſint Profeſſi; ità ut præter Provincialem, & Superiores locales, & Procuratorem Provinciæ, vel maximi Collegij, tot Profeſſi antiquiores illius Provinciæ conveniant, quot ad præfixum numerum explendum ſufficiant (*m*). Nomine autem Superiorum localium hìc non comprehenduntur Rectores Seminario-

Qui congregandi.

l P. 8. c. 3. §. 1.

m C. 5. D. 24. & 38. & 60. & 81.

n C. 5. D. 31. rum ſecularium (*n*), nec Rectores Collegiorum extra Europam, ſpectantium ad aliquam Europæ Provinciam, nec Profeſſi degentes in his Collegijs (*o*). Supra numerum etiam præfixum admittendi ſũt aliqui ex variarum Congregationum generalium decretis, ùt in Formula videre eſt.

o C. 12. D. 21.

Quæ auctoritas.

5. De Auctoritate verò hujus Congregationis cùm peteretur eam augeri, ad res ſuarum Provinciarum ordinandas; cõmuni omnium conſenſu Congregatio Generalis decrevit, præter eam poteſtatem, quæ habetur in Formula, nullam aliam Congregationi Provinciali tribuendam eſſe (*p*). A Formula verò tribuitur facultas, non modò ad electiones prædictas primariò intentas, ſed & alias Officialium, & Deputatorum ipſi Congregationi inſervientium. Poſſunt præterea Partes legitimè hìc congregati (ſi modò duas tertias partes eorum, qui convenire deberent, & poſſent, excedant) ad præſentem praxim, dubia omnia terminare; quorum explicatio Congregationi perficiendæ opportuna videbitur, quoties ex Inſtituto colligi non poterit (*q*). Negatur autem huic Congregationi, ut duret ultra decem, aut ad

p C. 5. D. 32.

q Form. §. 17.

ad summum duodecim dies (r): & in negotiorum tractatione suffragia secreta non interponuntur (s).

r Form. §.3.

s C. 6. D. 22. & C.7. D. 11.

6. Pleraque ex dictis, quoad occasionem, & tempus hujus Congregationis spectat, in solis Europæ Provincijs locum habent; nam ceteræ, neque tertio quoque anno, sed tantùm sexto, Procuratores mittere tenentur, neque more aliarum ad Congregationem Generalem convenire possunt: & præterea alia eis privilegia conceduntur, vel ad cogendam, vel ad supplendam Congregationem Provincialem (t).

Iura specialia Provinciarum extra Europam.

t P. 8. c. 2. B. & c.3. §.1. & C.4. D. 41. & C. 6. D. 35. §. 13. & C. 8. D. 51. & C. 12. D. 20. & Form. §. 1. & 37. 38. 39. 40.

7. Quo jure supplendi legitimum cœtum Provincialem gaudent Vice-Provinciæ omnes, ad eligendum Procuratorem; qui jure suo admitti debet ad Congregationem Generalem, & ad alia jus habere præterquam ad electionem Generalis, & Assistentium (u).

Et Vice-Provinciarum.

u C. 13. D. 63

CAPUT III.

De Congregatione Procuratorum.

I.

Congregatio Procuratorum instituta est à Congregatione Generali. Cùm

Quomodo instituta.

enim non esset probatum, certum ullum tempus Conventui Generali cogendo præstitui (quod priùs eadem Actione placuerat) decreverunt Partes; ut, quandoquidem Constitutiones volunt ex singulis Europæ Provincijs, tertio quoque anno, saltèm unum mitti, ad faciendum certiorem multis de rebus Præpositum Generalem; hi missi, qui Procuratores dicuntur, Professi quatuor Votorum, & Viri maximè idonei à Congregatione Provinciali electi simul venientes, haberent jus suffragij, unà cum Assistentibus, & ipso P. Generali, ad decernendum, an cogi debeat Congregatio Generalis, nec nè? (*a*).

a P. 8. c. 2. B. & C. 2. D. 19. & 67.

Tempus ejus an mutandum.

2. Quoniam ex Decreto Innocentij X. quolibet novennio cogenda erat Congregatio Generalis; censuit Congregatio octava, id non fore impedimento, quominus Congregationes Provinciales etiam cogantur quolibet triennio, ad eligendos Procuratores, à quibus exinde celebretur Congregatio Procuratorum; nisi Deputati eligendi sint ituri cum Provinciali ad Congregationem Generalem, transacto novennio cogendam (*b*). At Congregatio undecima maluit, ut pro ea vice,

b C. 8. D. 10.

vice, uſque ad proximam Congregationem Generalem, vigente Innocentiana Conſtitutione, una tantùm, intermedio tempore, atque adeò poſt quatuor annos cum dimidio, Congregatio Procuratorum haberetur (*c*). *c C. 11. D. 35.*

3. Hujuſmodi Procuratoribus conceſſum eſt, nè Literæ ad illos miſſæ, & quæ reſponſa ad eaſdem ipſi dederint, aut aperiantur, aut retineantur à Superioribus Generali inferioribus (*d*). *Procuratorum Privilegium.* *d C. 11. D. 27.*

4. Ceterùm hæc Congregatio jus tantùm habet decernendi, ad plura medietate ſuffragia, an cogenda, vel non cogenda ſit Congregatio Generalis, quæcunque demum fuerit ſententia Congregationum Provincialium, non obſtante §. 1. Decr. 26. Con. 6. Præſidet in hac Congregatione Præpoſitus Generalis, & in ea duo habet ſuffragia (*e*). *Auctoritas Cōgregationis, & Præſes.* *e C. 7. D. 10. & Form. §. 2.*

CAPUT IV.

De Congregatione ad eligendum Vicarium.

1.

TRipliciter poteſt contingere, ut hæc Congregatio cogenda ſit. 1. Poſt Genera- *Quando convocanda.*

neralis mortem, si nullus per eum fuerit nominatus Vicarius (*a*). 2. Si Vicarius in prædicto casu electus decedat (*b*), 3. Si ægritudo in rebus magni momenti Generalem ab officio suo avocet, spe emendationis ea in parte sublata; nec ipse sibi Vicarium substituere, aut possit, aut velit (*c*).

a P. 8. c. 4. A.
b C. 9. D. 14.
c P. 8. c. 4. A. & P. 9. c. 4. §. 6. & c. 5. §. 6. & C. 8. D. 28. 29.

Quo Præside.

2. Jus convocandi hanc Congregationem, eidémque præsidendi est penes Provincialem. At eo absente, Præpositus Domûs Professæ, & Romæ Vice-Præpositus, modò sit quatuor Votorum Professus, eodem jure gaudebunt. Quod si nulli tales adsint, antiquissimus Professorum ex præsentibus id præstabit (*d*).

d P. 8. c. 4. A. & Form. §. 2.

Et loco.

3. Congregatio autem, quæ post mortem Generalis cogitur, Romæ celebranda est, quocunque tandem loco, intra Romanam Provinciam, ille obierit. At si extra Provinciam Romanam decessit, locus funeris erit etiam Congregationis (*e*).

e C. 12. D. 54. & Form. §. 3.

Qui congregandi.

4. Convenient ad hanc electionem faciendam Professi quatuor Votorum ex ijs, qui apud Generalem fuerint (hoc est in eadem Urbe, & vicinis locis, juxta explicationem tamen C. 12. D. 54) non plures quadraginta, nec pauciores septem, juxta

juxta Professionis antiquitatem, exceptis Assistentibus, qui, si præsentes fuerint, etiam ea seclusa, sunt admittendi (f).

f P. 8. c. 4. §. 1. & A. & Form. §. 1. & C. 9. D. 34. & C. 12. D. 54.

Electionis forma.

5. Electio fieri debet ad plura medietate suffragia, & ex Professis quatuor Votorum, qui adesse Præposito, & ipsum juvare soliti sunt; vel certè ex ijs, qui proximè degunt, & sunt in rebus Societatis versati. (g).

g P. 8. c. 4. §. 1. & c. 3. A. & C. 1. D. 42. & C. 3. D. 21.

Laus DEO, B. Virgini, & S. Ignatio.

INDEX RERUM,

Quæ in hoc Opere continentur.

Qui

Erga

Et Scho-

ca pro

Et

Non

Itinerum

Lingvæ

Mani-

Zelus,

c. 2.

Qua-

Idoneis

Quo-

Ejus

V.

Votum

FINIS.

